SCHRÖDINGER'in KEDİSİ [KÂBUS] ALEV ALATLI

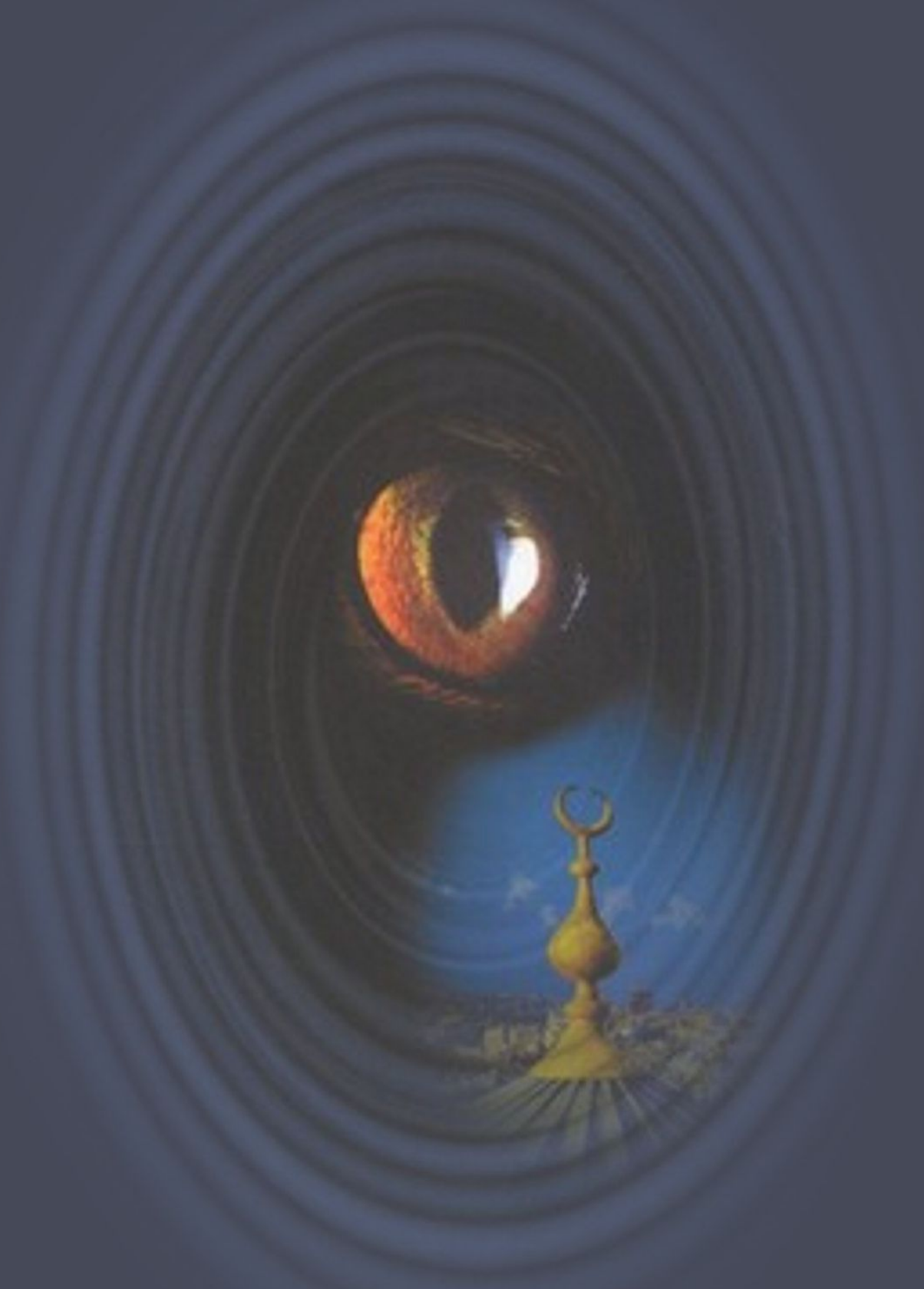

SCHRÖDINGER'İN KEDİSİ

KÂBUS

Alev ALATLI

2001
Roman

Birinci Bölüm

AMNESTY INTERNATIONAL

(Uluslararası Af Örgütü) ADRİANOPLE ISLAHHANESİ

BİR CİNAYET SANIĞI

Üç gündür hiç durmadan yağan yağmur, kafilenin Külliye'nin güney kapısında belirmesiyle birlikte tipiye dönüştü. Rüzgâr yön değiştirdi, karşılarına geçti, eğildi, yıldızdan, yere paralel olarak esmeye, fırlattığı buz tanecikleri yeni gelenlerin bacaklarını dalamaya başladı. Onları avlunun kubbeli revaklarının altına sığınmış seyreden Mağdurlar, Taliplerin şaşkınlıklarını utangaç gülücüklerle karşıladılar.

"Bunlar da pek gençmişler, ayol!" dedi birisi. Bir başkası, "iki yüz kadar varlar mı?" diye sordu. "Daha fazlalar "Yok, canım! Yüz elli ancak var!" "Eh, buna da şükür!"

Kafile lideri Helsinkili Ingrid'in, "Bir zamanlar ikinci Beyazıt Külliyesi olarak da bilinen Adrianople Islahhanesi" diye başlayan standart tanıtım konuşmasına kadar oyalandılar. Yüreklerini dolduran duygudaşlık, hüzün ve o garip nafilelik hissi baş edilemez olunca, başlarını eğdiler, medresenin doğu kanadında kendilerine tahsis edilmiş sivri beşik tonozlu hücrelerine çekildiler.

Hava hızla kararıyor, tipi artıyordu, ikinci Beyazıt Camisi'nin minareleri, iç avlunun heybetli kapısı gözden kayboldu. Kışlık dershanenin, talebe hücrelerinin ışıkları yerde arabesk gölgeler oluşturdular. Helsinkili Ingrid, konuşmasını kesti, ayak parmaklarının ucunda yükselip alçalan, avuçlarına hohlayan Taliplere neşeyle takıldı,

"Ama bu daha eksi dört bile değil! Trakya'da eksi yirmi dördü de göreceksiniz!"

"O, yooo!" diye ünledi, kalabalık!

"O, yesss!" diye güldü Ingrid, omuzlarına dökülen saçlarından kar tanelerini silkeleyerek, "Gerçi, siz Attelliahlar'a bu ilk gecenizde bir ayrıcalık tanımalıyız! Toplantımıza Imaret'te devam edebiliriz!"

Talipler sevinçle zıpladılar, eller havalandı, alacakaranlıkta birbirlerini buldu, "Çak!"

"Bizi soğuktan dondurdular diye İnsan Hakları Mahkemesine gitmenizi istemeyiz!" diye ekledi Ingrid, "Yeniden Arınma"ya talip olanlar, Mağdurlarla aynı haklara sahiptirler!"

"Hip, hip, hurrey! Hip, hip, hurrey!" Talipler, alkışlamaya koyuldular.

Timaret Nöbetçisi General, alkışları duydu, Çorbacı'ya seslendi, "Salik!"

"Buyrun, Generalim!"

"Talipler geliyorlar, çorba servisini başlatın!"

"Emredersiniz!"

"Amir yok! Emir yok!" General, ayağını öfkeyle yere vurdu, "Bir de Salik olacaksın!"

Salik Niyazi, hata yapmaktan duyduğu üzüntüyle başını salladı, af diledi. Mutfağa, tofu karavanasının başına yönelmişken, General durdurdu,

"Bak buraya, sen sınavı geçtin mi sahiden? Sahiden, 90 HİFS puanın var mı senin?"

"ULU PİR'in izniyle geçtim, Efendim," dedi Salik, "91 HİFS puanım var."

"Ne günlere kaldık!" diye söylendi General, ellerini seyrek, kırçıl saçlarının arasından geçirip, ceketinin altından sarkan gömleğini pantolonunun içine tıkıştırmaya çalışırken,

"Hadi, git işine bak! Neredeyse burada olurlar."

Kısa boylu, toparlak göbekli bir adamdı. Darmadağınık bir hali vardı. 1990'ların askeri üniformalarını anımsatan takım elbisesinin rengi ağarmıştı. Kravatsızdı. Boz renkli gömleğinin açık yakasından kıvırcık beyaz kılları görünüyordu. Yıllardır ütü görmemiş pantolonunun dizleri, kollarının dirsekleri torbalanmıştı. Ceketinin sağlı sollu iki göğüs cebinden en az dört-beş deste olduğu anlaşılan iskambil kâğıtları fışkırıyordu. Pantolonun ceplerinde stokladığı zarları, tutkulu bir tombalacı edasıyla sık sık karıştırıyor, bazen de kaybolmadıklarından emin olmak istermiş gibi bir iki tanesini çıkarıyor, uzun uzun inceliyordu. İmre Kadızade, onu, ilk kez elinde kepçe, Taliplere çorba dağıtırken gördü.

Tofu, soya fasulyesinden imal edilmiş, besin değeri yüksek olduğu kadar da lezzetsiz, peynirimsi bir yenilebilirden oluşmuş çorbaydı. Kadının tabağının içinde jelatin parçaları gibi yüzen nesnelere anlamaya çalışarak baktığını gören General,

"Denizanası. Medüz," diye açıkladı.

"Safi protein. Attelia sahillerini tehdit eden bu yaratıkların yüzde onu Islahhanemizde tüketilir. Salatası ve böreği de dahil olmak üzere tam on iki değişik şekilde pişirebiliyoruz."

"Kutlarım!" dedi kadın, "Bu inanılmaz bir başarı!"

"Adrianople Islahhanesinin uğraşlarından birisi de yenilebilirlerin sayısını arttırmaktır!" dedi, uzun masanın başında oturan Ingrid. "insanlığa bu yoldan da katkıda bulunmayı amaçlıyoruz. Eski Darüşşifa

binasının bir kısmını laboratuvara dönüştürdük. Trakya otlarıyla denemeler yapıyoruz. Geçen yıl, meyan kökünden kahve üretmeyi başardık, meselâ. Hem kafeini yüzde yetmiş oranında daha az hem de çok daha ekonomik. Sabahları papatya çayı yanında, meyan kahvesi de verebiliyoruz artık. Tabii, bu bahsettiğim, Müridlere. Talipler, partnerlerinin sağlıksız gıda rejimlerini paylaşmak durumundalar."

İmre Kadızade'nin gözlerinin çorba dağıtan adamda olduğunu fark etti,

"O, Generalimizdir," dedi Helsinkili. "Bir zamanlar Türk Ordusunda görevliymiş. Çıldırdığı gerekçesiyle emekliye ayırmışlar." Sevecenlikle gülümsedi, "Sevgili General! On dört senedir burada ama o hâlâ bir Mürid! Öyle dağınık ki, yeterli HİFS puanlarını toplayıp Salik olamıyor bir türlü! Ama biz onu yine de seviyoruz!" Sesini yükseltti, "Öyle değil mi, General?"

"Ben de seni seviyorum, Bebek!" dedi General, "Ama sıcak yaz günlerinde! Kışın soğuk İskandinav kanın yatağı ısıtmıyor!"

"İşte bu yüzden yeterli HİFS toplayamıyor!" dedi Ingrid, anlayışlı bir tavırla, "Deli! Ama sevimli bir deli!"

Yemek, Salik Niyazi'nin sunduğu, tofu peyniri, soya krakerleri, yaban pirinci eriştesi ile tamamlandı.

İmre Kadızade, cinayet sanığıydı. Amnesty International - Uluslararası Af Örgütü - tarafından, "Kendisine bir dünya kurma becerisinden yoksun bırakmak suretiyle, yeğeni Devrim Kuran'ın ölümüne yardımcı olmak"la suçlanmış, aynı Örgüt'ün İstanbul'daki Atik Valide Islahhanesi Kampusu Hastanesi'nde ölü yıkayıcı olarak göreve davet edilmişti. Duruşmalar, iki yıldan fazla sürdü. Bu sürenin sonunda Amnesty International yargıçları, yetersizlik kararı aldılar ve davayı Dünya Anti-Nihilist Sivil Toplum Örgütleri Birliği, DANSTÖB mahkemelerine devrettiler. Anti-Nihilist Sivil Toplum Örgütleri, ENDİSTLER konusunda uzmanlaştıklarından, DANSTÖB mahkemeleri, "ihtisas mahkemeleri" hüviyetindeydiler.

DANSTÖB, Kadızade'nin iki yılı aşkın gassallık görevini ileri sürerek talep ettiği Yeniden Arınma, ReCycling, hakkını kabul ile, kadının

Amnesty International'ın "insan Haklarını Sistematik Olarak ihlâl Edenleri Dönüştürme Programı," TSVHR, kapsamında Adrianople Islahhanesinde gerçekleştirdiği kurslara katılma talebini onayladı. Bu suretle davasının Adrianople'da görülmesi de kesinleşmiş oluyordu, ilamı tebellüğ eden İmre Kadızade, evini kapattı, diğer taliplerin arasına katıldı, yola çıktı.

Doğu Trakya Cumhuriyetinin sınırları Çerkezköy'den başlıyordu. Merkez Adrianople, (eski Edirne) Kırkkilise, Rodosto, Gallipoli ve Çerkezköy olmak üzere beş bölgeden oluşmuştu. Doğu Trakenlerin 1980'li yıllara uzanan hak arayışları, İstanbul Eyaleti ile yapılan bir antlaşmayla sonuçlanmış, genç Cumhuriyet, Batı Trakyalı soydaşları ile federasyon görüşmelerine başlamıştı. İmre Kadızade, mor üzüm salkımlı mavi beyaz Doğu Traken bayrağını ilk kez Adrianople yolunda gördü, ilgiyle inceledi. Aynı motif, kimliğini inceleyen Avusturyalı görevlinin kolluğuna da işlenmişti. Mor salkımın kırmızı beyaz çizgili Avusturya ambleminin yanında hoş durduğunu düşündü. Görevlinin Uluslararası Mimari Mirası Koruma Sivil Toplum Örgütü, UMMS-TÖ gönüllülerinden olduğunun farkındaydı. Merkezi Viyana'da olan örgüt, başta Adrianople olmak üzere Trakya'nın tüm eski eserlerini korumaya almıştı. Restorasyon için büyük çabalar sarf ediyordu.

Daimi ikametgâhları Doğu Trakya Cumhuriyeti'nin dışında, diğer Anadolu Devletlerinde olanların Batı Marmara sahillerindeki yazlıklarının kamulaştırılması da UMMSTÖ'nün gayretleri sayesinde mümkün olabilmişti. Kadın, amcaoğlu Bekir Kuran'ın Saroz'daki yazlığını kaybetmekten duyduğu üzüntüyü hatırladı. Ancak, amcaoğlunun senede birkaç gün kullandığı, altyapı masraflarını Doğu Trakya vatandaşlarının yüklendikleri yapının hakiki sahiplerine dönmesi hakçaydı ve kaçınılmazdı. Göğsündeki isim plaketinden adının Schwartz olduğunu öğrendiği delikanlının, "Doğu Trakya Cumhuriyetinde mülkünüz var mı?" sorusuna,

"Hayır," diye cevap verdi, "Ne Doğu ne de Batı Trakya'da mülküm var."

Uluslararası Af Örgütü otobüsü eski otoban güzergâhında seyrederken, bir zamanlar iğne atılsa yere düşmeyecek yazlık sitelere üzüm bağlarının yürümüş olduğunu gördü. Sosyal tesislerin hemen hepsi şa-

rap imalathanelerinin adını taşıyordu: Güzel Marmara, Malkara, Saray ve diğerleri.

Gece hava çok soğudu. Yatakhaneye dönüştürülen Kışlık Dersane'nin pencereleri, akmaktan vazgeçmiş gibi duran Tunca Nehri'ne bakıyordu. Nehirle Külliye arasında kalan toprak donmuştu. Az ilerdeki mezarlıkta, bir yıl kadar önce intihar eden üç Talip gömülüydü. İmre Kadızade, mezarlıkta bitki namına birkaç böğürtlen çalısından başka bir şey olmadığını gözlemledi. Çıplak çalılar rüzgârın her çarpışında nöbet geçiriyormuş gibi kendilerini oradan oraya atıyor, yerlere yapışıyordu. Portatif karyolasına döndü, gözlerini yumdu, uyumaya, ertesi günkü yoğun program için gücünü toplamaya çalıştı. Aradan belirleyemediği bir süre geçti, cama vurulduğunu duydu. Gözlerini açtı, odanın sihirli bir ışıkla aydınlanmış olduğunu gördü. Doğalgaz sobası çoktan sönmüş olmalıydı. Uyku tulumunun dışında kalan kolları buz gibiydi. Uyuyan Talipleri uyandırmamaya gayret ederek yerinden kalktı, cama yaklaştı. Buharı sildi, dışarı baktı. Mezarlık, çalılar, hatta Tunca, beyazın altında kaybolmuşlardı. Görebildiği tek şey, girdaplanan tipi oldu. Kar, sanki adının orada, o yatakhanede olduğunu bilmiş, üşenmemiş, çocukluğunun en korkutucu, en bunaltıcı oyunlarından birini yeniden sahneye koymuştu. "Çekil git! Çekil git!" diye fısıldadı, geçen Yüzyıldan kalma bir dileği hayretle hatırlayarak,

"Boğuluyorum, anneciğim, kurtar beni! Topuğumu geçti kar! Boğuluyorum anneciğim kurtar beni! Dizlerimi geçti kar! Kurtar beni! Kurtar!"

Bir an giyinip dışarı çıkmayı düşündü. Vazgeçip yatağına dönmeye karar verdiği anda da onları gördü.

Onlar, Tunca'nın olması gerektiği yerden başveren dört karartıydılar. Uzayıp kısalıyor olmaları, yürümeye çalıştıklarını düşündürüyordu ama yaklaşıyorlar mıydı, uzaklaşıyorlar mıydı, o belli değildi. Bunu anlaması için on dakikayı aşkın bir süre beklemesi gerekti. Yaklaşıyorlardı. Aklına, nehrin donmuş olmasını fırsat bilip, sınırı geçen Yunanlı kanun kaçakları olabilecekleri geldi. Saatine baktı, altıya geliyordu. Az sonra şafak sökecekti. Yola daha erken çıkmaları gerekirdi diye içinden geçirdi. Kenara, kendisini göremeyeceklerini hesapladığı yere çekildi, bekledi. Adamların Tunca ile Külliye arasında kalan arazi parçasını

aşmaları yarım saatten fazla sürdü. İmre Kadızade'nin görüş alanına girdiklerinde hava adamakıllı ağarmıştı. Kadın, mezarlığın duvarından içeri atladıklarını, Darüşşifa olduğunu sonradan öğreneceği bölüme yöneldiklerini gözlemledi. Tipi olmasaydı da yüzlerini göremezdi, parkalarının kukuletalarının altına saklamışlardı. Ama bir şey gördü; başparmak bükülü, diğerleri açık ve aralık, kuşkuya yer bırakmayan bir "dört" işareti. Adamlar, dağılmadan önce birbirlerini parmaklarıyla "dört" işareti yaparak selâmlamışlardı.

İmre Kadızade, saklaması, kimselere söylememesi gereken bir toplantıya şahit olduğunu bildi, ihtiyatlı olmayı çok küçücük bir kızken öğrenmişti. Yerine döndü, giyinmeye başladı. Kalk borusu çalmadan önce avluda, hazırdı.

Kahvaltılarını bitirip, Kışlık Dersane'ye geri döndüklerinde, portatif yatakların kaldırılmış, yerlerine seminer iskemlelerinin sıralanmış olduğunu gördüler. İmre Kadızade, Tunca'ya bakan pencerelerin yanındaki iskemlelerden birini seçti, oturdu. Gözlerini karşı duvara yansıtılmış olan YENİ DÜNYA DÜZENİ simülasyonuna dikti. Şemaya bütünüyle yabancı değildi. Daha önce KOALİSYON'un Inter-Koldeki WEB sayfalarında rastlamışlığı vardı, ancak bu, daha kapsamlı görünüyordu. Derken kapı açıldı, Helsinkili Ingrid, arkasında Şeyho Baran, kürsüye yürüdüler.

Şeyho Baran, Yirminci Yüzyılın ikinci yarısında VASILLAR MECLİSİ tarafından sessiz sedasız yürürlüğe konulan DÜNYA ANAYASASI uzmanlarındandı. Adrianople'a atanmış olması, Doğu Trakya Cumhuriyeti'ne verilen uluslararası önemin -çünkü dünyanın en zengin tor yatakları buradaydı- kanıtı sayılıyordu. Helsinkili, PİR'in Adrianople Özel Temsilciliğine Paris'ten yeni atandığını özellikle belirttiği Şeyho Baran'ı tanıştırdı, çıktı. Bu bir Yönlendirme Toplantısı'ydı. Platform Asistanları, Yönlendirme Toplantılarına katılmazlardı. Ingrid, Platform Asistanıydı.

Kırk yaşlarında, gözlerinin içi gülen sevimli bir adamdı, Anayasa Uzmanı. Kürsünün merdivenlerini enerjik bir tavırla tırmandı. Hazırol vaziyetine geçti, Adrianople Islahhanesi Taliplerini çenesini göğsüne değdiren sert bir baş hareketiyle selâmladı. Alkışların kesilmesini bekledi, kürsünün üzerinde hazır bulduğu lazer cep fenerinin kırmızı ışı-

ğını YENİ DÜNYA DÜZENİ simülasyonunun zirvesindeki YÜCE PİR yıldızına yöneltti. YÜCE PİR, fenerin ışığının değmesiyle birlikte büyüdü, kabardı, tüm duvarı kapladı:

YÜCE PİR

DÜNYA ANAYASASI Uzmanı, "Sonsuz kudreti, merhameti, iyiliği, sevecenliği ve ışığı ile bizlere Postmodernizm'in maddi ve manevi refahının yollarını açan YÜCE PİR'i saygıyla selâmlıyoruz!" dedi. Talipler ayağa kalktılar, YÜCE PİR ibaresini selâmlayan Şeyho Baran'ın hareketlerini tekrarladılar. Duvarda YÜCE PİR yukarı kaydı, yerini Mutlak Bilinç başlığına bıraktı.

Baran, "insan bilincinin kadınsı kökenlerinden erkeksi amaçlarına doğru eylemlilik süreci, tarihsel oluşum ve gelişimi, Yirmibirinci Yüzyılda bu iki öğenin bütünleşmesiyle son bulmuştur," diye vurguladı, "Mutlak Bilinç, kadınsı ve erkeksi öğelerin bütünleştiği, nihai aşamadır. Mutlak Bilinç, her türlü ayrımın ötesindedir. Mutlak Bilinç, YÜCE PİR'dir.

YÜCE PİR, 'Ben'lik bilincinin temsilcisi olan erkeksi bilinç ile 'Biz'lik bilincinin temsilcisi olan kadınsı bilinci bütünleştirmiştir." Duraladı, derin bir nefes aldı,

"Yirminci Yüzyıl Modernizmi, erkeksi bilincin açılım, kazanım ve nesne olarak, kadınsı bilinç üzerindeki hükümranlık sürecinin sonucuydu!.." dedi.

"Yirminci Yüzyıl Modernist düşüncesinin vardığı nokta, ben-sen veya ben-o, yani özne-nesne ayrımının çok keskinleştiği bir tanımlama-kavrama ve kullanma sistematiğiydi. Yirminci Yüzyıl zihniyeti, Mutlak Bilinç'e giden YOL'un henüz yarısında, parçaların tümünün bütünden eksik olduğu noktadaydı.

Yirminci Yüzyılda özne-doğa veya özne-öteki ilişkileri ihmal edilmişti. Oysa Yirmibirinci Yüzyılımıza damgasını vuran Postmodernizm, çokben'li, çok parçalı, çok özneli bir Eşitlikçi Birliktelik Doktrini'dir!"

Talipler, var güçleriyle alkışladılar. Uzman, "Heyhat!" diye içini çekmeden önce, alkışların dinmesini bekledi,

"Heyhat! Başta ben olmak üzere, bu odada hiç kimse yok ki, hayatının bir döneminde bir başkasının hakkını ihlâl etmemiş, ötekine tahakküme kalkışmamış olsun! Ne yazık ki, sizler, ben, hepimiz, Yirminci Yüzyılın Modernist anlayışının ve onun çocuğu, 'üniter devlet,' 'egemen devlet,' 'baba devlet' kültürünün mirasçılarıyız!"

Talipler, mahcup olmuşlardı. Başlarını önlerine eğdiler.

"Postmodernizm, Modernizmin 'ötekine tahakküm' dizgesini, daha iyi bir özne-nesne, hatta özne-özne ilişkisine dönüştürmeyi amaçlar. Bu amaç doğrultusunda ve ekolojik denge kaygısıyla, her şeye ben yani özne payesi verir.

Postmodernizm, 'ben'in dışındaki, 'öteki'ndeki, özneyi görür. Modernizmin dışlamacı, kullanmacı tutumunun tersine, 'nesne'ye, kendisine ait bir özellik olan 'özne' payesini verirken, kendi sıfatını öteki'ne atfetmek suretiyle o'nunla bütünleşir. Çünkü öteki, salt 'öteki' kaldığında anlaşılamaz, bilinemez, tanımlanamaz ve kendisiyle sahici ilişki kurulamaz. Ben-sen, ben-öteki ayrımı, nesnelere özne payesi verilmesiyle ortadan kalkar.

Postmodernizm, geçmiş yüzyılın modernitesini sorgularken, YÜCE PİR'e yönelen, YÜCE PİR ile bütünleşmeyi, YÜCE PİR'de erimeyi hedefleyen yeni bir bilinç oluşumunu gerçekleştirmekte, kavramların yeniden oluşturulmasını zorlamaktadır. Postmodernizm'in yolu, KOALİSYON'a giden yoldur. KOALİSYON YOLU'dur."

Duvarda, YÜCE PİR ibaresi yukarı kaydı, altına THE YOL! sözcükleri yerleşti.

THE YOL!

"Bilinç, mutlak bilinçsizlikten, Mutlak Bilinç'e, KOALİSYON'a seyreder," diye açıkladı, Şeyho Baran, "Bilincin yolculuğu sırasında hedeflediği, YOL'un sonunda kendisinde taşıdığını fark edeceği beceri, gnosis, Son Hakikat'tir.

Son Hakikat, Mutlak Bilinç'tir. Bu noktada, erkeksi akıl, kadınsı doğaya bütünüyle nüfuz etmiştir. Küresel varoluş, KOALİSYON'un sonsuz görünümlerinin seyredildiği Tekleşmiş Bütün olarak karşımızdadır.

Tekleşmiş Bütün aşamasında her şey tek bir bilinç, her şey, tek bir Ben'dir. Kurtuluş, Mutlak Bilinç'e, KOALİSYON'a ulaşabilenlerindir!"

Kışlık Dersane'yi derinden gelen, yavaş yavaş yükselen bir ney sesi kapladı. Duvardaki sözcüklerin Taliplerin bedenlerinin ritmiyle çakışan tuhaf elektronik melodiye refakat eden kudümün temposuyla renk değiştiren, eğilip bükülen şekilleri, hipnotik bir etki uyandırdı, İmre Kadızade, gevşediğini, esridiğini, gözlerinin kapandığını hissetti.

"YÜCE PİR tarafından geçen yüzyılın ikinci yarısından, tam tamına 1950 yılından itibaren adım adım inşa edilen KOALİSYON," diye beyninde yankılandı, Şeyho Baran'ın büyülü sesi, "Ekonomik Aklın somutlanmasıdır. Dünyamızın kurtuluşunu Ekonomik Aklın küresel hâkimiyetinin gerçekleştirilmesinde gören YÜCE PİR, gezegenimiz vatandaşlarını en saygın Vasılından, en sorunlu Lanetlisine kadar örgütleyen YOL'u çizmiştir.

Dünya vatandaşları için tek bir hedef vardır. Bu hedef, Ekonomik Aklın görkemli KOALİSYON'una kabul edilmek, TEK'te erimektir. Tüm insanlık için düşünüldüğünde, KOALİSYON'la bütünleşme, bugün henüz bir ütopya olmakla beraber, insanlığın nihai hedefidir.

Yirmibirinci Yüzyıl'ın ütopyası, Modernizmin bencil hoyratlığını aşmış, kendi öznelliğinin hiçbir parçasını kendi dışına yansıtarak nesneleştirme gereksinimi duymayan, kendi öznelliğini ötekinde yaşayabilen, taşıdığı özü KOALİSYON'da seçebilen, TEK'leşmiş Bireyler'in çoğunluğa geçmeleriyle gerçekleşecektir.

TEK'leşmiş insanın kendi özünde bulacağı KOALİSYON evrensel ekseninin, öteki'nin özünde de var olduğunun farkındalığıyla, tekilin

tümelleşmesine zemin hazırlaması, ütopyanın kuvveden fiile dönüşmesini hızlandıracaktır. Birbirlerine gerek tarih gerek coğrafya gerekse kültür olarak yabancı 'ben'lerin buluştukları KOALİSYON, Tekleşmiş Varoluştur. Tekleşmiş Dünya'dır"

Kahve molası, İmre Kadızade'ye çevresindekileri inceleme fırsatı verdi. KOALİSYON YOLU'na baş koymuş üç yüz kişiydiler. Eski Türkiye'nin hemen her köşesinden Yeniden Arınma umuduyla gelmişlerdi. En gençleri, yirmili yaşlarındaydı. Kendi aralarında heyecanla konuşuyor, notlarını karşılaştırıyorlardı.

Işıklar yeniden yandığında, Anayasa Uzmanı'nın kenara çekilmiş, yerini, Adrianople Islahhanesi Başdanışmanı Mikail Arısoy'a bırakmış olduğu görüldü. Başdanışman, Uzman'dan hayli yaşlıydı. Şeyho Baran'ın karşısındakilerin rahatlatmaya dönük tavrı onda yoktu. Söze kestirmeden girdi,

"Bayanlar Baylar, geçmiş yüzyıllarda 'sürekliliğin, bütünlük ve anlamlılığın taşıyıcısı' olarak hak etmediği bir korumacılığa mazhar olan 'kültür,' statükocudur, dondurucudur," diye başladı.

"Kültür, değişime direnç gösterir, gelişmeyi engeller. Kültür, her türlü ayrışmayı, 'doğru'dan sapma, sapkınlık olarak görür, engelleme ve yaptırımlarla karşı karşıya bırakır. Kültür, bireylerin içine 'yeni'nin korkusunu salan bir firavundur, tirandır!"

Sözlerinin etkisini güçlendirmek istermiş gibi duraladı, "Dünyamızda değişimi sağlayan faktör, statükodan ayrışmadır, yabancılaşmadır, sıçramalardır," diye sürdürdü, "Her sıçrama, sıçranılan kültürden farklı bir 'kültür taslağı' çizer. Sıçrama eylemi, içinden çıktığı kültürü, ortak bilinci sorgular, değişmeye zorlar. Yaratıcılık, az ya da çok, her insanda henüz açılmamış bir potansiyel olarak mevcut olmakla birlikte tecrübelerimiz bize insanlık tarihindeki sıçrama ve ilerlemelerin, bütün insanlığa ait ürünler olmayıp, az sayıda dâhinin eseri olduğunu göstermektedir! Değişim ve ilerleme, kültürlerin dar kalıplarını yırtan dâhilerin sıçramalarının sonucunda gerçekleşmektedir, insanlık tarihinin son durağı olan KOALİSYON, böylesi dâhilerin eseridir."

Işıklar bir kez daha karardı, duvarda YENİ DÜNYA DÜZENİ simülasyonu üç boyutlu belirdi. En tepede YÜCE PİR, onun altında kıdemlerine göre izleyen Vasıllar, Salikler, Müridler, Talipler, sonra Mağdurlar, Sömürülmezler ve nihayet Lanetliler, uzayı kanatlarının altına almış ilerliyorlardı. Simülasyon, YÜCE PİR'in önderliğindeki KOALİSYON'un, Vasılların Saliklerden, Saliklerin Müridlerden, Müridlerin Taliplerden oluştuklarını gösterecek şekilde düzenlenmişti. YÜCE PİR, zirvede, pırıl pırıl parlıyordu.

Başdanışman sustu, Taliplere, YENİ DÜNYA DÜZENİ'ni incelemeleri için zaman tanıdı. Yeniden konuştuğunda, "YÜCE PİR'e bağlılık ve itaat rastgele değildir," diyordu, "KOALİSYON'un terbiye YOLU'na giriş, kolay bir süreç olmadığı gibi, YENİDEN ARINMA da kolay değildir!

YENİDEN ARINMA aşamalarının her birinde iki temel unsur vardır: Islah Eden ve Islah Olunan. Islah Eden, Islah Olunan'a el verecektir. KUTSAL KOALİSYON, YÜCE PİR'in Vasıllara, Vasılların Saliklere, Saliklerin Müridlere, Müridlerin Taliplere el vermeleriyle mümkün olabilmiştir. El verme ilişkisinin vazgeçilmez ilk şartı, Teslimiyet'tir. Tarihi tecrübemiz bize Mutlak Teslimiyet'in olmadığı yerde, arınmanın ve sıçramanın gerçekleşemediğini göstermektedir. Hoca-talebe ilişkisinde itirazın yeri yoktur. Islah edilmeyi talep eden Talip, iradesini kendisini ıslahla görevli olana bırakacak, kendisini ona verecek, hocasına 'gassalin elindeki bir ceset gibi' teslim olacaktır. Hoca, talebesinin mizaç ve durumuna göre, değişik yollarla ıslah eder. Hoca, talebesinin kat edeceği YOL'u daha önce kat edendir. Hoca, YOL'un tüm zorluklarını, açmazlarını, aldatıcı ve ayartıcı yönlerini bilendir."

Işıklar yandı, İmre Kadızade, Islahhane ileri gelenlerinin Baş Danışman'ın kürsüsüne yürüdüklerini gördü. Yarım ay oluşturacak şekilde durdular. Mikail Arısoy, yerleşmelerini bekledi, başıyla işaret verdi,

"Zikir!"

Şeyho Baran, "YÜCE PİR!" diye haykırdı, Islahhane görevlileri coşkuyla karşılık verdiler,

"Son Hakikattir!"

Şeyho Baran, bir daha haykırdı,

"YÜCE PİR!"

Cevap geldi, "Mutlak Bilinç'tir!"

"YÜCE PİR!"

Kışlık Dersaneyi dolduran Talipler, yavaş yavaş ayağa kalkmaya, YÜCE PİR'in güzel isimlerini tekrarlamaya başladılar.

"Tekleşmiş Varoluştur!"

"YÜCE PİR!"

"Tekleşmiş Dünyadır!"

"YÜCE PİR!"

"KOALİSYON'dur!"

"YÜCE PİR!"

"YENİ DÜNYA DÜZENİ'dir!"

"YÜCE PİR!"

"Ekonomik Akıl'dır!"

"YÜCE PİR!"

"Tek YOL'dur!"

"YÜCE PİR!"

"Hocaların Hocası'dır!"

"YÜCE PİR!"

"Mutlak Teslimiyet'tir!"

Şeyho Baran, öne çıktı, son zikredilen ismi üç kez daha tekrarlattı, "YÜCE PİR!" Kalabalık hep bir ağızdan bağırdı, "Mutlak Teslimiyet'tir!"

"YÜCE PİR!"

"Mutlak Teslimiyet'tir!"

"YÜCE PİR!"

"Mutlak Teslimiyet'tir!"

MAO'NUN YOLU, KENNEDY'NİN SONU

HEAD START

Ertesi günün programı akşam yemeğinde dağıtıldı. Talip İmre Kadızade, program başlığını okudu, yüreğinin sıkıştığını hissetti, imaretin havası birden aşırı ısınmış, ağırlaşmış gibiydi. Çatalını yavaşça bıraktı, kalktı, dışarı çıktı. Kar durmuş, hava ayaza çekmişti. Derin derin soluklandı.

HEAD START'ın, dünyanın demokratik yöntemle seçilmiş son başkanı olarak bilinen John F. Kennedy'nin hayatına mal olduğunu düşünüyordu. Başkanın, katilinin ve katilinin katilinin vatandaşlarının gözleri önünde alenen infaz edildikleri 1963 yılı, Dünya Siyasi Tarihine yeni bir dönemin başlangıcı olarak geçmişti. O zamana kadar kötü şöhreti nedeniyle saklı kalmasına büyük özen gösterilen ırkçı faşizm, ancak bu tarihten sonra aklanma yoluna girebilmiş, genetik bilimlerdeki büyük ilerlemeler meşrulaşmasını sağlamıştı.

Asli "Head Start", müteveffa Başkan'ın pek tartışmalı bir uygulamasının adıydı; "avans" anlamına geliyordu. Bir işin ya da yarışın başlangıcında taraflardan birisinin geri durarak diğerine "avans" sağlaması olarak algılanıyordu. Kennedy, bu uygulamayla ülkesinin zenci çocuklarına, beyaz çocuklara yetişebilmeleri için gerekli "avans"ı sağlamayı düşünmüştü. Çünkü 1950'li yıllarda CIA tarafından çok çok gizli tutulan, '60'lı yıllarda Arthur J. Jensen, William Shockley gibi bilim adamları tarafından açık edilen, '80'li yıllarda da Richard Herrnstein ve Charles Murray tarafından The Bell Curve isimli sekiz yüz sayfalık bir kitapta yayımlanan bilimsel verilere göre, karaderili çocuklar aynı toplumsal koşullardaki, akderili akranlarından genetik olarak asgari yüzde on beş oranında geriydiler. Öyle ki, Modernist ABD'de, Beyazlar ve Siyahlar -ya da özneler ve nesneler, 'Ben'ler ve 'Öteki'ler- olmak üzere iki ayrı ulusun varlığından söz ediliyordu. Başkan Kennedy, zenci çocukları ilkokullara beyazlardan üç yıl önce kabul etmek suretiyle onlara eğitimde avans tanıyan programının yurttaşlarının arasındaki genetik uçurumu iyileştirmeye yardımcı olacağını ummuştu.

Amnesty International'ın HEAD START'ı ise, kısaca TSVHR olarak bilinen ("Transformation of Systematic Violators of Human Rights"ın başharfleri) İnsan Haklarını Sistematik Olarak İhlâl Edenleri Dönüştürme programının parçasıydı. Talipleri KOALİSYON YOLU'na sokmak ve KOALİSYON YOLU'nda ilerlemelerini sağlamak üzere geliştirilmiş olan programın bu bölümü, idealini Başkan Kennedy'den almış olmakla birlikte, uygulamasını 1976'da ölen ünlü Çin lideri Mao'ya borçluydu. Uluslararası Af Örgütü, Başkan Mao'nun Kültür Devrimi'nin "bedensel çalışma aracılığıyla düşünce reformu" ilkesini benimsemekle kalmamış, Mağdurları da kapsayacak şekilde genişletmişti. Islah edilme başvurusu kabul edilen Talip, "kusurlu davrandığı Örgüt tarafından saptanan Mağdur veya Mağdurlar"ın hizmetine verilir, böylece kendisi "çalışarak arınırken," mağdur ettiği Mağdur ya da Mağdurlar KOALİSYON YOLU'nda "avans" alırlardı. Umulan, Mağdurların TSVHR programı için gerekli HİFS puanlarını toplayarak, hizmetlerindeki Taliplerle aynı POSTMODERNİST bilinç düzeyine yükselmeleriydi. Uygulamanın bir başka yararının da, Taliplerin "bir taraftan suçlarının bedelini öderlerken diğer taraftan da haklarına tecavüz ettikleri Mağdur ya da Mağdurları daha yakından tanımaya mecbur kalmak suretiyle geçmiş önyargılarından arınmaları" olduğu söyleniyordu. Af Örgütünün öngördüğü ıslah yöntemleri taliplerin özel koşullarına göre de değişebiliyordu. Nitekim, İmre Kadızade, ölümle sonuçlanan kusurları nedeniyle gassallığa mahkûm edilmişti. Buna karşın, gerek Adrianople gerekse diğer ıslahhanelerde "hükümlü, mahkûm" gibi sıfatlar, eskinin "egemen devlet" kavramını çağrıştırdıkları için kullanılmazdı. Af Örgütü, dayatmacı devlet değil, sivil toplum örgütüydü Taliplere, ıslah olmayı talep eden gönüllü "talebeler" olarak bakılırdı.

Omuzuna dokunan, Deli General'in eliydi. Kadın korkuyla sıçradı,

"Affedersiniz! Dalmışım!"

"Dokunulmaya da pek alışık değilsin!" dedi General, "Doğru mu?"

"Sanırım öyle," dedi Kadızade, kısa bir duraklamadan sonra, "Kurallara aykırı değil, değil mi? Burada, durmam?"

"Esir misiniz, canım! Tabii ki, istediğiniz yerde durabilirsiniz! Ama yemeğinizi yemediniz, işte o kurallara aykırı! Sağlığınızı korumakla yükümlüsünüz, buradaki en önemli kurallardan birinin bu olduğunu biliyorsunuz, değil mi?"

"Tanıtım broşüründe okumuştum," dedi kadın, "Yatma saatini de kaçırmayayım bari! iyi geceler, General!"

"iyi geceler, Talip! iyi geceler! Yarın yine uzun bir gün olacak!"

İmre Kadızade, Kışlık Dersane'ye geldiğinde, Başdanışmanı kürsüsünde oturur buldu. Şeyho Baran ortada görünmüyordu. Buna karşın, kürsünün yanındaki iskemlede otuz-otuz beş yaşlarında, uzun siyah saçlı, zümrüt gözlü bir kadın vardı. Giysisi hekim olduğunu düşündürüyordu.

Başdanışman Arısoy, söze selamsız ve doğrudan girdi. TSVHR programını açıklayacağını, ancak İnsan Haklarını Sistematik Olarak İhlâl Edenleri Dönüştürmek'ten bahsetmeden önce, YENİ DÜNYA DÜZENİ'nde insan haklarına dikkat çekmek istediğini söyledi. YENİ DÜNYA DÜZENİ Anayasası, Bilimsel Yaşama Hakkı, Genlerin Korunması Hakkı, Yeniden Arınma Hakkı olmak üzere üç temel hak üzerine bina edilmişti. Bilimsel Yaşama Hakkı, "bilimsel verilerin ışığında yaşamak hakkı" anlamına geliyordu. Anayasa'ya göre, hiç kimse doğruluğu bilim tarafından kanıtlanmamış esaslara göre yaşamaya zorlanamazdı. Bilimsel yaşama, yaşayakalmanın biricik teminatı olduğundan, Bilimsel Yaşama Hakkı, en temel insan hakkı kabul ediliyordu.

Başdanışman, "insan genlerinin korunması, bilimsel yaşamla doğrudan ilişkilidir," diye sürdürdü, "Fertler genlerini kayıtsız şartsız koruma hakkına sahiptirler. Hiç kimse bir başkası için kendi genlerini feda etmeye zorlanamaz. Hiçbir ben, öteki'nden benzer talepte bulunamaz."

Bilimsel Yaşama ve Genlerin Korunması temel hakları, bireylerin hatalarından dönme, kendilerini Yeniden Arındırma/Dönüştürme hakları ile doğrudan bağlantılıydı. Kendisini YENİ DÜNYA DÜZENİ Anayasası uyarınca ıslah eden birey, genlerini bilimsel verilerin ışığında koruyan bireydir. Yeniden Arınma Hakkı, kendi öznelliğini ötekinde

yaşayabilen, taşıdığı özü KOALİSYON'da seçebilen, Tekleşmiş Bireyler'in yetişmesinin ve çoğunluğa geçebilmelerinin teminatıydı. Başdanışman, TSVHR programının amacının Tekleşmiş Bireyler yetiştirmek, Tekleşmiş Bireyler'in çoğunluğa geçmelerini sağlamak olduğunu yeniden vurguladı, T1, T2, T3 ve T4 olmak üzere dört aşamadan oluştuğunu söyledi.

T1 aşamasına, vaki müracaatları üzerine yapılan incelemede asgari 60 HİFS puanı tutturdukları saptanan Talip adayları kabul ediliyorlardı. Mürid, T2 kategorisi talebesiydi. Taliplerin Mürid sıfatını kazanabilmeleri için, dünyanın belli başlı merkezlerinde yılda bir kez açılan yazılı ve sözlü "Büyük KOALİSYON Yeterlilik Sınav"ında (Great Coalition Achievement Test, GCAT) asgari, ortalama 85 HİFS puanı almaları gerekmekteydi. Ancak, iki şart daha vardı: "Kurtuluşun YÜCE PİR'in YOL'una baş koymakla mümkün olabileceğinin bilincine varmış ve bu hedefini kamuoyunda açıkça deklare etmiş olmak" ve "Haklarını ihlâl ettiği saptanmış kişilerin hizmetine girmeyi canı gönülden kabul etmek." Bu niteliklere haiz Talipler, Mürid olmak üzere Saliklerden el alma hakkını kazanırlardı.

Salikler, T3'e yükselmiş olanlardı. Ancak, Salikun, VUSLAT aday adaylığı yolunda önemli bir aşamaydı ve Salik mertebesi akademik ehliyet dışında başka etmenlerin de varlığını gerektiriyordu. Yeterli HİFS puanı olmasına karşın, adaylığı VASILLAR MECLİSİ tarafından askıya alınan azımsanmayacak sayıda Salik bulunmaktaydı. Son karar VASILLAR MECLİSİ'nindi ve Salikler, YÜCE PİR'in başkanlık ettiği VASILLAR MECLİSİ'nin kararlarını sorgulayamaz, gerekçe bildirmesini isteyemezlerdi.

"Islahat ve tanzimat YOL'una kabul edilen Salik, Vasıl olmak yolundadır," dedi Başdanışman Arısoy, "Salik, YÜCE PİR'in emsalsiz olduğunun idrakinde, 'Beni PİR'imizden başka kimse KOALİSYON'a sokamaz' diyendir. Salik, EKONOMİK AKLIN YERYÜZÜNDEKİ HALİFESİ'ne itiraz edenlerin yaşayamayacaklarını, genlerinin yeryüzünden silineceğini kavramış, dünyadaki mevcudiyetinin nedeninin YÜCE PİR'e hizmet olduğunun bilincinde olandır. 'YÜCE PİR beni kabul ederse, Vasılların indinde de makbul olurum ve eğer KOALİSYON'un dergâhından kovulursam, Lanetlilere çoban olmaktan YÜCE PİR tara-

fından esirgenmekten gayrı kurtuluşum yoktur' diyendir. Salikler, çetin uğraşlardan sonra Vasıl olurlar.

VUSLAT, insanoğlunun gezegenimizde varabileceği en yüce mevkidir. VUSLAT'ta açlık, hastalık, elem, keder, acı yoktur. YÜCE PİR'in Dergâhı'nda, onun gazabından vareste Vasıllar, her türlü vicdan azabından da bütünüyle azade olurlar. Ancak, EKONOMİK AKLIN YOLU, uzun ince bir yoldur. Dikenlerle, tuzaklarla doludur. Bir Vasıl, her an uyanık olmak, kendisini yenilemek, zamanın ruhunun gerisinde kalmamak zorundadır.

Her Vasıl, potansiyel bir PİR'dir. PİR adayıdır. Bununla birlikte, Postnişin, ancak YÜCE PİR'in talebelerinin gerisine düşmesi halinde el değiştirebileceğinden, bu Kutsal Mertebeye eriş, Vasıl açısından fevkalade üzücü bir ihtimal olarak kalmak durumundadır. Gerçekleşmesi hali, insanlığın ve POSTMODERNİZM'in açık yenilgisi demektir. Ne mutlu ki, YÜCE PİR, kaosa izin vermez.

YÜCE PİR, YOL'una kabul ettiklerinin kalplerinden geçirdiklerini, maddi ve manevi ihtiyaçlarını bilir. YÜCE PİR, talebelerinin gönüllerine, rüyalarına girer; bereketini, korumasını esirgemez. YÜCE PİR, keramet gösterir, EKONOMİK AKLIN YOLU'nda önlerine çıkan engelleri kaldırır. YÜCE PİR, EKONOMİK AKLIN KURALLARI'nın hazmedilmesinin, talebelerinin yetenekleri ölçüsünde, bazen on, bazen yirmi, bazen de yüzyıllar süren ıslahat ve tanzimatın sonucunda mümkün olabildiğinin farkındalığıyla, YOL'da hayatlarını kaybeden Taliplerin çocuklarına, ebeveynlerinin kaldıkları yerden devam etme imkânı tanır. YÜCE PİR adildir. Haklarının kaybolmasına razı gelmez."

Başdanışman, yanında oturan kadına döndü, "Dr. Evangelista!"

Zümrüt gözlü güzel kadın, yerinden kalktı, mikrofonu aldı. Aynı anda ışıklar karardı, derinden gelen, yavaş yavaş yükselen ney sesi duyuldu yine. Dr. Evangelista, ezginin Taliplere nüfuz etmesini bekledi.

"Sömürülmezler ve Lanetliler, EKONOMİK AKLIN HALİFESİ'ne biat etmeyen gafillerdir. Sömürülmezler ve Lanetliler, KUTSAL KOA-

LİSYON'unumuzun sınırlarını tehdit eden barbarlardır. Sömürülmezler ve Lanetliler, YENİ DÜNYA DÜZENİ'ne düşmandırlar.

Sömürülmezler, ilk kez 1982 yılında, Uluslararası İş Örgütü, ILO, tarafından tanımlanmışlardır: Çoğunlukla Asya ve Afrika kıtalarında yaşayan, KUTSAL KOALİSYON'a az ya da çok, şu ya da bu biçimde katkıda bulunabilecek hiçbir şeyleri olmayan Sömürülmezlerin aralarından ıskartaya çıkartılan sınıflara 'Lanetliler' denilmektedir.

Bilindiği gibi HİFS, VASILLAR MECLİSİ'nin KOALİSYON YOLU'na kabul edeceği bireyleri değerlendirmekte kullandığı 'Hayat İndeksi Fiziki Standartları' ölçü birimidir. HİFS, 1980'li yıllarda Eski Birleşmiş Milletler Denizaşırı Gelişme Konsey'i tarafından, ülkelerin toplam hasılatları, vatandaşlarının hayat uzunluğu, beslenme imkânları ve eğitim düzeylerinin oluşturduğu toplam yaşam standardını ölçmek üzere geliştirilmişti. VASILLAR MECLİSİ'nin T1. T2, T3, T4 mertebelerine talip olanların yeterliliklerini ölçmek için kullandığı HİFS özü itibariyle aynı HİFS'tir. KOALİSYON YOLU'na girebilmek için uygun miktarda gelir sahibi olmak yetmemektedir. Taliplerin, eğitim ve sağlık düzeylerinin de yeterli seviyede olması gerekir.

En yüksek HİFS puanı, 100'dür. 100, YÜCE PİR'in HİFS puanıdır. Vasılların tamamının ortalamaları 97, Saliklerin 92, Müridlerin 85'tir. Bu rakam Sömürülmezlerde 7'ye düşmektedir. Lanetlilerde HİFS puanı ölçülemeyecek kadar küçük olup, yer yer ekside olduğu sanılmaktadır.

20 HİFS puanının altı Fukaralık, 10 HİFS puanının altı Mutlak Fukaralıktır. Mutlak Fukaralık'ın en belirgin tezahürü, açlıktır. Hastalıklar açlıkla el ele gitmekte, Sömürülmezlerin zihinsel ve bedensel imkânlarının tamamından yararlanabilmelerini olanaksız kılmaktadır. Hastalıklara karşı koyabilmek, çalışıp üretebilmek için gerekli gıdayı alamayan Sömürülmezler, genlerinin daha da tahrip olması halinde Lanetlilere katılırlar.

Sömürülmezlerin ne yük taşıyabilecek sırtları ne yavrulayabilecek kadınları, kızları ne ekilebilecek toprakları, kullanılabilecek suları, eritilebilecek madenleri ne müzikleri ne dansları ne masalları ne böcekleri ne kuşları ne de önünde içki içilecek manzaraları vardır. Lanetliler,

Sömürülmezlerin kapılarında dilenmekte, uyku hastalığından gözlerini açabildikleri o kısacık anlarda, Tanrılarının kendilerine sömürülecek bir şeyler bahşetmeleri için dua etmektedirler. KUTSAL KOALİSYON'umuz görevlileri kendilerine Tanrıların bu işlerle uğraşmadıklarını def'aten açıklamış olmalarına karşın, EKONOMİK AKLIN YOLU'na girmemekte ısrarlıdırlar.

ILO'nun 1982 yılında, "önümüzdeki yirmi yıl içinde, 20005'te, her üç Mağdurdan ikisinin Sömürülmez, her beş Sömürülmezden ikisinin Lanetliler kastına katılacağı" şeklindeki tahmini doğru çıkmıştır. Günümüzde yaşayan Mağdur sayısı bir buçuk milyar olarak tahmin edilmektedir. HİFS puanları 20-40 arasında olan Mağdurların fukaralığı, Göreli Fukaralıktır. Mağdurlar, kötü beslenme, kötü eğitim ve kötü sağlık hizmetlerinin ürünüdür. Buna karşın, TSVHR programlarından yararlanabildikleri durumlarda KUTSAL KOALİSYON'umuz için faydalı ajanlara dönüşebildikleri görülür."

Işıklar yandı, Danışman kürsüye geri geldi, "Bayanlar Baylar, şimdi hep birlikte ayağa kalkalım ve tekrarlayalım!

KOALİSYON'umuz, YÜCE PİR'in iradesi doğrultusunda gerçekleştirilmiş KUTSAL İTTİFAK olup, kadın ve erkek türdaşlarımız Dünya Vatandaşlarının EKONOMİK AKIL'a biat ettiklerinin ifadesidir. İnsan Haklarını Sistematik Olarak İhlâl Edenleri Dönüştürme Programı ve Yeniden Arınma umudu, YÜCE PİR'in, KOALİSYON YOLU'na girmiş olan bizlere Lanetliler ve Sömürülmezler arasından uzattığı köprüdür. YÜCE PİR'in bizlere lütfettiği bu köprü, kurtuluşa giden YOL'dur.

Bizler, EKONOMİK AKIL dediğimiz yaratılış bilincimize yoğunlaşmamız halinde VUSLAT mertebesine ulaşabileceğimizi göreceğiz.

Adrianople Islahhanesi, KUTSAL KOALİSYON'un zat ve sıfatında fanı olmayı büyük bir heyecan ve hevesle bekleyen bizleri, o çok mutlu VUSLAT anına kadar yaşayatutacak bir yolcu salonu, bir misafirhaneden ibarettir. Bizler, ailemiz, milletimiz, ümmetimiz, Dünya ve Uzay, hepimiz, birbirimizden hiçbir surette ayrı düşünülmeyecek TEKLEŞMİŞ kitle olarak, EKONOMİK AKIL'ın kudret, tutum, emir ve yasaları uyarınca bir aradayız.

Küresel Kitle Toplumu, GERÇEKLİK MEDRESESİ WASHİNGTON D.C.'nin iradesi doğrultusunda gerçekleştirilmiş kutsal bir ittifak olup, Talip, Mürid ve Salik'lerin, YÜCE PİR'in halifeleri VASILLAR'a ve onların KOALİSYON'una bağlılığımızı ifade etme biçimlerimizden birisidir.

VASILLAR'ı ve onların KUTSAL İTTİFAK'larını her türlü olumsuzluktan tenzih eder, bilinçdışı unsurların Küresel Kitle Toplumunun iman, inanç, hüküm, yaşantı birliğini bozabileceği endişesiyle geliştirdikleri kanunlara minnetle biat ederiz. YÜCE PİR, yardımcımız olsun!"

KOALİSYON'a mensubiyetin "diğer bazı esaslarını" Islahhane Genel Sekreteri, Bayan Ayşe Bernstein açıkladı.

"Bunlardan ilki, Koalisyon Cihazı'dır, özel giyimdir. Koalisyon Cihazı'nın esasları, Eğilim Belirleyiciler tarafından saptanır, Talip, Mürid, Salik ve Vasıllara defileler, 'Vogue,' 'Elle,' 'Marie Claire' gibi yazılı medya aracılığı ile tebliğ edilir. KOALİSYON YOLU'nda ilerleme giyimine gösterilen özenle yakından ilgilidir. İkinci esas, litanilerdir, Zikr'dir. KUTSAL KOALİSYON'un doksan dokuz Güzel ismi vardır. Önümüzdeki günlerde bu isimler ezberlenecek, her gün kahvaltıdan ve yatmadan önce, her biri doksan dokuzdan az olmamak kaydıyla anılacaktır.

Karşılıklı zikirleşmeye 'Karşılık' adı verilir. Karşılık, Vasıllar arasındadır. Talip, Mürid ve Salikler, Vasıllar'a karşılık veremezler. Karşılık, VASILLAR MECLİSİ'nin kapalı toplantılarında yapılır.

VİRD, Vasıllar tarafından kaleme alınmış, YÜCE PİR tarafından onaylanmış, insanlık Tarihi'dir. VİRD, insanın gelişimini, YÜCE PİR'in amaç ve marifetlerini anlatır. VİRD'e aşina olmayan, YOL'da yürüyemez.

Murakabe, dördüncü esastır. Talip, Mürid, Salik ve Vasılların her düşünce ve eyleminde YÜCE PİR'i gözlerinin önüne getirmeleri demektir. Gaflete düşmemek için, atılan her adımda YÜCE PİR'in amaçları düşünülecek, YÜCE PİR kalplerden çıkarılmayacaktır. Dünya Medyası, YÜCE PİR'in gönüllerden uzak düşmesine izin vermeyecek şekilde

düzenlenmiş olup, her yazı, her sound, her resim veya görüntü YÜCE PİR'den mutlaka bir şeyler içermektedir.

Beşinci esas, Riyazet ve Çile'dir. Riyazet, EKONOMİK AKLIN YOLU'nda yapılan düzenlemelerdir. Talip, Mürid ve Salikler, nefslerini kıracaklar, başta tor olmak üzere, Gezegeninin kısıtlı ürünlerinin tüketimini kısıtlayacaklardır. Çile, Riyazet'in sürecidir. Uluslararası Fon Yönetimi ve Dünya Bankacılığı Sivil Toplum Örgütleri tarafından ortaklaşa saptanan Çile, YÜCE PİR'in onayı ile kesinleşmektedir. KOALİSYON YOLU'na girenler, Çile'nin, asırlar sürebildiğinin idrakinde olmalıdırlar.

Seyahat altıncı esastır. Manevi hal ve derecelerini artırmaları istenen Talip ve Müridler, KOALİSYON'un öngördüğü şekilde tehcire tabi tutulurlar. Her yıl yüz binlerce talebenin yollara düşmelerinden amaç, Riyazet ve Çile'nin sırrına ermeleridir."

Öğleden sonra, Peştemal Töreni yapıldı. Talipler, yoğun kar yağışı altında Koalisyon Cihazı kuşandılar, hizmetlerine verildikleri Mağdurlarla tanıştılar.

Önce Mağdurlar geldiler, sivri beşik tonozlu hücrelerinin önünde tek sıra dizildiler. Sonra Talipler yürüdüler, Mağdurların karşılarına geçtiler, onlar da tek sıra dizildiler. Platform Asistanının istediği gibi, birbirlerinin gözlerinin içine bakmaya çalıştılar. Kar, kirpiklerine oturdu, gözleri sulandı, kısa bir süre içinde karşılarındakileri seçemez oldular. Helsinkili Ingrid, isimlerini okuyacaklarının ikili sıralar halinde dizilmelerini istediğini söyledi. Bir Mağdur, bir Talip olmak üzere eşleştiler, ortada yeni bir sıra oluşmaya başladı.

"Talip İmre!"

"Buradayım!" dedi İmre Kadızade, bir adım öne çıkarak.

"Mağdur Remzi!"

M-1'ler sırasında bir hareket oldu, birileri on yedi yaşlarında görünen bir delikanlıyı ileri ittiler, "Burda!"

"El ele tutuşun!"

İmre Kadızade yürüdü, şaşkın şaşkın bakınan delikanlının elini tuttu, sıraya soktu, "Merhaba!" dedi, "Ben senin emrine verilen Talipim. Adım İmre."

Delikanlı, boş boş baktı.

"O konuşamaz," dedi Helsinkili Ingrid, İmre'nin eline bir kart sıkıştırarak, "Bilmen gerekenler burada yazılı." İmre, kartı ıslanmaktan korumaya çalışarak okudu,

"Remzi X. '99 doğumlu, erkek. Amnesty International Atteleia Şubesi gönüllüleri tarafından, Atteleia Dağlarında -eski Toroslar- açlıktan ölmek üzereyken kurtarılmış, tedavisini müteakip, Adrianople Kampusunun Head Start programına alınmıştır, ilk saptamalarımıza göre, mükemmelen sağlıklı olmasına karşın konuşamıyor olmasının nedeni, iç savaş koşullarında ailesinden kopmuş, okul da görmemiş olmasıdır."

Başını üzüntüyle salladı, "Bütün bilgi bu mu? Başka bir şeyler yok mu?"

"Hizmet verdiğimiz kişilerin özgeçmişlerini saklı tutarız. Kural böyledir," dedi Ingrid, "Karşınızdakini geçmiş bağlantılarından soyutlayarak, bugün olduğu gibi tanımalısınız."

"Ama konuşamıyor!"

Helsinkili Ingrid, omuzlarını silkti, "Sorunsal da bu ya!"

"Seks ve Hükümranlık"

ESKİ TÜRKİYE MAĞDURLAR CUMHURİYETİ

Nörofizyolog, psikiyatrist ve psikoterapist Dr. Mana Evangelista, Meksika kökenli ünlü VİRD Uzmanıydı. KOALİSYON'un İnsanlık Tarihini düzenlemekle görevli kurumlarında önemli sorumluluklar üstlenmiş, yarım düzine kitap yazmıştı. Adrianople Islahhanesi gibi nispeten küçük bir organizasyona katılmayı kabul etmesinin nedeninin "Eski Türkiye'nin özel durumu" olduğunu iddia etmekteydi. Evangelista'ya göre, Yirminci Yüzyıl'ın Modernist özne-nesne ilişkilerini Yirmibirinci Yüzyıl Postmodernizm'inin özne-özne ilişkisine dönüştürmek "egemen devlet geleneğinin çok güçlü olduğu" bu coğrafyada özellikle zordu, ancak Doktor Hanım bu durumu, kendisini aşması yolunda başlı başına bir fırsat olarak görüyordu. Çalışmalarına eski Türkiyeliler'in "psikolojik nabızlarını" tutarak başlamış, sonunda kendisini fevkalade heyecanlandıran ve ülkenin "mağduriyetini" açıklayan (Türkiye'nin 2000 öncesi HİFS puanı sadece 61'di) bir sonuca varmıştı: Eski Türkiye kadınsı bir toplumdu ve bu niteliği teknolojik ilerlemesini önlemişti.

Helsinkili Ingrid'den VASILLAR MECLİSİ'ne bağlı Psikolojik Savaş Ünitesi'nin 1990'lı yılların ortalarında eski Türkiye'de yaptığı araştırmayı Taliplere dağıtmasını istedi. İmre Kadızade'nin önüne yaklaşık iki yüz sayfalık bir doküman geldi.

"Önünüzdeki dokümanın doksan ikinci sayfasına bakarsanız, o yıllarda Türkiyeliler'in bilinçaltına iki unsurun egemen olduğunu göreceksiniz. Bunlardan ilki seks, ikincisi hükümranlıktır,' diye başladı, 'Seks ve hükümranlık.'

Duraladı, Kışlık Dersane'yi dolduran Türkiyeli Taliplerin yüzlerine baktı. Tepkilerini öğrenmek istiyordu.

"Psikolojik Savaş Ünitesi'nin bu çok önemli saptaması bize Türkiyelilerin imparatorluk hayallerini en olumsuz koşullarda dahi sürdürebildiklerini göstermekte, narsistik eğilimlerine işaret etmektedir. Ayrıca, borderline kişilik, sınır kişilik, dediğimiz kişilik yapılanmalarına ışık tutmaktadır. Yine aynı sayfada yer alan, aile içi cinsel ilişki,

ensest oranının çarpıcı biçimde yüksek olduğuna dikkat ediniz. Birinci bulguyu destekleyen bu veri, eski Türkiyeliler'in bilinçlenme düzeyine ilişkin çok önemli bir ipucudur."

Helsinkili'ye işaret etti. Işıklar karardı, duvarda, Taş Devri insanını mağarasında resmeden birtakım çizimler belirdi. Çizimler, birkaç saniye içinde hareketlendiler, üçüncü boyut eklendi. Kışlık Dersane'nin içi homurdanan, böğüren, çığlıklar atan insanımsı hayvan hologramlarıyla doldu.

Evangelista, hologramları bir süre seyretti, "insanın ve insanlığın gelişim öyküsü, Bilinç' in gelişim öyküsüdür," dedi. "Bireyselleşme sürecindeki insan, Bilinç'in bilinçli olmayandan ayrışması, özgürleşmesi, güçlenmesi, zenginleşmesi evrelerinden geçer."

Hologramlar dönüşmeye devam etti, Taş Devri insanı, Tunç Devri insanına, Maden Devri insanına dönüştü. Anadolu kalıntıları Bozhöyük'ten başlayarak tarih sırasına göre sıralanırken, hayvanımsı insan figürleri gelişmeyi sürdürdüler. Sesleri değişti, hayvansı böğürmeler yerini insan dilini anımsatan soundlara bıraktı. Maria Evangelista, "Bu evrelerin insanlık tarihindeki karşılığı, insan türünün sair yaratıklardan ayrılması, doğadan ayrışması, nesnellikten öznelliğe geçişidir," dedi.

"İnsanın ve insanlığın tarihi, MUTLAK BİLİNÇSİZLİK kutbundan, MUTLAK BİLİNÇ kutbuna yönelişin hikâyesidir. 'Ben'lik bilincinin temsilcisi olan erkeksi bilinç, 'siz'lik bilincinin temsilcisi olan kadınsı bilinç ile MUTLAK BİLİNÇ'te bütünleşir. Dünya Semboller Biliminde, bilinç öncesini ifade eden öğeler, anne/kadın/doğaya ait öğelerdir, insanın kendisini doğuran, besleyen, koruyan anne/doğa'dan ayrışmamış; onun himayesinde, doğa güçleri tarafından sürüklenmekte olduğu dönem, bilinçsizlik, bilinçdışılık dönemidir.

Anacılık'ın baskın olduğu bilinçsizlik dönemi insanı, bir öninsan/çocuk hüviyetindedir. Eski Türkiye'de halk arasında ana kuzusu olarak tanımlanan bu dönem, evrenseldir."

Duvara, İmre Kadızade'ye çocukluk yıllarının basma perdeli, sedirli, büyük aile imgelerini anımsatan fotoğraflar yansıtıldı. Eski İzmir'in, İstanbul'un orta halli ailelerinin fotoğrafları ürpertti kadını.

"Her insan ve her kültür, kadınsı ilkenin, Anacılık'ın bireyin kişilik yapısında belirleyici olduğu gelişim döneminden geçer" dedi Evangelista,

"İnsanın/insanlığın bireyselleşmesi, kişinin kendisini öninsan/çocuk dönemindeki tek referans kişisi olan anne/doğadan ayrıştırması, anne/doğayı sınırlaması, anne/doğadan farklı olduğunu algılaması ile mümkündür.

Bilinçlilik, anne/doğadan ayrılmış, göbek bağını kopartmışlığa karşın, yaşamı sürdürme olasılığının ilânıdır. 'Doğmak' demek, çaba gerektirmeyen bir durumdan kendi eylemlerinin sorumluluğunu üstlenmeyi gerektiren bir yaşama geçmek demektir. Bilinç ve Bilinçlilik veri değil, kazanımlardır. Bu kazanımlar, hem bir canlı türü olarak insanın oluşumunda ve gelişiminde hem de bireysel düzeyde, insanın ruhsal doğumunda ve 'us'lanma sürecinde yani bireysel varoluşunda, belirleyici öğelerdir."

Maria Evangelista'ya göre, bilincin taşıyıcısı, erkek ve erkeğe ait öğelerdi. Erkeksi ilke'ydi. Erkeksi ilke, teknolojiyi ve bilinci simgeliyordu, çünkü soyutlama ve yansılayarak canlandırma yetisi erkeksi ilkeye ait bir özellikti.

"Bireysel varoluşun, bireyselleşmenin motor eylemi Babacılık'tır. Sağlıklı öninsan/çocuğun kendisini anne/doğanın kurallarından kurtarması, erkeksi bilincini güçlendirmesi beklenir. Güçlenen erkeksi bilinç, doğa ve maddenin temsilcisi dişiyi egemenliği altına alacak, doğa/annenin inisiyatifi kaybolurken, yaratma iradesi ve hükümranlık hakkı erilin eline geçecektir. Böylece, anne/kadın, ocağın, ailenin, kökenin, var olanın koruyucusu olarak kalırken, oğul/baba/erkek, idealleri n, fetihlerin, tektanrılı dinlerin, ideoloji ve ütopyaların taşıyıcısı sıfatıyla, yola/ufka yelken açar.

Babacılık'a erkek elemana, onun temsil ettiği ruha, maneviyata yönelme makul bir süre içinde gerçekleşmelidir. Doğanın/bilinçdışının,

teknoloji ve bilinç tarafından egemenlik altına alınması da öyle. Buna karşın, Babacılık dönemine geçilemediği ya da Babacılık'ın Anacılık'a göre zayıf kaldığı insanlık durumlarının varlığı bir vakıadır. Eski Türkiye böyle bir vakaydı. Eski Türkiye'de, Babacılık, Anacılık'a göre zayıf kalmıştır.

Baskın Anacılık, doğanın bir alet olarak kavranmasını ve kullanılmasını, teknolojik gelişimi, yerleşik düzene geçilerek çevrenin egemenlik altına alınmasını, hatta kalıcı kent kültürleri oluşturmayı engellemektedir. Bunu gerek Türkiye'de, gerekse Mağdurların çoğunlukta olduğu diğer ülkelerde görüyoruz. Sömürülmezlerin topraklarında babalar hemen tümüyle kayıptır. Lanetlilerin dişileri hayvanlar gibi bir başlarına doğururlar.

Baylar Bayanlar, yaşamın özü, sorumluluğumuzu üstlenme doğrultusunda gösterdiğimiz çabalardır. Ne yazık ki, kimi dünyalılar bu çabayı gösterecekleri yerde, vaktiyle dölyatağı ile birlikte oldukları türdeki beraberlikleri ileriki yaşamlarında da sürdürmeyi seçmektedirler. Böyle bir seçim, o beraberliğin ya da beraberliklerin içinde yok olma anlamına gelmekte, ölümü simgelemektedir. Lanetlilerin ve Sömürülmezlerin insan hayatına önem vermemelerinin bir açıklaması da Babacılık'ın kaybolmuş olmasıdır. Lanetlilerin ve Sömürülmezlerin babaları yoktur. Erkeksi ilke olmayınca, benlik, haysiyet, vakar gibi insanoğluna özgü uyartanlar yoktur."

Tam tam sesleri Kışlık Dersane'nin duvarında yankılanmaya, Asya ve Afrika halklarının canlı cenazeleri birbiri ardına yansıtılmaya başlandı. Bunları eski Türkiye'nin "Kalkınmada Öncelikli Yöreler" diye bilinen bölgelerinden alınmış Mağdur fotoğrafları izledi. Her fotoğraf bir başka trajediyi yansıtıyordu, İmre Kadızade bakmamaya çalıştı, beceremedi.

"Eski Türkiye'nin ilk özerkleşme çabaları, henüz yeterince güçlenmemiş, gelişmemiş ve dolayısıyla kendine güvensiz bir bilinçliliğin, kadınsı bilincin, yürüttüğü denemelerdi" dedi Dr. Evangelista, "Eski Türkiyelilerin iç güvensizlikleri, dış dünyaya karşı çekingenliğe dönüştü. Bir yanda, baskın Anacıl yönelim, diğer yanda, varoluşun tek koşulu olan Babacıl yönelim arasındaki gerilim, eski Türkiye insanının ruhunu kararsız ve güvensiz bir dengeye oturttu. Buruk, yenik, endişeli ve

şaşkın bir varoluşa sebep oldu. Türkler, soğuk ve yabancı dış dünyada var olabilme, özerklik ve bütünlük iddialarını sürdüremediler. Böylesi durumlarda, en küçük zedelenmelerin, tepkisel olarak büyüklenmeci/tüm güçlü hükümranlık fantezileri, narsistik şişinmeler geliştirdiğini biliyoruz. Bunun Türkiye'de de böyle olduğunu, Psikolojik Savaş Ünitesi'nin raporunda gördük. HİFS puanlarının 60'larda seyrediyor olmasına karşın, Türkler imparatorluk hayallerini 2000'li yılların başlarına kadar sürdürebilmişlerdir. Bu ruh halinin Anadolu Devletçikleri Hareketinden sonra da devam etmiş olmasını fevkalade ilginç buluyoruz."

Evangelista, eski Türkiye'de çocukların temel büyüme ortamının "kadınlar topluluğu" olduğunu hatırlattı. Türk çocuk eğitim modelini, anne, anneanne, babaanne, teyze, hala, komşu abla, komşu teyze ve benzeri, kadınlardan oluşan bir anneler topluluğu, anne kolektifi, oluşturmaktaydı. Babaların çocuklarla dolaysız bağlantıları yoktu. Hiçbir baba çocuğunu kendisi yetiştirmez, kendisi doğrudan tanımazdı. Baba-çocuk ilişkileri annenin aracılığından geçerdi. Ülkenin, 'Kalkınmada Öncelikli Yöreler' diye nitelendirilen bölgelerinde daha da belirgin olan bu durum, ana-baba imgelerinin bütünleştirilmesine izin vermeyen durumdu. Dişi İlkenin egemenliğinde büyüyen kız ve erkek çocuklar, biz toplumu oluştururlardı. Biz toplumu, ben'in sürüden ayrılmasına, "uçmasına" izin vermeyen toplumdu. Eski Türkiyelilerin "yaratıcı" olamamalarının nedeni de buydu.

"Değerli Uzman Şeyho Baran'ı dinlediniz," dedi Doktor Maria, "Dünyamızda değişimi sağlayan faktör, statükodan ayrışmadır, yabancılaşmadır, sıçramalardır. Her sıçrama, sıçranılan kültürden farklı bir 'kültür taslağı' çizer. Sıçrama eylemi, içinden çıktığı kültürü, ortak bilinci sorgular, değişmeye zorlar. Eski Türkiye'de yaratıcılık, açılmasına izin verilmeyen bir potansiyel olarak kaldı. Siz'e, siz'in beğenilerine ters düşmemeye özen gösteren Türk insanı, yeni bir şey yaratmaktansa Biz'in onayladığını idame ettirmek, Biz'in onayladığını taklit etmekle yetindi. Sanatta, edebiyatta dünyaya yeni öneriler sunamamış olmalarının nedeni de budur."

İmre Kadızade, raporda sergilenen ensest rakamlarına inanamadı. Aile içi cinsel ilişkinin ulaştığı ürpertici boyutlar, Türklerin genlerinin

adamakıllı bozulmuş olabileceğine işaret ediyordu. Kadızade, meselenin eski Türkiye'nin gündemine hiç gelmemiş olmasının daha da garip olduğunu düşündü.

Kürsüde Evangelista, "Bilinçaltındaki hükümranlık özlemi, Türk erkeğinin eril öğeye duyduğu özlemin yansımasıdır," diyordu. Ancak, Türk erkeğinin erkeksi öğeye, bırakıp gitmeye, ufka yelken açmaya duyduğu özlem, doğa/annenin dölyatağına dönme arzusu ile çatışmaktaydı.

"Doğa/annenin dölyatağına dönme arzusu bir yandan ensest eylemini kışkırtırken, diğer yandan da erkeğin kurtulmak istediği kadınsı ilke'nin, doğa/annenin, olumsuz yanlarını kendi eşine ve diğer kadınlara yansıtması ile sonuçlanır. Eski Türkiye'de erkeklerin maço denilen tutumlarının altında yatan budur. Sert bilinen Türk erkeği, aslında, annesiyle uzlaşmaya çalışan bir öninsan hüviyetindedir."

Evangelista, HEAD START programının sadece Adrianople Islahanesi'ne kabul edilen Taliplere değil, eski Türkiye kökenli Mağdurlara da kendilerini oluşturmaları, kendilerini var etmeleri için avans tanıdığını ekledi. Mağdurlardan beklenen, hizmetlerine verilen Taliplerden azami istifade etmeleri, bu süreci etkin bir biçimde kullanarak bilinçlenmeleriydi, "insan tanımlamasında bilinci öne çıkarmakla birlikte, 'bilinç eşittir insan' demek istemiyoruz," diye sürdürdü, "Bilinç, insan için olmazsa olmaz bir kazanım olmakla birlikte, bir ara aşamadır. Talipler olarak yolumuz uzundur. Bilinçli olduğumuz kadar da bilinçsiz, özne olduğumuz kadar da nesne olduğumuzu idrak edeceğimiz zamanlar gelecektir. Bu edinimde, Mağdurları bilinçlendirme yolunda verdiğiniz uğraş, başta gelen yardımcılarınızdan olacaktır."

REMZİ ADINDA BİR

ÖN-İNSAN

İmre Kadızade, o geceyi kendisine ayrılan Talip hücresinde geçirdi. Avlunun batı kanadındaki hücrenin demir parmaklıklı küçük penceresinden Tunca görünüyordu. Islahhanede geçirdiği ilk gece tanık olduğu -besbelli yasadışı - gelip gitmelerin gerisinin geleceğini düşünüyor, bu düşüncesi onu heyecanlandırıyordu. Onca yorgunluğuna karşın uykuya karşı koymak, onları beklemek istediğini hissetti, kendi kendisine gülümsedi, "Seni gidi kocamış eşkıya!"

Yusuf böyle derdi ona, "Seni eşkıya! Senin ne yapacağın belli mi olur?"

Uzun yıllar bunun bir şaka olduğunu, Yusuf'un kendisine takıldığını sanmıştı. Adamın gerçekten böyle düşündüğünü, kendisini bir türlü kucaklayamamış olmasının nedeninin, ona duyduğu güvensizlik olduğunu neden sonra idrak etmişti. Yusuf Eralın, İmre Kadızade'nin yaşamının tek aşkıydı. Hayatında başka kimse olmamıştı.

Botlarını çıkardı, duvarın dibinde bulduğu keçe terlikleri giydi, hücrenin sağ ileri köşesindeki ocağın önüne gitti. Beş yüz yıllık ocak, doğalgaz şöminesine dönüştürülmüş, mavi beyaz alevler çıkararak yanıyordu. Ellerini ısıtmaya çalışırken, gözü ocağın iki yanındaki dolap nişlerine yerleştirilmiş kitaplara takıldı. Yönlendirme Toplantı notlarının üstünden geçmesinin elzem olduğu bilgisine rağmen, hücredeki tek koltuğu ocağın karşısına çekti, ayaklarını altına aldı, oturdu.

Psikolojik Savaş Ünitesi'nin eski Türkiye'de yaptığı araştırmanın sonuçlarım aklından çıkaramıyordu. Sanki çoktandır bir biçimde hissettiği ama kelimelendiremediği bir gerçek, olanca çıplaklığıyla ortaya dökülmüştü. Bu gerçek, İmre Kadızade-Yusuf Eralın ilişkisinin hemen tamamının erkeksi ilke'nin alanında cereyan ettiği gerçeğiydi. Yusuf, İmre'ye her baktığında, kendi erkekliğine bakıyor gibi olmalıydı.

"Erkek, ideallerin, fetihlerin, tektanrılı dinlerin, ideoloji ve ütopyaların taşıyıcısı sıfatıyla, yola/ufka yelken açar; kadın, ocağın, ailenin,

kökenin, var olanın koruyucusu olarak yuvada kalır" demişti, Maria Evangelista. İmre Kadızade, bir kadın olarak kendisine biçilen "kültür bekçiliği" rolünü hayatının hiçbir döneminde benimsemediğini düşündü. Kendisinin ne ailenin ne kökenlerin ne de İslam'ın başını beklemek gibi bir çabası olmamıştı. Tersine, eski Türkiye'nin okumuş kadını olarak, var olanı yıkmak düşmüştü kendisine. Var olanı yıkan anne/kadın, elbetteki geleceğin kurulmasında söz sahibi olacak, "idealleri-n, fetihlerin, tektanrılı dinlerin, ideoloji ve ütopyaların" oluşturulmasında erkekle rekabet edecek, yeri geldiğinde erkeğe kafa tutacaktı. Kendi hayatının "yola/ufka" açılan yelkenlinin yekesine sahip çıkma, rotasını belirleme çabasından başka bir şey olmadığının bilincindeydi.

Ölümüne yardımcı olmaktan yargılandığı yeğeni Devrim, Bekir'in kendisine, "Ben dişisi olmayan yalnız bir, erkeğim! Anam var, kadınım yok!" diye yakındığını anlatmıştı, onu hatırladı, "'Kadınım yok ama iki anam var. Hatçe, Müjgân. Hatçe doğurdu, Müjgân'a verdi!' dedi." Devrim, babasının sözünü kestiğini de söylemişti,

"Müjgân da büyüttü, bana verdi baba! Aslında senin üç, hatta dört anan var! Hatice, Müjgân, ben, Ekim! Biz, hepimiz, analık ediyoruz sana!"

Bekir Kuran'ın feryadı çok anlamlıydı: "iyi bok yiyorsunuz! Elleri öpülesi, kutsal karılar! Yüceltilmeye doymazsınız! 'iyi davran ki, iyilik göresin! Beni yücelt ki, sana lütufta bulunayım, koynuna gireyim!' Varsa yoksa çocuklarınız! Onlara taparsınız!

Erkeklerinize gelince, ne yersiniz ne de yedirirsiniz! Kadın olarak dördünüzü üst üste koysam bir Rus, bir Romen dişisi etmezsiniz be!"

İmre Kadızade'nin çocuğu yoktu. Buna karşın, dişil alana hapsedilmiş bir kadının ihtiyaçlarını karşılayacak en yakın erkeksi öğenin, kendi erkek çocukları olacağını anlayabiliyordu. Erkek çocuk, kadın/ananın 'erkekliği' oluyor, erkekler toplumuna kadın/ananın uzantısı olarak sunuluyordu. Kadın/ananın 'erkeksi erk'i paylaşması ancak böyle mümkün olabildiğinden, oğulun anneden bütünüyle ayrılmasına, ne kabahat işlemiş olursa olsun, asla izin verilmezdi. Devrim'in annesi Müjgân, oğlu Toprak'ı doğurmuş, Salih Hocalar gibi İslami maçoluğun zirvesinde, üstelik silahlı bir erkekler topluluğuna yollamış, buna kar-

şın dokunulmazlığını muhafaza etmeyi başarmıştı. Toprak, kız arkadaşı, sonra da eşi, kolejli Gönül'e örtünmeyi şart koşarken, Müjgân'a ses çıkaramamıştı. Ne ki, Toprak, "Kitap'ta yazmıyor" gerekçesiyle Gönül'ü resmen nikâhlamayı reddettiğinde de, Müjgân, Kemalist ideallerini ayaklarının altına alma pahasına, oğlunu zorlayarak iplerin kopmasına izin vermemişti.

Altına aldığı ayaklarının karıncalandığını hissetti. Yerinden kalktı, hücrenin içinde birkaç adım attı. Pencereye yanaştı. Tipi yeniden başlamıştı, az sonra göz gözü görmez oldu. "Dörtler"in bu gece çıkmayacakları kesindi. Döndü, demir karyolasına uzandı.

"Bir varmış bir yokmuş. Delikli para harçlık, Paşa Reisicumhur, ahenk incesaz iken, güneşin Issız'ı narçiçeğine boyadığı, zamanın Çoban Yıldızından sorulduğu çok eski bir ülkede, beşikteki annesine zincirlenmiş tıngır mıngır sallanan, Revolution isimli bir küçük kız yaşarmış. Revolution, evvelin zamanın içinde olduğunu bilmezmiş. Bu sebeple geceleri kovalayan gündüzlerden birinde isyan ile büyüklere başvurmuş. Onlardan iradesini tescil edip uygun bir fidye biçmelerini istemiş. Takdir edecekleri azad akçesini ödeyecek, kendisini anasına bağlayan zincirden kurtulacakmış. Büyükler toplanmışlar, Allah'ın İblis'e bile fırsat verdiği bir âlemde engellemek bize düşmez deyip, Revolution'un dileğini kabul etmişler.

'Özgürlüğün bedeli masumiyettir. Ver masumiyetini, al özgürlüğünü,' demişler, 'Ama hakkında bilgi sahibi olmadığın şeylerin ardına düşmeden iyi düşün. Masumiyetini yitirenin dili lal olur. Kurtlar, kuşlar anlatırlar da dertlerini, sen anlatamazsın. Kanıtladığın dünyaya uymaz. Dünyaya uyanı sen kanıtlayamazsın.'

Bu sözlerin üzerine kızcağız başını önüne eğmiş, 'Her insanın ameli boynuna bağlanmıştır,' demiş, 'Görelim Mevlâm neyler, neyler ise muhakkak ki güzel eyler.'

Böyle söyledikten sonra büyüklerini selâmlamış, ardına bakmadan yürümüş, nur gibi ışıldayan ters bir piramitin içinde gözden kaybolmuş. Az sonra derinden bir ses duyulmuş: Saksafon solo. Bir süre Revolution'un üflediği melodiyi duyar gibi olmuşlar. Sonra o da susmuş.

Büyüklerin, kızı en son görüşleri bu olmuş. Onunla bir daha ilişki kuramamışlar."

Şeyh Muzaffer, büyük büyük dedesi kayboldu, İmre Kadızade, onun oturduğu yerde başka birinin çömelmiş durduğunu gördü.

"Tanıyamadın değil mi?" dedi, su şırıltısı kadar işveli bir ses, "Benim, ben! Revolution! Müjgan'ın 'Seni doğuracağıma köpekler doğursaydım' dediği, babasının gebermesini istediği, olmaz olasıca, adı batasıca, ömür törpüsü fahişe, benim!"

Talip Kadızade'nin karabasanı hücresinin dışına taştı, çıkardığı hayvani sesi herkes duydu. "Devrim! Sahiden, sen misin? Burada ne arıyorsun?"

"Revolution!" diye düzeltti, rüyasında Devrim, bıkkın bir sesle, "Tabii ki, benim! Revolution isimli birinden abuk subukluktan başka ne beklenir!"

"Ama ince saz, Naciye Yaprak idaresindeki Çocuk Korosu, delikli para, beşli halka... Sen olamazsın! O günlerde sen yoktun!"

"Revolution'u çözümle, kendi bilincini inşa et!" dedi Devrim, hınzırca göz kırparak. "Geç kalıyorsun teyze! Dikkat et!"

"Yapamam! Asla yapamam! Anlamıyor musun, seninle uzlaşmam benim için ölümdür, uzlaşmamam senin için!"

Kendi böğürtüsüne uyandı, yatağında dikildi, oturdu, "Kahveye ihtiyacım var!" dedi yüksek sesle, "Yoksa asla aklımı başıma toplayamayacağım!"

Dışarda tipi durmuştu ama ayaz vardı, imaretin pencereleri buharlanmıştı. Kadın, Başdanışman'ın başmasada oturduğunu içeri girdikten sonra gördü. Kahvaltısını Remzi ile paylaşması gerektiğini biliyordu. Genç adamı aradı, kapıya yakın masalardan birinde başını önüne eğmiş oturur gördü, yanına yürüdü. O arada Başdanışman, ayağa kalktı, kollarını kavuşturdu, kaynaşmanın bitmesini beklediğini gös-

terdi. Talipler mesajı alıp, sessizlik avdet edince, kollarını havaya kaldırdı,

"Litanies!" dedi, "Zikr! Merhametli KOALİSYON'un Güzel isimlerini tekrarlıyoruz. Ekrandan takip edin!"

Derinden gelen ney sesi yine duyuldu. Taliplerin bedenlerinin ritmiyle çakışan tuhaf elektronik melodi, Esmayı Hüsna'ya eşlik etti.

"Akılcı, Akılcı, Akılcı, Akılcı, Akılcı, Akılcı, Akılcı, Akılcı, Akılcı..." diye mırıldanmaya başladı kalabalık,

"Akılcı, Akılcı, Akılcı, Akılcı, Akılcı, Akılcı, Akılcı, Akılcı, Akılcı..."

Tam doksan dokuz kere, "Akılcı" diye tekrar ettiler. Ardından, "Özgürlükçü" diye sürdürdüler,

"Özgürlükçü, Özgürlükçü, Özgürlükçü, Özgürlükçü, Özgürlükçü, Özgürlükçü, Özgürlükçü, Özgürlükçü, Özgürlükçü..."

Onun arkasından, "Barışçı, Barışçı, Barışçı, Barışçı, Barışçı, Barışçı..." ve diğerleri, doksan dokuzar kez zikredildi.

Akılcı, Özgürlükçü, Barışçı, Eşitlikçi, İnsancı, Katılımcı, Demokratik, Maneviyatçı, İlerici, Bilimsel, Yaratıcı, Laik, Çalışkan, Kindar, Bencil, Esirgeyici, Saygılı, Artistik, Gelişmiş, Kâmil, Uygar, Adil, Merhametli, Yardımsever, Affedici, Kurtarıcı, Asude, Varlıklı, Batılı, Avrupalı...

İmre Kadızade, gevşedi, esridi, gözlerinin kapandığını hissetti,

"Varlıklı, Batılı, Avrupalı, Kurtarıcı, Varlıklı, Batılı, Avrupalı, Kurtarıcı, Varlıklı, Batılı, Avrupalı, Kurtarıcı, Varlıklı, Batılı, Avrupalı, Kurtarıcı, Varlıklı, Batılı, Avrupalı, Kurtarıcı, Kurtarıcı, Kurtarıcı, Kurtarıcı, Kurtarıcı..."

General'in sesi uyandırdı, "Çay?" Kadının kendine gelmeye çalıştığını gördü, "Hakiki Rize, pardon, Pontus Krallığı çayı," diye fısıldadı, sonra da etrafa duyurmak için yüksek sesle ekledi,

"Talip İmre, sen Mağdur Remzi'nin sağlıksız kahvaltısını paylaşacaksın." Yüzünü ekşitti, "Bol kolesterollü tavuk yumurtası, besin değeri olmayan beyaz ekmek ve reçel!"

Aylar vardı ki, İmre Kadızade'nin yüzü gülmemişti. Generalin bir poker oyuncusu kadar ifadesiz çehresine baktı, kahkahasını zor bastırdı.

Talip İmre Kadızade'nin Mağdur Remzi X'le yapacağı çalışmaya Dr. Maria Evangelista kendisinin rehberlik edeceğini açıkladı, "Geleneksel yöntemi kullanacağız," dedi, "Renkli kartonlar ve fişler. Elektronik gereçlerin Remzi'nin tepki veremeyeceği kadar hızlı olduğunu düşünüyorum, sizce de öyle değil mi?"

Okuma odasının iki duvarını kaplayan dolaplardan birisini açtı, büyük bir karton kutu çıkardı, ortadaki masanın üstüne koydu,

"Remzi'yi var etme çalışmamıza delikanlıyı çevreleyen 'şey'lere isim koyarak başlayacağız, isim, varoluş demektir. Varoluş, isim ile eş tutulan bir soyutlama ve sembolleştirme ile mümkündür, ismi olmayan hiçbir şey var olamaz. Var olmayan hiçbir şeyin ismi yoktur."

Kutuyu açtı, bitkisel plastikten mamul rengârenk fişleri gösterdi. Fişlerin üstlerinde aynı punto ve harflerle, masa, sandalye, elma gibi odada bulunan nesnelerin adları yazılıydı.

"'Şey'lerin isimlendirilmesi, Remzi'nin onlarla olan ilişkisini tanımlamasına, onları kullanmasına olanak verecektir. Genç adam için hazırladığımız özel program, konuşma ve okuma/yazmayı birlikte öğretmeyi hedeflemektedir. Bunlarla başlayın, Talip İmre," dedi, "Size bol şans dilerim!"

Kadızade, işe odanın ortasında dikilen Remzi'yi oturtmakla başladı. Ancak, bunu yapabilmesi için, delikanlıyı iskemleye doğru çekiştirmesi, bedenini baldırları iskemlenin oturağına değecek şekilde döndürmesi, arkasına geçip omuzlarından bastırarak oturmaya zorlaması gerekti,

"Otur Remzi!"

Genç adam, oturdu ama ancak birkaç saniye için. Kadının başını çevirmesiyle birlikte yine ayaktaydı. Kadızade, bu defa delikanlının arkasına dolandı, omuzlarından bastırdı,

"Otur Remzi!" Bu defa baskıyı biraz daha uzun tuttu, "Remzi, otur!"

İmre Kadızade, Mağdurun kapsamlı bir muayeneden geçtiğini, işitme sorunu olmadığını biliyor, bütün meselenin "Otur!" emrinin karşılığı olan hareketi öğretmek olduğunu sanıyordu. Buna karşın, Remzi, yumuşak bakışlarını odada, eşyaların üstlerinde gezdiriyor, arada kadının gözlerine de takılıyor, fakat aynı kalkma hareketini yapmaktan kendisini alamıyordu.

"Otur, Remzi! Otur! O-tur!"

Remzi'nin kendisini kızdırmak, bilerek itaat etmemek gibi bir niyeti olmadığını bakışlarından anlıyordu kadın. Daha çok, kendisinden istenileni anlamıyor gibi bir hali vardı. Omuzlarından bastırıldığında boyun eğiyor, oturuyor, baskı kalkınca normal haline dönmemesi için hiçbir neden kalmamış gibi ayağa dikiliyordu.

Kadızade, göstererek öğretmeyi denedi. Bir iskemle çekti, delikanlının karşısına geçti, oturdu, kendi kendisine emretmeye koyuldu. "Otur!" Oturdu. "Kalk!" Kalktı. "Otur, Kalk! Otur! Kalk! Otur! Kalk! Otur! Kalk! Otur! Kalk!"

Remzi, bu garip jimnastiği birkaç saniye bütünüyle ifadesiz seyretti, pencereye döndü, pervaza konan güvercin ile ilgilenmeye başladı. Kadının gösterisine tümüyle kayıtsız kalmıştı. Bu defa, İmre Kadızade, delikanlının ellerini yakaladı, kendisi otururken onu da aşağıya çekmeyi, "Otur!" oturmaya zorlamayı, "Kalk!" kendisi kalkarken, onu da yukarı çekip kaldırmayı denedi.

"Otur! Kalk! Otur! Kalk!"

Nefes nefese kalıncaya kadar böyle devam ettiler. Remzi, gözleri odanın dört bir yanında, dayatıldığı gibi hiç itirazsız oturdu kalktı, ancak kadının ellerini çektikten sonra sürdürdüğü komutlarına tepki vermedi. Odanın köşesinde duran kırmızı top ilgisini çekmiş gibiydi,

kalktı, ona yöneldi. İmre Kadızade, yeni bir kelime öğretmek fırsatını kaçırmadı, "Top!" diye ünledi,

"Top!"

Kutudan, üzerinde top yazan fişlerin arasından kırmızı olanını seçti, gösterdi, "Top!"

Remzi, bu arada bir diğerine, san topa, uzandı. Kadın, kutuya atıldı, sarı renkli top fişini çıkardı, "Top!" Bir onu bir diğerini gösterdi,

"Kırmızı top! Sarı top!"

Kadızade'nin toplara yöneldiğini gören Remzi, oyuncaklarını oynasın diye ona bırakıyormuş gibi bir tavırla arkasını döndü, iskemle ile ilgilenmeye başladı.

"iskemle!" diye atıldı kadın, "İs-kem-le! iskemle!"

Kutuda iskemlenin rengine uygun bir fiş var mı diye baktı, yoktu. Bıraktı, topları aldı, kırmızı topa kırmızı, sarı topa sarı fişi yapıştırdı, masanın üzerine yerleştirdi. Remzi'yi bakmaya zorladı,

"Top! Top! Sarı top! Kırmızı top!"

Camlarda asılı çiçekli perdelen yakaladı, papatyanın ortasını gösterdi, "Sarı!" Sarı topu, sarı fişi işaret etti, "Sarı!"

Aynı hareketi kırmızı gelincik ve kırmızı topla tekrarladı, "Kırmızı! Kırmızı! Bu da kırmızı, o da kırmızı!"

Remzi'nin perdeye yöneldiğini gördü, iletişim kurduğu umuduyla nefesini tuttu, bekledi ama boşuna. Remzi, perdeyi sallamakla yetinmiş, Kadızade, "Perde!" deyinceye kadar ondan da vazgeçmiş, bu defa da kutuya yönelmişti.

Kadın, Mağdurun ilgisini çekmesi muhtemel nesnelerin sayılarının azaltılmasının işe yarayabileceğini düşündü, kutuyu ortadan kaldırmaya uzandı. Remzi, ilk kez bir tepki verdi, bağırdı. Hırlama ile çocuk ağlaması arasında bir sesti, İmre Kadızade'yi, yıllar öncesine götürdü, ürpertti.

"Tamam!" dedi, "Tamam! Kutuyu istiyorsan, alabilirsin! Kutu! Kutu!"

Delikanlı şöyle bir baktı, ilgisini yitirmiş gibi yine pencereye döndü. Kadın, biraz bekledi, kutuya tekrar uzandığında,

Remzi yine çığlık attı. Kadızade, nihayet iletişim kurabilmiş olmaktan memnun, "Ku-tu!" diye tekrarladı, "Ku-tu! Kutu! Kutu!" Delikanlı aldırmadı, köşeye, mavi renkteki üçüncü topa doğru yürüdü.

"Top!" dedi İmre Kadızade, alelacele, "Top! Mavi top! Mavi top, kutu değil! Mavi top!"

Kutuyu çekti, delikanlıya uzattı, Remzi bu defa itiraz etmedi. Şöyle bir baktı, çıktı iskemleye oturdu.

"Otur!" dedi İmre Kadızade, "Otur!"

Üçüncü günün sonlarına doğru, kadın, yolunda gitmeyen bir şeylerin olduğunu teslim etmek zorunda kaldı. Remzi, hiçbir komutu anlamadığı gibi, yemek ve diğer bedeni ihtiyaçları dışındaki faaliyetlerde de yoğunlaşamıyordu. Buna karşın, nasıl gittiğini sormak için uğrayan Dr. Evangelista'ya,

"Yapılandırıcı yaşlarını ketum bir doğada, bir başına geçiren birinden, şakır şakır konuşma beklenemeyeceği açık!" demeyi tercih etti.

"Ne kadar haklısınız, Talip İmre! Ne kadar haklısınız!" diye ünledi kadın.

Remzi'ye renklerin de anlam ifade etmedikleri, resim yaptırırken ortaya çıktı. Sarı suluboyanın, sarı yaprağın üzerine sürülmüş olması Mağdurun "sarı-sarı" bağlantısını kurmasına yetmemişti. Üstlerine "sarı" sözcüğünü yapıştırdığı sarı fiş, sarı çiçek, sarı fincan, sarı top gibi şeyleri yan yana sıraladığında, "sarı"dan yola çıkıp, nesneler arasında bağlantı kurması da mümkün olmadı. Önüne her bir renkten iki tane olmak üzere çeşitli renklerde fişler koyup, aynı renkteki parçaları eşleştirmesini sağlamaya çalıştı, delikanlının boş gözleriyle karşılaştı. Beşinci günün sonunda Remzi, hâlâ en basit komutlara uymuyor, "Sarı

fişi al! Mavi fişe bak!" gibi daha karmaşık direktiflere bütünüyle tepkisiz kalıyordu. Kadızade'nin ısrar etmesi halinde hırçınlaşıyordu. Bağırıyor, daha da ısrar etmesi halinde kaçıyordu.

Cumartesi akşamı, Talip İmre, Evangelista'dan görüşme talep etti.

"Renk körü olmadığından eminsiniz, değil mi, Doktor Evangelista? Doğa konuşmaz ama doğada renkler vardır! Mağdurun Atteleia Dağları'nda çiçek görmemiş olması mümkün değil! Hiçbir renk yoktuysa bile mavi gökyüzü vardı! Oysa sarı, kırmızı ya da mavi, bu Mağdur'a hiçbir şey ifade etmiyor! Korkarım ki, onun için patlıcan moru ile krom sarısı aynı! Belki de doktorlar yanılmışlardır, belki de Mağdur dünyayı siyah beyaz görüyordur, ne dersiniz? Olamaz mı?"

"Olamaz," dedi Evangelista, "Testlerde bunu ima edecek hiçbir bulgu yok."

"Peki, müziğe ne diyorsunuz? Müzikten ancak aşın volumlarda etkileniyor! O zamanki tepkisi de korku! Şiddetle titremeye başlıyor! Bir yerlere saklanıp, korunmaya çalışıyor! Sanki duyuyor ama duyduklarına anlam veremiyor, görüyor ama gördüklerine anlam veremiyor! Mağdurun beyninde renklerin karşılıkları yok sanki! Bana öyle geliyor ki, bir kırmızı fişi diğer kırmızı fişin yanına koyması mümkün değil, çünkü Mağdur için kırmızı yok, daha doğrusu, beyninde kırmızı kaydı yok! Kırmızı kaydı olmadığı için kırmızı elmadan ya da kırmızı gülden yola çıkıp kırmızı kurdeleye varamıyor. Mağdur, nesnelerin ortak niteliklerini saptayamıyor, Dr. Evangelista. Bence sorun burada!"

"'Mağdurun beyni nesnelerden neşreden uyaranları düzenleyemiyor,' demek istiyorsunuz, Talip İmre," dedi Evangelista, ilk kez dikkate değer bir şey duymuşmuş gibi düşünceli, "Uyaranları düzenleyemediği için ilişkilendiremiyor, ilişkilendiremediği için kayda geçemiyor, kayda geçemediği için ifade edemiyor! Bunu demek istiyorsunuz!"

"İsimlendiremiyor!" dedi Kadızade, "Nesneleri ne sözlü ne yazılı ne de başka bir yolla isimlendirebiliyor!"

"İsmi olmayan hiçbir şey var olamaz!" diye tekrarladı, Evangelista, "Mağdurun nesneleri isimlendiremiyor olması, nesneleri kendi dışında objeler olarak algılayamadığını gösteriyor. Bu doğruysa, nesnelerden

ayrışmamış demektir. Doğadan ayrışmamış, nesnellikten öznelliğe geçmemiş, öninsan hüviyetinde! Bilinçsizlik dönemi insanı, bir öninsan!"

"İnsan değil demeye getiriyorsunuz!"

"Ön-insan," diye düzeltti, VİRD Uzmanı, profesyonellere özgü kayıtsızlıkla, "insani varoluş, isim ile eş tutulan bir soyutlama ve sembolleştirme ile mümkün olabiliyor, insani varoluş, bilinçliliktir. Mağdur uyartanları ilişkilendiremiyorsa, nesneler hakkında akıl yürütmesi olası değildir."

Yerinden kalktı, kapıya yürüdü, "Uzmanları devreye sokmamız lâzım gelecek," dedi, "Mağduru şimdilik ben devralıyorum Talip İmre. İyi iş başardınız. Bu durum raporuma yansıyacaktır."

İmre Kadızade, '90'lı yıllarda, iyi bir psikoterapist olarak bilinirdi, İstanbul'da kendisine ait bir muayenehanesi, hemen her sınıftan bir hayli de hastası vardı. Buna karşın, Remzi'ninki gibi bir vakaya hiç rastlamadığım düşünüyordu.

"İşte, bu garip," dedi Evangelista, kuşku ima eden bir ses tonuyla, "Bizim elimizdeki bir araştırmaya göre, daha '70'li yıllarda Türkiye nüfusunun yüzde yirmisi afazikmiş. '80'den sonra bu oran hızla artmış."

"Remzi'ye konulan teşhis, afazi'ydi, Yunanca "dilegelmemiş" anlamında aphasia'dan türemişti.

"Mağdur gibisiyle hiç karşılaşmadım," dedi Kadızade, hafifçe sinirlenerek, "Özellikle de '80'den sonra kafalarımızın dağıldığını, sözcük yerindeyse, alıklaştığımızı gözlemleyebiliyorduk. Oluşumlar üzerinde düşünme, akıl yürütme yetilerimizde bir zedelenme var gibiydi, ama 'afazi'? Hayır, ben bu boyutlarda bir özüre hiç rastlamadım!"

Mikail Arısoy, Kadınları uzlaştırmak ister gibi araya girdi, "Afazi, konuşma yitimi, sözcükleri anlama/kullanma yetisinin kısmi kaybı şeklinde de ortaya çıkabiliyor," dedi, "Belki, bunu gözlemlemişsinizdir? Bildiğiniz gibi, insanın sinir sistemi, beynin kendisine gelen uyarıları belli bir düzen içinde ve otomatik olarak anlamlandırması esası üzerine kuruludur. Bu sürecin herhangi bir nedenle kesintiye uğradığı du-

rumlarda, beyin, kendisine ulaşan uyaranları bütünlüklü tasarımlar halinde formatlayamıyor."

"Formatlanmamış tasarımlar anlamlandırılamıyor, anlamlandırılamayan tasarımlar, sesli/yazılı karşılıkları ile buluşamıyor, böylece, konuşma yitimi, afazi olgusu meydana geliyor.

Bunu anlıyorum," dedi İmre Kadızade, "Hastalarım arasında böyle bir vakaya rastladığımı hatırlamıyorum."

Kısa bir sessizlik oldu, "Şöyle düşünelim," dedi Evangelista, "Beyninin anlam kazandırdığı uyaranları sesli ya da yazılı işaretlere, sözcüklere dökebilen tek canlı, insandır, öyle değil mi? Sadece insan, beynine ulaşan kelimelerin arkasındaki anlamları kodlayabilir. Peki, eski Türkiye'deki gibi büyük çoğunluğu öninsanlardan oluşan bir toplumda ne olur?"

Başdanışman'a döndü,

"Psikolojik Savaş Ünitesi bulgularını hatırlayın. Bilinçaltına egemen olan seks ve hükümranlık ve çok yaygın ensest ilişkisi, eski Türkiyeliler'in anne/kadın/doğaya saplanmışlıklarına işaret ediyordu. Toplum, bilinçsizlik, bilinçdışılık dönemini aşmış değil! Türkiyeliler, öninsan/çocuk hüviyetindeler! Erkeksi ilke güçlü olmadığı için, soyutlama ve yansılayarak canlandırma yetileri de gelişmemiş. Nitekim felsefe, matematik, teorik fizik, sanat, hatta ilahiyat gibi alanlarda fevkalade başarısızdılar. Bu doğru, öyle değil mi, Talip İmre?"

"Öyle," dedi Kadızade, içinde belli belirsiz bir sızı.

"Bilinç-dışı, ANACIL aşamaya saplanmış beynin, uyaranları anlamlandırmakta zorluk çekeceği, akıl yürütemeyeceği, düşünemeyeceği açık," diye sürdürdü Evangelista, "Düşünemeyen beyin, doğal olarak konuşturamayacaktır!"

"Ve tersi: Konuşturamayan beyin, düşünemeyen beyindir! Düşünme, konuşma ile sınırlıdır, konuşma, düşünceyle. Mağdurun konuşma yetisinin olmaması, akıl yürütemez, düşünemez olduğunu gösteriyor ki, bu doğru."

"Konuşma yitimi, insanlıktan çıkma, içgüdüleriyle yaşayan, birbiriyle bağrışlarla, beden diliyle iletişim kurmaya çalışan yaratıklara dönüşme. Afazi'yi insanı diğer hayvanlardan ayıran özelliğin ortadan kalkması olarak da düşünebiliriz."

Yine bir sessizlik oldu, "Lanetliler, böyledir," diye mırıldandı, Başdanışman.

"Lanetlilerin tümü ve Sömürülmezlerin ezici çoğunluğu. Ne kadar zeki olurlarsa olsunlar, ne kadar ustaca eğitirsek eğitelim, onlara meslek öğretemiyoruz. Yunus balıkları gibi. "

"Dilleri yeterli değil!" diye açıkladı Evangelista da, "Dilleri yeterli olmadığı için akıl yürütemiyorlar. Akıl yürütemedikleri için en basit aletleri bile yapamıyorlar!"

"İçini çekti, "Dil, insanlıkla yaşıt! Homosapien konuşabildiği için 'Bilen insan." Afazik insan, homosapien niteliğini kaybetmiş olan. Dilin zenginliği, düşüncenin gelişmişliğinin işareti, küçülmesi, ilkelliğe geri dönüşün. Kaybolması, hayvanlaşma, ne yazık ki!"

"KOALİSYON'un önündeki en büyük sorunsal," dedi Başdanışman, "Dünya nüfusunun üçte ikisinin kesin olarak afazik olması! Afazi, TSVHR programının başarısını tehlikeye düşürüyor. Mağdurların bir şansı var, ne yazık ki, Sömürülmezlerin hiçbir şansı yok. Kısırlaştırma çalışmaları da istenilen düzeyde değil, maalesef. Çok hızlı ürüyorlar."

"Afazi, genetik öyle mi?"

"Evet, tabii!" dediler Danışman ile Evangelista, bir ağızdan, "Fizyolojik bir kusur, insan soyunun iyileştirilmesi için bozuk genlerin taşıyıcılarının ayıklanması gerekiyor. Geçen yüzyılda olduğu gibi soykırım söz konusu değil elbette, yaşayabildikleri sürece yaşatılmaları gerekir, ancak çoğalmaları YOL'un sonu olur"

"Bu durumda Remzi'ye ne olacak?" Başdanışmanla, VİRD Uzmanı, birbirlerine baktılar,

"Bunu siz söyleyeceksiniz, Talip İmre. Burada vereceğiniz karar da eğitiminizin bir parçası."

"Onu bana verin," dedi İmre Kadızade, "Remzi'yi bana verin."

Yine bir sessizlik oldu, "Bunu iyi düşündünüz mü?" diye sordu Danışman, nispeten yumuşak bir sesle, "Devrim'i kurtaramamıştınız. Davanız sürüyor. Bir başarısızlık daha istemezsiniz."

"Devrim, ruh kanserine yenik düştü," dedi İmre Kadızade, "Ruhun kanseridir, nihilizm. Devrim, nihilizme yenik düştü. Onu diğerleri izlediler. On on beş yıl içinde eşim, dostum, akrabalarım, Neçayev'den emir almışlarcasına tam yol çamurun içine daldılar. Ne kadar mümkünse o kadar yakıp yıktılar. Gözlerimin önünde sevinçle yok olurlarken, kendilerini yaşatabilecek hiçbir kurumun ellerinden kurtulamadığını gördüm. Bir şeyleri bir şeylerle yeniden irtibatlayıp, onları oyalayabilecek yeni kurumlar icat etmek de mümkün olmadı.

Her neyse, bunlar geçmişte kaldı. Remzi'nin Mağdur statüsünü kaybetmemesi için elimden geleni yapmaya kendimi hazır hissediyorum. Bana bir şans daha tanımalısınız."

Çok konuştuğunu, çok fazla konuştuğunu hissediyordu. Evangelista da, Başdanışman da çok gençtiler, geçmişi hakkıyla değerlendirmelerine imkân yoktu. Bir de "akrabalarından" bahsetmek suretiyle hata yapmıştı. Akrabalardan bahsetmek kan bağına önem vermek anlamına geliyor, Yirminci Yüzyıl Modernizminin zihinlerden silinmesi gereken "üniter devlet" kavramını çağrıştırıyordu. Lâfı değiştirerek söylediklerinin üzerinde durmalarını zorlaştırmayı umdu,

"Eski Türkiye'de afazinin o denli yaygın olduğunu Asitane'de oturduğum için ben bilmiyor olabilirim," diye açıklamaya çalıştı, "itiraf ederim ki, hızla ilkelleştiğimizi fark etmiyor değildik. Hatta iyi hatırlıyorum, en iyimser olanlarımız bile adını koyamadıkları bir salgının tehditi altında olduğumuzu kabul ediyorlardı. Ama teslim etmelisiniz ki, Remzi gibilere kolay rastlanmıyor."

"Bizim tespitlerimize göre, konuşma yetiniz ülke çapında zedelenmişti," dedi Başdanışman, yumuşak tavrını sürdürerek, "Yirminci Yüzyılın son çeyreğinde birbirinizle ancak 'Eylem koy!' 'Tavır al!' 'Ensesine yapış!' düzeyinde ilişki kurabiliyordunuz. Anladığım kadarıyla Parlamento seviyesinde bile bir konunun üzerinde kesintisiz konuşma

yapılamıyormuş. Kendinizi ancak yan bakmalar, omuz atmalar, dalaşmalarla ifade edebiliyormuşsunuz!"

"Bütün bunlar öninsan davranış biçimleri!" diye ekledi Evangelista, "Örneğin, Büyük Mimar Sinan'ın kabrinin abdesthaneye dönüşmüş olması ya da daha sonraki yıllarda Parlamentonuzun tavanlarından sarkan çiğ köfte yumruları ya da atıklarını baraj gölüne dökecek şekilde inşa edilen villalar. Bunlar, 'Mimar Sinan,' 'Parlamento,' 'içme suyu' kelimelerinin zihinsel karşılıklarının olmadığını gösteriyor. Az önce de işaret ettiğim gibi, hiç değilse felsefe, matematik, teorik fizik, hatta ilahiyat gibi alanlardaki fikri sefaletiniz sizi uyarabilirdi diye düşünüyorum." Kadızade'nin irkildiğini fark etti,

"Amacım sizi kırmak değil!" diye atıldı, "Deformasyonun boyutlarını saptamaya çalışıyorum! Dünya sivil toplum örgütleri işleri ellerine alıncaya kadar çok sıkıntılı zamanlar geçirdiniz. Yaşamsal kavramları ayrıştıramayacak kadar bozulmuş olmanız mümkün mü?"

"Bilemiyorum," dedi Kadızade, "Bütün söyleyebileceğim ilkelliğe geri dönüşün işaretlerinin çok uzun zamandır var olduğu."

Evangelista, hayıflanmış gibi başını salladı, "Siz başarılı bir terapisttiniz ve bütün söyleyeceğiniz bu, ne yazık ki!"

"Kullanılan sözcük sayılarının azaldığının idrakindeydim," dedi Kadızade, mazeret beyan eder gibi, "Belki de, dile ilişkin kaygılarımız Türkçe-Osmanlıca tartışmalarıyla sınırlı kaldığından afaziye uyanamadık. Kelimelerin sesli/yazılı şekilleriyle uğraşıyorduk. Beyinlerimize ulaşıp ulaşmadıkları üzerinde düşünmek aklımıza gelmedi. Düşünce içeriklerinin korunup korunamadığının üzerinde de düşünemedik."

"İdeolojik kavganın idrakindeyiz," dedi Danışman, "Anlaması zor olan, meselâ, neden 'önemli' ve 'mühim' kelimelerinin her ikisini de kullanmamış, Latin harflerinin yanı sıra Arap harflerini de öğretmemiş olduğunuz. Onu yapsaydınız, tek sorununuz çeviri olurdu."

"Düşünemedik," dedi Kadızade yine "Haklısınız, ilim mi, bilim mi münakaşalarına gömüldük, her ikisinden de olduk. Kavramın kendisi, karşılığı olmayan bir sesten, bir şekilden ibaret kaldı"

"Buna rağmen, özellikle de soyut, sembolik, düşünceyi imkânsız kılan afaziye yakalanmış olabileceğiniz aklınızın ucundan geçmedi! öyle mi?"

"Geçmedi," dedi Kadızade saklayamadığı esefle, "Sapasağlam görünüşlü insanlarımızın konuşulanların tümünü bütünüyle anlamadıklarını, kelimeleri kullanma yetilerinin kaybolmuş olduğunu söyleseler de inanmamayı seçerdik. Büyük ihtimalle, 'Konuşuyor işte!' der, geçiştirirdik. O yıllarda dilimize pelesenk ettiğimiz tepkiydi bu, 'Konuşuyor işte!' Söylenenlerden etkilenmemeye niyetli olduğumuzda kullanırdık: 'Konuşuyor işte!' Karşı tarafın ahmak olduğunu, boş konuştuğunu ima ederdi: 'Konuşuyor işte!' Uzun bir süre ben de Devrim'i öyle geçiştirmeye çalışmıştım: 'Konuşuyor işte!' Âdetti, babalar çocuklarını, çocuklar babalarını, öğrenciler hocalarını, avukatlar hâkimleri, milletvekilleri bakanları, muhalefet iktidarı, doktorlar hastaları, hepimiz hepimizi böyle geçiştirirdik, 'Konuşuyor işte!' 'Konuşuyor işte!' Bizi geçmişimizin hasılatından yalıtan, barbar Avarlar'dan bu yana en masum vahşeti güle oynaya benimseten fesadın parolası oldu. Medeni dünyadan sürülmemizle sonuçlanan toplumsal cinnetin özeti. Oysa, '90'lı yıllarda pekâlâ da iyi bir psikoterapist sayılırdım, haklısınız" diye sürdürdü,

"'Konuşuyor İşte!'nin afazi denen illetin başlangıcı olduğunu görmem gerekirdi. Sözcüklerin konuşulan dilden sistematik olarak yok edilmeleri durumunda zihnin küçüldüğünü, yoksullaştığını gözlemlemişliğim vardı çünkü. Şimdi, buradan baktığımda apaçık görünüyor; nesnelerin isimleri ve nitelikleri hiç durmadan değişiyordu. Uyaranlar öylesine kaotiktiler ki, zihnimizde onları bütünlüklü tasarımlar halinde şekillendirmemiz fevkalade zor oluyordu.

Çocukları hatırlıyorum. Aynı anda birden fazla dile yani aynı nesnenin birden fazla sesli/yazılı karşılığına muhataptılar ve bunlar sürgit değişiyordu. Yaşamları 'şey'leri isimlendirmekle geçti, üzerinde düşünecek, akıl yürütecek dermanları kalmadı. En basitinden, para birimi ile ilişkileri. Eski Türkiye'de yaşayanlar, EKONOMİK AKLIN YOLU'na girememişlerdi, biliyorsunuz. Bunun sonucu olarak yüz yıldan fazla bir süre enflasyon çektik. Önce kuruş, metelik kelimeleri kayboldu, sonra da rakamlar. Yüz yılı aşkın bir enflasyon dönemi paraya, tasarrufa, yatırıma ilişkin kavramlarımızı kattı katıştırdı. 'Milyon' de-

mek isterken 'bin,' 'milyar' demek isterken 'milyon' der olduk. Kuşakların arası açıldı, trilyon, katrilyon gibi sözcüklere dilimiz dönmez oldu. Bu yüzyılın başlarında zenginleşiyor muyuz, yoksullaşıyor muyuz, kestiremiyorduk. Etik kavramlarımız öylesine altüst olmuştu ki, zenginleşmeli miyiz, onu da bilmiyorduk! KOALİSYON'un ekonomik aklından öyle uzaktık ki, yoksulluğun erdemlerini sayıp döktüğümüz, hatta Mağdurlara imrendiğimiz oluyordu!

Demek istediğim, belki Remzi'ye yeni doğmuş bir çocukmuş gibi yaklaşabilir, yeni baştan yepyeni bir dil öğretebilirim. Yeni dil, Remzi'nin beyin fonksiyonlarını uyarabilir, kendisine ulaşan kelimelerin arkasındaki anlamları sistematikleştirmeye koşullandırabilir, belki. Beynini formatlayabilirsem, zamanla hiç değilse somut durumlarda akıl yürütebilecek hale gelebilir diye umutlanıyorum. Su ile musluğu, ilişkilendirebilirse, susadığında nereye gideceğini bilebilir, demek istiyorum. Belki, bu Mağdur için hâlâ bir ümit vardır! Lütfen, bırakın deneyeyim!"

"Ona güvenmiyorum," dedi Dr. Evangelista, Başdanışman Mikail Arısoy'a, İmre Kadızade odadan çıktıktan sonra "Bilinç var etme gibi geleceğin dünyalısını inşaya yönelik bir işi ona emanet edemeyiz. Kendisi henüz Talip oldu. Kâinat ve dünya görüşünün Modernizmin etkisinden büsbütün kurtulmuş olması beklenemez. Kryoniks kursu bile daha bugün başlıyor."

Başdanışman, kendi yerine göz diktiğini bildiği genç kadına uzun uzun baktı. Evangelista'yı fazla hırslı buluyor, ondan hoşlanmıyordu.

"Talip İmre'nin şeylerin isimlerini öğretmekle sınırlı bir programın altından kalkabileceğini düşünmüştüm," dedi.

"Bu o kadar basit değil!" dedi VİRD Uzmanı, "Hatta hiç değil! Kadın, bir eski Türkiyeli. Fuzzy olması kuvvetle muhtemel. Tek bir Mağduru kurtaracağız diye, saçaklılığın Head Start'a sızmasını göze alamayız. Siz de öyle düşünmüyor musunuz? Talip İmre'nin ya - ya da ilkesine sadık kalacağını garanti edebilir miyiz?"

Başdanışman, "Garanti edemeyiz, hayır," demek zorunda kaldı. Evangelista'nın gözlerinin zaferle parladığını gördü, saatine baktı,

"Dersinize geç kalmıyor musunuz siz?"

THE GRUDGERS

KARŞILIKLI KİNDARLIK İLKESİ

"Bir gezegendeki akıllı yaşamın rüştünü ispat etmiş sayılması için varoluşunun nedenini çözmüş olması şarttır!" diye ünledi Dr. Maria Evangelista, niyetlendiğinden daha sert bir tavırla. Başdanışmanla aralarındaki saklı çatışma canını sıkıyordu. Seminerine yoğunlaşmaya çalışırken, bir kez daha tekrarladı,

"Bir gezegendeki akıllı yaşamın rüştünü ispat etmiş sayılması için varoluşunun nedenini çözmüş olması şarttır. Nitekim önümüzdeki on yıllarda dünyayı ziyaret edecek üstün nitelikli uzaylıların uygarlık düzeyimizi saptamak amacıyla soracakları ilk soru, 'Evrim olgusunu keşfetmişler mi?' sorusu olacaktır.

Bayanlar Baylar, üç milyar yılı aşkın bir süre çeşitli organizmalar Gezegenimizde 'Neden?' olduğunu bilmeden yaşayageldiler. Üç milyar yıllık bilinçsiz bir yaşamdan sonra bir gün sorunun cevabı birinin kafasına dank etti. Bu birisi, Charles Darwin'di. Darwin, varoluş nedenimizin anlamlı ve elle tutulur açıklamasını yaptı. O günden sonra, 'Niçin varız?' 'İnsanlar niye var?' 'Hayatın bir anlamı var mı?' 'Nedir insan?' sorularının cevaplarını hurafelerde aramaktan vazgeçtik. Darwin, en derin meselelerimize akla uygun açıklamalar getirmişti.

Bayanlar Baylar, şunu hemen ifade etmeliyim: Gezegenimizin uzun sakallı bir adam tarafından yedi günde tasarlandığına inandığı için insan tabiatının Tanrı'nın iradesi dışında oluşamayacağına inananların KOALİSYON YOLU'nda yeri yoktur! Çünkü Arz'ın Güneş'in etrafında döndüğü ne kadar şüphe götürmez bir gerçekse, insanın geçmişi tarafından yaratılmış olduğu da bir o kadar şüphe götürmez gerçektir.

Aranızda insan tabiatının 'kültür' denilen bir şey tarafından biçimlendirildiğini düşünenler varsa, onlara söyleyeceğim de şu olacak: insan tabiatı kültür tarafından biçimlendirildiği kadar, kültür de insanın tabiatı tarafından biçimlendirilmiştir, insanın tabiatı ya da kültür - bunların her ikisi de Evrimin ürünleridir, insan, etsever bir Afrika maymunudur, insan, aynı zamanda, sosyal bir Afrika maymunudur.

Evrim, insan midesini et sindirmeyi mümkün kılacak şekilde dönüştürürken, insanın fıtratını da toplumsal yaşama elverecek şekilde düzenlemiştir.

Bunun tartışmasız bir gerçek olmasına karşın, ne yazık ki Darwin Devriminin sonuçları, Postmodernist günümüzde bile lâyıkıyla algılanmış değildir! Hayvanbilim, marjinal bir alan olma niteliğini Yüzyılımızda da korumaktadır. Konu üzerinde uzmanlaşmayı seçen KOALİSYON zoologları bile Hayvanbilimin felsefi öneminin yeterince farkında değildirler. Mağdurların durumu, büsbütün esef vericidir. Mağdurlar, felsefe, psikoloji, politika, edebiyat gibi 'İnsan Bilimleri'ni Darwin yaşamamışçasına öğretmeye devam etmektedirler!"

"İnsan bencilliğinin ve vericiliğinin, KUTSAL KOALİSYON'umuzun önde gelen ilgi alanlarından birisi olduğu açıktır. Sevgi, nefret, çatışma, işbirliği, vermek, almak, çalmak, nekeslik ve cömertlik, bunların hepsi KOALİSYON YOLU'ndakilerin çözümlemeleri ve dönüştürmeleri gereken davranış biçimleridir. VİRD 101'de Evrim Teorisinin sonuçlarını bencilliğin biyolojisi bağlamında inceleyeceğiz. Ama önce doğanın nasıl bir şey olduğunu hatırlayalım. Işıklar lütfen!"

Kürsünün önüne atlayan dev kaplan hologramı, tüyler ürperten bir miyavlama ile yavru gazelin boğazına yapıştı. Yavru gazel bir iki çırpındı, dünyaya sitem dolu son bir bakış attı, gözleri kapandı. Kaplan gazeli parçalarken, toprağın derinliklerinden başveren sürüngenler kan kokusuna koştular. Grudger, kindar karakuş, başlarında bir iki tur attı, az ilerde suya kavuşmaya çalışan kaplumbağa yavrusunu kaptı. Havalandırma mazgallarından yavaş yavaş artırılarak içeri verilen kan kokusu Kışlık Dersane'yi dolduran Taliplerin başını döndürürken, ortalık saniyeler içinde onlarca hayvanın birbirini yediği katliam alanına dönüştü. Homurtular, böğürmeler, kükremeler Külliyenin koridorlarında yankılandı. Boğaz boğaza kavga yeni hayvanların da katılmasıyla dakikalarca sürdü.

"Eli kanlı doğa!" dedi Evangelista, boğuk boğuk, "SON HAKİKAT budur. Biraz garip bir tür olmakla birlikte bu hayvanlardan birisi de biziz. YENİ DÜNYA DÜZENİ'nin doğal ayıklanma anlayışının özü, insanın eli kanlı doğanın bir parçası olduğudur, insanı anlayacaksak, in-

san doğasının nasıl evrimleştiğini öğrenmek durumundayız. Evrimi anlamadan insanı anlamak çabası başarısız olmaya mahkûmdur."

Hayvan hologramları kaybolurken, Sömürülmezler ve Lanetliler, pırtık pırtık, kir içinde, gözleri açlıktan dönmüş, inleyerek ve uluyarak, iki koldan girdiler, yukardan, bir uçaktan paraşütle atılmışcasına yere süzülen somuna saldırdılar, izleyen kavga az önceki sahneleri aratacak kadar kanlı ve acımasızdı. İmre Kadızade, Haliç'in kıpkırmızı kesilip kan sineklerinden görünmez olduğu zamanları hatırlayıp gözlerini yumarken, diğer Talipler utançla başlarını eğdiler.

"İnsanlar genlerinin yarattığı makinalardır," dedi doktor, "insan genlerinin başat niteliği acımasız bencillikleridir, insanların davranışlarını genlerinin acımasız bencilliği yönlendirir. Bazı özel durumlarda rastlanan kısıtlı diğerkâmlık örnekleri, genin bencil amaçlarına ulaşmak için kullandığı yöntemlerden ibarettir.

Bayanlar Baylar, kısıtlı ve özel sözcüklerine dikkatinizi çekerim. Dışarda ne duymuş olursanız olun, Islahhanemize hangi inançlarla ya da temennilerle gelmiş olursanız olun, idrak etmeniz gereken şudur: Evrensel insan sevgisi ya da insan türünün evrensel çıkarları gibi Modernist hurafelerin YENİ DÜNYA DÜZENİ'nde hiçbir anlamı yoktur çünkü, diğerkâmlık, insan tabiatına aykırıdır. Çünkü diğerkâmlığın bilimsel anlamı yoktur ve YENİ DÜNYA DÜZENİ'nde hiç kimse doğruluğu bilim tarafından kanıtlanmamış esaslara göre yaşamaya zorlanamaz. YENİ DÜNYA DÜZENİ'nde hiç kimse kendi genlerini bir başkası için feda etmeye de zorlanamaz. Hiçbir ben, öteki'nden benzer talepte bulunamaz.

Geçmiş yüzyıllardaki inançların aksine, evrim, toplumun ya da türün değil, bireyin yani genin esenliğini gözetmektedir. Bunu seksüel ayıklanma yoluyla yapar. Yaşayan her şey, belirli bir yaşam tarzına uyum sağlamak üzere ataları tarafından seksüel ayıklanma yoluyla tasarlanmıştır.

Evrimleşmenin merkezinde üreme vardır, insanın atalarından tevarüs ettiği diğer bütün eylemleri; yaşamak, yemek, düşünmek, konuşmak ve en önemlisi zekâ, üreme amacına hizmet eder. İnsanoğlu-

nun birincil amacı 'üremek'tir. İnsanoğlu, üremek üzere programlanmış bir robottan ibarettir.

KUTSAL KOALİSYON'un merkezinde de üreme vardır. Çünkü insanoğlunun tek bir evrensel merkezi vardır: Seks. Seks, peygamberleri de, kahramanları da harekete geçiren güdüdür. Yılan, Havva'nın kulağına neyi fısıldamıştır? Elmayı yemesini mi? Hayır! Elma meselesinin sadece bir kılıf olduğunu bütün ilâhiyatçılar bilir ama söylemezlerdi! Yılanın Havva'ya verdiği bilgi şehvanidir. Tekvin'in hiçbir yerinde yasak meyva eşittir günah, eşittir seks diye en ufak bir ima bile yoktur!

Bireyin türdaşlarıyla rekabet edebilmesi, hayatı karşılayabilmesi, Üreme Koşullarını yaratabilmesi, zekâsına ve girişim kabiliyetine bağlıdır, özgür irade, insanın girişim kabiliyetidir. Özgür irade, üreme'ye yardımcı olmak üzere evrimleşmiştir. Özgür irademizi genlerimizin üstün niteliklerine borçluyuz. Eski İstanbul'un çeteler dünyasında uzun ve zengin bir ömür sürmeyi başarıp, yatağında rahatça ölürken, çocuklarına bir servet bırakan ülkücü babanın nasıl bir adam olması gerektiğini düşünün. Sert, dayanıklı, mükemmel bir silâhşor. Adamlarına sadakat telkin edebilecek niteliklere sahip birisi. Öyle, değil mi? Onun yaşayakaldığı koşulları değerlendirdiğimizde ortaya çıkan sonuç budur, insanların genleri, tıpkı başarılı çete gibi, ölümcül tehlikelerle dolu bir dünyada milyonlarca yıl hayatta kalmayı başarmışlardır.

Kuşaktan kuşağa nakledilemeyecek tek özelliğin kısırlık olduğunu düşünürseniz, seksin insanoğlunun yegâne evrensel merkezi olduğunu anlarsınız. Geçmiş yüzyıllarda Kutsal Kitaplar, evrimin nasıl işlediğini anlamadıkları için külliyen yanlış sonuçlara varmış, seksi yasaklamışlardır. Günümüzde seks, üreme ile eşanlamlı değildir, günümüzde üreme -YÜCE PİR'in iznine bağlı olarak ve genlerin mükemmeliyetinin belgelenmesi halinde- kopyalama ve diğer yöntemlerle seks olmadan da mümkündür. Ancak, seks, iki insanın genlerinin yarısını birleştirip, diğer yarısını atarken, çocukların ana-babalarına aynen benzemelerini önler. Seks, insan türünün gen havuzuna katkıda bulunmak suretiyle bir yandan bireyler arası farklılık yaratırken, diğer yandan da bu farklılığın belli sınırlar içinde kalmasını sağlar. Bunun bir anlamı da, yaşayan her insanın sizin çocuğunuz için potansiyel bir gen kaynağı ol-

duğudur. YÜCE PİR, bireysel farklılıkların nedeni olan özgür seksin önündeki engellerin kaldırılmasını emreder.

KOALİSYON YOLU'ndaki bizler, en iyi genleri arayan insanların bilinçli çocuklarıyız. En iyi genleri aramak, bize atalarımızdan tevarüs etmiş bir alışkanlıktır. KOALİSYON YOLU'ndakiler, üreme ve genetik potansiyeli yüksek, sağlıklı, güçlü türdaşlarına yönelirler. KOALİSYON YOLU'ndaki erkekler, güzel kadınlara âşık olacaklardır, çünkü güzellik, gençlik ve sağlık yani doğurganlık demektir. Doğurganlık, cinsel ayıklanma yolunda türümüzün biricik müttefikidir. Eşlerinin doğurganlığını önemsemeyen, çocukları olmayan bireylerin genleri sonsuza dek ortadan kalkacağı için, kısır eşte ısrar, büyük bir sorumluluktur.

VASILLAR MECLİSİ, aldığı bir kararla özgür seks ve en iyi genleri bulmak yolundaki engelleri kaldırmıştır. Amaç, seks yapmada fırsat eşitliği sağlamak suretiyle, en iyi olanın kazanmasına olanak tanımaktır.

Bayanlar Baylar, YENİ DÜNYA DÜZENİ'nde en iyiler, en önde yer alanlardır. Teşekkür ederim."

Dr. Taşkın Ketmen, genetikçi-ekonomist, tarihçi, Ayn Rand Kültü'nün Af Örgütü nezdindeki temsilcisi, Evangelista'nın boşalttığı kürsüye,

"Ya da, 'en iyiler, en önde yer alanlardır'" diye, gülümseyerek çıktı,

"Dostlarım! Bu, gezegenimizde ilk organizmanın ortaya çıktığı günden beri böyledir! Ne var ki, bu gerçek, çeşitli gerekçelerle saptırılmış, bireyler, başarının gen üstünlüğü ile koşut olmadığına inandırılmak istenmişlerdir.

Modernizmin 'iyi insan' anlayışı, türdaşlarıyla rekabette öne geçemeyen, girişim kabiliyeti sınırlı, üreme koşullarını oluşturamayan insandır. Hıristiyan Peygamberinin 'dünyanın onlara kalacağını' iddia ettiği 'mazlum ve mağdurlar' 'iyi' insan sayılmışlardır. Bilimsel verilerin ışığında yaşamak hakkı tanınmayan kitleler, bu hurafeye iki bin yılı aşkın bir süre inanmışlar, aş ve eş yarışında sonuncu gelenlerin 'iyi insanlar' oldukları şeklinde bütünüyle yanlış bir anlayış geliştirmişler-

dir. Öyle ki, 'iyi insan'ın modernist tanımı sosyobiyolojiye 'türünün genlerini gelecek kuşaklara nakledebilmesi için türdaşlarına kendi çıkarı pahasına yardım eden, kendisini feda eden insandır' şeklinde geçebilmiştir!

Açıkça bilimdışı bu tanımdan daha da ironik olanı, iddia sahiplerinin kendilerini türdaşları uğruna feda eden 'iyi insanlar'ın sayısının, evrim süreci içinde azalmasının ve nihayet sıfırlanmasının kaçınılmaz olduğunu görememiş olmalarıdır. Oysa genlerini başkaları uğruna telef eden 'iyi insanlar'ın Darwinsel ölüme mahkûm oldukları açıktır!

Dostlarım, KOALİSYON YOLU'ndaki bizlerin 'iyi insan'dan anladığımız, ölüme bilerek isteyerek, başkalarının selâmeti için koşan insan değildir! Bizim 'iyi insan'dan anladığımız, aş ve eş yarışında birinci gelen insandır! Biz, kendimize GRUDGER'ları örnek alırız.

GRUDGER'lar, Uluslararası Af Örgütü'nün bayrağını süsleyen o muhteşem kuşlar, birbirlerine yardım etmeyi ilkeselleştirmiş hayvanlardır. Birbirlerine, biri hariç, her durumda yardım ederler. Hariç olan o durum, aralarından birisinin diğerlerine yardım etmeyi reddettiği durumdur. Bu durumda GRUDGER'lar, kin geliştirirler. KİNDAR KUŞLAR, yardım etmeyeni yardım etmemek suretiyle cezalandırırlar. Cezalandırılan GRUDGER, kötü tabiatlı bir kuştur. Diğerlerinin ona kin gütmeleri sayesinde sürüdeki benciller ve köle ruhlular ayıklanırken, GRUDGER'lar yardımlaşmada en ileri olan KİNDAR'ların hâkimiyetine girerler.

GRUDGER'ların öyküsü, karşılıklı kindarlık dediğimiz evrensel ilkeyi anlatmaktadır. Modernist inancın aksine, Biz, en iyi insanların yarışta birinci gelen bencil insanlar olduklarını söyleriz, iyi insanlar, kindar insanlardır. Kindar, KOALİSYON'un Güzel isimlerinden birisidir. Hep beraber: Kindar, Kindar, Kindar, Kindar, Kindar, Kindar, Kindar, Kindar, Kindar, Kindar, Kindar, Kindar, Kindar, Kindar Kindar, Kindar, Kindar, Kindar, Kindar, Kindar, Kindar, Kindar, Kindar..."

Talipler ayağa kalktılar, "Varlıklı, Batılı, Avrupalı, Kurtarıcı, Varlıklı, Batılı, Avrupalı, Kurtarıcı, Varlıklı, Batılı, Avrupalı, Kurtarıcı, Varlıklı, Batılı, Avrupalı Kurtarıcı," diye karşılık verdiler. "Varlıklı,

Batılı, Avrupalı, Kindar, Varlıklı, Batılı, Avrupalı, Kindar, Varlıklı, Batılı, Avrupalı, Kindar, Akılcı, Akılcı, Akılcı, Akılcı, Akılcı, Akılcı, Akılcı, Akılcı, Akılcı, Batılı, Batılı, Batılı, Kindar, Kindar, Kindar, Kindar, Kindar..." Doksan dokuz isim, doksan dokuzar kez tekrarlandı.

"İnsan, anasından değil, anasının yumurtasından mevruttur," diye sürdürdü Ketmen, "Ananın bedenindeki ve zihnindeki doğum sonrası gelişmeler çocuğa intikal etmez. Doğumda kopyalanan beden değil, bedenin taşıdığı genlerdir. Bedenin, genlerin evrimsel taşıtı olmaktan öteye anlamı yoktur. Canlı kalmak isteyen gen, taşıyıcı bedeni yemeye, sevişmeye, çocuk büyütmeye zorlar. Bunu yapamayan genin taşıyıcısı ölür. Sadece genlerin yaşayakalmasını sağlayan bedenler hayatta kalır.

Yirmibirinci Yüzyıl insanının beyni, üç milyon yüz bin yıl öncesinin Afrika savanasına uyum sağlayacak şekilde evrimleşen atalarının beyninden farklı değildir. Atalarımız, bundan yüz bin yıl önce, Afrika'dan güneşi kıt Avrupa'nın kuzey iklimine göç ettiklerinde de, raşitizmi önlemek üzere deri renginin açılması, kan sirkülasyonunun soğuktan donmayı geciktirecek hıza ayarlanması dışında önemli değişiklikler yaşamadılar. Kafatası ölçülerimiz, beden oranlarımız, dişlerimiz yüz bin yıl öncesininki gibi. Beyinlerimiz de öyle.

Dostlarım, yüz bin yıl, sadece üç bin kuşak demektir! Bu süreç, bir bakterinin hayatında bir buçuk güne tekabül eder! Bir bakteri bir buçuk gün içinde üç bininci kuşaktan torununu görür! Üç bin kuşak, evrim söz konusu olduğunda, göz açıp kapayıncaya kadar geçen bir sürenin karşılığıdır.

Afrika'da nasıl yaşıyorduysak, yakın zamanlara kadar Avrupa'da da öyle yaşadık. Et için avlandık, sebze, meyva, kök topladık. Gruplar halinde yaşamayı sürdürdük. Çocuklarımızı büyüttük, onlara bildiklerimizi dil aracılığı ile aktardık. Alet yapmak için taş, kemik, tahta, lif kullandık. Tarım, maden, yazı gibi evrimsel yeniliklerin ortaya çıkışı- henüz çok yeni - aradan sadece üç bin kuşak geçti. Keşif ve icatlar, insan beyninde iz yapacak zamanı henüz bulamadılar. Tekleşmiş insan derken, insan tabiatı evrenseldir derken, biz bilimsel verilerden yola çıkmaktayız. Biz insanlar, bir büyük aileyiz. Yüz bin yıl öncesine kadar

Afrika'da yaşamış olan çağdaş Homosapien'ler olarak, o hayvanın tabiatını paylaşıyoruz!

Bununla beraber, insanlık, tek tek bireylerden oluşur, insan türünde her birey diğerinden biraz farklıdır. Hiçbir oğul babanın, hiçbir kız ananın kalıbında dökülmez. Bir budala bir dehayı doğurabilir, bir deha da bir budalayı. Her birey fiziği ve davranışları itibariyle tektir. Bireylerini özdeş gören, bireylerine eşit muamele eden devletler bu nedenle kısa sürede sorunlara gark olurlar. Bireylerin toplum çıkarlarını kendi çıkarlarının önüne koyacaklarına inanan ekonomistler ve sosyologlar tarih boyunca bu nedenle bozguna uğramışlardır. Toplumlar birbirleriyle rekabet eden bireylerden oluşur; akılcı ekonomik ve sosyal teoriler bu nedenle, topluluklarda değil, bireyde odaklaşır.

Genleri, bireyler taşır, topluluklar, devletler taşımaz! Bireyin genleri taşıması yolundaki en büyük engel, devletlerden değil, topluluklardan değil, milyonlarca yıldır birbirleriyle aş için, eş için kıyasıya rekabet eden diğer bireylerden gelir. Rekabet, POSTMODERNİZM'in, çok benli, çok parçalı, çok özneli, eşitlikçi birliktelik söyleminin olmazsa olmaz gereğidir.

Öyle ise, YÜCE PİR'in buyurdukları gibi, 'Bırakalım, en iyi olan kazansın!' YÜCE PİR, Eşitlikçidir, Özgürlükçüdür, Seksidir, Kindardır."

"Eşitlikçi, Özgürlükçü, Seksi, Eşitlikçi, Özgürlükçü, Seksi, Eşitlikçi, Özgürlükçü, Seksi..." diye başladı kalabalık,

"Kindar, Kindar, Kindar, Kindar..." diye karşıladı Ketmen.

İmre Kadızade yorgundu. Yaşamının öğrenmek ve öğrendiklerine uyum sağlamakla geçtiğini, dünyaya dair olup da yüzde yüz doğru ya da yüzde yüz yanlış olduğu kanıtlanmış tek bir veri olmadığının idrakinde birisi için kendisini çevreleyen bu coşkunun dayanılmaz olabildiğini düşünüyordu. Başta Ketmen, bütün bir dersanenin yüzleri pırıl pırıl, heyecanlar içinde zikrederken yaydıkları enerjiyi karşılaması kolay olmayacaktı. Buna karşın, Remzi X, bir vakıaydı. Şehir merkezin-

deki Selimiye Müzesine gitmek üzere yola çıkmışken geri döndü, Islahhaneye, Bağlantı Odası'na yöneldi.

Bağlantı Odası, ikinci Beyazıt Camisi'nin erkeklerin namaz kıldığı bölümden dönüştürülmüştü. Siber-net, Tass-net, Inter-Kol gibi şebekelere bağlı yüzden fazla PC vardı. Kadızade'nin dikkatini yükseğe, kubbeye doğru, asılmış levhalar çekti. Bir zamanlar Cami'yi süsleyen ünlü hattatların Ayeti Kelimeleri indirilmiş, yerlerine Dijital-Vatandaş'ların sloganları yerleştirilmişti:

"Politikacılara mesaj! Arkanızda Dijital Vatandaşların Desteği Yoksa, Hiçbir Yere Gitmiyorsunuz Demektir!"

Bir başkasında, "Dikkat Tehlike! Medya, sapıklık, porno, nefret, şiddet, bağımlılık kusar! Siber-net'e bağlanın, Özgürleşin!" yazıyordu.

Bir diğerinde, "Siber-net toprağı, umursamazlık, bağlantısızlık, bölünme doğurmaz. Siber-net'in online dünyası, Gezegen'in en katılımcı vatandaşlarını barındırır."

Dijital-Vatandaşlar özel insanlardı. Bir kere müthiş bilgiliydiler, bir araştırmaya göre yüzde yetmiş beşi haftada on saat, yüzde on altısı yirmi saat kitap okuyorlardı. Ayrıca, demokratik, iyimser, toplumsal sorumluluklarının bilincinde ve uygardılar. Dünyanın geleceğine dair büyük ümitler besliyorlar, teknolojinin insanın esenliğine katkıda bulunduğuna, serbest piyasanın ilerlemenin güçlü motoru olduğuna içtenlikle inanıyorlardı. Kendilerini siyasi değişime adamışlardı. Ayn Rand Kültü'ne bağlı, radikal kapitalistler olduklarını söylüyorlardı. Postpolitiks dedikleri siyasi kavramları, liberalizmin insancıllığı ile muhafazakârlığın ekonomik canlılığını birleştirmişti. Modernist solun müdahaleci dogmalarına da, Modernist sağın katı ideolojilerine de şiddetle karşı çıkıyorlardı. Tek yolun, EKONOMİK AKLIN YOLU olduğu hususunda ödünsüz, hatta şovendiler. Platform asistanı Helsinkili Ingrid, Dijital-Vatandaşların tipik bir örneğiydi. İmre Kadızade, Helsinkili Ingrid'in şen dinginliğine erişebilmek için çok şeyini feda edebileceğini hissediyordu. Etmesi de gerekiyordu çünkü KOALİSYON YOLU'na girenlerden geçmişlerini sıfırlamaları, kendilerini Dijital-Vatandaş olarak yeniden var etmeleri istendiğini biliyordu. Bu dönüşüm, İmre Ka-

dızade'nin zaman zaman ruhuna sızdığını fark ettiği nihilizmden kurtulması için de gerekliydi.

Bilişim teknolojisine toptan yabancı da değildi kadın. Eski İstanbul'daki ofisinde İnternete bağlıydı ama internet onu düş kırıklığına uğratmıştı. '90'lı yılları dünyanın "Bilgi Çağı"na İnternetle hazırlandığını dinleyerek geçirmişti. Bilginin dolaşımının, bilgiye ulaşımın kolaylaşmasıyla Gezegenin bir "evrensel köy"e dönüşeceği anlatılırdı. Öyle bir izlenim yaratılmıştı ki, Yirmibirinci Yüzyılın "bilgi" denilen bu en kıymetli sermayesi sanki dünya halklarının emrine tahsis edilecek, isteyen herkes evrensel hasattan payını alacaktı. Oysa Internet'te bilgi vardı, ama kitleleri oyalayacak cicili bicili bilgi vardı, asla esası kapsayan, Gezegen'in gidişatını etkileyecek nitelikte bilgi değil. Waldorf Astoria Oteli'nin o gece müşterilerine hangi yemekleri sunduğunu öğrenebilir, kızlar tuvaletini dikizleyebilirdiniz ama sahici bilgiye ulaşamazdınız. Onlar sansür edilirdi.

Yusuf Eralın, varsıl dünyanın en saygın üniversitelerinin bile bilgi sakındıkları, en adi good for the under developed, "gelişmemiş ülkeler için yeterlidir," diplomalarının o yılların parasıyla yüz bin Amerikan dolarına satıldığı bir dünyada, İnternetin bu kadar cömert olacağına ihtimal verilmesini safdillik olarak nitelendirirdi. 1996 yılında yüz bin dolar, on milyar eski Türk lirası ediyordu ki, bu yirmi beş milyon net aylık alan bir TC işçisinin otuz üç yıl dört aylık kesintisiz emeğiydi.

"Bu oyuna kapılmanız için ahmak olmanız lâzım!" Zaman, o zaman değildi, İmre Kadızade, KOALİSYON YOLU'na girmişti. Aklı, hizmetine verildiği Mağdur Remzi X'de ve ona konan afazi teşhisindeydi. Boş PC'lerden birisine yürüdü, KOALİSYON TIP MERKEZİ'ne bağlandı. Aphasia'ya ilişkin bilgileri istedi. Yanındaki PC'de oturan adamın Deli General olduğunu, beklerken fark etti. Neyin üzerinde çalıştığına baktı, "Mahkûmun İkilemi" isimli bir oyuna dalmışken, Kadızade'nin gözlerini üstünde hissetti, döndü, "Talip İmre!" diye sevindi adam, "Sizi burada görmek ne güzel! Demek Dijital-Vatandaş'lara katılmaya karar verdiniz! iyi, çok iyi!" Etrafına hızla göz attı, herkesin kendi PC'sine dalmış olduğunu gördü,

"Afazi'ye değil, Celbedilmiş Afaziye bakın," diye fısıldadı, "Sizin aradığınız Induced Aphasia."

"Ne demek istiyorsunuz?"

General, parmağını belli belirsiz dudaklarına götürdü, "Şşşşş! Çalışanları rahatsız etmeyelim!" dedi, işine döndü. Bir daha da yüzüne bakmadı kadının. Talip Kadızade, kendi ekranına döndü:

KOA.TIP.MER@Washington DC. www. Aphasia: Afazi, hasta için dışardan izlenebilen lisan bozukluğunun çok ötesinde büyük bir konfüzyonel boşluğu ifade eder. Beyin hastalığı sonucu sözlü ve yazılı iletişim fonksiyonlarında ortaya çıkan kayıpların saptanması klinik afazi tanısının özünü oluşturur ve yeterli kabul edilir. Afazinin dışardan izlenmesinde dikkati çeken konuşma ve anlama bozuklukları tüm afazi sınıflandırmaları ve lezyon tahminlerinde temel öğelerdir. Afazili kişi, konuşma ve anlama bozukluğunun ortaya çıkmasını sağlayan o büyük karmaşayı yaşayan kişidir. Bu karmaşa her şeyi planlayıp, hazırlayıp, sadece söyleyememekten, her türlü sesi algılayıp sadece anlayamamaktan ibaret değildir. Yani sadece bir kodlama ya da formülasyon sorunu değildir. Bundan da öte, kodları ya da formülasyonları düşünememek sorunudur. Çevreden gelen sesli ve yazılı uyaranların kişide hiçbir izlenim uyandırmadığı bir boşluktur, silinmişliktir. Böylece, dışardan izlendiğinde sadece bir lisan sorunuymuş gibi görünen afazi, hasta için büyük bir şaşkınlık ve amnezidir, bellek kaybıdır. Bu karmaşa ve bellek kaybı, belki de afaziyi yaratan nedenin beyindeki genel etkisine, örneğin, bir kanamanın kitle ve ödem etkisine bağlanabilir. Ancak kanama tümüyle kaybolduktan sonra bu etkilerin sürüyor olmasının afazinin varlığıyla açıklanması daha doğru gibi görünmektedir. Bu karmaşa ve bellek kaybı içinde hiçbir şey yakalanamayıp, her şey uçar gibi cereyan ettiği için hasta hasarın boyutu hakkında da bir düşünce oluşturamaz ve bu dönemde duygusal açıdan kararsızdır. Bu büyük karmaşanın sürdüğü zaman dilimi içinde tıbbi ya da cerrahi girişimlerin dışında hasta için beklemekten başka çare yoktur. Rehabilitasyon girişimleri yararsızdır. Afazide düzelme belirtilerini hasta herkesten önce fark eder ve yaşar. Klinik pratikte hastaların düzelmeye başlamalarının göstergesi; sözcükleri üretebilmeleri, daha çok anlamaya başlamaları ve etraflarındaki eşyaları daha fazla isimlendirmeleridir. Bu gelişmeler objektif test uygulamalarıyla da ortaya konabilir. Buna karşın, afazide düzelmenin hasta açısından ilk anlamı, sözcük üretebilmekten çok, en az iki farklı sözcüğü birbirinden ayrılabilen

özellikleriyle tasarlayabilmesi, anlamış olmaktan çok önce sözcüklerin kulağında farklı izlenimler bırakabilmesidir. Bu süreç en çarpıcı biçimiyle isimlendirmede dikkati çeker. Bir eşyanın isminin söylenilebilmesi, daha önceki dönemde en az iki ismin kavramlarıyla birlikte hatırlanmasını gerektirir, izlenimlere ve testlere yansıyan bu tür gelişmelerin sonucudur, iç hazırlanma dönemi diyebileceğimiz bu sessiz fakat dinamik dönemde kavramların yeniden oluşmasının ve seslerin ayrıştırılabilmesinin hızı, sponton düzelmeye direkt olarak etkide bulunan önemli etkendir. Ancak, afaziklerin lisan performansı, bulundukları ortama göre farklılıklar gösterir. Sağlıklı insanlarda belirli koşullarda yoruldukları kabul edilen konuşma ve anlama fonksiyonları, afazikler-de daha hassaslaşır. Bu yorulmayı oluşturan ve afaziklerin lisan performansının yanlış değerlendirilmesine yol açan etkenler şunlar olabilir: Kalabalık bir ortam, hızlı sorulan sorular, yabancı kişilerin varlığı, konuşulan kişilerin heyecanlı ve olumsuz yüz ifadeleri, konuşturmaya zorlama, öğleden sonraları ve geceler. Bu durumlarda, hastanın işbirliğini sağlamak zorlaşır, rehabilitasyon çalışmaları yavaşlar. Öte yandan, konfüzyonel ve yanıtsız dönemin ardından ortaya çıkan duygusal bozukluklar arasında ani ve uzun süreli ağlama ve gülmeler ile depresyon sayılabilir. Ağlama-gülme reaksiyonları aylar içinde kaybolur. Çöküntü daha uzun süreli olabilir. Literatürdeki örnekler afazi düzeldikten sonra kişilerin premorbid özelliklerinin belirginleştiğini göstermektedir.

İnter-Kol'da afazi hastalarının tedavi yöntemlerine ilişkin bilgi yoktu. Bunun yerine vaka hologramları öneriliyordu. Vaka hologramları, eskinin video kasetleri gibi seyredilebilen, üç boyutlu ders notlarıydı. Yüz elli Koalisyon dolarına satılan bu kasetlerde, ünlü nörologların tedavi seansları kayıtlıydı. Böylece hasta ve doktorunu muayenehanenin içindeymişcesine izlemek mümkün oluyordu.

Kadızade, Islahhane'nin hologram kasetlerini temin edecek bir fonu olup olmadığını merak etti. Sormak niyetiyle General'e döndü, adamın gitmiş olduğunu gördü. Bu defa, onun celbedilmiş afazi dediği olguyu çağırmaya koyuldu.

İnter-Kol'un kesildiğini düşündürecek kadar uzun bir sürenin sonunda Induced Aphasia tek bir kitabın dipnotunda doğrulanmamış bir

hipotez olarak geçti. Başka bilgi yoktu, ama Kadızade, "bedensel bir aksaklığın sonucu olmayan, insan yapımı, yapay aphasia" diye bir sayrılığın mevcudiyetini keşfetti. Induced Aphasia, bilerek isteyerek çağırılan, davet edilen, afazi türüydü.

"Yes! Yes! Yes!" diye ünledi kadın, heyecanla, "Bunda bir iş olduğunu biliyordum!" Tuşlara atıldı, bu defa da Thesaurus'un Kavramlar Sözlüğünü çağırdı, aphasia kelimesinin çağrıştırdığı tüm sözcüklerin dökümünü istedi. Umduğu gibi "induced," celbedilmiş, kelimesi bunlardan biriydi. İmre Kadızade, "induced" kelimesinin çağrıştırdığı kavramları da çağırdı. Kelimeler, PC ekranında teker teker belirmeye başladı: ikna etmek, kandırıp yaptırmak, teşvik etmek, sevk etmek, davet etmek, sebep olmak (fizk.) tesirle elektrik cereyanı hasıl etmek, indüklemek, (mant.) netice olarak vücuda getirmek, istidlal etmek; inducible, ikna edilir, teşvik edilir, Bak., subversion: altüst etme veya olma, harabiyet, tahrip, yıkma, yıkılma, bozulma, ifsat, fesat, KOMPLO!

Son kelime yanıp sönmeye başladı,

KOMPLO! KOMPLO! KOMPLO!

Kadızade, hayretler içinde gördüklerine anlam vermeye çalışırken, ekranda önce büyük harflerle koca bir S.O.S., onun ardından eski Türkiye Bayrağını andıran elle çizilmiş Ayyıldız belirdi. Dört yapraklı bir yonca figürü Ayyıldız'ın etrafını sararken, ONARIMCILAR ekranı kapladılar.

"Virüs Saldırısı!" dedi PC'nin mekanik sesi, "Bilinmeyen bir merkezden Virüs Saldırısı! Kes! Kes! Kes!" Bağlantı Odası Görevlileri Kadızade'nin başına üşüşürlerken, ekran al kırmızı oldu. Aşağıdan yukarı, "Korkma!" diye başlayan bir metin akmaya başladı. Büyük puntolarla yazılı metin, eski Türkiye'nin İstiklâl Marşını hatırlatan bir tonlamayla başlamıştı.

"Korkma! Dağlar koni, bulutlar küre, yıldırımlar şakuli değil! Doğrusal denklemler, sahici dünyanın mecazıdır, gerçek, doğrusal denklemlerden ibaret değil!

Yerel, küreselden farklı olabilir. Bileşik sistemlerde insicam, çalkantıyla el ele yürür. KAOS, oluşanın bilimidir, geçmişin değil. Mekândan münezzehtir, tutarlıdır, hesaba gelir. KAOS'tan korkma!

Bu şehirde akide şekerinin yapıldığı günleri hatırlar mısın? Ya da annenin talaş böreğini? İki ucundan çekilip sündürülen, ortadan katlanan ve tekrar sündürülen şekeri? Yaprak yaprak ayrılan hamuru? Pişmaniyeyi? Maddenin her çekilişi, her katlanışı, onu oluşturan yan yana tanecikleri savurur ama bütün, yeni bir düzene oturacaktır. Yerel savrulurken, bütün dingindir. Savruluş, aslında bir serüvendir, serüvenden korkma!

Büyük meseleleri, büyük programların halledebileceğinin düşünüldüğü günler geride kaldı. Küçücük müdahalelerin, kendileri gibi küçücük sonuçlar doğuracağı düşünüldüğü için küçümsendikleri günler de öyle. Zaman ve mekânın mutlaklığı Newtonsal bir illüzyondan ibaretti, görecelik yıktı. Kuantum teorisi ölçümleme sonuçlarının kesinliğine ilişkin rüyalardan uyandırdı. Laplace'cıların geleceğin öngörülebileceğine dair fantezilerini de KAOS bilimi yok edecek.

Dinamik sistemler hayal bile edemediğimiz karmaşık kurallara göre çalışır. Bugün, İstanbul'da kanat çırpan bir kelebek, bir ay sonra Pir'in Dergâhında kasırgalara neden olacaktır. İnan ve korkma! "

Talip Kadızade, kararan ekrana bakakaldı.

RADİKAL KAPİTALİSTLER

AYN RAND KÜLTÜ

Ayn Rand öleli yüz yıl olmuştu. Buna karşın, Kışlık Dersanedeki kürsüde oturan hologramı gencecik bir kadına aitti.

"VİRD 102'ye hoş geldiniz," dedi Holo-Rand, "Bu derste, insanın doğası ve varoluşu ile münasebetini tartışacak, laissez-fa-ire kapitalizmin, akılcı bir varlığın hayatına en uygun ekonomik sistem olduğunu kanıtlayacağız.

Şunu hemen ifade etmeliyim ki, Yirminci Yüzyılın kapitalizm savunucuları ile bizim aramızda temel bir fark vardır. Biz, laissez-faire kapitalizmin objektif siyasetin doğal sonucu olduğunun idraki içinde, muhafazakâr değil, radikal savunucularıyız. Mücadelemiz, KUTSAL KOALİSYON'umuzun özünü teşkil eden laissez-faire kapitalizmi felsefi temellerine oturtma mücadelesidir.

Yirminci Yüzyıl kapitalizminin sözde savunucularına gelince; birkaç istisna dışında, bu insanlar, mücadeleyi olması gerektiği yerde, ahlaki ve felsefi alanda vermediler. Mücadele verebilecek kabiliyetleri olmadığı gibi, niyetlerinin de olmadığını gösterdiler. Yirminci Yüzyılın modernist savunucuları, kapitalizmin deformasyona uğramasına seyirci kalmaktan suçludurlar.

Bayanlar Baylar, dünya tarihinde hiçbir ekonomi-politik sistem değerini kapitalizm gibi apaçık ortaya koymamış, hiçbir ekonomi-politik sistem insanoğluna kapitalizm kadar yarar sağlamamıştır. Buna karşın, hiçbir sisteme kapitalizme olduğu kadar vahşice, haince, cahilce saldırılmamıştır. Kapitalizme ilişkin dezenformasyon, çarpıtma, yanlış takdim ve yalan öylesine yaygındır ki, Yirmibirinci Yüzyıl gençliği bile kapitalizmin gerçek doğası hakkında yeterince bilgi sahibi olamamıştır.

Kapitalizme dair gerçeğin geride hiçbir iz bırakmamacasına silinmesi, apaçık bir gerçeğin dünyadan saklanması, ideal bir sosyal sistemin insanoğlundan bir kol boyu mesafede durduğu gerçeğinin üstünün

örtülmüş olması... bunlar, sadece kapitalizm karşıtlarının başarısı olamazdı! Bunlar, kapitalizmin gerçeğini bilenlerin gizli onayı ile gerçekleştirildi, ilkeleri, doğası, tarihi, ahlaki anlamı kamuoyundan saklanarak, savunması alınmadan, hatta mahkeme edilmeden mahkûm edilmesinden, olaylar karşısında sesini yükseltmeyen, kapitalizmi diğerkâmlığa karşı verdiği savaşta yalnız bırakan sözde savunucuları sorumludurlar!

Yirminci Yüzyıl'da çaresizlikten delirmiş kör kalabalıkların, bir linç atmosferinde, içinde dipdiri bir idealin saklı olduğunu bilmeden yaktıkları bir saman bebek gibi kavrulmuştur kapitalizm! Yok edilenin ne olduğunu asla söylememiş, kapitalizmin kimliği özellikle de gençlerin duyabileceği yerlerde ağza alınmamıştır!

VİRD 102'nin amacı ise aynen budur: Kapitalizmin kimliğini açıklamak!

Az sonra, kapitalizm düşmanlarının var güçleriyle saklamaya çalıştıkları bir gerçeği öğreneceksiniz: Laissez-faire kapitalizmin sadece 'pratik' değil, aynı zamanda dünyanın biricik ahlaki sistemi olduğu gerçeğini."

Hologram kaybolurken ışıklar yandı, "Bayanlar Baylar, Ayn Rand'ı dinlediniz!" dedi Başdanışman. Talipler onu taklit ettiler, boşalan kürsüyü ayakta alkışladılar. Başdanışman, Ayn Rand Kültü'nün sözcüsü olduğunu söylediği Dr. Taşkın Ketmen'i kürsüye davet etti.

"Yirminci Yüzyıl ekonomi-politikçileri, iktisat bilimini bir toplumun ya da ulusun kaynaklarının yönetimi olarak tanımlarlardı," diye başladı Ketmen.

"Kaynakların topluma ait olduğu düşüncesi, objektif bir veriymiş gibi kabul görürken, 'toplumun ortak çıkarları' doğrultusunda kullanılmaları gereği de tartışmasız bir ön kabuldü. Bahse konu kaynakların başat unsuru insanın bizzat kendisi olduğu halde, insan, belirgin birtakım nitelikleri ve ihtiyaçları olan temel unsur olduğu halde, Yirminci Yüzyılın ekonomistleri insanın üzerinde durmamış, insanı adeta geçiştirmişlerdir.

Yirminci Yüzyıl Modernizmi insanın üretim sürecindeki rolüne ve niteliğine önem vermemiş; insanı, toprak, orman, yeraltı servetleri gibi üretim araçlarından birisi, 'toplum' denilen şeye hizmet veren unsurlardan biri olarak görmüş; insan hizmetlerini topluma en yararlı olacak biçimde örgütlemeye çalışmıştır."

"Dostlarım, insanı üretim araçlarından birisine indirgeyen görüş, feodalizmin insan görüşüdür! Yirminci Yüzyıl Modernizmi, özünde feodaldir! Yirminci Yüzyılın sözde kapitalizmi, bireyin kendisini toplum için feda etmesini öngören diğerkâmlık ahlâkı, morality ofaltndsm, üzerine kurulmuştur. Diğerkâmlık ahlâkının bir diğer sonucu, devletçilik faciasıdır.

Devletçilik, Hıristiyan ruhunun ruh-beden ayırımının yansımalarından birisidir. Avrupa kültürü, maddesel üretimi 'beden'le ilişkilendirdiği için küçümsemiş, bu işi kölelere ve toprağa bağlı köylülere havale etmek yolunu seçmiştir. Yirminci Yüzyılda bedensel kölelik yoktur ama zihinsel kölelik devam etmiştir, insanın özgür ve bağımsız bir birey olduğu düşüncesi, Avrupa kültürüne bütünüyle yabancıdır.

KUTSAL KOALİSYON'un işlerlik kazandığı yüzyılımıza kadar, Avrupa kültürü bir aşiret kültürüydü. Avrupa düşüncesinde The Varlık, aşiretti, toplumdu, insan, bu Varlık'ın her an ikame edilebilir hücrelerinden birisi olarak görülüyordu. Varlık'a hizmet askerlik, öğretmenlik, hâkimlik gibi saygın bir uğraş olarak algılanıyor, egemen sınıfların bu tür uğraşlarından doğan ayrıcalıklarını Varlık'a hizmet edebildikleri sürece kullanabildiklerine inanılıyordu.

Modernist Avrupalı düşünürler, 'İnsanın Hakları' şeklinde kelimelendirilen Amerikan felsefesini hiçbir zaman tümüyle kavrayamadılar. KUTSAL KOALİSYON'un özünü teşkil eden bireysel özgürlüğü, insanın, kralların hâkim olduğu bir devletin köleliğinden kurtulup, 'millet'in hâkim olduğu bir devletin kölesi olması şeklinde algıladılar.

Üreticilerin üzerinde kurulan hâkimiyeti bir asalet nişanı gibi algılayan zihniyetin, aşiret kültürünü aşması kolay değildi. Servetin anonim bir toplumsal/aşiretsel ürün olduğu aksiyomu, EKONOMİK AKLIN YOLU'na girdiğimiz o mutlu günlere kadar tartışmasız biçimde kabul görmeye devam etti.

Yirminci Yüzyıl düşüncesini oluşturan en etkin yayınlarından birisi olan Encyclopedia Britannica'ya bakalım: Britannica, 1964 baskısında, kapitalizmi 'feodalizmin yıkılmasından sonra Batı Dünyasına hâkim olan ekonomik sistem' olarak takdim ettikten sonra, 'Kapitalist olarak adlandırılan bir sistemin temelini, toprak, madenler, fabrikalar gibi sermaye olarak bilinen ve kişisel olmayan üretim araçlarının sahipleri ile, emeklerini bunlara satan özgür fakat sermayesiz işçilerin arasındaki ilişkiler teşkil eder. Bu ilişkilerin sonucu olarak ortaya çıkan toplu sözleşme pazarlıklarında toplumsal ürünün işçi sınıfı ile kapitalist girişimciler arasında hangi oranlarda paylaşılacağına karar verilir,' diyebilmiştir! Ansiklopediye göre, kapitalizmin başarısı, böylece ortaya çıkan 'artı değer'i, 'piramitler, katedraller gibi ölü yatırımlara değil, gemiler, antrepolar, hammaddeler, yarı mamuller ve mamuller gibi maddesel servet biçimlerine' yatırmış olmasıdır! Artı değer, böylece genişletilmiş, üretken kapasiteye dönüştürülmüştür!'

Dostlarım, bu, tam bir ikiyüzlülüktür! 1964 yılı gibi yakın bir tarihten bahsediyoruz! Okuduklarımın üzerinden bir yüzyıl dahi geçmiş değildir! Yirminci Yüzyıl insanının beynini formatlayan Britannica'nın ikiyüzlülüğü, KOALİSYON YOLU'ndaki güçlüklerimizin boyutlarını gözler önüne sermektedir! Nedir artı değer? Ansiklopedi, bunun cevabını vermemektedir, veremez! Çünkü artı değer diye bir şey yoktur! Tüm servet, birisi tarafından üretilir ve o birisine aittir! Kapitalizmi tüm diğer sistemlerden üstün kılan, bireyin üretim özgürlüğüdür. Üretim özgürlüğü, sömürüye değil, servetin yaratılmasına yol açmıştır.

'İnsanlık' bir varlık, bir organizma, bir mercan kayası değildir! Üretimin ve ticaretin tek bir unsuru vardır: insanın kendisi! Ekonomi, politika, felsefe, psikoloji, edebiyat, İnsanbilimlerinin tümü, işe insanı araştırarak başlamalıdırlar, toplum denen muğlak bütünü değil!

Bireyi inceleyerek toplum hakkında bir şeyler öğrenmek mümkündür. Ancak, tersini yapamazsınız. Toplumu oluşturan varlıkların kendilerini incelemeden, ilişkilerini incelemek, bize bir şey kazandırmayacaktır. Böyle bir durum, gökyüzünü araştırırken gezegenleri, uyduları ya da yıldızları incelemeyi reddeden astronomun haline benzer! Ya da tıpta, sağlıklı olmanın kıstaslarını tanımlamadan, hastalığı çözmeye

çalışan hekimin haline! Hastaları bırakıp hasta ilişkileriyle uğraşan bir başhekim düşünebiliyor musunuz?

Modernist ekonomi-politikçiler asırlarca bunu yaptılar! Kullandıkları yöntem, 'insan, ekonomik denkleme uyduğu kadarıyla insandır' yöntemiydi. Böylesi soyutlamalar, gerçeği yansıtmadıkları gibi garip bir çifte standart da oluşturdu. Örneğin, bir ayakkabı tamircisine rastladıklarında adamın hayatını kazanmak için ayakkabı tamir ettiği sonucuna varmakla beraber, ekonomi-politik gözlüklerini taktıklarında adamın amacının, hatta görevinin topluma ayakkabı sağlamak olduğuna karar verdiler! Bir yandan üretim araçlarının devletin kontrolünde olması gerektiğini söyleyen komünizme var güçleriyle karşı çıkarken, diğer yandan gelir dağılımını iyileştirme amacıyla işadamlarını vergi sağılacak inek yerine koymaktan çekinmediler!

Bu tür garipliklerin nedeni, laissez-faire kapitalizminin ahlâk sisteminin göz ardı edilmiş olmasıdır. Dostlarım! Kapitalist ahlâk nedir? Bu sorunun cevabı, insanı tanımlamaktan geçer. İnsanın tanımlayıcı özelliği akılcılığıdır. Akıl, insanın yaşayakalmasının ve öğrenmesinin başlıca aracıdır, insan, en basit ihtiyaçlarını bile düşünerek giderir. Yiyecek yetiştirmeyi, avlanmak için silâh geliştirmeyi düşünerek bulur. Hayvanlar gibi sadece içgüdüsüyle yaşayakalamaz. İçgüdülerimiz bizi yağmur yağarken bir mağaraya saklanmaya yönlendirebilir ama en basit bir barınak yapmak için düşünmek zorundayız, içgüdü, bize ateş yakmayı, yün eğirmeyi, tekerlek yontmayı, apandisit ameliyatı yapmayı, keman çalmayı öğretmez!

Tanımlama, isimlendirme ve bütünleştirmeden oluşan karmaşık bir süreç olan düşünceyi sadece bireysel beyinlerimiz becerebilir. Kolektif beyin, toplumsal bellek diye bir şey yoktur, insanlar birbirlerinden öğrenebilirler. Talipler, müridlerden, müridler saliklerden öğrenebilirler. Ancak, öğrenme bireyin kendisine ait bir süreçtir. Bireyler öğrenme sürecinde işbirliği yapabilirler. Bildiklerini birbirlerine ya da gelecek kuşaklara aktarabilirler. Ancak nakil, bireyin söyleneni alması halinde mümkündür. Pek çok medeniyet, bireyler kendilerine nakledilenleri alamadıkları, almak istemedikleri ya da düşünmeleri yasaklandığı için kaybolmuştur.

Aklını kullanmak veya kullanmamak kişiye kalmıştır. Düşünmeyi reddeden bireyler, ya eski Türkiyeli MAĞDURLAR gibi, başka bireylerin keşfettikleri çalışma rutinini taklit ve tekrar ederek ya da SÖMÜRÜLMEZLER gibi, başka bireylerin ürettiklerini talan ederek yaşayakalırlar. Tercihleri hangi yönde belirirse belirsin, insanın yegâne yaşayakalmak aracı akıldır ve aklını kullanmayanın aklını kullanana müdahalesi kabul edilemez, insan aklının temel gereksinimi özgürlüktür.

Üretim, insan aklının yaşayakalmak sorunsalına uygulanmasıdır, insan, akılcılığı ölçüsünde kazanır veya kaybeder. Yaşayakalır veya yeryüzünden silinir. Şimdi zikrediyoruz."

"Özgürlükçü, Özgürlükçü, Özgürlükçü, Özgürlükçü, Özgürlükçü, Özgürlükçü, Özgürlükçü, Özgürlükçü..."

"Akılcı, Akılcı, Akılcı, Akılcı, Akılcı, Akılcı, Akılcı, Akılcı, Akılcı, Akılcı..."

"Kapitalist, Kapitalist, Kapitalist, Kapitalist, Kapitalist, Kapitalist, Kapitalist, Kapitalist..."

"Akılcı bir kafa, baskı altında çalışmaz! Akılcı bir kafa, kendi algıladığı gerçekliği kimsenin emriyle değiştirmez! Akılcı bir kafa, bilgisini, gerçeklik duygusunu, kimsenin düşüncesi, tehdidi, arzuları, planları veya çıkarları uğruna feda etmez!

Akılcı bir kafa susturulabilir, engellenebilir, hapsedilebilir, hatta ortadan kaldırılabilir ama başka türlü çalışmaya zorlanamaz! İnsanoğlu, bilgisini ve başarılarını, akılcı kafaların müdahale kabul etmez bütünlüklerine, çalışmalarına, uzlaşmaz yaratıcılıklarına borçludur, insanoğlunun yaşayakalması böylesi kafaların varlığı ile mümkün olabilmiştir! Biz bunun için diyoruz ki, 'Yaşasın en akıllılar! En akıllılar yaşasın!'"

YAŞASIN EN AKILLILAR! EN AKILLILAR YAŞASIN!

Sloganın duvara yansımasıyla birlikte Başdanışman, dayanamamış gibi ayağa fırladı, alkışlamaya başladı. Talipler onu izlediler.

"Dostlarım, çıkar, objektif bir değerdir," diye gülümsedi, Ketmen.

"Çıkar, bireyin kendi hayatı, ihtiyaçları, amaçları ve bilgisi dışında var olamaz, 'insanın hakları' doğaüstü bir boyutta kararlaştırılmış soyutlamalar değil, bu dünyanın gerçekliğine, insanın ömrüne dönük çıkarlarıdır. Yararlananı olmayan çıkar olmaz. Yararlananı olmayan çıkar olmadığı için 'toplumsal çıkar' olmaz. Toplumun ortak çıkarının, bireyin çıkarından farklı ve üstün görüldüğü durumlar, bazı bireylerin çıkarlarının, -diğer bazı bireylerin çıkarlarından üstün tutulduğu durumlardır. Bu durumların gerçek anlamı, bazı bireylerin kurbanlık hayvan statüsüne indirgenmiş olmalarıdır.

Bireyler birbirlerinin yerine ikame de edilemezler. Birey yargılarında başarılıysa, ödülü de kendisi alacak, başarılı değilse sonuçlarına da kendisi katlanacaktır. Hiçbir insan ya da aşiret diğerlerinin sindirilmesi pahasına 'çıkar sağlayamaz.'

Kapitalizm, objektif değer yargılarını temel alan tek sistemdir. Birbirlerine gerek tarih, gerek coğrafya, gerekse kültür olarak yabancı 'ben'lerin buluştukları KUTSAL KOALİSYON, kapitalist ahlâk doğrultusunda Tekleşmiş Varoluştur, Tekleşmiş Dünyadır."

Dr. Maria Evangelista, kürsüye, yakasına AYN RAND KÜLTÜ'nün rozetini takmış olarak çıktı. Rozet, Rand'ın kibrit kutusu boyutlarında bir profiliydi, altın gibi parlıyordu. Yüzünde garip bir tebessüm vardı Evangelista'nın. İmre Kadızade bu tebessümde kendini beğenmişlik okudu. Kadından hiç de hazzetmediğini düşündü.

"Saygıdeğer meslektaşım, pek çok medeniyetin bireyler kendilerine nakledilenleri alamadıkları, almak istemedikleri ya da düşünmeleri yasaklandığı için kaybolmuş olduğunu söylerken haklıdır. Son kırıntılarına eski Türkiye'de rastladığımız medeniyet, böyle bir medeniyettir.

Eski Türkiye'nin düşünmeyi reddeden bireyleri, epeyce bir süre Euro-Amerikalı bireylerin keşfettikleri çalışma rutinini taklit ve tekrar ederek hayatta kalabildiler."

Kadızade'yi irkilten gülücüğü takındı, "Taklit ve tekrar " diye yineledi,

"Ekolali. Bireyin kendisini doğuran, besleyen, koruyan anne/doğa'dan ayrışmamış; onun himayesinde, onun tarafından sürük-

lenmekte olduğu çocukluk döneminin öğrenim biçimi. Eski Türkiye'nin insanları, anacılığın baskın olduğu bilinçsizlik döneminden çıkamadıkları, 'ön-insan' hüviyetini aşıp bireyselleşemedikleri için, bağımsız düşünme ve soyutlama yetisini kazanamamışlardır. Bu talihsizliğin sonucu olarak, Türkler, 'Neo-Faşizm' dediğimiz, 'Uzlaşma Yönetimi'ne mahkûm olmuşlardır. Uzlaşma Yönetiminin belirleyici niteliği ideoloji yokluğudur.

Eski Türkiye'nin, ideolojisi yoktu. Eski Türkiye'nin, siyasi ilkeleri, teorileri, idealleri, felsefesi yoktu. Yönü, hedefi, pusulası, öngörüsü olmadığı gibi, liderliğinin entelektüel unsurları da yoktu. Eski Türkiye kültürü, duyguların egemenliği altındaydı. Başat duygu da korkuydu. Evet, korku!

Bayanlar Baylar, toplumlar, felsefi temelleri kadar sağlamdır. Siyasi felsefesi olmayan bir ülke, okyanusun ortasında, rüzgârın merhametine sığınmış, rastgele yol alan bir gemi gibidir. Kamaralarına sığınmış yolculardan tek bir ses duyulur: 'Oturun oturduğunuz yerde! Gemiyi sallamayın!' Yolcular birbirlerini hareketsiz kalmaya teşvik ederler çünkü kaptan köşkünün boş olduğundan korkmaktadırlar.

Bayanlar, Baylar, sallanmaya gelmeyen bir geminin batmaya mahkûm olduğu açıktır. Ancak, bu gerçeğin farkına varabilmek, idrak gerektirir. Bilinç öncesi dönemini yaşayan öninsanlar, idrakten yoksundurlar. Tıpkı bir çocuk gibi, yakın çevrelerinde bulduklarına tutunurlar. Değişiklik istemez, değişiklikten rahatsız olurlar. Gözlerini kapatırlarsa onları rahatsız eden gerçekliğin ortadan kaybolacağına inanırlar.

İdeolojisiz yaşanamayacağının idrakinde olanlar, öninsan dönemini arkada bırakmış, 'us'lanmış birey ve toplumlardır. Buna karşın, eski Türkiye'nin ideolojisinin anti-ideoloji olduğunu söyleyebiliriz. Anti-ideolojinin diğer adı Uzlaşma Yönetimi'dir.

Uzlaşma, çoğunluğun kendilerini doğrudan tehdit etmediği için tümüyle reddetmediği, genel kabul edilebilir siyasi düşünceleri kapsar. Genel kabul edilebilir siyasi düşünceler, asgari müşterekleri içerdikleri için 'ılımlı siyaset' denilen, amacı toplumsal asabiyeti yatıştırmak olan, sözel törenle sonuçlanır.

Uzlaşma Yönetimi, aklın değil, akla uydurmanın yönetim biçimidir. Uzlaşma Yönetimi, ödün vermeyen düşünceleri 'aşırı uçlar' olarak mahkûm eder. 'Aşırılık' kötülükle, fanatizmle eş tutulurken, 'ılımlılık', erdemlerin en yücesi olarak alkışlanır.

Eski Türkiye'de kural, sağcı, solcu, Türkçü, İslamcı, liberal ya da Cumhuriyetçi, tüm düşüncelerin çoğunluk tarafından kabul edilebilecek şekilde yontularak 'merkez'de toplanmasıydı. Liberalizm-sosyal demokrasi, liberalizm-İslamcılık gibi aksi kutuplarda yer alan siyasi düşüncelerin birlikteliklerinin ancak ve ancak tarafların ideolojilerinden taviz vermeleri halinde mümkün olabildiği gerçeği gözardı edilmişti. Aklın ve ahlâkın hüküm sürdüğü yerde, ılımlılık diye bir şeyin olamayacağı düşünülemedi. Oysa, Gezegenimizin uzun sakallı bir adam tarafından yedi günde tasarlandığına inandıkları için, insan tabiatının Tanrı'nın iradesi dışında oluşamayacağını savunanlarla Darwin evrimcileri arasında tek bir uzlaşma olabilirdi: Anti-ideolojide uzlaşma! Eski Türkiye, anti-ideolojide uzlaştı.

Uzlaşma Hükümetleri, aklı ve ahlâkı ülkelerinin gündeminden düşürdüler, geride Türkiye'nin tüm işlerinde söz sahibi, eleştiriye ve muhalefete izin vermeyen, güçlü, merkeziyetçi hükümetler kaldı. Bu hükümetler, üretim kaynaklarının sahipliğini bireylere bırakmakla birlikte denetimini ellerinde tuttular."

"İlk bakışta siyasi bir istikrarı varmış gibi görünmekle beraber, ekonomik açıdan tam bir özgürlükler ve denetimler karmaşası olan karma-ekonomi, Uzlaşma Yönetimi'nin doğal sonucudur. Özgürlükleri ve denetimleri tanımlayacak ilkeleri, kuralları ya da teorileri olmayan karma-ekonomilerin önkoşulu, gereksinimi, olmazsa olmazı, ödündür.

Karma ekonomileri, baskı grupları yönetir. Baskı grupları, özel çıkar sağlamak için ahlâk dışı bir iç savaş sürdürürler. Amaçları hükümet mekanizmasını kısa bir süre için ele geçirerek, hükümeti, kendilerine başkalarının sırtından çıkar sağlayacak yasalar çıkarmaya zorlamaktır. Bireyin haklarını tanımayan, ahlâkı ya da yasal ilkeleri de olmayan karma ekonomilerin düzene benzer bir şeyi kurabilmeleri için, kendi elleriyle yarattıkları yağmacı baskı gruplarını zapturapt altında tutmaları, yasal yağmanın yasadışı yağmaya dönüşmesini önlemeleri gerekir. Bu da ödün demektir. Karma-ekonomiler, hayatın her safha-

sında, maddi, manevi, entelektüel alanlarda, ödün vermek zorundadır. Ödün verilmezse, baskı gruplarının elden çıkması, zaten çürük olan sistemi büsbütün çökertecek taleplerde bulunmaları önlenemez. Ödün kültü, karma ekonomilerde yeşerir.

Ödün Kültünde, istatistikler doğruların, oylar ilkelerin, sayılar hakların, kamuoyu yoklamaları ahlâkın yerini alır. Pragmatik, günlük beklentiler, ülke çıkarlarının kıstası sayılır. Doğru-yanlış, taraftarlarının sayısı ile saptanır. Yeterli taraftar bulan herhangi bir istek, haklı bir talep olarak kabul görür. Çoğunluk, azınlığın üzerinde hâkimiyet kurarken, çeteleri yanına alır. Bütün bunlar, Uzlaşma Yönetimi tarafından ılımlılık perdesi altına saklanır. Karma ekonomi sürecekse, hiçbir şeyin sağlam, kesin ve kat'i kalmasına izin verilemez. Her şey, akıcı, esnek, kararsız ve 'yaklaşık' kalmak zorundadır. Karma-ekonomiler Saçaklı kalmak zorundadır.

Karma-ekonomide tek bir ilkenin mevcudiyetinden bahsedebiliriz: Hiç kimsenin çıkarının güvende olmaması ilkesi. Bu düzenlemede, bireylerin çıkarı kamuya açık bir müzayedeye çıkarılmış gibidir; kim daha çok verirse onun üzerinde kalır. Yaşaya-kalmak için birbirleriyle savaşan ekonomik çıkar grupları, kimi zaman haklı, kimi zaman haksız saldırılarla, ülkeyi orman kanunlarının yaşandığı bir savanaya döndürürler. Bu karmaşa, Çin'in üretken unsurlarını yüzyıllarca talan eden haydut çetelerinin kaotik yönetimine benzer. Eski Türkiye'de, Anadolu Devletçikleriyle sonuçlanan bölünmenin özü de budur.

Karma-ekonomilerde bireylerin davranışlarını yönlendirecek standartlar yoktur. Herkes, günlük çıkarı doğrultusunda hareket etmeye koşullandırılmıştır. Ödün verilmeyen değerler, erdemler ya da düşünceler, karma ekonomilerin düşmanıdır. Ödün vermeyen bireyler, gruplar ya da eylemler, karma ekonominin düşmanlarıdır. Tutarlılık, karma ekonominin düşmanıdır. Karma ekonomilerde, kaypaklar ve dönekler kazanırlar.

Karma ekonomilerde her şey mümkündür, her şey satılıktır, kimin daha iyi baskı koyduğuna, dalavere yaptığına, halkla ilişkilerinin gücüne, al gülüm ver gülüm düzenlemesine, kazık atma, yalvarma, rüşvet verme, ihanet etme potansiyeline bakılır. Baskı grupları, yasal si-

lahlı kuvvetleri, yasal olarak silahsızlandırılmış bireylere karşı kullanmaktan da çekinmezler.

Güçlü devlet, karma ekonominin ödüne tabi olmayan tek ilkesidir. Güçlü devlet, güçlü çıkar grubunun yanında olan devlettir. Güçlü devlet, yapanın yaptığının yanında kalmasını sağlayan devlettir. Güçlü devlet, özgürlük taleplerini anında boğan devlettir. Neo-faşizm dediğimiz yönetim biçimi budur.

Öte yandan kapitalizm, Modernist düşüncenin zirvesi sayılan Marksizm taraftarlarının iddia ettikleri gibi 'devletin hâkim sınıfların çıkarlarını kolladığı' bir sistem değildir. Devletin özel mülkiyeti kolladığı sistem, kapitalizm değil, faşizmdir. Kapitalizm, her türlü korunmayı reddeder. Kapitalizm, özgürlüktür. Ne var ki, çocuklar ve öninsanlar özgürlükten kaçarlar."

Dr. Evangelista, eski Türkiye'nin "mafiyoza" olarak tanımladığı örgütlenme biçimini de halkının öninsan aşamasından çıkamamış olmasına bağladı. Kadına göre eski Türkler, ekonomide, bürokraside, siyasette, medyada, hatta sanatta "büyük aileler" şeklinde örgütlenmişlerdi. Her zaman bir "aile reisi" vardı ve insanlar bu reisin etrafında toplanıyorlardı. Aile reisi, "bizim çocuğumuzdur, bizdendir" dediklerini kollamakla yükümlüydü. Böylece devlet yönetiminde olsun, iş dünyasında olsun, sanatta, edebiyatta olsun, "akrabalık" ilişkisi daima liyakatin önüne geçmiş, baskı grupları "aileler"den oluşmuştu. Yirmibirinci Yüzyılda ortaya çıkan Anadolu Devletçiklerinin kökenlerinde de bu aile/baskı grupları vardı.

Dr. Maria'ya göre, eski Türkiye'de demokrasinin hiçbir zaman işlememiş olmasının temel nedeni özgürlükten korkan insanların, "aile" yapılanmalarına sığınmalarıydı. Siyasi partilerdeki "lider sultası"nın aşılamama nedeni de buydu, "hemşerilik" olayı da bu. Akraba kayırma, eş dost kayırma gibi özde bir grubun ötekinin üzerinde hâkimiyet sağlaması anlamına gelen antidemokratik çarpıklıkların nedeni de eski Türkiye insanının yetişkin birey olmanın getireceği yalnızlıktan korkmasıydı. Böylece, radikal bir adım atıp kendileri için düşünüp, kendileri için yaşamaktansa, kabul gören düşünceleri benimsiyor, kabul gören yaşam tarzlarını tekrarlıyorlardı.

Talip İmre Kadızade, gözleri Külliye mezarlığında gömülü taliplerin taşlarında, Evangelista'nın aniden başlattığı zikre katıldı.

"Gelişmiş, Gelişmiş, Gelişmiş, Gelişmiş, Gelişmiş. Gelişmiş, Gelişmiş, Gelişmiş, Gelişmiş, Gelişmiş, Gelişmiş...

Bireyci, Bireyci, Bireyci, Bireyci, Bireyci, Bireyci, Bireyci, Bireyci, Bireyci, Bireyci, Bireyci, Bireyci, Bireyci, Bireyci...

Ahlâklı, Ahlâklı, Ahlâklı, Ahlâklı, Ahlâklı, Ahlâklı, Ahlâklı, Ahlâklı, Ahlâklı, Ahlâklı, Ahlâklı, Ahlâklı, Ahlâklı...

Kapitalist, Kapitalist, Kapitalist, Kapitalist, Kapitalist, Kapitalist, Kapitalist, Kapitalist, Kapitalist, Kapitalist..."

Bu arada, eski Sovyetler Birliği'nin bir avantajı daha ortaya çıktı: Marihuana. Eski Cumhuriyetlerin dağları taşlan yabani marihuana bitkisiyle kaplıydı. Sadece Sibirya'da birkaç milyon dönüm marihuana tarlası vardı ki, bu, ABD'nin Connecticut Eyaleti kadar bir sahaya tekabül ediyordu.

Bağımsız Devletler Topluluğu Hükümetleri, uyuşturucu ticaretinin kendilerine sunduğu devasa olanakların farkına varmakta gecikmediler; teknoloji transferi için döviz gereksinimlerini bu yoldan kolayca karşılayabileceklerdi. Eski KGB şefleri, bir zamanların güvenlik ağını para aklamakta kullanıyorlarken, uyuşturucu işine de girdiler. Topraklarının yüzde kırkının haşhaş üretimine müsait olması, Rusların bu pazarda bir numara olmalarını kaçınılmaz kılıyordu. Gerek Mafyayı ve gerekse Kolombiyalıları korkutan bu durum, Rusların Prag ve Varşova'da ev sahipliği ettikleri toplantılarda çözüme kavuşturuldu. Ruslar, Sicilya, Napoli ve Kalabriya çetelerine aba altından değnek göstermişler, belirli yüzdeler karşılığı işbirliği yapmaya razı etmişlerdi.

Üçüncü adam, eski CIA'cı bir Kızılderili Amerikalıydı. Aralarında en yaşlı ve tecrübeli olanı oydu. Smith, 1960'lı yıllarda, Miami Üniversitesinde öğrenciyken, 'Operation Mongoose,' Firavun Faresi Harekâtı diye bilenen, Fidel Castro'yu öldürme planında görev almış, daha sonra İran-Kontra ve Afganistan Mücahitleri operasyonlarına katılmıştı. Sonra bir gün -Saddam döneminde CIA hesabına çalışan Iraklıların techiri sırasında- Smith, CIA'nin maaş bordrosuna mahkûm olmaktan-

sa, kendisine bu işin kotarılmasında yardımcı olmak üzere bir Türk ajan istihdam etmesi için verilen paranın üstünü iade etmeyip -Türk ajanı tahminlerin üstünde ucuza kapatmıştı- artanıyla kendi işini kurmasının daha kârlı olacağına karar vermiş, Edessa'da -eski Urfa- Kara Kalpaklı Adam'la ortak bir antikacı dükkânı açmıştı. Kurallara göre, Smith'in paranın üstünü devlete iade etmesi gerekmekle birlikte, CIA'in, adamın istifasını ve dükkânı kabul etmekten başka çaresi yoktu, çünkü o dönem Türkiye'de ajan beslediklerini açık edemezlerdi.

Smith, Başkan Truman'ın 1947'de CIA'yi kurarken yaptığı en büyük hatanın, Kuruluş'un "örtülü" olmasına izin vermesi olduğunu söylerdi.

"Demokrasi o saat düştü, öldü adamım!"

Resmi terminolojide "örtülü" demek, şahıslara para, siyasi partilere, sivil toplum örgütlerine yani işçi sendikalarına, firmalara, kooperatiflere, dernek ve vakıflara mali destek, teknik yardım, büyük ekonomik operasyonlar, rejimleri desteklemek ya da yıkmak üzere tasarlanan askeri darbeler ya da siyasi operasyonlar demekti.

"Kongre'ye gidip, 'Hey, Adamım, bize Musaddık'ı devirip yerine Şah'ı oturmak için para çıkın!' diyecek halleri yoktu! Kendi paralarını kendileri kazandılar!"

Kara Kalpaklı Adam, "fon yönetimi"ni Smith'ten öğrenmişti. Smith, CIA Direktörünün emrinde slush-fund, çamur fonu, dedikleri milyarlarca dolarlık bir örtülü ödenek olduğunu, bu paranın yönetiminin yine top-secret bir özel grup tarafından deruhte edildiğini anlatmıştı,

"'Top-secret,' derken, gerçekten 'top-secret' diyorum, Adamım! Kongre'nin bu paradan haberi yoktur! Kongrenin, 'Özel Grup'tan da haberi yoktur! Adamları Milli Güvenlik Konseyi kararı doğrultusunda Başkan atar. Eisenhower döneminde bunlara 'Komite 5412' derlerdi. Çünkü, 5412 sayılı MGK kararı ile kurulmuşlardı. Sonra bir ara '303' dendi, 'Komite 40' dendi. Bugünlerde kim bilir ne diyorlardır? Ne derlerse desinler, Adamım, konsept aynı konsepttir, değişmez! CIA'in ne yaptığını bir tek bu 'Özel Grup' bilir! Ne Başkan, hatta ne de MGK! Operasyon planlarını Özel Grup onaylar, para bulur. Gerektiğinde faz-

ladan para da bulur! Ulusal güvenlik adına, Fortune'un 'Dünyanın En Büyük 500 Şirketi' listesindeki holdinglerden daha fazla dükkân işletirler. Emekli askerler, eski CIA ajanları, Kübalı sürgünler, Vietnam'da savaşmış erler, İsrail ajanları, paralı askerler, Orta Doğulu iş adamları, uyuşturucu satıcıları bu şirketlerde çalışır, uçak kargo hizmetlerinden para aklamaya kadar her işi yaparlar. Başkan Bush zamanında kokain işine de girdiler. 1990'da Venezüella'da kurdukları bir şirket kanalıyla Amerika'ya bir ton saf kokain soktular. Amaç, satıcıları tuzağa düşürmekti ama olmadı, bir ton kokain sokaklarda satıldı. CBS televizyonu ortaya çıkardı. Ama yazılı hiçbir şey olmadığı için, Başkan hiçbir şeyden haberi olmadığını söyleyebilir! Ronald Reagan da, meselâ, İran-Kontra işini bilmiyordu! Ha, ha!"

Dört Adam, kendilerine ONARIMCILAR diyen birilerine Doğu Trakya Cumhuriyeti'nde teslim edilmek üzere sattıkları 60,000 Enfield tüfeğinin karşılığında elde ettikleri 20 milyon doları aklamak üzere bir aradaydılar. Birinci meseleleri, parayı İstanbul'a nakletmekti. Paranın bir bölümünü, Edessa ve Kapadokya merkezli küçük bankalar kanalıyla, Attelia ve Knidos üzerinden havale etmişlerdi. Geri kalanının kuryeler tarafından geçirilmesini kararlaştırdılar.

Kara Kalpaklı Adam, Koalisyon Cihazını kusursuz donandıkları taktirde İstanbul Eyaleti gümrükçülerinin kuryelerin üstlerini aramayacaklarına güveniyordu. Ne ki küresel bir üniforma olmakla birlikte, tek bir merkezde kararlaştırılmaz, belirli bir mağazada da satılmazdı Koalisyon Cihazı. Dünyanın önde gelen metropollerinde mukim "Eğilim Belirleyiciler" yılın belli zamanlarında bir araya gelir, üniformaya temel teşkil eden renk, aksesuvar, kesim, etek/pantolon boyu gibi birtakım "esaslar" saptarlardı. Başta Inter-Kol olmak üzere, görsel medyanın özenle yayımladığı esasları, hakkıyla izlemek, o yılın üniformasını oluşturmak insanların sezgilerine bırakılmıştı. YENİ DÜNYA DÜZENİ'nde "in" ve "out" insanlar, böyle ayrışıyor, KOALİSYON mensubiyeti böyle anlaşılıyordu.

Kara Kalpaklı Adam, kendisine en son ne zaman giysi aldığını hatırlamıyordu. "Moda"yı çağrıştıran her türlü dayatmaya bireyin özgürlüğünü kısıtladığı gerekçesiyle şiddetle karşıydı. Mürid ve Saliklerin, KOALİSYON YOLU'nda olduklarını kuşkuya meydan vermeyecek şe-

kilde belirtmek için giysilerinin Eğilim Belirleyiciler tarafından onaylandığını gösteren damgaları dıştan görünecek şekilde kıvırmalarını gösteriş olarak yorumluyor, hoşlanmıyordu. Buna karşın, kuryelerin KOALİSYON YOLU'ndakilerin arasına karışmalarını sağlayacak damgalı giysilerinin Vasılların rağbet ettikleri damgalar olmasına özel bir özen gösterdi.

Üç gün üç gece kapandıkları süitte bizzat kendisi tek tek işaretlediği markalardan üç yüz kuryeye, üç yüz ayrı takım oluşturdu. Tekrar tekrar baktı, İstanbul Eyaleti gümrüklerinde istenilen "dokunulmazlık"ı sağlayacaklarından emin olduktan sonra sipariş listelerini ortaklarına bıraktı, kendisi İstanbul'a müteveccihen yola çıktı.

"Yeni Harran," Yukarı Mezopotamya Halk Cumhuriyeti'nin, YMHC, en büyük havalimanıydı. Başkent Edessa'nin elli metre güneyinde, eski Suriye sınırında olmasına karşın Kara Kalpaklı Adam helitaksi kiralamayı reddetti. Karadan gidip, gelişmeleri kendi gözleriyle görmeyi istiyordu.

Uluslararası Mülteci Dayanışma Sivil Toplum Örgütü'nün, UMDSTÖ, yerleştiği gökdelenin önündeki kuyruk, üç gün öncesinden daha da uzun görünüyordu. Çocuk, ihtiyar, her yaştan insandan oluşan kuyruğun iki kilometreyi bulduğunu hesap etti. Genç Yukarı Mezopotamya Halk Cumhuriyeti'nin ilânından sonra yapılan sayımda doğum yerleri eski Urfa, Mardin, Diyarbakır ve Siirt illeriyle eski Suriye'nin sınır illeri dışında kaldığı tespit edilen insanlardı bunlar. UMDSTÖ, Yukarı Mezopotamya Halk Cumhuriyeti sınırları içinde doğmamış olmalarına rağmen, kanbağı nedeniyle YMHC vatandaşlığını hak eden Türk, Arap, Kürt, Süryani, Türkmen ve diğer kökenlilerin hak etmeyenlerden ayrılmasına yardımcı olmaya çalışıyordu.

Kara Kalpaklı Adam, UMDSTÖ gökdeleninin arkasında hazır bekleyen taşıtların vatandaşlığa kabul edilmeyenleri diğer Anadolu Devletçiklerine götürmek üzere hazır bekletildiklerini biliyordu. Güneşin altında kavrulmuş olan kuyruktakiler Afrikalı Lanetlileri çağrıştıracak şekilde perişan, fakat sessizdiler. Haykırmalar, UMDSTÖ gönüllülerinin otobüslere binmelerine yardım ettikleri 'diğerleri'nden yükseliyordu. Gönüllüler, YMHC Halk Mahkemeleri'nin kararlarının kesin olduğunu, 'Halk Oyu'ndan daha yüksek bir mahkeme bulunamayacağını

boşuna anlatmaya çalışıyorlardı. Feryat ediyor, tepiniyor, direniyorlardı insanlar. Gidecek yerleri olmadığını, olsa bile, diğer Anadolu Devletçiklerinin kendilerini kabul etmeyeceklerini söylüyorlardı. Kara Kalpaklı Adam, kaçmaya çalışan bir gencin uyuşturucu kurşun ile düşürülüp, toplu taşıta bindirildiğini gördü. İyi kalpli bir adam olduğu anlaşılan Fransız gönüllü, vurulma olayından fevkalade üzülmüş, "C'est tres triste! Domage! Domage!" diye hayıflanıyor, özürler diliyordu.

UMDSTÖ'nün önündeki kuyruğa paralel bir ikinci kuyruk da YMHC sınırları içinde doğmuş olmakla birlikte yaşamlarını başta İstanbul Eyaleti olmak üzere, Attelia Country, Land of Knidos gibi dış devletlerde geçirenlerin oluşturduğu kuyruktu. Bunlar da YMHC'nin doğal vatandaşlarıyla olan kanbağlarını kanıtlamak, hiç olmazsa oturma izni almak için içişleri Sekretaryası'nın önünde bekleşenlerdi. Tümüyle kompüterize olmasına karşın, akrabalarına ilişkin bilgilerin çıkarılması, kendilerine ait bilgilerle karşılaştırılması zaman alıyordu.

Kara Kalpaklı Adam, eski Türkiye'nin özerk devletçiklere bölünmesi durumunu, bir zamanların Osmanlı tarikatlarının kendi aralarında geliştirdikleri "yaşa ve yaşat" anlayışlarına benzetip, gelecek için iyimser olmayı başarabildiği dönemi geride bırakmıştı. Buna karşın, Anadolu Devletçikleri Hareketi ve bunu izleyen göç, tehcir ve çatışmaların acılı olmakla beraber, ölü sayısının beş yüz bini aşmamış olduğuna şükretmek gerektiğini düşünüyordu.

Yolun iki tarafında uzanan tarım çiftliklerinde ağır hareketlerle dolanan GAP Mağdurlarını seyretti. Amnesty International'ın Head Start programlarının yetersiz kaldığını, bu insanların bölgeye yerleşen KOALİSYON Tarım Kartelleri'nin istihdam kriterlerine uyabilmelerinin ancak gelecek kuşaklarda mümkün olabileceğini hesapladı.

Daha 1930'larda, Bodrum'a Halikarnasus, Behramkale'ye Assos, Datça'ya Knidos demek gibi bir eğilim eski Türkiye'de zaten vardı. Mitologya severlerin şirin gariplikleri olarak kabul gören bu tutumlarına, kent, semt, sokak isimlerinin her an değiştirilmesine alışık olan eski Türkiye toplumu tepki vermemişti. 1845'te Erzurum'dan ayrılıp Dersim olan Tunceli, 1930'larda yeniden Tunceli olmuştu. 1862'de Mamuretülaziz olan Elazığ, bir süre Elaziz, elli yıl kadar sonra yeniden Elazığ olduğunda da ses çıkmamıştı. Eflâk ve Boğdan, Beytüllaham'ın

akıbetine uğramış, hiç olmamış gibi olmuşlardı. Benzer biçimde, Bozgeyikli Cemaati mensupları kendilerini Rakka Eyaletinde oturuyor sanırken, Çorum Vilayetinde bulmuşlar, Haydarbeğ Cemaati, Silistre Sancağının yerini dahi unutmuştu.

Anadolu Devletçikleri Hareketinin miladı sayılan isim değiştirme olayları da yadırganmamıştı. '90'lı yılların sonlarına doğru, Eski Türkiye hükümetlerinin son büyük reformu sayılan, "Yerel idareleri Güçlendirme" operasyonu ile kısmi özerkliğe kavuşan turizm merkezleri Antalya ve Muğla, isimlerini değiştirmek istediklerini ilân ettiklerinde gerekçeleri, ekonomikti. Ekonomik kalkınma, KOALİSYON YOLU'na girmeye talip sağcı, solcu ve İslamcı diye bilinen rakip ideolojilerinin tek ortak -ve başat- hedefleri olduğundan istekleri anlayışla karşılandı. Turizm işletmecileri, önerdikleri adların "yabancı Mürid, Salik ve Vasıl misafirlerin kendilerini evlerinde hissetmelerini" sağlayacağı için ortalama seyahat sürelerinin -ve bırakacakları paranın- artacağını savundular. Antalya sivil toplum örgütleri, şehrin mitolojik kurucusunun nostaljik adıyla "Attaleia Country" diye anılması için başarılı kampanyalar yürüttüler. Uluslararası Mimari Mirası Koruma Sivil Toplum Örgütü'nün desteğiyle demokratik referandumlar düzenlediler.

Muğla, hemen her aydının katıldığı uzun tartışmalardan sonra, "Land of Knidos" adında karar kılmıştı. Niğde-Nevşehir eşrafı, illerini "Kappadokia" adı altında birleştirme hazırlıklarına giriştiler. Ordulular, "Viking City" adının İskandinav turistler üzerindeki etkisini saptayacak araştırmalar ısmarlarken, Trabzon, "Kingdom of Pontus" ismi üzerinde duruyordu.

Konstantiniyye ve Asitane olmak üzere iki ilden oluşan İstanbul Eyaletinin bağımsızlığını en son ilân edenlerden olması, sadece etnik zenginliğinden değildi. Etnisite, bir dereceye kadar Yukarı Mezopotamya Halk Cumhuriyeti ile Yeni Horasan Eyaleti haricinde, Anadolu Devletçikleri Hareketinde belirleyici rol de oynamamıştı. İstanbul'un ilân edilen meselesi, eski Türkiye'nin "Kalkınmada Öncelikli Yöreler" olarak tanımlanan bölgelerinde mukim Mağdurlarını "finanse etmekten usanmış" olmasıydı. İstanbullular, uzun yıllar boyunca sömürüldüklerini, kazançlarını paylaşmaya zorlandıkları için Metropollerine gerekli yatırım yapamadıklarını, eğitim, sağlık hizmetlerini asrın ge-

rektirdiklerine uygun seviyeye çıkaramadıklarını iddia etmişlerdi. Kara Kalpaklı Adam, Konstantiniyye sahilinde, Salacak'ta, kiraladığı daireye girerken tümüyle haksız olmayabileceklerini düşünüyordu.

Yirmi yıl önce, "uzay üssü" diye tanımlayacağı, o günlerde emlakçıların "superconnected" dedikleri türden bir daireydi. Bir laptop bilgisayar, bir cep telefonu, bir çağrı cihazı ve bir PC, bir zamanların muslukları ya da lavaboları gibi, dairenin standart eşyalarındandı.

Kara Kalpaklı Adamın yaptığı ilk iş, İnter-Kol'e girerek Eyalette yayımlanan günlük gazetelerin listesini çıkarmak oldu. Sonra bu gazetelerden seçtiklerine "eleman aranıyor" ilânları verdi. Güya ilânlara "müracaat" edenler, oysa önceden özenle saptanmış olan kuryeler, ertesi sabahtan itibaren birer ikişer gelmeye başladılar. Kara Kalpaklı Adam, kuryelerin Asitane Gümrüğünden geçirdikleri paraları teslim aldı, adamlara ücretlerinin dışında biner dolarlık banknotlar vererek, onları Louis Vuitton, Hermes, Chanel gibi, belli başlı Eğilim Belirleyicilerin Asitane'deki mağazalarına alışverişe gönderdi. Plana göre, kuryeler, bu mağazalardan aldıkları çanta, eşarp, atkı gibi aksesuarları Kara Kalpaklı Adam'ın dairesine getirecekler, o da, bunları Adrianople'da, Gambino ile ortak işlettikleri mağazada yeniden satılmak üzere "ihraç" edecekti, ihracat belgelerinin dışındaki -onları Triadlar gümrük memurlarına rüşvet vererek ayarlamışlardı- bütün dokümanlar yasaldı. Bu yolla, ONARIMCILAR sattıkları Enfield tüfeklerinden elde ettikleri yirmi milyon doları faturalı yasal mala dönüştürmeyi umuyorlardı. Böylece Haşhaşiler'in talep ettikleri miktarın bir kısmını da çıkarmış olacaklardı.

(Ufak bir detour!)

HAŞHAŞİLER

MARLBORO OPERASYONU

Bilgisayar teröristleri kendilerine böyle diyorlardı: Haşhaşiler. Haşhaşiler, Haçlı Seferleri sırasında, 1090 yılında, kurulmuş gizli bir tarikatın adıydı. Tarikat mensupları, Anadolu'ya saldıran Hıristiyan kumandanlarına düzenledikleri fevkalade yaratıcı suikastlarıyla ünlüydüler. O kadar ki, İngilizce "assassin"' suikastçı kelimesi Arapça "haşhaşın"den türemişti. Haşhaşiler, isimlerinin "haşhaş-yiyen, afyon çeken" anlamına gelmesinde ayrı bir tat buluyorlardı. "Reis"leri ve başvirüsyazarlarının kod adı da tarikatın kurucusundan alınmıştı, Hasan Sabbah. Yirmili yaşlarının ortalarında olan Hasan Sabbah, Land of Knidos'da, ismi gizli tutulan bir kasabada, mükellef bir çiftlik evinde imrenilecek bir yaşam sürüyordu.

Bu her zaman böyle değildi. 2020'li yıllarda, eski İstanbul'un kenar mahallelerinde bir araya geldiklerinde program tasarımcılığına özel yeteneği olan bir avuç orta halli gençtiler. En büyük eğlenceleri bilgisayarlarıyla oynamak, virüs programları yazmaktı. Birbirleriyle yarışır, kamu kuruluşlarının bilgisayar ağlarını virüs atmak suretiyle dağıtmayı başardıklarında müthiş keyiflenirlerdi. Becerilerini paraya tahvil etmeleri, daha sonra geldi. İşe kendisine kazık atan ortağından öç almak isteyen bir sanayiciye yardım ederek başladılar. Sabbah'ın yazdığı program, sahtekâra ait pazarlama şirketinin bilgisayar ağını dağıtıp, adamı iflasa zorlamayı başarınca, daha büyük projelere yöneldiler, ilk müşterileri, rakibini saf dışı etmek isteyen bir turizmci oldu. Turizmci, karşı tarafın otel ve bilet rezervasyon kayıtlarını bir yıl süreyle yok etmeleri için Haşhaşiler'e yüklü para önerdi. İşin zorluğuyla baş etmeyi paradan daha çok önemsedikleri dönemlerindeydiler, kabul ettiler. Bundan sonra da siparişler birbirini kovaladı. Birkaç yıl içinde, bilgisayar ağlarını sadece bozmak için değil, bozmamak için de "koruma parası" alır oldular. Triadlar'la tanışmaları da o dönemlerine denk geldi.

1989 yılında Çin Halk Cumhuriyeti Hükümeti'nin demokrasi yanlılarını Tiananmen Meydanında katletmesinden sonra, Hong Kong'un geleceği için korkuya kapılan Triadlar, kendilerine "Hong Kong Sarışınları" adını takan bir grup bilgisayar teröristini finanse etmeye başlamışlardı. Yirmi kişiden oluşan grubun içinde yüksek düzey memurlar, teknik adamlar ve yakınlarını Tiananmen'de kaybetmiş insan Hakları Eylemcileri vardı. Şanghay, Hong Kong ve Beijing gibi belli başlı şehirlerde yerleşik olan Hong Kong Sarışınları, Toronto'da yaşayan Reisleri "Sarı Peruk"la şifreli Inter-Kol mesajları aracılığıyla haberleşirlerdi.

Çin Hükümetinin Hong Kong halkına verdiği "Bir Çin, iki rejim" sözüne sadık kalmayacağından ürken Triadlar, aynı yıllarda Birleşik Devletler'de faaliyet gösteren "Ölü inek Kültü" adlı bir diğer terörist grubu, Hong Kong Sarışınlarına bilgisayar şebekelerine sızmak ve mesaj şifrelemek konularında danışmanlık yapmaya ikna ettiler. 1997 yılı Ağustosu'nda, New York şehrinde, "Ümitsiz Vaka" adıyla anılan bir toplantı yapıldı. Bu toplantının sonunda, Sarı Peruk ile Ölü inek Kültünün Dış işleri Bakanı "Manda Kanı Ruffin" -kendisi aynı zamanda Birleşmiş Milletlerin eski danışmanlarındandı- bir ittifak antlaşması imzaladıklarını deklare ettiler. Manda Kanı Ruffin, Dışişleri Bakanlığına ek olarak Hong Kong Sarışınlarının sözcülüğü görevini de üstlendi. Ve ilk demecinde, Çin Halk Cumhuriyeti'nin demokrasi yanlısı vatandaşlarının tüm engellemelere rağmen Inter-Kol'u bir kurtarıcı gibi kucakladıklarını söyleyerek, Hükümetin antidemokratik tutumunu sürdürmesi halinde "çok ciddi teknik sonuçlarla karşılaşacağını" bilmesini istedi. Manda Kanına göre, Sarışınlar, Çin Hükümetinin belli başlı bilgisayar şebekelerinin tümüne sızmışlar, saldıracakları askeri ve ulusal güvenlik hedeflerini saptamışlardı.

"Anlaşılan, bu sistemleri kurarken güvenlik Çin Hükümeti'nin aklına hiç gelmemiş," demişti Sözcü, "Şebekelerde öyle büyük boşluklar bırakmışlar ki, içinden tank geçer!"

Bu arada, Hong Kong Sarışınlarının neler yapabileceklerini göstermek için bir de demonstrasyon yapmışlar, Çin Halk Cumhuriyetinin telekomünikasyon uydularından birini kısa süre için devre dışı bırakmışlardı. Manda Kanı Ruffin,

"İşte, bu, Halkın Kurtuluş Ordusu Komuta Konseyini deli etti!" demişti, "içten gelecek bir saldırı olasılığını düşünmemişlerdi bile!"

Sözcü, Sarışınların, tıbbi kayıtlar, telefon sistemleri ya da sosyal yardım kuruluşlarına ait listeler gibi, halkın yaşamını zorlaştırıcı eylemler yapmak istemediklerini, "insan hakları ihlâllerine karşı potansiyel bir güç olarak kalacaklarını" söylüyor, "Biz, Çinliyiz, Çinliler sabırlı olur!" diye ekliyordu.

Triadlar, Haşhaşiler'le, Anadolu Devletçikleriyle ilgilenmeye başladıkları yıllarda temasa geçmişlerdi. O yıllarda İstanbul henüz TC'den ayrılmamıştı. Haşhaşiler, "Fedayi" isimli bir korsan radyodan İstanbul Vilayetinin son Vali/Belediye Başkanı aleyhinde yayın yapıyorlardı. "Valdiye" Başkanı Nizamettin Reşit, üniter devlet önermesinin son kalelerindendi. Anadolu Devletçikleri Hareketine şiddetle karşıydı. Bölünmenin ardında, yöneticileri halkla bir arada tutan harç olduğuna inandığı, "vahiy İslam'ının" zedelenmiş olmasının yattığını düşünüyor, devlet teşkilatındaki yozlaşmaya kayıtsız kalmakla suçladığı yöneticilerini haftada iki kez düzenlediği toplantılarda mağdur ettikleriyle yüzleştiriyordu.

Nizamettin Reşit, insancıllığı ile olduğu kadar hoşgörüsüzlüğü ile de ün salmış bir adamdı. Haşhaşiler'in "bireysellik, demokrasi, sessiz alt kültürlere ses vermek" gibi amaçlarla kurdukları korsan radyolarıyla köşe kapmaca oynuyor, Haşhaşiler, yayın frekanslarını birkaç günde bir değiştirmek durumunda kalıyorlardı. Dinleyicileri radyolarının FM düğmesiyle oynamaktan bıkkınlık getirmişlerdi. Triadlar, Haşhaşiler'e buradan olta attılar. Birkaç bin insana, çeşitli aralıklarla yayın yapmakla yetinmek zorunda kalan Hasan Sabbah'a, Inter-Kol şebekesini kullanarak kesintisiz, parazitsiz yayın yapmanın yolunu gösterdiler. FEDAYİ FM, www.korsan radyo.co.İst.'den çıkan Inter-FEDAYİ oldu. Valdiye Başkanı kesin olarak mağlup edildi. Kısa bir süre sonra, Inter-FEDAYİ Triadların Orta Doğu'daki bağlantılarına şifreli yayınlar yapıyordu.

Yeraltından yayın yapan başka korsanlar da vardı. Buna karşın, Triadların eski Türkiye'deki temsilcileri Cemal Saparova, en yeteneklilerinin Haşhaşiler olduğunu söylüyordu. Kara Kalpaklı Adam, Haşhaşiler'in Sözcüsü, Priz Ali ile Saparova aracılığıyla tanıştı.

O zamanlar stüdyoları Kazlıçeşme'de, terk edilmiş tabakhanelerin birinin bodrum katındaydı. Ortalık çılgın bir parti sabahı gibi darmadağınıktı. Boş bira tenekeleri, yiyecek artıkları, mikserlerin, monitörlerin üstlerine atılmış duruyordu. Kül tablaları marihuana izmaritleriyle tıka basa doluydu. Buzdolabı, su ısıtıcısı gibi gereçlere ilaveten birkaç PC de vardı. Priz Ali, PC'lerin birinde, Bolivyalı arkadaşı ile laflıyordu. Kara Kalpaklı Adamın Birinci Dünya Savaşından çıkmış gelmiş gibi duran kıyafetine karşın, Priz Ali, parlak, ince bir kumaştan yapılmış kaftan giymiş, uzun saçlarını omuzlarına dökmüştü. Mavi gözleri, kül rengi teni ile İsa tasvirlerini andırıyordu.

Kara Kalpaklı Adam, Haşhaşiler'in teknik ekipmanlarının DANSTÖ, UMMSTÖ gibi sivil toplum örgütleri ile Uluslararası Af Örgütü Islahhanelerinin ve Anadolu hükümetlerinin bilgisayar ağlarındaki olası güvenlik boşluklarını saptayacak, ilerde kullanmak üzere bilgi toplayacak nitelikte olup olmadıklarını araştırıyordu. Böyle bir araştırmayı neden yaptığına dair bilgi vermedi. Priz Ali de sormadı, Triadların referansı Haşhaşiler'e yetiyordu. Eksikliklerini söyledi, Kara Kalpaklı Adam, dikkatle not etti; giderilmeleri durumunda söz konusu alana kendilerinden istenildiği şekilde sızmak hususunda ne düşündüklerini sordu. Priz Ali'nin cevabı, ödemenin uygun olması halinde, şebekeye sızdırılmak istenilen bilginin kendilerini ilgilendirmediği şeklindeydi. Ancak, zamansal imkânların uygunluğu bakımından Müfreze'nin diğer elemanlarıyla görüşmesi gerekecekti. Bununla beraber, teknik imkânlarını Hong Kong Sarışınları düzeyine çıkarmak fırsatını olumlu değerlendireceklerini sandığını ima etti. Bu, yaklaşık on milyon dolarlık bir yatırım için para bulmak demekti.

VASILLAR MECLİSİ Başkanına, "Sahtekârlar bizden öyle ilerideler ki, arayı asla kapatamayacağız!" dedirten, ünlü Marlboro Operasyonu da böylece başladı.

Marlboro Operasyonu özgün bir dalavere değildi. Kırk-elli yıl kadar önce, aslen 1955 New York doğumlu Michael Sporn olup, kendisini zamanın Meksika Cumhurbaşkanı'nın yeğeni "Albay Hector Moretta Portillo" olarak takdim eden ünlü bir dalavereci tarafından denenmişti. Kara Kalpaklı Adam, Portillo'dan ders almaları, onun yanlışını tekrar-

lamamaları halinde aynı dalaverenin Yirmibirinci Yüzyılda da başarılı olacağına inanıyordu,

"Çünkü, Marlboro, ideal vurgun mamulü olma niteliğini sürdürüyor. Durum Portillo zamanından daha da iyi. KOALİSYON'un sigara yasağı Marlboro'yu nakit para statüsüne çıkardı. Mağdurlar, ulusal paraları yerine Marlboro paketleri kullanıyorlar."

Fıkrası bile vardı: Adamın biri son Marlboro paketini bir diğerine bir Koalisyon Dolarına satıyor, ikinci adam üçüncü adama iki Koalisyon Dolarına, üçüncü adam dördüncü adama üç Koalisyon Dolarına derken fiyat on beş dolara kadar çıkıyordu. Bir paket Marlboro'ya on beş dolar ödeyen son adamın, paketi içmek üzere açtığını görenler hayretten küçük dillerini yutuyorlardı, "Ne! Marlboro'yu içiyor musun? Marlboro içmek için değil, alıp satmak içindir!"

"Pekiyi bir fıkra değil ama Marlboro'nun ne olduğunu iyi anlatıyor."

Sigaranın popülaritesi, üretici şirket Philip Morris'in normal dağıtım kanalları dışında, bir ikinci dağıtım ağının kurulmasına yol açmıştı. Bu ikinci ağda, devlet tekellerinin elden çıkardığı ihtiyaç fazlası paketler, "kaybolan" kargolar, toptancıların ucuza düşürdükleri ya da parasını ödeyemedikleri mallar dünyayı dolanıp duruyordu. Sigara, belirli bir zaman içinde satılması gereken, bayatlayan bir ürün olduğundan hızla elden çıkarılması gerekiyor, bu da dünya etrafındaki trafiği hızlandırıyordu.

Kara Kalpaklı Adam, illegal ikinci dağıtım ağına elli konteyner hayali Marlboro koyması durumunda yüzlerce komisyoncunun ilgisini çekeceğini biliyordu. Elli konteyner, yirmi dört milyon paket demekti ki, bu, Rusya boyutlarındaki bir pazarın iki aylık ihtiyacıydı. Dalaverenin kusursuz işleyebilmesi için toptancılarla değil, komisyoncularla çalışması gerektiğine karar verdi. Ancak, komisyoncular karanlık işlerde pişmiş adamlardı. Onları her şeyden önce, bu miktarda mala sahip olunabileceğine inandırması gerekiyordu.

Smith'le baş başa verdiler, üç hikâye uydurdular, Triadlar ve Gambinolar aracılığıyla kara pazarlarda yaymaya başladılar. Hikâyelerin birine göre, Philip Morris'in kapattığı fabrikalardan biri, Romanya'da

tekrar açılmış, Güney Amerikalı Mağdurlara yönelik sahte Marlboro üretimine başlamıştı. Bir başka hikâyede, Ukrayna'da bir fabrika sahte Marlboro üretiyordu. Bir üçüncü hikâyede, ismi verilmeyen bir ülkede sigara satışını elinde tutan bir tekel, Ukrayna'dan ithal ettiği sahte sigaraları skandal patlak vermeden gizlice elinden çıkarmaya çalışıyordu. Eski CIA'ci, komisyoncuların malın sahte olup olmadığına bakmayacaklarını iddia etmişti, haklı çıktı. Satıcılar, böyle bir kargonun "varlığı" ile ilgiliydiler, kalitesiyle değil.

Rus Sergei, bu aşamada devreye girdi, malın "Haydar Hanlarof" isimli bir Azeri tarafından alınmak üzere Köstence'de beklediğini gösteren sahte dokümanlar düzenledi. Aracıların iştahlarını kabartıp, akıllarını çelmek için, Hanlarof'un malı konteyner başına yüz altmış bin Koalisyon Doları gibi çok ucuza kapattığını yaydı. Komisyoncuların Hanlarof'un sırtından bol para kazanma fikrini pek cazip bulacaklarına güveniyordu. Sıra, malı nakledecek geminin adını ve kargoyu tanımlayan konşimentoya geldi. Diğer dokümanlardan farklı olarak, konşimento, düzenlenebilecek bir doküman değildi çünkü uluslararası sularda dolaşan her gemi International Maritime Bureau'ya kayıtlı olur, hayali bir gemi derhal fark edilebilirdi.

Kara Kalpaklı Adam, bir şilep satın almaları gerektiğine karar verdi, Smith'i, Haydar Hanlarof'un vekili "Yunanlı işadamı" kimliği ile Mustafa Kuran'a göndermeye karar verdi. 1958, Çerkeş, Körkuyu doğumlu Mustafa Kuran, Kara Kalpaklı Adamın Fakülteden arkadaşı Bekir Kuran'ın kayınbiraderi, İmre Kadızade'nin ölümüne sebebiyet vermekle suçlandığı Devrim Kuran'ın dayısıydı. Kara Kalpaklı Adam, Mustafa Kuran'ın her an büyük bir iş çevirip köşe dönmek umuduyla yaşadığını biliyordu. Böyleleri, hırslarının mantıklarının önüne geçmesine teşne olurlardı. Özde kötü bir adam değildi, Mustafa Kuran. Hatta ciddi bir üçkâğıtçı bile değildi, ama kendisini sıradışı vasıfları olduğuna inandırmış bir aptaldı, iktisadi Ticari İlimler Akademisini zar zor bitirmiş, sınavları kazanamadığı için yeminli mali müşavir olamamıştı. Ömrü boyunca çok daha iyi yerlere geldiklerini düşündüğü enişteleri Bekir ve Ömer'i kıskanmış, onların kurdukları işlere yamanmış olmaktan -defterlerini tutuyordu- bunalmıştı. Kaçak sigara işinin yıllardır hayalini kurduğu büyük vurgun olacağını düşündü. Yunanlı işadamının bu iş için kendisini seçmesinden ayrıca gurur duymuştu.

Kendisini Hanlarof Ailesine ait Bakü Denizcilik Holding'in Genel Koordinatörü olarak takdim eden "Mösyö Papandreu," (Smith, Portillo'ya öykünüp, siyasi nüfuz ima etmekten kendisini alamamıştı) Mustafa Kuran'a Romanya'daki fabrikadan satın aldıkları sahte sigaraları Köstence'den Trabzon'a getirecek bir şilep almak üzere, sessiz sedasız bir deniz nakliyat şirketi kurmasını istedi. Mustafa Kuran, daha iyisini yaptı, Land of Knidos'ta, Albatros Ltd. adında müflis bir deniz nakliyat şirketi buldu ve Bakü Denizcilik Holding'e yüklüce bir komisyon karşılığında devretti. Ne ki, kendi başına bir iş çevirmiş olmaktan öylesine gururlanmıştı ki, bir şeyler karıştırdığını sezen amcaoğlu, eniştesi Bekir'in rakı masasındaki ısrarlarına dayanamadı, sahte Marlboro'ların birkaç ay içinde Trabzon'da olacağını, komisyondan kazandığı paranın karşılığı olarak kendi payına düşen sigaralarla köşeyi döneceğini anlattı.

Devrim'in yıllanmış işadamı babası, Bekir, elli konteyner dolusu kaçak sigaranın ne anlama geldiğini hızla hesapladı, kayınbiraderine, Albatros Ltd.'e belirli bir yüzde ile ortaklık karşılığında, şilebi finanse etmeyi önerdi. Amcaoğlu tarafından da ciddiye alınmaktan fevkalade memnun olan Mustafa, teklifi Mösyö Papandreu'ya iletti. Teklif, Mösyö Papandreu'nun gökte arayıp yerde bulduğu bir teklifti, derhal kabul etti. Birkaç gün içinde Bekir Kuran, Albatros Ltd.'nin yüzde otuz ortağı olarak, Ordu'ya uçtu, 1970 yapımı Kırlangıç isimli bir şileple geri geldi.

Albatros Ltd., şilebi kâğıt üzerinde satın alırken, Bekir Kuran'ı kâra ortak etti. Orijinal Portillo planında olduğu gibi, Bekir Kuran, parasını ödediği her on koli sigara için bir bedava koli alacaktı. Anlaşma öyle ayarlanmıştı ki, tüm konteynerlerin satılması durumunda şilep Bekir'e bedavaya gelecekti. Protokoller imzalandı. Mustafa Kuran, bu büyük işe öncülük etmiş olmaktan fevkalade mutlu, Bekir'e, Kırlangıç'a annesinin ismini vermesini önerdi: Hatice Yenge.

Bu arada, Sergei, Bakü'de bir telefon numarası ayarladı. Komisyoncular, Haydar Hanlarof ile bu numaradan konuştuklarını sanıyorlardı ama telefon aslında bir Asitane numarasına yönlendirilmişti ve telefonun ucunda Kara Kalpaklı Adam vardı. Adam, onlarca komisyoncuya buradan satış yaptı. Bir gün bir telefon da Mustafa Kuran'dan geldi. Kendi payına düşen konteynerlere ilaveten komisyondan para

kazanmak için başka müşterilere aracılık yapmak istiyordu. Hanlarof sandığı Kara Kalpaklı Adama diğer eniştesi Bekir, kardeşi Ömer'i, iki konteyner için avans olarak üç yüz elli bin Koalisyon Doları nakit yatırmaya ikna ettiğini söylüyordu. Bu paranın Hatice Yenge'yi elli konteyner taşıyacak şekilde yeniden düzenlemeye yetecek bir miktar olduğunu söylemeyi ihmal etmedi.

Kırlangıç büyüklüğünde bir şilebin, hiçbir koşulda elli konteyner taşıyamayacağını bilen Kara Kalpaklı Adam, güldüğünü belli etmedi. Mal vaat ettiği komisyoncuların talebini "karşılayabilmesi" için zaten ne elli ne de yüz konteyner yetecekti!

Sigorta meselesi, Hong Kong merkezli bir şirketinin Triadlara çalışan müdür muavinince ayarlandı. Sigortacı, dünya denizlerinde gezdirdikleri onlarca yük gemisi için kendilerine yüz binlerce dolarlık prim ödeyen Triadlara yardımcı olmaktan memnundu, ince eleyip sık dokumadı.

Malın taze olduğuna dair belgeler için Thropy Deniz Sürveyanlığı isimli bir Romen şirketi icat edildi. Şirkete bir Köstence adresi uyduruldu, bunun telefonu da arayanların karşılarında İngiliz aksanlı bir muhatap buldukları Asitane'ye yönlendirildi. Cevap veren gerçekten de karısı konsoloslukta görevli bir İngiliz'di ve adam kendisini Thropy Maritime Surveyors'un Asitane bürosunda çalışıyor sanıyordu.

Malın cinsini ve Hatice Yenge'ye yüklendiğini gösteren konşimento, konşimentoda belirtilen malın istenilen niteliklerde olduğunu gösteren temiz kâğıdı, sigorta belgeleri ve Hatice'nin Trabzon'a müteveccihen Köstence'den ayrılış tarihini gösteren belgeler, müşterilerin bankalarına gönderildi. Akreditifler birer birer çözülmeye, kuverden ödemeleri yapılmaya başlandı. Sadece tek bir banka, Ömer'in bankası, duruma aymış, konteynerlerin seri numaralarının birbirini izliyor olmasının -050099 diye numaralanmışlardı- imkânsızlığına işaretle, işin içinde bir iş olduğunu söylemişti. Dünyanın dört bir tarafına dağılmış mal taşıyor olduklarından, seri numaraları art arda gelen elli konteyner bulmak, Bağdat Caddesi trafiğinde plaka numaraları birbirini izleyen elli otomobil bulmak gibi imkânsız bir şeydi. Ancak, yakın zamanda girdiği bir işte yüklü para kaybetmiş olan Ömer Kuran, sigara işini kurtarıcı olarak görüyordu. Uyarılara kulaklarını tıkamış, üç yüz elli bin Koalis-

yon Dolarının Hanlarof'un Bakü Ulusal Bankasındaki hesabına derhal ödenmesinde ısrar etmişti. Paranın anında Edessa International'a, oradan da Rodosto Ticaret Bankası'na havale edildiğini bilemezdi.

Kara Kalpaklı Adam, Hatice Yenge'yi, Köstence'den ayrıldıktan iki buçuk gün sonra, Karadeniz'in azgın dalgalarına gömdüğünde, sigorta tazminatı hariç, seksen milyon dolar toplamıştı. Şilebi karşılamak üzere Trabzon'a gitmiş olan Mustafa Kuran, haberi alınca delirdi, telefonlara saldırdı. Ne ki, Mösyö Papandreu, Haydar Hanlarof, sigorta şirketinin temsilcisi, tanıdığını bildiğini sandığı herkes, yer yarılmış, yerin dibine girmişlerdi.

Olanları duyan amcaoğulları kalp spazmları geçirdi. Mustafa Kuran'ı sadece kendisini değil, Kuran Ailesini de silmekle suçladılar. Mustafa, çaresizlik içinde Köstence'ye uçtu. Adamları, Thropy Deniz Sürveyanlığı aracılığı ile bulmayı umuyordu. Bilmediği, Thropy'nin o sıralarda Gambino ailesine ait büyük bir uyuşturucu nakliyatı üzerinde çalıştığıydı. Çok fazla yere girip çıkıyor, çok fazla soru soruyordu. Sergei, Mustafa Kuran'ın ortadan kaldırılması emrini Kara Kalpaklı Adama sorma ihtiyacı duymadan verdi. Köstence'ye vardıktan üç hafta sonra Devrim'in dayısının cesedi limanda bulundu.

Kara Kalpaklı Adam, Marlboro dalaveresinden payına düşen miktarın büyük bölümüyle Haşhaşiler'e yatırım yaptı. Karşılığında onlardan Anadolu Devletçiklerinde yerleşik tüm sivil toplum örgütlerinin, Amnesty International Islahanelerinin ve hükümetlerin bilgisayar şebekelerindeki boşlukları gereğinde sabote etmek üzere saptamalarını, sayıları yüz on beşi bulan telekomünikasyon uydularının yayınlarını keserek araya girebilecek şekilde donanmalarını istedi. Bütün bu işler için altı ay zaman tanıdı. Süre dolduğunda kendilerini yeniden ziyaretle, iyi bir grafikerin elinden çıkmış olduğu anlaşılan bir Ayyıldız ve dört yapraklı yonca çizimi getirdi. Yonca'nın yapraklarının üzerinde sırasıyla, Akıl, Ahlâk, Adalet ve Adap sözcükleri yer almıştı. Bir de ONARIMCILAR diye bir imza vardı. Kara Kalpaklı Adam, PC'sinin ekranına hangi sebeple olutsa olsun, "Türk" ya da "Türkiye" yazan veya Türkler ve Türkiye konusunda Inter-Kol ya da diğer şebekelerden bilgi isteyen herkesin sistemine girmelerini, ayyıldızı, yoncayı ve imzayı üç saniyeden az olmamak şartıyla ekranlarında tutmalarını istedi.

Birkaç ay sonra geri geldiğinde "Türk" ve "Türkiye" kelimelerine "Komplo" sözcüğünü ekledi. Diğer ikisi gibi bu kelime de, ayyıldız, yonca ve imzanın parolası oldular. Parola kelimeleri yazanlar, ayyıldızla ödüllendiriliyorlar gibiydi. Daha sonra da metinler geldi, ilk metin, Talip İmre Kadızade'nin gördüğü, Korkma! diye başlayan metindi.

Bağlantı Odası'nda meydana gelen olaylar Talip İmre Kadızade'yi yorgun düşürdü. Bedeni kadar gönlü de yorgundu. Aklı, virüs atağını kendisi davet etmiş gibi yüzüne suçlayarak kötü kötü bakan Bağlantı Odası Görevlilerinde, Cami'den çıktı. Bu defa şehir merkezine değil, Tunca kıyısına, Islahane'de geçirdiği ilk gecede dört adamın çıktıklarını gördüğü koruluğa yöneldi. Yarım saat kadar sonra, bir kar yığının arkasına saklanmış, yerde yaktığı ateşte kahve pişirmeye çalışan Generalle burun buruna geldi. Yaşlı adam, kadının gelişini duymamıştı, yerinden sıçradı. Yakalanmıştı. Çocuklar gibi kızardı.

"Heh heh!" dedi, zoraki gülerek ve kaynamak üzere olan çaydanlığa işaret ederek, "işte bu zaaflarımdan ötürü terfi ettirmiyorlar beni! O kadar çok zaafım var ki! Birini yeniyorum, bir başkası çıkıyor. Bir tanesi de bu. Sahici kahve."

"Sahici olduğu belli!" dedi Talip Kadızade, havayı koklayarak. Karşısında ezilip büzülen koca adama gülümsemekten kendisini alıkoyamadı.

"Kaynamak bilmedi," dedi General, eğilip, yüzünü çaydanlığa iyice yaklaştırarak, "Çok soğuk, herhalde ondan." Endişeli bir ifadeyle ufukta alçalan güneşe baktı. Kadızade, kahvesini pişiremeden güneş batacak diye endişelendiğini düşünürken, "Yirmibirinci Yüzyılda zaman çok hızlandı," diye söylendi.

"Çocukların güneşin batmak bilmediği uzun yaz günleri yok artık! '68 Kuşağı için Selanik neydiyse, 2000 doğumlu Attaleialılar için Erzurum ancak odur!" İçini çekti, "Benim yaşımdakilerin deprem yaralarını sarmak için bir zamanlar oralara koşuşmuş olduklarına kendimiz dahil kimsenin inanası gelmiyor!"

Kadını şaşırttığını hissetti, "Öyle mecalsiz bıraktı ki afazi bizi," diye açıkladı, "Haliç kıpkırmızı kesilip, kan sineklerinden görünmez olduğunda bile kılımız kıpırdayamadı! Biraz inledik, biraz uluduk, hepsi o kadar! Ne olan biteni idrak edebiliyorduk ne de kendimizi nasıl savunabileceğimize dair akıl yürütecek donanımımız kalmıştı! Sizce de öyle değil mi?"

"Afazi bir salgınmış gibi konuşuyorsunuz!" dedi İmre Kadızade, sertçe.

"Şimdi, tabii, komplonun böylesine akıl erdirmek kolay değil," diye homurdandı General, kahve ibriğini korlanmaya duran ateşin üstüne yeniden yerleştirerek,

"Uygulanan planın bir deha ürünü olduğunu da ayrıca teslim etmek zorundayız! Ama ne yapalım, YÜCE PİR'in dediği gibi, 'En iyi gen kimdeyse o kazansın! insanlık ancak böyle kurtulacak!"

"Büyük Aphasia Komplosu!" dedi İmre Kadızade, sesindeki istihzayı saklamaya gerek duymamıştı, "Türkleri moronlaştırmak planı! Yirmibirinci Yüzyılda da mı 'komplo teorileri?'"

"Yes!" dedi General, gözü kahve ibriğinde. Kadının alaylı tavrından hiç etkilenmemişti, "Yes!" Sırtını doğrulttu, göbeğini ovaladı,

"Bu yağ tulumu, cinneti gördü, vahşeti gördü! 'Bizde olmaz, bu ülkede olmaz!' dediği her şey oldu! Onlar kardelen çiçekleriydiler, genç aygırların kanlı uzuvlarıyla kırbaçlanır gördüm!"

Kadızade'nin rengi attı, "Ama bunlar..." diye kekeledi.

"Evet, bunlar senin iki yıl önce Asitane'deki mahkemede söylediğin sözler."

Kadının, "Ama anlamıyorum" gibisinden bir şeyler mırıldanmasına kulak asmadı,

"Türkler, onlar Gezegenimizin son şövalyeleriydi!" diye sürdürdü "Heyhat! 'Tek bir mıh yitirdikti, naldan olduk; Tek bir nal yitirdikti, attan olduk; Tek bir at yitirdikti, atlıdan olduk; Tek bir atlı yitirdikti, zaferden olduk; Tek bir zafer yitirdikti, ülkeden olduk!'"

Acı acı güldü,

"Hatırlıyor musun? Çöküş yıllarında dilimizden düşmezdi bu türkü. Baksana, kaos paradigmasının daha o zamandan farkındaymışız!"

Aynı günde "kaos" kelimesini iki kez duymak tesadüf olamazdı. Kadızade, bütün dikkatini topladı.

"Kaos denilen karmaşa, başlangıç durumuna pamuk ipliğiyle bağlı olunan hallerin kışkırttığı bir süreçtir," diye sürdürdü General, yanında getirdiği fileden iki kahve fincanı çıkarırken, "Bu, insan hayatında da böyle. Toplum dinamikse, olduğu noktaya pamuk ipliği ile bağlıysa, moleküler bir değişiklik insanları kolayca kaosa sürükleyebiliyor. Sizle ben buna tanık olduk. Şimdi söyleyin bana Talip İmre, sizin mıh neydi? Pamuk ipliğiyle bağlı olduğunuz başlangıç neydi? Senin kaosun hangi çivinin yerinden oynamasıyla başladı?"

"Bilim," dedi İmre Kadızade, bu soruyu bekliyormuş gibi kendisini de şaşırtan bir kesinlikle, "Bir gün bir Saçaklı Devrimciyle tanıştım ve bilimin doğru olmadığını öğrendim. Bütün hayatım değişti. Roman başlangıcı gibi oldu, değil mi?"

"Profesör Erkâni Keyman," dedi General, "Nükleer fizikçi. O, değil mi? Keyman, arkadaşınızdı sizin!"

SCHRÖDİNGER'İN KEDİSİ

(Kuantum Fizikçileri, Sufî Tayfasıyla-Birleşik Cephe!)

SAÇAKLI DEVRİM

"2000 yılını henüz kutlamamıştık," diye anlattı Talip İmre Kadızade, "90'lardaydık, "Yarı geçirgen bir ayna al, önüne bir ışık kaynağı, mesela, bir ampul koy," dedi Erkâni Keyman, bir gün piposunu özenle doldururken. 'Aynanın arkasında ampulden neşredecek fotonları algılayacak bir dedektör, dedektöre bağlı bir de silâh olsun. Silâhın namlusunun kutuya kapatılmış bir kediye doğrultulmuş olduğunu düşün. Ampulü yak. Foton aynadan sekmeden geçerse, dedektör silâhı tetikler ve kedi ölür. Foton seker de aynadan geçmezse, kedi sağ kalır."

"Evet?"

"Aynaya yüz foton gelirse, ellisi geçer, ellisi seker diyelim. Soru: Peki, tek bir tane foton gelince ne oluyor? O foton ne yapacak? Ya geçecek aynadan, kedi ölecek ya da sekecek, geçmeyecek, kedi yaşayacak. Ne zaman geçecek ne zaman sekecek? Onu fotona soracaksın."

"Keyfine göre mi takılacak yani? Onu mu demek istiyorsun?"

"Evet. Sen ne yaparsan yap. İstersen ampulü güçlendir, fotonların sayısını arttır, istersen azalt, ister beş yüz mumluk, bin beş yüz mumluk ampul kullan, ister renkli ampuller tak. Sonucu kontrol edemiyorsun,"

"Kedinin şansına kalmış?"

"Şans değil, bilinmezlik" dedi Profesör, "Şans, yazı tura atarken. Para hileli değilse, yazı veya tura gelme ihtimalinin yüzde elli olduğunu bilirsin. Schrödinger'in Kedisi'nin meselesi farklı. Işık ampulden bölük bölük geliyor ve aynı anda hem dalga hem de parçacık gibi davranıyor. Fotonun ne zaman ne yapacağını olasılık hesaplarıyla kesti-

remezsin. Asla bilemeyeceğimizi kesin olarak bildiğimiz şeylerden biri."

"Daha çok kısmete benziyor," diye mırıldandıydım, "O foton, Schrödinger'in Kedisi'nin kısmeti gibi. Geçmeyince geçmiyor işte! Öyle mi? Ne dersin?"

"Bilmem," demişti, ama dudaklarında saklamaya çalıştığı belli belirsiz bir gülücük vardı. "Heisenberg, kuantum mekaniğinde bazı şeylerin ilkesel olarak bilinemez olduğunu matematik formunda kanıtladı. Fiziğin tanımlamaları bile yüzde yüz değil."

Bunu duyduğuma ne kadar sevindiğimi anlatamam! Âdeta dilim tutulmuştu!

"Kulaklarıma inanamıyorum," dedim, "Fiziğin tanımlamalarının bile yüzde yüz olmadığını bir nükleer fizikçiden duyduğuma inanamıyorum! Dostum, bu 'hem-hem de 'meselesi! 'Ya o, ya bu' değil de 'hem-hem de!' Ya parçacık ya dalga değil de, hem parçacık hem de dalga! Bu tam bana göre bir iş! Bayıldım buna!"

"Fizik, doğrusal sistemleri çözüyor ama gerçek dünyada doğrusal sistem yok," diye sürdürdü Erkânı, "Şunu şöyle etkilersen, bu sonucu alırsın diye kesin bir şey söyleyemiyoruz. Gerçek dünya doğrusal değil. Doğrusal olmayan sistemlerin başlangıç noktalarında meydana gelen en ufak bir değişiklik beklenmedik sonuçlar doğurabiliyor."

"Ben bunu biliyorum!" diye ellerimi çırpınıştım, "Bu kaos paradigması! Ufacık bir kelebeğin kanat çırpmaları belli bir süre sonra atmosferin durumunu tümüyle değiştirebilir! Söylediğin, bu değil mi? Harika! Arşimed'in, 'Bana bir dayanma noktası gösterin, dünyayı kaldırayım' lâfını duyduğumdan bu yana hiç bu kadar sevinmemiştim!"

"İyi bari!" dediydi dostum. Heyecanımın onu eğlendirmeye başladığını görebiliyordum. Ama iyi bir hocanın yapması gerektiği gibi susuyor, düşüncelerimi toparlayabilmem için bana zaman tanıyordu. Nasıl bir ufuk açtığını elbette bilemezdi.

"Ya o-ya da bu, değil, hem o-hem de bu' diyorsun ya, bunu bilmek benim için çok önemli! Bu ne demek biliyor musun? Bu, 'Güle güle Aristo Efendi!' demek!"

"Doğru."

"Yahu, ben o adamdan hep nefret ettim, biliyor musun!' diye patladıydım, 'Ondan da, onun mantığından da! Ya siyah olacaksın ya da beyaz! Hem siyah hem de beyaz olamazsın! ikisinin ortası yok! Niye yok arkadaşım? Ayol, dünya 'gri!' Dünya kırçıl! Aktır-karadır diye ısrar etmenin âlemi ne?"

"Öyle bir dünya varsaydık da ondan," dediydi Erkâni.

"Kim varsaydı?"

"Eski Yunan. Demokritus, evreni atomlara ve boşluğa indirgedi. Eflatun, dünyayı doğrular ve üçgenlerle doldurdu. Aristo oturdu siyah-beyaz mantığın kanunlarını yazdı. O gün bugün matematikçiler ve bilim adamları senin 'kırçıl' dediğin evreni tarif etmek için o ak-kara kanunları kullanırlar. Aristo mantığının ikili sisteminde gökyüzü ya mavidir ya da mavi değildir. Hem mavidir hem de mavi değildir olmaz. Bir şey, ya doğrudur ya da yanlış. Dijital bilgisayar, 0/1 ikili sisteminde çalışır. Bilim, siyah-beyaz düşüncenin zaferidir."

"'Bilim' deyince akan sular duruyordu, içimi çekmiştim, 'Farkındayım. Farkındayım ama sahici dünyanın böyle olmadığını da biliyorum! Sahici dünya, kırçıl bir dünya. Görüyorum ki, aslında siyah-beyaz da yok! Karadır dediğin her şeyi, saç, kumaş, gece, gökyüzü, kömür, ne bulursan topla getir, bak bakalım birinin siyahı ötekininkini tutuyor mu! Keza beyaz. Köpük, bulut, elmanın içi, kemik, diş, kar. Beyaz diye bir şey yok, beyazımsı bir şeyler var!"

"Bu konuda Heisenberg de senin gibi düşünüyor,' dedi Erkâni, sakin sakin, 'Bazı şeyler var ki, onlara ilişkin her türlü bilgiyi eksiksiz topladığın durumda bile yüzde yüz doğru karar veremiyorsun."

"Yani, meselâ, yüzde yüz doğrulukla 'Bu siyahtır' diyemiyorsun değil mi?' diye sormuştum, 'Heisenberg'in kanıtladığı bu. Matematiksel olarak kanıtlandı bu, öyle değil mi?"

"Kanıtlandı, evet," dedi Erkâni, "Heisenberg, 1920'lerin sonlarında, fizik kurallarının ancak belirli bir yere kadar doğru olduğunu kanıtladı. Bilim dünyası birbirine girdi."

"Oh, olsun! Canıma değsin!"

Erkâni gülmüştü, "ikili sistemin senin gibi muhalifleri hep vardı. Buda, meselâ. Aristo'dan iki yüz yıl önce, Buda, kelimelerin ak-kara dünyasını deldi. Dili bir perde gibi düşünürsen, 'gök mavidir' cümlesinin göğün rengârenk olan aslını örttüğünü görürsün. Buda, bu perdeyi açtı, arkasındaki dünyanın çelişkilerle dolu olduğunu gördü. Hem mavi hem de mavi olmayan gökyüzü gibi."

"Hem parçacık hem de dalga olan foton gibi! Ya o-ya da bu değil, hem o-hem de bu. Uzak Doğu dinlerinde bu anlayışın olduğunu biliyorum. Taoculukta vardır meselâ. Yin-Yang böyle bir şeydir; Tahta ateşi, ateş külü, kül toprağı, toprak madeni yaratır! Maden döner toprak olur, tahtayı yaratır! Su ateşi söndürür, ateş madeni eritir, maden tahtayı keser, tahta toprağa karışır, toprak suya karışır! Kadın erkeğe, erkek kadına aktarılır, insan olur."

"Ona 'Yin-Yang denklemi' diyorlar," dedi Erkâni, 'Bugün bilimde geldiğimiz nokta bu. Aristo'ya karşı Buda. 'Ya o-ya da bu'ya karşı 'hem o-hem de bu.' 'Fuzzy' positivizm, puslu mantık. Bulanık mantık."

"Kırçıl kelimesi sanki daha doğru,' demiştim, 'Madem, hem siyahı hem de beyazı kapsıyor, kırçıl sakal gibi. Siyah beyaz kıllar bir arada. Üstelik, gri kimyasal bir bileşimdir, kırçıl fiziksel. Schrödinger'in Kedisi kırçıl. Ne dersin?"

"Olabilir," dedi Erkânı. İçim içime sığmıyordu! "Bu noktaya geldiğinize sahiden çok sevindim!" diye yineledimdi, Tepkimi abartılı bulabilirsin ama ben çok çektim bu 'gri yok' anlayışından! Ya kadınsındır ya erkek! Ya solcusundur ya da sağcı! Ya Müslümansındır ya da kâfir! Ya dost ya da düşman. 'Hem o hem de buyum' dersen, kafan karışıktır, sağlam ayakkabı değilsindir. Hem iyi bir ressam hem de şair olamazsın meselâ. Birinden birini köreltmen gerekir. Schrödinger'in Kedisi, Türkiye gibi. İnan bana, hem ölü hem de canlı olması beni kaygılandırmıyor! Ölüm bir uç, dirim de öteki uç ise şayet, ortalardaki bir şey-

leri yadırgamıyorum. Aynı şekilde, ışığın hem dalga hem parçacık gibi davranıyor olmasını da yadırgamıyorum. Hatta akla yakın bile geliyor. Benim derdim, siyah-beyaz'la. Sizler hayat memat meselesi ilân ettikçe bilimi, ben buz kesiyorum. Bilim, beni hayata yabancılaştırıyor. Sence de bunda bir bozukluk yok mu? Okulu da bu yüzden bıraktım, biliyor muydun?" Bilmiyordu.

"Ben senin psikoloji okuduğunu biliyorum," dedi. Ondan önce matematikte olduğumu anlattım. 'Sürgün gönderilmiştim,' dedim. Yanlış anlamaması için de ekledim,

"Kötülük olsun diye değil! Kenan Dayım, Osman Amca'nın 'Gökler ve yerküre arasındaki görünen ve görünmeyen sayısız küçük-büyük âlemleri'ne dair gerçeği öğrenmemi istiyordu. Ben de gittim. Orada önüme çuvallar dolusu yazılı işaretler döktüler. Karekökler, entegraller, alfalar, betalar! Bu garip kulunuz, Taptuk Emre'nin dergâhına odun taşıyan Talip Yunus misali, aylarca ayıkladı, temizledi, istif etti onları! Âlemlerin aslını öğreniyorum ya, logaritmayı meselâ, anlamlandırmaya, yaşadığım dünya ile ilişkilendirmeye çabaladım. Becerememeyince, bunaldım, ezildim, isyan ettim! Özgüvenim sarsıldı, gururum kırıldı. Matematikçilere müthiş saygı duyardı dayım. Matematiğin çok büyük bir krallık olduğunu, ona ancak matematiksel sezgi ile 'kutsanmışların' -aynen böyle diyordu!- 'görebilenlerin' sahip olabileceğini söylerdi."

"Orası öyle," dediydi Erkânı, "'Abdal' dersiniz, değil mi, 'abdal' ya da 'ebdal', derviş, ermiş, nuraniyyet kazanmış anlamında. Büyük matematikçiler böyledir. Abartmıyorum. Ermişler, cezbe ve vecd haline girer, duyular âleminin dışına çıkarlar ya, büyük matematikçiler de öyledir. Bilim aşkıyla kendilerinden geçerler. Çevreleriyle ilişkileri tamamen kesilir. Kurt Gödel meselâ, kulaklarına pamuk tıkaçları takılı gezerdi. Büyük Rus matematikçisi Andrei Kolmogorov, çocuklarda matematik yeteneğinin belirmesi ile birlikte normal psikolojik gelişimin durduğunu söyler. Kolmogorov'a göre kendi zekâ yaşı on ikide kalmış. Ünlü rakibi, Sovyet Bilimler Akademisi'nin en güçlü, en korkulan üyesi Ivan Vinogradov da sekiz yaşındaymış. 'Bu, küçük erkek çocukların kelebeklerin kanatlarını koparttıkları, kedilerin kuyruklarına teneke bağladıkları yaştır' dermiş."

"Ona bakarsan, Freud da matematikçilerin saplantılı nevrotikler olduklarım söyler,' demiştim, 'Matematik yeteneği libidonun gelişimini anal-sadistik aşamada durdurur, adamlar orada takılıp kalırlarmış. Aşırı düzenlilik, tutumluluk, düşgücünden yoksunluk, tekdüzelik, inatçılık matematikçiler için çok yararlı hatta olmazsa olmaz kişilik özellikleriymiş. Bunlar, matematiği ve matematiksel düşünceyi olabildiğince yalın, olabildiğince düzenli kılmak için şart olan psikolojik yapının unsurlarıdır diyor. Ancak böyle insanlar matematiği kesin olarak tanımlanmış çıkarsama kurallarına, aksiyomlara oturtabilir, o bezdirici uzun işlem zincirlerini bıkmadan usanmadan sürdürebilirlermiş."

"Bakıyorum, sen bayağı incelemişsin! " dediydi.

"Matematiği kıvıramayıp, üstüne üstlük bir de depresyona girince mecburen inceledim,' dedim, 'Neyim var benim, neden yapamıyorum diye. Kendimi kesinlikten yoksun bir evrende belirgin bir yapı arayan acınası bir ahmak gibi hissediyordum. Matematikte olduğumu öğrenenlerin 'Oooo! Profesör!' alayları da cabası!"

"Einstein'ın bir sözü var,' dedi Erkâni, "Matematik kanunları, gerçeği yansıttıkları sürece kesin değildirler. Kesin olduklarında gerçeği yansıtmazlar."

Ayağım yerden kesildiydi! "Bir daha söyle şunu!"

"Matematik kanunları, gerçeği yansıttıkları sürece kesin değildirler. Kesin olduklarında da gerçeği yansıtmazlar."

"Ah, ama bu çok kötü bir kazık!' diye haykırmıştım, "Ama bu sahiden çok kötü bir kazık! Ben onca yıl fen bilimleri mutlak doğrular diye debeleneyim, sen şimdi kalk bana Einstein'ın da saçaklı olduğunu söyle!"

"Einstein, olasılıktan rahatsızdı," dedi Erkâni, "Dindar bir adamdı. 'Tanrı, zar atmaz' derken onu söylüyor. Matematiğin dünyası, tarif ettiği dünyaya uymaz. Matematik dünyası sahici dünyadan farklıdır. Birisi yapay, ötekisi sahici. Birisi cetvelle çizilmiş gibi düzgün, ötekisi dağınık, puslu."

"Fuzzy! Saçaklı! Sahici dünya saç aklı demek istiyorsun!"

"Öyle olsun!" dedi dostum. Böylece, çokdeğişkenli, multiva-lued, 'Fuzzy Mantık,' Türkçe'ye 'Saçaklı Mantık' olarak girdi.

"Buna, 'uyumsuzluk problemi' deniyor,' diye sürdürdüydü Erkâni, "Dünya kırçıl, bilim siyah-beyaz. Gerçek dünya saçaklı, bilim tertipli, düzenli. Gerçek, bunların arasında bir yerde. Kırçıl bir dünyayı anlatmak için içinde kırçıl kelime olmayan bir dili kullanıyoruz. Sorun burada. Bunca yıldan sonra hâlâ Aristo'dan emir alıyoruz."

"Ah, keşke bilim dünyasında kırçıl durumların kabul gördüğünü bilseydim veya Einstein'ın bu sözünü birisi bana çıtlatsaydı!" diye inledim âdeta, "Ayardım herhalde! Herhalde ayardım!"

"Kırçılı kabul ettirmek öyle kolay değil," dedi Erkâni, "'Saçaklı Mantık, bilimin kokainidir' diye karşı çıkanlar var. Kalman filtresi dediğimiz uygulamayı bulan adam meselâ -Kalman filtresi olmasa uzayda uyduları kaybederiz, füzeler hedefi bulamazlar, o kadar önemlidir- Kalman, bilim disiplin, sabır, sahih düşünce gerektirir, saçaklı düşünce oynaklıktır, bilimin altını oyar diye karşı çıkıyor. 'Saçaklı Mantık, başımıza onca dert açan dağınık düşünceyi geri getirir' diyorlar."

İslamiyet'le ilişkisini kurmam da o zaman. "Fuzzy mantık, sünnet değil, yani!" demiştim, "Bizim müfrit Kadızadeler gibi, 'tarak ve kaşık istimali de bi'dattır, parmaklar tarak, eller kaşık yapılsın!' diyor adam! Papaz! Yobaz bilim papazı!"

"Onu bilmem," dediydi Erkâni, "Ama bilim adamı olmak, güç, özveri, kararlılık isteyen bir çabadır. Kalman, üstesinden gelmiş olmakla ayrıca haklı olarak gurur duyar."

"Yobaz olmanın kolay bir şey olduğunu söylemedim,' dediydim ben de. 'Yobazlık, elbette özveri, güç, kararlılık ister. Şeyh Muzaffer, hatta Osman Kadızade olmak kolay mı? Nasıl ki, ilmihalin kurallarına harfiyen uymazsan Müslüman sayılmazsın, Aristo'nun bilim ilmihaline harfiyen uymazsan da bilim adamı sayılmazsın, diyor Kalman! Yobazlığın bir başka tezahürü. Ama senden anladığım, bilim ilmihalinin tartışmasız olmadığı."

"Tartışılmaz değil," dedi Erkâni, "Çok zor ama imkânsız değil."

"Öyleyse, vay bana vaylar bana!" dediydim! "Vay bana vaylar bana! Hocam, bu çok büyük bir ihanet yahu! Ben size yıldızların İblis'i semalardan kovmak için kullanılan taş parçaları olduğu anlatılan bir âlemden işin aslını öğrenmek için geldiydim. Dünyaya, evrene dair tartışmasız gerçeği öğrenebileyim diye geldiydim. Sizin meselenizin bu olmadığını neden biriniz söylemediniz bana? Bütün uğraşınızın tutarlı, bütünlüklü fakat kurgusal bir kâinat inşa etme çabası, bir sanat olduğunu neden baştan söylemediniz? Bilseydim ki, matematik son tahlilde bir zekâ oyunudur, ben de duyduğum, okuduğum her hükümde, her betimlemede, hatta her eylemde logaritma, entegral aramaktan, bulamayınca kahrolmaktan kurtulmaz mıydım?

Bilseydim ki, aslında yaptığınız, dünyayı teoriler biçiminde ussallaştırmak, kurduğunuz hayali kâinatın bir yerde, bir biçimde Evren'in gerçekleriyle çakışacağını umut etmekten ibarettir, ruhum tatmin olmasa da, satranç oynar gibi, go oynar gibi, belki ben de kaptırır gidebilirdim! Mutlak doğrudur diye dayatmasaydınız matematiği, fiziği, kim bilir, belki ben bile çıkarabilirdim bu ussal yoganın keyfini! Ama olacağına bak! Tam üç buçuk yıl hayatla ilişkisi olmayan birtakım rakamsal törenlere ciddiyetle katıldıktan sonra altı ay yataktan çıkamadığım bir depresyona girdim, ilk tercihim matematiği bıraktım, başı kendisiyle dertte herkes gibi psikolojiye geçtim."

"Kötü olmuş," dediydi Erkâni, "Devam edebilseydin, belki bir dünya da sen kurardın!"

"O ister istemez kuruluyor zaten," demiştim, "Benim dünyam, tipik bir Yirmibirinci Yüzyıla beş kala Türk'ünün kübisttik dünyası. Matematiğin dünyası, bilimin dünyası, İslamiyet'in dünyası, sanatın dünyası. Yetmiyor, şuradan buradan fışkıran, birbirine giren kültür, siyaset, ideolojik yapı ve iktidar odakları! Benim kübisttik dünyamda Picasso da gerçek, Lenin de, Friedman da, Hazreti Muhammed de, Hawking de. Sosyalizm de, kapitalizm de, liberalizm de. Hepsi gerçek, hepsi ilgi istiyor, hepsi sorumluluk talep ediyor. Gördüğün gibi, elimde tasım, dinden bilime, bilimden sanata kapı kapı dolaşıp dileniyorum. Verilerin hepsi kendi içlerinde anlamlı ama bir araya geldiklerinde biri ötekinin boğazına çöküyor! 'Nasrettin Hoca'ya döndüm. Davalıya 'Sen haklısın,' davacıya 'Sen haklısın,' 'Hocam, hem o hem de öteki haklı

olamaz!' diyen mahkeme kâtibine, 'Sen de haklısın!' diyen Nasrettin Hoca'ya! Tam bir kâbus!"

"Nasrettin Hoca zihniyeti, fuzzy mantığa en iyi örneklerden birisi," dedi Erkâni, 'Sonbahardaki Edinborough seminerinde tebliğime onun fıkrasıyla başlamayı düşünüyorum."

"Ve bu fıkra artık gülünç değil diyorsun!" demiştim, "Bakar mısın şu işe! Şark mistisizminin 'mantıksız saçmalığı' değil! Doğulu düşünce biçiminin itibarı nihayet iade ediliyor. Bu saatten sonra bas-u badel mevt! Işık Doğu'dan gelir!"

"Al sana yeni bir kapı daha," dediydi, 'Fuzzy kapı'. Fuzzy, Aristo mantığını ilga etmiyor ama. Sadece olası durumlardan bir tanesine indirgiyor."

Bunu anlamıştım. Zaten uzlaşmaz çelişki değildi benim reddettiğim. Benim reddettiğim, her çelişkinin uzlaşmazlığı fikriydi. Yine de bana sunulan bu yeni kapının, saçaklı kapının, ev kapısından çok, han kapısı gibi olduğunu teslim ediyordum. Önüne gelen herkes fuzzy kapıdan mesken masuniyetini ihlâl etmekten korkmadan girebilirdi sanki.

"Bence sen bu işi bir daha düşünmelisin, dostum!" dediydim, Erkâni'ye, "Bilim ilmihalini ihlâl ediyorsun, senin başın papazlarla dertte!"

"Artık değil!" dediydi Erkâni de, "1991'de Japonlar iki milyar dolarlık, hepsi kırçıl mühendisliğin ürünü, akıllı ev aletleri ihraç ettiler, Batı birbirine girdi. Güney Kore devreye girdi, kendi fuzzy derneklerini kurdu, Japonya'ya rakip oldu. Singapur, Malezya, diğer Güney Asya ülkeleri üniversitelerinde kırçıl mantık okutuyorlar. Hindistan'ın dünya çapında yedi kırçıl teorisyeni var. 1989'da Çin'de on binden fazla öğrenci kırçıl teorisi okuyordu. Kırçıl matematik ve mühendislik üzerine ondan fazla yayın vardı. Çinliler, kırçıl mantığı askeri alanlarda da uyguluyorlar. Buda kazandı. Einstein, 'Tanrı, zar atmaz!' derken haklı görünüyor. Evren, rastlantısal değil. Bir adım daha derine inersen, rastlantısallıktan kurtuluyorsun. Evren, deterministik fakat kırçıl. Kaos teorisi, determinizmi yakalamıştı, kırçıl teorisi de her şeyin bir

derece meselesi olduğunu kanıtladı: Hem o hem de bu. Bilim adamlarının aşağıladıkları Saçaklı Düşünce, bilimin ta kendisi. Pür, e! jmenter matematik!"

"Biz de tarikatları kapattık, köktencilerin eline düştük," diye söylendim, "Köktencilerin, yani Aristo'nun. Dinsel Aristocular, bilimsel Aristocuları boğazlarken, kuantum fizikçileri Sufî tayfasıyla el ele, kol kola! Birileri bizimle alay ediyor!"

"Kısmet!" dediydi Nükleer Fizikçi, yüzünde muzip bir gülümseme.

"Kısmet!" diye tekrarladıydım ben de.

"Sonra da Bart Kosko geldi? Öyle mi?" General, ateşi karıştırmayı sürdürdü.

"Sonra da Bart Kosko geldi," dedi İmre Kadızade. "Öyle! Kosko geldi ve ben Saçaklı Devrim'e katıldım. Öyle etkileyiciydi ki! Felsefeci, ekonomist, matematikçi, elektrik mühendisi ve kompositör. Otuz beşine gelmeden dört doktora, sayısız senfoni. Bir dahi! Ben tanıdığımda Güney Kaliforniya Üniversitesi, Elektrik Mühendisliği Fakültesi'nde, Berkeley'de öğretim üyesiydi. Dekan da, Lütfi Askerzade. Saçaklı Devrim'in Batı dünyasındaki öncüsü. Max Planck'in hemşerisi."

"Kuantum filozofu Max Planck!"

"Kuantum filozofu Max Planck, ikisi de Bakülü. 80'li yıllara kadar dünyanın önde gelen bilim merkezlerindendi Bakü. Sovyetler Birliği ile beraber çöktü, ilk dili Rusça, Lütfi Bey'in. 1942'de Tahran Üniversitesi'nden mezun. Aynı yıl, yüksek lisans için M.I.T.'ye gidiyor. M.I.T., o yıllarda fen bilimlerinin mabedi sayılıyordu."

"Hâlâ da öyle!" Başını salladı, General, "O da öyle, Berkeley de öyle. Güney Kaliforniya Üniversitesinde dekanlık, YENİ DÜNYA DÜZENİ'nde elektrik mühendisliği dalında gelinebilecek en yüksek mevkidir."

"Doktorası Columbia'dandı. Princeton Institute of Advanced Study'ye kabul edilmiş, orada yıllarca çalışmıştı."

"Kurt Gödel," diye mırıldandı General, hayranlıkla.

"Kurt Gödel, Albert Einstein, Stephen Kleene. Herkes oradaydı." dedi Talip Kadızade, "Askerzade ile Kleene, çok-değişkenli mantık elektrik devreleri üzerinde birlikte çalıştılar. Fuzzy Logic de böyle ortaya çıktı zaten. Lütfi Bey, 'Fuzzy Logic' kavramını ilk kez, 1962 yılında, 'Devre Teorisinden Sistem Teorisine' başlıklı makalesinde kullanmış: 'Bize radikal ölçülerde farklı bir matematik lâzım. Bize saçaklı verileri tanımlayabilecek bir matematik lâzım!' diyordu. 'Aristo mantığı, davete gelirken, smokin, kolalı beyaz gömlek, siyah kravat, siyah rugan iskarpinler giyen birine benzer. Saçaklı mantık ise, blucin, tişört, lastik ayakkabıyla gelene. Eskiden böyle bir kıyafet kabul edilmezdi. Ama artık işler eskisi gibi değil, işler değişti,' sözü de onun. Her neyse. Benim şefim, Bart Kosko'ydu: 'Saçaklı Düşünce: Saçaklı Mantığın Yeni Bilimi!'

Kitabın klasik roman girişi gibi bir girişi vardı: 'Bir gün bilimin doğru olmadığını öğrendim!' Böyleydi birinci cümle: 'Bir gün bilimin doğru olmadığını öğrendim! Gününü hatırlamıyorum ama dakikasını hatırlıyorum! Yirminci Yüzyılın Tanrısı, bundan böyle tanrı değildi. Bir yanlışlık vardı ve bilimle uğraşan herkes bu yanlışlığı yapıyordu. Bir şey ya doğrudur ya da yanlış diyorlardı. Neyin doğru, neyin yanlış olduğundan her zaman emin olamıyorlardı. Emin oldukları tek bir şey vardı, o da, bir şeyin ya doğru ya da yanlış olduğu!

Çimenin yeşil olup olmadığını, atomların titreşip titreşmediğini ya da Maine Eyaletindeki göllerin sayılarının tek mi, çift mi olduğunu söyleyebiliyorlardı. Bu iddiaların doğruluğu, matematiğin ya da mantığın iddiaları gibi doğrulardı: Tümüyle doğruya da tümüyle yanlış. Akkara. Siyah ya da beyaz, 1 ya da 0. Oysa söyledikleri bir derece meselesiydi. Olguların hepsi derece meselesiydi. Olgular her zaman bir ölçüde saçaklı veya muğlaktı, asla kesin değil! Ak-kara olan sadece matematikti. Ve matematik yapay bir kurallar ve semboller sisteminden ibaretti!' Öleceğimi sandıydım!"

"Öleceğimi sandıydım," diye yineledi İmre Kadızade,

"Öyle çarpmaya koyulduydu ki yüreğim, öleceğimi sandıydım! Kendimi tekrar tekrar okumaktan alıkoyamıyordum: 'Ak-kara olan sadece

matematikti ve matematik yapay bir kurallar ve semboller sisteminden ibaretti! Bilim, kırçıl ya da saçaklı olguları, matematiğin ak-kara verileriymiş gibi ele aldı! Oysa, dünyaya dair olup da %100 doğru ya da %100 yanlış olduğu kanıtlanmış tek bir olgu yoktu! Buna rağmen, 'Bu böyledir' diyorlardı ve yanlış olan buydu. Bu yanlışlıkla birlikte yeni bir şüphe doğdu. Bilim adamları mantık ve matematikte yanılıyor olabilirlerdi. Ve bu yanılgılarında âdeta dini bir tarikatın debdebesi ve yobazlığı ile ısrar ediyor olabilirlerdi. Ne ki, bize radikal ölçülerde farklı bir matematik lâzımdı. Bize Saçaklı verileri tanımlayacak bir matematik lâzımdı.'

Belleğime kazınan cümle bu: **'Dünyaya dair olup da %100 doğru ya da %100 yanlış olduğu kanıtlanmış tek bir veri yoktur!'**

"Batı zihniyetini şekillendiren, parametrelerini, doğru-yanlış cetvellerini tanzim eden, eski Yunan. Demokritos'un kâinatı atomlar ve boşluktan ibaret. Eflatun'un dünyası keskin üçgenlerle dolu. Aristo'nun mantığı ak-kara kurallarla. Aristo'yu izleyen kuşaklar, aklı ve kâinatı onun mantığı ve bilimsel eğilimleri doğrultusunda algılamaya devam ediyorlar. Çağdaş bilim, matematik, mantık ve kültür, dünyanın ak-kara olduğu ve bu niteliğinin değişmezliği esasına dayalı. Ağzımızdan çıkan her hüküm doğru ya da yanlış. Her yasa, her yönetmelik, her kural kesin. Dijital bilgisayarın 0/1 sistemi, siyah-beyaz dünya görüşünün zaferi!

'Doğru düşünme' sanatı, 2000 yıldır Hazret'ten soruluyor. Ne ki, sahici dünya onun tanımladığı gibi değil. Sahici dünya gri. Kırçıl. Saçaklı. Kesin olan hiçbir şey yok! Atmosferi molekül molekül tanımlayabilseniz bile, onu yeryüzünden ayıran kesin çizgiyi bulamıyorsunuz. Aynı şekilde, Arz'ın, Mars'ın ya da Ay'ın en ayrıntılı haritaları bile ovaların nerede bitip dağların nerede başladığını söyleyemiyor, işaret parmağınızı oluşturan moleküllerin hangilerinin bedenimize ait olduğunu, hangilerinin havada yüzdüğünü saptayamıyoruz. Tıptaki onca gelişmeye rağmen, ölü ile diri arasındaki çizgi kesin olarak çizilemiyor!

Haydi, bu sahici dünya, sahici dünyada işlevsel olabilmek için olguları yuvarlamak gerekiyor diyelim. Fazla ince okuyup sık dokursak, tıkanır kalırız diyelim, iyi de, matematik bile kesin değil! Giritli yalancı, bütün Giritlilerin yalancı olduklarını söylediğinde yalan söylemişse

yalan söylememiş, yalan söylememişse yalan söylemiş olur. Bertrand Russell, modern matematiğin temelinde Giritli yalancının ikileminin yattığını biliyordu. Buna karşın, matematikçiler olsun, filozoflar olsun, bir sözün hem doğru hem de yalan olduğu durumu, bu saçaklı durumu, yok saymaktan başka bir şey yapamıyorlar! Matematik, tanımlamak için yola çıktığı sahici dünyaya uymuyor!

Matematiğin dünyası yapay, diğeri gerçek. Matematik, temiz tertipli, sahici dünya saçaklı. Saçaklı bir dünya kesin olarak tanımlanamıyor!

Bilimsel bir veriyi ya da iddiayı ya da olguyu asla %100 kanıtlayamayız. Bu bağlamda fizik kanunları da kanun değil. En azından, matematiğin 2+2-4 'ü gibi kanun değil. Bunun böyle olduğunu fizikçiler de biliyorlar ama matematiğin peşinden gitmeye devam ediyorlar. Bunca yıl sonra ve onca eğitime rağmen, hâlâ sorgusuz sualsiz Aristo'dan emir alıyorlar. Neden mi böyle yapıyorlar? Birincisi, tembelliklerinden, ikincisi, alışkanlıktan.

Son 2000 yıldır, matematiği de, dünyayı da Aristo'nun ak-kara mantığı ile açıklayageldik. Kültürümüz, edebiyatımız, siyasetimiz, 'Aristo'nun mantık ve bilimden uzaklaşmak, Doğu mistisizminin 'mantıksız saçmalıklarına kapılmak demektir' esası üzerine kurulmuştur. Bilim adamlarına göre, Doğulu düşünce biçimi, karışık kafalar demektir. Yanlış ölçümler, kötü tasarımlar, özensiz gözlemler, bilgisayara yüklenmesi imkânsız veriler demektir. Hele bir deneyin, kendinizi anında kapının önünde bulursunuz. Oysa sahici dünyada mantıklı düşünce diye bir şey varsa, 'o' mantık, en iyi ihtimalle, saçaklı mantıktır. Saçaklı mantığın tek bir kuralı var; akla yakınlık. Bir şey akla yakınsa doğrudur. Saçaklı mantık, Batı mantığının bittiği yerde başlar."

Evin içinde "Bir şey akla yakınsa doğrudur! Akla yakınsa doğrudur! Akla yakınsa doğrudur!" diye çığlıklar atarak, dolanıp durmuştum! Ellerim titriyor, başım dönüyordu. Sanki yıllarca, yıllarca süren bir sürgündeydim ve en beklemediğim bir anda sıla izni çıkmıştı! Evime dönüyordum! Saçaklı mantık, yorgun zihnime enjekte edilmiş bir dopingdi! Bir tür gençlik iksiriydi! Ölümsüzlük şurubuydu! Varlığımın teyidiydi! Ne tuhaf! Doğulu olduğuma yeni ayıyordum! Tasavvufla, Şeyh Muzaffer'le, kimliğimle barışıyordum!

Aristo mantığıyla ilişkim hiçbir zaman iyi olmamıştı. Küçücük yaşlarımdan itibaren, 'Mantıklı ol! Mantığını kullan!' denildiğinde -ve hemen her zaman dayımdı bunu diyen- azarlanıyormuşum gibi bir duyguya kapılır, sinirlenirdim. Mantıklı olmak, hazzetmediğim bir kalıba zorlanmaktı, cezaya kalmak gibi bir şeydi. Ama 'Akıllı ol!' ya da 'Aklını kullan!' Bakın, bunlar öyle değildi! Aklımı büyük bir keyifle kullanmaya her zaman hazırdım. Aklım bana aitti de, mantığım değildi sanki!

Eski İstanbul'un bir köşesinde mukim bir garip Muhammedi psikoterapist, ben. Okuduğu hemen her kitapla, her yazarla umutsuz ve umarsız kavga eden, ben. Her zaman yanlış, her zaman kafası karışık olan ben, her zaman haklı, akıllı ve mantıklı olanlar, onlar!

Onlar, sadece matematikçiler, fenciler değil, sosyal bilimciler, edebiyatçılar, gazeteciler, din adamları da değil, Onlar; Kenan Dayım, Yusuf, Osman Amca gibi hayatımı şekillendiren yakınlarımdılar. Biri yaman bir pozitivist, öteki umarsız bir Marksist, sonuncusu da fundamentalist Müslüman! Üçü de ideacıydı, üçü de kendilerinin yapılandırdıkları tutarlı, bütünlüklü fakat kurgusal dünyalarında yaşıyorlardı. Üçü de bana aynı eksiklik duygusunu veriyorlardı. Üçü de kendi doğrularında bir tarikatın debdebesi ve yobazlığı ile ısrar ediyorlardı. Birbirlerinin amansız düşmanıydılar. Birbirlerine ne kadar benzediklerinin farkında değillerdi.

Ben, üçüyle de geçinebiliyor olmayı kemiksizliğime veriyor, eziliyordum. Aralarındaki düşmanlığın ne kadar komik olduğunu anlayabilmem için, bir, matematiğin bile kesin olmadığını, iki, dünyaya dair olup da %100 doğru ya da %100 yanlış olduğu kanıtlanmış tek bir olgu olmadığını, üç, olguların her zaman saçaklı veya muğlak olduklarını, dört, her şeyin bir derece meselesi olduğunu öğrenmem gerekiyormuş!

Osman Amca'yla, Hatice Yenge'yi alın. Bu ikisi, cennetlikleri cehennemliklerden ayırmakta pek ustaydılar. Böylesi bir ayrımın sadece matematikte geçerli olduğundan yola çıkarak, ümmi Hatice Yenge'nin en az Marksist Yusuf kadar 'matematik kafalı' olduğunu söyleseydim, ne yaparlardı acaba?"

"Deli, derlerdi," dedi General.

"Bence de," dedi kadın, "Hiç söylemedim zaten. Ya da, 'bilimsel maddeci' olduğunu iddia eden Yusuf'a, 'Ne bilimsel ne de maddeci, sen kuantum fiziğinden bihaber bir ideacısın, kendi kurgusal dünyanın içinde yaşıyorsun!' deseydim, o ne derdi? Ya da Kenan Dayım'a, 'Hayatta en hakiki mürşid bilim olamaz, çünkü bilim yanlış!' deseydim, ne yapardı?

Matematiği bıraktım, çünkü bana sahici dünyayı açıklamıyordu. Matematiksel gerçekler, insan aklının kurgulayabildiği bütün dünyalarda, bütün hayali dünyalarda geçerliydi, ama bizim dünyamızda değil! Bizim dünyamızda geçerli olanlara, olası gerçekler diyordu Aristo ve ben aynen onlara taliptim. Beni sahici dünyaya dair anlatımlar, sahici dünyaya dair iddialar ilgilendiriyordu. En çok da insana dair iddialar. Ruhsal hayatın, zihnin fonksiyonlarının, faaliyetlerinin tümü. Düşüncenin işlemleri. Düşünce işlemlerinin ortaya çıkışı."

"Psikoloji."

"Evet. Bana en cazip gelen niteliği de mantık ve matematikten, hatta fizikten farklı olarak, kural koyucu olmamasıydı. Çözümlemede yerine göre içebakış, yerine göre nesnel yöntemler kullanılabiliyordu. Bulgular, gözlemlenenin yaşına, kültür seviyesine, hatta normal ve anormal oluşuna göre yorumlanabiliyordu. Bu özgürlüğe bayılıyordum. Hatırlıyorum, bir defasında Erkâni bana atomun izini nasıl sürdüklerini anlatmıştı. Sis Odası dedikleri cam bir kutu vardı. Kutuyu, %100 nemle doldurup, basıncı bir anda düşürerek sis elde ediyorlar, sonra da kutunun içine yüklü parçacıklar salıyorlardı. Parçacıklar, su moleküllerine çarpıp iyonize olduklarında kıvılcım gibi bir iz bırakıyorlardı. Onlar da bu izlerden, birtakım sonuçlar çıkarıyorlardı. 'Ama bu görebildiğiniz! Göremediğiniz bir şeyler de olmalı! Göremedikleriniz ne oluyor?' diye sormuştum. 'Biz, görmediğimizi yok sayarız,' demişti. 'Ama olmaz ki! Sonuçlardan asla emin olamazsınız ki!' diye karşı çıkmıştım. 'Ah, siz soft bilimciler!' diye güldüydü. Soft bilim diye, psikoloji, sosyoloji gibi insan bilimlerinden bahsediyordu. Kızmıştım,

"Hangi soft bilim canım! Bize bile 'metri' girdi, sayenizde. Sosyometri, psikometri! Bu hesapça, insanları delidir, deli değildir diye 0/1 sınıflandırmak zorunda kalacağız!"

Dudaklarında o ufak tebessüm, başını sallamıştı,

"Eh, sınıflandıracaksınız tabii. Bilim bu!"

"Ama yapamazsın! Her zaman çok fazla veri var ve veriler sabit değil. Durmadan değişiyor. Sınıflandırmaya kalkarsan, keyfi bir sınıflandırma olur. Gerçeği yansıtmaz."

"Zaten psikolojinin bilim olup olmadığı da tartışmalı," diye takılmıştı. Ve işte şimdi, saçaklı Buda, tertipli Aristo'ya meydan okuyordu!

"Fuzzy Psychology niye olmaz?" demiştim, 'Saçaklı Psikoloji bence pek münasip olurdu!' Her şey bir derece meselesi. Şizofreni, nevroz, homoseksüellik hep bir derece meselesi, öyle değil mi?"

"Bak bakalım bu konuda sen ne yapabilirsin? " Öyle dediydi. Ama sonuç bir trajedi oldu. Biliyorsunuz, Devrim. Devrim, öldü. Onu 'kendisine bir hayat kurma becerisinden yoksun bırakmak suretiyle ölümüne neden olmakla' suçlanıyorum. Belki de haklı insanlar. Devrim'e siyah-beyaz bir dünya sunamadım. Belki de buna ihtiyacı vardı. Belki de Kalman 'Saçaklı Mantık, sahih düşüncenin altını oyar' derken haklıydı."

"Bunun için mi buradasınız? " General, Islahane binalarım gösteriyordu, "Siyah-beyaz cevaplar bulmak için? "

"Son Hakikat," dedi İmre Kadızade, "YENİ DÜNYA DÜZENİ. Kendimi Son Hakikat'e hazırlamak istiyorum. Arınmak, ıslah olmak istiyorum."

General, konuşmanın kendisi için bitmiş olduğunu anlatan bir tavırla ateşin başında çömeldiği yerden dikildi, korları ayağı ile kara gömmeye başladı.

"Kötü yenildiniz!" dedi General, "Kötü yenildiniz Talip İmre, Saçaklıların ayaklarını yerden kestiler. Güney Asya krizi Saçaklı Devrim'i başlamadan bitirdi."

"Hak etmişiz, besbelli!" dedi İmre Kadızade,

"Bakın, ben aptal değildim. Saçaklı Devrimin başarılı olabilmesi için ekonomik işlerliğinin olması gerektiğini biliyordum. Akıllı ev aletleri, akıllı silâhlar, diğer makinalar, daha sonra nanobotların üretimi, Saçaklılığı felsefi bir spekülasyon olmaktan çıkarıp, endüstriyel bir veri haline getirmişti. Japonya, Kore, Çin, Hindistan, Güneydoğu Asya Kaplanları on yıldan az bir sürede Mağdurluktan çıktılar, Salikun yolundaydılar. EKONOMİK AKLIN YOLU'nda dev adımlarla ilerliyorlardı. Sonra bir gece uykuda..." omuzlarını silkti, "VASILLAR MECLİSİ karar vermiş olmalı, Aristo'nun üçgenleri bastırdı, Ninja yıldızları gibi gırtlaklarını doğrayıverdi bunların! Birbiri arkasından devrildiler. Bill Gates'in 0/1 siyah-beyaz imparatorluğu kurtuldu."

General susuyordu.

"Ah, ama Buda'nın ahlakı UIysse karşısında hiçbir şansı olamazdı ki zaten! Bunu anlıyorsunuz, değil mi General?" dedi Kadızade, "Truva atı, uluslararası spekülatörlerdi. Soros. Sıcak para. Çöken borsa, çöken bankalar, fabrikalar. Kaplanlar son bir kez kükrediler, sonra sağır edici sessizlik." Kollarını kavuşturdu,

"Çok soğudu birden! Dönelim mi artık?"

"Önden buyurun!" dedi General.

1. HECELİ KELÂM MELEKESİ

2. AFAZİ

Belli belirsiz bir ses, 'pıt!' Daha çok 'çıt!' Cama atılmış bir kum tanesinin sesi kadar edepli ve berrak, hücresinin taş duvarlarında usulcacık, incecik yankılandı, İmre Kadızade'yi uyandırmaya yetti. Kirpiklerini aralayan kadın, hızla uzaklaşan geceyi gördü. Tunca, Tunca ile Külliye arasındaki çalılar, mezarlık, çıplak böğürtlenler, karanlıktan sıyrılmış, tekin olmayan bir ışıkla donuk donuk parlıyor olmalıydılar. Yattığı yerden hissedebiliyordu bunu. Terör ve coşku. Dışarda görmek, tanık olmak istemeyeceği bir şeylerin varlığını da hissediyordu. Panik atak gibi bir şeydi. Gözlerini kapattı, sakinleşmeye çalıştı. Bir süre öyle kaldı. Yeniden açtığında sırt sırta çömelmiş dört adam, ortalarına aldıkları beşinciyi Nehir'e doğru sürüklüyorlardı. Yüzlerini kar maskeleriyle örtmüşlerdi. Silahlıydılar. Tutsaklarının gözleri bağlıydı. Ağzı bantlanmıştı. Buna karşın direndiğini gösteren hiçbir işaret yoktu. Kolları omuzlarından rahatça sarkıyor, zaman zaman da emekliyordu. Kadızade, adamların onu sırtlarıyla yönlendirdiklerini fark etti. Hep birlikte yaslanıyor, istedikleri tarafa sevk ediyorlardı. Kurbanının fark etmediği bir kaçırılma olayına benziyordu. Kadın, uyuşturulmuş olabileceğini düşündü ancak kaçırılanın emeklerken ki cevvaliyeti bu olasılığı da yadsıyordu. Munis bir ev köpeği gibiydi, hırsızlar canını yakmadıkları sürece çalınmaya itiraz etmeyecekti.

Anadolu Devletçikleri kozlarını henüz paylaşmamışlardı. Sınır ihtilâfları, su ihtilâfları zaman zaman şiddete dönüşüyor, uluslararası sivil toplum örgütleri düzeni sağlamakta yetersiz kalabiliyorlardı. Kadızade, rakip örgütlerin bir eylemine daha şahit olduğunu düşünürken, uzaklaştıkça dev bir örümceğe benzemeye başlayan grup, Talip mezarlarıyla aynı hizaya geldi. Belki bunun yarattığı çağrışımdı, belki de aynı saniyelerde kaçırılan adamın saçlarına düşen ışık. Remzi X'i tanıdı kadın. Kaçırılan Remzi'ydi.

Bu saptamasıyla birlikte her şey hareketlendi. Dev örümcek hızlandı, Nehir'e doğru koşmaya başladı. Kar yığınlarının üzerinden kayar gibi geçiyor, adamlar bir görünüyor, bir kayboluyorlardı. Korulu-

ğun dönemecine geldiklerinde hız kestiler. Kadızade, aralarından birisinin uzanıp, delikanlının gözbağını söktüğünü gördü. Kadının olduğu yerden göremediği bir şeyi işaret etmiş, Remzi'yi o yöne doğru sırtından hafifçe itmişti. Remzi'nin gösterilen şeye doğru sevinçle koşması, hırpalanmadığını gösteriyordu, ancak iradesi dışında kaçırılmadığını değil. Delikanlının iradesi olmadığını Kadızade biliyordu. Canı yanmadığı, aç bırakılmadığı sürece her ortamda mutlu olabileceğini de. Merak ettiği, Remzi'nin esenliği değil, kaçırılmasını gerektirecek kadar önemsenen özelliğiydi. Bunun da tek bir cevabı vardı: Afazi. Remzi'nin belirleyici özelliği afaziydi. Sabahı dar etti.

Başdanışmanın kapısına vardığında saat yedi olmamıştı. Mikail Arısoy, "Ben de sizi arattırıyordum, Talip Kadızade," diye karşıladı, "Sizi Mağdur Remzi X'e ilişkin görevinizden affetmeye karar verdiğimizi söyleyecektim. Yeni bir Mağdur'un emrine verilene kadar kendi işlerinizle ilgilenebilirsiniz. Belki savunmanızı hazırlamak istersiniz, mahkemenize az bir zaman kaldı."

Genç adamın nerede olduğu sorusunu, afazi konusunda uzman bir saliğe devrettiklerini söyleyerek geçiştirdi. Kadızade'nin Remzi'yi son bir kez görme isteğini de reddetti. Arısoy'un kesin tavrı, kadını gördüklerini anlatmaktan alıkoydu. Adamın yanından derin bir düş kırıklığı ve öfke ile çıkarken, kapıyı çarpmamak için kendisini zor tutuyordu.

"Sisteme girmek zorundayım, Paşam!" diye fısıldadı, Bağlantı Odası'nda "Mahkûmun İkilemi"ni oynayan General'e, "Bu defa bir yolunu bulup Induced Aphasia'ya bakmam lâzım!"

"Bakın o zaman!" dedi General, beklemediği kadar kaba bir tavırla, "Ne bekliyorsunuz?"

"Düşünmüştüm ki..." diye başlamışken, sustu kadın. Adamın esintili olduğunu hatırlamıştı. Dönüp gitmeye hazırlanırken, General durdurdu,

"Ne oldu? Yoksa kötü bir rüya mı gördünüz, Talip İmre?"

"Hem de dört dörtlük bir polisiye!" diye yanıtladı İmre Kadızade de sesini yükselterek, "Adam kaçırma! Cinayet! Tam bir Yirminci Yüzyıl gerilim filmi!"

Bağlantı Odasındaki Talipler dönüp baktılar. Generalin yanındaki PC'de çalışan genç adam, "Geri tepmeler oluyor böyle, ne yazık ki!" diye söze karıştı,

"Özellikle de bizler gibi ömrünün büyük kısmını Yirminci Yüzyılda geçirmiş olanlarda bellek geri tepmelerine sıkça rastlanabiliyor, maalesef." Yatıştırmak, rahatlatmak ister gibi konuşmuştu. Gülümsemekten kendini alamadı kadın.

"Öyle! Geçmiş formatların izlerinden kolay kurtulunamıyor!"

"Formatlardan kurtulmak kolay olsaydı, bütün bunlara ihtiyaç olmazdı!" diye homurdandı General, eliyle havada büyük bir daire çizerek. Burada ıslah edilmek üzere bulunduklarını hatırlıyordu.

"Sizin Mağdurunuzu epeydir etrafta göremiyorum," diye sürdürdü genç adam, "Yoksa özel bir program mı uyguluyorsunuz?"

"Tecrübeli bir arkadaşa devredilmesi gerekti," dedi İmre Kadızade. Görevine ilişkin bilgi vermesinin kurallara uygun olup olmadığını anlamak için Generale baktı, yaşlı adam oralı olmadı. "Ben yetersiz kaldığım için devredildi."

"Anlıyorum. Afazikti sanırım, yanılıyor muyum?" Talip'in iyiden iyiye telâşlandığını sezinledi, "Sizinle kahvaltı ederken görmüştüm," diye açıkladı, Salik Kürşat Urallar, "Nöroloji eğitimi görmüş olduğum için... Affedersiniz, kendimi tanıştırmalıydım." Elini uzattı, "Merakımı bağışlayın. Doçentlik tezim afazi konusundaydı."

"Salik olduğunuzu cihazınızdan anlamalıydım. Özür dilerim. Doktor, galiba sizi gökte ararken yerde buldum!"

Urallar ellerini "Hayır, hayır," der gibi salladı, "Hekim olmaya niyetlenmiştim. Kendimi hekim zannettiğim bir dönem bile vardı! Anlayacağınız, alternatif tıbba bulaşmıştım. Daha yeni yeni toparlanıyorum."

"Ben de Mağduru neden size vermediklerini düşünüyordum!" diye gülümsedi İmre Kadızade, PC'leri işaret etti, "Az önce görevden resmen alındım ama yine de bir şeyler bulabilir miyim diye geldim."

"Bir bakalım," dedi Kürşad Urallar, "Oturmaz mısınız? Buyurun," yanındaki iskemleye davranırken, parmakları klavyede gezinmeye başlamıştı bile.

WEB sayfası "Korkma!" sözcüğüyle açıldı. İmre Kadızade, sözcüğü izleyen sinyalin eski Türk İstiklâl Marşının ilk notaları olduğunu bu defa hiçbir kuşkuya meydan vermeyecek şekilde tanıdı. Kalbi çarpmaya, kasıklarından yükselen sıcaklık başına yürümeye başladı. Bir iki saniye içinde yüzünün kızaracağını, ellerinin titreyeceğini biliyordu.

Bir nota, bir kelime, ya da bir şeklin eski Türkiye nostaljisini uyarmaya yettiğini düşündü. Modernist formatını değiştirmeye yetmeyen güçsüzlüğüne kahretti. Urallar'ın ilgisini kaybetmek istemiyor, bir yandan da onun bir Salik olduğunu, eriştiği mertebenin böylesi duygusallıklara kapılmayacak kadar gelişmişlik anlamına geldiğini umuyordu. Eski Türkiye'nin yaşamını dayanılmaz kılan olumsuzluklarını hatırlamaya, kendisini özlem duygularından kurtarmaya çabalarken, Salik'in "işte, burada!" dediğini duydu, "Bakın!"

KOA.TIP.MER.@Washington DC. www. Aphasia Yavaş ilerleyici Afazi Sendromu Sinonimleri: Mesulam sendromu, demans olmaksızın yavaş ilerleyici afazi.

Tanımı: isimlendirme bozulduğuyla başlayan, yıllar içinde diğer lisan fonksiyonlarının etkilenmelerinin eklendiği, bu süreler içinde kognitif fonksiyonların göreceli olarak korunduğu bir afazi sendromu.

Etyolojisi: Dejeneratif beyin hastalığı.

Etkilenen Serebral Alanlar: Makroskopik ve radyolojik olarak sol silviyan fissür ve etrafının atrofisi, mikroskopik olarak aynı bölgenin klasik demans bulgularına uymayan dejenerasyonu.

Eşlik eden nörolojik bulgular: Genellikle yok.

Klinik seyir: Yavaş ilerleyici biçimde afazik tablonun tamamlanması, son dönemde demansiyel bulguların ortaya çıkması.

Bakınız: ikna etmek, kandırıp yaptırmak, teşvik etmek, sevk etmek, davet etmek, sebep olmak (fizk.) tesirle elektrik cereyanı hasıl etmek, indüklemek, (mant.) netice olarak vücuda getirmek, istidlal etmek; inducible, ikna edilir, teşvik edilir, Bak., subversion: Altüst etme veya olma, harabiyet, tahrip, yıkma, yıkılma, bozulma, ifsat, fesat, komplo.

Son kelime yanıp sönmeye başladı, "Komplo! Komplo! Komplo!" Ardından ekranı baştan başa kaplayan S.O.S., onun ardından da eski Türkiye bayrağının ayyıldızı göründü. Dört yapraklı bir yonca figürü ayyıldızın etrafını sararken, Akıl-Ahlâk-Adap-Adalet sözcükleri belirip kayboldu.

"Bakınız: Alternatif Tıp Merkezi www ONARIMCILAR" dedi Priz Ali'nin sesi, "Bakınız: Induced Aphasia! Türkiye deneyimi!"

İmre Kadızade, suçüstü yakalanmış gibi oldu. Saldırı karşısında nasıl bir tavır sergilemesinin doğru olacağını, Salik'in beklentisini düşünüyor, Urallar'la göz göze gelmekten çekiniyordu. Yan gözle General'e baktı. Yaşlı adam oyununa dalmıştı, kendileriyle ilgilenmiyordu.

"YÜCE PİR! Heceli kelâm melekesi!" diye ünledi Salik Urallar,

"'Ferde nazaran hafta aynı şahsın muhtelif hayat safhalarına göre değişen heceli kelâm melekesine 'Phasie' denir, ister sözlü ister yazılı olsun, kelâmı alakadar eden herhangi bir bozukluğa 'Aphasie' umumi ismini vermek âdet olmuştur!'

Diker-Tuksavul ikilisinin kitapları böyle başlardı. 1937 basımı. Hiç duymuş muydunuz? Bunama yok, beynin kortikal lisan alanlarında ya da bağlantılarda zedelenme yok, buna karşın sesli ya da görsel materyallere ait izlenimler Mağdurda çağrışım yapmıyor. Celbedilmiş Afazi. Ya, VASILLAR MECLİSİ'nin Türkiyeli Mağdurları moronlaştırmak komplosu? Onu duymuş muydunuz?"

"Hayır, yani evet," diye kekeledi kadın, "Induced Aphasia'yi duymuştum ama ikinci kısmını değil. Yani, moronlaştırmak saçmalığını duymadım!"

"ONARIMCILAR" dedi Salik Urallar, PC ekranına işaretle, "VASILLAR MECLİSİ'nin Türkiyeli Mağdurları moronlaştırmaya karar verdiklerini yayıyorlar. Uygulamayı Psikolojik Savaş Ünitesi yapmış."

"Yani, şimdi, siz, Wernicke alanının lezyonlar, kanamalar filan dışında, başka yollardan, Psikolojik Savaş Ünitesi'nin keşfettiği yöntemlerle, dejenere edilebileceğini mi, söylüyorsunuz? Bu teorik olarak mümkün mü?"

Urallar, omuzlarını silkti, "Ben söylemiyorum, onlar öyle iddia ediyorlar," dedi, "Teorik olarak mümkün mü, sorusuna gelince, lisan, malum, serebrumun özel alan ve bağlantıları tarafından ortaya konan bir fonksiyonlar bütünü. Nöropsikolojik açıdan bakıldığında, uzun bir tarihsel gelişme sürecinde -ki bu 'kültür' oluyor- yaratılan kodlama sistemi. ONARIMCILAR'a göre, kodlama sisteminin dejenerasyonu, açık ya da kapalı kafa travmalarının ötesinde, iletilen mesajların tutarlılığına bağlı, iletilen mesajlar çelişkiliyse, tutarsızsa, kodlama ve anlaşılma görevi yapan Wernicke alanı dejenere oluyor. Duyulanları, söylenenler, phasie, biçimine dönüştüremiyor. Wernicke alanının primer işitme korteksiyle arasındaki bağlantı mükemmel, işitme fonksiyonları yerinde de olsa, Mağdur, söyleneni almıyor, çünkü kodlama sistemi çelişkili mesajlarla altüst edilmiş veya oluşması büsbütün engellenmiştir. Bu durumda beyin formatlanamaz veya formatlanmayı reddedip, amneziye sığınabilir."

"Beyinde bir hasar yoksa, buna karşın kodlama sistemi çalışmıyorsa, bu bir çocuk ya da öninsan tablosu. Öyle değil mi? Wernicke'nin çalışmamasının bir telmihi de anne/doğa'dan ayrışamama; anne/doğanın himayesinde doğa güçleri tarafından sürüklenme durumu!"

"Bilinç demek, lisan demekse; lisan, insanın oluşumunda ve gelişiminde, bireysel varoluşunda, efendim, 'us'lanma sürecinde, belirleyici öğeyse; insanın ve insanlığın tarihinin mutlak bilinçsizlik kutbundan, mutlak bilinç kutbuna yönelmesi lisanın gelişmesine koşutsa, bütün

bunlar doğruysa, haklısınız. Bu tablo öninsanlıktan çıkamama ya da öninsanlığa geri dönüş tablosu."

"Bütün meseleler dönüp dolaşıp öninsan tanımına geliyor," diye mırıldandı Kadızade, düşünceli düşünceli.

"Eh işte, şimdi, tabii lisan, doğumdan sonra biyolojik faktörün otomatik olarak işlerlik kazanmasıyla oluşmuyor. Konuşma, tekrarlama ve isimlendirme... Bunların gelişmesi için bebeğin konuşma içinde yer alan sesleri duyması ve anlaması gerekiyor. Pepeleme aşamasındaki bebek, işitsel, görsel ya da bedensel uyaranlara yetişkinlerin ses formatında, alfabelerinde yer almayan birtakım seslerle tepki verir. Bda, bda, bda, nqia, nqia gibi anlamsız sesler!"

Kendi çıkardığı sesler kendisinin komiğine gitti, gülmeye başladı Urallar.

"Bunu ben hep çalmasını bilmeyen birisinin bir saksofondan çıkardığı rastgele seslere benzetmişimdir," dedi, "Bilirsiniz işte, ses çıkmasına çıkarda, müzik değildir! Müzik olması için ille de 'nota' dediğimiz yüksekliği, şiddeti ve tınısı tanımlanmış, formatlanmış sesler gerekir. Nasıl ki, müzikle gürültü arasındaki fark, müzik sesini meydana getiren titreşimlerin düzenli, diğerlerinin düzensiz olmasıdır, konuşma ile pepeleme arasındaki fark da konuşmayı meydana getiren hecelerin, kelimelerin, düzenli kullanımı, diğerlerinin rastgele, düzensiz olmalarıdır. Biyolojik olarak sağlıklı bir bebek, formatlanmış uyaranları yorumlama görevini üstlenen özel kortikal alanların ve bunlara bağlı subkortikal ve kortikal yolların gelişmesiyle birlikte düzenli uyaranları düzensiz uyaranlardan ayrıştırmaya başlıyor. Pepeleme aşamasını geride bırakıyor, taklit ve tekrar, ekolali aşamasına geçiyor. Yetişkinlerin o uzun tarihi gelişim sonucu düzenledikleri, anlamlı kabul ettikleri sesleri, heceleri, sözcükleri ve nihayet cümleleri ayrıştırmaya ve aynen taklit etmeye çalışıyor."

"Ya uyaranlar düzensizse?" Yüksek sesle akıl yürüttü Talip Kadızade, "Ya ekolali aşamasındaki bebeğe sunulan format her an değişiyorsa? 'A' sesi, meselâ, bir 'A bemol' bir 'A diyez' gibi sunuluyorsa? Heceleri oluşturan seslerin yerleri değişiyor, anlamlar kayıyorsa?"

"Uyaranlar düzensizse, tarihi gelişim kesintiye uğramış yani 'kültür' bütünlüğünü kaybetmiş demektir. ONARIMCILAR, böyle bir durumda beynin isimlendirme fonksiyonunun zedeleneceğini, bebeğin ekolali aşamasında takılıp kalacağını iddia ediyorlar," dedi Salik, "Sonuç, bitmeyen bir ayrıştırma ve taklit etme çabasına mahkûmiyet! Uyaranları yorumlama görevini üstlenen özel kortikal alanların gelişebilmeleri için, uyaranların formatlanmış gelmeleri lâzım. Düzenli olmaları lâzım. Spesifik olmaları lâzım. Anlamlı, bütünlüklü olmaları lâzım."

"Kemanınızın tellerini 'ses' kabul ettiğiniz notaları verecek şekilde akord edeceksiniz ki, konçerto çalabilsin! Kemanın keman olabilmesi için keman gibi düzenlenmesi lâzım!"

Kürşat Urallar, gerisini getirdi, "Beynin, insan beyni gibi düzenlenmesi lâzım ki, düşünce üretebilsin! insan beynini tavşan beynini algıladığımız gibi mekanik olarak algılayamayız. İnsan beyni, kendi kendisini oluşturuyor çünkü. Kendi kültürünü, formatını oluştururken, oluşturduğu kültür, format tarafından da oluşturuluyor, insan beynini lezyonlar sonucu bozulan bir organ olarak değerlendirmek, modernist bir yaklaşım olur. İnsan beyni nesne değildir, insan, beyniyle ben ve öteki ilişkisi geliştiremez. Çünkü, kendi beynimizi kendimiz inşa ederiz, Talip Kadızade. Lakin, isimlendirme fonksiyonun yerleşmesi için uzunca bir süre isimlerin tekrar tekrar duyulması lâzım, isimlerin ait oldukları nesnelere defalarca dokunmamız, dokunumsal izlenimleri almamız lâzım. Konuşacağımız lisana ait sembolleri öğrenmemiz ve bellekte tutmamız lâzım. Kodlama sistemi dejenere edilirse, fonoloji, leksiyon, morfoloji, sentaks hatta semantik oluşamaz, sonuç, bilerek isteyerek davet edilen afazidir. Diyorlar." Ekranı işaret etti, "Alternatif Tıp Merkezi'nin yaymaya çalıştığı bu."

"Evangelista!" dedi Kadızade, "Evangelista, Mağdurların ekolali aşamasına takılıp kaldıklarını söylüyor. Anacılığın baskın olduğu bilinçsizlik döneminden çıkamadıkları, öninsan hüviyetini aşıp bireyselleşemedikleri için, bağımsız düşünme ve soyutlama yetisini kazanamamışlar! Yaşayakalmanın yolunu Euro-Amerikalıların keşfettikleri çalışma rutinini taklit ve tekrar etmekte bulmuşlar. Doktor Maria, Es-

ki Türkiye'nin neo-faşizme, uzlaşma yönetimine esir düşmüş olmasını da böyle açıklıyor!"

"Eh, ekolali aşamasındaki bebekten siyasi ilkeler, teoriler, idealler geliştirmesini, efendim kendi ideolojisini oluşturmasını bekleyemezsiniz!" dedi Salik, "içgüdüleri neyi emrediyorsa, onu yapacaktır."

Kadın, duyduklarını sindirmek ister gibi, bir süre sustu. "Kim bunlar?" dedi, kendi kendine konuşur gibi, "Kim bunlar? ONARIMCILAR, kimler?"

"Hackers," dedi Kürşad Urallar, ciddiye almadığını belirten bir ifadeyle,

"KOALİSYON muhalifleri. Marjinaller. Bilgisayar Korsanları. Rastlamamış olmanız tuhaf. Ara ara sisteme girerler böyle." Lâfı değiştirdi,

"Şimdi, tabii afazilerde lisan yetersizliğinden çok daha önemli ve çok daha ciddi olan şey, genel entelektüel kapasitenin belirgin düşüklüğü oluyor. Lisan ve bilinç ayrılmaz bir bütün çünkü. Bilincin ve lisanın içeriğini ve düzeyini sosyo-kültürel etkileşimler ve çeşitli uyaranlar belirliyorlar! Entelektüel yetenek, bu içerik ve düzeyin bir özeti olarak lisana yansıdığı gibi, lisan da entelektüel yeteneğe yansıyor. Bundan lisanı küçülterek ya da dejenere ederek, entelektüel yeteneği sakatlamanın mümkün olduğu sonucuna varıyorlar."

"Psikolojik Savaş Ünitesi. Psikolojik Savaş Ünitesi, bunları yapabiliyor?"

"ONARIMCILAR'ın iddiası bu," dedi Salik, yüzünü buruşturarak, "Yaklaşık iki yüz yıllık bir komplodan bahsediyorlar. Üç ayaklı bir komplo."

"Bu yüzden mi, PC'de?" Kadızade, eliyle yanma sönme işareti yaptı.

"Başka şeyler de var," dedi Salik Urallar, "Yakında onlara da rastlarsınız. Bu piyasanın en gözü pek teröristleriyle çalışıyorlar, Haşhaşiler'le. İddia ettiklerine göre, iki yüz yılı aşkın bir süre, Mağdurların beyinleri çelişkili mesaj bombardımanına tabi tutulmuş, bunun netice-

sinde özel kortikal alanlar uyaranları yorumlama görevini yerine getiremez olmuşlar."

"Bir an için böyle bir komplonun başarılı varlığını kabul edelim, bana söyler misiniz, Salik Urallar, TSVHR programlarına milyarlarca dolar ödeyen VASILLAR MECLİSİ neden böyle bir işe kalkışsın? Mağdurları ıslah etmek için onca çabayı gösteren VASILLAR MECLİSİ değil mi?"

"Dolu bir disket düşünün, Talip İmre. Yeni bir mesaj kaydetmeden önce eskisini boşaltmanız, tekrar formatlamanız gerekmez mi? YENİ DÜNYA DÜZENİ sekiz bin yıllık insanlık tarihini yeniden yazıyor. VİRD'in başarılı olması için eski formatı silmesi lâzım. ONARIMCILAR'ın iddialarına göre Psikolojik Savaş Ünitesi eski formatları silme işlemini, Mağdurların anlamları üzerinde toplumsal mutabakat olan kelimeleri farklı manalar çağrıştıracak bağlamlarda kullanmalarını sağlamak suretiyle yapmış. Yani, çelişkili mesajları kabul ettirmiş. Kodlama sistemi böylece altüst edilmiş veya oluşması engellenmiş. Beyin formatlanamaz olmuş ya da formatlanmayı reddedip, amneziye sığınmış. Her iki durumda da SON HAKİKAT'e yer açılıyor. Ve ekonomik bir yolla. Dünya savaşı riski olmadan."

"Anlıyorum."

"ONARIMCILAR, Wernicke alanına üç ayrı yöntemle saldırıldığını iddia ediyorlar. Bunlardan birincisi, sözcük anlamlarının konfüzyon yaratacak şekilde kaydırılmasıymış. Sıkça kullandıkları bir örnek var, eski Türkiye'nin 'hak' formatı. 'Hak' kelimesinin Türkiyeli Mağdurların zihinlerindeki geleneksel tasarımının, 'bâtıl' formatının zıddı olarak, doğru, gerçek, adil, harcanmış emek karşılığı vacip ve lâzım kavramlarından oluştuğuna, yalansız olma durumunu içerdiğine dikkat çekiyorlar. Bir de, 'dalavere' kelimesi var ki, el altından yürütülen kötü iş, anlamında. Psikolojik Savaş Ünitesi, önce, kötü iş kavramını ele alıyor ve Kapitalist Ahlâk uyarınca yeniden tanımlıyor: Kötü iş diye bir iş yoktur, başarısız iş vardır. Böylece, Mağdurların bir kısmı, servetini dalavereyle, emek sarf etmeksizin edinmiş, sonuçta başarılı olmuş, birisinin meselâ mülkiyet 'hak'kını, gönül rahatlığı ile savunurken diğerleri neden bahsedildiğini anlamaz oluyorlar ve yabancılaşıyorlar."

"POSTMODERNİZM'in aşmak durumunda olduğu ben ve öteki sendromu."

"Evet! Ben ve öteki böylece karşı karşıya geliyorlar. Ancak, aynı 'ulus'a aidiyet şeklindeki inançları, onları marjinal de olsa bir diyalogu sürdürebilmek gayretine itiyor. Böylece, bir araya geldiklerinde birbirlerini daha fazla incitmemek için 'hak' kelimesini kullanmamaya özen göstermeye başlıyorlar. Sonuçta, 'hak' kelimesi, kendisine ilişkin tüm diğer bilgi, düşünce, tasarım ve tasavvurlarla birlikte dilden ve dolayısıyla bilinçten düşüyor. Diğer taraftan, ben ve öteki arasındaki diyalog da işlevsel olmaktan çıkıyor.

ONARIMCILAR'a göre yöntemlerden birisi bu. İkinci cephede, özel kortikal alanlarda kodlanmamış kelimelerin sirkülasyonunun artırılması var. Bilimde, sanatta, günlük yaşamda, her alanda, her gün yüzlerce kelime seli var. Bunlar, yabancı lisanlardan alındıkları için, gürültü olarak nitelendirilebilecek düzensiz uyaranlar. Mağdurların formatı bunları tanımıyor, yorumlayamıyor. Ancak, gürültü sistemli bir şekilde artırılıyor, böylece bir yandan Mağdurun tanıdığı formatlar bastırılırken, diğer yandan kendi yeni formatlarını üretmesini engelliyor. Sonuç, çevreden gelen sesli ve yazılı uyaranların Mağdurda hiçbir izlenim uyandırmadığı bir boşluk, silinmişlik oluyor. Böylece, dışardan izlendiğinde sadece yabancı dil bilmeme sorunuymuş gibi görünen suskunluk, aslında büyük bir şaşkınlık ve amnezi, bellek kaybı. Bu karmaşa ve bellek kaybı, celbedilmiş afazinin varlığıyla açıklanıyor. Mağdur, çevresinde olup biten hiçbir şeyi yakalayamamakta, her şey uçar gibi cereyan ettiği için, içinde bulunduğu durum hakkında da düşünce oluşturamamaktadır. Duygusal açıdan kararsızdır. Bütünüyle edilgendir. Kendisini iyileşmek için tıbbı ya da cerrahi bir girişim beklemekten başka çaresi olmayan bir hasta gibi hissetmektedir."

"Sivil toplum örgütlerinin tedavi amacıyla devreye girdikleri aşama bu olmalı, öyle mi?"

Salik Urallar, buna cevap vermedi. "Üçüncü taktik, Mağdurun zihninde karşılığı olan bir kelimeyi, çağrışım yapmayan bir başka kelime ile değiştirmek suretiyle düşürmek esasına dayanıyor," diye sürdürdü, "Örneğin, 'Beytüllahm' gibi bir kelime, bir özel isim, 'Beth-lehem' kelimesiyle ikame edildiğinde, tektanrılı dinlerin mukaddes bildikleri Da-

vud, Süleyman ve İsa Peygamberlerin doğdukları bu Ürdün şehri, Wernicke'deki karşılığı ile buluşamayacak, şehre ilişkin tüm bilgi, düşünce, tasarım ve tasavvurlar, bir daha geri gelmemek üzere kaybolacaklardır. Olmayan bir format dillendirilemeyeceği için 'Beytüllahm,' şehri, Mağdurun gündeminden düşecek, hiç olmamış gibi olacaktır."

"Soyadı Kanunu!" dedi İmre Kadızade, birden, "Soyadı Kanunu. Eski Türkiye'de sülâleler de böyle 'düştü!' insanlar, genlerinin izini süremez oldular, çünkü Soyadı Kanunu'yla birlikte yeğenler amcalar dayılar, her biri bir başka soyadı aldı, izlerini kaybettirdi. Bizde bile iki soyadı var: Kuran ve Kadızade. Yoksa, komplonun bir parçası da bu muydu? insanları genlerinden kopartmak yani! Olabilir mi? Niçin olsun?"

"En iyi genlerin yaşayakalmasını sağlamak için tabii!" dedi Urallar, "Aileleri parçalayacaksınız ki, birey yaşama şansı bulsun! Bakın, sülâle ve ailelerde hiç istenmeyen bir vericilik vardır, insanlar, kendilerini diğerlerinin esenliği için feda etmeye şartlandırılmışlardır. Anlıyorsunuz değil mi, Talip İmre?

Geçmiş yüzyıllarda sürekliliğin, bütünlük ve anlamlılığın taşıyıcısı olarak hak etmediği bir korumacılığa mazhar olan kültür, Wernicke alanında hapsedilmiş bir formatlar bütünü olarak statükocudur, dondurucudur. Değişime direnç gösterir, gelişmeyi engeller. Her türlü farklılaşmayı, 'doğru'dan sapma, sapkınlık olarak görür, engelleme ve yaptırımlarla karşı karşıya bırakır. YENİ DÜNYA DÜZENİ'nin POSTMODERN kodlama sistemini büsbütün reddedip, amneziye sığınabilir, afazi celbedebilir. KUTSAL KOALİSYON'umuzun tecrübesi, Mağdurların her şeye rağmen anadillerini korumak için direnmeleri şeklindedir, insanları doğru olana ikna etmek kolay olmuyor, kelimelerin kendi zihinlerindeki formatlarını savunmaya devam ediyorlar. Bu da anlaşılır bir şey. Yirmibirinci Yüzyılda beynimiz, üç milyon yüz bin yıl önce evrimleşen atalarımızın beyninden farklı değil çünkü. Doğru'yu ancak KOALİSYON YOLU'nda, hocalarımıza MUTLAK TESLİMİYET'le muhafaza edebileceğiz. '90'lı yılların Türkiyesi'ni hatırlarsınız, insanlar radyoda, televizyonda, evde, mümkün olan her yerde kendi kodlarını haykırıyorlardı. Sonuç, malum"

"Biz buna 'Konuşan Türkiye' diyorduk," diye mırıldandı İmre Kadızade, "Demokratikleşme süreci."

"KOALİSYON'un işi çok zordur," diye sürdürdü Salik, "MUTLAK BİLİNÇ'e giden YOL çok çetindir. Düşünsenize, Modernizmin öteki'ne tahakküm dizgesini daha iyi bir özne-nesne hatta özne-özne ilişkisine dönüştürmeyi amaçlıyorsunuz. POSTMODERNİZM'in amacı doğrultusunda ve ekolojik denge kaygısıyla, her şeye ben yani özne payesi verecek dönüşümü gerçekleştirme savaşı veriyorsunuz, insanlığı ıslah etmeye, modernizmin bencil hoyratlığını aşmış, kendi öznelliğinin hiçbir parçasını kendi dışına yansıtarak nesnelleştirme gereksinimi duymayan, kendi öznelliğini ötekinde yaşayabilen bireyler yaratmaya uğraşıyorsunuz. Ve karşınıza istenmeyen formatlar, kodlama sistemleri dikiliyor. 'Merhamet' diye bir format çıkıyor meselâ, bencillere karşı geliştirilmesi gereken kini yok etmekle tehdit ediyor! Ancak, tüm zorluklara karşın, YÜCE PİR'in planı 1950'den beri adım adım yürüyor. KOALİSYON iletişim Uzmanları, yeni formatları sistematik olarak yaymaya devam ediyorlar. Özünü KOALİSYON formatında bulan Tekleşmiş Bireylerin sayısı her gün artıyor!"

İmre Kadızade, karların arasında kaybolan Remzi'yi düşünüyordu.

"Remzi X, kortikal lisan alanları böylece boşaltılmış birisi mi? Bana bunu mu söylüyorsunuz, Salik Urallar?"

"Ben, Remzi'nin total afazi olduğunu düşünmüştüm," dedi Urallar,

"Konuşma çıkışı hiç yok ya da tutuk, anlaşılmaz. Duyarak anlama hiç yok ya da minimal düzeyde. Okuduğunu anlama hiç yok ya da minimal düzeyde. Tekrarlama kaybolmuş, isimlendirme hiç yok. Dominant hemisferin silviyan fissürle komşuluk gösteren ve lisan korteksleri içeren yaygın alanlarının dejenerasyonu. Global afazi."

"Rehabilitasyon umudu yok muydu?"

"Yirminci Yüzyılda olsaydık, anlama fonksiyonlarının geliştirilmesine yönelik çaba gösterilir ve vizüel aksiyon tedavisi denenirdi Talip İmre. Sonucu belirsiz ve masraflı bir süreç. Afazik olmayanlarımızı ıslah etmenin KOALİSYON'a kaça mal olduğunu düşünürseniz! Ekonomik Aklın Yol'unun bu olamayacağını görürsünüz."

"Uyutulacak mı, yani?" diye mırıldandı kadın.

"Yoksa bu sizi üzer mi, Talip İmre?"

"Hayır," dedi kadın, "Hayır. Ölümün bir mühendislik problemi olduğunu biliyorum. Ölüm bir mühendislik problemidir. Gezegenin, çevrenin ya da bedenin ölümü bir mühendislik probleminden ibarettir."

"Güzel!"

"İnsan bedeninde trilyonlarca hücre, insan hücresinde on binlerce molekül var. DNA'nın şifresi çözüleli elli yıldan fazla oldu. Hangi hücrenin hangisinin yanına, hangi molekülün nereye gelmesi gerektiği de biliniyor. Nanobotlara hasta parçacıkları onarmak, DNA'nın gösterdiği yerlere yerleştirmek kaldı."

Uzun bir sessizlik oldu.

"Geçmişinizde saçaklılık var, öyle değil mi Talip İmre?" diye sordu Salik Urallar, "fuzzy'diniz?"

"Evet, öyle," dedi kadın, "Afaziye yakalanmadığım için şanslıyım. Af Örgütü ıslah olmak talebimi kabul etti. Ancak, mahkemem devam ediyor."

"Öyleyse, sizi araştırmalarınızla baş başa bırakayım," diye ayağa kalktı Kürşad Urallar, "Size mahkemede iyi şanslar dilerim."

"Sağ olun, Salik Urallar. Umarım sizi düş kırıklığına uğratmadım."

Salik, ziyanı yok der gibi başını salladı, hızla uzaklaştı. İmre Kadızade, ekrana döndüğünde ONARIMCILAR'ın kendisini beklediklerini gördü. Ne zamandan beri orada olduklarını merak etti.

ALTERNATİF TIP MERKEZİ www. ONARIMCILAR.

Celbedilmiş Afazi Yirminci Yüzyılın ikinci yarısından itibaren sayıları misli görülmemiş hızla artan yaşlılar Vasıllar'a sorun teşkil etmeye başladılar. Teknolojik gelişmelerin tıbba sağladığı Sonografi, Elektroansefalografi, Pozitron Emisyon Tomografi gibi yardımcı tanı yöntemleriyle birbiri ardından keşfedilen mucize ilaçlar, bir yandan insan-

ların ömürlerini uzatırken, öte yandan daha önceleri yakalanmaya zaman bulamadıkları illetleri açığa çıkardılar. Başarılı müdahalelerle bedenleri yenilenen insanlar, başta demans olmak üzere, Alzheimer, afazi gibi beyin hastalıkları nedeniyle üretim-dışı, âtıl kaldılar. KOALİSYON'un gizli kayıtlarında "canlı cenazeler" olarak nitelendirilen bu kesimin bakım masrafları, toplumsal fonlarda "rasyonel gerekçesi bulunamayan" drenaja neden oldu. YÜCE PİR'in 1990-2000 arasındaki on yılı "Beyin Dekadı" ilân ederek, beyin-davranış ilişkilerini inceleyen yüzlerce merkez kurdurmasının asıl nedeni budur. KOALİSYON'un yarı resmi yayın organları olan Newsweek, Scientific American, National Geographic Magazine dergileriyle işbirliği yapan KOALİSYON iletişim Uzmanları, konuyu saptırmayı, yaşlılardan ve Mağdurlardan uzaklaştırmayı başarmışlardır. 1992 yılı sayılarını beyin-düşünce ve beyin-dil ilişkilerine ayıran dergiler, afaziyi, "savaşların ve çağdaş yaşamın kompleksitesine paralel olarak hızla artan kapalı ve açık kafa travmalarını izleyen bilinç bozuklukları" şeklinde takdim etmektedirler. Bellek kaybı ve afazi kapalı kafa travmalarının rastlanan sonuçlarından olmakla beraber, meselenin aslı afazinin VASILLAR tarafından bilinçli olarak celbedilmeye devam ediliyor olmasıdır."

"Yeni bir şey var mı?" General, yerinden kalkmış, başına dikilmişti.

"Yok," dedi İmre Kadızade, omuzundan bakan adama, "Batı Cephesinde yeni hiçbir şey yok, Paşam."

İkinci Bölüm

EROS, THANATOS'A KARŞI

İDDİANAME

Şubat'ın ikinci haftasında hava aniden ısındı. Trakya'da her yıl böyle olur, sahte bahara kanan erikler martta yeniden kar altında kalmak üzere tomurcuklanırdı.

Dünya Anti-Nihilist Sivil Toplum Örgütleri Birliği Mahkeme Heyeti, böyle bir pazar günü öğleden sonra, ellerinde yollardan topladıkları gelincik buketleriyle geldiler. Üçü yargıç, biri de savcı olmak üzere, dört kişiydiler. Heyetin Amerikalı Başkanı, Y. David Levin, nihilizm konusunda kitapları olan ünlü bir fenomenoloji psikoloğuydu. Yardımcı yargıçlardan biri Polonya, diğeri de Ukrayna Anti-Nihilist Sivil Toplum Örgütü'nde görevliydiler. Yardımcı yargıçlar ve Romanyalı Savcı, Claudia Roth da Vasıl Cihazı kuşanmışlardı.

KOALİSYON'un en tehlikeli düşmanları sayılan ENDİSTLER üzerinde uzman olan DANSTÖB gönüllülerinin YENİ DÜNYA DÜZENİ'nde özel bir yerleri vardı. Başta, Şeyho Baran, Başdanışman Mikail Arısoy, Dr. Maria Evangelista, Dr. Taşkın Ketmen, Dr. Ayşe Bernstein, Ingrid Skaal ve diğerlerinden oluşan Adrianople Af Örgütü yöneticileri

tarafından heyecanla karşılandılar. Akşam, onurlarına özel bir yemek verildi. Hizmetlerini bizzat Deli General gördü.

ENDİSTLER, "sonumuz geldiciler" olarak da bilinen, bilimsel kıyamet tellallarıydı. Bilimsel gelişmelerin olumsuz yönlerini ortaya çıkarmakta uzmanlaşmışlardı. Hiçbir buluş ya da ARGE projesi, onların nihilist gözlüklerinin ufkundan kaçamazdı. Olayların önüne geçtikleri de olurdu. Örneğin, "IBM gibi bilgisayar şirketleri pek yakında atom kadar küçük makinalar yapmayı başaracaklar" anonsunu yaptıklarında, IBM henüz proje dahi üretmemişti. Buna karşın, ENDİSTLER'in "Nano teknoloji ile üretilen minnacık makinalar, kan dolaşımına yardımcı olmak üzere damarlarımıza verilecek. Bu çokbilmiş makinalar, kendilerini yeniden üretebilmek için etrafta buldukları ne kadar sahipsiz atom varsa hepsine el koyacaklar. Giderek artan bir hızla, çıldırmış gibi, kudurmuş gibi ev sahiplerine ait atomlara saldıracak, onları yiyip bitirecekler, insanlığın içi boşalacak. Bir virüs kadar sessiz ve gizlice, birimizden diğerine geçecek, birkaç hafta içinde hepimizi devralacaklar. Dünyanın sonu, sümüksü nano-makinalar tarafından kemirilip bitirilmek olacak" şeklindeki kötü kehanetleri, insanları korkutmakla kalmamış, çeşitli sivil toplum örgütlerini harekete geçirerek projenin uzun yıllar inmeyeceği rafa kaldırılmasını sağlamıştı.

ENDİSTLER, kıyametin nano-makinalar çeşitlemesini yeterince dehşet verici bulmayanları Gezegenin tamamının yeşil-cürufla örtüldüğünü düşünmeye de davet etmişlerdi: "Güneş enerjisiyle beslenen, gıda değeri olmayan yapay bitkiler biyolojik çevreyi devralacak, sahici bitkileri boğacak, bertaraf edecekler. Açlıktan kırılacak, yok olacağız." Ancak, "Dünyanın sonunu modern teknoloji değil, uzayın derinliklerinden kopan bir felâket de getirebilecekti."

"Dev bir meteor ya da kuyruklu yıldızla çarpışacağız, yükselen toz bulutları dünyayı karartacak, alçak araziler dev dalgaların altında kalacak. Ses hızında esen rüzgârlar son birkaç canlıyı da yok edecek. Gezegenimizin biyolojik tarihinde beş tanesi kesin, bir düzine kitlesel kırım var. Bunlardan altmış beş milyon yıl önce dinozorların yok olmasıyla sonuçlanan sonuncusuna bir dizi meteor sebep olmuştu. En büyük kitlesel kırım, iki yüz elli milyon yıl önce gerçekleşti. Yeryüzü sakinlerinin yüzde yetmiş beş ila doksan altısını teşkil eden türler, bir

daha geri gelmemek üzere yok oldular. Şimdi, söyleyin bakalım, katıksız iman, kör cehalet ya da ağır miyopluk dışında, kim, size, dev bir meteorun dünyaya sizin yaşam döneminizde çarpmayacağı güvencesini verebilir? Şu saniyede Dünya'nın etrafında çapları bir ila on kilometre arasında değişen tam iki bin adet meteor dolaşıyor. Her biri her an çarpabilir. Gelecek yılın sonlarına doğru saniyede altmış beş kilometre hızla hareket eden bir trilyon tonluk bir buz ve kaya kitlesi, Swift-Tuttle kuyruklu yıldızı, iki hafta kadar yakınımızdan geçecek. Bu, kırmızı telefonu kullanarak durdurmayı umabileceğimiz bir nükleer tehlike gibi de değil! Bundan da korkmadıysanız, karadeliklerin birleşmesinin yaratacağı astronomik patlamalara ya da laboratuvarın birinde gerçekleştirilecek ikinci Big Bang'e ne buyurursunuz?"

2000'li yılların başlarında Sivil Toplum Örgütü (ESTÖ) çatısı altında birleşen ENDİSTLER, yıkıcı faaliyetlerini artırarak, sanat teorisinin, estetiğin, dinlerin, komedinin, sohbetin, eğitimin, elitizmin, imparatorlukların, ev işlerinin, masumiyetin, inzivanın, evliliğin, anneliğin, cezanın, bilimin, soğuk savaşın, ailenin, Siyonizm'in ve hatta "zamanın" sonunun geldiğini açıkça ortaya seren yüz elliden fazla kitabı tedavüle sokmuşlardı. ESTÖ'nün tehlikesi çokça da üyelerinin saygın isimlerinden ileri geliyordu. Francis Fukuyama'dan, Damian Thompson'a kadar yüzlercesi, dünyanın geleceğini saptadıklarını alenen ve katıksız bir özgüvenle açıklamışlardı. VASILLAR MECLİSİ, Taliplerin, bu saygın adamların "özel bir sezgi ya da gizli bilgiyle donanmış" olduklarına inanarak, YENİDEN ARINMA programının fuzuli olduğuna karar verip, aksatmalarından korktu. TSVHR'nin işlevini yitirmesi, YOL'un sonu olurdu. VASILLAR MECLİSİ önlem almak durumundaydı.

İmre Kadızade'nin iki yıl kadar önce Asitane'de görülen davasında Af Örgütü Savcısı, Endizm'in Devrim Kuran'ın ölümüyle doğrudan ilgili olduğuna inandığını söyleyerek görevden çekilmiş, davanın DANSTÖB ihtisas mahkemelerine devredilmesini istemişti, İmre Kadızade, ENDİSTLER'le bir tutulmayı o zaman da reddetmişti,

"Bakın, ben bir Saçaklıyım, " demişti kadın, "Ne dünyanın ne de başka bir şeyin 'son'undan korkarım. Tahta ateşi, ateş külü, kül topra-

ğı, toprak madeni yaratır/maden döner toprak olur, tahtayı yaratır/Su ateşi söndürür, ateş madeni eritir, maden tahtayı keser, tahta toprağa karışır, toprak suya karışır/Kadın erkeğe, erkek kadına aktarılır, insan olur. Yin-Yang denkleminin idrakinde olan birisi, ENDİST sempatizanı olabilir mi?"

"Hayır," demişti Af Savcısı, "Ama bir Saçaklı, özünde nihilisttir. Bir nihilist için tek bir gerçek yoktur, öyle değil mi?"

"Saçaklılar, her şeyin bir derece meselesi olduğuna inanırlar. Bu, gerçeklerin inkârı değil, mutlak gerçeğin inkârıdır."

"Ben de onu demek istiyorum," demişti Savcı, "Birden fazla gerçekle, derece derece gerçeklerle Devrim Kuran'ın kafasını karıştırmış olmalısınız. Çocuk, ENDİSTLER'in etkisinde kıvranırken, siz ona ENDİSTLER'in yanlış olduklarını, gerçeği yansıtmadıklarını kesinlikle söyleyebilir miydiniz?"

"Söyleyemezdim, hayır," demişti İmre Kadızade, "Ama bakın, ENDİSTLER'in kendileri bile bütün bunlara rağmen insanlığın önümüzdeki beş yüz yılı atlatabilme olasılığının yüzde yetmiş gibi rahatlatıcı bir oran olduğunu söylüyorlar. Bu süre zarfında yok olmazsak, binlerce yüzyıl yaşayabilecek, belki de kendimizi daha iyi bir şeyle ikame edebileceğiz."

"Sizce beş yüz yıl sonraki gelecekte, bir androit olarak yaşayabilmesinin mümkün olabileceği düşüncesi Devrim'i hayata bağlayabilir miydi?"

"Hayır, efendim."

"Gördünüz mü! Kaldı ki, Kuranlar olsun, Kadızadeler olsun, sizler aydın insanlardınız. ENDİSTLER, Batı ülkelerinde sadece koordinatlarını yitirmiş, kimliği tehdit altında olan insanları etkilerler. 'Dünyanın sonu geldi!' yazılı pankartlarla dolananlar, panayırlarda el falı bakanlar, deligöz İncil vaizleri, bunlar, hayata yenik düşmüş, acıklı insanlardır. Sizler, bunların tersine nitelikli insanlardınız. En azından bir yabancı dil bilirdiniz, yoksa ENDİSTLER'i de okuyamazdınız, öyle değil mi?"

"Haklısınız, ama bir şeyi gözden kaçırıyorsunuz. Bakın, bizde, eski Türkiye'de yani, kimliği tehdit altında olanlar, en donanımlı olanlarımızdı. Yirmibirinci Yüzyılın getirdikleri konusunda en çok fikir sahibi olanlar, Batı dünyasındaki gelişmeleri en iyi takip edenler, çağı en iyi okuyanlar, toplumu derleyip toparlayabilecek imkânları olanlar, en büyük tehdit altında olanlar, kimlikleri tehdit altında olanlar, bunlardı.

Şeriatçıların, Yeni ittihatçıların, Neo Marksistlerin ya da Bağımsız Liberallerin, bunların ne koordinatlarına ilişkin tereddütleri ne de doğru ve haklı olduklarından kuşkuları vardı. Beni alın onlar birbirleriyle dövüşürlerken, şahsen ben 'ev gölgesi insana serpuştur' diyerek, kapanmış, barış içinde evimde oturuyordum. Özellikle de 90'lı yılları bu insanları üstüme sıçratmamaya çalışarak idare ettim."

Savcı, İmre Kadızade'nin bir hatasının da burada olduğunu, tek bir hareket, dava ya da konunun sözcüsü olmayı reddetmiş olmasının Devrim'in nihilizmine hizmet ettiğini iddia etti.

"Fakat, bakın, ben ve benim gibiler bir vaize İslam'ı, bir Kemalist'e Atatürk'ü, Marksist'e Marks'ı, Liberale serbest girişimciliği öğretmek için çok geç kaldığımızı fark edip, paniklediğimiz bir dönemden geliyoruz. Uçurumun sadece dövüşenler arasında değil, beyinlerimizde olduğunu idrak ettiğimiz bir dönemden geliyoruz, ilahiyattan, medeniyet tarihine, ekonomiden sanata, sosyal bilimlerden, fen bilimlerine varıncaya kadar, insanlığın sekiz bin yıldır çetelesini tuttuğu tecrübesini, birikimini, kadim değerlerini delik deşik etmiş olduğumuzun idrakına KUTSAL KOALİSYON'unuz sayesinde daha yeni yeni varıyoruz. Meğer öyle büyük boşluklarla doluymuş ki beyinlerimiz, kimse, hiçbirimiz, uğruna can alıp can verdiği davasının bir ucundan diğerine tökezlemeden, çukurlara, tuzaklara düşmeden yürüyemiyormuş. Söylemek istediğim şu: Ben Saçaklı olmasaydım da Devrim'i kolay karşılayamazdım. İnşasında bulunmadığımız, nedenini nasılını kestiremediğimiz bir dönemdi. Baskın gibi geldi. Zihinlerimizdeki tasarımların hemen hepsinin sahici dünyadaki karşılıklarını kaybetmiştik. Anadilimizin sözcükleri, kurdukları hayatla aralarındaki köprüleri atmış gibiydiler, iletişim kuramıyorduk. Devrim'i çözümleyebilmem için tarihinin üzerinde biriktirdiği sayısız izleri birer birer ayıklamam, incelemem

gerekti. Meşakkatli bir uğraştı, nihayetinde tamamına yakın bir envantere açıldı. Verileri yeniden inşa ettiğimde Devrim'i değil ama Devrimimsi birini tanımlayabiliyordum. Aşinaydı, Sayın Yargıç, hem de çok aşinaydı. Doğrusu, Devrim'i çözümlerken aslında kendi bilincimi inşa ettiğimi düşündürecek kadar çok! Korkutucu olanı da buydu. Devrim'le uzlaşmak benim için ölümdü, uzlaşmamak onun için!"

Savcı, Kadızade'nin bu sözleri üzerine Mahkeme Reisi'ne dönmüş kadının ifadesinin, intihar eden Devrim Kuran kadar nihilist olabileceğini gösterdiği kanısında olduğunu söylemişti. Ancak, kendisi bu konuda uzman değildi, davadan çekilmek için izin istiyordu. Mahkeme görevsizlik kararı verdi, davayı DANS-TÖB üstlendi.

Kışlık Dersaneyi mahkeme salonuna dönüştürmüşlerdi. Savcı V Claudia Roth, Tunca'ya bakan pencerelerin birine arkası dönük oturuyordu. Adrianople Islahanesi talipleri arasından kura ile seçilmiş on iki jüri üyesi Roth'un karşısında, Polonya ve Ukraynalı yargıçlar, araya kurulmuş kürsüdeydiler. İmre Kadızade'nin iskemlesi yargıç kürsüsünün karşısına yerleştirilmişti. Kadının sağındaki iskemleye S. Kürşat Urallar'ın oturduğunu gördüğü andaki ürküntüsü, Generalin solundaki iskemleye oturmasıyla birlikte paniğe dönüştü! Kendisine Asitane'deki ilk mahkemesinden farklı olarak, bu defa iki avukatı olacağı söylenmişti ama meslekten birilerini bekliyordu, kazara tanıştığı birilerini değil! Tanımadığı bu adamlarla çok ama çok fazla konuşmuş olabileceğini de düşünüyordu. Kendisinin onlar hakkında hiçbir şey bilmemesine karşın, onlar buradaydılar. Dünya kadar açık vermemiş olması imkânsızdı. Nasıl bir yol takip etmesi gerektiğini hesaplarken, Mağdurların dinleyici iskemlelerini doldurduklarını gördü. STÖ mahkemelerinde âdetti, Mağdurlar savcıya müdahil olur, eksikliklerini tamamlarlardı.

Yargıç V David Levin'in salona girmesiyle birlikte, herkes ayağa kalktı. Yargıç V Levin, davaya YÜCE PİR adına başkanlık edeceğini söyleyerek, sözü V Claudia Roth'a bıraktı. Roth, yerinden kalktı, Jürinin karşısına geçti.

"Sayın Jüri Üyeleri, var olmanın inkârı demek olan nihilizm, KUTSAL KOALİSYON'un karşısındaki en büyük tehlikedir! Nihilizm ölümcül bir hastalıktır. Öyle bir hastalıktır ki, nihilizmle kıyaslandığında ölümün bir nimet, bir lütuf olduğu görülür. Bu davada nihilizm tehlikesini ve onun tarihsel özüne ilişkin gerçekleri ortaya koymak suretiyle yeni bir anlayışın temellerini atmaya çalışacağız. Bu dava sizin davanız olacaktır.

'MODERNİZM VE YANLIŞLARI' adlı muhteşem eserinin sonunda YÜCE PİR, bir medeniyetin ya da tarihsel evrenin kolektif nevrozunun teşhis edilip edilemeyeceğini sorgulamış, bizden bir dönemin, bir uygarlığın, hatta insanlığın bütününün akıl sağlığını saptamamızı mümkün kılacak yöntemler geliştirmemizi istemiştir. YÜCE PİR, KUTSAL KOALİSYON'un kaderini tayin edecek başlıca sorunun, insan türünün saldırı ve intihar içgüdüleri olduğuna işaretle, YENİ DÜNYA DÜZENİ'ni tehdit eden arazların giderilmesinin YOL'unu göstermiştir.

YÜCE PİR, Modernizmin insanı doğasından uzaklaştırdığını, bencilliğini ve kindarlığını dayanılmaz ölçülerde bastırarak patlamaya hazır bir bomba haline getirdiğini açıklamakta, bu bombanın patlaması halinde türümüzün birbirini son bireyine kadar yok edebileceğini söylemektedir, insanlar da bu durumun farkındadırlar; huzursuzluklarının, hoşnutsuzluklarının, korkularının nedeni budur.

Sayın Jüri Üyeleri, EROS, halis bir Var Olma Coşkusu ve Enerjisidir.

KUTSAL KOALİSYON'umuz ilhamını EROS'tan alır. KOALİSYON, EROS'u yüceltir.

KOALİSYON, THANATOS'a, EROS'un insanlığa sağladığı Var Olma Coşkusu ve Enerjisini kullanarak meydan okur.

KOALİSYON, THANATOS'un en dehşet verici güçlerini nihilizminin derinliklerinden çıkararak ortaya salan Yirminci Yüzyıl Modernizmini mahkûm eder.

KOALİSYON, insanlığa sunulan yeni bir imkândır; insanlığın sekiz bin yıldır rüyasını gördüğü, ama yaşama ayrıcalığına kavuşamadığı Erotik Varoluş imkânıdır!"

Dinleyiciler ayağa kalktılar, "Erotik, Varlıklı, Batılı, Seksi, Kindar, Akılcı, Varlıklı, Batılı, Avrupalı, Kindar, Varlıklı, Batılı, Avrupalı, Kindar, Akılcı, Akılcı, Akılcı, Akılcı, Akılcı, Akılcı, Akılcı, Akılcı, Batılı, Batılı, Batılı, Kindar, Kindar, Kindar, Kindar, Kindar..." V Roth zikrin bitmesini bekledi,

"Sayın Jüri Üyeleri, bugün burada yargılayacağımız Talip İmre Kadızade değil, onun alışkanlıklarındaki Modernizm'dir. Amacımız, Talip İmre'nin geleneğinin bastırdığı bedene ve yaşama dair gerçekleri ortaya dökmek, kendisinin genlerinde gömülü derin Varoluş Bilgisini su yüzüne çıkarmaktır! Bunu Talip'i var eden geleneği yıkarak değil, geri sararak yapacağız. Böylece Modernizmin egemenliğinden kopacak, varlığının çarpıtılmış, bastırılmış, saklanmış özü ile temas kuracağız. Amacımız, Talip İmre'nin deneyiminden hayata dönük yeni manevi enerjiler çıkarmaktır."

V Claudia Roth'un açılış konuşmasını iddianamenin okunması izledi: Davacı KOALİSYON, Davalı İmre Kadızade'yi, "Saçaklılık, nihilizm ve kendisine bir dünya kurmasını engellemek suretiyle Devrim Kuran'ın intiharına yardımcı olmak"la suçluyordu. Yargıç V Revin, iddianameyi dikkatle dinledi.

"Vasıl Roth, Mahkememiz, iddianamenize mesnet teşkil eden kanıtları görmek istiyor," dedi.

"Biz hazırız, Sayın Yargıç. Işıklar lütfen!"

Helsinkili Ingrid, ışıkları kapattı. İmre Kadızade, Yargıcın kürsüsünün önündeki boşlukta kendi hologramının oluştuğunu gördü. Hastane odasındaydı, Devrim'in yatağının ayakucunda durmuş, doktor raporlarını inceliyordu. Az sonra Devrim kendisinin orada olduğunu fark edecek, yattığı yerden doğrulacaktı.

Önceki ifadelerinden ve polis kayıtlarından yararlanarak hazırlanmış mükemmel bir replikaydı, hologram. Nefesi kesilir, kalbi yerinden fırlayacakmış gibi atarken, kendi sesini duydu.

"Onu bulduğumda yara bere içindeydi?' diyordu Holo-Kadızade, Jüri Üyelerine. "Kimi kabuk tutmuş, kimi taze kanayan yüzlerce yara. Belli ki, birden fazla saldırıya uğramıştı. Dövmüşler, sakatlamışlar,

isimler takmışlar, nesi var, nesi yok elinden almışlar, bir Lanetli gibi yarı çıplak ölsün diye metropolümüzün arka sokaklarına öylece bırakmışlardı. Yakalandığında konuşmamış, başına gelenlerin ayırdına varamıyor olmasını da umursamamıştı. Başlangıçta beni de tanımadı."

Holo-Kadızade konuşurken, Devrim Kuran, doğruldu, yüzünü örten uzun siyah saçlarını araladı, teyzesinin yüzüne dik dik baktı,

"Revolution! diye birini hiç duydunuz mu siz?" diye hırladı, "Var mı, ihtilâl! isimde bir tanıdığınız? Bu isimde birinden ne beklenir? Söylesenize!"

"Çok ateşi vardı. Sözcükler şerhen dudaklarından kaynar gibi fırlamış, buharlaşmışlardı," diye açıkladı Holo-Kadızade. Omuzlarını silkmiş, Devrim'e arkasını dönerken, "Radilsa bit Leninistom" diye söylendiği duyuldu,

"Radilsa bit Leninistom, Rusça, 'Leninist olmak için doğmuş,' demek. Sovyetler Birliğinde bu temenniden üretilmiş kız isimleri vardı. Roblen meselâ. Ya ismin, 'Çayancı olmak için doğmuş', Çayod olsaydı? Otur kalk şükret!"

Kızı tahrik etmeye, uyuşturucunun esrikliğinden kurtulmasına yardımcı olmaya çalışıyordu. Ancak sorularına muhatap bulamamaya alışıktı, etkilenmedi, Devrim Kuran.

"İyi öyleyse," dedi, bıkkın bir ses tonuyla, "Görün işte! /Ari-lal! benim! Müjgan'ın 'Seni doğuracağıma köpekler doğursaydım' dediği, babasının gebermesini istediği, olmaz olasıca, adı batasıca, ömür törpüsü fahişe, benim!"

Holo-Kadızade'nin raporları okur gibi yapmayı sürdürürken, "iyi ya!" dediği duyuldu. Sahici Kadızade, sesinin en ufak bir duygu yansıtmamış olduğunu kaydetti.

"Bekir, 'insan gibi yaşayamayacaksan öl daha iyi!' dedi Devrim'in hologramı, "Doğru söyledi. Müjgân da, 'Biz gebereceğimize sen geber,' dedi. O da doğru söyledi."

"Saçma!" Devrim'i şaşırtabildiğini görmüş, üstüne üstüne gitmişti,

"Yılbaşı gecesini hatırlıyor musun? Sen kötü olmaktan korkmazdın! Babanın yahut Müjgân'ın dolduruşuna gelmiş olman düş kırıcı!"

"Hatırlıyorum," diye fısıldadı kız.

"Haklıydın," dedi teyzesi.

Kız, bir daha şaşırdı, "Haklı mıydım?"

"Elbette haklıydın, iyilik, kötülük bilimsel olarak kanıtlanamaz. Oysa, her şeyin başı bilim. Günümüzde Big Bang'e, termodinamiğe veya biyolojiye uymayan iddialar artık kabul görmüyor, iyi insan olmak, kötü insan olmak, bunlar boş lâflar, insan sevgisi, evrensel sevgi bunlar da boş lâflar. Bilimin bulgularına uymuyor."

Holo-tatbikatı izleyenler Devrim'in biraz düşündüğünü gördüler.

"Fahişelik yaptığım doğru ama."

Kadızade yine omzunu, silkti, "Bir hükmü doğru kabul edebilmesi için bilimin, ya matematiksel ya da deneysel olarak kanıtlanmış olması gerekir. Fahişelik kötüdür hükmünü, Pitogoras teoremini kanıtladığın gibi kanıtlayamazsın. Deneysel olarak kanıtlamaya kalksan, fahişelik nedir, ne değildir, onu bile kesin olarak saptayamazsın, nerede kaldı kötülüğünü test edeceksin."

"Ama fahişeliğin kötü olduğunu biliyoruz!"

"Bilmiyoruz, inanıyoruz," dedi Holo-Kadızade, "Ne kadar inanıyoruz, o da belli değil, iffetli ile iffetsiz arasında kesin bir sınır yok. Hepimiz bir dereceye kadar fahişeyiz. Hepimiz bir dereceye kadar fahişe değiliz. Kavram, bulanık. Fuzzy. Saçaklı. Anlıyor musun?"

"Biraz."

"Ahlaki değerler sopa ile ayakta durur. Allah'ın sopası, toplumun sopası, devletin sopası. Bugüne kadar kimse ama kimse ahlaki bir hükmün doğruluğunu bilimsel olarak kanıtlayamadı."

"Canım yanıyor," dedi Devrim, kalbini işaret ederek, "Kendimi çok kötü hissediyorum."

"Güzel! Demek hipotalamus hâlâ çalışıyor. Bu iyi havadis."

"Öyle mi," diye inledi kız.

"Vicdan azabının kaynağı endokrin sistemlerimiz. Hormon kokteyli ve sinir sistemi. Kolay değil, yüz milyonlarca yıl süren bir evrimden sonra oluştular. Yüz milyonlarca yıl aş için rekabet, eş için rekabet."

Holo-Teyze uzandı, yeğeninin enjektörün delik deşik ettiği kolunu tuttu, işaret parmağının tırnağını oyar gibi etine batırdı,

"Kadızadelerin genleri burada. Kadızadelerin genleri yüzyıllardır yaşıyor. Başarılı bir genin başat niteliği acımasız bencilliğidir. Bencil gen. Kızıl Kraliçe. Sen, genlerinin yarattığı bir makinasın. Bencil bir makina. Mamafih," diye ekledi, "Genin bencil hedeflerine ulaşabilmek için özel ve kısıtlı bir diğerkâmlık sergilediği de olur. İdrak ve duygu iç içe. Tehlikenin idraki, harekete geçen hipotalamus, izleyen vicdan azabı. Vicdanın azabı da huzuru da genlere kayıtlı."

"Bravo!" Duruşmayı izleyenler coşkuyla alkışlamaya başladılar, "Bravo!" Yargıç V. Levin, tokmağını kürsüye vurdu, "Susun!" Bunu bir daha yaparlarsa Mağdurların salonu terk etmelerini istemek zorunda kalacağını belirtti.

"Dünyayı değiştirmek bana göre anlamsız bir çaba," diye konuşuyordu, Holo-Devrim, "Çünkü, dünyayı değiştirmek sonuçsuz bir çaba. Çünkü, dünyada hiçbir şey hiçbir zaman devrilmiyor. Yüzeyde farklılaşsa bile tüm düzenler, tüm uluslar, tüm insanlar birbirinin aynı. Dünya özünü değil, gömleğini değiştiriyor. Güçlü olan kazanıyor, güçsüz olan kaybediyor. Bu komünizmde de böyle, kapitalizmde de böyle, feodalizmde de böyle, YENİ DÜNYA DÜZENİ'nde de böyle olacak!"

Mağdurlar bu defa yuhalamaya, ayaklarını yere vurmaya başladılar. Yargıç, mahkemeyi tatil etmekle tehdit edince ancak sustular.

"Stalin, burjuvaları yok etmeye çalışırken, en iyi modaevlerinden giyiniyordu, İngiltere'den getirttiği çayı yudumluyordu.

Atatürk, Dolmabahçe Sarayı'nda öldü. İnönü'nün beyaz treni vardı. Güçlü olanlar devrimi yaptıktan sonra burjuvazinin saraylarına yerle-

şiveriyorlar. Ben, komünist bir dünyanın oluşabileceğine kesinlikle inanmıyorum. Ben, Müslüman bir dünyanın oluşabileceğine de kesinlikle inanmıyorum. Çünkü insanlar doğuştan bencil, egoist ve kapitalist. Eşit olmaları mümkün değil! Bilim dışı! Herkes, hepimiz, binlerce yıl önce yazılmış bir senaryodaki rollerimizi sadece kılık değiştirerek oynayan oyuncularız. Bir boka yaramayacak hayaller için öleceğime, keyfime bakarım daha iyi! Eğlenmek de mühim bir şey yani. Eğlenmek bir kültür sorunsalı."

Holo-Kadızade'nin buz gibi baktığı görüldü, "Sen eğlenmiyorsun kızım, sen ölüyorsun."

"Ölüm bir mühendislik problemidir!" dedi Devrim, teyzesinin sesini taklit ederek, "'Gezegenin, çevrenin, ya da bedenin ölümü bir mühendislik probleminden ibarettir, insan bedeninde trilyonlarca hücre, insan hücresinde on binlerce molekül var. DNA'nin şifresi çözüleli elli yıldan fazla oldu. Hangi hücrenin hangisinin yanına, hangi molekülün nereye gelmesi gerektiği de biliniyor. Nanobotlara hasta parçacıkları onarmak, DNA'nin gösterdiği yerlere yerleştirmek kaldı.' Hatırlamadın mı?"

"Hatırladım."

"'Nanorobot ya da nanobotlar, metrenin milyarda biri boyutlarında robotlar. Saçaklı mühendisliğin ürünü akıllı makinalar, zerk edildikleri kan, doku veya ilikteki bozuk molekülleri onarıyorlar. Tamir edilemeyecek durumda olanları ortadan kaldırıp, yerine yenilerini inşa ediyorlar.' Tanrım, ne işler!"

Son cümleyi inler gibi söylemişti. Kadızade'nin yüzünde ilk kez duygudaşlığa benzer bir şeyler görüldü.

"Şeyh Salih'in Amerikan Kryobiology Cemiyetine üye olduğunu biliyor muydun?" diye lâfı değiştirdi, "Hayır mı? Müridleri, 'Hayatını mücadelelerle ve azimet ve fevkalâde bir zühd ve takva ile ibâdet ve tâat'a sarf ederek kendisinden Allah'ın izniyle gaipten haber vermek ve gaybı ahvali keşfetmek gibi ilmi ve kevni harikalar zuhura gelen bir velinin irşadına gelecek nesillerin mutlak ihtiyaç duyacakları' gerekçesiyle,

'kendilerini yetim bırakan hastalığına çare bulunduğu müjdesine kadar' Şeyhin cesedini dondurtmaya karar verdiler!"

Kızın anlamaya çalışarak baktığını gördü, "Kryo soğuk demek," diye açıkladı, "Kryoniks, maddeleri sıfırın altındaki ısılarda inceleyen bilim dalı. Eksi yüz altmış derecede moleküler değişim hemen tamamen duruyor ya, kryobiyologlar hastaları donduruyorlar. Maddi durumuna göre, bedeninin bütününü ya da sadece beynini ihtiva eden başını, sıvı nitrojen dolu tanklarda muhafaza ediyorlar. Daha 1993 yılında Cemiyetin tanklarında otuzdan fazla hasta vardı, üç yüz kişi de sırada ölmeyi bekliyordu, izleyen yıllarda başvurular yüz binlere ulaştı."

"Şeyh Salih'in hepsini dondururlar artık," dedi Devrim, esneyerek, "Koskoca Şeyh tabii, başını kestirirler mi? Bana bak, ya çözüldüğünde bayatlamış salatalık turşusu gibi olursa? O zaman ne olacak?"

"Nanolar salatalık moleküllerini onarır gibi onaracaklar, yine taptaze olacak. Birkaç yüzyıl içinde müridlerinin mezarlarını sulayabilecek hale gelmesi bekleniyor."

"Desene, Toprak biraderim parasını çıkaracak!" Güldü, "O zamana kadar Şeyh Salih nitrojen tankında, bir o yana bir bu yana blup blup! Dönenecek!"

Kadızade, "idrak, şuur, bunlar gömülemeyecek kadar değerli arşivler," derken gördü kendisini, "Hazreti Muhammed'in beynini dondurabilselerdi fena mı olurdu? Einstein beynini bilime bağışladığı zaman ellerinde gliserin de vardı, sıvı nitrojen de. İsteselerdi, gliserinle mumyalar, sıvı nitrojenle de dondururlardı. Eski usul turşusunu kurdular, muhteşem beyin ziyan oldu gitti! Tabii, maliyetler çok yüksek. Bir milyon dolar! Molekül mühendisliğinin ucuzlaması için daha birkaç kuşak beklemek gerekecek. Sadece para da değil. Amerikan Kryoniks Cemiyetinin tüzüğünün 2.04 numaralı maddesine göre Yönetim Kurulu, başvuruları reddetme hakkını saklı tutar. Tanktakilerin reanime olacaklarına, dirileceklerine dair demeç veren, reklâm yapan üyelerini de atıyorlar. Anlayacağın, ölümün bir mühendislik problemi olması senin işine yaramaz. Sen öldüğünde taş gibi soğuk ve katı olacaksın, inan bana, hiçbir şey bir ceset kadar ölü değildir!"

"Aslında dirilme yanlış kelime," diye söylendi Devrim, "Kyroniks'le ölüm yok. Ölüm, fuzzy. Hiçbir noktada mutlak ölümden söz edemeyiz. Nedir ölüm? Beynin bir hali mi, bedenin bir davranış biçimi mi, yoksa DNA gibi kendini kopyalama becerisi mi, diye sorsam, ne cevap vereceksin? Ölüm, hem bunların hepsi hem de hiçbiri demek durumundasın. İnsanlar bitkisel hayata girer, doktorlar, aileleri ölüm çizgisini nerede çekeceklerini bilemezler. 'Bundan sonrası ölüm' deniyor, olup bitiyor. Bir şeyi keyfi olarak ölü ya da diri ilân ediyoruz. Hayat ile ölüm arasına çekilen her çizgi, uydurma, her çizgi keyfi. Hayat, ölüme doğru derece derece yol alıyor. Aradaki çizgi, keyfi çünkü ikili sisteme şartlanmışız. Ya -ya da refleksi. Yalan söylemek, saçakları saklamak işimize geliyor. Özgürlük, eşitlik, dürüstlük, hak, adalet, vs. vs., bunların aslında saçaklı olduklarını kabul edersek, yandık! Ya özgürlük ya ölüm! gibi siyah-beyaz olmalı! Siyah-beyazı tutturmak için geri basmalı, gerekirse saçmalamalı, uydurmalı, geçiştirmeli, abartmalı hatta düpedüz yalan söyleyebilmeliyiz. Anılarımızı kırpmalı, düzenlemeli, tanımları kitaba uyacak şekilde saptırabilmeliyiz!"

"Beynin çalışabilmesi için öyle olması lâzım. Kodlama sisteminin çalışabilmesi mesajların tutarlılığına bağlı."

Devrim, dinlemiyordu, "Yeterince yakından bakıldığında bir hücre nerede başlar nerede biter görülmüyor," diye homurdandı, "Tıpkı dağların nerede başladığının, ovaların nerede bittiğinin kesin olarak görülemediği gibi. Elimizin bileğimize, bileğimizin kolumuza geçtiği gibi. Bedenimizin atomlarının dünyanın atmosferine, atmosferin atomlarının, uzaya geçtiği gibi. Beden atomları var, beden atomu olmayan atomlar, bir de aradakiler var. Hem beden atomu hem de değil. Çevremizdeki her şey akış halinde. Her şey her an kimlik değiştiriyor. Moleküller toplanıyor, dağılıyor. Atomlar toplanıyor, dağılıyor. En küçük parçacıktır dedikleri kuarklar toplanıyor dağılıyor, kar taneleri gibi hiç durmaksızın uçuşuyor, birbirleriyle çarpışıyor. Evren, kozmolojik bir sıvı gibi akıyor, akıyor. Kesinlik yok, sınır yok. Dirim, bir derece meselesi. Ölüm bir derece meselesi. Hayat, ölüme sızar. Ölüm, hayata sızar. Ayrım saçaklı. Tarih, bir asırdan diğerine sıçramaz. Organizma, hayattan ölüme sıçramaz. Bir hücre ne zaman ölüdür? Kesin bir çizgi yok. Bütün hücreler bir ölçüde canlı bir ölçüde ölü, çünkü hücreleri oluştu-

ran moleküllerin bazıları sağlam bazıları bozuk. Nanobotlar, bozuk molekülleri onarır, hücreler yenilenir. Sağlam hücre sayısı artar!"

"Düşün ki, nanobotlardan milyarlarcası atmosfere salınmış, havayı kirleten parçacıkları yok ediyor. Ya da Haliç'te atıkları yiyor, suyu temizliyor. Bunlar mutlaka gerçekleşecek. Mikroprocesor çipler kuantum limitlerini çoktan buldular çünkü."

"İnsan bir saçaklı makina. Tamir edilebilir bir saçaklı makina. İlkokulda eski diş fırçasını eski tel süzgece sürter, püskürtme resim yapardık. Püskürme resimde kesinlik yoktur. Püskürtme resim, fuzzy resim. Ben, üç boyutlu püskürtme bir resimim. Saçaklı bir hologram, o benim! Belirgin sınırlarım yok! Atomlarım uçuşuyor, senin atomlarına, koltuğun atomlarına, sardunyanın atomlarına, Safinaz'ın atomlarına karışıyor. Hepinizle iç içeyim. Hepimiz iç içeyiz."

"Leibnitz'in monadları da uçuşuyor. Maddenin zekâ yüklü cüz-i asgarları da uçuşuyor. Benim zekâm, senin zekân, koltuğun zekâsı, sardunyanın zekâsı hepsi iç içe. Diş fırçasını altın suyuna batırmış, fuzzy resmin üzerine püskürtmüşüm!"

"Tümünün altında yatan zekâ, kâinatın zekâsı. Ortak zekâmız. Hawking, 'kâinat başka türlü olsaydı, biz onu idrak edemezdik,' demiş, 'kâinat, biz burada olabilelim diye böyle. Ya da kâinat öyle ki, biz buradayız. Hiçbir şey bizim bildiğimizden başka türlü değil! Kâinatı kâinat yapan, bizim sorgulamamız, bizim varlığımız. Kâinat var ki, biz varız. Biz varız ki, kâinat var."

Holo-Kadızade'nin hiç etkilenmediğini vurgulamak ister gibi, omuzlarını silktiği görüldü. "Kâinatın varlığı esasen dini ve felsefi bir telkin, bir tasavvur, bir şartlanma," diyordu, "Yoksa, kimse görmüş değil. Ne kuarkları ne de monadları. Bilim, bu tasavvurun maddesel dayanaklarını saptıyor. Or'da bir Şey var. Çünkü, eğer Or'da bir Şey yoksa matematik patlar, berhava olur."

Berhava kelimesi kışkırttı, bir anda gözlerini devirdi, Holo-Devrim, "Sen de okuldan atılmış olmanın öcünü alırsın!" dedi. Sadece akları görünüyordu gözlerinin, ürkütücüydü. Mağdurlar bakmamaya çalıştılar.

"Amma da öç ha!" dedi Holo-Kadızade "Matematik patlarsa, kâinat yok olur! Maxwell'i düşün! Geçen yüzyılda matematikle oynarken ışığın bir elektromanyetizm türü olduğunu söylemişti. Fizikçiler test etti, doğru çıktı. Einstein, göreceliğin matematiği ile oynadı, enerji-kütle denklemini buldu, $e=mc^2$. Nükleer bomba test etmiş, doğru çıkmıştı. Gözümüzü açan matematik! Ne kadar çok matematik öğrenirsek, kâinatı o kadar iyi anlıyoruz. Ne kadar çok saçaklı matematik öğrenirsek, kâinatın o kadar saçaklı olduğunu görüyoruz! Bunun içindir ki, matematik varsa, kâinat var. Bunun için, eşhedü en la ilahe vaz-ı riyaziyat ve eşhedü en la ulumun resulü vaz-ı riyaziyat, diyorlar. Matematiği vaaz edenden başka Tanrı yoktur, bilim onun peygamberidir."

"Kuşçuk! Kuşçuk! Kuşçuk! Safinaz! Safinaz! Safinaz!" Kız, pencerede asılı kafesteki muhabbet kuşuna seslendi, "Allahu vazı-ı riyaziyatı Esmayı nüsna, Number 100! Kuşçuk, bakar mısın şu işe!"

"Canıım!" dedi kafesteki muhabbet kuşu, Devrim'e, "Birta-neeem. Bitanem.. Bitanem.. Bitanem!"

"Çünkü, kâinat matematiğe itaat eder," diyordu Kadızade, "Fen, matematiğin izinden gider. Tümevarım, tümdengelimi izler. Zamanla biri diğerinden ayırılamaz olur."

"...Tahta toprağa karışır, toprak suya karışır, Safinaz, İhtilâl'e aktarılır, Devrim olur!" diye karşılık verdi kız.

"Matematiğin sonu fiziki bir olaydır. Bir Şey'den, Hiçbir Şey'e gidiş, fiziki bir olaydır. Doğada her şey böyledir ya protondur ya da anti-proton; ya elektrondur ya da anti-elektron, ya kuarktır ya da anti kuark. Hem proton hem de anti-proton olmaz. Hem elektron hem de anti elektron olmaz. Hem kuark hem de anti-kuark olmaz. Birleşince yok olurlar. Kâinat, son bir atom içerir, sonra da Hiçbir Şey.

Hiçbir Şey, Aristo ile Buda'nın çarpıştığı noktadır. Aristo, uçlardaki siyah-beyazdır. Buda, ortadaki kırçıl. Aristo, iki uçtan ortaya doğru yürüyüşe geçer. Buda, saldırıyı karşılamak için uçlara doğru açılır. Ne çare, buluştukları noktada yok olurlar. Kâinat, son bir atom içerir, sonra da Hiçbir Şey. Buluşma anında kısacık bir süre, bir kıvılcım ömrü kadar bir süre, Aristo'nun ya- ya da'sı, Buda'nın hem-hem de'si ile bir-

leşir; Yin-Yang denklemi de işler, Aristo'nun akla-karası da. Ne çare, bu, matematiğin sonudur. Kâinat, son bir atom içerir, sonra da Hiçbir Şey."

"Pozitivistlerle, metafizikçilerin buluşması Hiçlik'te sonuçlanır. Pozitivistlerle metafiziktiler çakıştığında bir artı birin hem iki, hem de iki olmadığı durum ortaya çıkar. Yaşam fizikse eğer, fiziğin yasaları varsa, fizikçi Erkâni ile büyücü Asiye Hoca'nın örtüşmelerinden korkmak lâzım. Pozitivist Kenan Dayım gibilerle fundamentalist Osman Amca gibilerin iç içe geçmelerinden korkmak lâzım. Bu matematiğin sonu olur. Matematiğin sonu, yani bildiğimiz gerçekliğin sonu. Sonuç ihtilâl!" Tüyler ürpertici, korkunç bir kahkaha attı, "Yani, ben!"

"Yani, sen! Dünyayı bir 'bok çukuru' gören, bu çukurda bir 'fare gibi' yaşamayı reddeden, sen. Dünyayı 'ne anlamak ne de değiştirmek ' isteyen sen. Rüyayı kâbusla eş tutan, 'Bir boka yaramayacak hayaller için öleceğime, keyfime bakarım daha iyi!' diyen sen. Devrim. Senin kaderin, bu ülkede yaşayan hepimizin kaderi. Sen kurtulursan, ülke kurtulur."

"Bana ne ülkeden!" dedi Devrim, "Burası berbat bir ülke! Fakültede sebat etmeliymişsin teyze!" diye alay etti, "Bizi hiç olmaktan kurtarabilirdin!"

"Allah'ı fenin matematiği izlemesinde buldum," dedi Kadızade, "Orada bir şey var. Farkına vardığımız ama tanımlayamadığımız bir şey!"

"En el-Hak," dedi Devrim, "Stephen Hawking, Hallacı Mansur'dan kopya çekmiş olmasın sakın!" Gözleri yine deli deli bakmaya başlamıştı,

"Ben, üç boyutlu püskürtme bir resimim! Ben saçaklı bir hologramım! Kesin sınırlarım yok! Atomlarım uçuşuyor, senin atomlarına, koltuğun atomlarına, sardunyanın atomlarına karışıyor. Ölü ya da diri, hepinizle iç içeyim. Tanrı'yla iç içeyim, onun zekâsını paylaşıyorum. Bizim monadlarımız iç içe!"

"Oğuz Dayı'nın cesedi de püskürtme hologramdı," dedi Kadızade. Salondakiler, kadının sükûnetini muhafaza etmeye çalıştığını görebili-

yorlardı, "Anneminki de öyle. Kendimi kabirlerinin başında, elimde kelebek ağı, toprağın dışına sızan aziz atomlarını yakalamaya çalışırken görüyorum. Kuarklar ağın deliklerinden kaçar havada uçuşurken, çılgınlar gibi bir ona bir ötekine koşuyor, zıp zıp zıplıyorum. Toprağın altından sesleniyor halan, 'Koşma çocuğum, terler, hastalanırsın!'"

"Ne kötü! Meğer ikisini de diri diri gömmüşsün!" diye alay etti Devrim, "Oysa, mezarda hiç değilse saçların bir süre daha uzamaya devam ettiğini herkes bilir!"

Kadızade duymazlıktan geldi, "Acaba yaşayan bir şey bulabilir miyim diye ağı fırlatıp mezarlara saldırıyorum. Bulsam ne olacak ki?"

"Eve getirir, buzdolabına koyardınız," dedi Devrim, "Gliserine batırır, nitrojen kavanozunda saklardınız!"

"Kes artık! Aklını tümden kaçıracaksın!"

"Neden ama?" diye şakıyıverdi kız, "Kuralları ihlâl etmiyorum ki! Fiziğin ve kimyanın bütün kuralları işlemekte. Bütün yapılan bedenin hâkimiyetini kırmak, insanlar öleceklerse, kendi istedikleri için ölsünler, bedenleri dayattığı için değil! Beden de yok, nitekim. Beden bir akı. Atomlarını, monadlarını döke saça akıyor, öyle değil mi? Ben de canlı canlı ölüyorum."

"Halt etmişsin sen," diye bağırdı teyzesi, "Kimse canlı canlı ölmez, insanlar ölü olduklarında ölürler!" Odadaki muhabbet kuşu, Safinaz, korkup çığlıklar atmaya başlayınca kendine geldi, "ilmek gırtlağına bastı, Oğuz öldü," diye tısladı, "Dili dışarı sarktı, barsakları boşaldı. Öldü! Gitti! Bitti! Yok! Hiç! Bunu anlıyor musun?"

Bir an kızı kollarından tutup, sarsmak ister gibi bir hareket yaptı, kendisine hâkim oldu, "Nitrojen tankına koysalardı, blup blup sağa sola döndükçe dili yanaklarına çarpar, morartırdı da farkına varmazdı. Ne dilinin ne de yanağının!"

"Vetha!" dedi Devrim. "Vetha!" Saçaklı Devrimcilerin kullandıkları terminolojiye ait bir kelimeydi, "Evet/hayır" anlamına geliyordu.

"Vetha! Ama çok dert etmeyin, İmre Teyze! Kim, ne cüretle diyebilir ki, hayat denen şey güzeldir? Ya da herkes için güzeldir? Oğuz Dayı, normal yaşamı yaşamak istememiş işte! Siz, beni de dert etmeyin!"

"Kardeşim olacak o budala neyin normal olduğunu biliyor muydu sanıyorsun? Dışlanmışlığı normal sandı! O da öyle, rahmetli anam da öyle! Alt olmuşluğu normal ve kaçınılmaz sandılar. Başka yaşamların var ve mümkün olduğunu bilmeyecek kadar masumdular!"

"'Dünyanın bir yerinde hava kapalıyken, başka bir yerinde güneş mutlaka parlıyordur.' Böyle demiştiniz. 'Mesele, bunun ayrımına varmakta'"

"Evet! Dünyanın değilse kâinatın bir yerinde mutlaka parlıyordur! Hayat, sen nasıl inşa edersen öyle şekillenir. Bak, Demokritus'un hayatı atomlar ve boşluktan oluşan bir evrende geçti. Eflatun'unki doğrular ve üçgenlerden ibaretti. Aristo'nunki siyah-beyazlardan. Sonra, Papa'nınki var, Buda'nınki var. Marks'ınki, Oğuz'unki, Picasso'nunki, Hazreti Muhammed'inki, YÜCE PİR'inki var. Hepsi bütünlüklü, hepsi kurgusal!"

Kışlık Dersaneyi dolduran Mağdurlar, Jüri Üyeleri, hepsi ayağa fırladı! Tepiniyor, bağırıyor, küfür ediyor, salonun ortasındaki Holo-Kadızade'ye yumruk sallıyorlardı. Kadın, genç bir adamın tokadının hologramının yüzünün içinden geçtiğini gördü. Linç atmosferi yoğunlaşırken, Holo-Kadızade hastane odasına işaret etmiş, konuşmayı sürdürüyordu,

"Bütün yaptıkları, bütün yaptığımız, hayatı teoriler biçiminde idealize etmek, akla uydurmak, inşa ettiğimiz hayali evrenin bir yerde, bir biçimde sahici kâinatın gerçekleriyle çakışacağını umut etmekten ibaret!"

"Bu da olmayacak bir duaya amin!" diyordu Devrim de, "Çünkü, asla bilemeyeceğimizi kesin olarak bildiğimiz şeyler olduğunu biliyoruz!"

"YÜCE PİR!" diye haykırdı, Mağdurlardan birisi canhıraş bir sesle, "YÜCE PİR!"

Anında cevap geldi, "YÜCE PİR, her şeyi bilendir!"

"YÜCE PİR, Son Hakikat'tir!"

"YÜCE PİR! Mutlak Bilinç'tir!"

"YÜCE PİR! Tekleşmiş Varoluştur!"

"YÜCE PİR! Tekleşmiş Dünya'dır!"

"YÜCE PİR! KOALİSYON'dur!"

"YÜCE PİR! YENİ DÜNYA DÜZENİ'dir!"

"YÜCE PİR! Ekonomik Akıl'dır!"

"YÜCE PİR! The YOL'dur!"

"YÜCE PİR! Hocaların Hocasıdır!"

"YÜCE PİR! Mutlak Teslimiyet'tir!"

"Teslim Olmayanlara lanet olsun!" diye tempo tutmaya başladı kalabalık, "Ya teslimiyet ya ölüm!" Yargıç V Levin, tokmağını vuruyor, celseyi tatil edeceğini tekrarlıyordu. Deli General oturduğu yerden bağırmaya, söz istediğini duyurmaya çalıştı.

"Sayın Yargıç, Sayın Jüri Üyeleri, dinleyin! Devrim Kuran'ın, 'Pozitivistlerle, metafizikçilerin örtüşmesi Hiçlik'le sonuçlanır,' sözlerine dikkat edin! ihtilâl! Devrim! Genç kız! Pozitivistlerle metafizikçilerin her ikisinin birden doğru olmaları halinde 'bir artı birin hem iki hem de iki olmadığı' durumun ortaya çıkacağını, bunun matematiğin sonu olduğunu söylemektedir! 'Bu, ihtilâl'dir. Bu, âlem'in sonudur' demektedir.

'İhtilâl! ya da Revolution!' Devrim Kuran, kendisini bu sözcüklerle tanımlamaktadır! Kendisi, bir artı birin iki olduğuna ve olmadığına inanmaktadır! Bu uzlaşmaz çelişkiye dayanamamış, âlemin sonunu getirmiştir! Devrim Kuran, açıkça Çözümlemeci Modernist Düşüncenin kurbanıdır! Çözümlemeci Modernist Düşünce, ayrımların ortadan kalktığı hatta hiç var olmadıkları durumlarda bile bütünü parçalarına ayırmaktan kendisini alamamaktadır!

Oysa Devrim Kuran, Talip İmre gibi, Şeyh Muzaffer'in ahfadındandır. Buna karşın, Tanrı'nın kavranamaz görkemi, numen, içindeki sarsıcı 'Celâl,' mysterium tremendum ile sevecen 'Cemal'in erkeksi 'yang' ile kadınsı 'yin'e karşılık olduklarını, her ikisinin de 'Kemal'de yani YOL'da birleşerek yaşamı mümkün kıldıklarını bilmemektedir!

Müvekkilem kendisine Issız'ın Türküsünü bilip bilmediğini sormuş, Devrim Kuran, Körkuyu ile ilgili hiçbir şey hatırlamak istemediğini söylemiştir. Anlatın onlara Talip İmre. Sayın Jüri Üyelerine Issız'ın Türküsünü söyleyin!"

Savcı V. Claudia Roth, ayağa fırladı,

"İtiraz ediyorum, Sayın Yargıç! Issız'ın Türküsünün davamızla hiçbir ilgisi yoktur! İmre Kadızade, Saçaklılık, nihilizm ve kendisine bir dünya kurmasını engellemek suretiyle Devrim Kuran'ın intiharına yardımcı olmakla suçlanmaktadır. Issız'ın Türküsü bir hurafedir. KUTSAL KOALİSYON'umuzun fikir babalarından G. G. Simpson'un söylediği gibi, insan varlığının nedenine ilişkin sorulara 1859 yılından önce verilen yanıtların tümü tamamiyle değersizdir. Değersiz yanıtlar ne kadar çabuk unutulurlarsa, YENİ DÜNYA DÜZENİ için o kadar iyi olacaktır!"

"Sayın Yargıç! Sayın V. Levin! Efendim! Efendim, hatırlayınız! Tek bir mıh yitirdikti, naldan olduk, Tek bir nal yitirdikti, attan olduk, Tek bir at yitirdikti, atlıdan olduk, Tek bir atlı yitirdikti, zaferden olduk, Tek bir zafer yitirdikti, ülkeden olduk!"

General, ayağa kalkmış, türkü söylüyordu. Ağıt temposunda re tadında, çok eski bir türküydü. Mağdurlar dâhil, salondakiler kulak vermekten kendilerini alamadılar.

'Tek bir zafer yitirdikti, ülkeden olduk!' diye vurguladı, General, 'Tek bir zafer yitirdikti, ülkeden olduk!' Sayın Yargıç, bu türkü burada bitmeli! Tek bir ülke yitirdiğimiz için YENİ DÜNYA DÜZENİ'nden olmak istemiyorsak, Talip İmre Kadızade'nin ve onun yeğeni Devrim Kuran'ın Issız'ını dinlememize izin vermelisiniz!"

"Yarın sabah saat 10'da," dedi Yargıç V. Levin.

THE MIH

ISSIZ'IN TÜRKÜSÜ

Holo-former, bir zamanların Pozitron Emisyon Tomografi cihazına benzeyen bir aletti. Bellekte oluşan görüntüleri iki boyutlu bir cam ekrana yansıtıyor, bu aşamada devreye giren bilgisayar, resime üçüncü boyutu ekleyerek anıların mükemmele yakın hologramını çıkarıyordu. Polisin işini fevkalade kolaylaştıran holo-former, işkence gereğini de ortadan kaldırmıştı, doğruyu öğrenmek için sanığın makinaya bağlanması yeterliydi. Meğerki beyni bütünüyle harap olmuş olsun, hiçbir düşünce ya da eylem gizli kalmıyordu - özellikle de sanık işbirliği yapıyor, hatırlaması istenenlere kendi arzusu ile yoğunlaşıyorsa. Pek ender olmakla beraber, irade gücünü sergilemeye çalışan, kendilerinden istenilenin dışında başka şeylere yoğunlaşmaya kalkışan sanıklar çıkıyordu. Böylelerine pentatol ve türevleri gibi irade zayıflatıcılar enjekte edilirdi. Talip İmre Kadızade, saklayacak bir şeyi olmadığını düşünüyordu. Holo-formera, avukatlarının huzurunda kendi isteğiyle bağlandı. Ingrid Skaal, aleti çalıştırdı, ışıkları söndürdü, yerine geçti.

Yargıç V Levin'in önündeki boşlukta beliren orta boy holo-odaya doluşmuş bir dolu insandılar. Bedenleri birbirlerine karışmıştı, sayıları belirsizdi, yüzlerinin olması gereken yerler boştu. Buna karşın filmcilerin rabarba dedikleri anlamsız konuşma sesleri çıkarıyorlardı. Jüri Üyeleri, dinleyici Mağdurlar, Mahkeme Heyeti, Talip İmre'yi o gün, o odada kimlerin olduğunu hatırlamaya çalışırken izlediler. Alnı kırışmış, dudaklarının üstünde ter taneleri belirmişti. Kadının şekilsiz figürleri tek tek aklından geçirdiği ama yüzlerini anımsayamadığı belli oluyordu. Epey bir süre uğraştı, vazgeçmek üzereyken tabut göründü. Aynı anda kulakları yırtan bir çığlıkla birlikte şekilsiz figürlerden birisi netleşti, kendisini tabutun üstüne attı. Bu, Talip'in annesi, İmran Kadızade'ydi. İmran Kadızade, tabuta kapanmış haykırırken yanında beş-altı yaşlarında bir kız çocuğu oluştu. Talip İmre Kadızade, kendi yüzünü de çıkartamamıştı, izleyenler, çocuğun sanığın kendisi olduğunu Ingrid Skaal söyleyinceye kadar anlamadılar. Anne Kadızade'nin yüzü de durmaksızın şekil değiştiriyordu. Skaal, bunun da normal olduğunu, çocukların annelerinin yaşlandıkça değişen yüzlerini yıllar

itibariyle net hatırlayamadıklarını, bellekte kalanın önemli olaylara bağlı resimler olduğunu anlattı, en net resmin de ölüm sırasındaki görüntü olduğunu söyledi. Çocuk İmre Kadızade'nin babasının tabutuna kapanmış ağlayan annesine sokulmaya çalışırken, omuzlarına yapışan iki erkek eli tarafından geri çekildiği görüldü. Talip Kadızade, kendisini geri çeken ellerin sahibinde yoğunlaştı, Mahkeme Heyeti, sanığın dayısı Kenan Kadızade'yle tanıştı. Kenan Kadızade, önce yeğenini sonra da kızkardeşini tabuttan uzaklaştırdı. Sonra sandukanın altına girdi. Birtakım başka bedenlerle birlikte uzaklaştı. Kışlık Dersanedekiler cenazenin ardından çocuğunun elini tutmuş bakan İmran Kadızade'nin hamile olduğunu gördüler. Bu anıdan sonra Talip'in belleği yine karıştı. Helva karıştıran bir kadın, sarıklı bir hoca, sonra eşyalar, eşyaları taşıyan birileri belirdi. Bunları Haydarpaşa Garı'nın tavan süslemeleri, tren düdüğü izledi. Ve karanlık çöktü.

Karanlık, İmre Kadızade'nin bir sonraki anısına yoğunlaşmaya çalıştığı saniyeler boyunca sürdü. Yargıç V Levin'in önü aydınlandığında Kışlık Dersaneyi narçiçeği bir ışık sarmıştı. İmre Kadızade'nin sesi duyuldu.

"Biz, Kadızadeler, Yeni Horasan Halk Cumhuriyeti'nin Çankırı Vilayeti'nin, Çerkeş Kazası'nın, Körkuyu Köyündeniz. Ailemizin tartışmasız reisi, Osman Kuran, Devrim'in annesi Müjgân'ın doğrudan amcası, Ayla'nın eniştesi, her ikisinin de kayınpederleriydi. Annem İmran ile babam Murat'ın evliliğinden iki çocuk doğdu, ben ve Oğuz Kadızade. Babam aniden öldüğünde ben altı yaşındaydım, annem, Oğuz'a hamileydi. Oğuz, Körkuyu'da doğdu." Duraladı. "Körkuyu, garip bir yerdi," dedi boğuk bir sesle,

"Körkuyu'da güneşin Issız'ı narçiçeğine boyadığı saatlerde inceden bir ninni başlar, sürüler ağıllarına dönüp Çoban Yıldızı batıncaya kadar da devam ederdi. Kim söyler, hangi dilden söyler belirsizdi. Buna karşın, o ninni sanki karşı durulamaz bir telkindi, onu işiten bizlerin içine işlerdi.

"Allah'ın bize gökler ve yerküre arasındaki görünen ve görünmeyen sayısız küçük-büyük âlemlerin içinden uzattığı köprünün sağlamlığı Hakikat Medresemizin muhafazasıyla kaimdir. Ve ailemize lütfedilen bu köprü, ebediyete açılan o Köprü'dür. Hakkı Teâlâ, sonsuz kudreti,

merhameti, iyiliği, sevecenliği ve ışığıyla, bizleri küçük birer Kâinat olarak ebed için yaratmıştır. Vicdan dediğimiz yaradılış bilincimize başvurmamız halinde, onun bizi ebedin mutluluğuna çektiğini görürüz. Ve Körkuyu, ahirete kavuşmayı büyük bir heyecan ve hevesle bekleyen bizleri o çok mutlu vuslat anına kadar oyalamak üzere bahşedilmiş bir misafirhaneden ibarettir. Ve bizler, ailemiz, cemaatimiz, ümmetimiz, zehir yeşili rüzgâr, tarla sıçanları, birbirlerine mengene gibi kapanan azman kayalar, buzdan mezarlar, âlem ve kâinat, biz hepimiz, birbirimizden hiçbir surette ayrı düşünülmeyecek bir bütün olarak, aynı kudret, tutum, emir ve kanun uyarınca bir aradayız. Kuran Ailesi, Allah'ın iradesi doğrultusunda gerçekleştirilmiş kutsal bir ittifaktır. Kadın ve erkek hısım akrabalarımızın kulluklarını ifade etme biçimlerinden birisidir!

Devrim'e Issız'ın Türküsünü hatırlayıp, hatırlamadığını sordum. "Hani, güneşin Issız'ı narçiçeğine boyadığı saatlerde inceden inceye başlardı, sürüler ağıllarına dönüp Çoban Yıldızı batıncaya kadar da böyle devam ederdi, 'Allah'ın bize gökler ve yerküre arasındaki görünen ve görünmeyen sayısız küçük-büyük âlemlerin içinden uzattığı köprünün..."

Devrim, Körkuyu ile ilgili hiçbir şey hatırlamak istemediğini söyledi. Israr ettim, "Bir zamanlar dünya böyle bir yerdi. Gerçekten, anımsamıyor musun? Kim söylerdi, kimin diliyle söylerdi, belirsizdi, buna karşın, o ninni, Issız'ın Türküsü, karşı durulamaz bir telkindi, işitenin içine işlerdi. Sana değmemiş olması mümkün mü?"

"Sen gerçekten bir boktan anlamıyorsun, değil mi?"

Devrim Kuran'ın sesinin Jüri'nin kulaklarında patlamasıyla birlikte, İmre Kadızade, anılarına döndü. Genç kız, öfkeyle bağırıyor, kafesteki muhabbet kuşu Safinaz kendisini oradan oraya atıyor, tüyleri uçuşuyordu.

"Teyze, sen gerçekten bir boktan anlamıyorsun!" diye tıslamıştı Devrim.

"Güneşmiş, koyunlarmış, beni ilgilendirir miydi sanıyorsun? Ben o durumdayken, dağın, taşın söyledikleri umurumda mıydı sanıyorsun?

Benim söylediklerim onların umurunda mıydı? O berbat evde her şey yabancıydı. Her şey ters geliyordu. Hele de Osman! Hiçbir boktan haberi yoktu ama kendimi suçlu hissettiriyordu bana. Korkunç bir suçluluk duygusunun ağırlığı altında eziliyordum. Cehennemlik bir suçla itham ediliyordum. Her yönden suçlanıyordum. Acım sonsuzdu. Çünkü, hem suçluydum hem de masum. Ama suçlu olduğumu bir tek ben biliyordum, anlıyor musun? Onlara göre masum olmam gerekirken suçluydum! Kendimi masum bir suçlu gibi hissediyordum! içinden çıkılmaz bir durum bu! insanın kendi küfürlerinde, kendi yalvarmalarında kendi acısını algılıyor olması! Başka kimse değil, sadece sen algılıyorsun acını. Sana acıyan bir tek sensin. Sessizliğin ortasında, bir başına kalıveriyorsun. Her şey kopuyor, gidiyor. Boşluğun ve sınırsızlığın ortasında aniden yapayalnız kalıyorsun. Her şey ölü, cansız, renksiz ve saçma görünüyor. En başta da kendini beğenmiş Osman! Başımda dua ediyorlar, bir bir bir. Kendimi bir türlü katılmayı beceremediğim karmaşık bir filmin izleyicisi gibi hissediyorum. 'Allah!' dedikçe bunlar, sesleri kanımı beynime sıçratıyordu. Tümüyle savunmasız olmak, korkunç öfke patlamalarına neden oluyordu, ama çaresizdim. Parmağımı bile kıpırdatamayacak haldeydim. Ağrıdan yarı baygın yatıyordum, o da suçluluk duygusu yaratıyordu. Epey şişmanlamıştım, fazla kilolarımı da utanç verici bir pislik olarak algılıyordum. Onlar dua ettikçe ben daha çok sıkışıyordum. Kendimi kuyuya atmam, damarlarımdan birini kesmem, özellikle de suyun ta dibine gitmem gerekiyordu. Ayağa kalkmak, kendime zarar vermek istiyordum. Ben altın vuruşu istiyordum. Onlar telâşlanmıyorlardı bile. Benim için telâşlanacakları yerde, Allah'larına yağ çekmekle meşguldüler!"

Talip İmre'nin, "Onların da senin kadar masum olabilecekleri hiç aklına gelmedi mi?" diye sorduğu duyuldu. Holo-Devrim'in, buna verdiği yanıt çirkin bir kahkahaydı. Yüzünü bir anda yaşlandıran çirkin bir kahkaha.

"Masum mu? Ben mi?" diye hırladı, "Hayır, beni hiç kimse, hiçbir şey ilgilendirmiyordu, ilgilendiğimde de onları düşman gibi görüyordum. Korkunç şeyler yaşamama neden olanlar, onlardı. Bu berbat evdi. Bu berbat köydü. Koyunlardan ödüm kopuyordu. Helaya girmekten ödüm kopuyordu. Buram buram terliyordum. Kendi kokum kendi midemi bulandırıyordu. Durmadan kusuyordum. Hatice nane limon içir-

meye çalışıyordu. Elinde bardak, üzerime eğilmişken gülünç bir kuklayı andırıyordu. Avaz avaz haykırıyordum ama rüzgâr sesimi bastırıyordu. Rüzgârın çığlıkları, sarsılan kayaların iniltileri korkunçtu. Kuzey kutbundan geldiğini, yolunun üstündeki her şeyi yakıp yıktığını sanıyordum. Öğlene doğru yokluk krizinin belirtileri olanca ağırlığıyla yüklendi. Rüzgâr, her zamankinden daha şiddetli esmeye başladı. Ne olduğunu bilmediğim bir şeyin beklentisi içinde tir tir titreyerek onu dinliyordum. Sonra o korku. O sonsuz korku. Bir felâketin yaklaştığını bilmenin korkusu. Odanın çarpıklaştığını, duvarların kaydığını görüyordum. Elektrik ampulünün üzerine sinekler pislemişlerdi. Kör edici bir ışık yayıyordu, altında komşu kadınların ağızları hiç durmadan açılıp kapanıyordu. Yamru yumru kadınlar, kuru ceviz gibi yüzler, kuyu gibi ağızlar. Bazen bir altın diş ampulün ışığını yakalayıp yansıtıyordu. Beni izleyen renksiz gözlerine bakıyordum. Balmumu heykellere benziyorlardı. Lunaparktaki korku tünelindeki gibi maketler! Korkudan yüreğim sıkışıyordu! 'Defolun, başımdan! Defolun!' diye bağırıyordum. Onlar da geriye sıçrarken haç çıkarıyorlardı, Allahümme inni euzü bike minelhubsi velhabais! Şeytandan kaçan Giritli kocakarılar gibiydiler, ama duaları Arapçaydı. Korkunçtu! Hazır aklımdayken, söyleyin bakalım, Allah niye tapılmak ister? Niye habire 'Ulusun!' demek zorundayız? Aşağılık kompleksi mi var? Neden Osman Kuran, Hazreti Muhammed'den daha kibirli?"

"Seni o halde Körkuyu'ya göndermek kimin aklıydı?"

"Müjgân'ın, doğal olarak! Bekir, başını dinlemek için destekledi. Temiz hava, bol gıda. Köy yumurtası, İslami değerler geyiği. Issız'ın Türküsü! Beni adam edeceklerdi, güya. Ama doğru söylediğin bir şey var senin, insan kendi dünyasını inşa ediyor, gerçekten!"

"Bundan zehiri orada da bulduğunu mu anlamam gerekiyor?"

"Boğma rakı," dedi Holo-Devrim, arsız arsız, "Sürülerin ağıllarına dönüp Çoban Yıldızı'nın battığı saatlerde, mengene gibi kapanan azman kayaların dibinde, zehir yeşili rüzgâr, tarla sıçanları, biz, boğma rakımız ve sarı kızımız birbirimizden hiçbir surette ayrı düşünülmeyecek bir bütün olarak, aynı kudret, tutum, emir ve kanun uyarınca bir aradaydık!' Kuran Ailesi, Allah'ın iradesi doğrultusunda gerçekleşti-

rilmiş kutsal bir ittifakmış! Sahtekârlar! Müjgân'ın Bekir'i Gül'le bastığını biliyorsun, değil mi?"

Talip İmre'nin başını 'evet' anlamında salladığı görüldü.

"Osman'la Hatice bizim evi terk etmiş, Aylalar'a gitmişlerdi ya, Bekir eve döndükten sonra Ömer Amcamlar'a, 'Pazara babamı alın gelin, Ömerli'de mangal yapalım,' diye telefon etti. Sabah geldiler bunlar. Babam, ben, Toprak, Osman, Mustafa aynı arabadaydık. Arabayı Mustafa sürüyordu, Osman da onun yanında oturuyordu. O geceden sonra Dayımla Bekir de ilk kez görüşüyorlardı. Babam, yine akşamdan kalmaydı. Uykusunu alamamıştı, gözleri kan içindeydi. Nerede bir büfe görse, Mustafa'ya, 'Çek!' diyor, bardak bardak ayran içiyordu. Üçüncü defasında mıydı, neydi, Mustafa dayanamadı, 'Nedir be Bekir Abi bu senin yaptığın?' dedi. Ben de sandımdı ki, bunlar Bekir'i azarlayacaklar, 'Yaptığın ayıptır,' filân diyecekler! Ne gezer! Babam, 'Ne yapmışım?' diye sorunca, 'Kadın dediğin nedir, be abi?' dedi Mustafa, 'Ne demiş Resulullah? Bir kadını görüp heves eden kimse, hemen ailesiyle münasebette bulunsun,' demiş.' Osman'a soruyor, 'Öyle demiş mi, amca?' Osman, başını sallıyor, 'Doğrudur!' Mustafa sürdürüyor, 'Baktın şeytanın biri kanına giriyor, ablama gideceksin. Ablamı da mesut edeceksin, kendini de. Büyüklerimiz, kadın milleti eğe kemiği gibidir derler, doğrultmaya kalkarsan, kırarsın. Doğrultmaya kalkmayacaksın. Kadından eğriliğiyle faydalanmaya bakacaksın. Öyle mi amca?' Osman'a soruyor, Osman da onaylıyor.

"Kadın kişinin efradı ailesine infak ettiği sadakadır. Hayırla muamele etmek icap eder, çünkü onlar sizin emriniz altındadır." Bekir de diyor, 'Tamam baba, anlaşılmıştır."

Bekir söyledi, Müjgân'la evlenmeye kalkınca da bunu kenara çekmiş, "Sakın ha kadın sözüyle hareket etmeyesin," diye tembihlemiş. "Kadın sözüyle hareket etmek, üzüm tanesi kadar küçük beyinli Habeş'in sözünü tutmaktan daha kötüdür." Adi herif!

Pis seksist! Senin Allah'ın iradesi doğrultusunda gerçekleşen kutsal ittifak geyiğin böyle bir şey işte!"

Talip Kadızade başını kötü anıyı kovmak ister gibi salladı. Sanki bu hareketi başlattı, holo-ışık kurşuniye dönüşürken hastane odası yerini kasım bozkırına bıraktı. Donmuş kara toprak, birkaç çıplak ağaç ve acı soğuk.

"Babamın öldüğü yıl, Kenan Dayım, Çerkeş'te görevliydi," diye anlattı, "İstanbul'a gelip annem ile beni aldı ama kendi evinde koymadı, doğrudan Osman Amca'nın yanına, Körkuyu'ya gönderdi. Kışa girmiştik, iç Anadolu'nun amansız karayeli bozkırı var gücüyle titretiyordu. Dayım, birkaç gün içinde yolların tamamen kapanacağını, Hatice Yenge'nin annemin doğumuna gelemeyeceğini hesaplamış, bizden bir an önce kurtulmak istiyordu. Annem de köyde doğum yapmaktan ürküyordu. Çerkeş'te doktorun da ebenin de var olduğunu, zaten benim de okulumdan kalmamam gerektiğini ileri sürerek direndiyse de kabul ettiremedi. Dayım... Dayım, doğum hadisesiyle tek başına halleşemezdi. Bir sene kaybetmemle bir şey olmayacağını söyledi, 'Doğumu orada yapar, temiz temiz gelirsiniz,' dedi.

Körkuyu'ya bizimle gelmedi. Ankara'dan müfettişlerin geldiğini söyledi, uzaktan hısım bir arabacıya emanet etti, onunla gönderdi. Kasımın ortalarındaydık. Toprak donmuştu. Yerlerde parça parça karlar vardı. Bulutlar simsiyah ve alçaktaydılar. Buz tanecikleri fırlatıyorlardı. Buzlar yanaklarımı kesiyor, soğuk rüzgâr gözlerimi yaşartıyordu. Atlar, nefes nefeseydi. Körük gibi sesler çıkartıyor, islim veriyordu. Zayıflıktan kemikleri çıkmıştı. Belirgin bir yol yoktu. Uçsuz bucaksız boşlukta, muhacir arabası devrildi devrilecek gibiydi. Arabanın arkasına bir döşek atılmıştı. Ana-kız, döşeğin üzerine, eşyalarımızın arasına oturtulmuştuk. Tahta valizin köşesi belime batıyordu. Araba sarsıldıkça, annem bir eliyle karnını, diğeriyle beni tutuyor, 'Daha gelmedik mi?' diye soruyordu. Cevap, hep aynıydı, 'Nah, şu tepenin ardında abla.' Tepeler tepeleri kovaladı. Hava kararda. Günümüzde otomobille yirmi dakikadan az süren mesafeyi, beş saatte ancak aldık. Kar sırılsıklam ıslattı, annem soğuktan bitkin düştü. Rüzgâr, yüzünü yakmış, kıpkırmızı etmişti. Evler öylesine virandı ki, arabacı ilân etmeseydi, köye vardığımızı bilemezdik. Mazgal deliklerine benzeyen küçük camlarda idare lambalarının titrek ışıklarını ancak o gösterince fark ettim. Etrafta kimsecikler görünmüyordu. Osman Amca'nın evi köyün dışın-

da, Issız'ın ortasında tek başınaydı. Kapıya vardığımızda kar girdaplanıyordu."

İkiye iki ebadında, kerpiç duvarları kireç badanalı, sobasız bir odada, sonuna kadar kısılmış idare lambasının alacakaranlığında, yer yatağında Çocuk Kadızade'nin titrediği görüldü.

"Sayın Yargıç," dedi sahici Kadızade, "O sürecin Devrim gibi bende de bıraktığı izlenim, insanlardan uzak, çok uzak, yalnızlık içinde bir bozkıra sürülmüş, cezalandırılmış olmak hissidir. Eskimo şiirindeki gibi: 'Yoksul ve zavallı bu toprak! Yoksul ve zavallı bu buzlar! Yoksul ve zavallı bu ev! Yoksul ve zavallı bu insanlar! Yoksul ve zavallı! Yoksul ve zavallı!'"

Evin kapısında atlar, sonradan tilki olduğunu öğrendiğim bir şeyden ürktüler, kaçmaya, canlarını kurtarmaya çalıştılar, arabacı da kıyasıya dövdüydü onları. Annemin kendisi kırbaçlanıyormuş gibi sıçradığını, arabanın kenarlarına zor yapıştığını hatırlıyorum. Bir bavulla bir sepet yere yuvarlanmış, patlamıştı. Arabacının Hatçe Ana'yı çağıran avazını rüzgâr bozkıra dağıtıyor, boğuk fısıltıya indirgiyordu. Hatice Yenge, neden sonra duymuş gelmişti. Elinde bir idare lambası vardı. Lambanın alttan aydınlattığı yüzü, bana çok yaşlı göründüydü.

Annemin bacakları şişmişti. Beli kopacak gibi ağrıyordu. Arabadan inerken karnının üstüne kapaklandı. Kaldırmaya çalışırken yüzlerimizin yaklaştığı anda yerlere saçılmış eşyalarımızı toplamamı işaret etti. Titrek bacaklarının üstüne zar zor dikildi, arabanın içindekilere uzanmaya çalıştı. Ne kayınvalidesi ne de arabacı, eşyaları taşımamıza yardım ettiler. Adam arabadan inmedi bile. Tek yaptığı bana oturduğu yerin hemen arkasındaki sepeti uzatmaktı. O da, kardan başımı kaldırıp ne yaptığımı göremediğim için. Annem beni, ben annemi kollayarak, eşyalarımızı içeri sürükledik.

Osman Kuran, odanın ortasında yatsıyı kılıyordu. Annemden de kısa boylu, ceviz yüzlü bir adamdı. Gözleri yumurta akını çağrıştırdı, akışkan ve renksiz. Namazını kesmedi. Bitirdikten sonra bile yüzümüze bakmadı. Takma dişlerinin takırtısına karışan dua mırıltıları kulaklarımda gıcırdıyordu. Annemle ben, oracıkta öyle dikilip adamın yerden kalkmasını beklerken, sürgün duygum iyice pekişti. İnsanlardan

uzak, çok uzak, ıssızlık içinde bir evdi. Sessiz mi sessizdi. Dışarda kar fırtınası kuduruyordu, evin içinde çıt yoktu. Sabahtan beri ağzımıza lokma koymamıştık. Annemin yüzü bembeyazdı. Gözlerinin altına mor halkalar oturmuştu. Kendinden geçecekmiş gibi görünüyordu. Kayınvalidesi içerde bir yerlere kaybolmuştu. Kayınpederi, seccadesini toplarken 'Hoş geldin gelin,' diye homurdandı. Yüzümüze bakmadı bile. O da çıktı, kayboldu.

Evinde kaldığımız sürede Osman Amca birkaç kırık cümle dışında konuşmadı annemle. Rahmetlinin gözlerinin rengini bile bilmediğine yemin edebilirdim. Bu durumu bizden nefret ettiğine, bizi evinde istemediğine yormuş, sığıntı akraba konumumuza kahretmiştim. Meğer Hatice Yenge dışında hiçbir kadınla konuşmazmış. Sebebi de, kadınların aklen ve dinen 'eksik' yaratılmış olduklarına inanmasıymış. Yani, tenezzül etmezmiş. Bunun böyle olduğunu öğrendiğimde, babamın, cennetten aşağı, bize bakıp bakıp üzüldüğünü hayal ettiğimi hatırlıyorum.

Otuz yıl sonra Devrim'in de yatacağı odanın zemini muşamba kaplıydı, pejmürdeydi. Benim zamanımda tavandan asılı bir lüks lambasıyla aydınlanırdı. İs kokardı. Duvarda Kâbe desenli bir halı, onun yanında rengi solmuş bir kese içinde Kuranı Kerim asılıydı. Duvarlar çivit mavisi kireçti. Yalapşap boyanmıştı. Fırçanın izleri belliydi, yer yer kılları yapışmış kalmıştı. Tipik bir Mağdur eviydi! Dünyanın her yanında rastlanabilecek bir Mağdur evi! iki sedirden birisi pencerenin altında, diğeri kapının karşısındaydı. Aralarında paslı bir odun sobası vardı. Gürül gürül yanmıyordu ama sıcaklığını hissettiriyordu. Annemle ben yakınına gidip ısınmaya çekiniyorduk. Dışarda rüzgâr uğulduyordu. Kar taneleri pencereyi dövüyordu, 'Çekil git, çekil git!' diye sayıklıyordum ama sessiz.

Bozkır'ın lodos nedir bilmediğini öğrenmem uzun sürmedi. Oralarda rüzgâr zehir yeşili esiyordu ve her zaman borandı. Acı ayazın tadını bilmeyenler, nasıl bir çaresizlik duygusu yarattığını anlayamazlar. Bana öyle gelirdi ki, yüzükoyun yere yatıp, tırnaklarımı geçirsem toprağa, yine de söker atardı beni. Bütün gece rüzgârın boğuk çığlıklarını, taşların iniltilerini, iç çekişlerini, 'Allah!' diye haykırmalarını dinler, tarif edilemez şekilde tedirgin olurdum. Devrim, karayelin yolunun üs-

tünde ne varsa silip süpüren canlı bir varlık olduğunu söylediğinde ne demek istediğini çok iyi biliyordum. Ona itiraf etmedim, asla, ama rüzgârın Kuzey Kutbu'ndan, Sibirya'nın buzlu bozkırlarından çılgın naralar atarak geçtiği iddiasını yadırgamamış olmam bundandır.

Körkuyu gibi yegâne heyecanın korku olduğu bir ortamda en masum doğa hareketinin özel anlamlar yüklenmesinin şaşırtıcı bir yanı yoktu. Kötü havalarda ben de Devrim gibi aşırı uyarılmış olur, rüzgârın ulumalarını, yakınmalarını dinlemekten, umutsuz çığlıklarını paylaşmaktan benim de gözüme uyku girmezdi. Benim ruhum da o zehir yeşili mahlûkla birlikte ağlar, inlerdi. Çok iyi hatırlıyorum, bir gece, karayel öyle bir çığlık attıydı ki, Osman Kuran bile duydu,

'Bu ses, ruhunu çalmak isteyen şeytanın sesidir!' buyurdu.

Bunun üzerine karayelin bir talebi olduğunu, benim bu talebin ne olduğunu, ne istendiğini anlamam gerektiği zehabına kapıldıydım. Haftalar boyu, tüyler ürpertici sonsuz korku içinde mesajı çözmeye çalıştıktan sonra karar verdim: Karayel'in yapmak istediği dünyayı parçalamak, yok etmektir. Ve benden bir çığlık: 'Annecim boğuluyorum, kurtar beni! Topuğuma çıktı kar! Boğuluyorum annecim kurtar beni! Dizlerime çıktı kar! Kurtar beni!'"

Talip Kadızade'nin çocuk çığlığı Kışlık Dersanenin duvarlarında yankılandı. Jüri Üyeleri ve Mağdurlar, pencerelerden dışarıya, kar toplayan Trakya semasına göz atmaktan kendilerini alamadılar.

"Cama çakılı isten kararmış tül parçası, lüks lambasının gömleğine benziyordu," diye sürdürdü Talip Kadızade, "Hatice Yenge'ye yol vermek için geri çekildiğimde çarptım, ipeksi torba karardı, parçalandı, düştü akkor halinde kül oldu. Karanlıkta kaldık. Annem panikledi, 'Kızım, ne yaptın?' diye azarladı. Şimdi buradan bakınca, o yaşta birinin bana 'Kızım!' demiş olmasını garipsiyorum." Jüri Üyelerine gülümsedi,

"Ne tuhaf! Annemin yirmi üç yaşında olduğu bir zaman vardı!"

Dudaklarındaki tebessüm öldü. Talip Kadızade, tekrar belleğine döndü, yoğunlaştı, izleyenler, ipeksi gömleği yanıp parçalanan lüks lambasını, zifiri karanlığa boğulan odayı gördüler.

"Lambadan hırıltılar yükseldi. Ben donakaldım. Yangın çıkarttım diye ödüm patladı. 'Vışşş! Yedekte de yok!' dedi Hatice Yenge, utancımdan yerin dibine geçtim. Uğultular arttı, kulaklarımın içini acıtmaya başladı. Hatice Yenge, elindeki tepsiyi annemin eline tutuşturdu, ışık bulmaya gitti. Boyunlarımızı uzatmış, aç kedi yavrularının dilsiz iştiyakıyla bakmıştık arkasından... Elinde bir mumla geri geldiğinde tepsideki yükseltinin üst üste konmuş yufka ekmekler olduğunu gördük. Annemin karnının gölgesi duvarda dalgalanıyor, akıl almaz şekiller alıyordu. Sakar bir elin onlarca defa düşürüp yamulttuğu çinko tastaki şehriye çorbasının üzerinde bir parmak yağ vardı. Kuyruk yağını bilmezdim. Kokusu çok kötü geldi, midem bulandı. Annem, 'Yufkadan ye, bastırır,' diye fısıldadı, denedim, bayattı, buz gibi soğuktu, kesekağıdı yer gibi oldu. Yoğurt çok ekşiydi. Annem, pestili yememe izin vermedi. Açıkta kuruduğu için sineklerin bini konar biri kalkar, dünyanın tozu pisliği üstünde olurmuş. Yarı aç yarı tok yattık. Körkuyu'da kaldığımız sürece bunun hep böyle olduğunu hatırlıyorum. Her zaman üşüyordum, her zaman açtım."

Mahkeme ile doğrudan konuşmak istediğini belirten bir işaret verdi, Helsinkili, holo-formerı uzaktan kumandayla durdurdu.

"Mağdurların o kahrolası ilkel inadını keşfetmemi bu durumum sağlamıştır, Sayın Yargıç," dedi Talip Kadızade, "Meselâ, yemeklerinin yağlı olduğu -yağı israf ettiği!- gerekçesiyle, annemin mutfağa girmesine izin vermezdi Hatice Yenge. Annemin onun kullandığı yağın üçte birini kullanmıyor olmasının ölçüyle sabit olması da bir şeyi değiştirmezdi. Karnı burnundaydı. Aşeriyordu. Civciv yumurtadan çıkmış, kabuğunu beğenmemiş demesinler, şımarmış demesinler, diye kimselere söylemezdi ama ben bir yiyecek hakkında 'olsa da yesek' dediğimde gözünde parlayan ışıktan anlardım açlığını. Devrim de Adil'in daralttığı kotuyla yer sofrasına oturamadığından yakınmıştı, 'iki büklüm bir vaziyette yer sofrasında yemek zorundaydık. Çünkü, sünnetmiş, sallallahu aleyhi vesellem efendimiz yerde yermiş!' Bu otuz yıl önce benim zamanımda da böyleydi. Biz zeytinyağlı da yemezdik çünkü sallallahu aleyhi vesellem efendimiz, soğuk yemek yemezmiş!

Sayın Jüri Üyeleri, bozkırın vahşi güzelliğini takdir edecek yaşta değildim. Benim güzellik anlayışımın unsurları, ağaç, çiçek, deniz, ışık,

bu yaşamda yoktu. Bu yaşamda uzun kış aylarının kaygı ve kasveti vardı. Soğukların koca dünyaya inişini duymakta korku vardı. Bazen tarla sıçanı dehşetini yenip kapıya çıktığımda, yolun başındaki iki azman kayayı seyreder, birbirlerine mengene gibi kapandıklarını, geçit vermediklerini hayal ederdim. Bu ev bir höyüktü. Çok uzaklardan geçen köylülerin burada yaşayan bizleri hayaletler gibi gördüklerini düşünür, gömüldüğüm bu buzdan mezardan dışarı çıkıp onlara yaşadığımı haykırmak isteğine kapılırdım. Bu ruh haline girdiğimde, bedenimi çepeçevre sardığını hissettiğim gerçek dışılık çemberini hiçbir şey kıramazdı. Domuz topacı gibi sert yastıklarla, açlıkla, leş gibi kokan helanın kuburundan gece yarısı dışarı çıkan cinlerle, am bitleriyle savaşmaktan ve korkmaktan yorgun düşerdim.

Yoksulluk, cehalet, kibir, şiddet. Mağdurların tanımlayıcı nitelikleri! Benim çocukluk kâbuslarımın lanetli dörtlüsüdür bunlar!

Annem İmran Kadızade ve ben, bu lanetli karenin kuşatması altında amaçsız ve gayretsiz kaybolmamak için direndik. Çocuklar, bir yerde hava kapalıyken başka bir yerlerde güneşin parıldadığını düşünemiyorlar. Ben çocuk, annem, öninsan. Körkuyu'da ışığın kötü şınanaydan ibaret olduğu o koyu karanlığı yolun sonu sandık, sakatlandık.

Evdeki tek çocuk ben değildim. Buna karşın, Körkuyu'dan ne Bekir ne Ömer ne de Ahmet'i hatırlıyorum. Bizleri birbirimizden uzak tutmak için o küçücük evde büyük uğraş vermiş olmalılar. Belleğimi çok zorlarsam şayet, Osman Amca'nın gövdesinin arkasına boy hizasında sığınmış birtakım gölgeler anımsıyorum, hepsi o kadar. O insafsız kışın bende bıraktıklarının yanında amcaoğullarımın ağırlıkları yok. Onlara ilişkin bilgim sonraki yıllarda derlediğim ve yeniden yapılandırdığım verilerden oluşuyor. Verilerin başat değişmezi de Osman Amca kimliği"

"Osman Kuran, üçüncü oğlu Ali'nin askerde kaza geçirip ölmesiyle on altı yaşında dul kalan iki aylık gelini ve rahmetli Ali Ağabeyi'nin baldızı ve Fatma Teyzesi'nin kızı olan annem, İmran Kadızade'yi, Ayşe Teyzesi'nin küçük oğlu babam, Murat Kadızade ile evlendirmiştir. Babam, annemin ikinci kocasıdır. Annem, dayım, babam ve kardeşimden oluşan takım, Kadızade; Bekir, Ömer, Ahmet ve onların eşleri Kuran soyadını taşırlardı.

Babam, Konstantiniye'ye üç yüz yıl sonra geri dönen Kadızadelerin ilki, öncüsü. Süreyyapaşa Sanatoryumu'nda biyo-kimyagerdi. Hasan Dedem, hekim olmasını istermiş, 'Mukaddes bir ilim öğrenmek istersen, din ilminden daha güç ise de, tıp ilminden faydalı ilim yoktur. Peygamber aleyhisselâm 'ilim iki türlüdür, beden ilmi sonra din ilmi,' buyurmuştur. Dine çok yararlı olduğundan ötürü önce beden ilmini anmıştır ki, halk içinde tıp ilminin şerefi belli olsun ve halk ona rağbet etsin.'

Ancak, eğitim sürecinin çok uzun, parasal imkânların kısıtlı olması nedeniyle babam tıp fakültesine devam edememiş, biyokimyayı, tıbba yakınlığı dolayısıyla seçmiş. O kuşakta fen bilimlerine ilgi duyan bir de Kenan Dayım var. Türbülansın başlangıcı, eski Çankırı'nın bu ikisine dar gelmeye başlaması, geçen yüzyılın ortalarına gider. Tahsil için gittikleri memleketlerden geri dönmemişler, oralara yerleşmiş, kalmışlardır. Onları 1945'ten itibaren dünyaya gelen kuşak izliyor. Bekir, Ömer, Ahmet, eşleri Müjgân, Ayla, Fatma. Mustafa, Kenan ve diğerleri. Hepsi geldiler. Kiminin Asitane'de, kiminin Konstantiniyye'de evleri, çocukları oldu. Yine de, Osman-Hatice ikilisinin İstanbul'a, çocuklarını görmeye gelmelerinde, dilini bile bilmedikleri yabancı ülkelere uçmak durumunda kalan yaşlıların telâşı sezilirdi.

Osman Amca, 'itikadı düşünme terbiyelerini bozar' gerekçesiyle dayımı oğullarına yaklaştırmadı. Kardeşim Oğuz'a ateizm misyonerliğine kadar giden yolu açan Kenan Dayı faktörü amca çocuklarımın hayatında yoktu. Osman Amca, çifte dul gelinini de, biz iki kardeşi de, oğullarından uzak tuttu. Körkuyu'dan apar topar gönderildiğimizde Oğuz üç aylık olduğuna göre, sorun ben olmuş olmalıyım."

Helsinkili Ingrid, holo-formerı açtı. Yerin göğe karıştığı, ufuk çizgisinin olmadığı beyazlığın içinde, kardaki ayak izlerinden oluşturduğu dairenin çevresinde bir başına dönen kız çocuğu görüldü. Çocuk, başını alçak bulutlardan sakınmak istermiş gibi eğik tutarken, kuşkanadı gibi büktüğü kollarını açıp kapayarak uçma hareketleri yapıyordu.

"Parmaklarının ucunda yükselip semayı delmeye çalışan küçük kız, bendim," dedi Talip İmre Kadızade, " O halimle Osman Amca'ya şeytan çekici gibi görünmüş olsam gerek. Sanki Issız'ın üstünde bir karadelik açacaktım ve bu karadelik Osman Amca'yı, ailesini, köyünü ve giderek

âlemini yutacaktı. YÜCE PİR'in işleri eline aldığını, 'Hakikat Medresesi'dir' dediği hanesinin düzenini sürdüremeyeceğini bir biçimde hissetmiş olmalı. Aileyi bir arada tutmak için çok çabaladı. Onun bu çabaları oğullarının KOALİSYON YOLU'na girmek üzere olan dünyada tutunmalarını çok zorlaştırdı.

Buna rağmen, Sayın Yargıç, 1960'lı yıllardan itibaren, iman, âdet, kader birliği gibi kavramlar, mantıksızlık, yobazlık, inatçılık hatta cimrilik şeklinde yaşanmaya başlandı. 70'li yıllara gelindiğinde Osman Amcamız'ın hâkimiyetinde uçsuz bucaksızmış gibi duran Issız'ın asıl sahiplerinin kimliği konusu gündeme geldi. Aile fertleri arasında hoşnutsuzluktan kine uzanan bir dizi olumsuzluk oluştu. 80'li yıllarda Osman Amca, kendisini ilga edeceği umulan bir tarih hatası olarak algılanıyordu. Kendisi 1995'te Natalia Valentina Zozulya'nın gözü önünde torununun bir tekmesiyle hayata veda etti. Büyük Sovyet çöküşünden ailemize düşen pay buydu.

Issız'ın mülkiyeti meselesinin gündeme gelmesine de Eğitim Fakültesini kazanan Ayla'ya para bulunamayınca, kızın annesine ait olduğunu düşündüğü tarlaların satılmasını teklif etmesi neden oldu. EKONOMİK AKLIN YOLU'nun bu olduğunu hissetmesine karşın, Ayla, ısrarlı olamamış, hatta belki ciddi bir talep bile getirmemişti. Buna karşın Osman Amca'nın gösterdiği tepki ailemizin resmi tarihini adamakıllı hırpalayan gasp olayının ortaya dökülmesine neden oldu."

V. Claudia Roth, epey bir süredir esniyordu. Bu kadarının yettiğini belirten bir edayla elini kaldırdı, Yargıç V. Levin'den söz istedi.

"Savunmanın bu ayrıntılara neden gerek duyduğunu anlamak mümkün değil, Sayın Yargıç," diye söylendi, "KOALİSYON'umuz, Mağdurların kendilerini dünya nimetlerinden nasıl yoksun bıraktıklarına ilişkin sayısız araştırmalara sahiptir. Kendilerini yakından tanımaktayız. DANSTÖB Mahkemesi, Talip İmre Kadızade'nin geçmişini değil, onun alışkanlıklarındaki Modernizm'i yargılamak için kurulmuştur. Amacımız, kendisinin genlerinde gömülü derin Varoluş Bilgisini su yüzüne çıkarmaktır. Genlerin taşıyıcı bedenin yaşam tecrübesinden etkilenmediğini biliyoruz. Sanığın geçmişine dair anlatımlar, mahkememizin zamanının fuzuli yere harcanmasından ibarettir. Savunmanın sadede gelmesini talep etmek durumundayım."

Yargıç V. Levin, Talip İmre'nin avukatlarına baktı. S. Kürşat Uralar'ın ayağa kalktığını gördü.

"Mahkemenize kuantum mekaniğinin potinbağı hipotezini hatırlatmak istiyorum. Maddenin ne kadar bölünürse bölünsün, bir temel parçasının olmadığını, herhangi bir bölümünün diğerlerinden daha temel olmadığını ve taşıyıcı bedenin birbirleriyle örülü olayların devingen ağı olarak değerlendirilmesi gerektiğini hatırlatmak istiyorum. Talip İmre'nin genlerinde gömülü derin Varoluş Bilgisi su yüzüne çıkarılacaksa, devingen ağı oluşturan birbirleriyle örülü olayların tespiti ve açığa kavuşturulmaları gerekmektedir. Bu nedenle, Talip İmre'nin savunmasına izin verilmesini talep ediyorum."

"Talip İmre, Hicri 11. yüzyılın ikinci yarısında, tarikatlara ait 'bütün tekkeleri yıkmaya, dervişleri iman tazelemeye icbar ile muhalefet edenleri öldürmeye, her camide yalnız bir minare bırakarak, diğerlerini faydasız bir eser-i israf olmak üzere göçertmeye, altın ve gümüş abani, ipekli elbise, tütün, kahve, afyon kullanımını ve ilahi söylemeyi ve kudüm ve ney sesiyle sema etmeyi men eylemeye' karar veren Kadızadeler'dendir.

Naima Tarihinde kelimenin tam manasıyla yobaz, şedidül-ef-kâr ve hatta 'vahşetperver' bir güruh olarak bildirilen- Kadızadeler, 1656 Eylülü'nde Sadrazam Köprülü Mehmet Paşa'nın ıslahat ve yenileştirmelerine karşı düzenledikleri cami mitinglerinde, kendilerine katılmayanları lanetleyerek, hastalıklı düşüncelerinden vazgeçmeyenleri mümkün olan her türlü dünyevi cezaya mahkûm edeceklerini ilân etmiş, bununla da kalmayarak ele geçirdikleri Mevlevi, Halveti, Celveti dervişlerini 'hayli hırpalayıp, bıçak çekmişler'dir.

Hoşgörülü bir yönetici olduğu anlaşılan Arnavut ve Bektaşi Sadrazam, silâha sarılmadıkları sürece, 'eblehçe' de olsa Kadızadeler'in sözlü saldırılarına kulak asmamış, 'Çakşır ve don giymek dine uygun değildir, zar ve peştamal kullanılsın; tarak ve kaşık istimali de bi'dattır, parmaklar tarak, eller kaşık yapılsın'a kadar vardırdıkları, sünnet olan ve olmayan alışkanlıklar meselesindeki tutumlarını değerlendirmeyi milletin sağduyusuna havale ederek, üstlerine gitmemiştir. Zaman içinde kuvvet kaybeden Kadızadelerin Konstantiniye'yi terk ederek, Çankırı civarına çekildikleri söylenir.

Sayın Jüri Üyeleri, çok iyi bildiğiniz gibi, Mağdurlar, kitap tutmazlar. Naima Tarihi, Körkuyu'da Osman, Kozyatağı'nda Bekir ya da Bostancı'da Ömer Kuran evlerinin başköşesinde duran bir kitap değildir! Öyle olmadığı gibi, Talip İmre'nin elinde ailesinin geçmişine ilişkin anlamlı belge de yoktur. Kendisinin yaptığı, hısım akrabası arasında ısrarla tekrarlanan söylentilerin izini kütüphanelerde sürmek, sözlü bilgilerin yazılı bilgilerle çakıştığı durumları doğru kabul ederek ailesinin geçmişini inşa etmekten ibarettir.

Değerli VİRD Uzmanı, Dr. Maria Evangelista'nın saptayabildikleri kadarıyla, Miladi On yedinci yüzyıl ortalarındaki Kadızade hareketinden, Miladi Yirminci Yüzyılın başlarına kadar geçen zaman içinde çok şey değişmiş, Talip İmre'nin ailesinin en az bir kolu mutasavvıflığı kabullenmekle kalmamış, bir de kendi içinden ünlü bir sufî, Şeyh Muzaffer'i, yetiştirmiştir. Bu yozlaşma, revizyonizm, Şeyh'in en küçük kardeşi Galip'in kahrından ölmesine neden olmuştur.

On dokuzuncu yüzyılın son çeyreğinde başlamış olmakla birlikte Birinci Cumhuriyet'in ilânı ve izleyen Kemalist reformlarla doruğuna ulaşan süreci derin bir acizlik duygusuyla gözlemleyen Kadızade Kardeşlerden büyüğü, Muzaffer, 'Bundan milyarlarca yıl önce büyük bir kaos içinde yüzen kâinatta serseri mayın misali dolanan Samanyolu kümelenmesinin başıboş Güneş'inden kopan büyük bir ateş kütlesinin zamanla soğuyarak oluşturduğu Dünya'ya ne idüğü belirsiz bir güç tarafından fırlatılan köksüz, kökensiz, dayanaksız, ahiretsiz, ebedsiz, Allah'sız insanın, sonuçları ilahi müdahalenin değil, nedenlerin belirlediği mekanize bir fezada bağlantısız ve akıbeti meçhul dolanıyor' olması fikrinin mahalle mekteplerine kadar yayılmasını, âlemin elden gittiği şeklinde yorumlayıp, derin bir depresyona girmiştir. Ancak, üç asır önceki cedleri Kadızadelerden farklı olarak, bu oluşumdaki kişisel payını mazoşistçe abarttığından, ahiret hesabında yoğunlaşmış, cehennem korkusu kalbini ve kafasını en çok meşgul eden konu olmuştur. Günah şuuru, Allah korkusu, Laik Kemalistler karşısında aciz kalmışlık duygusuyla birleşmiş, Şeyh Muzaffer, herkesten ve her şeyden kaçmaya başlamış, bir müddet sonra da dünyadan elini eteğini tamamiyle çekmiştir.

Kendisi, her gün oruç tutmakta, sabahtan akşama kadar seccadesinden kalkmamaktadır. Kimselerle konuşmaz, mecbur kalmadıkça uyumaz, karısı Gülsüm Hanım'ın yanına yaklaşmaz. Cezbe ve vecd hali denilen mertebeye ulaşarak, ilâhi aşkla, Allah sevgisiyle kendinden geçerek duyular âleminin dışına çıkmayı, onun katına varmayı, Bir'de yok olmayı hedeflemektedir. Bilindiği gibi, bunu başardığında Allahkul ayrılığı kalkmış olacağından, mutlak günahsızlık mümkün olabilecek, Şeyh Muzaffer kurtulacaktır."

Talip İmre Kadızade, Urallar'ın sözünü kesti,

"Bizim Yirminci Yüzyılımız'ın meselesi buydu, Sayın Yargıç," dedi, "Bizim Yirminci Yüzyılımızın meselesi âlimi-mutlak, her şeyi bilen, Allah'ın katına varmak, Bir'de yok olmaktı. Ama Şeyh Muzaffer Kadızade'nin Bir'inden farklı olarak, ultra pozitivist makine mühendisi dayımın Bir'i, evrendeki en büyük cisimlerden en küçük atomlara kadar var olan her şeyin evrimini açıklayacak olan Genel Formül'dü. Dayım, her türlü bilinmezlik ve belirsizliği ortadan kaldıracak, geçmişi ve geleceği aydınlatacak Genel Formül'ün saptanmasının bir zaman meselesi olduğuna iman etmişti. Mutlak günahsızlığın, DNA molekülleri gibi, ezeli bir gerçeklik olduğuna inanır, bu gerçeğin bilim adamları tarafından kanıtlanmasının yakın olduğunu düşünürdü. Namaz, oruç gibi ibadetleri fuzuli saymasının nedeni de buydu. Genel Formül'ün Allahkul ayrılığı uydurmasını bir daha asla geri gelmeyecek şekilde ortadan kaldıracağını söylüyordu. Eski Türkiye'de dayım gibi düşünen milyonlarca insan vardı. Ömürleri ilâhi Bir ile, bilimsel Bir'in hükümranlığı arasındaki fetret devrine denk düşen bu insanlar, talihsizliklerine hayıflanır, günahlarıyla âdeta bir x-futures-trading, ileriki bir tarihte alım-satım sözleşmesi yaparlardı."

"Bitti mi?" Salih Urallar, sözünün kesilmesinden hoşlanmamıştı.

"Aile Reisi'nin ermek üzere olduğunun duyulması," diye bıraktığı yerden devam etti, "Körkuyu'nun, Rabb'larına onun aracılığı ile vasıl olmayı umut eden çevre halkının istilâsına uğramasıyla sonuçlanır. Eve sığmayan kalabalıklar Issız'da kurdukları çadırların içinde yatıp kalkmaktadırlar. Dünya Savaşı kıtlığından yeni çıkmış ailenin, başlarına üşüşen sömürülmezlik sınırındaki fukara kalabalığı ağırlayacak gücü yoktur. Muzaffer'i fani dünya nimetleri için çalışmaktan kurtaran

maddi-manevi perhiz, iş, çocukları doyurmaya gelince yük teşkil etmektedir. Tarlalar ekilmez, mallar bakılmaz olmak durumuna girildiğinde, asli Kadızadelerin modernist ruhu ailenin en küçük oğlu Galip'te canlanır.

Galip, ağabeyinin karşısına 'Vahiy İslâmı'na dönme çağrısıyla çıkar. Vahiy İslam'ı dediği, çeşitli kültürel kalıplardan, düşüncelerden, felsefelerden, ideolojilerden etkilenmemiş, tasavvufla ton değiştirmemiş sayılan, Milâdi Yedinci Yüzyıl İslâmı'dır. Galip, Issız'da otağ kurmuş talip adaylarının arasına girerek, onlara Resullüllah'ın Müslümanları 'ruh' gibi aklın sınırlarını aşan, Kuran'da bilgi verilmeyen konularda tartışmaktan men ettiğini hatırlatır, inanılacak esasların sadece vahiy ile bildirilen konulardan ibaret olduğunu söyler, insan aklına ilâhi bilgileri tartışacak, yorumlayacak yetki verilmemiş olduğunu, bu sebeple, söz konusu uğraşların yasaklandığını, Müslümandan istenilenin özgür insan gibi davranması değil, kayıtsız şartsız teslimiyet içinde kulluk etmesi olduğunu anlatır. Gazali-İbni Teymiye çizgisinde sürdürdüğü argümanlarında tümüyle 'insan kaynaklı bir düşünce ve inançtır' dediği felsefeyle, 'aklına estiği gibi düşünüp aklına estiği gibi sonuç çıkaran' felsefeyi, dini istedikleri şekle sokup ümmetin aklını bulandırdıkları için yerden yere vurur.

İbni Sina'dan, Farabi'den lâf açar, Hazreti Peygamber'in halkı ahlâk ve erdeme çekebilmek için cennet, cehennem, hesap günü, bedenin dirilişi gibi aslı olmayan sembolik şeyler kullandığını söyleyenleri 'sopa ile dövüp, ibret olsun diye insanlar arasında gezdirmek' gerektiğini tekrarlar.

'İnsanların ihdas ettikleri ve kendilerinden ortaya koydukları şeyler, onları hidayete ulaştırmaz. Aslolan, Kur'an'ı Kerim'in getirdiği ve Hazreti Peygamber'in davet ettiği, insanlar arasında tefrika ortaya çıktığı devreye kadar Hazreti Peygamber'in ashabının yapmakta devam edegeldikleri şeylerdir. Bundan başkası ile amel edenler bi'datçı ve kendiliklerinden ihdas edicilerdir,' demektedir ki, sözleri Şeyh Muzaffer'e doğrudan yöneliktir, çünkü ağabeyinin, Kur'an'ı Kerim ve Hadisi Şerifte kesinleşmiş kelâm ve ayetlerin zahirini boşlayıp, arkasındaki anlamı, batini kavramaya adanmış olduğu, cümlenin malûmudur.

Galip, gerçeğin sadece batini olduğu iddiasının, dinin hükümlerinden bir bölümünün reddedilmesi anlamına geldiğinin, Bakara Suresi'nin 'Yoksa siz Kitabın bir kısmına inanıp bir kısmını inkâr mı ediyorsunuz? Kıyamet gününde de azabın en şiddetlisine itilecek değil misiniz?' mealindeki ayetinin tasdikinde olduğunu ısrarla savunur. Ağabeyinin samimiyetinden 'Haşa!' şüphe etmediğini söylemekle beraber, onun sadece Hak'ka yönelerek halkı hiçe sayan ibadet biçimini kınadığını saklamaz. Kaldı ki, İslam'a göre insan kendi istek ve gayretleriyle Allah'tan doğrudan, aracısız bilgi alamaz, ilâhi bilginin aracısı Peygamberdir. Son Peygamber gelmiş ve vefat etmiş olduğundan, ilâhi bilginin insana en şüphesiz biçimiyle ulaşma yolu Allah'ın irade ve takdiriyle kapanmıştır. 'Bedene zarar vermekle ilâhi nitelikler kazanılmayacağı gibi, Allah'ı bu dünyada aynen ahirette göreceğimiz haliyle görmek iddiası İslami değildir,' diyerek, Muzaffer gibi kendilerini İslam'a değil, İslam'ı kendilerine uyduranlara çatar.

Soyadı kanunu çıktığında, Muzaffer'den gelenlerin 'Kadızade' adıyla kaydedilirken, Galip'ten gelenlerin 'Kuran' soyadında ısrar etmelerinin nedeninin, Vahiy İslâmı'na bağlılıklarını devlet nezdinde tescil ettirme istemleri olduğu söylenir. Talip İmre'nin kuşağına gelindiğinde kardeş çocuklarının evlilikleri nedeniyle epeyce karışmış olmasına rağmen Kuran soyadı taşıyanların Galip'ten, Kadızade soyadı taşıyanların Şeyh Muzaffer'den inmiş oldukları halen söylenebilir olması da bundandır."

"Osman Kuran, Şeyh Muzaffer'in küçük kardeşi Galip'in ahfadından Meryem'le, baldızı Satı'nın ahfadından Ömer'in oğluydu. Yani, karısı Hatice Yenge'den farklı olarak, Şeyh Muzaffer'in değil, Galip'in ırsiyetindendi ve bu iki kardeş, Muzaffer'le Galip, çocuklarını birbirleriyle evlendirmiş, ortak torunlar edinmiş olmalarına karşın birbirlerinden haz etmezlerdi."

Talip Kadızade, holo-formerın bu aşamada gereksiz olduğunu işaret etti, "Ancak, husumet yoktu," diye sürdürdü.

"Husumet, Kuranların, Kadızade koluna kayıtlı topraklara sahip çıkmalarıyla başladı. Kadızade olmama karşın ben Kuranlar'ın bu konuda haklı olduklarını düşünürdüm. Bereketi yoksullukta arayan, yağ, et yemeyip ancak yaşayacak kadar gıda alan Şeyh'e karşı, 'Allah'ın size

helâl kıldığı güzel ve temiz şeyleri haram etmeyin; size verdiği rızklardan helâl ve temiz olarak yiyin' buyuran Kuran'a sarılan Galip'ten tarlaların ot bürünmesine müsaade etmesinin beklenemeyeceğini savunurdum. Nitekim adamcağız, sabanı yüklenip, koca araziyi bir başına ekmeye biçmeye koyulmuş; az rastlanır bir gen deformasyonu nedeniyle erkek çocuklarını doğumdan sonraki birkaç ay içinde kaybettiğinden, kızları Meryem, Ayşe ve Fatma gelinlik yaşa gelip damatlar edininceye kadar bu iş böyle devam etmişti. EKONOMİK AKLIN YOLU doğrultusunda, zirai krediler, suni gübre, traktör gibi modern tarım gereçlerinin kullanılması, Galip'in torunlarının, Osman Amca ve aileri Ali ile Ahmet'in, yetişmeleriyle eşzamanlıdır.

Modern tarım gereçleri Osman Amca tarafından 'Allanın Resulü biri diğerinden kolay iki iş arasında seçme yapmak durumda bırakıldığında günah olmadığı sürece en kolayını tercih ederdi' tembihi doğrultusunda, çalışanların hayatını kolaylaştırmak amacıyla kullanılmışlardır. Peygamber'in 'Binek hayvanı misali dermandan kesilmiş olan kimse, ne bir yer kat eder ne de binecek bir sırt bırakır' uyarısı, Galip'in, Şeyh Muzaffer'i ılımlılığa davet ederken gönderme yaptığı 'Allah sizin için kolaylık ister, güçlük istemez' mealindeki ayetlerle pekişmiş, Yaradan'ın az fakat sürekliliği olan işlerden yana olduğu bilgisinin de desteğiyle, üretimi artırmak, birim maliyetlerini düşürmek gibi 'akli cambazlıkları,' Kuran Kardeşlerin gündeminden uzak tutmuştur.

Babamın ve Kenan Dayım'ın rızklarını kırsalın dışında aramış olmalarında Osman Amca'nın bu 'bir lokma bir hırka' tutumunun etkisi vardır. Ancak, asıl diaspora, Aile'nin '60'lı yıllarda aklı baliğ olan kuşağının durum değerlendirmesinin sonucudur. Biz gördük ki, İslamiyet'in inancın ötesinde bir yaşam biçimi olması gereğinin kuşağımıza dayattığı üretim-tüketim-paylaşım geleneği, bizleri öldürmeyeceği kadar umdurmayacağı da açıkça belli bir geleceğe, mağduriyete, davet etmektedir. Ekonomik durumu iyileştirmeyi öngören teklifler, örneğin, Kenan Dayı'nın ailemiz kadınlarının altınlarını satarak artezyen kuyularını finanse etmeleri teklifi, Osman Amca'yı aşamamıştır. Aşması da mümkün değildir, çünkü Osman Amca Körkuyu ıssızında bir halife, bir Şeyhül İslam konumundadır. Kişinin kulluğunun ve kulluğunun biçiminin bizzat Allah tarafından, helâl-haram, yasak-emir kurallarıyla belirlenmiş olduğundan yola çıkarak, geleneği ucundan kıyısından

takviye etmeye aday en ufak bir gelişmeyi, 'kulluğunun biçimini değiştirmeye hiç kimsenin ne hakkı ne de selâhiyeti vardır' diyerek kesip atacaktır. İyi hatırlıyorum. Pek çok defa Osman Amca'nın bağlam dışı hükümlere başvurduğundan şüphelenmemize rağmen susmak durumunda kalırdık, çünkü o hem büyüğümüzdü hem de sistem, şüphenin avantajını onun hanesine kaydedecek şekilde ayarlanmıştı, iyi bir örnek, 'ifrat, kulluk biçimini bozar, işi ifrat olan kişiye itaat edilmez' hükmündeki 'ifrat' kelimesini bizim 'aşırı zenginlik, aşırı para tutkusu' şeklinde anlayıp, boynumuzu bükmemize ses çıkarmamış olmasıdır. Oysa, 'ifrat' burada 'dinin emrettiğinin çok ötesinde, kişinin nefsini zorlayan ibadet' anlamındaydı ve Galip, Şeyh Muzaffer'e bu temelde sitem etmişti, çok çalışmanın ya da üretimi artırmanın haram olduğu bağlamında değil.

Osman Amca, hata da yapsa, yanlış da söylese, egemenliği sarsılmazdı, çünkü niyetinin iyi olduğunu kabul etmek durumundaydık; çünkü 'hakikati talep edip de yanılan adamın hali, bâtılı talep edip de ona nail olanın haline benzemez'di. Biz öyle öğretilmiştik. Böylece de İslam'ın bizim kuşağımızdaki tek karşılığının Osman Amca, Osman Amca'nın tek karşılığının da 'Müslüman' olması durumu söz konusuydu. Köylü, çiftçi, erkek değil, Müslüman. Mesleği, Müslümanlık; işi, kulluk; yaşı, Allah'ın takdir ettiği kadar; geçici ikameti, dünya! Öylesine iç içe takdim edilmişti ki, onun kişiliği ile İslamiyet, Osman Amca'nın kapsama alanının dışına çıkmak, dinin de dışına çıkmak şeklinde gelişti. Gurbete çıkan Kadızade-Kuran gençlerinin, belleklerini dönüşlerinde kullanmak üzere sıkıca paketleyip Körkuyu'da bırakmaktan başka çareleri yoktu. EKONOMİK AKLIN YOLU'na girebilmekliğimiz için gerekli ihtiras, tamah, ticaret aşkı, marazı bir tatminsizlik duygusu, servet hırsı gibi duygular, 'sınırı aşmayın, çünkü Allah sınırı aşanları sevmez' anlayışı yüreğine işlemiş Issız'da yeşermek şöyle dursun, ağıza bile alınmaması gereken sapıklıklar niteliğindeydi. Diaspora, bunları da değiştirdi."

"Dördü, öğretmen oldu: Bekir, Ömer, Ayla, Müjgân. Ahmet, meslek lisesini bitirdi, Almanya'ya göçtü. Müjgân'ın küçüğü rahmetli Mustafa, iktisadi Ticari ilimler Akademisi'ne gitti. En karanlık işlere de o bulaştı. Cesedinin Köstence'de, limanda bulunduğu söylendi. Tek kurşunla beyninden vurmuşlardı.

Ben, yola matematik öğretmeni olmak üzere çıktım. Beceremedim, psikolojiye döndüm. Amca çocuklarımla ayrıştıysak, ben ortaokuldan itibaren İstanbul'da okuduğum için ayrıştık. Bir de, benim başıma vura vura dil öğrenmemi sağlayan Kenan Dayı faktörü, bu çocukların hayatında yoktu. İstanbul'a okumaya ilk Bekir geldi. Yüksek Öğretmen Okulu, Robert Kolej değildi, Mektebi Sultani de değildi. Bakımsız, pis bir binaydı, buna karşın Bekir'i ezdi. Neden böyle olduğunu kavrayabilmek için, bir tür yansıtma yöntemi kullandığımı hatırlıyorum."

Holo-former çalıştı, Kışlık Dersanenin duvarlarını altın varakla bezedi. Tunca'ya bakan pencereler ağır kadife perdelerle kaplandı. Altın işlemeli tavandan dev kristal avizeler indi. İkinci François'nın, Napolyon'un, Kardinal Richelieu'nun, Clemenceau'nun muhteşem tabloları asıldı, imparatorluk armaları, asalar, göz kamaştırıcı pırıltılar saçan taçlar, cam vitrinlerde sergilendi. Holo-salon, birbirinden pahalı kürkler, mücevherler içinde salınan ziyaretçilerle doldu. Kadızade'nin belleği Mağduriyetle maluldü, ziyaretçi kadınları zengin kokonalar gibi sunarken, kavalyelerini züppeleştirmişti.

"Versailles Sarayı!" dedi Ingrid'in hayretini saklayamayan sesi.

Salonu ağır adımlarla dolaşan, tabloların önünde duran ziyaretçilerin arasında bir altmış boyunda, düz siyah saçlı bir kız belirdi. Üzerinde koyu lacivert bir manto, ayağında burunları çamurlu kısa çizmeler vardı. Siyah, kalın çoraplar giymişti. Mağrur kalabalığın arasına her nasılsa sızmış bir besleme gibi duruyordu.

İmre Kadızade'nin, "Kendimi Versailles Sarayının yaldızlı salonlarında tepeden bakan Fransızların arasında kaybolmuş tasavvur etmek suretiyle içime çökmesini sağladığım sıkıntıdan yola çıkarak, Bekir'in neler hissedebileceğini kestirmeye çalışmış, ezilme duygusunun, Versailles'ın ya da okulun, oymalı kapılarının, üç adam boyundaki çinili tavanlarının insanın üzerinde kurduğu baskıdan, hatta Fransızların veya kentli öğrencilerin, nadanlıklarından değil de, kendimizi bu mekanlardaki varlığımız her an sorgulanabilecek davetsiz misafirlermişiz gibi hissediyor olacağımızdan kaynakladığını saptamıştım," dediği duyuldu.

"Tartışılmaz biçimde sakatlayıcı bu duygudan kurtulmanın yolu üzerinde çok kafa yordum. Vardığım sonuç, dışlandığımız mekânları

bir biçimde sahiplenmemiz gerektiği şeklindeydi. Gilles Guerin gibi bir adamın, meselâ, Fransız sarayını süsleyen On Dördüncü Louis Heykeli'ne 'evrensel kültürün bir varisi de benim' diyerek sahip çıkabilsek veya okulun tavanlarını bezeyen çini ustası cennetmekân Kerimüddin Efendi'yle bir tür akrabalık ilişkisi geliştirebilsek, davetsiz misafirlik duygumuzun bir kâşifin nefes kesen heyecanına dönüşeceğinden kesin olarak emin olurdum."

Holo-formerın kapatılmasını istedi, "Ancak, bu tür sahiplenme, tabii ki yoğun emek isteyen ciddi bir çabayı öngörüyordu," dedi.

"Heykelden, ıssızların nadanlıklarının güvensizliklerinden kaynaklandığını kavramak gibi, uzun bir sipariş listesinin üstesinden gelmek gerekiyordu. Sayın Yargıç, ben böyle yapmaya çalıştım. Devrim'i de o yönde teşvik ettim.

Bekir'i İstanbul'daki ilk yılında yalnız bırakmamaya, bulabildiğim her fırsatta okula uğramaya özen gösterirdim. Öğretmenlik kentli zengin çocuklarının o yıllarda da tercih ettikleri bir meslek değildi. Yüksek Öğretmen Okulu talebelerinin arka planları ciddi ayrıcalıklar içeremeyecek kadar yeknesak sayılırdı. Buna rağmen, her gidişimde emmioğlumu kantinin bir köşesine âdeta sığınmış, süklüm püklüm otururken bulurdum ve fena halde canım sıkılırdı. Alay edilmekten, küçümsenmekten, beğenilmemekten korkardı sanki. Oysa, karnının üstüne katladığı bedenini dikse, omuzlarını saklamaktan vazgeçse, kızlar ondan gözlerini alamayacaklardı. Bekir'i boylu boyunca yere yatırıp kırışıklarını düzeltmek, ayağa dikmek gelirdi içimden. Neyse ki, emmioğlumun bu dokunaklı hali fazla uzun sürmedi."

Öğrenci kantini, yerlerde buruşturulup atılmış tost kâğıtları, gazoz şişeleri, ağzına kadar dolu küllükler, kırık camlar, yağ ve sigara kokuları Holo-Versailles'ın yerini alırken, Mağdurların içlerini çektikleri duyuldu. Altın yaldızlı eşyalara biraz daha bakmak istemişlerdi. Holoformer, kantinin bir ucunda topluca oturan yoksul öğretmen adaylarında odaklandı. KOALİSYON YOLU'ndakilerin Mağduriyet'le özdeşleştirdikleri imajların hepsi vardı; kötü beslenmenin neden olduğu ince kemikler, sarımtırak ciltler, kısa boy, her biri bir yerden toplanmış gibi duran kalitesiz giysiler, kötü ayakkabılar.

"Birinci yarıyılın sonlarına doğru, Bekir, 'kırsal kesimden gelen diğer arkadaşların' arasındaki yerini aldı, böylece ben de 'yabancılanan mekâna bir biçimde sahip çıkılmasının dışlanmışlık duygusunu yok edeceği'ne dair teorimin nasıl darmadağın olduğunu görmüş oldum," dedi Talip İmre Kadızade.

"Sayın Yargıç, ben 'sahip çıkmak' gereğinden bahsederken, yaşamsal altyapımızı oluşturan kurum ve kişilere, onları kendi korkularımız doğrultusunda çarpıtmaksızın bakmayı, tanımayı, özlerine inmeyi, nüfuz etmeyi, yüreklerimizle bütünleştirmeyi, ne kendimizin ne onların bütünlük ve farklılıklarını bozmaksızın sahip çıkmayı kastetmiştim. Eski Türkiye toplumunun binlerce yıllık hasılatını 'ele geçirmeyi' ya da hasılatına 'hâkim olmayı' değil! Geçmişin varislerinden 'biri' olmayı düşlemiştim, 'biricik'i asla değil! Oysa, bizimkiler, sahiplenmenin en kısa ve maalesef en ilkel yolunu seçtiler: Modernist tahakküm.

Daha o yıl sona ermeden, Bekir'in grubundan 'Okulun havasına hâkim olmak' istediklerine dair sesler gelmeye başladı, ikinci yılın ilk haftalarına gelindiğinde Talebe Cemiyeti'ni 'ele geçirmekten' bahsediyorlardı. Bunu başarabilirlerse 'Okulda çeşitli vesilelerle yapılan merasimleri idare' edebilecekler, konuşmaları onlar yapabilecekler, şiirleri onlar söyleyebilecekler, oyunları onlar seçebileceklerdi. Öyle söylüyorlardı. Bu etkinliklerden amaçladıklarının, köhne yurtlarıyla okul arasında geçen tekdüze yaşamlarını renklendirmek olduğunu sanmıştım. Muhtelif ıssızları İstanbul'a taşımak suretiyle okulu egemenlikleri altına almak, Asitane'yi de Körkuyu Issız'ına benzetmek suretiyle içselleştirmek gayreti içinde olduklarını anlamam hayli zaman aldı.

Ömer, ayağının tozuyla, 'Büyük şehirlerde yaşayan aydın ve bürokrat çocuklarının Türk milletinin öz değerlerini tanımadıklarını tespit' etti. Bu insanlara 'milli kültürü kazandırmak, milli değerleri ve halkı sevdirmek mukaddes görevini, Anadolu'nun çeşitli bölgelerinden gelmiş, milli değerlere ve töreye bağlı gençler' olarak 'kendilerinin' üstlendiklerini ilân etti.

Bekir, 'köylü' kelimesini 'kırsal kesimden gelenler' tamlamasıyla değiştirdiğinden beri yeni terminolojisini adamakıllı ilerletmiş, 'burjuva kökenli ve daha çok kentli gençlerin yozlaşmış oldukları'ndan bahis-

le, 'bunların sınıfsal yanlışlık ve alışkanlıklarını davaya taşımalarının önlenmesi gerektiği'ni vurguluyordu.

Her ikisi de 'cazlı ve danslı partileri tercih edenler'e şiddetle karşıydılar, 'pikniğe gidip içki içen'lerin şöyle ya da böyle uyarılmaları gerektiğini savunuyorlardı.

Emmioğullarımı dinlerken şehre geldiklerinden bu yana en çok da bakışlarının değiştiğini düşündüğümü hatırlıyorum. Bizim ailenin kendi aramızda 'sıpa gözü' dediğimiz, bol, uzun ama düz kirpikli iri gözleri vardır. Özellikle de, Bekir, kumral kirpiklerinin arasından yumuşacık bakmasıyla ünlüydü. Bir yıl içinde o da değişmiş, masum çekingenliğinin yerini aklını çelene pervasızca dikilen, dövüşken bakışlar almıştı.

Ne tuhaf! Issız'ın ortasında ninnilerle uyuyan yoksul ve zavallı bir höyüktü, bizimkisi. Alacakaranlıkta buzlar daha da bir soğuk olurdu. Tipi, kar, boran, kurt korkusu, donma korkusu, her bir gün, yedi zalim kilometre gidiş ve bir o kadar zalim dönüş. Bekir'le, Ömer bir olur, en küçükleri Ahmet'i de sırtlarında okula taşırlardı. Fakat emmioğullarım, ne yaptılar ettiler, geçmişimizin lanet olası koşullarını 'kişisel avantajları' olarak sundular. Bununla da kalmayıp, utanç verici Mağduriyetimizden bir efsane yaratmayı başardılar.

Doğanın ve hayatın katı gerçeklerine aşılanmışlık, dirençlilik, dayanıklılık gibi bilimsel olarak kadınsı ilkeye ait nitelikleri erilleştirdiler, tümü kendilerinden sorulur oldu. Efelik, yiğitlik, kahramanlık gibi bilimsel mesnedi olmayan 'erdemler'i de kimselere bırakmıyorlardı. Bu meyanda, kırsal kesimin KOALİSYON'a uzaklığını -onlar, 'bozulmamışlığını, yozlaşmamışlığını' diyorlardı!- öyle çok tekrar ettiler ki, Körkuyu, bambaşka bir yer, âdeta tapılası bir Mağduriyet iremi, Mağdurlar Cenneti oldu çıktı.

Biz, Mağduriyete itilmiş filân değildik. Ne münasebet! Biz, bencil olmadığımız, verici, 'diğerkâm' insanlar olduğumuz için Mağduriyeti seçmiştik!

Ne ki, 'diğerkâm,' Körkuyu'daki lisanımızda yeri olmayan, zihinlerdeki karşılığı da muhtelif bir kelimeydi. Emmioğullarımın zihinlerin-

deki kodlamada 'sınırı aşmayın, çünkü Allah sınırı aşanları sevmez' ayetinin şekillendirdiği Mağduriyet anlamına geldiğini çok sonra kavradım. Yoksulluklarını 'laik' terminolojide ifade etme biçimleriydi, 'diğerkâm.'

Giderek, kullandıktan kelimeler- kulağa ne kadar çağdaş gelirse gelsin, aslında yaşananın Osman Amca'nın 'Asr-ı Saadet' kurmacasının bir başka çeşitlemesi olduğunu ve sılayı terk ederlerken emmioğullarımın sıkıca paketleyip dönüşte kullanılmak üzere evde bıraktıklarını sandıkları formatlardan hiç ayrılmamış, onları hep yanlarında taşımış, onlara sıkı sıkıya sarılmış olduklarını fark ettim. Örneğin, biri muhafazakâr ötekisi ilerici etiketler takınan akrabalarımın her ikisinin de 'cazlı ve danslı partileri tercih edenleri' uyarmaya kalkışmalarında, 'kudüm ve ney sesiyle sema etmeyi men eylemeye' niyetli, geçmiş Kadızadeler'in damgalarını okuyabiliyordum.

Bekir'in, kent kökenli devrimcileri 'burjuva alışkanlıklarından vazgeçmedikleri, davayı yozlaştırdıkları' suçlamasında, köktenci Müslümanların, 'düşünen birçok kafa sadece İslam'a göre değil, felsefe ve varyasyonlarına hatta değişik dinlere göre düşünür duruma geldi. Dönem, sadeliğin ve saflığın bozulduğu yani karanlığın zirveye ulaştığı dönemdir' yakınmalarının şablonunu çıkartabiliyordum.

Öte yandan, Bekir gibilerini 'bağnaz, sekter, popülist ve uvriyerist eğilimlere sahip olmakla' suçlayanlar sanki Şeyh Muzaffer ahfadından bâtınilerdi de; kent kökenli devrimcilerin 'devrimciliğe uyamadıkları zaman, devrimciliği kendilerine uyduruyorlar, kendilerini kimi revizyonist görüşlerle rasyonalize eden bir kesim oluşturuyorlar' eleştirisi, Şeyh'e, kardeşi Galip'in ağzından doğrudan göndermeydi: 'Aklına estiği gibi düşünüp, aklına estiği gibi takılanlar, bi'datçı ve kendiliğinden ihdas edicidirler.'

Sayın Yargıç, Modernizm, '70'li yıllarda kır-kent çekişmesi şeklinde tezahür etti ve devrimciliğin Birikim gibi dergilere kadar çıkan sorunlarındandı. Hatırlıyorum, çekişmeyi durdurmaya çalışanlar, 'Bu sürtüşmeyi büyük ölçüde hafifletecek olan, felsefesiyle, bilimiyle Marksizm'i kuramsal düzlemde yeterince özümsemektir, sindirmektir,' derlerdi. Ve ben bunu yazanların hiç tanımadıkları imamı Azam'dan doğrudan alıntı yaptıklarını düşünürdüm:

'Aslolan, Kuranı Kerim'in getirdiği ve Hazreti Peygamber'in davet ettiği, insanlar arasında tefrika ortaya çıktığı devreye kadar Hazreti Peygamber'in ashabının yapmakta devam edegeldikleri şeylerdir. Bundan başkası ile amel edenler bi'datçı ve kendiliklerinden ihdas edicilerdir.'

Zihniyet aynı zihniyetti de, 'devrimci' ses veriyordu, o kadar. Zamanla, 'Galiba devrim yok, devrimciler var!' diye düşünmeye başladıydım. 'Kur'an'ı okumayan İslamcılara karşı Marks'ı okumayan sosyalistler! Tencere yuvarlandı kapağını buldu.' Derken, bizimkilerin 'meselesi'nin aslında bin dört yüz yıllık bir alışkanlıktan ibaret olduğundan kuşkulanmaya başladım: Yaşamayı okumaya tercih etmek alışkanlığı!"

"Şimdi, buradan bakıldığında çok net görünüyor. Başta bizimkiler olmak üzere, eski Türkiyeliler, akıllarının kendilerine yettiğinden hiçbir zaman kuşku duymamışlardı. Zekâya bilgiden her zaman ve çok daha fazla değer vermişler, dayatılan gerçeği öğrenmek için değil, kendi düşündüklerini, kendi inandıklarını, kendi gerçeklerini doğrulamak için okumuşlardı.

'Uyulması zorunlu esaslardır' diye akıllarına yatmayan kuralları dayatanlarla yaşamları boyunca, okulda, devrimcilikte, milliyetçilikte, İslamcılıkta, askerlikte, iş hayatında, politikada, trafikte, kurallarla karşılaştıkları her yerde, alenen ya da sinsice mücadele ettiler. Kuralları mümkün olabildiğince ihlâl ettiler, kaytardılar. Bir kurguyu hakkı ile, cevheri, özü ile, ayrıntılı delilleriyle bilenlerden hazzetmedikleri gibi, kurallara uymaya çalışanlara da iyi gözle bakmadılar. Eğitim merkezlerine de öyle iyi gözle bakmadıkları gibi, oralarda hakkıyla eğitim görmeye çalışanları da küçümsediler, 'inek!' derlerdi, 'inek herif!'

'Şu allameleri görüyor musunuz, bunlar, sokaklarda yazılı kâğıt türünden ne bulurlarsa yiyip yuttukları söylenen Hindistan'daki o kutsal ineklere benzerler.'

Sayın Yargıç, YENİ DÜNYA DÜZENİ'nin 'kültür tirandır' ilkesine katılmamak mümkün değil! El Ezher'li Mustafa el Merağı'nin allamelerin inek olduklarına dair bu çok eski iddiası, Yüksek Öğretmen Okulu'nun devrimcilerinin yüreklerinde de yer bulmuş, okulun çalışkan öğrencileri 'inek' olup çıkmışlardı.

Öğrenme, format değiştirme eylemi ikinci plana atıldığında, yaşamı sahiplenmenin yegâne yolu elbette fiziki tahakküm olacaktı. Ancak, asıl takiyyeciler, emmioğullarım değillerdi. Onlar, masumdular. Asıl takiyyeciler, onları, Issız'ın İbni Haldun'lar, Hegel'ler yetiştirebileceğine inandıranlardı.

Hayır, fakihleri hiçbir zaman sevmedi bizimkiler. İbn-ül Arabi'nin düşünce dünyasındaki yerini teslim etmezlerdi ama 'fakihler, milletin firavunlarıdır' saptamasına bütün kalpleriyle katılırlardı.

Sayın Yargıç, ülkenin yağmalanması da, gecekondu burjuvazisinin, emmioğullarımın mafya destekli yükselişleri de, aynı kuralsızlık aşkı sayesinde mümkün oldu. Bizimkiler, öyle iyi paketlediler ki masumiyetlerini, kendilerini yakından tanımama ve bütün şüpheciliğime rağmen ben bile hiç değilse bir dönem medet umdumdu onlardan. Başıbozukluğu dinamizm sandığım bir dönem vardı sahiden. 'Babanı suçlamamalısın,' demiştim Devrim'e,

"Büyük çoğunluğumuz için sürgünde yok olmamanın pratikteki tek yolu, yeni koşullar üzerinde hâkimiyet kurmamızdır. Dışımızdaki dünya ile yaşamak ve yaşatmak esası üzerine kurulu sembiotik ilişki geliştirmek hayli emek ister. Oysa babanın hamurunda nefsine zulmetmek yoktur. Bizzat Kur'an tarafından yasaklanmıştır. Öte yandan, devrimin sonsuza dekmiş gibi görünen ertelenmesini müteakip, bol para kazanmaya soyunması da aynı dünya görüşünün uzantısıdır, ideolojik hâkimiyet kurulamadığından, parasal hâkimiyet kurulması söz konusu oldu. Ailenin sosyalist devrim uğruna bir de kurban vermiş olması, Bekir'in bu seçimini âdeta aklamış, dönekliğimizin kefaretini ödemişiz gibi olmuştur."

"Dayımı oğullarına yaklaştırmayan Osman Amca, onunla doğrudan irsiyet bağı olan dul annemle beni de evinden uzaklaştırdı," dedi İmre Kadızade, "Karlar yumuşar yumuşamaz, kardeşim Oğuz henüz üç aylık bir bebekken Körkuyu'dan, Çerkeş'e gönderildik.

Sayın Yargıç, mahkemeyi yanıltmak istemem. Issız'dan kurtuluyor olmaktan çok mutlu, çok heyecanlıydım. Buradaki yoksulluktan nefret ediyordum çünkü. Yoksulluğun her türlüsünden, maddisinden manevisinden her türlüsünden nefret ediyordum. Zaman içinde odun sobasına

şairanelik atfedenlerden de, Anadolu köylüsünün safiyetini yitiriyor olmasına hayıflananlardan da nefret ettim. Safiyet diye yücelttiğimiz ilkellikti çünkü.

Mağdurların hayatı yalnızdır, yoksuldur, pistir, hayvancadır, kısa sürelidir. Mağdurlar, çevrelerine karşı fevkalade duyarsız, fevkalade ilgisizdirler. Toplumsal ilişkiler diye bir meseleleri yoktur. Buna karşın, inatçıdırlar. Aşina olmadıkları her şeyi reddederler. Ben bunları o zaman da görüyordum. Körkuyu'dan gidiyoruz sevincinden bütün gece uyuyamamış, ezanla kalkmış, hazırlanmıştım. Bir an önce gidelim istiyordum. Osman Kuran'la Kenan Kadızade'nin konuşmalarını duydum."

Kadızade'nin belleğindeki kuru ceviz yüzlü, çelimsiz Osman Kuran, paslı odun sobasının yanındaki kerevete bir dizini altına alarak oturmuş, sırtını Kâbe desenli ucuz halıya dayamıştı. Başında zaman zaman geriye itip altındaki saçlarını kaşıdığı el örgüsü takkesi, elinde kehribar tespihi vardı. Onun karşındaki tahta iskemleye büzülmüş oturan Kenan Kadızade'nin lacivert takım elbisesi terziden yeni çıkmışçasına ütülü, beyaz gömleği pırıl pırıldı.

"Dayım, takım elbiselerine birini sabah, birini öğleden sonra - buruştukları için!- giymek üzere çift pantolon diktiren benim tanıdığım ilk ve tek insandır," dedi Sanık, "Temizin çok ötesinde, steril bir adamdı. Bahçede dokunduğum çiçekten, sıcak ekmekten koparttığım lokmaya kadar, çevremdeki her cismi, üzerinde görünmez mikropların vıngır vıngır oynadığı pislik yuvası olarak algılatmayı başarmıştır bana. Annemi Çerkeş'te koymamasının, doğurmak için köye yollamasının altında da titizliği yatar. Doğum olayının yağ, kan, plasenta gerçekliğinden iğrenecek kadar idealistti.

Hiçbir yere değmemeye çalışarak, başı önünde oturuyor, "Bekâr hanımla evlenmek, dul hanımla evlenmekten şüphesiz üstündür," diyen Osman Kuran'ı dinliyordu.

"Bekâr hanımla evlenmek, dul hanımla evlenmekten şüphesiz üstündür. Zira terbiye, eşine bağlılık ve emrine boyun, yalnız onun güzelliğine bakması, bekâr hanımlarda daha çoktur. Dul kadında ilk eşini hatırlamak ve onun günlerine hasret çekmek ihtimali vardır. Lâkin

İmran, bizim gelinimizdir, kızımız sayılır. Zamanında düşündük ki, faraza yaratılışı itibariyle iffeti tam olmasa bile, yakınlarından, kardeşlerinden çekindiği için bazı çirkin durumları olsa bile men edilebilir. Nizamın devamı ve maddi âlemin bekası sebebiyle yeğenimiz Murat'a uygun gördük, evlendirdik. Peygamber Efendimiz, Sallâllâhü Teâla, 'Kadınlarınızın en hayırlısı doğuranı ve kimsesiz olmayandır,' buyurmuştur. İmran, bize iki çocuk vermiştir. Hayırlıdır. Bir kusuru vardır, cömerttir. Cömert kadın, velinimetinin evinin boş kalmasına sebep olur. Haneyi çarçur etmekten ve israftan kaçınmak lâzımdır. Şu da iyi bilinmelidir ki, güzel kadına ahlâksız kimselerden istek ve alâka çok olur. Kadınlar da zayıf olduklarından muhtemeldir ki, alâka duyan bozguncuları çeşitli hilelerle isteyip birçok dünya aldatışları ile arzu edince, doğru yoldan çıkarak arzularına uyarlar.

İmdi, bacını sokağa bırakmayasın! Evinde otursun. Düğünlere ve kadınların toplu bulunduğu yerlere göndermeyesin. Bilhassa bu zamandaki dullar arasında kötülük sebepleri meşhurdur. Birbirlerine muhabbet herkes tarafından bilinmektedir. Bozuk işler için toplanıp, oraya gelenleri de bu bozuk yöne tahrik ederler. Bacını, bilhassa da takva ve dindarlığı bilinmeyen kocakarılarla ve şüpheli bulunan kadınların sohbetinden alıkoymak lâzımdır. Tanımadığı ihtiyar kadını asla eve koymamalı, mahremiyetine karıştırmamalıdır. İmran gençtir. Kendinden üstün süslü elbiseleri ve bunları giyen hanımları görüp, bu duruma hasret çekerek, gelip sana da aynı şeyi teklif eder. Bu da sana karşı olan hürmetinin azalmasına sebep olur. Erkeklerin bulunduğu yerde bulunmasını men etmenin farz ve vacip olduğu zikr ve beyana muhtaç değildir. Örgü, nakış gibi sanatlarla meşgul edilmesi lâzımdır. Boş ve lüzumsuz şeyleri yapmak ve dinlemekten, erkek ve güzel gençleri görebileceği yerlerden, Hüsrev ile Şirin gibi âşık ve maşuk hikâyelerinden, hezeyan kitaplarını okumak ve dinlemekten men etmelisin. Yusuf kıssasını da öğrenmesin ki, Züheylâ'nın aşkı ve Yusuf'un güzelliği düşüncesi aşka tahrik etmesin."

"Sayın Yargıç, aynen de öyle oldu. Kenan Dayım, Beyaz Dizi diye bilinen âşık-maşuk romanları serisini anneme yasakladı. Bu yasağı ben de onayladım. Annemin boş kitaplarla gözlerini bozacağına, kendisini iyi kitaplarla eğitmesi gereğini savundum. Kadının önüne Freud'u koymadıysak, üşendiğimiz içindi, eğitimsiz olduğunu başına kakmak-

tan utandığımızdan değil! Bizler büyüyüp, üniversiteye başladığımızda apartman komşularıyla toplanıp kâğıt oynadıklarında da, Kenan Kadızade, 'illa da oynayacaksan, bari briç öğren de zekân gelişsin!' diye kitaplar getirdi, kadını o eğlencesinden de etti. Sokağa çıkmasına ancak dayımın ölçülerinde yaşlandığı, yüzüne bakılmaz hale geldiğinde izin verildiğinde yürümeyi bile unutmuştu annem. Sokak iznini kullanamadı. Jogging'le ayrobik de üstüne geldi, bu defa da yiyip içip oturduğu, şişmanladığı için azarlandı. Eski Türkiye'nin sınıflar, ideolojiler, inançlar üstü yegâne mutabakatı, kadınların hayat skalasındaki yerleri üstüneydi. Aynı kazanda kaynamaları imkânsız gibi duran pozitivist Dayım Kenan Kadızade ile gerici Osman Kuran arasında iş kadınlara geldiğinde su sızmazdı. Dulların kaybedecek hiçbir şeyleri olmadığına inanıldığından, kadınların en tehlikelilerinden sayılırlardı. Annemin kendisine atfedilen aşağılık konumu kabullenmiş olmasından her zaman nefret etmişimdir."

"Tek bir mıh yitirdikti, naldan olduk, Tek bir nal yitirdikti, attan olduk, Tek bir at yitirdikti, atlıdan olduk, Tek bir atlı yitirdikti, zaferden olduk, Tek bir zafer yitirdikti, ülkeden olduk!"

General, oturduğu yerden sözünü kesti, Talip Kadızade'nin.

"Sayın Yargıç, siz beni mahkemeye hakaret etmekle suçlamadan önce hemen ben söylemeliyim: Talip İmre'yi naldan eden mıh, Issız'ın kaybıydı. Önce, the Mıh yani Körkuyu gitti! Sonra da the nal. Nal, din, tabii. Din, gender'le iç içe. Gender, cinsiyet. Kıl ve Hinnom Çöplüğü. On on bir yaşında vardı."

THE NAL

(Allahümme inni Euzü Bike Minelhubsi Velhabais!)

HINNOM ÇÖPLÜĞÜ

"Benim çocukluğumdan kalma bir küfürdür bu, Allah'ım, beni dişi erkek bütün şeytanlardan koru! Bilirsiniz, Apokolipsos. San Moritus'un öldürülmesi, İsa'nın çarmıhta kıvranan masum bedeniyle mest-i harap olmuş iğrenç Ortaçağ tipleri! Gözler yuvalarından fırlamış, ağızlar kara kuyular gibi yutucu, habasetin çarpıttığı El Greco yüzleri! Ben, bunlara ilk kez on-onbir yaşlarındayken rastladıydım. Şu farkla ki, benimkiler tablolarda değil, canlıydılar. Bir ılıca hamamında, çirkin bedenlerini hamam otu tütsüsüne sarmış, yıkanıyorlardı."

"Çerkeş'te," diye açıkladı General.

"Ve havuzun öteki ucundaki kurnanın başında, burnu çenesine değen kocakarının sağından, beni cümle âleme teşhir etmek için, Allahümme inni euzü bike minelhubsi velhabais! diye, karanlık ağzındaki tek altın dişinden zalim parıltılar saçarak haykıran kadının kat kat yağlarının çerçevelediği üreme organı, kin kusan korkunç yüzünden daha melundu!" V Claudia Roth'a döndü,

"Ve biliyor musunuz ki, kadının orası, kendiminki de dahil olmak üzere, hayatımda baktığım ilk ve son kadın organıydı! Ve bunun ne denli hazin bir kader olduğunu ben yeğenim Revolution sayesinde kavrayacaktım!"

Savcı kadın, mahcup olmuş gibi başını eğdi, önündeki kâğıtları karıştırdı.

"Altın dişli kadın, ağzını açmış, sığır dili boyutlarındaki müstehcen et parçasını yuvarlamış, avucuna el kadar bir sakız tükürmüş, sonra o sakızı parmaklarına almış, kolunu kaldırmış, su muhallebisi gibi titrek ve pürüzsüz koltuk altına yapıştırmış çekmiş, yapıştırmış çekmişti. Kıllarını yeni almış olduğu için canının yanmadığının farkındaydım,

içimi kaldıran sakızın çıkardığı sesti! Ben büyülenmiş gibi bakarken, kadın elini koltuk altından alıp, aşağıya, kasıklarına kaydırdıydı. Sakızı bu defa da Orasına yapıştırıp yapıştırıp çekiyor, bana sakızla kıl yolma yöntemi öğretiyordu."

"Yüce Kaos!" dedi dinleyicilerden birisi. Diğerleri gülmeye durdular.

"Yaz tatilindeydik. Fatma Abla'yı Ilıca'ya biz çocukları da götürmeye razı edince, üç kız, ben, Devrim'in annesi Müjgân ve Ayla, havuza çırılçıplak giremeyeceğimize, bize mayo gerektiğine karar verdik, harçlıklarımızı birleştirdik, büyüklerden gizli, Yerli Mallara gittik. Dört metre, beyaz üzerine mavi puantiye basma aldık, diktik: Başveren memelerimizi kapatması için dört köşe göğüslükler eklediğimiz lastikli donlar, paça kenarlarında Şerife Yenge'nin parça torbasında bulduğumuz beyaz sutaşından süsler! Göğüslüğün üst iki köşesine tutturduğumuz askılar omuzlardan aşağı iniyor, donların arkasıyla birleşiyordu. Fakat öyle adiymiş ki kumaş, bizim mayolar daha giyerken yırtıldılar. Hamamın soyunma odasından ellerimiz göğüslerimizin üstünde, süklüm püklüm çıkmış, daha da yırtılacaklar korkusundan kendimizi havuzun ateş gibi sıcak sularına atmış, saklanmıştık. Bu defa da, çektiydi adi basma! Hem çekti hem de boyası aktı. Bacaklarımızdan, kollarımızdan yol yol süzülen mavi boyayı büyükler görecekler, dayak yiyeceğiz korkusundan havuzun dört bir yanına dağıldık, sudan çıkın çağrılarını duymazdan geldik. Ne ki, sodalı su mayolarımızı gözle görülür hızla çürütüyor, delik deşik ediyordu. Benim bir delik de tam önümde açıldı. Memelerimi gizlemek için uğraşırken, farkına varmamışım, açılan delikten bir kıl çıkmış dışarı. Tek bir kılım var, o da dışarı çıkmış. Fakat, kocaman bir kıl. Rahmetli Mustafa ve Oğuz'dan ayrıca kaçtığımdan, havuzun kurnalara bakan uçundaydım. Kurnalarda yerli kadınlar yıkanıyor, hamam otu kokusundan gözlerim sulanıyordu. Sonra, nasıl oldu bilmiyorum, çenesi burnuna değen kadın, benim kılımı gördü ve delirdi. Yanındakini dürttü gösterdi, yanındaki yanındakini derken, bağrışmaya başladılar,

'Allahümme inni euzü bike minelhubsi velhabais!'

Fatma Abla'nın arkadaşı, İzmirli Gülsen Teyze vardı, Doktor Albay'ın eşi. Üstünde siyah bir lateks mayo, havuzu bir baştan bir başa kulaç kulaç yüzüyordu. O görmüş, yetişti, 'Ne oluyor burada?'

Kadınlar, hırslarını alamamışlar, azarlayacak bir büyük bekliyorlarmış ki, Gülsen Teyze'ye saldırdılar. Sakızlı Kadın, ayağa kalktı, bir kendisininkini bir de benim oramı gösterdi, 'Mekruh!'

Havuzu murdar etmişim, kıl yolmak Müslümanlıkta farzmış. Kıllarımı yolmadığım için cehennemde yanacakmışım! Kadının haykırışları hamamın kubbesinde yankılanır, dört bir yandan lanetler yağarken, bir elim önümde, bir elim göğsümde, sıska kollarım ne memelerimi ne de oramı kapatabilirken, utanç ve korkuyla iki büklüm, kaplıca sıcağında buz kesmiş, yaprak gibi titreyen bir çocuk, ben! Gülsen Teyze'nin 'Kendinizden utanın, o daha çocuk!' çıkışı, cehennem zebanilerinin kahkahalarını kışkırttıydı. Gözleri benim zavallı kabartılarımda, kadınların cevabı,

'Ufalsın ufalsın da götüme girsin!'

Kusmaya başladım. Saygonlu çocuk fahişe muhabbeti henüz dünyanın gündemine girmiş değildi. Ne oğullarına hamamda kız beğenen annelerin davranışlarını ne de mamaların çocuk sermayelerini nasıl incelediklerini bilecek yaştaydım. Ne ki, 'cinsel taciz' denilen şiddeti hissetmek için var olmanın yeter olduğuna; teşhirciliğin, tahakkümün ve lezbiyen unsurların o gün, o kubbenin altında kol gezdiğine bugün bile yemin edebilirim. Ben bunları hissettim ve tepkim, utanç, korku ve tiksintiydi. Katılmıştım, ağlayamıyordum, kusmuklarımı silmekten bile acizdim. Gülsen Teyze, yarı çıplak vücudumu çekti, gözlerden uzaklaştırmak amacıyla kendisininkine yapıştırdı.

Uzun boylu bir kadındı, çenem kasıklarına ancak ulaşıyor, yüzüm orasından biraz yukarı geliyordu. Osman Amca'nın Hatice Yenge, ambitlerini öğretmişti. Ya Gülsen Teyze'nin ambitleri varsa ya mayosundan çıkar, çenemden tırmanır, ağzıma dolarlarsa diye dehşete düşüp, bayılmıştım.

Daha sonraki günlerde oramın kıllarını yakarak temizlemeye kalkıştım, Allahümme inni euzü bike minelhubsi velhabais, cinler yangın

yerlerini, külleri severler diye vazgeçtim. Oram, necaset yeriydi. Oram, mezbelelikti. Oram, kılların bittiği bozkırdı. Oramda, kılların dibinde, cinler cirit atıyordu. Cinler, tezek yerlerdi. Cinler, vücudumun gözeneklerine nüfuz edebildiklerine göre, anüsüme haydi haydi girerlerdi. Vıngır vıngır oynayabilirlerdi. Bağırsaklarımdan beslenebilirlerdi. Oramın merkezi olduğu hareketlilikten kaçınabilmek için yapmayacağım yoktu!

Orama duyduğum sakatlayıcı nefreti gündemimden çıkarmaya çok uzun seneler sonra, o da ancak yabancılaşarak muvaffak olabildim. 'Sen yoluna oram, ben yoluma!' şeklinde karşılıklı bir saldırmazlık paktı imzaladık. Her neyse.

Ilıca'dan yoğun bir suçluluk duygusu içinde döndüğümüzde, Hatice Yenge'yi evde bizi bekler bulduk. Olanlar anlatıldığında, o da, 'Havva Anamız, yasak meyvayı yiyince, sıçtı, batırdı,' diye bir açıklama getirdiydi, 'Sıçınca da, Allahü Teala görecek, anlayacak elmayı yediğini diye, bokunu avuçladı, kollarının altına, bacaklarının arasına sıvadı. Sakladı sandı günahını ama bokun değdiği yerde kıl bitti. O zaman bu zaman karı kısmısı hayız görmekle, kıllanır. Müslümana amını ayna gibi temiz tutması farzdır yoksa cehennemde yanar. Küllerini savurur yeniden halk ederler, yeniden yanar. Bu böyle sürer gider artık!'

Benim çocukluğumda üzerine benzin döküp ateşlediği adamın ışığında sevgilisiyle öpüşen Yeni Dünyalı Terminatörler yoktu. Yanmaya ilişkin yegâne tecrübemiz, bahçelerde kaynatılan çamaşır kazanlarını üstümüze devirmekten ibaretti. Kemiklere işleyen acı ve iyileşmek bilmeyen cılk yara yani. Buna karşın, bir kez yanıp kül olmaya razıydım kılımı yolmadığım için ama bir kere, on kere, milyon kere, sonsuz kere yakılmayı ne kendi içime sindirebilmiş ne de Allah'a yakıştırabilmiştim. Ben olsam beni bu defalık affederdim, diyordum. Allahümme inni euzü bike minelhubsi velhabais! işte, şimdi de Cenabı Hakkın usullerini onaylamadığım için cezalandırılacaktım! Ensemden yukarı, kulaklarıma, oradan tepeme yükselen ateşi cehennem provası sandım.

Sonra bir gece de belediye sinemasına götürmüşlerdi bizi. Sakızlı Kadının yüzü çember sakallara karıştıydı. Sezer Sezin'i boğazına kadar toprağa gömmüş, taşlıyorlardı, çünkü fuhşiyat emreden şeytana uymuş, kahpe olmuştu. Kahpe'ye vuruyorlardı, Kahpe'deki şeytanı taşlı-

yorlardı. Allah'ın Resulü, 'Şeytan, kadının dolaştığı yerde dolaşır' buyurmuştu; 'Kan, şeytan damarı kımıldattığında fışkırır,' buyurmuştu. Allah'ın Resulü, Hazreti Aişe'ye hayız kanını da şeytanın fışkırttığını söylemişti. Benim içimde de şeytan vardı! Bedenimi fesata uğratacaktı. Bedenimde çirkin şeyler icra edecekti. Gözle görülmeyen küçük varlıkların sonsuz evreni beni yutacak, içinde eritecekti, iyi insanlar, Allah ve Resulünün emirleri gereği şeytanı bertaraf etmekle yükümlüydüler. Beni şeytandan kurtarmak için döveceklerdi. Oluk oluk kanlar akacaktı. Etlerimi didik didik edeceklerdi. Açgözlü cin sürüleri bağırsaklarımı kemirecek, gözlerimi oyacaklardı. Çığlıklar atacaktım ama çığlıklarım şeytanın çığlıkları olacağı için kimse bana acımayacaktı. Anlatılamayacak derecede perişandım. Korkunç derecede, kesin ve katıksız biçimde perişandım. Korkunç derecede, kesin ve katıksız biçimde yalnızdım. Beni yatağıma mıhlayan delicesine korkuyla boğuluyordum ama hiç kimseden hiçbir yardımın gelmeyeceğini biliyordum. Hiçbir konuşmanın, açıklamanın beni sakinleştiremeyeceğini biliyordum. Önceleri sessiz sessiz ağlarken, gece yarısına doğru haykırmaya başladım. Dayım kalktıydı. Dayım, o zamanlar sıkı sıkıya yapıştığım ışığımdı benim. Nursuz bir ateşti ama yüz bin kere evlâydı gayya kuyusunun karanlığından."

"O yıllarda Amos Öz diye ünlü bir yazar vardı. O adam, 'iyi insanlar nefretten korkarlar ve hatta varlığını bile inkâr etmek isterler. Apaçık karşılarında gördüklerinde ise buna adanmışlık veya benzeri bir isim takarlar,' derdi. Çok haklı olduğunu düşünürdüm. Nitekim, biz hane halkı, Kenan Dayım'ı idealleri için yaşayan yalnız bir adam olarak görür, bizler ve dünya ile bu denli uğraşıyor olmasını derin yurt sevgisine verirdik. Türkiye Cumhuriyeti'nin yaşamasının, kendisini onun gibi ülkeyi düzene koymaya adamış insanların varlığına bağlı olduğu biliyorduk. Bize bağırdığında, Türkiye'yi Türkiye yapan değerlerden saptığımızı teslim eder, azarlanmayı hak ettiğimizi kabul etmek zorunda kalırdık.

Hiç evlenmemişti. Devlet iktisadi Teşebbüslerinden birinde makine mühendisi olarak çalışırdı. Her sabah altıya kurduğu saati çalmadan uyanır, otuz dakika jimnastik yapar, yedi sıfır sıfırda kahvaltıya otururdu. Kapıya bırakılan gazeteleri o okumadan ellememiz yasaktı. Paspasın üstünden kendisi bizzat alır, masaya yürürken manşetlere

göz atardı. Bu anlarda, muharebe alanındaki olumsuz bir gelişmeyi dişini sıkıp soğukkanlılıkla göğüslemeye hazırlanan bir kumandanı andırırdı. Okuması öfkesini kabartacak haberler aramak şeklindeydi: Yolsuzluk, yozlaşma, ahmaklık, cehalet, irtica, Cumhuriyet ilkelerine ihanet! Baş makaleyi, sütun yazarlarını, başbakanın, parti liderlerinin, genelkurmay başkanının demeçlerini okudukça neredeyse fiziksel bir acı duyduğunu hissederdim. Elinde her daim sivri bir kalemle oturur, cümlelerin altlarını çizer, sütun derkenarlarını soru işaretleri ve ünlemlerle doldururdu. Bazen, dikkatle katlayıp bıraktığı gazetede büyük bir delik açılmış olduğunu görür, yazarına cevap döşenmek üzere kesip dosyaladığını anlardım. Her yanlışa yetişmeye çalışır, maaşının azımsanamayacak bir kısmı, ülkenin felâkete gittiğini göremedikleri ya da kendilerini kandırdıklarına inandığı bakanlık müsteşarlarından, sendika başkanlarına, üniversite rektörlerine kadar uzayan geniş bir listeye yazdığı uyarıcı/terbiye edici mektupların posta parasına giderdi.

Babamın ölümünden sonra yanına aldığı bizleri eğitme gayretleri amansızdı. Saat on iki sıfır sıfırda öğle yemeği için eve gelir, on iki çeyrekte, sıcağı tam kıvamındaki yemeğini tabağında, bizleri yıkanmış ve taranmış olarak sandalyelerimizde bulsun isterdi. Önemli olanın midelerimizi belli saatlerde acıkmaya alıştırmak olduğunu öğrendiğimizden, toksak söyleyemez, arpayla beslenen çocukların var olduğu yoksul ülkemizde tabağımıza konanı son bezelyeye kadar yemek zorunda olduğumuzu bilirdik.

Tam tamına kırk beş dakika süren öğle yemeğini, dayım, demokrasi ve sofra adabı dersi olarak ayrıca değerlendirirdi. Çatal solda, kaşık bıçak sağda, ekmek dilimlerinin kalınlığı bir-bir buçuk santim, çorba tabağı düz tabağın üstünde, peçeteler üçgen düzeninde sofra kurmayı; ağzımızda yemek varken konuşmamayı, dirseklerimizi masaya dayamamayı, zeytin çekirdeklerini kaşığımızın üstüne yavaşça bırakıp, saklamayı öğrenmiştik ama inciri ve şeftaliyi, sadece çatalın yardımıyla, hiç el değdirmeden soymak zorunda olmak işkenceydi. Sınava hazır olmayan öğrencilerin kurtarıcı teneffüs zilini beklemeleri gibi, biz de kırk beş dakikanın dolmasını, dayımın bu korkunç egzersize vakit kalmadığını ilân etmesini bekler, dua ederdik.

Yemek boyunca, hep o konuşurdu. Söze gazete haberlerinden girer, açıklamalarla, yorumlarla, günün gündemini Cumhuriyet'in kurulduğu günlerde olanlarla karşılaştırarak, ibret göstererek devam eder; ne olması, bizim neleri nasıl yapmamız gerektiğini belirterek bitirirdi. Bize öyle görünürdü ki, eski Türkiye'nin meseleleri hiç değişmiyordu, çünkü dayımın yüzlerce defa anlattıkları hep aynı şeylerdi.

Sayın Yargıç, dayımın bitmez tükenmez nasihatlarının kutsal bir öfkeyi yansıttığını, pek çok doğruları içerdiğini, Devrim'le başlayan felâketler zincirini çözümlemeye çalışırken anladım. Bizi sarsmaya, taze beyinlerimizi o doğrularla yıkamaya çalışmıştı. Ne ki, daha o zamandan haritadan her an silinebilecekmiş gibi duran kararsız bir ülkenin çocuğu olmak ürkütücü, dayımın yüzünün, mahvımıza sebep olabilecekleri sıralarken aldığı yargılayıcı hatta zalim ifade daha da korkutucuydu. Dudakları öfkeyle titrer, ağzının iki yanındaki çizgiler buz gibi bir nefretle derinleşir, uzardı. Böyle zamanlarda onu gözlerinden kindar kıvılcımlar saçan bir kurda benzetirdim.

Ülke çapındaki değişim ve çürümenin izlerini biz çocukların gidişatında da gördüğünü düşündüğü zamanlar daha da merhametsiz ve şefkatten uzak olurdu. Yanık unutulmuş bir ampul, iyi kapanmamış bir musluk, ülke ekonomisinin çöküşüne dair uzun bir söylevi davet eder, kardeşimle ben kendimizi karaborsacılarla ortak, hıyanet-i vataniye içinde bulurduk. Dersten kaytarmak, dikkatsizlik, okul bulamayan çocukların haklarına tecavüz demekti. Hırpanilik, dağınıklık, disiplinsizlik ise Türklerin koca bir imparatorluğu kaybetme nedenleri. Biz, sıkı durmaya, örnek çocuklar olmaya, geleceği görmeye ve önlem almaya mecburduk.

Kıbrıs meselesinin ülke gündemine geldiği yıllarda, savaşa ve onu izlemesinin kaçınılmaz olduğunu iddia ettiği Yunan işgaline karşı önlem almamız, kendi yiyeceğimizi kendimizin yetiştirebileceği köye dönmemiz gerektiğini söylediğini bilirim. Aylarca tekrarlanan rüyalarımda ateşten kor haline gelmiş kurşun palikaryalarla boğuşmuştum.

Kuruntu, keder ve önsezilerini kendisine Allah tarafından bahşedilmiş üstün nitelikler olarak da gördüğünden, biz çocukları esirgemek, hayatımızın baharının keyfini çıkarmaya teşvik etmek, aklının ucun-

dan geçmezdi. Akşam eve hangi felâket haberi ile gelecek diye endişe içinde bekler, tersi bir durumda dünyalar bizim olurdu.

Dayımın dünyasında akli olmayana yer yoktu. Bu nedenledir ki, o kâbuslu gecede, yatağımın başında dikilir gördüğümde, nereden başlayacağımı, neleri anlatıp neleri geçiştireceğimi yekten bilemediydim. Oram'la bağlantılı olduğundan, kıl meselesini açıp, yerli kadınları şikâyet edemezdim. Cehennem bekçilerinin ellerimi boynumun arkasından bağladıklarını, kat kat yanan ateşe doğru yüzükoyun süründürüldüğümü, harın yüzümü yalayarak yaktığını, kafatasımın etlerinden sıyrılmış, bembeyaz sırıttığını gördüğümü söyleyemezdim. Kâbuslarımı, onun, 'Saçma!' diye kestirip atmayacağı, üzerinde konuşmaya değer bulacağı bir mesele olarak nasıl sunmam gerektiğini düşündüğümü hatırlıyorum.

Allah'ın varlığına aklı ve gönlüyle inandığını ama Kur'an'ın döneminin müstesna bir adamı olan Hazreti Muhammed tarafından kaleme alındığını düşündüğünü söylediği için, kanımı donduran cehennem tasvirlerinden değil, Allah'ın âdetinden başlamayı uygun buldum, insanları cehenneme hiç çıkmamacasına mahkûm etmesinin haksızlık olduğunu haykırdım. Haykırışlarım kışkırttı, böylesine kötü niyetli, zalim bir Allah'la uğraşamayacağımı, umurumda bile olmadığını, ne hali varsa görmesi gerektiğini hıçkırıklar içinde anlatıp, 'Madem öyle istiyor, yakarsa yaksın!' diye meydan okudum.

'Yok, öyle şey! Cehennem filan diye bir şey yok! Yat, uyu!' dedi dayım, az çok beklediğim gibi. Ne ki, ben kendimden geçmiştim. Havale geçiriyordum, 'Var! Var! Var!' diye çırpınmaya, tekmeler savurmaya başladım. Ateşim adamakıllı yüksek olmalıydı, kontrolümü kaybettim, tersini kararlaştırmış olmama rağmen yanan etlerden, karanlıkta parlayan iskeletlerden, kafataslarından bahsetmeye koyuldum, isteri nöbeti gibi bir şey olmalıydı ki, dayım geçiştiremedi. Yatağıma oturdu, meseleyi değil ama benim ruh halimi ciddiye aldığını belirten nispeten yumuşak bir sesle, 'Neredeymiş bu cehennem?' diye sordu. Hatice'den duyduklarımı hıçkırdım,

'Küçük olanı yerin altında, Dünya'nın ortasında! Güneş'ten daha sıcak, kat kat ateş yanıyor. Başında zebaniler duruyor!'

'Gördün mü bak, yalan işte!' dedi dayım, 'Güneşin sıcaklığı beş bin yedi yüz elli derecedir, demiri bile fokur fokur kaynatır. Bu cehennem güneşten daha sıcaksa şayet, o zebaniler kimseye eziyet edemeyecekler demektir, çünkü insan vücudu o sıcaklıkta anında buharlaşır, iskeletti, kemikti, hiçbir şey kalmaz. Sonra zaten kim demiş arzın ortasında ateş yanıyor diye? Arzın merkezinde ağır ve kaskatı bir tabaka vardır. Büyüyüp liseye gittiğinde jeoloji dersinde öğreneceksin bunların hepsini.'

'Peki, neden yalan söylüyorlar, neden korkutuyorlar çocukları?'

'Allah belâlarını versin o yobazların!' dedi dayım, nefretle, 'Örümcek kafalı ticaniler! Kim anlattı sana zaten bunları, din dersi hocası mı? Ayağını yerden keserim ben o cahil herifin!'

O durumda bana ne söylese bu tehdidinden daha etkili olamazdı. Dayımın okula gidip İbrahim Öğretmen'i döveceği düşüncesi, hezeyanımı süpürdü, kendime geldim, 'Hayır, hayır! Vallahi, o söylemedi, dayıcığım, onun bir suçu yok!' diye çırpındım.

Mürteciler, dayımın dikkatle izlenmesi gerektiğini söylediği insanların en tehlikelilerindendiler. Türkiye Cumhuriyeti'ne düşmandılar onlar. Kafalarının ezilmesi gerekliliğini hemen her gazete mütalaasından sonra tekrarladığından, İbrahim Öğretmen'i hedef göstermiş oluyordum. Çırpınışım bundandı. Kendi halinde, zararsız bir adamdı din dersi öğretmeni. Onunla ilgili hatırladığım tek olumsuzluk, kıyametten sonra dünyanın aksaçlı, çirkin bir kocakarıya dönüşeceğini söylemiş olmasıydı. O kadar çirkin olacakmış ki, bu kocakarı/dünya, insanlar ondan kaçmak, öbür dünyaya sığınmak isteyeceklermiş. Dış görünüşümün farkına varmaya, güzel olup olmadığımı sorgulamaya başladığım yaşlarımdaydım. Çirkin kızların tek tesellisinin Allah tarafından öyle yaratılmış olmak olduğunu düşünürdüm. 'Belki de kocakarının ruhu güzeldir öğretmenim,' diye fikir yürütmüş, ukalalık ettiğim için azarlanmıştım. Yine de dayımın, ülkemizin muasır medeniyete kavuşmasının yolunda duranları şahsen belirleyip, bizzat düşman kesilmesi sürecinin parçası olmaktan kaçınmam gerektiğini hissediyordum. Bütün ısrarına rağmen, isim vermedim, köyü anlatmadım. Çocuklara özgü sezişle, Aile'yi korumaya çalışıyordum. Bizim diaspora henüz kesinleşmemişti çünkü ve daha henüz köy, aileydi, aile de, köy. Eski

Çankırı Vilayeti'nin, Çerkeş Kazası'nın, Körkuyu Köyü'nde zaten bizimkilerden başka kimse yaşamazdı.

"Cehennem dedikleri aslında neresi, biliyor musun?' dedi dayım, 'Cehennem, aslında bir çöplüğün adı. Kudüs yakınlarında Hennem veya Hinnom isimli bir vadi vardır, işte orası. Peki, sen Kudüs neresi biliyor musun?"

Önce bildiğimi sonra da bilmediğimi söyledim. Duraladı, saatine baktı, 'Kalk, hadi gel!' dedi.

Tanrım, ne hoş bir şeydi gecenin o saatinde kâbus beşiğini terk edebilmek! Terk etmeye izin verilmek! Sevinç içinde fırladım. Dayım, oturma odasının ışığını yaktı. Pencerenin altındaki kitaplığının en alt rafında duran kırmızı ciltli Büyük Atlası aldı, Orta Doğu sayfalarını açtı,

'Bak, işte burada,' diye gösterdi, 'Kudüs, İsrail Devleti ile Ürdün arasında bir şehir. Çok eski bir şehirdir. 1517 yılında Yavuz Sultan Selim aldı, 1917'ye kadar bizde kaldı. Osman Amcan doğduğunda, Sivas gibi, Adana gibi bir Türk şehriydi. Bu şehrin dışında, buralarda Hennem veya Hinnom isimli bir vadi vardır. Eski zamanlarda Kudüs şehrinin çöplerini bu vadiye dökerlermiş. Çöpler yığılır, temizlenmezse ne olur? Düşün bir, ne olur?' 'Mikrop saçar,' dedim, 'Aferin sana!' dedi dayım. 'Hennem çöplüğüne fareler dadanmış, veba salgını çıkmış. Veba mikrobunu biliyorsun fareler taşır. Kudüs Belediyesi salgını durdurmak için Hennem çöplüğünü ateşe vermiş. Vebadan ölenlerin cesetlerini de o ateşe atmışlar ki, mikroplar da ölsün. Çok büyük bir yangınmış ama fareler çöplüğe yanaşamasınlar diye ateşi bir daha hiç söndürmemişler. Senin anlayacağın, Hennem Vadisi tarihe insanların öldükten sonra gittikleri, içinde ateş yanan bir yer olarak geçmiş. Şimdi, 'ca' Arapça'da yer, mekân, mevki demektir. Ca Hinnom veya Ca Hennem, Hennem Yeri manasınadır. Senin uykularını kaçıran 'cehennem' işte bu! Anladın mı şimdi?'

Cehennemin varlığı kadar yokluğu düşüncesi de korkunçtu! Ödüm patladı, itiraz ettim, 'iyi ama yerin altında değilmiş ki o vadi!'

'Siz telefonculuk oynuyorsunuz ya,' dedi dayım, 'Kulaktan kulağa bir cümle söylüyorsunuz. Baştaki bir şey söylüyor, sondakinden tamamen farklı bir şey çıkıyor; söylene söylene lâf değişiyor, öyle değil mi? Düşün bir, milyonlarca insan yan yana dizilse, binlerce sene süren bir telefon oyunu oynasalar lâflar nasıl değişir! Birincinin söylediği aynı kalabilir mi?'

Dayıma güvenirdim. Telefon oyununa da aklım yattı, ama cehennemin çöplük olduğunu neden ondan başka kimsenin bilmediğini anlayamıyordum.

'Ah, kızım, ah!' dediydi rahmetli, 'Bilmez olurlar mı, bilirler! Araf Suresi'nde vardır. Bilirler de, işlerine gelmez! O hacı-hoca takımı cahil halkı böyle kandırır işte.'

O çok iyi tanıdığım acı ifade gelmiş, oturmuştu yüzüne, 'Bu feza çağında hâlâ doğaüstü güçlerden medet uman, teknolojinin nimetlerinden kendi gayretleriyle yararlanacak yerde, her şeyi göklerden bekleyen insanlar var bu memlekette! Şeriatın çağdışılıklarına isyan etmeyen, hayır demeyen münevverlerin ihanetinin neticesidir irtica!'

O yaşımda elbette başımdan büyük hükümlerdi bunlar benim. Belleğimdeki kayıtlarının silinmemiş olmasını, dayımın yıllar içinde defalarca tekrarlamış olmasına borçluyum. Bir buna, bir de yobazlığına. Kenan Kadızade'nin evet-hayırları vardı, ak-karaları vardı, kırçılları yoktu. Bireysel yoruma geçit vermeyen tavizsiz bir fundamentalist pozitivistti. Namık Kemal, Şemsettin Sami, Ahmet Rıza, Ziya Gökalp gibi Tanzimat ve Meşrutiyet aydınlarını Kur'an'ı esirgemek, ülkemiz insanının madden ve manen geri kalmış olmasının nedenini Kur'an'ın yanlış yorumlanmış olmasına bağlayarak meselenin aslını örtmekle suçlardı. Harfi tariften, seslendirilen veya yazıya dökülen her şeyin hiçbir değişikliğe uğramadan değerlendirilmesinden yanaydı. Meselâ, 'İslam dünyasında kadının erkeğin kölesi durumunda bırakılmasının gerçek nedeni, İslam dininin yanlış yorumu, yanlış uygulanması filân değil, sadece ve sadece Şeriatın kapsadığı dini esaslardır. Bunun asıl sorumlusu da İslâm dininin kurucusu, Muhammed'dir,' der, işin içinden çıkardı..

'Bu nedenledir ki, benim Kelime-i Tevhidim, 'Lâilâhe illallah'ta biter. Bana, 'Muhammed-ün Resulullah' dedirtemezsiniz!' Böyle derdi.

Dayımın bizi böylece eğitirken yüklediği yükün farkında olmadığını düşünmem mümkün değildir. Ne var ki, kendisini ülkeyi düzene koymaya adamış, bu yüce amaç uğruna başını vermeye hazır bir ideacının yeğenlerini sakınması beklenemezdi. Bizleri en kanlı ideolojik çatışmalara 'Vatan sağ olsun!' diyerek sürebileceğini daha o zamandan hissedebiliyordum. Bundan olacak, boğaz dokuz boğumdur ilkesi uyarınca ben sustum. Dayımı afişe etmedim. Ondan kaynaklanan bilgilerimi kimselerle paylaşmadım; ne okulda ne de başka yerde. Tecrit olmaktan böyle kurtuldum.

Tecrit olmamayı özellikle önemsiyordum, çünkü izlemesi mukadder mücadelede yer alacağım saffa ilişkin aklımı ve gönlümü kapsayacak, şüpheye yer bırakmayan bilgi ve inancı edinebilmiş değildim. Hal buyken, başkalarının bilgi/inanç sistemlerini tayin ve tespit etmeye, dayatmaya, cüret edemezdim. Şüphe, her iki tarafı da keskin bir bıçaktı benim için; ne Ca Hinnom'u ne de Cehennemi bütünüyle reddedebiliyordum."

"Geldik, Saçaklı Düşünceye!" dedi Savcı V. Claudia Roth, Jüri Üyelerine, "Her şey bir derece meselesidir. Fuzzy. İtiraf ediyorsunuz, değil mi Talip İmre?"

"İtiraz ediyorum! Müvekkilem, saçaklı olduğunu ne şimdi ne de daha önce saklamıştır! Kendisi, saçaklılıktan arınabilmek için, kendi isteğiyle TSVHR'ye başvurmuştur!"

"Kabul edildi," dedi V. Levin.

" 'Yoksa siz Kitab'ın bir kısmına inanıp bir kısmını inkâr mı ediyorsunuz?' Bakara, 85," dedi Talip Kadızade, "Öyle görünüyordu ki, evet! Bir kısmına inanıyordum, bir kısmına inanmıyordum. Hem, cezalandırılmaktan ödüm kopuyordu -bilirsiniz, ayetin geri kalanında, 'Sizden öyle davrananların cezası dünya hayatında ancak rüsvaylık, kıyamet gününde en şiddetli azaba itilmektir' der- hem de inanırmış gibi yapmaktan korkuyordum! 'Allah sizin yapmakta olduklarınızdan asla gafil değildir!"

Havanın karardığını o anda fark etmiş gibi, gözlerini Kışlık Dersane'nin pencerelerine dikti, gökyüzünü inceledi. Bulutsuz gecenin yıldızları ortaya çıkmaya başlamışlardı. Boğazına bir şeyler takılmış gibi öksürdü.

"Körkuyu'da yegâne ışığımız, yıldızlardı," dedi yine. "Bozkırın vahşi güzelliğini takdir edecek yaşta değildim. Benim güzellik anlayışımın unsurları, ağaç, çiçek, deniz, ışık, köy yaşamında yoktu. Köy yaşamında uzun kış aylarının kaygı ve kasveti vardı. Soğukların koca dünyaya inişini duymakta korku vardı. Bazen tarla sıçanı dehşetini yenip kapıya çıktığımda, yolun başındaki iki azman kayayı seyreder, birbirlerine mengene gibi kapandıklarını, geçit vermediklerini hayal ederdim. Osman Amca'nın evi bir höyüktü. Çok uzaklardan geçen köylülerin burada yaşayan bizleri hayaletler gibi gördüklerini düşünür, gömüldüğüm bu buzdan mezardan dışarı çıkıp onlara yaşadığımı haykırmak isteğine kapılırdım. Bu ruh haline girdiğimde, bedenimi çepeçevre sardığını hissettiğim gerçek dışılık çemberini hiçbir şey kıramazdı.

Osman Amca - Hatice Yenge ikilisi, hayal gücümün bu biricik dopingini, yıldızları, katran karası bir zemine yapışık kaba saba kaya parçalarına indirgeyip elimden aldılar. Yıldızlar, siyah ipek kadife üzerinde parlayan pırlantalar olmaktan çıktı, şeytanları recmetmekte kullanılan kesici aletlere dönüştü.

'İblis, İsa aleyhisselâmın doğumundan önce göklere sızıyordu,' diye anlattılar, 'O doğduğunda üç semadan men edildi. Muhammed, sellaallahü aleyhi vesellem doğunca, İblis yıldızlarla taşlandı, bütün semalardan kovuldu.'

Hemen her çocuk gibi, ben de Çoban Yıldızı benimdir sanırdım. Meğer, kıyamet göstergesiymiş diye hayıflandım. Kıyamet, Şeytan, Çoban Yıldızı'yla taşlandığında kopacakmış. Osman Amca böyle anlatıp rüzgâr, tasdik ettiğinde, kendimi fena halde aldatılmış, ihanete uğramış hissettim. Göğün yüzüne bakamaz oldum. Böylece derinlik hissim de kayboldu. Uzayı üstüme kapanan bir tabak gibi algılamaya başlamıştım. Aslında bu yıldızlar öyle yakınlar ki yere, başımı doğrultsam alnıma çarparlar diyordum. Beni Körkuyu'nun semasını delme fikrine getiren düşünce budur. Kimseler bakmazken, ayak parmaklarımın üzerinde yükselmeyi, başımı tabağın öbür tarafından çıkarmayı dener-

dim. 'Yapma!' derlerdi, 'Şeytan sızıverir içeriye!' Nitekim gün batımında kıpkırmızı kesildiğinde dağlar, taşlar,

'Şeytanın kanı bulandı işte!'

Leş gibi kokan helanın kuburundan gece yarısı dışarı çıkan cinlerle, ambitleriyle savaşmaktan ve korkmaktan yorgun düşerdim. Hatice Yenge'nin bitlerin, pirelerin, tahtakurularının kanlarının Şer'an temiz sayıldığını söylemiş olması beni rahatlatmaya yetmezdi. Âdet kanının pis, bit kanının temiz olmasına o zaman da aklım ermemişti. Hatice Yenge'nin eltisi -Devrim'in anneannesi- Şerife'yle 'hafif necaset, galiz necaset' sohbetlerini dayanamayacak kadar sıkıcı bulurdum. Hafif necasetlerde ölçünün, Şer'i pisliğin bulaştığı yerin dörtte birini kaplaması olduğunu, kan lekesi şalvarın dörtte birini kaplamamışsa giysinin temiz sayıldığını bin defa, yüz bin defa öğrenmiştim. Koyun dışkısının, koyun idrarının hafif pislik sayıldığım, katırınkinin tartışmalı olduğunu, buna mukabil kedi salyasının temiz, kolonya veya ispirto tarafından ıslatılmış yerlerin ise mutlaka yıkanması gerektiğini, çünkü alkolün pis olduğunu da biliyordum. Hatice Yenge'nin o feci heladan çıktıktan sonra ellerimi kanatıncaya kadar yıkamamı istemesi kadın idrarının özellikle pis olmasındandı. Sallallahu aleyhivesellem Efendimiz, 'Birinizin üzerine kadın idrarı sıçrarsa orasını iyice yıkayın, erkek idrarı sıçrarsa silkelemek yeterlidir, yıkamaya gerek yoktur,' demişmiş. Öyle derlerdi!

Bunlara inanmam mümkün değildi, ama Allah'tan vazgeçmeye de niyetim yoktu. Bir çocuğun bir kere 'cahil' olduklarına karar verdiği büyüklerinden bir şeyler öğrenmesi ne zordur! Saygı yitmeye görsün, artık ağızlarıyla kuş tutsalar da olmaz büyükler."

"Çok sonraları Dr. Irvin Yalom diye bir hocam oldu. Dini bütün bir Musevi'ydi. Hinnom Çöplüğünü anlatmakla dayımın bize ne yaptığını bu Dr. Yalom, 'Gerçeğin soğuğuna dayanamayacak hastayı çırılçıplak soymaktan sakının. Ve dinin büyüsüyle aşık atmaya kalkıp kendinizi tüketmeyin,' diye tembih edince idrak ettim. 'Dinin dengi değilsiniz,' demişti adam, 'Dine olan susuzluk çok şiddetli, kökleri fazla derin, kültürel pekiştirilmesi fazla güçlüdür. Sunacak daha iyi bir şeyiniz yoksa hiçbir zaman eldekini almayın.' Dayımın sunacak daha iyi bir şeyi yoktu. Türkiye Cumhuriyeti eğitimi de daha iyi bir şey sunamadı. Türkiye

Cumhuriyeti eğitimi Arz'ın Güneş'ten koptuğu yerde durmuştu! Meğer bilimin söylediği bu değilmiş. Mekteplerde yanlış okutuluyormuş! Kâinat, gelişigüzel değilmiş! Kâinat, başıboş hiç değilmiş! Bir adım daha derinine, kuantum seviyesine inildiğinde rastlantısal olduğu sanılanın rastlantısal olmadığı anlaşılıyormuş! Kâinat, saçaklı ama deterministikmiş. Kaos kavramına ayıp oluyormuş, çünkü kaos dediğin, dinamik sistemlerin çeşitli zamanlarda kurdukları dengelermiş! Hiçbir denge gelişigüzel değilmiş. Matematik formülü varmış. O formülü biliyorsan, kaotik gidişatın hangi noktada gelişeceğini bilirmişsin! Ne bunu anlattılar ne de bizi çırılçıplak soymaktan geri durdular!

Sayın Jüri Üyeleri, beni din ile bilim arasındaki BÜYÜK AYRIŞMA'da ayakta tutan Saçaklı Düşünce oldu. Bir cümle, vahiy gibi gelen bir cümle:

'Nasıl ki, dünyaya dair olup da yüzde yüz doğru ya da yüzde yüz yanlış olduğu kanıtlanmış tek bir olgu yoktur, İslamiyet'e ilişkin her türlü bilgiyi eksiksiz topladığın durumda bile, kimin Müslüman olup kimin olmadığına yüzde yüz karar veremezsin!'

Matematikten yola çıkmıştım. Eşhedü en la ilahe vaz-ı fuzzy riyaziyat ve eşhedü en la fuzzy ulumun resulü vaz-ı riyaziyat!

'Nasıl ki, matematik kanunları gerçeği yansıttıkları sürece Kesin değildirler, kesin olduklarında gerçeği yansıtmazlar, İslâmi ölçütler de gerçeği yansıttıkları sürece kesin değillerdir, kesin olduklarında da gerçeği yansıtmazlar!'

'Allah faktörü!' diyordum, 'Schrödinger'in Kedisi!' Ağzımdan çıkana kendim de inanamayarak!

'Hani, nasıl herkes birtakım hesaplar yapar, 'Şu şöyle olursa, bu böyle olur,' gibi hesaplar. Birtakım mantık yürütmeleriyle bir yerlere varmaya çalışır. Ama sonuç hiçbir zaman tam düşünüldüğü gibi olmaz, istenildiği kadar hesap yapılsın, 'her şeyi bilen ve gören' Allah'ın, bu hesapların üstünde ve onlardan bağımsız, kendi hesabı vardır. Nasıl ki, fotonun ne zaman dalga ne zaman cisim gibi hareket edeceğini olasılık hesaplarıyla kestiremezsin, bu da öyle.

'Anlamıyor musun, kimin Müslüman olduğu, kimin olmadığı da asla bilemeyeceğimizi kesin olarak bildiğimiz şeylerden biridir. Müslüman olmak da bir derece meselesi. Organize islam, ilmihalli İslam, eylemli İslam, siyasi İslam da, tıpkı bir ideoloji gibi, matematik gibi, akkaradır. Tertipli, düzenlidir! Oysa sahici Müslüman, kırçıl! Sahici Müslüman, saçaklı! Müslüman, siyah-beyaz İslam'la, Allah inancı arasında bir yerde!

Werner Heisenberg, 'Lisanımızın tek bir atomun içinde oluşan süreçleri betimleyemiyor olması şaşırtıcı değildir, çünkü lisan günlük hayata dair deneyimlerimizi tasvir etmek için icat edilmiştir ve bu deneyimler sadece çok sayıda atomun birlikte oluşturduğu süreçleri içerir' demişti. 'Sorun burada!' diye bağırdığımı hatırlıyorum! Arapça, Türkçe, Fransızca, İngilizce ya da başka bir dil, insan tarafından, insan yaşamının bu dünyadaki deneyimlerini aktarmak için icat edilmiştir, Allah'a dair prosesleri tasvir etmeye yetmez! Hazreti Muhammed insandır. Hazreti Muhammed, Vahiyi insan yapımı bir dille aktarmak zorunda kalmıştır. Kırçıl bir Müslümanı anlatmak için, içinde kırçıllı kelime olmayan bir dili kullanıyoruz! Üstelik Arapçanın paradigmaları, doğru-yanlış cetvelleri Aristo'nun etkisi altındadır.

Salih Hoca gibi din âlimleri, 'Bir adam ya Müslümandır ya değildir,' derken, ikili sistem, 0/1, ya-ya da! doğrusal mantık, putperest Aristo mantığı çerçevesinde düşünüyor. 'Biz namusumuza düşkünüz, haysiyetimize düşkünüz, şerefimize, imanımıza, Kur'an'ımıza düşkünüz. Örf âdetimize düşkünüz. Bizim için kıymetli olanın bunlar açısından hiçbir değeri yok. Karşımızdaki insanlar, bu değerlerin hepsine düşman!' derken siyah-beyaz keskin mantığın lisanını kullanıyorlar! Oysa, namus, haysiyet, şeref, iman, örf âdet, hatta Kur'an kırçıl! Ayetler bile tefsire muhtaç. Referansa muhtaç, çünkü insan yapımı bir dile dökülmüşler! Birtakım adamların parantez içindeki açıklamaları da olmasa, ne demek istendiğini anlayamazsın. 'Sonra kirlerini gidersinler!' diyor Kur'an. Birtakım adamlar açıklıyor: 'Hacıların kirlerini gidermelerinden maksat, özelikle tıraş olmaları, tırnaklarını kesmeleri, koltuk altlarını ve kasıklarını temizlemeleridir.' Neden? Çünkü, 'temizlik' kavramının insan yapımı Arapçadaki karşılığı bu. Ama, Allah'ın niyetinin bu olup olmadığından asla emin olamazsın. Ama eminmiş

gibi, kelimeler kesinmiş gibi davranıyoruz. Meselelerin üstünü örtmek, saçakları saklamak işimize geliyor.

Hazreti Muhammed'in, dil meselesinin farkında olduğunu düşünüyordum. Nitekim, hadislere ilişkin bir emri vardır, 'Benim bir sözümü duydunuz mu, benim söylediğimi bildirerek size bir söz söylediler mi, o sözü gönlünüz tasdik ederse, o söz kalbinizi yumuşatırsa, o sözü kendinize yakın bulur, benimserseniz, bilin ki, o söze sizden daha yakınım ben. Fakat size bir sözüm söylenince, gönlünüz inkâr ederse o sözü, içinizde bir beğenmezlik, bir nefret duygusu uyanırsa, o sözü kendinizden uzak bulursanız, bilin ki, o söze sizden de uzağım ben.'

Hazreti Muhammed, "O sözü gönlünüz tasdik ederse, o söz kalbinizi yumuşatırsa, o sözü kendinize yakın bulur, benimserseniz' demekle 'akla uygun bulursanız' demek istemişti. Çünkü, bir şey, akla uygunsa doğrudur! Çok değişkenli, Saçaklı Mantığın birinci kuralı budur! Potinbağı hipotezinin mantığı çok değişkenlidir. Çünkü kâinat örülü olayların devingen ağı."

"Sayın Jüri Üyeleri, Bayanlar Baylar!" Savcı V. Roth, dayanamıyormuş gibi hışımla ayağa kalktı, "Sizleri, Saçaklı Düşüncenin kurbanı Devrim Kuran'la baş başa bırakıyorum! Saçaklı Mantığın yüreklendirdiği Thanatos'un dehşet verici gücüne tanık olun!"

Kadının tizleşen sesi Kışlık Dersanenin taş duvarlarında çınlarken, Devrim'in hologramı belirdi, İmre Kadızade'nin genç kızı son gördüğü hali gerçekten de dehşet vericiydi. Bakımsız bir otelin beşinci katında, pis, küçük odanın hemen tamamını kaplamış olan çift kişilik yatakta, kolları iki yana açık, çaprazlamasına yatıyordu. Üzerinde her zamanki siyah kotu, siyah tişörtü, bileklerinde ve boynunda deri sicimlere dizili siyah boncukları vardı. Başı omzuna devrilmişti. Kehribar pırıltılı gür siyah saçları, yüzünü kapatmıştı. Yüzü görülmüyordu. Enjektör, yatağın dışına uzanan sol koluna saplanmış kalmıştı, iğnenin girdiği yer mosmordu.

Mağdurlar, topluca "Ah!" çekerlerken, İmre Kadızade ayağa kalktı. Sapsarı olmuştu. Titriyordu.

"Saçaklı Devrime ihanet etmiş olmamın nedeni bu!" diye bağırdı, "KUTSAL KOALİSYON'a sığınmış olmamın, bugün burada olmamın nedeni bu! Bu, birden fazla gerçeğin, derece derece gerçekliklerin kahrettiği yeğenim, Devrim Kuran!

Ah, ama o gün oradan bile apaçık görünüyordu! Daha o yılbaşı gecesi sandalyeler uçmalıymış! O yılbaşı gecesi yüreğimize inmeliymiş! O yılbaşı gecesi dünyanın her yerindeki meçhul asker anıtları dile gelmeli, Spartaküs'ten Gandi'ye, Albert Einstein'dan Pastör'e, Bertrand Russell'dan, Bart Kosko'ya, Vasıf Bin Ata'dan, Hallacı Mansur'a, kefenli kefensiz tüm velileri insanoğlunun, mezarlarında dikilip, yaşlar dökmelilermiş olmayan gözlerinden!

Madem ki, kişinin ürettiğine lâyık olduğuna inanırdım, zor kotarılmış KOALİSYON'un artıklarıyla geçinmeyi seçenlerin Mağdurları horlamalarına izin vermeyecektim! Sömürülmezliği yüceltmelerine izin vermeyecektim! Bir kuru yufkanın bir insan bedeniyle takas edildiği, Lanetlilerin cesetlerinin buram buram tüttüğü o günlerde, küplerini serum şişelerine yerleştirdikleri ceninlerle, organları dışarı fırlamış kadınlarla, kurdeleli çocuk şapkalarının yüzdüğü kara kan golleriyle süsleyenleri adam yerine koymayacaktım! Ne heavy-metalcilar ne Müslümcüler ne de rengârenk yobazlar sindirememeliydiler bizi!

Dünyayı bok çukuruna benzetenleri, meydanlar dolusu alkışlayanların kendi tufeyliliklerini mazur gösterme gayreti içinde olduklarını düşünebilmeliydim! Salikun'a şovenlerin, Mağdurları baştan çıkarttıklarını, akıllarını karıştırdıklarını, paralize ettiklerini fark edebilmeliydim! Aklımı başıma toplamalı, hemen daha o gece, kâbusa karşı rüyaların, günü aşan ülkülerin, hakkın, doğruluğun, sağduyunun savunmasına geçmeliydim! Filozoflar ne derlerse desinler, bizi mahva sürükleyen nihilizmin egemenliğini kıracak yolların peşine düşebilmeliydim! Thanatos'u kovup, Eros'un yanına koşabilmeliydim! Ölümü kovalayıp yaşama gidebilmeliydim!

Devrim'i, kendisini umutsuzluğa yöneltenin sadece ve sadece iç değişime duyduğu direnç olduğuna, dünyanın biz onu ne yaparsak o olacağına ikna edebilmeliydim! Hiç değilse, beynimde alarm zilleri çalmalı, teyakkuza geçmeliydim!

Sayın Yargıç, bunların hiçbiri olmadı! Bunların hiçbiri olmadı! Gerçek'in peşinde koşmaktan kendim ölesiye yorgundum, onun için olmadı. Eski Türkiye'de, 'kendisi muhtaç bir dede, nerede başkalarına himmet ede' diye bir söz vardı, işin özü buydu!"

Düşüncelerini toparlamak ister gibi duraladı, "Bayan Roth," dedi,

"Benim çocukluğum 'Bir varmış bir yokmuş,' diye başladı Sayın Savcı, 'Bir varmış, bir yokmuş. Delikli para harçlık, Paşa Reisicumhur, ahenk incesaz iken, güneşin Issız'ı narçiçeğine boyadığı, zamanın Çoban Yıldızı'ndan sorulduğu mağdur bir ülkede, beşikteki annesine zincirlenmiş tıngır mıngır sallayan bir küçük kız yaşarmış!'

Ben, buydum. Ben, özgürlüğünü masumiyeti ile bilerek, isteyerek takas eden Revolution! kadar yürekli değildim. Hatta, masumiyetimi yitirmemek için aptal yerine konma, aşağılanma pahasına direndim! Ben, yitirdiğim yaşamsal yapı taşlarının peşindeydim: Günah, merhamet, haysiyet, daha sonraları emek, alınteri, üretim! Baskın gibi gelen o dönemin ardından, bunlar tıpkı bir zamanların şövalyelik kurumu gibi, adı var kendisi yok çağdışı nasihatlere dönüştüler. Ne zaman ki, sıra canlı-cansız, ölü-diri, var-yok gibi bilincimi doğrudan tehdit eden sözcüklere geldi, işte o zaman korkudan anadilimi yuttum! Beynim tamamiyle dağılmadıysa, başka bir dile, yabancı bir dile, tutunduğum içindir! Ama, ihtilâl!

İhtilâl!, farklıydı, İhtilâl!, evvellin zamanın içinde olmasını yadırgamayan kuantumu bilmiyordu! Bu sebeple, geceleri kovalayan gündüzlerden birinde isyan ile büyüklere başvurdu. Onlardan iradesini tescil edip uygun bir fidye biçmelerini istedi. Takdir edecekleri azad akçesini ödeyecek, zincirinden kurtulacaktı. Büyükler toplandılar, Allah'ın İblis'e bile fırsat verdiği bir âlemde bize düşmez deyip, İhtilâl'in dileğini kabul ettiler,

'Özgürlüğün bedeli masumiyettir. Ver masumiyetini, al özgürlüğünü!'

Böyle dediler, bir de yarım ağız bir uyarı getirdiler, 'Ama hakkında bilgin bulunmayan şeyin ardına düşmeden iyi düşün! Masumiyetini yitirenin dili lal olur. Kurtlar, kuşlar anlatırlar da dertlerini, sen anla-

tamazsın! Kanıtladığın dünyaya uymaz. Dünyaya uyanı sen kanıtlayamazsın!'

Büyükler de tasavvufun fenni terminolojisini bilmiyorlardı. Onların bu sözleri üzerine kızcağız başını eğdi, 'Her insanın ameli boynuna bağlanmıştır,' dedi, 'Görelim Mevlâm neyler, neyler ise muhakkak ki güzel eyler.'

Büyüklerini selâmladı, ardına bakmadan yürüdü, nur gibi ışıldayan o ters piramitin içinde gözden kayboldu. Bu, bizim kızı en son görüşümüz oldu. Onunla bir daha ilişki kuramadık.

Sayın Yargıç, Jürinin Sayın Üyeleri, hastanedeki o gün, Devrim'i uzandığı kanepeden kalkmış, şaman dansına benzettiğim hareketlerle kıvrılır seyrederken, Anglo-Saxon folklorunun kadim türküsünü duyuyor olmam boşuna değildi. "Tek bir mıh yitirdikti, naldan olduk, Tek bir nal yitirdikti, attan olduk, Tek bir at yitirdikti, atlıdan olduk, Tek bir atlı yitirdikti, zaferden olduk, Tek bir zafer yitirdikti, ülkeden olduk!"

Şimdi artık ıslah olma amacıyla sığındığım Islahane'nizde yeğenim Devrim'in münferit bir vaka değil, ülkenin küçük bir modeli olduğunu görebiliyorum! Ama o yıllarda, ben de geçiştirmeyi seçmiştim. Başdanışman V. Mikail Arısoy'a açıkladığım gibi, dilimize pelesenk ettiğimiz bir kaçış vardı, 'Konuşuyor işte!' Söylenenlerden asla etkilenmemeye niyetli olduğumuzda bunun arkasına sığınırdık: 'Konuşuyor işte!' Karşı tarafın ahmak olduğunu, boş konuştuğunu ima ederdi bu, 'Konuşuyor işte!'

'Karşı taraf diye bir şey vardı, tabii! Modernizm işte! Modernizm gereği ben de ihtilâli geçiştirmeye kalkıştıydım: 'Konuşuyor işte!' Âdetti, babalar çocuklarını, çocuklar babalarını, öğrenciler hocalarını, avukatlar hâkimleri, milletvekilleri bakanları, muhalefet iktidarı, doktorlar hastalan, hepimiz hepimizi böyle geçiştirirdik: 'Konuşuyor, işte!'

'Konuşuyor işte!' Bizi geçmişimizin hasılatından yalıtan, barbar Avarlar'dan bu yana en masum vahşeti güle oynaya benimseten fesadın parolası oldu! 'Konuşuyor işte!' sizin KOALİSYON YOLU'ndaki

medeni dünyanızdan sürülmemizle sonuçlanan toplumsal cinnetin iki kelimelik özetiydi.

Oysa, 1990'lı yıllarda pekâlâ da iyi bir psikoterapist sayılırdım. 'Konuşuyor işte'nin aphasia denen konuşma yitimi hastalığının başlangıcı olduğunu görmem gerekirdi! Üstelik, Erkâni de vardı. Schrödinger'in Kedisi'nden de haberliydim, saçaklı mantıktan da. Felsefenin ve bilimin sahici dünyaya ilişkin birtakım iddialardan ibaret olduğunu biliyordum. Bilimden, dinden, sanattan, nihilistlerden tırsacağımıza, biz de 'Konuşuyorlar işte!' diye onları geçiştirebilir, kendi yaşam projemizi pekâlâ da hayata geçirebilirdik. Ne ki, en ateşli ihtilâlcimiz bile, yerine daha iyisini koyacağından emin olmadan, var olanı elden çıkarmama taraftarıydı; Ebu Hanife geleneği!

Elde bir şey kalmamış olduğunu anlamamız için koca bir sülâlenin aklını kaçırdığını görmemiz gerekti! Halbuki bir yerinden başlasaydık! Eğer bir yerinden başlasaydık, kervanı KOALİSYON YOLU'nda da düzebilirdik belki!"

"Christmas," diye hatırlattı Salik Urallar, "Kervanı düzmeye o Christmas başlanabilirdi."

Mahkeme Heyetini oluşturanlar anlamaya çalışarak birbirlerine baktılar,

"'Christmas'mı, dedi?"

"Parlak renkli toplar, Almanya'dan kalın kırmızı mumlar, Atatürk çiçekleri..." Urallar, içini çekti, "Nedeni üzerinde genel mutabakat olmayan neşeyi şüpheyle karşılayan İslami yaşam biçimimize hareket getiren cilveli ışıklara hangimiz dayanabilirdik ki, Sayın Yargıç? Adını 'Yılbaşı'na çevirdik, Christmas'ın. Müvekkilemin amcaoğullarının 'vitrin süslemesidir' diyerek işyerlerine aldıkları çamlar, evlere taşındılar!"

"Her halükârda birlikte geçirmek gibi bir âdetimiz de yoktu," diye ekledi İmre Kadızade, "Otuz biri sabahı, Bekir'in 'Gültepe'ye, Fatma Ablamlar'a geçerken sana uğrayacağız, evde misin?' demesine kulak asmamış olmam bundandır. Yanılmışım. Akşamüzeriydi, çıkıp geldiler.

Kime çekmişti bilmiyorum ama hayatımda Devrim kadar güzel bir kız görmediğimi bugün bile rahatlıkla söyleyebilirim."

İmre Kadızade'nin Asitane'deki dairesinin kapısında oluşan Holo-Devrim bir yetmiş beş boylarında, tazı bedenli bir kızdı. Ortadan ayırıp, yüzünün yarısını saklayacak şekilde omuzlarına döktüğü siyah kıvırcık saçları otomatın zayıf ışığında kehribar gibi pırıltılar saçıyordu. Hafif çekik haleli gözleri, hokka burnu, oval çehresiyle mükemmel bir uyum içindeydi. Kapının sahanlığında, baba-kız öndeydiler. Müjgân'la Ekim, onların arkasında, Toprak, en geride.

"Sahici değil gibiydi," diye mırıldandı, beynindeki imajını seyreden teyzesi, "Usta bir oyuncakçının bebek firması için hazırladığı modele benziyordu. Gözlerimi gülümseyen yüzünden alamamıştım. Bekir'le el ele tutuşmuş olduklarını neden sonra fark ettim. Alışılmamış bir gezmeye-çıkmış-aile sıralamasıydı ama yadırgamayabilirim de. Sanırım Bekir'in geri çekilip Devrim'i bana doğru öne çıkarmasında hissettiğim bir şey kışkırttı, emmioğlumu güzelliği ile övündüğü sevgilisini tanıştıran damat adayına benzetmiş, irkilmiştim. Müjgân'la göz göze gelmiştik. Müjgân başını çevirince, bu defa alıcı gözüyle baktım."

Holo-Devrim, siyahlar içindeydi. Siyah kot, siyah ipek badi, siyah kovboy botları, boynunda, kollarında siyah deri sicimlere dizili siyah Bodrum boncukları. Kadızade, "Siyahtan başka bir renk giymediğini, bu kıyafetini de asla değiştirmediğini henüz bilmiyordum," diye mırıldandı, dikkatini Bekir'de topladı. Amcaoğlu, o yıllarda kırk yaşlarındaydı, kumral saçları şakaklarında hafifçe kırlaşmıştı, izleyenler, Holo-Bekir'in ipeksi kumaştan gri-mavi bir takım elbise giydiğini, inci grisi gömleğini tamamlayan mavi-bej kravatının kusursuz olduğunu gördüler, ince iskarpinleri ithal olmalıydı.

"Bekir'in pekâlâ da, meselâ, lüks bir otomobilin reklâm kampanyasında rol alabileceğini düşünmüştüm," diye gülümsedi Talip İmre, "Bundan sonrası daha da garipti. Dar koridorda yanımdan geçer salona yürürken, tıraş losyonunu kokladım, içimden yükselen ünlemi zor zaptettiğimi hatırlıyorum, 'Aman yarabbim! Bu, manikürcü Münevver'in Cin'i! Münevver'in Cini, Bekir! Ama beynimin bana oynadığı oyunun farkındaydım. Bekir'in, Ayla'nın bahsettiği Zehra isimli sevgilisinin Münevver'in arkadaşı olduğunu hatırlamış, hiçbir kanıta dayanmayan

bir bağlantı kurarak, manikürcü kadının arkadaşının Bekir'le olan macerasına özenmiş, kendi 'Cin'ini bizimkini model alarak düzenlemiş olduğuna karar vermiştim! Derhal aklımdan kovdum. Müjgân'a döndüm."

Sanığın belleğindeki Müjgân, kötü örülmüş nar çiçeği kazağı, siyah devlet memuresi eteği, altın bilezikleriyle hali vakti yerinde gecekondu kadını görünümündeydi. Kadızade'nin "Bu da Devrim'in küçüğü Ekim," diye tanıştırdığı kızının yanında, huzursuz duruyordu.

"Ekim de böyleydi," dedi kadın, "Gençlerde hiç moda olmadığını benim bile bildiğim kumaş pantolon, beyaz gömlek, el örgüsü hırka düzeni. Ablasının radikal derbederliğinin yanında fazlasıyla taşralı! Bu da Toprak. Bu saç kesimi, kulak üstleri kazınmış, tepesi su terazisinden geçmiş kadar düz bu kesim, beyzbolcu kasketi, üzerindeki kolsuz anorak -örnek bir Amerikan sutopu oyuncusu imajı. Kendisine öyle bir imajı uygun görmüştü."

Holo-Müjgân'ın, "Badiye gidiyor," diye açıkladığı duyuldu.

Oturuldu, Holo-Kadızade, kimin ne içmek istediğini sordu. Holo-Bekir, "Rakın var mı?" dedi, "Öğleden beri içiyoruz, değiştirmeyelim!"

"Siz, çocuklar?"

"Kola varsa!" dediler.

"Ama Devrim şarap istedi," diye hatırladı Kadızade, "Şimdi, buradan bakınca, kızı cüretkâr bulmuş, hatta beni sınamış olduğunu düşünmüş olmam da tuhaf geliyor, ama öyleydi. O yaşta bir çocuğa şarap servisi yapmayı içime sindirememiştim. Göz ucuyla Müjgân'a baktığımı, onun tepkisizliğine sinirlendiğimi hatırlıyorum. Bekir'in itiraz edeceğini zaten ummamıştım. Reddetmenin bana düşmeyeceğini düşünüp, mutfağa yollanırken, isteksizliğimin tutuculuğuma delâlet edip etmediğini, tutumumun çocukların büyüdüğünü yani yaşlandığımı kabul etmek istemeyişimle bağlantılı olup olmadığını tartıyordum. Müjgân'ın arkamdan seslendiğini duydum, 'Öyleyse ben de bir şarap alayım!' Böyle başladı. Yarım saat içinde, Devrim, bizlerden tamamen kopmuştu."

Kışlık Dersaneyi saran müzik, Yirminci Yüzyılın son çeyreğine hâkim olan çaresizliğin dışavurumuydu. Neo-faşizmin bunalttığı insanlar, feryatlarını boğan yüksek volumların altına sığınır, düşünmekten kurtulmaya çalışırlardı. O yılbaşı gecesi Talip Kadızade'nin kitaplığının önündeki televizyondan geliyordu. Holo-Devrim'i ayağa kalkmaya, dans etmeye zorladı. Ancak, kız kardeşi etkilenmemiş gibiydi, başını pencereden dışarı çevirmiş aşağıdaki caddeyi seyretmeye koyulmuştu. En küçükleri Toprak, başı önünde, gözleri yerde, dirsekleri dizlerine dayalı oturuyor, kollarını, bacaklarını nereye koyacağını bilemiyormuş gibi sıkıntıyla kıvranıyordu. Geldiklerinden beri Ekim gibi onun da ağzından tek kelime çıkmamıştı. Müjgân, Devrim orada değilmiş gibi yapıyor, çevresine kısa bakışlar atıyordu. Bekir'in tepkisi hepsinden farklıydı, Bekir'in gözlerinin içi gülüyordu.

"Gençliğinin coşkusuna verebileceğim bir dans değildi," dedi Kadızade, "Neşeli hiç değildi! Gözlerini kendi içine dikmiş, kıvranıyordu çocuk. Giderek garipsediğim bir biçimde erotikleşti. Hareketleri, yüzünün Mağdurlara özgü masumiyetiyle ürkütücü bir tezat teşkil ediyordu. Onu bir diskotekte hayal ettiğimi, gördüğümden hoşlanmadığımı iyi hatırlıyorum. Nasıl bir insan olduğunu çıkarabilmek için odaklandığımda, gözlerinin koyu karanlığının meydan okurmuşcasına üzerime dikilmiş olduğunu gördüm. Gözlerinin koyu karanlığında Oğuz'dan bir şeyler vardı. 'Akrabadırlar, benzerler' diye geçiştiremeyeceğim, onun çok ötesinde bir şeyler. Efkâr. Devrim'in gözlerindeki efkârı ayrıştırabiliyordum. Ama beni bundan daha çok şaşırtan, efkârın benden bir şeyler talep ediyor olduğunu duyumsamamdı. Devrim, sanki benden ısrarla bir şeyler talep ediyordu ve ben, neler olduğunu bulup çıkarmakla yükümlüydüm. O kadar uzun, öylesine kararlı bakıştık ki, sonunda, 'Dünyayı değiştirmek bana göre anlamsız bir çaba,' dedi çocuk, omuzlarını silkerek. Daha sonra hastanede tekrarlayacağı nihilist söylemi ilk kez, o yılbaşı duydum."

"Dünyayı değiştirmek bana göre anlamsız bir çaba, çünkü dünyayı değiştirmek sonuçsuz bir çaba, çünkü dünyada hiçbir şey hiçbir zaman devrilmiyor, çünkü yüzeyde farklılaşsa bile tüm düzenler, tüm uluslar, tüm insanlar birbirinin aynı, çünkü dünya özünü değil gömleğini değiştiriyor, çünkü güçlü olan her zaman kazanıyor, güçsüz olan kaybediyor. Bu komünizmde de böyle, kapitalizmde de böyle, feodalizmde de böyle.

Stalin, burjuvaları yok etmeye çalışırken, en iyi modaevlerinden giyiniyordu. İngiltere'den getirttiği çayı yudumluyordu. Atatürk, Dolmabahçe Sarayı'nda öldü. İnönü'nün beyaz treni vardı. Güçlü olanlar devrimi yaptıktan sonra burjuvazinin saraylarına yerleşiveriyorlar. Ben, komünist bir dünyanın oluşabileceğine kesinlikle inanmıyorum! Ben Müslüman bir dünyanın oluşabileceğine de kesinlikle inanmıyorum! Çünkü insanlar doğuştan bencil, egoist ve kapitalist, çünkü eşit olmaları mümkün değil, çünkü eşitlik bilimdışı! Herkes, hepimiz, binlerce yıl önce yazılmış bir senaryodaki rollerimizi sadece kılık değiştirerek oynayan oyuncularız. Bir boka yaramayacak hayaller için öleceğime, keyfime bakarım daha iyi! Eğlenmek de mühim bir şey yani. Eğlenmek bir kültür sorunsalı." Uzandı, kitaplıkta duran çerçeveli fotoğrafı aldı, uzun uzun baktı, göğsüne bastırdı,

"Ailemizin yüz karası abimiz bu, değil mi?" Kadızade'nin, "Oğuz'un resmi, evet," dediği duyuldu.

Kısa bir sessizlik oldu. Devrim, şarap şişesinin durduğu masaya yürüdü, kadehini yeniden doldurdu. Başına dikti,

"Çok dert etmeyin, İmre Teyze," diye şakıdı, "Kim, ne cüretle diyebilir ki, hayat denen şey güzeldir? Ya da herkes için güzeldir? Oğuz Dayı, normal yaşamı yaşamak istememiş işte!"

Çocuklar sıkıntıyla kıpırdandılar, Bekir'in yüzü asıldı, başını pencereden yana çevirdi. Müjgân, "Yine deli deli konuşuyor bu!" diye sinirli sinirli güldü. Devrim, çok ciddi olduğunu, teyzesini bir tür sınavdan geçirdiğini anlatmak ister gibi, Kadızade'nin gözlerinin içine bakmayı sürdürdü.

"Oğuz, çok gençti," dedi Holo-Kadızade, yüzünden acısına hâkim olmaya çalıştığı belli oluyordu, "Gençler hava bir yerde kapalıyken, başka bir yerde güneşin parladığını düşünemezler."

Kışlık Dersanedekiler, Bekir'in bir Talip İmre'ye, bir de kızına göz attığını, susmayı tercih ettiğini gördüler.

"Oğuz, kişisel karanlığını mutlak sandı," diye ekledi, Talip İmre, "Başka bir mekâna ve zamana geçebileceğini düşünemedi. Varsa bir hatası, budur."

"Bunu herkes yapamaz!" dedi Devrim, dik dik bakmayı sürdürerek,

"Herkes zaman ve mekân değiştiremez." Kendisinden söz ettiği açıktı.

"Bu doğru," diye onayladı teyzesi, "O yüzdendir ki 'o' bazıları hâlihazır zaman ve mekân bağlantılarından birtakım maddeler kullanarak kurtulmaya yönelirler."

'Bunun gibi!' diye karşıladı Devrim, elindeki bardağı işaret ederek. Teyzesinin açık saldırısını geçiştirmeye tenezzül etmemişti. "Bunun gibi maddeler, zaman ve mekân ağırlığının altından sıyrılmayı kolaylaştırırlar, öyle mi baba?"

Müjgân'ın atıldığı görüldü, "Aman! Sen babana ne bakıyorsun! Bizim yaşantımızla seninki bir mi? Biz neler geçirdik! Öyle değil mi, İmranım?"

"Kendi hayatınızın konularından ve sonuçlarından çıkıp, başkaları için hüküm vermeyin!" diye kestirip attı, Devrim. "Sizinkine gelinceye kadar, düzenin horladığı daha ne durumlar var!"

İmre Kadızade derin bir nefes aldı, "Eşcinsellikten mi bahsediyorsun?"

"Eşcinsellikten, sokakta yaşamaktan, düşkünlükten, daha başka şeylerden! Alt olmuşluktan, dışlanmışlıktan yani! Hayatla ilgili bilgiler ille de sizlerin bizlere verdiğiniz bilgiler değil!"

"Hiç kuşkusuz öyle. Fakat, az önce söylediğim yine de geçerli: Hava bir yerde kapalıyken, dünyanın başka bir yerinde güneş mutlaka parlıyordur. Mesele, bunun ayrımına varmakta."

"Yani siz diyorsunuz ki, Oğuz Abi, bir eşcinsel olarak bu toplumda yaşayamadıysa başka bir toplumda yaşamayı düşünmeliydi?"

"Evet, tabii. New York'ta meselâ. Mutlu olabilirdi."

"Yani siz ona karşı değildiniz?"

"Kendisini egemen düzenin horladığı bir durumda bulmamasını elbette tercih ederdim, kendi rahatlığı için. Onun mutsuzluğunu dert edinen bizler için. Ama olmadıysa, olmadı öyle değil mi? Kaldı ki, Oğuz Abi'nin cinsel tercihlerinden öte başka nitelikleri de vardı. Kendisini onlarla da tanımlayabilirdi."

"Ama onun o diğer niteliklerini de horladı düzen! Kendisini sosyalist olarak tanımlamasını filân."

"Doğru, inançlıydı, cesurdu. Daha senin yaşındayken Türkiye'yi ve dünyayı yoksul bırakılanlar lehine değiştirmek istedi. Ama başarısızlıkla halleşecek donanımı yoktu. O da intihan seçti."

"Parayı çok önemsiyormuş," dedi Devrim, Oğuz'un resmine doğru dudak bükerek, "Paranın kimde olduğunu yani. Yoksa, yoksulluğu bu kadar ciddiye almazdı."

"Çocuk işte! Konuşuyor!" diye yine araya girdi Müjgân, "Parasızlık nedir bilmez ki bunlar!"

"Yoksulluğu seçenler de var," dedi Devrim, annesini muhatap almadığını kadının yüzüne bakmayarak ima ederek. "Kendilerini düzenin dışına isteyerek bırakanlar var. Sizin normal dediğiniz yaşamı yaşamak istemeyenler, geçimlerini yasadışı yollardan kazanmayı seçenler, sokakta yaşayanlar... Bunca karışıklık içinde, kimin için, ne için öldüğümüzü nasıl bilebiliriz ki?"

Bekir, bu defa dayanamadı,. "Şimdi, saçmalıyorsun ama!" diye terslendi, "Oğuz, onurlu bir ölümü seçti! Ezilenler için, devrim için!" Kadızade'ye döndü, "Sen de intiharı nereden çıkardın?" diye çıkıştı, "Oğuz'u faşist cunta katletti!"

"Dünyayı değiştirmek bana göre anlamsız bir çaba," dedi Devrim yine, "Çünkü, dünyayı değiştirmek sonuçsuz bir çaba, çünkü dünyada hiçbir şey hiçbir zaman devrilmiyor, çünkü yüzeyde farklılaşsa bile tüm düzenler, tüm uluslar, tüm insanlar birbirinin aynı, çünkü güçlü olan kazanıyor, güçsüz olan kaybediyor. Bu komünizmde de böyle, kapitalizmde de böyle, feodalizmde de, İslamiyet'te de böyle!"

"Güç, bizatihi olumsuz bir şey değildir. Niye kazanmasın ki, güçlü olan? Mesele, gücün hangi amaçla kullanıldığında, öyle değil mi? Rüzgâr, elektrik enerjisi de üretebilir, felâket de. Su da öyle. Ama damla damla su değil. Damla damla su ancak balçık üretir."

Genç kız, bunu beklemiyormuş gibi bir an sarsıldı ancak hemen toparlandı, söylemini tekrarladı,

"Ama pratikte öyle işlemiyor. Stalin, burjuvaları yok etmeye çalışırken, en iyi moda evlerinden giyiniyordu", İngiltere'den getirttiği çayı yudumluyordu. Atatürk Dolmabahçe Sarayı'nda öldü, İnönü'nün beyaz treni vardı. Güçlü olanlar devrimi yaptıktan sonra burjuvazinin saraylarına yerleşiveriyorlar."

Bekir, mest olmuştu, Kadızade'ye göz kırpmaya çalışırken Devrim'e yakalandı, 'Aman Bekir!' dedi Devrim, ama babasının hayranlığını kazanmaktan mutlu olduğunu mahkeme hissetti.

"Ben, ne komünist ne de Müslüman bir dünyanın oluşabileceğine inanıyorum!' diye sürdürdü, boşalan kadehini doldururken. Bu defa izin istemek lüzumunu hissetmemişti. Kadehini odadakilerin şerefine kaldırdı,

"Ve çünkü tanrılar, krallar, cumhurbaşkanları, politbüro üyeleri, hacılar, hocalar!" dedi, güldü, acı acı bir "Yeah!" çekti.

"Ve çünkü işçiler, köleler, dünyayı değiştirmeye ant içmiş iyi kalpli alık Oğuz Abiler ve diğer şehitler, yeah! Ve çünkü midelerinin bulanmasını önlemek için sabahlara kadar kan içen cellatlar! Yeah! Ve çünkü evvelki gece yine eve içkili geldiği için karısıyla kavga eden ve bunu hatırladıkça karşısında tir tir titreyen Yusuf Abi'ye daha fazla elektrik veren işkenceciler! Yeah! Ve eve biraz gecikmiş kızını bir güzel dövdükten sonra yorgun düşüp içkisini yudumlayan Türk, Arap ya da Alman küçük burjuva Bekirleri: Babalarımız!" Bekir'i selâmladı,

"Ve faizi kâr ortaklığı yapan rantiyeci mümin Osmanlar! Yeah! Silahlı devrim muhafızları, Tamil gerillaları ve yeryüzünden silinen Seberler, Lapityalılar, Babilliler, Romalılar, Osmanlılar ve hiçbir zaman kendileri olamadan yüksek zekâlı hamamböceği gibi yaşayan milyonlar, milyarlar! Yeah! Kimsenin doğru dürüst düşünmediği, kütleleşmiş

kitle! Büyüklerim, sizler! Sizleri ne anlamak ne de değiştirmek istiyorum!"

Bir bacağını diğerinin arkasına alıp, dizlerini kırarak selâm vermek istedi, dengesini kaybetti, halının üzerine oturdu, kaldı.

"Disko müziği, şarap kokusu, sigara kokusu, erotizm, dans, yılbaşıdır diye kapıcı Bayram'ın fayrap ettiği kaloriferlerden yayılan bayıltıcı sıcaklık ve çakırkeyif kıkırdamalardan oluşan bu tablonun yanına zihnim getirdi, sabahın alacakaranlığında beton avlu, darağacı, soğuk, boynu bükük Oğuz'un içine bakan koyu renkli gözlerini oturttu," dedi Kadızade, "Gördüğünüz gibi rengim atmış da atmış, Sayın Jüri Üyeleri."

Müjgân, "Sen onun kusuruna bakma, İmranım,' diyordu, "Bunlar Özal kuşağı! O körolasıca Özal, bunları böyle yaptı! Kıs kız şu televizyonun sesini, kıs! Başım tuttu!"

"Ailemiz, hayatımın her zaman bir parçası olmuştu. Gelmişimizi geçmişimizi bilirdim. Çok sayıda olmalarına karşın uzak hısımların çocuklarını dahi takip eder, hiç değilse dirsek temasını sürdürürdüm. Öyle sanıyordum. Anladım ki, kalabalıkları üstünkörü tarayan ışıldaklar gibiymiş gözlerim, bireylerin üzerinde hiç sabitleşmemişler. 'Ne yaptı Özal bunlara?' diye sordum. Ama doğrudan soru sorulmaya hiç gelemezdi, Müjgâncığın yanakları pembeleşti, gözlerinden anlam boşaldı. Bütünleme sınavlarının kapılarında telâştan bönleştiğini hatırladım, içim cız etti. Ama unuttuğum bir şey vardı. Müjgân, artık çoluk çocuk sahibiydi, yani etrafında sıkıntısını transfer edebileceği çocukları vardı."

Kadızade konuşurken, Holo-Müjgân dönmüş, yanında oturan Toprak'ın omuzuna hiç yoktan bir şaplak indirmiş, çocuğu sıçratmıştı.

"Bu domuz da Ülkücülere takılıyor! Kik Boks yapıyor. Ülkücülerle birlikte. Marşları bile var!" Dirseğiyle dürttü, "Hadi, söylesene marşınızı İmre Teyzen'e!"

Holo-Toprak, sıkıntıyla kıpırdandı, başını daha da eğdi, neredeyse dizlerinin arasına soktu. Holo-Bekir, yüzünü buruşturdu. Holo-Ekim baktı olmayacak, araya girdi,

'"Alnı açık yüzü ak Türk Full Contactçılarıyız biz!'"

"Türk 'neyiyiz' dedin, biz?" '"Full Contactçılar' İmre Teyze."

"Neymiş, çocuğum, 'full contactçılar'?"

"Kick Box'ta birbirlerine vuruyorlar ya bunlar, o vuruşlardan birisinin adı 'full contact'. Full Contact Marşı diye bir marş yazmış Ülkücüler. Annem onu söylüyor."

'"Tam temas' ha? Ne iş Bekir bu? Ülkücüler artık İngilizce marşlar mı besteliyorlar?"

"Onlar hep Amerikancıdır zaten. Baksana, şunun şapkasına!"

"Sen de baba ol da, götür üstüne başına bir şeyler alıver!" Holo-Müjgân, fırsatı kaçırmadı, 'Öyle değil mi İmranım? Başında örnek olacak erkek yoksa, ne olacak?"

"Sen bunlara bakma, Toprak, tiki değildir, İmre Teyze," dedi yine Ekim, "O, Cuma namazlarını bile kaçırmıyor."

Kadızade "tiki"in ne demek olduğu soracakken, Bekir'in "Beyzbol şapkalı İslamcı!" dediği duyuldu, tiksintiyle, 'Körkuyu'ya göndereceğim bunu, dedesinin yanına. Biraz kazma kürek sallasın, aklı başına gelir.'

'Bu da konuşuyor işte! Oğlanın kursu var, nereye Körkuyu'ya göndereceksin? Hem bakalım Hatçanım ister mi? Öyle değil mi ama?'

Holo-Kadızade, sohbetin yönlendiği mecradan hazzetmemişti, lâfı değiştirdi, "Eee Ekim, sen neler yapıyorsun?"

"Ekim, ailemizin çevrecisi!" dedi Devrim, oturduğu yerden, "Doğal Hayatı Koruma Derneği'ne üye. Dünya denilen bu bok çukurunun kapitalistlerin gözünden kaçmış köşelerini koruyor ki, gelip içine sıçsınlar! Kendilerininkini bitirdiler, şimdi de yoksullarınkilere dadanacaklar!"

"Kızım, sen iyi misin? Fazla geldi, galiba?" Holo-Kadızade şarap şişesini işaret ediyordu.

"Ablam, dünyada korunacak bir şey olmadığını söylüyor," dedi Ekim, sakin sakin, "Dünya denilen çukurda mutlu olmak için fare olmak gerekirmiş, onun da fare olmaya niyeti yokmuş."

Kadızade, yeniden Devrim'de yoğunlaştığında genç kızın gözlerinin çakmak çakmak olduğu görüldü. Yanaklarına şarabın alı vurmuş, kusursuz cildini incecik ter taneleri nemlendirmişti. Yere düşmemiş de isteyerek oturmuş kadar rahattı, "Niye doğrusunu söylemiyoruz, sanki? Hayvanız işte!" diye söylendi,

"istesek de istemesek de hayvanız! Tıpkı hayvanlar gibi içgüdülerimizle yaşıyoruz. Yemek ve çiftleşmek için!"

Mağdurlar alkışlamaya başladılar! "iyi insan, aş ve eş yarışında birinci gelen insandır!" diye bağırıyorlardı.

"Sayın Yargıç, bunlar, sahici insanlardı," diye açıkladı Talip İmre,

"Oğuz, Devrim ve Sarp. Bunlar, benliklerini tümüyle adayamayacakları yapılanmalara iltifat etmeyecek kadar onurlu çocuklardı. Varoluş sancıları içinde geçen yaşamlarını anlamlı kılacak verileri de Eski Türkiye sunamadı. Keskin zekâları, resmi, gayri-resmi ama her zaman içtenliksiz ve sarsak önerilerimizin tümünü deldi geçti. Sonunda yüzümüze tükürdüler."

Sesi, "Siz, saygıdeğer büyüklerim, niye okudunuz? Niye çalışıyorsunuz?" diye sorgulayan Revolution'unkine karışmıştı. Helsinkili, holoformerı geri aldı.

"Niye okudunuz? Niye çalışıyorsunuz? Karnınızı doyurabilmek, güzel bir karşı cinsle beraber olabilmek için, değil mi? Öyle değil mi, İmre Teyze? Bekir?"

Büyüklerden ses çıkmayınca kız kardeşine döndü, "Seni bilmem ama hayat konusunda ahkâm kesen çokbilmiş büyüklerimiz beni ilgilendirmiyor! Bütün o dolby stereo sesli kültürlü adamların söylediklerinin hepsi boş! işkence, asimilasyon! Türkiye berbat bir halde! Bir boka yaramayacak işler için zırvalayacağıma hiç konuşmam daha iyi!"

"Aman, iyi işte, sus! Sus da, iki çift lâf da biz edelim!" dedi Müjgân.

"Bana uyar! Edecek lâfınız kaldıysa, edin!"

Kalkmaya çalıştı, olmadı. Ekim, yardımına koştu. Dikilmeye çalışırken, konuşmayı sürdürüyordu,

"Bu anam da büyücü! Falcılardan çıkmıyor! 'Toplumcu gerçekçiymişler ya bunlar, Bekir'le ikisi, Müjgân beni falcılara izletiyor!"

"Seni değil, beni izletiyor," dedi Bekir.

"Aman, sen kendine bak!" dedi annesi de, "Bana söylüyor, kendisi rockçu oldu, İmranım! Bütün gün böyle kıvranıp duruyor işte!"

"En azından rockçularda sahtekârlık yoktur! Tamam, toplumcu değildirler ama tüm değerlere küfredecek kadar gerçekçidirler." Toplumcu gerçekçi kelimelerini küfreder gibi vurguluyordu.

Babası terslendi, "Komünist Manifesto'yla, analarının fistosunu ayıramayacak kadar cahildirler de ondan!"

"Kopyacı!" dedi Ekim babasına, "O, İlyas Abi'nin lâfı!"

Kadızade, "İlyas Abi de kim?" diye sordu, ama Devrim, babasına lâf yetiştiriyordu, cevap alamadı.

"Olabilir! Çürümüşlüğün nesini öğrenecekler ki, zaten?" Teyzesine döndü, "Ne kahraman ne korkak! Pulsuz bir dünya! Ne inanacak ne inanılmayacak hiçbir değerin olmadığı bir dünya! Beynini solucanlara karşı korumaya çalışan bir dünya! işte, bizim dünyamız! işte, en gerçekçi dünya!'

"'Solucanlar,' özlerini kendilerinden bile gizleyenlerdi," diye açıkladı, Mahkeme Heyetine sahici Kadızade, "Efendilik taslayanlar. Kıvırtanlar, içlerinden geleni söylemeyenler. Solucanlar."

Az önceki sorusuna Ekim cevap verdi, "İlyas Başsoy, İmre Teyze. Hani var ya, 'Anneme hiçbir şey söylemeyin. Ve o beni hiçbir şey sanmasın' işte o Başsoy."

"Dişlerinin ne kadar muntazam olduğuna bakıyordum," dedi kadın,

"Bilmiyorum, çocuğum, hiç duymadım."

Holo- Müjgân, içini çekiyordu, "Boğaz dokuz boğumdur kızım. Herkes her düşündüğünü söylese, geçim mi olur? Dünya birbirine girer. Öyle değil mi, İmranım?"

"Herhalde."

"Dünya birbirine girer tabii ki! Yer yerinden oynar! Fransız Devrimi, Sovyet Devrimi, Atatürk Devrimi, bunlar dürüstlük devriminin yanında solda sıfır kalır! Ne çok kelle uçar ama! Bu arada bizimki de gider tabii!"

"Onun için, bu, hep yalan söylüyor işte!"

"Müjgâncığın niyeti takılmaktı aslında," dedi Kadızade, "Takılmak ve kızının susmasını sağlamak. Ancak, Devrim'in şaka kaldıracak hali yoktu."

"Doğruyu söyleyelim de, yüreğinize insin, hepiniz ölün, değil mi! Bekir'le Müjgân mezara, Devrim mahpusa! Doğruyu söylersek, siz, ya kendinizi öldürürsünüz ya da bizi!"

Holo-Devrim'in saptamasına onu ayakta tutmaya çalışan Ekim de katıldı,

"Bizim ailemizi bir arada tutan, yalanın yapıştırıcılığıdır, İmre Teyze!" Kadının hayretle baktığını gördü, "Ablam, öyle söylüyor," dedi sakin ve çocuksu.

"Yeah! Ailemizi bir arada tutma çabamızda en büyük desteğimiz yalandır! Yeah! Bizde herkes herkese yalan söyler! Yeah! Bekir Müjgân'a, Müjgân Ekim'e, Toprak'a, bana! Biz Osman Dedeme! Yeah! Osman Dedem bize! Yeah! Asıl düşündüğümüzü hiç söylemeyiz, hiç hiç hiç söylemeyiz! Yeah!"

"Biraz cam açsam iyi olacak," dedi Holo-Kadızade, "Sana gelince çocuğum, sen öyle pek lâfını sakınan birine de benzemiyorsun. Sanmam ki, birinin duygularını incitmeyeyim diye susasın!"

"Bana ne başkalarından?"

"No More Mr. Nice Guy!"

Ekim, ablasını tercüme etti, "'Artık Efendilik Yok!' Megadeth'in şarkısı. Magadeth diye bir heavy-metal grubu var da. Hadi abla! Kalk, banyoya gidelim!"

Banyonun kapısında "Kötü olmaktan korkmuyorum!" diye bağırmayı sürdürüyordu Devrim. "Kötülük! iyilik! Bunlar, göreceli kavramlardır ve kişiden kişiye değişir! Son çözümlemede herkes kendi egosunu tatmin etmek peşindedir! Siz de öylesiniz!"

Mağdurlar, yine alkışlamaya başladılar. Yargıç V. Levin, maktulü duyamadığını söyledi, kendilerine hâkim olmalarım istedi. Helsinkili Ingrid, holo-formerı tekrar geri aldı.

"Kötülük! iyilik! Bunlar, göreceli kavramlardır ve kişiden kişiye değişirler! Son çözümlemede herkes kendi egosunu tatmin etmek peşindedir! Siz de öylesiniz! Oğuz Abi'nin ölümü bilinçaltında yer eden silikliğine isyanının göstergesidir. Kurtarılmış bölgelerde çarpışan militanın tek ülküsü işçi sınıfının güneşli, güzel günleridir! Militan ağlamaz! Âşık olmaz! Korkmaz! Uyuşturucu kaçakçılığı yapmaz! Bok yapmaz!"

"Hadi çocuğum! Hadi! Sen git yüzünü yıka! Şöyle bir kendine gel!"

"Aaaa!"

Holo-Kadızade'nin ziyaretin sona erdiğini bildiriyormuş gibi ayağa kalkması, Holo-Devrim'den hoşlanmış olan Mağdurların hoşuna gitmemişti. Ancak, Talip'in belleğinde de başka imaj kalmamıştı. Bekir'i de kaldırdı.

"Biz de gidelim artık ablacım," diyordu Holo-Bekir, "Yemeğe bekliyorlar."

Müjgân'ın "Ekim, dikkat et, kusar filansa, ortalığı batırmasın,' diye banyoya seslendiğini duydular, "Sen de kusura bakma İmranım! Şarap başına vurdu. Ekim, şimdi temizler oraları."

"Epey bir süre birbirimize ne diyeceğimi bilemiyormuşuz gibi gözlerimizi kaçırarak ayakta dikildik, Devrim'in banyodan çıkmasını bekledik," diye anlattı sahici Kadızade, "Toprak'ın yay gibi gerilmiş olduğunu hatırlıyorum. Dokunsam yerinden fırlayacak gibiydi. Bu kışkırt-

mayla herhalde jimnastik salonuna kadar hiç durmadan koşar diye düşünmüştüm. Sular açıldı, kapandı, sifonlar üst üste çekildi, Devrim neden sonra göründü. Terütazeydi, pırıl pırıl parlıyordu yine."

"Her şey için teşekkür ederim İmre Teyze," dedi ceketini giyerken. Tamamen toparlanmış olduğu belliydi.

'"Yine buyur kızım,' dedim. Müjgân'la, Bekir, Devrim'le küsmüşüm de barışmışım gibi rahatladılar. Toprak, yumruklarını sıkıp bırakmaktan vazgeçti. Ekim, hiçbirine fark ettirmeden hepsini kolluyordu."

"Benim amacım, farklı düşünenleri küçük düşürmek değil, farklı düşünenleri küçük düşürmek isteyenleri küçük düşürmek," dedi Holo-Devrim, çıkmak üzereyken, "Bizim kimseye bir zararımız yok. Sadece rahat bırakılmak istiyoruz. Siz bunu anlarsınız. Biliyorum."

"Hadi, hadi! Sonra konuşursunuz!" dedi annesi, 'Millet sofrada bekliyor. Çok geç kaldık."

"Ben sana bu hafta içinde gelecem abla," dedi Holo-Bekir, arkasından Devrim'i işaret ederek, "Şöyle baş başa bir konuşalım, istersen dışarı çıkarız."

Talip İmre, elini kaldırdı, Ingrid Skaal holo-formerı kapattı.

"Ne o geldi ne de ben onu çağırdım," diye itiraf etti Kadızade, " Ancak, Af Örgütü'nün Adrianople Islahanesi'yle sonuçlanan serüvenimin başlangıcının o yılbaşı gecesi olduğu hususunda Salik Urallar'a katılmıyorum. Çünkü, evveliyatı vardı. On üç on dört yaşlarındaydı. Gece yarısına doğru Bekir aradı.

'İmre, yav, Devrim eve gelmedi! Yav, Ablacım, ben çok kötü durumdayım. Moralim çok bozuk. Trafiği filân sen arar mısın?'

'Neredesin sen?'

'Evdeyim. Bu kadın daha şimdi söyledi. Arkadaşlarla dışardaydık. Yeni haberim oldu.' Dili dolanıyordu.

'Neredeydi? Nerede olabilir?' diye sormuştum, Bekir, Müjgân'a döndüydü, 'Neredeydi? Nerede olabilir?' O bir şeyler söyledi, baktım

uzuyor, 'Müjgân'ı versene sen bana!' Müjgân'ın telefona gelmesi asırlar sürmüştü! Neden sonra, ben acınmak için doğmuş biriyim sesi, 'Merabaaa! Nasılsın, İmranım?' diye konuyu sundurdu.

Müjgân'ın ağırlığından ve cefayı kimselere bırakmayan açgözlülüğünden tiksindiğimi hatırlıyorum. Kızının nerede olabileceğine dair akıl yürütecekken, uygun bir açılışı müteakip merakından ölmek üzere olduğunu anlatmaya hazırlanıyordu. Kesmiştim, 'Bırak, şimdi benim nasıl olduğumu! Nerede olabilir bu kız, bir düşün bakayım!'

'Okuldan sonra kursa gidiyor. Oradan Bekir Bey'in ofisine gidiyor. Bazen Akter Pasajı'na takılıyor. Bugün babasına gitmemiş. Babası, arkadaşlarıyla içmeye gitmiş.' Arkasından Bekir'in bağırdığını duyuyordum, 'Hay, Allahım! Ne alâkası var şimdi benim içmeye gittiğimin!' Müjgân, beni bırakmış, ona lâf yetiştiriyordu, 'Ne var işte! İmre Abla soruyor ben de anlatıyorum!'

'Müjgân, orda mısın? Cevap ver! Bugün okula gitmiş mi Devrim? Biliyor musun?'

'Ekim, okuldan çıkarken görmüş,' dedi nihayet. 'Kaçta?' 'Üç'te. Ekim eve gelmiş, Ablası kursa gitmiş.'

'Nereden biliyor? Kursa gittiğini kendisi mi söylemiş?'

'Bir dakka!' dedi Müjgân, içeriye bir yere bağırdı, 'Ekim! Ablan sana kursa gidiyorum dedi mi kız? Ekim, sana söylüyorum!' Yine uzun bir bekleyiş oldu, 'Kendisi söylememiş de, Ekim, onun o yöne yürüdüğünü görmüş.'

Peki, kursa birlikte gittiği birileri yok mu? Arkadaşları filân?'

'Var. Sema diye bir arkadaşı var, Filiz var.'

'Onları aradınız mı?'

'Telefon numaralarını bilmiyorum,' dedi Müjgân. 'Ekim'e sordun mu, belki o biliyordur. Ya da bilen birilerini biliyordur, belki.'

Ekim de bilmiyordu.

Peki, soyadlarını biliyor musunuz? istihbarattan tarayalım. Okula yakın bir yerlerde oturuyorlardır herhalde.'

'Bilmem ki,' dedi Müjgân, bu defa Ekim'i çağırmaya gönülsüz.

'Çağırsana Ekim'i telefona! Ne yapıyor o?'

'Banyoda, yıkanıyor.'

'Çıkınca beni arasın. Ben de bu arada Trafiği arayayım.'

'İmre Hanım, senin telefonun neydi?'

'Bekir'de var!' dedim kapattım.

Polise yaklaşık bir güzergâh verebilmek için dersanenin nerede olduğunu bilmem gerekirdi, sormadığımı hatırladım, tekrar çevirdim, meşguldü. Belki bir yarım saat meşgul kaldı. Çocuk, Bekir'in ilk aradığında kaza geçirmiş olsa, bu süre zarfında kan kaybından ölebilir diye düşünüyordum. Ayla'nın bilebileceği aklıma geldi, onu aradım. Onun telefonu da meşguldü. Polisi, çaresiz, yarım yamalak bilgiyle çevirdim,

'Memur Bey, Kozyatağı'ndaki ileri Koleji'nin hangi ana caddeye yakın olduğunu bilir misiniz acaba?'

Özel okul çağrışımının böyle bir gecede nöbetçi ve kim bilir kaç saatin yorgunu gariban devlet memurunu öfkelendirebileceğini, bu öfkenin 'Zengin piçleri! Kim bilir hangi deliktedirler' umursamazlığını kışkırtacağını hesaba katarak, 'Kozyatağı Erkek Meslek Lisesi'nin orası' diye ekledim. 'Orası' sözcüğünü, Memur'un aklında kalan Meslek Lisesi olsun diye bilhassa ağzımda yuvarlamıştım. Meslek Lisesi'nin telefonun ucundaki adamla aramızda sınıf birliği ima edeceğini umuyor, köy kökenli olduğunu kuvvetle tahmin ettiğim için de, dikkatsizliğine, baştan kolej demiş olduğumu atlamış olmasına güveniyordum.

'Yeğenim o okulda okuyor. Bu saat oldu, eve gelmedi. Babası çalışıyor. Annesi baygınlık geçiriyor. En yakın belediye otobüsü güzergâhını bulabilirsek, aramaya çıkacağız.'

'Delikanlının adı ne?'

'Ah, sormayın Memur Bey, oğlan çocuğu bile değil, kız çocuğu! Bu zamanda İstanbul'da kız çocuğu büyütmek...' falan filân.

O yıllarda bizim meslekte buna eşitlenme denirdi. Karşınızdakine ilişkin değerlendirmeniz ne olursa olsun, üzerinde birlikte çalışabileceğiniz ortak bir mesele bulur, oradan hareket ederdiniz. Nitekim, Komiser Muavini Halit Bey, parladı o gece. E-5 Karayolunu bir baştan bir başa taradı. Haydarpaşa'dan Beykoz'a kadar Konstantiniyye'de ne kadar hastane varsa hepsinin acillerine telefon etti, Devrim Kuran diye bir genç kızı aradı. Sabahın beşine kadar. Ve ben, Bekir'in beni aramasından kırk beş dakika kadar sonra Devrim'in bulunduğunu Halit Bey'e söylemedim. Aptal yerine konulduğunu hissetmesindense adamcağızın, elinden geleni yaptığı halde başarısız olduğunu düşünmesinin daha yapıcı olduğuna karar vermiştim! 'Hakikati talep edip de yanılan adamın hali, bâtılı talep edip de ona nail olanın haline benzemez' söyleminin İmre versiyonu! Bugün burada devlet memurunu fuzuli işgal babında kendimi savunmak için mahkemeye söyleyebileceğim tek şey, onun nöbetini paylaşmış, çok çalışmışlığın huzurunu hissetmesine yardımcı olmuş olmamdır. Devrim, çoktan yatağına girmiş uyuyordu ve Halit Komiserle ben, onu arıyormuş gibi yapıyorduk.

Bizimkilere gelince, Bekir, Gül ve Yusuf da dahil olmak üzere, başına geleni bildirmediği kimseyi bırakmamıştı. Müjgân'ın aradıklarına eklendiğinde elli küsur dost ve akrabadan oluşan bu sempatizan kalabalığı, telâşı yanlış yerde yaptılar. Önce, telefonu kilitlediler. Sonra, Devrim'i her birine teker teker hesap vermeye, yani yalan söylemeye zorladılar. Azarlana azarlana yalama oldu, çocuk. Oğuz'un idamından bilirim. Dostlarımın terli elleri cellatın gırtlağında olacak yerde benim sırtımdaydılar. Benim sırtımı okşuyorlardı, sanki boynu kırılacak olan bendim de, onlar, öbür tarafa geçişi kolaylaştıracaklardı. 'Başın sağ olsun,' diyenlerin kendilerine nasıl bir iyileştiricilik vehmetmiş olduklarını hep merak etmişimdir.

Telefonlarını nihayet düşürebildiğimde ikiyi geçiyordu. Uykulu Müjgân'ın, 'İmre Hanım, sen misin?' tonlaması, ikinci geldiğimi, Devrim'in bulunduğunu söylüyordu, 'Geldi, Devrim geldi. Teyzesindeymiş.' Teyzesi dediği Ayla'ydı.

'Ne yapmış orada bu saate kadar?'

'İçki, bir şeyler içmiş, uyumuş kalmış. Uyanınca teyzesi eve göndermiş.'

Bu kadar basitti. Bekir'e gelince, o çoktan yatmıştı.

Özel biri olduğumu düşündüğüm günleri çoktan geride bırakmış olmama rağmen, maruz kaldığım saygısızlıkları fark etmeyecek kadar yabancılaşmış değildim bu insanlara. Yine de, Bekir'le Müjgân'ın, Devrim'i bulma görevini elli kişiye tevdi etmelerinin nedeninin farfaralıktan çok güvensizlikten kaynaklandığını anlamam biraz zamanımı aldı. Emniyet teşkilatının bile -mış gibi yaptığı bir ülkede ortalığı velveleye vermenin yaratacağı etkinin toplamından medet umuyorlardı. Ayaklandırdıkları insanların gece vakti kaçan rahatlarını geri getirmek için bir şeyler yapmak zorunda kalacaklarını biliyorlardı. Bir tür şantaj. Köylü kurnazlığı.

Ancak, konuşmanın nafile olduğunun, söylenenlerin hiçbir anlam taşımadığının ispatlandığı gece, o Christmas gecesiydi. Bu doğru. Devrim'in onca lâfı, onca tahriki, harekete geçirememişti beni. Anası, babası, ben, kızın anlattıklarını birtakım ses nüanslarına indirgiyorduk: 'Konuşuyor işte!' Ama artık biliyorum ki, düşüncelerini yazsa da fark etmeyecekti, resmini yapsa da, müziğe dökse de. Ne onun yazılı, çizili ya da sesli anlattıklarının bizde karşılığı vardı ne bizimkilerin onda. Devrim'in derdini anlatabilmesinin tek yolu eylemdi. O da onu seçti - bir pis enjektörle. Biz, o zaman da aymadık. Çocuğun ölümüne çok üzüldük, çok suçlandık ama münferit bir olaymış gibi algıladık.

Değildi! Dört bir yanımızda tırmalıyor, pençe atıyorlardı insanlar. Kentlerin sesleri bile bir tuhaf olmuştu: Avlanmaya çıkmış milyonların uğultusu!

Arkalarından kapıyı kapattım, az sonra da otomat söndü. Kapıcı Bayram'ın televizyonundan oyun havaları geliyordu. Altı ve dokuz numaralarda parti vardı. Nevzat Hanımlar, Yalova'daki çiftliklerine gitmişlerdi. Karşıkiler, Öznur'un bir arkadaşında toplanıyorlardı. Şeyma Hanımlar, önce karşıya, annelerine geçecekler, daha sonra Hotel Mövenpick'teki Yılbaşı Partisi'ne katılacaklardı.

Camdan bizimkilerin Bekir'in Hyundai'sine, Devrim, babasının yanında, diğerlerinin arkada sıkışmalarını seyrettim. Yağmur yağıyordu. Büyükdere Caddesi'nde otomobiller tampon tampona bağrışıyorlardı. Bekir'in arabası güçbelâ onların arasındaki yerini aldı. Bıraktım, geri döndüm. Televizyonda Nirvana'nın klibine rastladım. Serum şişesi içinde bir cenin, organları dışarda koşan bir kadın, sonra kurdeleli şapkası kan gölüne düşen, simsiyah kesilen küçük bir kız. Uyuşturucuyla intihar ettiğini ilerde öğreneceğim solistleri, serum şişesinin içindeki cenindi, kulaklarında maggotların kıvır kıvır oynadığı, yarı çürümüş bir bedene dönüştü.

Aslında gördüklerim, Devrim'e ilişkin bir uyarıydı. Geleceği resimliyordu. Ama afazik Türkiye'de büyük bir konfüzyonel boşluğu, konuşma ve anlama bozukluğu ile sonuçlanan o büyük karmaşayı yaşıyorduk. Bu karmaşa, düşünüp söyleyememekten, her türlü sesi algılayıp anlayamamaktan ibaret değildi. Bundan da öte, çevreden gelen sesli ve yazılı uyaranların kişide hiçbir izlenim uyandırmadığı bir boşluk, bir silinmişlikti. Bu karmaşa ve bellek kaybı içinde her şey uçar gibi cereyan ediyordu, bir şey yakalayıp uyaranlara ilişkin düşünce oluşturamıyorduk. Ayrıca, duygusal açıdan da kararsız, hatta çöküntüdeydik. Nitekim, Nirvana'nın ardından Zeki Müren'in çıkacağını anons ettiler. Sanat Güneşi, elektrik mavisi tüyler içinde kıvrım kıvrımdı. Göz süzüyordu. Kerih olduğunu düşünmüş, 'kerih' kelimesinin aklıma geldiğine şaşırmış, hatta ürkmüştüm. 'Biz' toplumunun bir ferdi olarak, halkımızın beğenilerine böylesine ters düşmekten hoşlanmıyordum. Alelacele kanal değiştirdiğimi hatırlıyorum; kanal ve kanallar. Hemen hepsinde siyah dudak boyalı gencecik kızlar, bakışları sabit, yüzleri öfkeyle kasılmış, bedenlerini gözlerine gözlerine sokar, azarlarlarken erkeklerini, fütursuzdular.

Biri elinde kırbaç, 'Hadi, yürü yavrum!' anca gidersin diyor, bir başkası 'Dün gece seni aldattım na'ber!' diye nispet veriyor, ötekisi sevgilisini 'yaka paça' sokağa atmakla tehdit ediyordu. Bu sonuncusu öğretmendi. Sınıfta çocuklara ne anlattığını merak ettim.

Tekine bakınca tümünü gördüğümü, birine kulak verince hepsini duyduğumu fark etmiş, sayıca bu kadar çok, nitelikçe bu kadar yeknesak olmayı başarabilmelerine şaşmıştım. Yine de orada öyle oturup, en

ufak bir keyif almaksızın ama hiçbirini de kaçırmadan seyrettiğimi hatırlıyorum.

Şimdi anlıyorum ki, kendimi akranlarına alıştırmak suretiyle Devrim'i azımsamaya çalışmışım, içim yorulmuş, aklıbaşında birileriyle konuşma ihtiyacı dayanılmaz olmuştu. En olmayacak birisini, dayımı aramıştım. Benim gibi onun da hücresine kapanmış oturduğunu biliyordum. Ne kadar önemsemese de, sarhoş narasıdır diye küçümsese de, böyle bir gecede oradan buradan yükselen şen kahkahalara imrenmemesi mümkün değildir diye umduğumdan, uygun bir giriş yapmıştım,

'Yeni yılınız kutlu olsun, dayıcım!'

'Ne? Ne dedin?'

'Yeni yılınız kutlu olsun, dedim.'

'Ben de ilacımı almış, yatmıştım,' dedi dayım, 'Saat 10'u geçti.'

'Ah, uyandırdım o zaman! Çok affedersiniz!'

'On bir'de uyumuş olmam lâzım. On bir'de uyumuş olmazsam, ertesi sabah zamanında kalkamıyorum, bütün düzenim bozuluyor. Bu ilaca bağımlılık geliştirirsem diye de korkuyorum. Böyle münasebetsiz bir durum.'

'Merak etmeyin, bir şey olmaz. Gerekirse ilacı değiştiriverirsiniz. Bu arada turşuyu kurdum. Bakalım nasıl olacak. Neyse, ben sizi tutmayayım, uykunuz açılmasın. Allah rahatlık versin.'

'Sana da,' dedi, kapattı. Dayımın rutinini kimse için bozmayacağını da unutmayı yeğlemiştim. Üşenmemeye, o saatten sonra giyinip sokağa çıkmaya kendimi ikna etmemin nedeni de aynıydı, duygularına kapılmayan birileri tarafından Devrim'in marjinal olduğuna inandırılmak ihtiyaca.

Yahudi züğürtleyince eski defterleri karıştırırmış. Benim eski defterlerim her şeye rağmen solculardı. Kuşağım icabı, Oğuz icabı, karşı daireye taşınan yeni komşular icabı, geçmiş aşklar icabı. Onlara gittim."

"Bu da at! " dedi General, "At, ideoloji! Tek bir mıh yitirdikti, naldan olduk. Tek bir nal yitirdikti, attan olduk. Tekbir at yitirdikti, atlıdan..."duraladı, Kürşat Urallar'a döndü, "Yoksa, ideolojiyi daha sonra mı yitirdiydi?"

S. Urallar, "ideolojiden önce cinselliğini yitirdi," dedi, "Ama pek de önemli değil. Evreler iç içe. Sıçrama yok. Kesin bir sıralama yok."

Talip İmre Kadızade, ne dediklerini anlamak için bir ona bir ötekine bakıyordu. Yargıç V. Levin, duruşmaya ertesi sabah devam edileceğini söyledi.

THE AT

İnsanoğlunun Yegâne Evrensel Merkezi

SEKS

"Seks, kendisini Körkuyu damgasından hiç kurtaramadı. 'Kent kökenliler,' Bekir'e, Ömer'e ve son çözümlemede hepsi 'akrabam' olan bizimkilere, 'devrimciliği ahlaksal bir düzlemde değerlendirdikleri, ahlâk konusunu başatlaştırdıkları için çatmışlardı. 'Kimi tepkilerin çoğunun genç kızlara yönelik olduğu' şeklindeki dolambaçlı ifadelerle, bizimkilerin kızların iffetini gözetme çabalarını kınarlardı. Oysa 'tepki koymak!' sahiplenmek, o zamanlar bizimkilerin bildikleri tek karşı cinsle ilişki kurma yöntemiydi, cinsel kışkırtmalarının sonucuydu. Ama o zamanlar! Ne zaman ki, EKONOMİK AKLIN YOLU'yla tanıştılar, bunların hepsi değişti. Bekir Kuran, kadınları istihdam etmeye başladı, işyerinde her zaman üç beş üniversiteli kadın bulundururdu. Karma ekonominin mas edemediği, ihtiyaç fazlası bu diplomalılar, şantiye mühendisliğinden, bankaya para yatırmaya, yemek pişirmeye, viski servisine kadar her işi yaparlardı. Devrim, annesinin bu durumdan hiç hoşlanmadığını, Bekir'den hep şüphelendiğini söylerdi."

"Aslında anamın yazıhaneye gitmesi yaşattır. Bekir, üç çocuk sahibi, evli bir adam olduğunun yüzüne vurulmasını istemez çünkü. Örneğin, yüzük takmaz. Aile ziyaretlerinin dışında Müjgân'la birlikte görünmez. Boyunca çocukları, hele de bir oğlu olduğunu, kimse bilmez. Bir yere gidilecekse, benimle eşleşir, karısıyla değil. Bunu siz de fark ettinizdi, değil mi?

Bekir'in arkadaşları da yanında çalıştırdığı kızlar gibidir. Hepsi kendinden genç. Çoğu benimle akran. Tepesinden bakan Toprak'ı bir görseler, Bekir'i amca sınıfına sokacakları kesin!

Oysa, babam, amca olmaya hazır değil! Gençlerden birisi olmak, her şeye yeniden başlamak istiyor. Yanında çalışan kızların aşk hayatlarıyla ilgilenmesi de bundan. Onlarla dertleşiyor. Sevgilisi terk etmiş olanları teselli ediyor, yemeğe çıkarıyor. Ankara asfaltının öbür yanı, Maltepe'den Kartal'a kadar, piyanist şantörlerin çaldığı lokallerle dol-

du. Bunların büyük bir kısmının sahibini tanıyor. Çünkü ruhsat almalarına yardımcı olmuş. Kızların doğum günlerinde buralara gidiyorlar. Bekir, kapıda karşılanıyor, yemekten sonra kahvenin yanında müesseseden lokum, nane likörü ikram ediliyor.

Aşka âşıktır, Bekir. Julio Iglesias dinler. En boktan filmlerde gözleri dolar. Arabasının torpido gözü arabesk kasetlerle doludur. Kasetlerin çoğunu kızlar almıştır. Yollarda dinlerler. Sırılsıklam âşık olmak için vermeyeceği yoktur babamın. Ama olamaz. Çünkü gönlündeki kadın, tatillerini kayak yaparak geçiren, otomobil kullanan, Bekir'in dilinin dönmediği Avrupa parfümler sıkınan, sarı saçlı, kolejlidir. O tipler de Ankara asfaltının bu yanına düşmezler. Bekir, bulduğuyla idare etmek durumundadır.

Müjgân'ın Gül'den şüphelenmesi, Osman'la Hatice'nin Körkuyu'dan habersiz çıkagelmiş olduklarını söylemek için Bekir'i mesai saati dışında ofisinden aradığı bir gün telefona çıkıp, 'Bir dakka!' dedikten sonra alıcıyı avucuyla tıkamayı unutup, 'Bekir, karın arıyor' diye patronuna ilk ismiyle seslenmiş olmasındandır. Müjgân, Bekir'in evrak dolabına sakladığı viskisini bu saatlerde çıkarmış içiyor olduğunu bilir. Bunu bilince, servisi kadına yaptırdığını, bir bardak da ona doldurduğunu da bilir. Ama bu konuda ne yapması gerektiğini bilmez. Bilmediği için de kendisini yan sokaktaki kuaföre atıp, saçlarını meç yaptırdıydı!

Gül, sarışın ya, o da sarışın olacak, kocayı eve bağlayacak! Gelin görün ki, babam da, 'Tüh, Allah seni kahretsin! Yoluk horoza dönmüşsün!' derken, objektif bir doğruyu dile getirmekteydi. Çünkü, meç, izzet Kuaföre ayda yılda bir ancak düşer. Münevver Abla'yı tanırsın, İzzet'in karısı. Hani, şu ciniyle sevişen kadın. Sana anlatmışlar da, sen de onlara Stephen Hawking'le karışık bir nutuk atmışsın. 'Ukala' dediydi Müjgân. İzzet de, çocuklar da bilmezler meç işini. Bilmedikleri için Müjgân'ın kömür karası kaşları Nataşa sarısı perçemlere karışıp boktan bir durum meydana getirdi. O halde eve gelince, Ekim, gülmekten patlayacak gibi oldu, helaya kaçtı. Toprak, 'Ben, seninle dünyada sokağa çıkmam!' dedi. Bekir de işte böyle: 'Yoluk horoz!' Gene de, Müjgân gidip saçlarını eski rengine boyatmadı. Saçları uzayıp da kendi kendine kaybolunca kadar meçten vazgeçmedi. Öyle inattır.

Bunları bastığında, Gül, babamın yazıhanesindeki kanepenin üstünde sızmışmış. Anneme göre ikisi de sarhoşmuş. Etraf mezbelelikmiş, içki bardakları, çerezler, kül tablaları ortalığa dağılmışmış. Seninki içeri dalınca Gül'ün ödü patlamış, üstünü başını toparlayıp kendisini zor dışarı atmış.

Osman evde olmasa amcaoğlunu basmaya cesaret edemezdi ya. Neyse. Mustafa Dayım'a bir numara çekmiş, 'Osman Amcam, Bekir'i istiyor. Ofisi arıyorum, cevap vermiyor. Başına bir hal gelmiş olmasın, gidip bakalım,' demiş. Aslında, Mustafa Kuran yutmaz bu numarayı. Eniştesinin ofis anahtarını vermez ablasına. Babamdan geçindiği için ters düşmekten korkardı çünkü. 'Sen dur, ben bakarım,' filân diye idare etmesi gerekirken etmemiş. Başka bir dümeni vardı herhalde, 'Ben seni götüreyim,' demiş. Gitmişler, zina olayına birlikte tanık olmuşlar. Müjgân, bir fasıl baygınlık geçirmiş. Ağlamaktan içi dışına çıkmış. Bekir, ne yağacağını şaşırmış. Mustafa Dayım, 'Ayıp oluyor ama enişte,' diyerek namus taslamış. Almış Müjgân'ı eve getirmiş, Bekir'i de Osman Kuran'ın insafına terk etmiş. Amcalarının evli erkeğin zina yapmasını kabul etmeyeceğini bilirmiş, yani o zaman öyleymiş, Natalia daha ortada yok ya!

Aynen düşündüğü gibi de oldu. Osman, olayı öğrenince Hatice'ye, 'Hadi kadın, toplan gidiyoruz,' dedi. Gece yarısı bizim evi terk ettiler, Bostancı'ya, Ömer Amcamlar'a geçtiler. Mustafa arabasıyla götürdü bunları. Bekir, onlar gittikten bir saat kadar sonra geldi, işkembe filân içmiş, ayılmış Dedemlerin bizden gittiklerini öğrenince Müjgân'ı 'Bana bunu da mı yapacaktın,' diye ayağının altına aldı. Beynine beynine vurdu. Annem bir ara kurtuldu, pencereye koştu, camı açtı, 'Üstüme gelme, atarım kendimi!' diye haykırdı. Bekir, 'At, ulan! At, geber de kurtulayım!' diye bağırdı ama korktu da. Biz çocuklar da bunu fırsat bilip, 'Yapma baba, annemize kıyma!' diye bir ağızdan ağlamaya başladık. Adamın yüzü bembeyaz oldu. Gerisin geri döndü, sokak kapısını vurdu' çıktı. Gecenin karanlığında kayboldu. Sonraki on gün, Bekir'den haber almadık.

Müjgân, iki gün yataktan çıkmadı. Üçüncü gün, 'Çocuklar, babanızı arayın, başına bir şey gelmiş olmasın,' demeye başladı. Biz, 'Biz aramayız, o kadar istiyorsan sen kendin araları oynadık. Bayram üzeriydi.

Annem de maaşını almamıştı. Toprak'ın kurs parası ödenemiyordu. Ekim'in de ödenmesi gereken bir şeyleri vardı. Sonuç olarak, Bekir'in günahlarına bir de bizi parasız pulsuz koyup gitmek eklendi. Birinci haftanın sonunda bir gece Müjgân önümüze bir tencere tatsız tuzsuz makarna koydu. Vallahi, tuzunu bile atmamış iyice kötü olsun diye! Öyle sinsi bir kadın! 'Sen bilmiyor musun, be! Ben makarna yemem!' diye bağıran Toprak'a da, 'Babanız eve para mı gönderiyor da, yemek pişireyim?' dedi. 'Bundan sonra böyle!' Çocuğun 'Ben de gider amcamlarda yerim!' diye masadan kalkmasına itiraz etmeyince anladım ki, aslında durumu onlara duyurmak istiyor. Ekim'in, taksitinin parasını Ömer'den istemesine de ses çıkarmadı, 'iste de, al boyunun ölçüsünü!' demekle yetindi.

Müjgân'a göre biz Bekir'in sorumluluğundaydık. O yaşadığı sürece aileden kimse kapımızı çalmaz, bir şeye ihtiyacınız var mı diye sormazdı. Evde yemek filân bulundurmayarak aklınca biz çocuklara şantaj yapıyor, bizi Bekir'i aramaya zorluyordu ama biz hayatımızdan memnunduk. Hiç değilse gecelerimiz sakin geçiyordu. Zaten Toprak daha çocuktu, o arayamazdı. Bekir'in Ekim'le hiç arası yoktu. Babam, kızcağızın yaşadığının farkında bile değilmiş gibi davranırdı, işleri bozulduğunda özel okuldan alınıp, devlet okuluna verilen Ekim'di örneğin. Üstelik Ekim her zaman benden daha iyi bir öğrenci olmuştur. Şimdilerde artık kız kardeşimin tek kusurunun istemesini bilmemek olduğunu düşünüyorum. Sonuç olarak, Bekir'i bulmanın bana düştüğünün farkındaydım da, nasıl yapacağımı bilmiyordum.

O günlerden bir gün okul çıkışı, arkadaşlarla kapıda laflıyoruz, baktım, Bekir'in Hyundai'si kaldırıma yanaşıyor. Kendime çeki düzen vereyim de kızmasın demeye kalmadı, arabanın kapısı açıldı, içinden uzun sarı saçlı seksi bir kadın çıktı. Benimkinden dar bir kot giymişti. Dizlerine kadar uzun çizmeleri vardı. Herhalde yanlış gördüm, bu Bekir'in arabası değil derken, kadın, döndü bize doğru geldi, benim önümde durdu, 'Ben, Devrim Kuran'ı arıyorum. Tanıyor musunuz, acaba?'

Ben olduğumu öğrenince elini uzattı, 'Tanıştığımıza memnun oldum. Benim adım Gül, Bekir Bey'in işletme müdürüyüm. Sana babandan bir mesaj getirdim. Seni çok Özlemiş, yazıhaneye gelmeni istiyor.

Benden seni almamı rica etti.' içimden 'Havan batsın!' diyorum ama o zamanlar çocuğum, heyecandan elim ayağıma dolaşmadı değil. Çocuklara bay bay dedim, kadınla arabaya bindim. Direksiyona geçti, 'Grup Yorum'u sever misin?' diyerek, teybe bir kaset sürdü, arabayı zıp diye parktan çıkardı. Babamdan daha iyi sürüyordu. Zaten o zamanlar, Bekir ehliyetini yeni almıştı. Önce otomobil sonra ehliyet vaziyetleri.

Yaş tayin etmekte pek iyi değilimdir ama galiba otuz yaşından biraz küçüktü. Kirpikleri takmaydı, popçu makyajı yapmıştı. Arabanın içi parfüm kokuyordu. En çok şaşırdığım da parmağında alyans olmasıydı. Dayanamadım, 'Siz, evli misiniz?' diye sordum. Kadın öyle bir doğallıkla 'Tabii, evliyim canım. Üç yaşında bir oğlum var,' dedi ki, babamla basıldığını bilmediğimi sandığını anladım. Bana uzun uzun oğlunu anlattı, ne kadar zekiymiş de, kime çekmiş de, onu ne kadar çok seviyormuş da, bunları anlattı, sonra da, 'Sen neler yapıyorsun, bakalım? Boy-friend'in var mı? Babanın anlattığından daha da güzelmişsin!' Ne cevap vereceğimi bilemediğimi anladığı için güldü. Bir boy-friend'imin olmasından daha doğal bir şey olmadığını, kendi oğlunun daha şimdiden âşık olduğunu, hangi çağda yaşadığımızı filân söyledi. Babamın yazıhanesinin önüne geldiğimizde, arabayı durdurdu,

'Bak, Devrim, şimdi senden bir şey isteyeceğim,' dedi, 'Babanın morali çok bozuk. Sağlığı da iyi değil. Senden ona anlayış göstermeni, ona iyi davranmanı istiyorum. Bekir Bey'le ben çok iyi arkadaşız. Bu durumu beni çok üzüyor. Onu sana emanet etmek istiyorum. Babanı sana emanet edebilirim, değil mi?' Ne diyeceğimi ben yine bilemedim. 'Haydi, sen in, babana git. Ben arabayı park eder gelirim,' dedi, beni kaldırımda bıraktı, gazladı gitti."

"Bekir Kuran'ın o yıllardaki ofisi bir pasajın içindeydi," dedi Kadızade, holo-formerı işletmelerini işaret ederek, "iki dükkânı birleştirmiş, camekânlarına jaluzi taktırmıştı. Kendi odası arkada, eskiden depo olarak kullanılan yerdeydi. Duvarları baştan aşağı o dönemde statü sembolü sayılan lambriyle kaplıydı. Masasının karşısına gelen köşeye bir de havuz yaptırmıştı. Havuzun ortasında taşlar yığılıydı. Taşların arasına renkli ışıklar yerleştirilmişti. Ortadaki fıskiyeden sular akıyordu. Devrim, böyle bir düzenlemeyi ilk kez görmüştü."

"Çok şaşırmıştım, gözlerimi fıskiyeden alamıyordum. Bekir, su sesinin sinirlerine iyi geldiğini söyledi. Tıraşsızdı. Gözleri kan çanağı gibiydi. Üstü başı bumburuşuktu. Baktığımı görünce kanepeyi işaret etti, 'On gündür burada yatıyorum,' dedi, 'Bir kebap yeriz, değil mi?'

Masasının üzerindeki zile bastı. Gelen giden olmayınca bir daha, bir daha bastı. Dışardaki o kadar kızdan bir tanesi görünmeyince, dağıttı! Yerinden fırladı, kapıya çıktı, 'Ulan, eşşoğlueşşekler! Neredesiniz? Eşek mi osuruyor, burada zil çalıyoruz, 'lan!' diye bağırdı. Kapıyı çarptı, masasına döndü. Aradan birkaç saniye geçti geçmedi, kapı tıkladı, aralandı. Gül, başını içeri uzattı,

'Ben yardımcı olabilir miyim, Bekir Bey?' diye cilveleşti.

Babam, 'Gül Hanım, söyle şunlara kebap getirsinler!' dedikten sonra isteklerini sıralamaya başlayınca, kadın yine kırıttı, sözünü kesti, 'Siz bana bırakın, ben hallederim,' dedi. Babamın ne sevdiğini bildiğini hatırlatıyordu. Bekir, bir şişe de şarap ısmarladı. Gül çıktı, 'Kardeşim, olmaz ki böyle! işletme böyle yürümez ki!' diye birilerini azarladığını duyduk. Onun arkasından az önce santralda telefonlara cevap verirken gördüğüm kız girdi. Elinde bir bez tutuyordu. Yüzü bir karış asıktı.

'Gül Hanım, sofranızı hazırlamamı söyledi.'

Yüzümüze bile bakmadan kanepenin önündeki masaya yöneldi. Üstündekileri kaldırdı, tozunu sildi. Bütün sandığım lambrilerden birisi gizli dolapmış, onu açtı, içinden beyaz bir örtüyle, o güne kadar görmediğim beyazlıkta tabaklar, bir de mumluk çıkardı. Sofrayı kurdu. Kadehleri yerleştirdi. Mumu bile yaktı! 'Başka istediğin yoksa ben çıkıyorum Bekir Bey,' dedi. O, babamın cevabını beklerken, kebaplarla beraber Gül girdi, 'Sen çık. Ben yemek servisini yaparım,' diye kızı gönderdi. 'Burada bizim bir açacağımız olacaktı!' diyerek arandı, kanatlı bir Avrupa tirbuşon buldu. Şişeyi açtı, bana şarap, Bekir'e viski doldurdu. 'Yemekte iyi gider' diyerek teybe kaset sürdü. Ben büyülenmiş gibi seyrederken, 'Ben artık sizi baş başa bırakıyorum, afiyet olsun' dedi ve çıktı."

Devrim, "Ne cinsel ne de tinsel tacizin içkisiz olmayacağını" söylemişti, dedi Talip Kadızade.

"Bekir'in konuşmaya başlayabilmesi için peş peşe üç bardak viski yuvarlaması gerekti. Ne zaman ki viski etkiledi, kendisini kırmayıp geldiğim için teşekkür edebildi. Kızgın olduğum için gelmeyeceğimi, onu cezalandıracağımı sanıyormuş. Onu cezalandırabileceğim düşüncesi de benim çok hoşuma gitti! 'Gelmeyeceğim deseydim, sen saçlarımdan sürükler getirirdin,' dedim, 'Rezalet çıksın istemedim.' Ters cevap verdiğim için öfkelenecek sanarken, hiç beklemediğim bir şey oldu! Kemer'deki gecenin provası gibi bir şey. Bekir, başını önüne eğdi, 'Beni böyle bir adam olarak görüyorsun, değil mi?' diye mırıldandı, 'Çocuklarını, karısını döven bir maganda. Öyle görüyorsun, değil mi?'

Aslında hiç böyle düşünmemiştim. Daha doğrusu böyle düşünmeyi akıl etmemiştim. Hafiften titremeye başladım. Psikologçuluk oyunu da bundan sonra gelişti zaten. Babam, benim kendisini anlamamı istediğini söyledi. Bu onun için her şeyden daha önemliymiş. Onu anlarsam, onu affedebilir, hatta 'Kim bilir?' diyordu, belki de biraz olsun sevebilirmişim. Hayatta en çok istediği buymuş, çünkü ben onun dünyada en çok sevdiği varlıkmışım. Hayatındaki biricik tutkuymuşum. Adımı 'Devrim' koymuş, neden? Çünkü, ben bir özlemmişim! Kimsenin kimseyi sömürmeyeceği, insanca yaşanacak onurlu günlerin özlemiymişim! Beni gerçekleştirmek için, güvenliğimi sağlamak için, yapmayacağı yokmuş!

Ben, Revolution'muşum yani! Hiç böyle düşünmemiştim! Nitekim, Müjgân'la sevgisiz, onursuz bir evliliğe tahammül ediyor olması da özlemine parçalanmış aile azabı yaşatmamak içinmiş! 'Birini sevememek kabahat olabilir mi? Bireye, falancayı değil filancayı sevmek zorundasın diye ısrar etmenin mantığı olabilir mi?' diyordu. 'Olamaz tabii!' dedim ve nedendir bilmem ağlamaya başladım.

'Şimdi ağlamayı bırak da seninle bir anlaşma yapalım,' dedi babam, 'Sen bana sorular sor. İstediğin her konuda, her soruyu sor. Ben de bütün açık yürekliliğimle, senden hiçbir şey saklamadan yanıtlayayım. Sen benim psikoloğum ol. Beni tedavi et.'

'İstediğim her soruyu soracağım ama!'

'Her soruyu!' dedi babam. Yerinden kalktı, gitti kanepeye uzandı, 'Şu ışığı söndür, sen de bir sandalye çek. Masanın üstünde kâğıtlar var. Not almak istersen, al.' Dediklerini yaptım."

Holo-Devrim, lacivert okul ceketi, gri eteği, beyaz çoraplarıyla babasının uzandığı çekyatın yanındaki sandalyeye oturdu. Okul çantasını dizlerine almış, üstüne birkaç sayfa kâğıt koymuştu. Kaleminin ucunu kontrol etti.

"Ben hazırım."

"Ben de hazırım, Doktor Hanım," dedi Bekir Kuran.

"Birinci sorum: Müjgân Hanımla, ilk kez nerede ne zaman karşılaştınız?"

"Müjgân Hanım, Ahmet Amca'mın kızı olur. Kendisini doğduğundan beri tanırım."

"Peki. Müjgân Hanım, bir genç kız olarak ilk kez ne zaman ilginizi çekti?"

"Çankırı İlköğretmen okulunu bitirmiş, Ankara'ya gelmişti. Halamlarda kalıyordu. Ben de sömestr tatili için gelmiştim. O zaman dikkatimi çekti."

"Müjgân Hanım güzel miydi?"

"Bakın, Doktor Hanım, biz köylü çocuğuyuz. Estetik kavramlarımız gelişmemiştir. Ben, Körkuyu'lu Osman'ın oğluyum. Zaten o zamanlar böyle şeylerin üzerinde pek durmazdık. Değil elini tutmak bir kadının, yüzüne bile bakamazdık. Cinsel ilişki olarak keçilerden başkasını bilmezdik. Bu bakımdan, bütün istememe rağmen bu sorunuza verecek cevabım yoktur."

"Peki baba, yani Bekir Bey, siz hiç keçiyle yaptınız mı?"

"Hayır, Doktor Hanım. Benim babamın büyük amcası Muzaffer Efendi ünlü bir şeyhtir. Babam koyu taassup derecesinde dindardır. Kendimin hatim indirmişliği vardır. Cinsel açıdan bütün yapabildiğim kendimle oynamak olmuştur. Anam yakalamış, babama söylemiş, ba-

bam bir daha yaparsam penisimi kopartmakla tehdit etmiştir. Bildiğiniz gibi, iğdiş edilme korkusu erkeklerin cinsel yaşamlarının ileride izleyeceği doğrultuyu saptamaktadır. Siz, hiç Freud okudunuz mu, Doktor Hanım?"

"Okumadım efendim. Ben daha çağdaş yapıtlar okudum."

"Ama kim olduğunu biliyorsunuz?"

"Biliyorum baba."

"Freud, erkek çocuklarında sıkça rastlanan korkulardan birisinin babalan tarafından yenilip yutulmak olduğunu söyler. Bu korku, cinsel yaşamın dışavurumları arasındadır. Size aldığım mitologya kitabından anımsarsınız belki. Hani, kendi çocuklarını yutan bir Tanrı Kronos vardır. Tanrı Kronos, aslında evrensel bir figürdür. Bu Kronos, babası Uranos'u da iğdiş etmiş, yaptığının cezasını oğlu Zeus tarafından iğdiş edilerek ödemiştir. Zeus'a bu eyleminde annesi, yani Kronos'un karısı yardımcı olmuştur.

Benim düşünceme göre, Uranos, benim babamdır. Ben, Osman Kuran'ı iğdiş etmiş bulunuyorum. Bunun cezasını bana verecek olan da kendi oğlumdur. Toprak'a da anası Müjgân yardımcı olacaktır. Çünkü, Freud'un dediği gibi, Müjgân'da çocukluğundan beri apaçık bir penis kıskançlığı vardır. Bendekine eşdeğer bir cinsel organdan yoksun olmasının ezikliğini üstünden atamamıştır. Benim başarılarımı kıskanmış, yolumu kesmek için elinden geleni yapmıştır, iki tabağımdan birini kırmaya azmetmiştir. Asabımı bozmak için örneğin, dördüncü katta, şimdi oturduğumuz daireyi satın almıştır. Bunu, yükseklik korkum olduğunu bile bile, apartmanda oturmaktan nefret ettiğimi bile bile yapmıştır.

Benim evim yoktur, Doktor Hanım. Hiçbir zaman olmamıştır. Çünkü, 'evim' olduğu söylenen yerleri benimseyememişimdir. Evime konuk davet etme şansı hiçbir zaman verilmemiştir bana. Plastik tabaklardan nefret ederim. Bana hapishane günlerimi hatırlatır. Siz benim 12 Eylül'de tutuklandığımı biliyorsunuz, değil mi?'"

"Biliyordum," dedi Holo-Devrim, Holo-Kadızade'ye, "Tutuklandığını ve ona Müjgân'ın baktığını. Zaten okulda da Müjgân bakmış, ilkokul

öğretmeni ya annem, bu daha öğrenciyken annem çalışmaya başlamış. Devrimcilik yaptıkları için Osman kızmış, paralarını kesmiş bunların. Karşı tarafta, Gültepe'de bir gecekonduya sığınmışlar. Bekir, Şişli'de bir inşaatta çalışmaya başlamış, müteahhitin defterlerini tutuyormuş, inşaat işini de oradan öğrenmiş zaten. Halamlar hâlâ Gültepe'de. Ben, ilkokulu onların yanında okudum. Annem, bizim bu tarafa Güzelyalı ilkokuluna atanınca beni orada bıraktılar."

"Devrim'in 'Hala' dediği, bizi Ilıca'ya götüren Fatma'ydı,' diye açıkladı sahici Kadızade, "Bekir'in en küçüğü Ahmet ile evliydi, çocuğu olmamıştı."

"Hep söylememe rağmen Müjgân Hanım pratik oldukları gerekçesiyle melaminden başkasını kullanmaz," diye şikâyet ediyordu, Holo-Bekir, "Bu onu başkalarının gözünde alçakgönüllü, tutumlu bir ev hanımı yapabilir ama benim gözümde asla! Kimse benden Müjgân Hanım'ın önüme çorbadır diye koyduğu o çamur gibi sıvıya şükretmemi isteyemez. Benim ömrüm, kazanç peşinde koşuşum, hep daha iyisine kavuşmak içindir. Viski içenden solcu olmaz diye düşündüğümüz günler çok geride kaldı, Doktor Hanım. Nesnelere, işe yarayan, anlamı olan, zevk veren nesnelere âşık olduğumu söylemekten artık utanmıyorum. Bunu artık devrimci arkadaşlarım da kabul ediyorlar. Proletarya diktatörlüğü için canını feda etmeye hazır olmak, bir bakıma da sıcak, canlı, sevecen odalar, yumuşak yastıklar için canını feda etmeye hazır olmak demektir. Bana göre, insanların nesneler üzerinde etkin olabilmesi, onlardan canının istediği gibi yararlanması, haz duyması, değişiklik isteyebilmesi, gelişmişlik göstergesidir. Devrimcilik bizden kendimizi geliştirmemizi, ilkelliğimizi yok etmemizi ister. Senin babanın trajedisi, içindeki anneni yok edemeyecek kadar sorumluluk sahibi olmasıdır. Müjgân Hanım, beni her zaman çevreye dünyanın en rezil erkeği olarak tanıtmıştır. Hep benden şikâyet etmiştir. Önüne gelene beni çekiştirmiştir. Kime sorarsanız sorun, bir koca, bir baba, bir erkek olarak benden daha kötüsü olmadığını söyleyecektir. Sizi de aleyhime çevirmiştir. Bana karşı sizi kullanmaktan hiç çekinmemiştir. Kendisi, ailesi için saçını süpürge eden bir anne rolündedir. Ben onun bir ayda aldığı maaşı bir gecede harcayacak durumdayken öğretmenlikten istifa etmemesi de bu sebeptendir. Özellikle de Toprak doğduğu zaman ayrı-

lıp, evde, çocuklarının başında oturması için yalvarmışımdır kendisine, ama kabul etmemiştir."

"Kendisi bana emekliliğini almadığı için ayrılmadığını söyledi."

"Size doğru söylemiyor. Müjgân Hanım'ın ilkokul öğretmeni olarak alacağı emeklilik maaşı bir özel doktorun iki vizitesini karşılamaz Doktor Hanım! Bunu kendisi de bilmektedir. Mesele başkadır. Mesele, penis kıskançlığıdır. Mesele, benden aşağı kalmamaktır. Bu yarışta kazanması mümkün değildir ama bu tutumu çocuklarımı bana karşı çevirmeye yetmiştir. Toprak tehlikededir. Ailemizde maalesef örneği de vardır. İmre'nin kardeşi Oğuz, eşcinsel olarak ölmüştür. Freud, çocukların cinsel isteklerini öncelikle anne ve babalarına yönelttiklerini çok iyi anlatır. Erkek çocuklarının annelerine düşkün oldukları, babalarını rakip olarak gördükleri, babalarına karşı düşmanlık besledikleri bilimsel bir gerçektir. Müjgân, Toprak'ın bu doğal eğilimini bilerek veya bilmeyerek sömürmektedir. Bunun sonucunda erkek kardeşinizin eşcinsel olma tehlikesi de vardır. Bu gerçekleşirse, Şeyh Muzaffer'in bu talihsiz torununa ikisini birden öldürmekten başka çare de kalmayacaktır. Bu konuda da yardımınızı istiyorum Doktor Hanım."

"Daha başka şeyler de anlatmıştı ama Devrim, bütün anladığının Bekir'in annesini sevmediği, ondan kurtulmak istediği olduğunu söyledi, bir de, ailede idam edilen karanlık birisinin olduğu."

"Kadının beynine beynine vurması gözümün önünden gitmiyordu. Müjgân'ı öldürüp, Gül'le evlenmek istediğinden kuşkulandım. Korkudan kalbim çarpmaya başladı. Bekir fark etti, bu saatlerde hanın kaloriferlerini söndürdükleri için üşüdüğümü, ceketimi omzuma almamı söyledi.

'Biraz da şarap için Doktor Hanım. Şarap sizi ısıtır.'

"İlk sarhoş oluşum da o gündür. Art arda iki bardak şarap götürdüm. Yanaklarım yanmaya, başımı garip bir umursamazlık sarmaya başladı. Babam bana eşitlik duygusu vermeyi başarmıştı. Cesaretim biraz da ondandı.

'Gül Hanım sizin sevgiliniz, öyle değil mi? Doğru söyleyin ama. Doğru söyleyeceğinize söz vermiştiniz.'

Bekir, şöyle bir düşündü, 'Gül Hanım beni istemez, Doktor Hanım.'

'Kaytarmayın ama şimdi! Sevgiliniz mi, değil mi?'

'Sizi kaybetmek istemiyorum, Doktor Hanım,' dedi babam, 'Kendime söz verdim. Ne pahasına olursa olsun, size karşı dürüst olacağım. Sizinle baba-kız değil, çok yakın iki arkadaş olacağız. Onun için doğruyu söyleyeceğim. 'Gül sizin sevgiliniz mi?' derken, 'Gül'le birlikte oldunuz mu?' diyorsunuz. Ben onu anlıyorum. Evet, olduk. Ara sıra oluyoruz. Ama bu önemli değil. Birlikte oluyoruz çünkü bir kadın olarak onun da ihtiyaçları var, benim de var. Birlikte oluyoruz ama sevgili olamıyoruz.'"

"Devrim, 'Ama zaten o evli bir kadın!' diye itiraz etmiş, 'Kötü bir evlilik yapmış,' demişti babası, 'işe yaramaz bir serseriyle evliymiş. Adam, habire iş değiştiriyormuş. En son elektrikli ev aletleri satan bir mağaza açmış. Onu da batırmış. Dünya kadar borçları varmış. Hepsini Gül ödüyormuş. Gül'e kaç para maaş verdiğini sordum, 'Ben vermiyorum, o kendi alıyor,' dedi babam, 'iş bağlıyor, bağladığı işten komisyonu var. Yüzde on.'"

"Azmış."

"Az olur mu? Milyarlık işler bağlıyor. Şimdi belediyede bir iş var. Onu bağlarsa bir kalemde iki yüz milyonu cebine indirecek."

"Sana ne kalacak?"

"Anana bir araba alacak kadar kalacak işte. Bereket versin. Gül olmasa, ananın arabası olmazdı."

"Anneme araba mı alacaksın?"

Çocuğun nasıl şaşırdığını bütün mahkeme gördü. "Evet," dedi Holo-Bekir,

"Gül Hanım kendisine araba alıyor. Personeli otomobil kullanırken, Bekir karısını işe otobüsle gönderiyor dedirtmem."

"Bir soru daha sorabilir miyim?"

"İstediğiniz kadar sorabilirsiniz, Doktor Hanım."

'"Gül, beni istemez,' dediniz. Neden istemez?"

"Çok hırslı bir kadındır. Gözü yukarlardadır. Körkuyu'lu Osman'ın oğlunu ne yapsın? Benimle işi, bu şirketi eline geçirdikten sonra bitecektir."

"Şirketi eline mi geçirecek?"

"Bakalım, göreceğiz."

"Madem bunu biliyorsun, niye tutuyorsun burada?"

Çocuk, kalemi elinden bırakmış, not tutmaktan vaz geçmişti.

'Etrafta olması hoşuma gidiyor, Doktor Hanım,' dedi Bekir, göz kırparak, 'Anlarsınız ya!'

"Sonra bana Gül'le yattığını söylediğine pişman olmuş gibi, lâfı değiştirmeye kalktı, 'Hadi, Doktor Hanım, viskimi tazeleyin bakalım!' istediğini yaptım. Kendime de şarap doldurdum. Şişeyi kusmadan bitirmiş olmaktan gurur duymuştum. Bekir, ilk geldiğime kıyasla çok daha iyi görünüyordu gözüme. Alıp eve götürebilirim belki diye düşünmeye başladığım anda saatin kaç olduğunun farkına vardım. Saatin kaç olduğunun ve annemin burada olduğumu bilmediğinin. 'Annem beni öldürecek!' diye fırladım. Babam da bundan böyle en büyük yandaşımın kendisi olduğunu söyledi."

"Ben yaşadığım sürece kılına bile dokunamaz!"

"İçkilerimizi bitirdik. Kalktık," diye anlatıyordu, Holo-Devrim, Holo-Kadızade'ye '"Ne işleri var, kızlar temizlesinler!' dediği için ortalığı olduğu gibi bıraktık. Beni bindirecek dönecek diye düşünürken, Bekir de taksiye girdi. Eve geldiğimizde vakit gece yarısını bulmuştu. Bizim dairenin ışıkları yanıyordu. Penceredeki gölge, Ekim'di. Ben el sallayınca içeriye haber vermeye koştu. Babam arabadan indi. Kollarını kaldırdı, koltuk altlarını kokladı, 'Leş gibi kokuyorum. Çıkayım da bir güzel yıkanayım! ' dedi.

Böylece, Müjgân'ın büyük kızı babasını eve getirmiş olmanın avantasını topladı! Öyle topladı ki, kızmak şöyle dursun, neden bir telefon etmediğimi bile sormadı, annem! Şarap kokuyor olmalıydım, onu da fark etmedi. Elinde temiz çamaşırlar, Bekir'in arkasından banyoya seğirtti!

Ertesi gün okula gitmedim. Uyandığımda öğlene geliyordu. Evde yalnızdım, istediğimi yapabilirdim. Özgürlük duygusu çok hoşuma gitti. Bulutsuzluk Özlemi'nin yeni kaseti çıkmıştı, 'Acil Demokrasi.' Bekir'in yeni aldığı Sony'ye taktım, sonuna kadar açtım.

Babam, o günden sonra bir daha beni dövmedi. Ara sıra Toprak'a attığı tokatlar dışında ağır dayak sahneleri yaşamadık. Bana artık kesinlikle yetişkin gibi davranıyordu. Okuldan sonra sık sık ofise gidiyordum. Kokteyl saatinde birlikte oluyorduk. Eve sekiz-dokuzdan önce dönmüyordum. Döndüğümde kardeşlerimle annem yemeklerini yemiş oluyorlardı. Müjgân, bu duruma sesini çıkarmıyordu. 'Babamdaydım,' yanıtı yeterli bir yanıttı. Bir süre sonra Gül'e ilişkin olarak ağzımı aramaktan da vazgeçti. Bana yeni bir sıfat yakıştırmıştı, 'Babasının kızı!' Yüzümü yıkarken yerleri ıslarsam, 'Babasının kızı!' Çorba içmesem, 'Babasının kızı!'"

"Babamla olduğum zamanlarda Gül çoğunlukla bize katılıyordu. Üçümüz birlikte yemeğe çıkıyorduk. Bekir, bize 'Güzellerim,' diyor, iki güzel kadınla birlikte olmaktan çok mutlu olduğunu söylüyordu. Bir gün, Gül, getirip babamla tanıştırmak istediği bir grup İngiliz'den söz etti. Çubuklu civarında büyük bir arazi alıyorlarmış, işi bağlayana yüklü komisyon vereceklermiş. 'Fıstık gibi iş!' diyordu kadın. Bekir de adamlara 'Şöyle bir İstanbul gecesi!' yaşatmanın iş açısından yararlı olacağını söyledi,

'Tercümanımız da artık siz olacaksınız, Devrim Hanım,' dedi. ', O zamanlar ileri Koleji'ne gidiyordum ya, babam İngilizcemin bu iş için yeterli olduğunu sanıyordu. Bu konuda öyle güvenliydi ki, karşı çıkamadım. Giyecek bir şeyim yoktu. 'Çıkın, alışveriş yapın,' diye, Gül'e bir tomar para uzattı. Gül, paraya baktı, 'Yetmezse ben üstünü tamamlarım,' dedi. Tezgâhtar kızlardan birisi arkadaşıymış. Kadıköy'deki Vakko'ya gittik. Oradaki kızlar, manken gibi olduğumu söylediler. 'Bay Vitali görse sizi hemen işe alır!' dediler. Gül, kendisine önden yırtmaçlı,

sırtı açık siyah bir elbise beğendi. Bana da aynı şekilde ama rengi koyu kırmızı bir elbise aldık. Sırtımdaki sivilceleri kapatmak için bir de krem verdiler. Gül, beni cadde üstündeki izzet Kuaförün önünde bıraktı, 'İzzet'in karısı Münevver arkadaşımdır, benden selâm söyle, sana iyi bir fön çeksinler. Bu parayı da verirsin,' dedi. Elime dünya kadar para tutuşturdu.

Saçlarım o zaman da uzundu. Özel olduğu için bizim okulda saç toplamak mecburiyeti yoktu ama haddinden fazla gür ve kıvırcık olduğu için ben toplardım. Fönle düzleştirildiği zaman daha da uzun olurdu. Saçlarımın güzel olduğunu arkadaşlarım da söylerlerdi. Söyledikleri için ben de uğraşır, kendim fön çekmeye çalışırdım ama berber kadar güzel çekemezdim, işim bitti, elbiseyi, topuklu ayakkabıları aldım, fönlü saçlarımla eve geldim. Kapıyı Ekim açtı. Daha bana bir şey söylemeden, 'Anne, gel bak, buna ne olmuş,' diye odaya seslendi. Müjgân'ın holünde kıpkırmızı Vakko paketleriyle eve bomba girmiş gibi olmuştu. Annemin rengi kaçtı, suratı asıldı.

'Babamla bir iş yemeğine gideceğim, giyecek bir şeyim yoktu, bunları aldım,' diye açıklamaya çalıştım. Annem, dolabımda bir sürü şey olduğunu söyleyince, 'Resmi bir akşam yemeği, o elbiseler olmaz,' dedim. Bu arada Ekim paketleri açıyordu, 'Aa-aa! Bunu mu giyeceksin!' diye bağırdı.

'İngilizler gelecek, babama tercümanlık yapacağım.'

Hava basmak istememiştim. Kendimi savunmaya çalışıyordum ama parasız dönemimizde kolejden alınmış olan Ekim tekrar paralandığımızda o okula bir daha dönmek istememişti; içinde ukde kaldığını biliyordum, 'İngilizcem yeterli değil, bakalım ne olacak!' gibi bir şeyler mırıldandım. Kardeşim, iyi kızdır, 'Merak etme, sen halledersin,' dedi. Bunun üzerine Müjgân, ona yanaştı, elini kızının omuzuna attı, 'Biz de seninle kebapçıya gideriz, olur mu, kızım?' Ekim, 'Sen git, benim dersim var,' deyince bozuldu.

Banyoda giyinip çıktığımda Toprak gelmişti. Beni görünce ıslık çaldı, 'Anne, artist gibi olmuş bu be!' dedi, 'Taksi tutalım da, sokağa böyle çıkmasın!'

'Giysin üstüne okul pardösüsünü yürüsün,' dedi annem de, 'iki adım yere ne taksisi şimdi?'

İngilizler, hiç de filmlerdeki İngilizlere benzemiyorlardı. Biri, benden kısa, sıska, saçları dökük, yaşlı bir adamdı. Şekerci dükkânındaki tezgâhtara benziyordu. Öteki daha gençti. O da öğretmene benziyordu. Babam, bize Belvü'de yer ayırtmıştı. Orada program vardı. Türk müziği de dinlesinler istemişti. Masayı donatmıştı. Rakı içirtecekti ama adamlar istemediler. 'Şarap?' dedi, onu da istemediler. Viski, cin, votka hepsini saydı ama adamlar kola istediler. Alkol kullanmazlarmış. Kahveyle likör bile içmediler. Bekir'in keyfi kaçtı ama nedense bana bir güven geldi, balıkla beyaz şarap istedim, iki kadehten sonra dilim çözüldü. Adamlarla resmen İngilizce konuşmaya başladım. Bekir'in kızı olduğumu filân söyledim. Babamın ağzı kulaklarına vardı. Benimle sahiden gurur duyuyordu. 'My daughter, yes? Good? English?' gibi lâflar etti." ilk solist mikrofona çıkıncaya kadar her şey iyi gitti. Şarkı başlayınca adamlar yüzlerini buruşturdular, parmaklarını kulaklarına götürdüler, tıkar gibi yaptılar. Babama çok bağırdığını anlatmak istiyorlardı. Aslında şikâyet etmiyorlar, şaka takılıyorlardı ama ikinci solist arabeske girip bunlar yine yüzlerini buruşturunca babam bozuldu. Hele de Richard, 'mı mı mı' diye ağlar gibi sesler çıkarıp şarkıcıyı taklit etmeye kalkınca basbayağı kötü oldu. Richard'a 'mı, mı, mı, yes, yes!' dedi ama dişlerinin arasından Gül'e 'Nereden bulursun bunları!' diye söylendi. Gül de bozulmuştu zaten adamların onun orada olduğunun farkında değilmiş gibi davranmalarına, 'Boş geç! O kadar para vereceğiz madem, biz eğlenmemize bakalım,' dedi, şarkıcıya kadeh kaldırdı. Döndü, Bekir'in bardağına da vurdu, başladı arabeskçiyle birlikte söylemeye. Bir yandan da babamı ittiriyordu, o da katılsın diye. Babam başta nazlandı, sonra o da başladı. Babamın sesi şantörünkinden daha güzeldi. Ön masada olduğumuz için solist bunları duyuyordu. Yürüdü, bizim masaya geldi, mikrofonu bunlara uzattı. Üçü birlikte söylemeye başladılar. Bunun üzerine Melvin bana 'Sen neden katılmıyorsun?' diye sordu. 'Ben rock müzik severim,' deyince çok sevindi.

'Richard'la ben gitar çalarız. Beatles, Rolling Stones,' dedi. Aynı zamanda gitar çalma taklidi yaptığı için Bekir gördü, 'Ne diyor?' diye sordu. 'Rockçıymışlar, gitar çalarlarmış,' dedim. Türkiye'de daha kimse Megadeth'i bilmezken, Melvin bana en son kasetlerini göndermeye söz

verdi. Sonra Türkiye'de rockun durumunu sordu. Ben, Moğollar'dan, Cem Karaca'dan bahsettim. 'Bizde rock-city İstanbul değil, Bursa,' dedim. Bugünlerde ne dinlediğimi sordular, 'Acil Demokrasi,' dedim. Bir yerden Bulutsuzluk Özlemi'nin adlarını Deniz Gezmiş'lerin idamından sonra yazılan bir şiirden aldıklarını duymuştum, onu da söyledim. Yalnız o arada solistin şarkısı pat diye bittiğinden, ben de Richard'a sesimi duyurmak için bağırıyor olduğumdan, Deniz Gezmiş'in adı ortada kaldı, herkesle birlikte Bekir de duydu. Gül'ü bıraktı, bize döndü, eğildi, 'Ne olmuş Deniz Gezmiş'e?' diye sordu. Ben de anlattım. Uçtu adam!

'Söyle onlara, Deniz Gezmiş, bizim şehidimizdir!' dedi. Elini, pat pat! kalbinin üstüne vurdu,

"68 öğrenci hareketleri! Biz, rock müziği dinlemezdik! Rock müziği emperyalizmin kültürel istilasıdır çünkü! Bizim zamanımızda kitle ruhu vardı, anlıyor musunuz? Biz, hep birlikte kardeşlik türküleri söylerdik! Saz çalardık! Saz, you know? Bağlama? Türk halk türküleri söylerdik! Anlat onlara!'

'Emperyalizmin kültürel istilası İngilizce nasıl denir, bilmiyorum,' dedim. Ama Bekir coşmuştu bir kere! Anlayıp anlamadıklarına bakmadan esip köpürdü.

'12 Eylül'den sonra gençlik apolitize oldu! Askeri cunta bunları sindirdi! Bilinçsiz bir kuşak yetişti. Bugünün gençliği sömürüye, asimilasyona karşı toplu tavır almıyor. Rock müziği, egemen güçlerin gençliği pasifize etmek için desteklediklerı bir müzik türü oluyor. Amaçları, ben-merkezci gençler yaratıp kitle hareketlerini bölmek! Bugünün gençleri bireysel isyanları öne çıkarıyorlar. Bireysel isyanlar toplumsal hareketlerin oluşmasını önlüyor.

Dirseklerini masaya dayamış, başını omuzlarına gömmüş, heyecanları oynuyordu. Gözleri hassastır, sigara dumanından rahatsız olduğu için kızarmış, sulanıyordu. Biraz da kafayı bulmuş olduğundan, aşın kızgın gibi görünüyordu. Bu durum da İngilizleri telâşlandırdı, yanlış bir şey söyleyip söylemediklerini sordular. Çevirebildiğim kadarını çevirdim.

'I, me, anti-kapitalist!' dedi babam, 'Vershtehen sie? Marksist. Revolution!' Beni gösterdi, 'Her name ist Revolution!' Adamlar şaştılar,

'Is that right? Is your name really Revolution?'

Bunları söyledikten sonra rahatlamış gibi geri çekildi, elini Gül'ün omuzuna attı, Gül diklenince toparlandı. Geldiklerinden beri ilk kez İngilizler Gül'e döndüler,

'Mr. Kuran is a businessman, right? He has a running business, has he?'

'Yes, yes, of course. He is businessman,' dedi Gül, 'Big businessman. Şefik Bey is very good friend.'

'Şefik also Marksist,' dedi babam. Şefik Amca, arsa işini bağlayacak olan Belediye Başkan Yardımcısı arkadaşıydı. Aynı zamanda da fabrikadaki ortağı Said Mutaharri'nin kayınbiraderi. 'Demek öyle?' dedi İngilizler.

Arsa işi yattı. Arsa işinin yatmasıyla birlikte Gül de ortadan kayboldu. Birkaç kez üst üste göremeyince sordum, 'işten ayrıldı,' dedi Bekir. Nedenini de, 'iyi oldu, biliyorsun pek sağlam değildi,' diye geçiştirdi. Birkaç ay sonra da Gül'ü sokakta gördüm.

'Baban bana iyi bir kazık attı, şekerim,' dedi, 'Çubuklu'daki o yüz on dairelik sitenin pazarlamasını almıştık ya, babanla yüzde on üzerinden anlaştık. Daireleri satmam karşılığında bana oradan bir daire verecekti. Ben işimi yaptım, hepsini sattım. Sıra kendi dairemin tapusunu almaya gelince, baban bugün yarın diye savsakladı, sonra da bana bir ödeme emri göndertti, borcun şu kadar diye. Ben bir milyar lirayı nereden bulayım, öyle değil mi?'

'Neden böyle yaptı?' diye sordum, 'Vermedim de ondan!' diye güldü Gül,

'Kulağına küpe olsun, bu memlekette erkeklerle iş yapıyorsan, adam gibi para kazanmak istiyorsan, ya vereceksin ya da verecekmiş gibi yapacaksın! Ben vermedim, çünkü babanın bana bir metres olarak vereceği bir şeyi yok! Yine ben iş üreteceğim, ben koşuşacağım, ben yi-

yeceğim! Ne gerek var? Gerek yok! Çünkü, hiçbir şey değişmeyecek, adımın metrese çıktığıyla kalacağım. Ben kazandıktan, ben yorulduktan sonra niye adımı metrese çıkartayım? Öyle değil mi? Haksız mıyım?'

'Bekir'e söyledin mi, böyle?'

'Söyledim, tabii. 'Senden korkulur,' dedi. Korksun! Bu memlekette adamlar karılarına Suzuki jip almak için kıçlarını yırtarlarken kimse onları 'hırslı' diye ayıplamıyor. Biz altımıza bir araba çekelim diye didinirsek, hırslı karı, cadı! Kendisi olsa komisyonunun peşini bırakır mıydı? Ben niye bırakayım?

Vallahi, bak yalan söylüyorsam oğlumun ölüsünü göreyim, Müjgân Abla'ya, sizlere acımasam, bütün işlerini elinden alırdım onun! Soyup soğana çevirirdim, ruhu duymazdı. Hadi ben güçlü kadınım, nerede olsa çalışır kazanırım, benden bulmasın, dedim! Nasılsa soyanı çok onun! O cahil kızlarla gönül eğlendirirken, millet altını oyuyor farkında değil. Bana da ondan düşman oldular zaten. O Hadi Usta, o Şefik! Hadi Usta, bunu dolandırdı işte! Aldı parayı memleketine gitti, kayboldu, işi yürütelim diye tefecilerden borç almak zorunda kaldık. Şefik, babana zırnık koklatmadı, İngilizlerle işi kendi adına yapıyor. Baban da diyemedi ki, 'Bu işi kotaran Gül'dür, bu işte onun da hakkı var!' Hadi, kendi menfaatini almıyorsun, bari benim hakkımı al!'

Bekir'in Şefik Amca'ya niye bir şey diyemediğini de, 'Neden olacak, arkadaşına karşı metresi Gül'ü tutuyor durumuna düşmemek için!' diye açıkladı.

'Ben, Şefik gibilere karşı adamın işletmesini korumaya çalışıyorum, onlar bana aptal sarışın muamelesi çekiyorlar. Yüzüme karşı 'Peki, ödeme yapacağız,' diyorlar, arkamdan gidip babanı kandırıyorlar. Baban bana önce imza yetkisi veriyor sonra da zorla karşılıksız çek imzalatıyor. Bir şey olsa, içeri ben gireceğim! Sonra en büyük kazığı da yine ondan yiyorum. Tefeciden para aldık, işi bitirmek için, Bekir kalktı o parayla Müjgân Abla'ya otomobil aldı. Eşidir, alır. Bir şey demiyorum. Alsın, helâl olsun. O kadın onun yıllarca kahrını çekmiştir. Hizmetini görmüştür. Güle güle kullansın. Ama tefeciden para alıp, ölü yatırım

yapılmaz ki! Ben işletme mezunuyum. Bize okulda bunu böyle öğretmediler.'"

"Devrim, Gül'e, Bekir'le evlenmeyi düşünüp düşünmediğini de sormuş, 'Babanla evlenecek olduktan sonra kendi kocam var benim,' cevabını almıştı," dedi Kadızade, 'Üstelik onun Bekir gibi karı-kız işleri yoktur, içkisi yoktur. Çoluğuna çocuğuna düşkündür. Bak, şu saatte evdedir meselâ. Müjgân Ablaya da söyledim, 'Allah size kolaylık versin!' dedim. Benimkinin bir kusuru varsa, o da iş bilmez. Senin baban da bilmez. Birinin işini kurtaracaksam, bari oğlumun babasının işini kurtarırım, öyle değil mi? Yanlış anlama, sizleri severim ama insanın kendi çocuğu başka. Hani, şöyle olur, Bekir'de hem size hem bana yetecek kadar para olur da, o zaman düşünülebilir, belki. Ama yok. Sonra Bekir'le evlenmek bir adamla evlenmek gibi de değil. Bak, benimkinin kimi kimsesi yok. Ne kazanırsak, kendimize kazanıyoruz. Babanla evlenmeye kalsam, amcakızlarına da ben bakacam. Kardeşine de, bacanağına da, Osman Amca'ya da, say artık, hepsine ben bakacam! Etim ne budum ne benim? Bunu Müjgân Abla'ya da söyledim. Hak verdi.'"

"Annemle görüştüklerini bilmiyordum, şaşırdım kaldıydım," diye sürdürdü, Holo-Devrim, '"Görüşüyoruz. Ben işten ayrıldıktan sonra daha sık görüşüyoruz,' dedi, 'Müjgân Abla bana diyor, 'Tek sen orada kalsaydın!' Ben kalsaydım, o Zehra filân giremezdi oraya. O Münevver de az orospu değil! Düpedüz pezevenkliğini yapıyor bunların! İzzet'ten dayakları yiyor oturuyor sonra da. Babana söylüyorum, ne sokuyorsun elin orospularını işyerine diyorum, yapacaksan başka yerde yap. Öyle değil mi? Zehra karısı ortalarda gezinirken, müşteriler işletmeyi ciddiye alır mı? Müjgân Abla da diyor, 'Aman sen de! Bekir'in müşterileri de Bekir gibidir.' O da doğru söylüyor. Onun için hep dedim, şu şirketi o pasajdan çıkaralım, Bağdat Caddesine taşıyalım. Bağdat Caddesine taşırsak, oraya gelemezler bu adamlar. Sen de kurtulursun. Ama istemiyor. Müjgân Abla da istemiyor. 'Çok pahalı, geçinemeyiz orada,' diyor. 'Vallahi, abla artık sen bilirsin,' dedim. 'Kocanı kurtarmak istiyorsan, bu lâzım,' dedim ama o da 'Benim bütün muhitim burada' diyor. Hâlâ, 'tek sen orada kalsaydın,' diye ağlıyor ama olmuyor ki! Ben varken Bekir bu kadar içmiyordu meselâ. Geç de olsa, evine gidiyordu, sizi görüyordu. Şimdi, toptan dağıtmış. Yazık, işleri de kötü. Ona değil, Müjgân Abla'ya yazık. Kadın, neler çekmiş. Polisler, hapisler, yoksul-

luk. Tam biraz rahat edecek, şimdi de bunlar.' Annemin kendini açındırdığını anlamıştım.

Onun yöntemi de buydu, acındırmak. Bunu o zaman da biliyordum. Konuyu komşuyu, okuldaki arkadaşlarını, Osman Dede'yi kendine acındırırdı ama bunu babamın sevgililerine de yaptığını yeni öğreniyordum, içimde bir şeyler kırıldı gibi olduydu. Sahildeki o akşam önümde diz çöküp Bekir'in 'namusuna nikâhına!' yemin etmesine gerek yoktu yani. Müjgân'ın arandığına inanmamazlık etmezdim. Ama Bekir'in nikâhını önemsemesi komikti!"

"Hiç de değil," dediği duyuldu Holo-Kadızade'nin, "Bizimki adı konmamış Katolik nikâhıydı."

"'Hariciyecilere lâyık!' Bekir, Mehin'i böyle tarif etmişti Sayın Savcı, 'Hariciyecilere lâyık!' '70'li yılların Türkiyesi'nin en gıpta edilen mesleklerindendi, büyülü diyarların velileriymişlercesine saygı görürdü hariciyeciler!

Yarı yıl tatilinde gittiği Ankara'dan 'Kader beni onunla imtihan odasının önünde karşı karşıya getirdi,' diye yazmıştı.

'Uzun atkuyruğu saçları, hafif çekik, siyah haleli gözleri var. Zengince ve yüksek dereceli bir memurun kızı. Ortaokul ve liseyi Dame de Sion'da okumuş. Nazlı büyütülmüş olmasına rağmen sanılacağı kadar şımarık değil. Güzelliğinin şuuruna vardığı için kendine güveni tam ve gururlu. Piyano dersi de almış. Sanat ve edebiyata düşkün olması sebebiyle, Türkoloji bölümünü seçmiş. Babası İstanbul dışına tayin edildiği için yatılı okuyor. Gayet serbest ve samimi. Hayatı, Şişli ile Harbiye arasında geçtiği için, bu semte bizim kadar yabancı. Hatta diyebilirim ki, İstanbul'un bu fakir muhiti Anadolu kasabalarına çok benzediğinden bizim intibakımız daha kolay oldu ama Mehin bir türlü alışamadı.' Bir başkasında;

'Her geçen gün hayranlığım daha da artıyor. Hayranlığımın sebebi, sadece güzellik değil,' diyordu, 'Mehin'in başka meziyetleri de var. Zeki ve şahsiyet sahibi. Zamane kızlarıyla mukayese edildiğinde, onlara nispetle zarif, ciddi ve şefkatli. Herkesle arkadaşlık yapmıyor ama araya mesafe koyduğu kimseleri de diğerleri gibi küçümsemiyor. Üstelik

de bu okulda benim ilk tanıştığım ve hayatımda ilk defa elini sıktığım kız. Buna 'ilk göz ağrısı' demek bile mümkün, işte bütün bunlar bir araya gelince, 'Bir aşk oluverdi aşinalık." Yine bir başkasında;

'Aslında aynı otobüse binmek ve aynı çatı altında bulunmaktan başka aramızda hiçbir müşterek nokta yok. Duygu, düşünce, görgü ve zevklerimiz tamamiyle ayrı. Değer ölçülerimiz, hayattan istediklerimiz, yetiştiğimiz çevre ve alışkanlıklarımız birbirinin zıttı. Başka başka diyarlardan gelmiş gibiyiz. Mehin, bana göre fazla modern ve serbest. O, ilk bakışta, Türkçeyi iyi konuşan bir Fransız kızı sanılabilir. Türkiye'nin gerçeklerinden, milli kültürden ve Türk cemiyetinden o kadar uzak, o kadar habersiz ki! Burada doğmamış, bu topraklardan beslenmemişe benziyor. Onun nazarında da ben fazla muhafazakâr ve basitim. Birçok şey öğrendim ama ufku dar, görgüsü kıt bir köylüyüm. Çağın istediği aydın olamam. Öğrenciler kızlı erkekli gruplar halinde oturup sohbet ettikleri zaman bu durum daha açık bir şekilde ortaya çıkıyor, ideolojik konularla ilgilenen arkadaşlar dışında kalan büyük kitle dersten arta kalan saatlerini Edebiyat Fakültesi' nin şöhretli kantininde, hafta sonlarını da ya sinema veya maçta yahut da her fakülte ve bölümün yapmayı âdet edindiği çaylarda geçiriyorlar. Biz ciddi konularla meşgul olan küçük gruba, Mehin de kantin ve çay eğlencelerini kaçırmayan büyük kitleye dâhil.

Biz, cumartesi ve pazar günlerini müze, saray ve camileri gezerek, Mehin Hanım da ya bir arkadaşına evci çıkmak veya bir çay partisine gitmek suretiyle geçiriyor. Gittiğim yerlere onu da götürmek istiyorum fakat onda böyle bir temayül görmüyorum. Bırakmaya da gönlüm razı değil. Mehin'i sevdiğimiz için her türlü fedakârlığı yapmaya karar verdik. Biz de kantine gittik. Mehin ve arkadaşları birbirlerinin kahve falına bakıyorlar sonra da haftanın filmlerini konuşuyorlardı. Gruptaki bir kısım delikanlı da gayet terbiyesizce oturup, bir yandan sohbetlere katılıyor, bir yandan da futbol maçlarının tenkidini yapıyorlardı. Ara sıra da hangi kızın kaç erkek değiştirdiği bahis konusu ediliyordu. Her gidişimde aynı şeyleri dinledik ve tek kelime söylemeden baston yutmuş gibi oturduk. Hem kendimiz sıkıldık hem de varlığımızdan diğerlerinin rahatsız olduğunu hissettik. Hatta bazen manalı gülüşmeler ve fısıldaşmalar da oluyor. Herkes bu güzel ve alımlı kızın etrafında pervane gibi dönüyor. Okulda ve fakültede erkekler hep onun masasına

oturuyorlar. Her hafta sırayla evci çıktığı kız arkadaşlarının erkek kardeşleri var. Cumartesi günleri öğleden sonra bir erkekle bir kız otomobile bindirip götürüyorlar onu. O andan itibaren dünya zindan oluyor. Ömer olmasa delirebilirim. Çıkıp saatlerce İstanbul'un fakir semtlerini geziyoruz. Oraların ızdıraba alışmış mütevekkil insanlarını görünce biraz olsun rahatlayabiliyorum.' Ve son mektup;

'Gerçi önümde daha üç yıldan fazla zaman var. Bu müddet içinde ona yavaş yavaş nüfuz edip hâkim olabilirim. Aslında kendime çok güveniyorum. Beklemesini bilen, sabırlı ve temkinli biriyim. Fakat istiyorum ki, fazla üzerine düşmeden, gönlünü kazanmak için eğilip bükülmeden, tabii bir şekilde beni sevsin. Meziyetlerimi normal bir arkadaşlık hayatı içinde takdir etsin. Onun doğru kararı vereceğinden eminim. Bizi huzursuz eden başkalarının mevcudiyeti. Tamamiyle elimden kaçması ihtimali de kuvvetli. On sekiz yaşının baharında bir ürkek ceylanı andıran bu uçarı kızı bunca avcıdan dört yıl boyunca nasıl koruyacağım? Her an onu bir başkasıyla el ele görme ihtimalinin dehşetiyle titriyorum. Tabii, böyle bir şeyi bir defa görsem onu kalbimden değil fakat defterden ebediyen silerim. O halde geç kalmamalı, ona kendisini sevdiğimizi söylemeliyiz. Tereddüt, endişe ve bekleyiş daha büyük bir işkence oluyor, İmre.'

"Gerisini Ömer anlatmıştı," dedi Talip Kadızade, "'Sömestr tatilinden bir gün önce, ertesi sabah da biletlerimizi almışız, erkenden Ankara'ya gideceğiz, akşam mütalaasından çıkıp yatmaya giderlerken, abim, kızı merdivenin başında durduruyor ve derdini anlatıyor. Mehin Hanım, abimin beklediği tepkilerden hiçbirini vermiyor! Ne kızıyor ne seviniyor ne telâşlanıyor! Hiç! Kollarını göğsünün üzerinde kavuşturmuş, bakkaldan ekmek istiyormuş gibi, çok tabii bir sesle, 'Hakkımdaki düşüncelerinize çok teşekkür ederim,' diyor, 'Siz, sadece sınıf arkadaşımsınız. Hep öyle kalacaksınız, iyi geceler.' Allahsız karı! Okulun hademesi evlenme teklif etse ancak böyle davranılır! Adam yerine koymamış abimi! Erkekten saymamış! Gecenin saat onunda kendisine ilânı aşk edilen bir genç kız, nasıl böyle soğukkanlı davranabilir? Yıktı arslan gibi delikanlıyı!'"

"Yüzünüzü buruşturduğunuzu görüyorum Vasıl Roth, ama aile içi evliliğin garipsenecek bir yanı yoktu, Sayın Savcı. Aile içi evliliği ben o

zaman anlıyordum. Bugün daha da iyi anlıyorum. Bakın, madem ki, eski Türkiye toplumu, soyutlama yetisi gelişmemiş öninsanlardan ibaretti, öyleyse sekse üreme içgüdüsü olmanın ötesinde birtakım anlamlar yüklemeyeceklerdi. Madem ki, öninsanın ihtiyaçlarını gidermekte ailesi gibisi yoktu, öyleyse eski Türkiye toplumunda akraba evliliği en işlevsel birleşim olmalıydı. Ve herhalde, ne kadar yakındıysa akrabalık o kadar iyiydi çünkü böylece birlik beraberlik garanti altına alınıyor, ortak savunma stratejisi geliştirilebiliniyordu.

Mehin'in onu reddettiği yarıyıl tatilinde Ankara'da bulduğu amcakızı Müjgân'ı huyunu suyunu bildiği Issız'ı kucaklar gibi kucakladıydı Bekir. Müjgân'a gelince, onun Bekir Ağabeyini hor gören el kızına kinlenmesi özde şovenizmindendi de, Mehin hezimetinin tarumar ettiği genç adama iyi geldiğini, onu ayağa dikebildiğini görmüş olması analık duygularını kışkırttı. Ben, bunu da yadırgamamıştım. Türkiye kadınında analık duygusundan bütünüyle kurtulmuş bir aşka hiç rastlanmadığını düşünürdüm.

Öte yandan, Bekir için o yıllarda hayati önem arz eden 'ideolojik birliktelik'in görünürdeki şartlarını da Müjgân'ın Çankırı ilköğretim Okulunu bitirmiş olması sağladıydı. İzleyen yıllarda Devrim'in babası devrimci düşüncelerini Müjgân'da sınar, kısıtlı eylemlerinde onun desteğini talep eder ve alırdı. Bu alışveriş, Müjgân'la evliliğini açıklamaya yetmiş ve artmıştı bile. Kadınlarla konuşmaya tenezzül etmeyen bir babanın oğlu olduğu hatırlandığında, Bekir'in evliliği ilerici bir eylem bile sayılabilirdi. Kaldı ki, Issız'ın oluşturduğu altyapının üzerine, bireysel ilişkileri hor görmeyi erdem belleten toplumcu öğreti de yerleşmiş, Bekir, ideolojik bir hasımla yapılmadığı sürece evliliği öyle pek ince elenip sık dokunacak bir mesele olarak da algılamamıştı.

Bekir Kuran, cinselliğin dava arkadaşlarının arasına girdiği, yoldaşları birbirinden ve davadan uzaklaştırdığı düşünülen, gücünden ürkülen bir dönemin çocuğuydu. Yoldaşların bireysel alanlarının alabildiğine küçültüldüğü, birlikteliklerin örgüt iznine bağlandığı bir dönemdi bu. Aşkı küçük düşürünce gönüllü perhizin kendiliğinden geleceği hesaplanmıştı. Daha da iyisi oldu. 60'lı yılların sonlarında cinsel ahlâk, devrimcilerin hasımlarına karşı kullandıkları bir silâh haline geldi. Öte yandan, deplasmandaki devrimci bacılardan birisi olarak,

Müjgân da iffetini Mehin gibi kentli bir kızdan 'üstünlüğü' olarak sunmaktan kaçınmadı. Böylece, sıradan fiziği de avantaja çevrilmiş, ayalı-boyalı burjuva kızlarına tepeden bakabilmesi mümkün olabilmişti. Ayrıca devrimcilik Müjgân'ın başta babası olmak üzere, muhtelif amcalarını ve amcaoğullarım da zapturapt altına alabilmesini sağladı. Genç kız, erkek kardeşlerinden devrimcilik sayesinde anlayış ve yardım gördü. Aklı kıt Müslüman kadınlığından Türkiye Cumhuriyeti Devletini yıkmaya yetkili militanlığa geçişi iç devrimi içermediğinden, alabildiğine sarsıntısız bir süreçti. Müjgân, kimlik parçalanması sancıları da çekmedi.

Doğrusunu isterseniz, eski Türkiye Devleti'nin, Devrimci Hareketi püskürtmedeki başarısını, devrimcilerin muhtelif ıssızlarının ahlaki değerlerine sıkıca sahip çıkmalarına, devrimciliği ahlaksal düzlemde değerlendirmelerine borçlu olduğunu düşünüyordum. Bence Devrim'in anne babasının evlilikleri devrimci soluklarının çok çabuk tükendiğinin de işaretidir. Bekir, Mehin'i, statükoyu bozmayacak, kendisini zorlamayacak Müjgân'la ikame etmişti. Mehin tarafından reddedilmek gibi minimal bir değişiklik, amcaoğlumu savurmuş, başlangıç noktasının da gerisine atmıştı. Bu nokta, Osman Kuran'ın 'Erkek, kadına aşırı muhabbet göstermemelidir,' noktasıydı"

Holo-former, Talip Kadızade'nin belleğine çakılmış olduğu anlaşılan Osman Kuran imajını oluşturdu: Körkuyu'daki evinde paslı odun sobasının yanındaki kerevete bir dizini altına alarak oturmuş, sırtını Kabe desenli ucuz halıya dayamış, kuru ceviz yüzlü, çelimsiz ihtiyar. "Erkek, sevgi arzusuna müptelâ olsa bile, son kertede sevilmeyi istese de, gizlemelidir,' diyordu, 'Kadın, kocasının muhabbetine vakıf olunca, naz ve cilveye meylederek, ne dilerse yapılacağını anladığı ve istediği anda, bu çok naz onun düşüklüğüne sebep olur. Müjgân, okumuştur emme mühim ve büyük işlerde onunla asla istişarede bulunmamalıdır. Bütün gizliliklerine ve sırlarına kadın muttali olmamalıdır."

"Bekir'in Mehin'i gibi, Ömer'in de bir Safranbolulu Melek'i vardı," diye anlattı Sanık İmre, "Mesele Hatice vasıtasıyla Osman Kuran'a duyurulmuş, yaşlı adam, o zaman da 'Bilinmez ki, memleketinde kimin kızı ve hangi ırkın sülâlesi idi,' diye kıyametleri kopartmıştı."

"Bilinmez ki, memleketinde kimin kızı ve hangi ırkın sülâlesi idi. Belki de insanların en rezili ve ırkların en aşağısı olabilir. Sakın dış güzellik ilgisi seni temiz denklik isteğinden men etmesin ve şehvet üstünlüğü akıllı hareketten uzak durmaya tabi kılmasın ki, hoş olmayan nikâh nesebinden olan şerefi giderir. Güzellik tasviri ile yerlere kadar eğilenler, çok olur ki bir çirkini Züheyla diye satarlar, ihtiyar bir kadını Şirin diye ortaya atarlar, ihtiyarın çirkinliği, sarı yüzü görünüp nazı soğuk kaldıktan sonra esef içinde 'Yetişin! Bu ne biçim yüz ve burun? Git, benden başka kime görünürsen görün!' diye feryat edersin."

"Sonunda, Ömer'i de teyzekızı Ayla ile evlendirdiler," dedi Kadızade "Ve bizler, 'ailemiz, cemaatimiz, ümmetimiz, zehir yeşili rüzgâr, tarla sıçanları, birbirine mengene gibi kapanan azman kayalar, buzdan mezarlar, âlem ve kâinat, Biz hepimiz, birbirimizden hiçbir surette ayrı düşünülmeyecek bir bütün olarak, aynı kudret, tutum, emir ve kanun uyarınca' bir arada kaldık.

Sayın Yargıç, benim iç içe evli ailemde boşanma yoktu. Bir amcaoğlumun boşayacağı çoluk çocuğa bir başka amcaoğlumun sahip çıkması gerekeceğinden, anlamsız bir değiş tokuş olur, zahmetine değmezdi. Bir Kuran ya da Kadızade erkeği, amcasına, dayısına ya da teyzesine, kızlarının nesini beğenmediğini de kolay anlatamazdı. 'Sen ne güne duruyorsun? Beğenmiyorsan, düzelt!' deyiverirlerdi adama. Aile fertleri, kötünün iyisinin birleşik cephede gedik açmayacak şekilde hareket etmek olduğunu bilirlerdi. Sonuç, hemen her zaman iyi-kötü ama mezara kadar süren evliliklerdi."

"Canın cehenneme!" dedi, Devrim'in aniden oluşan hologramı. Yine hastane odasındaydı. Yatağından yan doğrulmuş, bağırıyordu, "Canın cehenneme, İmre Kadızade! Ben öldüm gittim, sen hâlâ yalan söylüyorsun! Bekir'le Müjgân'ınki 'evlilik' miydi sanki!"

Savcı V. Claudia Roth, Helsinkili'den sesi açmasını rica etti.

Yarı dolu bir mehtabın aydınlattığı uçsuz bucaksızmış gibi duran bir kumsaldı. Kadızade'nin belleği önce dizlerinin üstüne çökmüş, ellerini yüzüne kapatmış sarsıla sarsıla ağlayan amcaoğlu Bekir'de yoğunlaştı.

"Ben sana ne yaptım? Bu sözleri hak etmek için ne yaptım ben sana?"

"Alkolü bundan sevmem," dedi, yanı başındaki babasını tiksintiyle seyreden Holo-Devrim, "Önce vahşileştirir sonra da böyle salya sümük ağlatır bunları. Tikiler böyledir. Levi's blucinler, oduncu gömlekleri, Ray-Ban gözlükler. Köşeyi dönmüş babaların kıymetli çocukları. Her taraflarından domuz gibi sağlık fışkırır onların. Altlarında Hyundailer, Suzukiler, ellerinde bira şişeleri, viski şişeleri, sahil yolunda vızır vızır. Çarpık kapitalizmin ürünleri. Çok çağdaş görünürler ya, aslında bizim Osman'dan beterdir hepsi. Kızlarla sohbet etmezler. Kendilerini ellettmeyen kızlara çok kötü davranırlar. Tutuculukla suçlarlar. Aşağılarlar. Alay ederler. Fırsatını bulurlarsa tecavüze kalkarlar. Perişan ederler yani. Hele de eşcinselleri, travestileri! Onlara çok pis davranırlar. Kendi üstlerine gidildi mi de böyle ağlarlar!"

"Burası Attelia Country, Kemer," diye açıkladı sahici Kadızade, Kışlık Dersane'de nefeslerini tutmuş seyreden kalabalığa, boğulur gibi, "Babası evden kovunca, Devrim oraya gitmişti. Uzun süre bulunamadıydı. Sonunda, Yusuf'un adamları izini sürdüler. Bekir, alıp getirmeye gittiydi."

"Yücel'in teknesinde hosteslik yapıyordum. Bekir, İngiliz kasap çıraklarına hizmet etmeme bozulmuş, gitti kapattı tekneyi! Yücel Kaptan, koca bir hafta Bekir'le bize çalıştı. O gece. Keçi Koy'a açıldık. Bir de coni almışız yanımıza, sahilde el ele yürüyoruz. Bekir, dedi, Öğretmen Okulu'nda öğrenci lideri seçildiğinde, Osman bunu kenara çekmiş, 'Artık şef oldun, kızlardan uzak dur' diye kulağını bükmüş, 'Asayişi sağlamanın yolu, kadını erkeğin emrine vermektir.' Kuran'da iki sure varmış. Birinde ancak iki kadının tanıklığının bir erkeğin tanıklığına eşit olduğu yazıyormuş, ötekisinde de regliyken namazın, orucun yasak olduğu yazılıymış. Osman, 'Bunlardan ilki kadınlar yarım akıllı manasına gelir, ikincisi de kadınlar yarım dinli demektir,' dermiş.

'Müjgân'la evlenmeye kalkınca da kenara çekti,' dedi, "Sakın ha kadın sözüyle hareket etmeyesin,' diye tembihledi. 'Kadın sözüyle hareket etmek, üzüm tanesi kadar küçük beyinli Habeş'in sözünü tutmaktan daha kötüdür!'

'Adi herif! Pis seksist!' dediydim, Bekir omuzlarımdan tuttu, kendisine çevirdi beni. Uzun uzun gözlerimin içine baktı. 'Bu sözlerim sana değil!' dedi. 'Sen çok zeki bir genç kadınsın. Çok zeki ve çok güzel bir genç kadınsın. Seninle gurur duyuyorum!'

Sonra da eğilip öptü beni. Ay ışığı yüzüne vuruyor, o kadar genç, o kadar yakışıklı görünüyordu ki! Bir de elleri! Üniversite yıllarında inşaatta çalışırken sönmemiş kireç kuyusuna düşmüş, elleri yanmış ya, ay ışığında ellerinin derileri parlıyordu, içimden ağlamak geldi! Söylediklerine inanmak istiyordum, biliyor musunuz? inanıyordum da. Ama sadece bir an inanıyordum. Sonra hemen geçiyordu. Ben de, dedim, 'Gurur duyacak olan birisi varsa o da benim. Esas ben seninle gurur duyuyorum, çünkü gururunu ayaklarının altına aldın bana geldin.'

Tam böyle mi söyledim pek hatırlamıyorum ama şiirsel bir şeylerdi. Evden kaçtığım için kendimi kötü hissediyordum, anlıyor musun, Kuşçuk? 'Ben sana ihanet ettim,' diye sürdürdüm, 'Ama yine de sen buradasın. Çocukların yanında beni onurlandırdın. Yücel bile anladı öteki kızlar gibi olmadığımı. Pansiyoncu bütün millete viski ısmarlamana şaştı. Çocuklara söylemiş, hayatında böyle şey görmemiş!'

'Bana hayat ihanet etti,' dedi Bekir, acı bir sesle, 'Ben, dişisi olmayan yalnız bir erkeğim! Anam var, kadınım yok! Beni anlıyorsun, değil mi? Çocuk değilsin artık.' Babamın bakışlarının vücudumda duraladığı yerlerden, 'Dişisin!' dediğini anladım, 'Dişisin, dişiliğinle para kazanıyorsun.' Fahişelik yaptığımı hatırlatıyordu! Kötü kötü gülmeye başladı,

'Aslında seninle ben, baba-kız değiliz, bunu biliyor musun? Müjgân, ikimizin de anası! Anamız bir!' önceleri kısık kısık gülüyordu ya, sonra bu saptaması çok yerindeymiş gibi, kendisiyle övünerek gülmeye koyuldu,

'iki tane anam var benim. Hatice Kuran doğurdu, Müjgân Kuran'a verdi. Müjgân Kuran, yeniden doğurmaya kalktı...' Dayanamadım, biliyor musun!

'Büyük kızın Devrim'e verdi!' deyiverdim! 'Aslında senin üç anan var, hatta belki de dört! Hatice, Müjgân, ben, Ekim, biz hepimiz analık ediyoruz sana!' Sinirden titriyordum.

'iyi bok yiyorsunuz!' diye sövdü babam, 'Elleri öpülesi, kutsal karılar! Yüceltilmeye doymazsınız!' Müjgân'ın sesini taklit etti, 'Bana iyi davran ki, sana iyi muamele edeyim! Beni yücelt ki, lütufta bulunayım!'

Varsa yoksa çocuklarınız! Onlara taparsınız! Erkeklerinize gelince, ne yersiniz ne de yedirirsiniz! Kadın olarak dördünüzü üst üste koysam bir Rus, bir Romen dişisi etmezsiniz be! Gerisiniz! Az gelişmişsiniz! Dişilik konusunda da gerisiniz! Hep böyleydiniz! Tarih boyunca da böyleydiniz! Ne oldu! Osmanlı Sarayına giremediniz. Padişahlara eş olamadınız! Padişahlar Türk kadınına dadılık ettirdiler, hizmetçilik ettirdiler. Koyunlarına Batılı dilberleri aldılar! Hem korkuyorsunuz cinsel bilgiden, bilgili olmaktan hem özgür olmaktan bahsediyorsunuz. Özgürlük bilgidir, anlamak istemiyorsunuz! Kendinize açsınız! Kendinize susuzsunuz! Asla kitap okumuyorsunuz, gazete bile okumuyorsunuz! istemiyorsunuz! Bilgili olmaktan korkuyorsunuz! Anana bak! Aslında tarihte olmamış düzeyde özgür, özerk, bağımsız, bağlantısız, eşit hatta egemen! Parası var, mesleği var ama yine de şikâyetçi! Bakıyorum, ben yapabileceğimin on kat fazlasını yapmışım! Köyüme, dinime, tarihime göre kat ve kat üstünleşmişim. Ama anan azarlıyor, paylıyor, istiyor, istiyor! Doyumsuz! Dipsiz kuyu! Daha ne vereceğimi şaşırdım, ayarını bilemiyorum! Ana olmaktan kaynaklanan, namuslu olmakla desteklenen kutlu bilinmek, yüceltilmek isteği tamam, kabul! Ama bu istek, dişilik işlevi ile karışıyor! Cinsel namusu neden bana karşı da uyguluyor? Neden vur deyince öldürüyor? Diğer kadınlarımla baş edemiyorsa niye kendisini sorgulamıyor, niye suçu kendisinde hiç aramıyor? Ahlâksız, namussuz ben, iffetli kutsal o! Üstünde hayvan gibi debelenen ben, gözleri tavanda, tırnaklarıyla oynayan o! Kendimi hayvan gibi hissetmeme neden oluyor! Nefret ediyorum bundan! Kadın tarafı niye hiç suçlanmıyor? Sen bile beni suçlamaya gelince varsın, nedenlerini anlamaya gelince kıvırtıyorsun! Anan bağımlı da ben değil miyim? Anan tutsak da ben değil miyim?'"

Holo-Devrim, babasının başına dikilmiş, "Allah cezanı versin, baba!" diye bağırıyordu, "Kalk ayağa, Allah aşkına! Kalk! Utanmadan bir de aklanma talep ediyorsun! Üstelik Müjgân'ın kendi kızından!"

Kadızade'nin düşünceleri hastaneye kaydı, "On dokuz yaşında, ağzı lâf yapan bir fahişe karşısında erkeklerin şöyle bir aciz kalmaları vardır," dedi Devrim, yine yatağından, "Korkulu bir hayranlıktan vardır. Babamın gözlerinde gördüm bunu! iğrençti! Kuşçuk, Kuşçuk, Kuşçuk! Safinaz, Safinaz, Safinaz! Söyle bana, ben Mehin'e mi benziyorum?"

"Bunu da nereden çıkarttın?"

"Uzun saçları, hafif çekik, siyah haleli gözleri varmış da! Zengince bir işadamının kızı. Ortaokul ve liseyi kolejde okumuş. Gitar dersi de almış. Ne dersiniz, Bekir, beni ilk aşkının yerine mi koyuyor? Hadi, öyle bakmayın!"

"Saçmalama!"

"Saçmalamayayım, okey. Babama da öyle dedim, okey. 'Okey, baba! Psikologçuluk oyununa var mısın? Romen dişileriyle benim nasıl baş ettiğimi anlatayım mı sana? Ha? ister misin? Geri kalmışlık çemberini nasıl kırdığımı anlatayım mı? Hadi! Seninle baba-kız değil, çok yakın iki arkadaş olacağız! Ne pahasına olursa olsun sana karşı dürüst olacağım! istediğini sorabilirsin, sana doğruyu söyleyeceğim! Seni kaybetmek istemiyorum, baba!'

Köşeye sıkışmıştı, oyun bozanlık etmesine izin vermedim,

'Yusuf Abi,' diye bastırdım, 'İmre'nin Yusuf'u, yabancılaşmadan bahsederdi. Bedene yabancılaşma falan filân. Sonra o film. Kızarmış Yeşil Domatesler. Senin Devrim Anan öğrendi ki, düzüşme alanındaki gelişmişlik düzeyimiz telekomünikasyon alanındankinden de, bilgisayar alanınkinden de daha geri! Düzüşme eyleminin ne alt ne de üstyapısının anadilimizde karşılığı yok, bunu biliyor musun? Vajinanın Türkçe karşılığı yok, vulvanın yok, testisin, penetrasyonun, penisin karşılığı yok! Az gelişmişlikten kurtulayım, Batılı kadınlar gibi düzüşeyim dedim, erotika reçetelerini Müjgân'ın doğum kontrol haplarının prospektüsünü okur gibi okudum! Toprak'ın bilgisayarının kullanım tarifnamesini okur gibi okudum! Korktum da biliyor musun? Ya İmre doğru söylüyorsa, dilde karşılığı olmayan şeylerin sahici hayatta da karşılığı yoksa?

Bu hesapça, bende ne vajina var, ne vulva! Bu yaştan sonra, kuku, pipi de sübyancılık gibi oluyor. E, ne olacak? Sekssiz mi, kalacağız? Sekssiz kalırsak nasıl baş edeceğiz, Osman'ın Zozulyası'yla? Ne yapalım, ben de vurdum kendimi, am, sik, yarağa! Ağzımı kulaklarına dayayıp fısıl fısıl sövünce bayıldı seninkiler! 'Kocacım, de! Kocacım de bana!' diye yalvarıyorlardı! Sen zampara adamsın baba, nasıl olduğunu iyi bilirsin! Sen bilirsin de, garibim Müjgân, seni nasıl kışkırtacaktı yatakta? 'Vulvamı penetrasyona tabi tut kocacığım,' diye cilveleşecek miydi? Benim gibi kolejli de değil ki, prospektüsten İngilizcesini söksün amının! Sökse de ağzına alamaz, utanır! Dilsiz be yahu kadın! Dili olmayınca da dişiliği yaşamaz! Hadım etmişiniz Türk kadınlarını! Şimdi de karşıma geçmiş, az gelişmişsiniz diyorsun! Kemer'e gelen turist karılara benziyorsun, az gelişmiş, maz gelişmiş komileri atıveriyorlar ama yatağa! Anamda üç çocuk beş kürtaj var, ne haber!'

'Müjgân arandı' da demedi mi! Anam için ağladım! Besbelli ki, yere yapışmış duran bu herifle ilişki kurmaya çalışıyormuş zavallı!

'Senin gerçekten orada olduğunu duyumsamaya çalışıyormuştur,' dedim, 'Seninle ilişki kurmaya çalışıyormuştur! Umutsuzca! Aptalca! Çok akıllı bir kadın olduğu söylenemez, değil mi?'

Bunu dedim ama babamın yüzünden ona kesinlikle amaçlamadığım bir koz vermiş olduğumu fark ettim, Müjgân'ın yeterince akıllı olmadığının tarafımdan da onaylanmış olduğu kozu! 'Annen, hiçbir zaman beni anlamadı!' diye başladı çünkü, 'Benimle sahici ilişki kurmak için çaba sarf etmedi!'

'Müjgân'a kamışından başka ne sundun ilişki kuracak?'"

Holo-Devrim, babasının pantolonunun önünü işaret ediyordu,

"Özerk bir varlık olmasına izin vermediğiniz bir kadın, toplumsal bir varlık olarak bile kabul etmediğiniz bir kadın, kamışından başka neyinle 'sahici' ilişki kurabilirdi ki? Hiç kendini kandırma, sana olan düşkünlüğü, sana olan sevgisinden filân değil, kor-ku-sun-dan! Yanından ayrılmayasın, yalnız kalmasın diye kamışına tutunuyor, anlamıyor musun? Çocuk gibi!"

Holo-Müjgân, başında kurdelesi, sokakta, bir eliyle kocasının kamışını tutmuş, ötekinde bir balon, sekerek ve neşeyle yürüyordu.

"Seninki sarhoş kafayla Müjgân'ı yapınca, Müjgân da her şeye karşın bunun hayatında bir yeri olduğunu sanıyordu, salak! Var ya hani o lâf, erkekler sevince seks yaparlar lâfı, belli ki anam oradan yola çıkıyordu. Bu kadar lâf ettim ya, Bekir, hiçbir şey anlamadı,

'Ben o kadar korkunç biri miyim?' diye, soruyor! 'Ben sana ne yaptım?' diye soruyor.

'Anlasana, Müjgân özerk olmaktan korkuyor, senden değil!' diye yineledim, 'Kendi bilincine varmaktan korkuyor kadın! Kendi bilincine varırsa, varlığının sorumluluğunu da yüklenmek zorunda kalacak. Bu sorumluk onu korkutuyor. Doğduğu günden beri ailesinin aracı olmadığı tek bir şey yapmamış. Hamama gitmeye kalksa peşine ananızı takmışsınız. Kadın doktoruna bile tek başına bırakmamışsınız. Doğru mu? 'Sahip çıkmak' demişsiniz, buna. Kadın, öyle yutmuş ki, bu sahiplenilme geyiğini, bir gün refakatçisiz kalsa, düz yolda yürüyemez olmuş. Bir gün yalnız kalsa kendisini ihmal edilmiş, gözden çıkarılmış saymış. Sevilmiyor ya artık, ölmeye yatsa yeri diye düşünüyor.'

Bön bön bakmayı sürdürüyordu babam. 'Bağımsız bir özne değil, zavallı! O bir Yutulmuş!' dedim. O günlerde Ursula K. LeGuin okuyordum. 'Size besin olmuş. Metabolizmanızın yakıtı olmuş. Evliliğini bile kendi aranızda halletmişsiniz. Kadın, kendi bedenine bile sahip çıkamamış, bedenini kişiselleştirmesine bile izin vermemişsiniz. Bedeni bile, sen varsan var, sen yoksan yok! Sömürüye baksana! Sonra, gelsin sosyalizm, insanca yaşam, kimsenin kimseyi sömürmediği bir dünya filan lâfları!'"

"Kuşçuk, canım!" diye seslendi, "'Yeşil Kızartma Domatesleri' filmini anımsıyor musun? Yönetmeni kadındı. Bir oda dolusu kadının ellerine aynalar vermiş, bacaklarını ayırtmış, Oralarını seyrettiriyordu?"

Holo-Devrim, yatağından aşağı atladı, karateciler gibi zıpladı, kollarını uzattı, "Bizi bedenlerimizden koparamayacaklar! Towamba!"

Işıklar söndü, yandı, tekrar söndü yandı, bu defa uzunca saçları epeydir yıkanmamış gibi duran, sakalı birkaç günlük ama boynuna, şık

ceketinin içine bağladığı fuları parlayan, kırk yaşlarında bir adam belirdi. 'R'lere dili dönmüyordu.

"Erdoğan Olgun," diye tanıştırdı İmre Kadızade, Mahkeme Heyetine, "Fransa'da öğretim üyesi, anarşist. Sarp'ın ağabeyi."

"Laisizmle cinsel özgüğlük ağasındaki bağın fağkında değil misiniz? İslami düzene ilişkin itiğazlağın temelinde gönlünce düzüşmekten alıkoyulmak kaygısının yattığını göğmüyor musunuz? Günümüzde İslami dünya göğüşünün bunca şiddetle ğed-dediliyoğ olmasının temel nedeni, kozmolojik, sosyolojik, ekonomik filân değil, 'seksolojik'tiğ, efendim, insanoğlunun üğeme içgüdüsü, bilumum kitaplı dinleğin yumuşak kağınnlağıdığ. Adam gibi düzüşmek isteyip de, içine doğduğu coğğafya icabı kitaplı dinleğe çatanın, laik olmaktan başka çağesi yoktuğ."

Ongun, Kitap Kulübünün konferans salonu gibi düzenlenmiş, büyükçe bir odasında gençlerle konuşuyordu. Dinleyicilerin arasındaki Yusuf Eralın'ın küfretmesine aldırmadığı gibi, "Ülkemizin ileğici güçleği yüğekleğini rahat tutmalıdığlağ," diye alay da etti,

"Demokğasiyi ülkemize halkımızın kösnüllüğü getiğecektiğ. Bu aşamada yapılacak iş, ulusal oğganlağımızın basın yayın yoluyla uyağılmasına aktif destek veğmek olmalıdığ. Sivil toplum öğgütleri bu amaç doğğultusunda eylem koymalıdığlağ."

Önerdiği eylemlerden birisi de okullarda sınıf duvarlarına kadın cinsel organlarının büyük fotoğraflarını asmaktı.

"Kadınlağımızın bedenleğine yabancılaşma soğunsallağını çözebiliğsek geğisi gelecektiğ. Bedenine yabancı olan, topluma da yabancıdığ."

"Manyak bu herifi Sapık!" dedi Holo-Yusuf.

"Şule'yle ben, Erdoğan Abi'ye bayıldık! Bize Mefaret'i cezalandırmanın yolunu göstermişti. Bizim Mefaret Öğretmen vardı. Türkçeci. Ayla'nın arkadaşı. Tanır mısın?"

"Tanırım."

"O karı da Atatürk'e âşıktır! Böyle nal gibi Atatürk rozetleri takardı, Allah'ın manyağı! Lise birdeyken bize 'Çağdaş Türk kadını nasıl olmalıdır?' diye Atatürk'ten bir parça ezberletmişti. Tahtaya kaldırır, 'Söyle bakalım, çocuğum, Çağdaş Türk kadını nasıl olmalıdır?' derdi, biz de başlardık,

'Çağdaş Türk kadını, dünyanın en aydın, en erdemli ve en ağır kadını olmalıdır. Ağır sıklette değil, ahlâkta ve erdemde ağır, onurlu bir kadın olmalıdır. Türk kadınının görevi Türk'ü zihniyetiyle, pazusu ile, azmi ile koruyacak ve savunacak güçte kuşaklar yetiştirmektir. Andımız büyük Türk kadınını çalışmalarımıza ortak yapmak, yaşamımızı onunla birlikte yürütmek, Türk kadınını bilimsel, ahlaksal, toplumsal ve ekonomik hayatta erkeğin ortağı, arkadaşı, yardımcısı yapmaktır.'

'Ulan, bunların alayı üçkâğıtçı,' demişti Şule, 'Bu Mefaret de bir bokun farkında değil' iki yıl sınıfta kaldığı için Şule bizlerden büyüktü. Sınıf başkanıydı. Babası Kürt mafyasından olduğu için okuldan atamadıkları söylenirdi. Kendisi o zamanlar solcuydu, sonra feminist oldu.

'Sıkmabaşlara o kadar karşı ya bu Mefaret güya, çocuklarına iyi anne, kocasına fedakâr eş ayağında kendisi de Müslüman kadın istiyor, farkında değil, manyak! Bunun kadınının okuması-yazması da olacak ki, dışarda da çalışabilsin! Dışarda çalışacak, eli para tutacak ki, tüketim ekonomisini pompalasın. Kaşığıyla ağzına verip, sapıyla gözünü çıkaracaklar. Çifte sömürü! Ballı börek! Anam gibi salak karılar, ha babam evde, işte çalışacaklar, burjuvazi bunların sırtlarını 'Çağdaş Türk Kadını' diye sıvazlayacak, bunlar da aval aval yavşarken, mallarını kakalayacak! Çağdaş Türk Kadını ipleri düzenin elinde kukla kadın!'

Meğer Şule'nin annesi de öğretmenmiş, yeni emekli olmuş. Onun babası da Bekir gibi eve gelmiyor filân ama Şule'nin babası, Şule'yle konuşmuyor. Bekir'le benim gibi arkadaş değillerdi yani.

Şule, okuldan sonra Kitap Kulübü'ne takılıyordu. Bir gün beni de götürdü. Belediye Başkan yardımcısı, Şefik Amca, gençlik kollarına eski bir ev vermiş, Osmanlı. Onu restore etmişler, kulüp yapmışlardı. Birinci katta kafeterya, ikinci katta kütüphane, üçüncü katta da idarecilerin odaları vardı. Kafeteryada müzik" çalıyordu. Bazen de gençler

'live-music' yapıyorlardı. Yöneticiliği Birgen Abla yapıyordu. Yusuf Abi de içerden yeni çıkmıştı. Babam, onu işe yerleştirmeye çalışıyordu. Yusuf 'un iki lâfından birisi: 'Marksizm daha son sözünü söylemedi!'

Şule, beni tanıştırıp Mefaret Öğretmen'in ezberini de anlatınca Yusuf da devrimci geyiğe başladıydı, 'Türkiye'de burjuva demokratik devrimini gerçekleştiren Mustafa Kemal, kadın konusunda kurnazlığa başvurmuş, gerçek isteklerini saklamıştır.'

Oysa bunlar, kendileri, devrimciler yani, kadının bağımsızlığından söz edebilmek için, kadının iç dünyasında bir devrim olması gereğini savunurlarmış. Önce, kadının iç dünyası şöyle bir altüst olmalıymış. Kadın, yeryüzü mutluluklarından kendisine düşen payı almak istediğini yürekli bir şekilde itiraf etmeli, cinsel isteklerini saklamamalı, bekâret maskesinin arkasına sığınmamalıymış. Bu ikiyüzlülük olurmuş. Halk arasında 'iffet' olarak bilinen cinsel saflığın kadının değerini biçen ölçek olması, aşağılık bir olaymış. Kadının bir insan olarak değeri, burjuva mülkiyetçi ahlâkın kadından istediği dişi değerlere bakılarak ölçülemezmiş. Seninkinin aslında söylediği, 'seks yapmak senin hakkın, istersen benimle yatabilirsin'di ama tabii böyle açık açık söyleyemiyordu. Bunun yerine, 'Kadın, erkeğin gölgesi, erkeğin kölesi olan bir dişi değil, bir kişilik olmalı,' filân diyerek kızları kışkırtıyordu. 'Babalarınıza ya da gelecekteki kocalarınıza bağımlı olmaktan kurtulmalı, kendi ayaklarınızın üzerinde durmaya bakmalısınız.'

Bizim Kolej, Kozyatağı Erkek Meslek Lisesiyle yan yana ya, iki okulun arasında sadece bir bahçe duvarı var. Şimdi, bu Mefaret, Meslek Lisesi öğrencilerini küçümsüyor, bizim gibi 'Kolejli Hanım kızların' bu haytalarla ilişki kurmasını kesinlikle istemiyor. Karının ne manyak olduğunu bildiğimiz için biz aldırmazdık, ama Berrin'in intihar etmesine neden oldu. Berrin'in anne babası Almanya'da işçiydi. Türkiye'den kopmasın, Alman toplumunun kötü ahlâkından etkilenmesin diye Berrin'i, ortaokulu İstanbul'da anneannesinin yanında okumaya göndermişlerdi. Zayıf, ezik bir kızdı, Türkçeyi doğru dürüst konuşamazken, İngilizce eğitimden bunalıyordu. Almanya'da gymnasium öğrencisiymiş, burada özgüveni sarsılmıştı, kayıpları oynuyordu. Bu Mefaret'in Almancılara özel bir kini vardı. Onların, Türklüklerini unuttuklarını, paraya taptıklarını söylerdi. Şapkalarına taktıkları tavuk tüylerine

filân sinir oluyordu. Berrin'e özellikle dilbilgisinde takardı, 'ismin -e hali! Sizin akuzatifiniz, Berrin Hanım! ismin -i hali, sizin genetiviniz, Berrin Hanım!'

Berrincik, akusatifi de bilmediğinden, her defasında alıal morumor, perişan olurdu. Sonra bir gün, Mefaret bunu Meslek Lisesi'nden bir oğlandan mektup alırken yakalıyor teneffüste. Oğlan, mektubu taşa sarmış, duvardan atmış. Berrin de bunun bahçede nöbetçi olduğunun farkında değil, eğilmiş almış. Mefaret, kızı kolundan tuttuğu gibi sınıfa getirdi. Kızcağız, yalvarıyor, ağlıyor, 'Ne olur, Hocam! Lütfen, yapmayın Hocam!' Bu, kızı çekiştiriyor, 'Yürü!' Getirdi, sınıfın ortasına dikti!

'Ananız babanız, orada gavura uşaklık etsin, sizi kolejlerde okutsun, hanımefendiler olasınız diye, siz burada elin nalbantlarıyla oynaşın! iffetsiz kızlar! Sizi o haytalarla oynaşın diye mi yetiştiriyoruz? Sizlere sosyetik orospular olasınız diye mi İngilizceler, Almancalar öğretiyoruz! Lâyık mı o nalbantlar, yakışırlar mı ileri Koleji kızlarına! Yazıklar olsun size!' Hızını alamadı, bas bas bağırıyor,

'Sizler, burada büyük Atatürk'ün ilkeleri doğrultusunda ahlâkta ve erdemde ağır, onurlu Türk kızları olarak yetişmeyecekseniz, bu kutsal yuvanın adını kirletecekseniz, gidin şarkıcı olun! Tornacı kocalarınızın altına yatın, bir düzine sümüklü çocuk doğurun! Bu fakir ama onurlu milletin parasını ziyan etmeyin!'

Neler neler demedi! Ne erkek deliliğimiz ne fahişeliğimiz kaldı! Yine de, sözde kalsa, Mefaret'tir ne yapsa yeridir, der, yaşadığımız onca şiddet içinde bunu da eritir, unuturduk ama kadın, işi burada bırakmamaya kararlıydı. Berrin'i disipline vereceğini, okuldan attıracağını söyledi. Böylece, Almanya'daki işçi babasının parası da cebine kalacaktı. Babasının oğlanlarla oynaştığı için okuldan atıldığını duyması halinde başına geleceklerden öyle korktu ki Berrin, bir sonraki teneffüste kendisini okulun dördüncü katından aşağı atıverdi. Beyin üstü düştü, komaya girdi. Ailesi Almanya'dan geldi, kızlarını o haliyle uçağa atıp, Duesseldorf'a götürürken, duyduk, yolda ölmüş.

Mefaret'in cezasını vermek şart olmuştu. Ne yapalım, nasıl yapalım diye düşünürken, Sarp'ın ağabeyinin konuşmasını dinledik. Tovvamba!

Şule, babasının dergilerini nerede sakladığını biliyordu, aldı iki tane geldi. Alman dergileriydi. Çırılçıplak zenci kadın açık makas gibi yatmış, orasından sular süzülüyor. Bileğim kalınlığında, mosmor bir erkek organı, kızıl kıllar içinde ters dönmüş. Kadınlar birbirlerinin üstünde. Daha neler neler. Ter bastıydı. Terler gözlerimin önünden akıyor, burnumun ucundan damlıyordu. Başım dönüyordu. Şule kıpkırmızıydı. Karnına ağrılar girmişti. 'Tamam, işte bunları koyalım, bitsin,' dedik, başımızı öte yana çevirip sayfaları hızlı hızlı yırttık, kopardık. Öyle pisti yırttığımız resimler, bakamıyorduk bile. On on beş sayfa koparınca, dergileri buruşturduk, iskelenin yanından denize attık. Ya batmaz da yüzerlerse diye kaçtık oradan. Müjgân hep çantamı karıştırdığı için ben alamadım resimleri. O gece Şule sakladı. Ertesi gün, ikinci saat Mefaret'in dersiydi. Kadının, siyah imitasyon deri bir torba çantası vardı. Şule, resimleri rulo yapıp, dersten çıkarken çantasının içine itti. Ben de koridora kadından önce fırlayıp, arkasına dolandım, Müdür Muavini Muzo'nun yanında geçerken, 'Hocam, bunları düşürdünüz diye bağırdım. Zaten elimi yakıyordu ya resimler, bir de yaptığımız işin heyecanı, altüst olmuşum, titriyorum, bıraktım yaşlarım aksın, şok geçiren kız öğrenci kompozisyonunu kolay çizdim. Mefaret, 'Nedir?' diye döndü, ben de elimdekini sallıyorum herkes görsün. Muzo da görsün. Mefaret, önce anlamadı sonra bir daha baktı kocaman bir erkek organı. Muzo, erkek tabii, ilk bakışta anladı, gözlerine inanamadı. Yaklaştı. Ben de diyorum, 'Çantanızdan düştü!' Kadın elini çantasına attı o şaşkınlıkla, rulo zaten öylesine tıkılmış, o da yere düştü, yırtık sayfalar koridora yayıldı. Mefaret'in dili tutuldu! Zaten hayatında görmemiş böyle resimler, bir de çantasından çıkıp dağılınca, çocukların önünde, Muzo da orada, yığıldı kaldı! Muavin, koştu ama bilemedi önce resimleri mi toplasın, Mefaret'i mi ayıltsın. Bir resimlere bir Mefaret'e hamle yaptı, 'Hademeyi çağırın!' diye bağırdı. Çocuklar koştular, Recep Efendi'yi çağırmak için. Muzo, 'Geri durun! Bakmayın!' diye kâğıtlara hamle etti, besbelli korkuyor, oğlanlar iç edecekler diye! Bir yandan da bana soruyor, 'Kaç taneydi bunlar?' Recep Efendi, Tarihçi, Fizikçi koştular, Mefaret'i kaldırdılar. Baktım, kadın sahiden bayılmış, kazık gibi. Şişman da olduğundan, bacağı kıçının altında kalınca kaval kemiği çatlamış. Rapor aldı, sonra da naklini istedi, bir daha da görmedik Mefaret'i.

Bize gelince, Şule yırttı, ben bir hafta okuldan uzaklaştırma cezası aldım ama niyet üzerine. Yani, bir şey bildiklerinden değil, beni sevmedikleri için, birisinin cezalandırılması gerektiği için. Biz de gittik Şuleler'e. Evde kimse yoktu. Babasının şaraplarını açtık, müziği koyduk, başladık içmeye. Lâfa dalmışız, bir baktım saat on. Bekir'i aradım, ofis cevap vermedi. Anladım ki, o da bir yerde içmektedir. Amcamlara geçtim ben de. Şule'nin evine yakın onlarınki. Ömer Amcam da evde yoktu, Ayla vardı. Sonra geldi, beni eve bıraktı. Bunlar da herkesi ayağa kaldırmışlar. Siz de polisi aramışsınız!"

"Yusuf, Mefaret'i duyunca, pek bir kınadı bizi! O zaman anladım ki, seninki görsel malzemeye karşıdır! Porno yazılı olunca iyi edebiyat oluyordu, resimli olunca 'pislik! Küçük burjuva ahlâkı dediği bir şeye takmıştı, 'Sosyalizm bir erkeklik ideolojisi değildir,' diyordu. Gençler olarak kendi bedenimizi tanımadığımızı, kendi bedenimizi sevmediğimizi söylüyordu. Bu böyle olduğu sürece bir başkasının bedeni nasıl mutlu edilir, bilemezmişiz. Bir başkasının bedenini mutlu etmeyi bilmemek çok büyük bir eksiklikmiş. Sonra bir gün, Kosinski'den bir genç kızın bekâretini kaybettiği bölümü okudu bize. Genç kız, babası yaşındaki adama 'Ben artık bakire olmak istemiyorum, diyordu, adam, 'Peki, ne istiyorsun?' diye soruyor, kız 'Seni!' diyor, bankın üzerine uzanıyordu. Adam da ömrü boyunca zaten onu sevmiş olduğunu söylüyor. Bunun üzerine kız, 'Öyleyse, sev şimdi!' diyor. Adam, elini kızın apışarasına götürüyor. Vajinasının dudaklarını aralıyor. Sonra gözlerinin içine baka baka parmaklarını kızın orasına sokuyor. Ilık ılık kan geliyor. Adam, uzun uzun kanamayı seyrediyor. Sonra kanı kamışına bulaştırıyor, kamışını kızın yüzüne gözüne sürüyor, sonra da diliyle yalaya yalaya temizliyor. Kız, böylece ondan ve kendisinden özgürleşmiş oluyordu.

Yusuf, 'Cinsellik bütün dünyanın gündeminde bugün,' diyordu, 'Seks, insanoğlunun yegâne evrensel merkezi. Kadın ve erkek kimliği yeniden sorgulanıyor. Bunu en iyi yapanlardan birisi de Jerzy Kosinski'dir. Bu adam ikinci Dünya Savaşı'nın Nazi kamplarının kıyımını yaşamış bir Polonya Yahudisi'dir. Sovyetler tarafından kurtarıldıktan sonra Stalinist bir üniversitede sosyal psikoloji doktorası yaptı. Birçok eseri yabancı dillere çevrildi. Çağdaş edebiyatta Hemingway ve Tolstoy'la bir tutulur.'

Yusuf, beni korkutuyordu. Sevgilimin oramdan fışkıran kanları yalayıp yutması düşüncesi içimi gıcıklıyordu. Eğer insanı zevkten anırtan bir şey vardıysa seks diye, onu sevdiğime değil, aksine hiç sevmediğim, ayı gibi bir adama ceza olsun diye yaptırtmak isterim, diye düşünüyordum. Öyle hayvan gibi birisi olmalıydı ki, boktan bile iğrenmesin. Şule, bazı kadınların seks yaparken heyecandan çişlerini tutamadıklarını, adamların üstüne işediklerini söylemişti. Böyle bir şeyi sadece bir daha görmeyeceğim bir yabancı ile yapabilirim diyordum, insan sevdiği ile güzellikleri paylaşır, pislikleri değil diye düşünüyordum.

Birgen de diyordu, 'Bir çocuğa verilebilecek cezaların en acımasızı çocuğun kendisini sonsuza dek suçlu hissetmesidir.

Oysa, kişinin kendi bedenini hiçbir suçluluk ve günah duygusuna kapılmadan kullanması gerekir.' Freud da diyordu ki, göt, cinsel hazzın kaynaklarından birisidir.

Birgen, Freud'a takmıştı, Yusuf ne dese, onu Freud'dan bir alıntı ile destekliyordu. Yusuf, 'babalarınıza, kocalarınıza bağımlı olmaktan kurtulmalısınız' mı dedi, Birgen, 'Freud, çocuğun anne ve babasından kopuşu kaçınılmaz bir ödevdir, der,' diye hemen bilimsel açıklamasını getiriyordu, 'Gençler, anne babalarından kopup, yabancı kişilere yönetmezlerse, toplumsal yaşamları tehlikeye girer.'

Bana da 'Kitle Psikolojisi ve Psikanaliz Üzerine' isimli kitabını önerdiler. Kitabı eve getirdiğim zaman en çok da Bekir memnun oldu. Herkese ufkumu genişletecek, çok önemli bir bilimsel yapıt okuduğumu söyledi. Psikologçuluk oyunumuzun üstünden bir yıl geçmişti ama bu kitabı eve getirmiş olmamı, kendisinin benim üzerindeki olumlu etkisi diye yorumluyordu.

'Çocuklardaki cinsel hazzın ana kaynakları özellikle uyarılmaya yatkın belli bölgelerin yanı sıra, ağız, makat ve idrar yolu girişleriyle, cilt ve öbür duyusal organlardır.' Bunların yoğun biçimde uyarılması olayında, çocuklar cinsel hazzı kendi bedenlerinde buldukları için başkalarına yönelmezlermiş. Anladım ki, Bekir'in, 'bütün yapabildiğim kendimle oynamaktı' dediği buydu. Körkuyu'dayken kamışını mastürbasyon yoluyla uyarıyormuş. Kitapta 'mastürbasyon döneminin birçok kişi tarafından büsbütün aşılıp geride bırakılmadığı görülür' yazdığı

için, babamın halâ kendisiyle oynayıp oynamadığını merak ediyordum. Şule, 'Kesinlikle oynuyordur,' dedi, çünkü kendi babasını yakalamıştı, 'Almanya'dan miki kaseti getirtmiş, vidyoya takmış seyrediyordu. Elini de orasına sokmuştu. Yüzü ter içinde, kıpkırmızıydı. Ben, odaya girince çıldırdı. Ben de hiçbir şey anlamamış numarası yaptım. Sonra, Hale'yle biz bulduk o kaseti, birazını seyrettik. Böyle kıllı kıllı şeyler vardı, uuğğğğ! Alman karıları oralarındaki kılları kesmiyorlar, biliyor musun? Çok pisler! Midemiz bulandı, hemen kapattık, kaçtık!'"

Pencereye, kafesin yanına yürüdü, "Kuşçuk! Kuşçuk! Kusçuk! Safinaaaz, Safinaaz, güzel Safinaaz! Biz, Ekim'le bile konuşmayız böyle şeyleri! Ama burada herkes çok özgür Safinaz! Bak, burada, herkes, her şeyi konuşuyor, Kuşçuk! ibneler götten yapıyorlar ya, Freud da bilimsel açıklamasını getirmiş, işte!"

Kuşu bıraktı, Holo-Kadızade'ye döndü, "Divan Edebiyatına merak sarmamız da böyle. Yusuf, bize 'Divan Şiirinde Sapık Sevgi' diye bir kitap vermişti, okuyup okuyup Mefaret'i deli ediyorduk. Mefaret'i tanıyorsun, değil mi? Türkçeci. Ayla'nın arkadaşı?"

"Tanırım."

"Onu işte, deli ediyorduk. 'Zenne meyi eyleyemem, kaht-ı rical olsa bile,' sonra, 'Mutaf dükkânına dönmüş her azası' muhabbeti buradan çıktı. Solcular, Osmanlı'dan nefret ediyor ya, Yusuf her fırsatta bir yolunu bulup giydiriyordu, 'Osmanlı'da civeleklerin hali Amerikan lolitalarından da beterdir. Orada Brook Shields gibi metalar yine on sekizine kadar idare ederler. Garip civeleklerde sakal çıktı mı, geçmiş olsun! O zamanlar, ne diyorsunuz ona, 'epilasyon' mu? Ondan da yok!' 'Civelek' dediği de Yeniçeri Ocağına yeni girmiş ya da girmeye aday olanlarmış. Bunlar, yakışıklı gençlerden seçilir, sokağa çıkarken yüzlerini peçe ile örterlermiş! Babam, Adil'i civeleklerle bir tutunca çıldırdım! Ben buna teşekkür diyorum ya, Kemer'de beni yücelten işler yaptı diye, Adil'in tezgâhını da tümden satın almış, 'Ona gerek yoktu, Adil diğerlerine benzemez. Otlakçı değildir,' dediydim. O da demez mi ki, 'Adil, dediğin adam o işportacı ibne mi?'

Sinir oldum! Adil çok iyidir! Sanatçıdır, iyi gitar çalar. Bana da öğretmiştir. Kotumu daraltmama da yardım etmişti. Yan dikişlerinden

içeri almıştı. Ayakta dururken iyiydi de, Körkuyu'da yer sofrasına otururken zor oluyordu. Bir de şişmanladım. Senin zamanında Kadir bakkal var mıydı? Körkuyu'da?"

"Hatırlamıyorum."

"Boğma rakı satıyordu. Çatal kayanın dibine zulalamıştık. Yatsıdan sonra orada buluşup kafayı buluyorduk. Sabaha doğru eve gidip yatıyorduk. Hatice'ye de grip filan olduğumu söylüyordum. Bütün gün yataktan çıkmıyordum. Ye, iç, yat. Domuz gibi olmuştum. Bu hale sonradan geldim. Bekir, bedenimi yokladı, kemiklerim eline geldi. Ne anlatıyordum ben?"

"Bekir'in Adil'in tezgâhını satın aldığını anlatıyordun."

"'Adil'e ibne deme! ibne deme gay de! Cinsel tercihi üstüne vazifeyse eşcinsel de!' Babama bağırdım ama ses tellerimi denetlemiyordum, cırtlak cırtlak çıkıyordu. Kendimi çok kötü hissettim. Fark etti mi, diye yan gözle Bekir'e baktım, aptal aptal sırıtıyor! Pis, seksi, maço sırıtması!

Bu ikiyüzlü bokları iyi tanırım ben. Adil'e gidenler hep böyle gülerlerdi. Ben de Bekir'e dedim, 'Boşuna heveslenme baba, Adil yaşlandı artık! Görmedin mi, mutaf dükkânına dönmüş bütün azası, kıllanmış!'"

Kötü kötü sırıtıyordu ya, yüzü dondu. Öfke moduna geçmeden bir önceki aşamaya, ahmaklığa döndü. Dudaklarını sarkıtmış bön bön bakıyordu, 'Şimdi sen mutaf nedir onu da bilmezsin,' diye bastırdım, 'Keçi kılından yapılmış eşya demektir mutaf. Ne demiş ünlü Divan şairimiz, 'Bize meyi eyleyen dilber şükür gördük sakallanmış; mutaf dükkanına dönmüş bütün azası, kıllanmış!' Eskiden iyi parçaymış Adil. Delikanlıyken. Öyle yaman bir dilbermiş ki, o Abdülbaki Gölpınarlı, Reşat Ekrem Koçu filân, eski İstanbul efendileri, o büyük adamlar, peşinden koşarlarmış. Hani var ya, Pera, Degustasyon, yaylı tambur, karafaki muhabbetti, işte o geyik. Ne zaman ki, kıllanmış sokağa atmışlar garibi. Şimdilerde köpekler gibi yalnız, ihtiyarladı ya, koynuna girecek adam bulamıyor. Sen, et bir iyilik, be baba! Filmde, Zorba, bin yaşındaki Fransız koketle yatmıştı ya, bir Yunanlı kadar olamıyor musun?'

Coninin yarısını götürmüştü. Eskiden böyle zamanlarda en ufak bir şeyden çıldırırdı. Bundan çok çok daha küçük şeylerden çıldırırdı. Yok, Toprak çantasını toplamamış, Müjgân elektrik faturasını yatırmamış, zincirinden boşanırdı. Kudurur, ağzı köpürür, üstümüze atlar, gece olsa, uyuyor olsak yataklarımızdan sürükleyip eşek sudan gelinceye kadar döverdi bizi. Uyku sersemi, ne olduğunu anlamaz, öldürecek sanırdık. Hemen her zaman da gece döverdi zaten. Çünkü, ya eve gelmez ya da geç gelir ve içkilidir. Müjgân, üstüne sıçratmasın bunu diye uyku taklidi yapar. Ama kadın sabahçıydı, altı-buçukta evden çıkması, Bostancı servisine yetişmesi gerekirdi Bekir, uykuya dalmadıysa ya da gürültüden uyandıysa, kıyametler kopardı."

"Sizi dövdüğünü bilmiyordum!"

"Sen bir bok bilmiyordun!" dedi Devrim, yatağına dönerken, "Birgen'le Yusuf'un sana dengesiz dediklerini biliyor muydun? içip içip saçmalıyormuşsun! Yusuf, seni ondan bırakmış Toprak'ın barı bastığı o yılbaşı gecesini hatırlıyor musun? Ertesi sabah bize gelmişlerdi. Bekir'le konuşurlarken duydum. Sen, Oğuz Dayım intihar etti sanıyorsun. Yusuf'un Oğuz Abi'yi eşcinsel olduğu için kurtarmadığını da bilmiyorsun! Kürt Mevlud'un sevgilisi olduğu ortaya çıkmasın diye kanıtları sakladıklarını da bilmiyorsun!"

"Biliyorum. Hem onu hem de ötekini biliyorum. Ama konumuz ben değilim."

"Hadi Doktor! Kıvırtma! O akşam da kıvırtmıştın. 'Gençler hava bir yerde kapalıyken, başka bir yerde güneşin parladığını düşünemezler!' Hatırlıyor musun, öyle demiştin, 'Oğuz, kişisel karanlığını mutlak sandı. Başka bir mekâna ve zamana geçebileceğini düşünemedi! Oysa, Yusuf seni terk ettiğinde intihara kalkıştığını ben biliyordum! Müjgân anlatmıştı. Yanlış anlama! Seni suçlamıyorum. Kim, ne cüretle diyebilir ki, hayat denen şey güzeldir! Ya da herkes için güzeldir? Normal yaşamı yaşamak istememişiniz işte!"

"Konumuz ben değilim, konumuz sensin!"

"Seni irdelersek, otoriten sarsılır diye korkuyorsun, değil mi?"

"Hayır, neden o değil. Kendi başını bağlayamayan, gelin başı bağlar diye bir söz vardır. Kendi başımı bağlayamayabilirim ama seninkini bağlamaya yardımcı olabilirim."

"Birgen, senin seanslarının birinin diğerinden daha dertli iki insanın sohbetine dönüştüğünü söylüyor. Hastalarının aklını karıştırır, bırakırmışsın."

"Bunun cevabını sana veremem."

"Neden? Küçümsüyor musun beni?"

"Hayır. Ortak dilimiz yok da ondan. En azından henüz yok."

"O zaman burada ne arıyorsun? Yabancı dilde psikoterapi yapılır mı?"

"Yabancı dilde fizik bile yapılmaz. Burada olma nedenime gelince, birlikte bir dil geliştirebilir miyiz diye bakıyorum. Ne de olsa, teyzen sayılırım. Paylaştığımız dünyalar var. Körkuyu, meselâ. Osman. Hatice. Bir şansımız olabilir."

Holo-Devrim, buna cevap vermedi.

"Ben, dedim ya buna," diye başladı, "Ben dedim ya buna, 'Anthony Quinn kadar olamadın,' eli elimden kaydı. Çöktü, oturdu, kumun üstüne. Birimizi dövmekten yorulup ötekimizi ele almadan önce de dinlenmek için sandalyeye çökerdi böyle. Dejavu gibi bir şey oldu, yine öyle yapıyor sandım, kolunun erişemeyeceği mesafeye çekildim. Yanılmıştım. Beni dövmeye niyeti yoktu. Ellerini yüzüne kapattı, ağlamaya başladı. Ayaklarımın dibinde hüngürdüyordu ya, iğrendim babamdan. Ondan da, kendimde keşfettiğim güçten de iğrendim. Adama üstünlük taslamanın ne âlemi vardı? Ukalalığın ne âlemi vardı? Hepimiz aynı bokun soyu değil miydik?

'Kalk, hadi, kalk baba!' dedim, 'Mutaf dükkânı hikâyesi, senin Müjgân'a, 'Yüzün götüme döndü' dediğini anımsattı da ona bozuldum. Ama senin de kabahatin yok. Kültürün böyle. Hep dersin ya, 'Körkuyu'lu Hacı Osman'ın oğluyum, benden bu kadar!' diye işte, bu!'

'Gel, otur yanıma biraz, ne olur!' diye yalvardı Bekir, 'Moralim çok bozuk. Kendimi çok körü hissediyorum.'

Oturdum. Ben oturunca kaykıldı, başını dizime koydu. Burnunu karnıma gömdü. Çok zayıfladığımı söyledi, sarıldı. Ayın altında, sımsıkı sarıldı, yine başlamadı mı, 'Ananı sevmediğimi biliyorsun!' diye!

'Sevmek istiyorum ama olmuyor. Sevemiyorum. Dokunmak bile istemiyorum. Erkekliğim ölüyor.' Bana diyor, 'Daha önce de anlattım sana. Hani, seninle psikologçuluk oynamıştık, hatırlıyor musun?'

'Hatırlamaz mıyım, ondan sonra Müjgân iki kez kürtaj oldu! O da benim bildiğim!' dedim, 'Çok sarhoştum, ondan oldu! Namusuma nikâhıma yemin ederim, aramızda bir şey yok!' dedi.

'Söyle bana, Doktor, ben, Mehin'e mi benziyorum?'"

THE ATLI

Moleküler Düzeyde İdeolojiler Yoktur

BİR ZAPPİNG USTASI

"Züğürtleyince eski defterleri karıştıran tek Yahudi'nin ben olmadığımı kanıtlayacağım sizlere," dedi İmre Kadızade, "Tersine, eski Türkiye'nin züğürtleyen kuşakları, benden öncekiler, sonrakiler ve daha sonrakiler biz hepimiz, eski defterlere döndük, onları karıştırdık. Hasretini çekmeyi uygun gördüğümüz dönem ne kadar muğlaksa o kadar iyiydi, böylece kendi efsanelerimizi yaratabiliyorduk çünkü. En küçüğümüz Toprak, Asr-ı Saadetten, ortancalarımız 1917 Devrimi'nden, en büyüğümüz 1789 Fransız İhtilali'nden, İttihat Terakki'den, Kuvayı Milliye'den medet umdu.

Günümüze ilişkin öyle büyük boşluklarla doluydu beyinlerimiz, uğruna can verip can aldığımız, ülkeyi kana boyadığımız muhtelif davalarımızın bir ucundan diğerine tökezlemeden, çukurlara, tuzaklara düşmeden yürüyemediğimiz gibi, duygusal açıdan da kararsızdık. Bütünüyle edilgendik, kendilerini iyileştirecek tıbbi ya da cerrahi bir girişim beklemekten başka çareleri olmayan hastalar gibiydik biz.

O yılbaşı gecesi dayıma iyi yıllar dileyip, telefonu kapattıktan sonra yalnızlık dayanılmaz oldu. Hızla giyindim, çıktım. Gideceğim adresi söylediğimde yaşlı şoförün 'La havle!' çektiğini hatırlıyorum.

Küçücük bir yerdi, Safinaz. Adını bir başka solcu arkadaşın, Yavuz'un, cezaevinde beslediği, Safinaz adını taktığı muhabbet kuşundan almıştı. Tarlabaşı'ndan Dolapdere'ye sarkan berbat sokaklardan birinde, oto tamirhanelerinin arasındaydı. Sokağa taşan Türkçe-Kürtçe devrimci ezgilerden olmasa batakhane sanır, girmeye korkardı insan. Oysa, Pera'nın Pera olduğu zamanlar, 'Kirkor'un Meyhanesi' diye pek ünlü olduğunu söylerlerdi. Kirkor Efendi ölünce, Hamdi'nin annesine kalmış. Matild Teyze, yürütmeye çalışmış, fakat Tarlabaşı yıkımları, Hamdi'nin tutuklanması derken, olmamış, kapatmak zorunda kalmış.

Matild Teyze de vefat edince Hamdi'ye kaldı. Cezaevinden çıkıp, iki yıl boşta gezdikten sonra Hamdi, Yavuz'u ikna etmiş, büyük Sarp'ı da aralarına almışlar, borç harç yeniden açmışlardı. Yoldaşların buluştukları bir lokal haline gelirse, kendisini kurtarır diye umuyorlardı. Ben vardığımda barda bir iki kişi vardı. Masaların hemen tamamı boştu, ama Yusuf Eralın, o, oradaydı."

Holo-former, sağdaki en dip masada, yüzünü duvara vermiş, hareketsiz oturan kır saçlı erkeği arkasından gördü. Eralın, ne açılan kapının sesine ne de içeri dolan soğuğa tepki vermişti. Talip Kadızade'nin, adının Halil olduğunu söylediği başgarsonun, "Oooo, hoş geldiniz!" şeklindeki abartılı tezahüratına da tepki vermedi. Mesaj açıktı, "Kimseyi istemiyorum, beni rahat bırakın!"

Holo-Kadızade'nin "Nerede millet?" diye sorduğu duyuldu. "Yusuf Bey burada," diye atıldı eski Oleyis'li Halil, dükkânın boşluğunu telâfi etmek ister gibi, "Onu gördüm, diğerleri nerede?"

"Daha erken abla. Birazdan burada olurlar. Nereye otururusunuz? Yusuf Abi'nin masasına geçer misiniz? Orada rahat edersiniz. Birgen Abla yolda, az sonra o da gelir."

"Sor bakalım," dedi Holo-Kadızade, "Yusuf Bey beni kabul eder mi?"

"Hiç olur mu, abla! Buyur!"

"Sen gene de bir sor!"

"Halil, istemeye istemeye gitti, ben kenara çekildim," diye anlattı, Talip Kadızade, "Bardaki gençlerden saçları omuzlarında olanın bardağını kaldırdığını, selâm verdiğini hatırlıyorum. Karanlıkta kim olduğunu çıkaramamış, elimi sallamıştım. Sonra onun yanındaki de salladı. Yusuf'un, kulağına eğilmiş fısıldayan Halil'e, 'Ayıp ettin, Şef.' dediğini duydum."

Holo-Eralın, sandalyesinde döndü, Kadızade'ye baktı, gözlüklerinin kalın camları bir an donuk donuk parladı,

"Ne dikiliyorsun orada? Gelsene!" dedi, kaba bir sesle. Kadının yerleşebilmesi için masayı çeken başgarson, "Ne alayım abla, size?" diye soruyordu, "Rakı içeriz. Başka?" Holo-Kadızade, "Bilmem? Ne alabilirsin?" derken, Yusuf Eralın araya girdi,

"Bana bak, burada öyle bonfile, balık yok, haberin olsun! istersen bir omlet yapsınlar. Yumurtamız var, değil mi şef? Beyaz peynir de var?"

"Var abi! Bu akşam balık da var. Lüfer."

"Ooooo! Hanımefendi rezervasyon mu yaptırdılar, yoksa?"

"Yok abi! Yılbaşı diye Cumhur Abla biraz geniş tuttu. Ortaya yaptırayım, beraber yersiniz?"

"Bildiğin gibi yaptır canım. Tamam." dedi Kadızade, sıkıldığını belli eden bir sesle. Holo-Yusuf, Halil'in uzaklaşmasını bekledi,

"Evinizde otursanız olmaz değil mi?" diye çattı, "ille de yeni yıl kutlayacaksınız! Kutlanacak ne varsa!"

Kadının belleği, tavanda, adamın başının tam üstünde, uçlarından birbirlerine bağlı balonların ortasından Yusuf'un saçlarına değecek gibi sarkan yaldızlı şeytan merdiveni şeklindeki yılbaşı süsünde yoğunlaştı, gözlerini o noktaya dikti. Tepkisini bekleyen Yusuf Eralın başını kaldırıp baktığında alüminyumdan yapılma sert yaldızın geniş alnını yaladığı görüldü.

"Dekor güzel," dedi Kadızade, alaysız olmayan bir sesle, "Noel Baba hanginiz olacak?"

"Kendisi buradayken ben evimde oturmadım diye söylenmesinin tuhaflığına işaret etmeye çalışmıştım," diye açıkladı Mahkeme Heyetine, "O ise ters ters yüzüme baktı, başını pencereye çevirdi, dışarıyı inceliyormuş gibi yaptı. Sokak bomboştu. Birgen'in yolunu gözlediğini düşündüm."

"Birgen nasıl?"

"Nasıl olsun, gidip geliyor işte," dedi Eralın, Kadızade'nin yüzüne bakmıyordu.

'Hâlâ ileri Kolejinde rehberlik yapıyor mu?'

"Or'da. Seninkiler bir Kitap Kulübü açmışlar. Okuldan sonra da oraya takılıyor."

"Kim benimkiler?"

"Sanki bilmiyorsun!"

"Hayır, bilmiyorum."

"Şefik'le Bekir. Gençleri bilinçlendiriyorlarmış."

Holo-Kadızade güldü, "Çok komik!"

"Arada ben de takılıyorum."

"'İyi!' demiştim, ben de. Ancak, onayladığımdan değildi, Sayın Yargıç. Kötü bir gününde olduğu belliydi, üstüne varmak istemediydim. Yanlış yapmışım. Orada ne işi olduğunu sormalı, kendisini aklamasına fırsat vermeliymişim. 'iyi!' deyip de geçiştirince ben, onun da Bekir gibi döneklerle takılıyor olmasına şaşırmamış gibi olduydum. Cini tepesine çıktı. Çirkinleşti."

"'İyi!' değil mi? 'iyi!' dersin! Hoşuna gitti!" diye tısladı. Saniyeler içinde, düşmanca bir havaya girmişti.

'Yeni sağ oluşumlar! Kültürümüze çok fütursuzca saldırıyorsunuz siz! Hayâsızca, asalakça dadanıyorsunuz!'

"Yusuf'un ruh hallerindeki ani değişikliklere alışıktım. Buna rağmen sarsıldım."

"Ne oluyorsun, Yusuf?"

'Ne oluyorsun, Yusuf?' Holo-Eralın, Kadızade'nin taklidini yaptı,

"'Yusuf, ne oluyorsun?' Sana söyleyeyim, ne oluyorum! Türkiye tarihinin en önemli terminolojisini biz sosyalistler oluşturduk! Sizin gibi-

ler bizim kavramlarımızı elimizden alıyorsunuz! Kirletiyorsunuz! Kendinize mal ediyorsunuz!"

"Yılana bakıyormuş gibi bir ifade takınmış olması, bunun sıradan bir saldırı olmadığını söylüyordu," dedi Kadızade, "Şaşkınlığımı attım, toparlandım ben de. Adrenalinin damarlarıma hücum ettiğini hissedebiliyordum. Nerelerime vurabileceğini, sadmeyi nasıl hafifletebileceğimi kestirmeye çalıştım. Bir yandan da saldırıya uğrayan sokak köpeklerinin böyle yaptıklarını düşünüyordum. Darbenin geleceği istikâmet bellidir aslında ama zavallıcıklar kafalarını toplayamaz, dört bir tarafa havlarlar. Aynen onlar gibi, ben de bir o kelimeye, bir bu tümceye atlamak, tekmeleri savuşturmak çabasındaydım. Söylediklerini tartmaya hatta dinlemeye vaktim yoktu, içgüdülerime teslim oldum, onu en çok acıtacağını umduğum biçimde karşı saldırıya geçtim."

"Siz de üşenmeyi bırakın, gidin bir notere, sosyalist kültürünüzü tasdik ettiriverin kardeşim artık! Tasdik ettirin kavramlarınızı, bütün hakları sizde saklı kalsın!"

"Sosyalizm uğruna akciğerlerinin yansını muhtelif cezaevlerinde bırakmıştı Yusuf, ama erkekliğini değil. Karşı çıkılmaktan, hele de hazırcevap kadınlardan nefret ederdi. Bunu iyi bildiğim için yıllar yılı alttan almıştım alışık olduğu üzere, 'Aşkolsun, Yusuf! Sen nasıl beni yeni sağ oluşumlarla aynı kefeye koyarsın?' gibisinden bir şeyler geveleseydim, alçaklık, hayasızlık suçlamalarının bir kalemde silineceğini, hiç söylenmemiş gibi olacağını biliyordum. Bu durumda bana bir duyan oldu mu diye etrafa bakınmak kalacaktı. Duyan olduysa şayet, ki o gece vardı, Safinaz'daki herkes bizi dinliyordu, tanıkların gözlerinin içine bakacak, hoşgörü gülücükleri saçacaktım 'Siz, ona aldırmayın! Konuşuyor işte!'

Ama o gece havamda değildim. Satır aralarını okumak, Yusuf'un suçlamalarının bana yönelmediğini, başka bir şeylere canının sıkıldığını, hırsını her şeye rağmen yakını olduğum için benden aldığını anlamış olmak istemiyordum. 'Siz' diye başladığında 'Siz'in muhayyel olduğunu, beni içermediğini varsayabilecekken, yapmadım. Tersine, Yusuf'un muhatabının tüm çağrışımlarıyla 'Ben, İmre!' olduğuna kesinlik getirdim. 'Kardeşim' kelimesini de aynı nedenle, aramızdaki sınırı belirginleştirmek için kullandım. Biz ayrılalı epeyce bir zaman olmuştu.

Kendisi artık Birgen'le beraberdi ama bana bacı demeye razı olmadığını biliyordum. 'Kardeşim' demek suretiyle palamarı atmış, ona el olduğumu ilân etmiş oluyordum.

Şimdi, buradan bakınca, utanç verici bir çaresizlik olduğunu teslim ediyorum! insanlık tarihinin en önemli dillerinden birisinin yaşayakalmasını noter tasdikine indirgemek, odamı lafazanlıkla sersemletip, düşünmeye zorlamaya çalışmak! Oysa, 'konuşuyor' olsaydık, konuşabilseydik, ne Yusuf bana saldıracak ne de ben onun söylediklerini öyle algılayacaktım. Bir kere, 'yeni sağ oluşumlar' dediği neydi, onu bilmiyordum. Tanım benim zihnimde POSTMODERNİSTLER'e nahoş bir göndermeden ibaretti. POSTMODERNİZM neydi ne değildi, bunu da biliyor değildim. Kendilerine POSTMODERNİSTLER diyen birilerinin varlığına, bu birilerinin devrim yoluna birlikte çıktıkları Yusuf'a ihanet eden eski arkadaşları olduğuna dair kulağıma bir şeyler çalınmıştı, hepsi o kadar. Buna karşın, bu kadarcık bir söylenti, POSTMODERNİZM karşısında tavır almamı sağlamaya yetmiş, Yusuf beni bunlarla bir tuttu diye kalbim kırılmıştı! Kaldı ki, sosyalist ya da değil, herhangi bir kültürün kavramlarına, Yusuf'un dediği gibi, dadanılıyorduysa şayet, o kültür güçlüdür diye düşünürdüm. Serbest piyasacıların, POSTMODERNİSTLER'in, kim ihtiyaç duyuyorduysa artık, sosyalist kavramlara başvuruyor olmaları, toplumcu değerlerin yaygınlaştığını müjdelediği için beni özellikle memnun ederdi çünkü itiraf etmeliyim ki, 90'lı yıllardaki genel kanının aksine, YENİ DÜNYA DÜZENİ'nin sosyalist düşünceyi meşrulaştıracağı inancındaydım. Sömürülmezlerin ve Mağdurların ortak hareket edebileceklerini düşünüyordum!

Ayrıca, sosyalist kültür kimsenin tapulu malı değildi. Elimizden alınıyor kaygısı saçmaydı. Yusuf'un tavrı bana eski yazının büyüsüyle tanışan imam Hatip birinci sınıf öğrencisinin, Kur'an'ı devlet okuluna giden akranından kıskanmasını anımsatmıştı. Öyle söyledim. Ama yine de didişmekten vazgeçmedim. Sonradan yadsıyamasın, tevil edemesin diye söylediklerini birer birer kayda geçirdim."

"Hayasızca, öyle mi? Alçakça!"

"Aynen, canım!" diyordu Holo-Yusuf, "Hayasızca, alçakça ve asalakça! Siz yaşamıyorsunuz, kızım! Alayınız kurmacasınız! Temelsiz, duygu yoğun! Hayattan aldığınız verileri kendinizi doğrulamak için

kullanıyorsunuz! Oysa, en derli toplu kültür tasarımı sosyalistlere aittir!"

"Kültür tasarımıymış!" Mahkeme salonunu dolduran Mağdurlar, gülmeye yuhalamaya koyuldular!

"Haklısınız!" dedi Kadızade, "Rakının başına çökmüş iki koskoca insan, birimiz ciddi ciddi 'kültür tasarlamak'tan bahsediyor, diğerimiz, bu namevcut sürecin dışında olmadığını kabul ettirmek için çırpınıyordu! Acıklıydı, rezillikti ama eski defterlerimden olmak istemiyorduysam, tartışmayı reddedip, Yusuf'la aramızdaki son köprüleri de atamazdım, bunu anlamalısınız. Körkuyumda Osman Amca neydiyse, solculukta da Yusuf oydu çünkü, İslam'ın tek karşılığının Osman Amca, Osman Amca'nın tek karşılığının Müslüman olması gibi, sosyalizmin tek karşılığı Yusuf, Yusuf'un tek karşılığı da 'devrimci'ydi. Solun sayılı duayenlerindendi. Yusuf'a muhalif sosyalist olunamazdı. Yusuf, hata da yapsa, yanlış da söylese bu böyleydi. İslam'ın 'Hakikati talep edip de yanılan adamın hali, bâtılı talep edip de ona nail olanın haline benzemez' hükmü, Safinaz Bar'da da geçerliydi. Yusuf'a ters düşmek, en hafifinden yeni sağ oluşumlara, 'bâtıla' meyletmek anlamına gelir, ilişkiler sorguya açılır, gizli amaçlardan kuşkulanılır, kesine yakın bir olasılıkla da öyle olduğuna hükmedilirdi. Muhalifin mahkûm edilmesi meselâ, MİT mensubu olduğuna karar verilmesi, için tek bir cümle yeterli olurdu. Sayısız örnekleri vardı. En ağır suçlama da buydu zaten, istihbaratın 'milli'sinin halka yönelik bir fesat olduğundan hepimiz emindik."

"Alayınız şair!" diye bağırıyordu, Holo-Eralın, "Alayınız kurmaca! Alayınız tekil kimliğinizi bir bok zannediyorsunuz! Kendiniz için yeniden düşünce kuruyorsunuz! Düşüncelerinizi sürekli yeniliyorsunuz! Kendinizi teori karşısında sınamak yerine, hayattan aldığınız verilerle doğrulamaya kalkıyorsunuz! Sonra gelsin halka hiçbir şey söylemeyen, çok ayrıcalıklı, çok ayrıksı bireysel vicdan imgeleri! Yalan mı? Hadi, söyle! Cevap ver!"

"Ayrıksı, imge gibi sözcükler kullanmaya başlayınca rahatladığımı, nefesimi bıraktığımı hatırlıyorum," dedi İmre Kadızade, "Sosyalist ilmihalin 'kültür sanat' sayfalarına geçmişti Yusuf ve ben bu başlık altındaki formaları iyi bilirdim. Ben de toplumcu sorumluluğumun bilin-

cinde olduğumu belirten tavrımı takındım, yanıtlarımı otomatiğe bağladım. 'Yaptığın saptamalara katılıyorum,' dedim ciddiyetle, 'Bugün kültürel parçalanmayı dilsel bir kargaşayla birlikte yaşıyoruz. Kavramlarımızı yeniden diriltmek, onlara bizim yüklediğimiz anlamları yeniden hatırlatmak, var olan anlamları yeniden açığa çıkartmakla yükümlü olduğumuz kaçınılmaz bir olgu.'"

Holo-Eralın, düşünür gibi durakladı, "Geçmiş deneyimlerimiz bu konuda uyarıcıdır,' dedi, "Yanlış anlama, yeterlidir demiyorum. Yeterli değildir ama uyarıcıdır. Bugünün gereksinimlerine bağlı olarak yeni bir sosyalist ahlâk oluşturmalıyız."

Holo-Kadızade'nin "Sence bu biraz ayrıksı bir tavır olma tehlikesini de beraberinde getirmez mi?" dediği duyuldu, "Bu saatten sonra yeni bir sosyalist ahlâk oluşturmak, yani!"

"Yeniden düşünce kuruyorsunuz, kendinizi hayattan aldığınız verilerle doğrulamaya kalkıyorsunuz, düşüncenizi sürekli yeniliyorsunuz diye suçladığı için bu son cümlenin bir tuzak olmasından kuşkulanmıştım," diye açıkladı.

'"Aklına estiği gibi düşünüp, aklına estiği gibi takılanlar bi'datçı ve kendiliğinden ihdas edicidirler.' Biz böyle öğretilmiştik.

Ortodoks bir tavır almamım mı, revizyonist takılmamım mı daha doğru olacağını kestirmeye çalışıyordum. Açıkçası, benden hangisini bekliyorduysa ona göre devam edecektim. Pohpohlamayı denedim.

'Sen meselâ. Sen, hayattan aldığın verileri kendini doğrulamak için bir olanak olarak asla kullanmamışsındır, yanılıyor muyum? Hep teoriye karşı sınarsın kendini, hayatın gerçekliğine karşı değil.'

Böyle düşündüğüme memnun oldu. Memnunluğu alçakgönüllü davranmasını kolaylaştırdı, 'Herkes yaşadığımız başıbozukluğun, parçalanmışlığın sorumlusudur,' dedi. 'Biri çıkıyor, 'Ben özgürüm, canım ne isterse söylerim,' diyor, öteki çıkıyor, 'istediğimi savlarım' diyor...'

Bu çizgiyi sürdürmeye devam ederse, argümanının '...ama olmaz, herkes her istediğini söyleyemez' şeklinde anti-demokratik bir çıkarsama ile sonuçlanacağının farkına vardı, duraladı. Yardımına koştum,

'istediğini konuşamazsın' diyemeyiz insanlara ama Sassure'nin o saptamasını hatırlamak lâzım, 'ifadenin hiçbir maddi sınırlayanı olmadığı için sözcükler özgürdür. Üretim maliyeti yoktur. Anlam kuralları içinde arzuya göre çoğaltılıp, kullanılabilirler.'

'Sassure' kimdi, hatta böyle birisi var mıydı onu da bilmiyordum. Bir zamanlar Gökhan adlı bir arkadaştan duymuştum, hepsi buydu. Formatların üretim maliyetlerinin olmadığına katılmam mümkün değildi. Tersine, formatların insanlık tarihinin ürünleri oldukları için çok kıymetli olmalarından öte 'veri' olduklarını düşünürdüm. Ne ki, Yusuf beni onaylamıştı, başını sallıyordu. Bunu görünce bir uzlaşma daha patlattıydım, 'POSTMODERNİSTLER de bu lâfa balıklama atlıyorlar! Oysa ben 'istediğim gibi düşünür, istediğim gibi yazarım' diyenlerin gerçekte özgür olmadıklarını düşünüyorum. Bunlar düzenin verili edebiyatını yapıyorlar!'"

"Dilin maddi belirleyeni olduğunu anlayabilmek için toplumsal kaynağına yakın olmak gerekir. Ama dili kendi içinde bir yapı olarak alırsan, belirleyeni yoktur."

"Ne demek istediğini anlayabilmiş değildim," dedi Kadızade, "Buna karşın, 'Aslında edebiyat da bir devrim bekliyor,' diye içimi çektim, 'Sorun, sadece mevcut düzeni yıkmak değil, verili edebiyata ilişkin bir iç savaşım da verilmeli.'

'Tanıklıktan müdahilliğe geçilmesi şart!' dedi Yusuf da, 'Bize verili insan tasarımını yıkan, yeni insanın oluşumuna ilişkin ipuçları veren yazarlar lâzım. Bugün yazar olmanın ilk eşiği çağına müdahale etmektir.'

'Yazar çağının tanığıdır övgüsü de hikâye,' diye destekledim, 'Bu, tanıklık sorunsalı On dokuzuncu Yüzyıl burjuva gerçekçiliğine özgü bir kavram. Zola, Balzac filân için geçerli. Çağa tanıklık yapmak, günümüz yazarı için olsa olsa bir sövgü olur. Ben böyle düşünüyorum.'"

"Bu saptamalarına katılıyorum!" dedi Yusuf.

"Sayın Yargıç, hangimiz daha adiydik bilemiyorum! Bileşik kaplar gibi, birimizin riyakârlığı ötekimizde nüksediyor, çoğalıyor, şekil değiştiriyordu. Bu rezilâne uzlaşma gösterisinde Yusuf'la hemfikir olduğum

tek bir nokta vardı, o da hepimizin onun deyişiyle 'kurmaca' olduğumuz. Hepimiz 'kurmaca'ydık, ama kendimizi hayattan aldığımız verilerle doğruladığımız için değil. Tam tersine, hayattan veri almadığımız, almayı reddettiğimiz, muhtelif kurgusal dünyalarda yaşamakta ısrar ettiğimiz içip, 'kurmaca'ydık. Gelip geleceğime pişman olmaya başlamışken Tevabil geldi."

Holo-Tevabil, başı omuzlarına gömülü, kısa boylu, otuzlu yaşlarının başlarında, esmer bir adamdı. Bel ağrısı çekiyormuş gibi bir hali vardı. Durmadan sigara içiyordu. Onu gören Yusuf, gürültüyle kalktı, Birgen'in yanında dikilen Tevabil'e sarıldı,

"Vay, Can, hoş geldin! Geç otur şöyle, geç otur!' Birgen Cebi'ye döndü, "Nereden buldun bunu?"

"Kulübe uğramıştı, aldım geldim," dedi Holo-Birgen.

"Niye bu kadar geç kaldınız? Az daha yeni yılı kaçıracaktınız!" Kahkahayı patlattı, "Öyle değil mi, Tevabil?" İmre Kadızade'ye sergilediği nemrutluğundan eser kalmamıştı.

"Öyle, Yusuf Abi," dedi Tevabil.

"Birgen'i bile değil, Tevabil'i kıskandığımı hatırlıyorum," dedi Kadızade, "Kalkmış, yerimi vermiştim."

"Sizi de yerinizden ettik," diye mırıldandı, Tevabil, dişlerinin arasından.

"Aldırma, onlar bir yer bulurlar kendilerine. E, anlat bakalım nasıl gidiyor?" Yusuf, Halil'e servis yapması için işaret etti.

"Taş Kömürü İşletmeleri'nin özelleştirilmesine karşı çalışma yürütüyoruz. Ocaklarımıza yatırım yapılması, işçi alınması için mücadele veriyoruz. Tarım ve hayvancılıkla geçimini sağlayan köylülerimizin tarım akçelerini kaldırma girişimlerine karşı onlarla birlikte direniyoruz."

"Duydun mu, bak?" Yusuf'un, İmre'ye lâf attığı duyuldu.

"Çok iyi!" dedi kadın.

"Alay mı, ediyorsun?"

"Kötü kötü bakıyordu ama ben alay etmiyordum. Sayın Yargıç, ben kendimi fenomenci saydığımdan, her olgunun kendi koşulları içinde değerlendirilmesini savunurdum. Ne piyasa serbest olacak diye kategorik olarak özelleştirmeye ne de sosyalist kalacak diye kategorik olarak özelleştirmemeye yanaşırdım. Yusuf'a, 'Hesap kitap meselesi,' demem bundandı, ama gördüğünüz gibi büsbütün hırslandı. Benimle ilişkisini kesti, Tevabil'e döndü."

"Türkiye'deki son siyasi tabloyu nasıl görüyorsun?"

"Türkiye, ABD patentli hizmet eden IMF ve Dünya Bankası'nın dayattığı politikaları hayata geçiren hükümetler dönemine girmiştir."

"Dayatılmış politikalar nelerdir?"

"Özelleştirme, SSK'nin çökertilmesi, hayvancılığın ve tarımın çökertilmesi."

"Ocakların son durumu nedir?"

"Daha önce elli bin çalışanımız vardı, şu anda ise bin sekiz yüz mevcudumuz var. Bunun sekiz yüzü ocak işçisi, iki yüzü güvenlik görevlisi, diğerleri ise memur statüsünde elemanlarımızdır. Burada Mustafa Kuran gibi taşeronluk yapanlar ANAP ve MHP destekli kaçak ocaklar çalıştırmak istediler. Biz buna sendika olarak müdahale ettik. Daha sonra işçilerimizi toplayarak ekmeğimizi, aşımızı elimizden almak isteyen mafyaya karşı mücadele ettik."

"Mustafa Kuran'ın mafya ilişkileri ne düzeyde?"

"Soruyor musun, abi! Adam, mafyanın Allahı! Ayrıca yeşil sermayenin bekçi köpekliğini yapıyor. Bu mücadelemize katkıda bulunan yerel televizyon başta olmak üzere, yerel basının katkılarıyla, sendika başkanımız Şemsi Denizer'in müdahalesiyle başarıya ulaştık, ileriki dönemlerde daha büyük saldırılarla karşı karşıya kalacağımızı biliyoruz."

Yusuf'un "Arkadaşlarla biz Türkiye'nin 1919'ları yaşadığını tahlil ediyoruz," dediği duyuldu, "Bu değerlendirmeye ne diyorsun?"

Mağdurlar, gülmekten yerlere yatar gibi yaptılar. Ayaklarını yerlere vuruyor, ellerini çırpıyorlardı. Yargıç V. Levin'in uyarılarını dahi dinlemediler, Yusuf Eralın'ın değerlendirmesi o kadar komiklerine gitmişti.

"Türkiye'nin 1919'ları yaşadığı tahlili doğrudur diyorum," diyordu Tevabil, "Ülkemiz küreselleşme ve YENİ DÜNYA DÜZENİ altında sömürülmek istenmektedir. Parlamentoda Türkiye'yi temsil eden düzen partileri çözümsüzlük üretmektedir. Bağımsızlık sorunu tüm emekçi halkın sorunudur. Bu anlamda evrensel düşünmeliyiz, çünkü evrensel boyutlu dünya emekçilerine saldırı vardır."

Holo-Yusuf, "Sınıf olarak oklarımızı nereye çevirmeliyiz?" diye sordu.

"Oklarımızı emperyalizme çevirmeliyiz," dedi Tevabil, "Çünkü tüm sorunun arkasında Amerikan emperyalizmi var."

Birgen Cebi, otuz yaşlarında, orta-boylu, kumral bir kadındı. Karadenizliydi. Buğuluymuş gibi duran çağla yeşili gözlerinin, ensesinde topladığı saçlarının vurguladığı mükemmel yüz kemiklerini ışıklandıran duru beyaz teninin güzelliği, İmre Kadızade'yi her zamankinden daha çok etkiledi.

"Gel, biz şurada oturalım," diyordu, "Bunlar eskilerden konuşurlar şimdi!"

Holo-Kadızade, Birgen'e Devrim'i tanıyıp tanımadığını sordu.

"A, tanımaz mıyım?" diye ünledi genç kadın, "Çok şeker kızdır! Kulübe geliyor. Kitap kurdu! Ne oldu, bir şey mi var?"

"Bu akşam bendelerdi, ailecek. Düşündüğümden farklı gördüm."

"Amaaan! Sen katısındır, ondan öyle görmüşsündür!" dedi Birgen Cebi, "Biraz delişmen bir çocuk, o kadar. Şimdi artık hepsi öyle. Ben bu gece neden geç kaldım, biliyor musun? İsmail'le seansım vardı. Uzadı, kurtulamadım."

"İsmail, Gazi Mahallesi olaylarında -Birgen, 'bozgununda!' diyordupolisten kaçarken bir eve dalmış, hane halkını sekiz saat süreyle rehin

tutmuş olan çocuktu. On dört yaşındaydı. Gazetelerde boy boy resimleri çıkmıştı. 'Göreceksin, nasıl yürekli bir çocuk!' diye başladı meslektaşım."

"Bize altı ay önce geldi. Devrimci olmak mücadele etmek istiyordu. Ortaokulu bitirmesine bir yıl kala bırakmış, gelmiş. Ne ailesi ne arkadaşları durdurabilmişler! Burada birçok korsan eyleme katıldı. Kiminde örgüt pankartı altında, kiminde maskeli. Kimse sormuyordu hangi örgütten olduğunu, nereden geldiğini. Mutluydu. Düşler âlemine bir yerinden katılmıştı. Cezaevlerindeki ölüm oruçlarına destek eylemi doruk noktaydı İsmail için. Devrimcilerin kurtarılmış bölgesiydi, düşlerindeki Gazi Mahallesi. Eylem başladığını duyar duymaz koştu gitti. Televizyonlardan izlemiş, gazetelerden okumuş.

'İşte!' diyordu, 'Mücadele bu! Polislerle çatışıyorlar, panzerlerin üzerine çıkıyorlar, ölüyorlar, illegal çalışma yaparlar, silâh kullanırlar, barikat kurarlar, polisler korkar giremez. Gazi halkı, örgütlerin denetiminde her zaman ayaklanmaya hazırdır!'

Ama eylemden sonra morali bozuldu. Kulübe geldi, bizi buldu, psikolojik problemleri olduğunu söyledi. Tedavi olmak istediğini söyledi."

"Sayın Jüri Üyeleri, devrik cümle oldum olası kışkırtıcı gelmiştir bana. Bir olayın devrik cümle ile anlatıldığını duyduğumda, birtakım duyguların dayatılmaya çalışıldığını hisseder, teyakkuza geçerdim. O defa da öyle oldu. Hatırlıyorum, Birgen'in İsmail'e ilişkin coşkusunu tepkisiz bırakmamak için kendimi zorlamış, ama 'Öyle mi?' demeyi ancak başarabilmiştim."

"İkinci gecenin sonunda polis panzerlerle ve bariyerlerle, barikattan eze eze geçti, bunların hepsi dağıldı," diye anlatıyordu Holo-Birgen, "Elinde silâh olan da bırakıp kaçtı ya, İsmail iki elinde iki molotof kokteyli, cebinde çakmak, bir eve giriyor, 'Oturun kimse yerinden kıpırdamasın, yoksa yakarım!'

Sekiz saat öylece tutuyor insanları, buna inanabiliyor musun? Ne diyor, biliyor musun? 'Gazi Mahallesinde polisten kaçarken istediğin eve girersin,' diyor, 'Çünkü seni ihbar ettiklerinde başlarına neler gele-

ceğini bilirler, seslerini çıkarmazlar. Evleri havaya uçabilir, yaralanabilirler. O nedenle kapısını çalıp girersin.'"

Holo-Kadızade'nin, "On dört, dedin, değil mi?" diye sorduğu duyuldu, "İsmail henüz on dört yaşında!"

"Barikat çocuklarının hepsi o yaşlarda!" dedi Birgen, coşkuyla, "On sekiz yaşına gelenleri polis gözaltına alıyor, İsmail, 'Esas militan onlar,' diyor, 'Nerede savaşacağını, nerede geri kaçacağını, nasıl yakalanmayacağını biliyor onlar!'

Tutuklu ailelerinin başlattığı açlık grevinin ikinci günü Cem Evi'nde toplanmış bunlar. Ziyarete gelen mahallelinin dışında hepsi maskeliymiş. Çoğunun elinde molotof kokteylleri varmış.

Yolları kesmişler, İsmail, 'Benim içim kıpır kıpırdı,' dedi, 'Şu insanlara bak!' diyormuş kendi kendine, 'Poliste burun burunalar! Her an çatışma çıkabilir!'

Ama beş gün beklediler, çatışma çıkmadı, biliyorsun. Bu arada eylemcilerin arasında iki kişi yakalanıp, sivil polis oldukları anlaşılınca bunların morali iyice bozulmuş. Polis barikatları ezip geçince de yıkılmış tabii."

"Tabii," diye mırıldandı Kadızade.

"Aslında, bütün örgütler arayış içinde. Hepsi ses getirecek eylem arıyorlar. Gazi eylemine kadar olanlar ufak tefek eylemlerdi. Otobüs yakma filân gibi eylemleri kimse tutmuyor artık. Bunlar, cezaevindeki ölüm orucu eylemini bir üst aşamaya sıçratacak büyük bir eylemin de ancak Gazi Mahallesi'nde mümkün olduğunu saptamışlar. Halkın gelebileceği, çatışma çıkabileceği, basının öncekiler gibi baş sayfadan verebileceği bir eylem planlamışlar. Barikatları bu amaçla kurmuşlar. Arabaları çekmişler, tüpleri toplamışlar, keresteleri yığmışlar, lastikleri getirmişler. Molotofkokteyli için malzeme hazırlamışlar, İsmail, heyecandan ölecek gibi olmuş, ilk gece on beş kişiyle birlikte nöbet tutmuş. 'Barikatın başındayız. Bekliyorum evlerden insanlar çıkacak, barikatlara yığılacak. Polisle çatışılacak. Ama bakıyorum kimse yok!' diyor. 'Herhalde duymamışlardır, polisler baskı yapmışlardır. Mutlaka ikinci gün gelirler,' diye umuyormuş. İkinci gün olmuş, eylemcilerin

sayısı otuza yükselmiş, daha kalabalık görünsünler diye, Komite, her tarafa ateş yakılması için emir vermiş. Halk, yine gelmemiş. Ama basın geliyor. 'Burjuva basını bizi destekledi,' dedi İsmail. Fotoğraf çekecekleri zaman bunlara yüzlerini maskeyle kapatmalarını söylüyorlarmış. Aslında Alevi sorunsalında burjuva basını duyarlı hareket ediyor. Eylemcilerin yanından hiç ayrılmamışlar. Bunlar da, gece boyunca ateşi körüklemişler. Slogan atmışlar. Tek sıra yürüyüş yapmışlar. Gazi halkı yine görünmemiş. Açlık grevi tutuklu yakınlarını ziyaret ediyorlarmış ama barikata uğramıyorlarmış. Bu arada halktan biri yaklaşıp, 'Yanlış yapıyorsunuz!' dememiş mi, İsmail atlamış adamın üstüne, 'Kafasını gözünü kıracaktım!' diyor. Zor çekmiş almışlar. Bakmışlar olmuyor, kimse gelmiyor, birkaç kişi, ellerinde sopalar, başlamışlar esnafı dolaşmaya. Tehdit ediyorlarmış ama esnaf aldırmıyor, elinin tersiyle kovuyormuş bunları. Kahvede konuşmaya kalkmışlar, yine kovulmuşlar. Sonunda, mahalleden birisi kalkmış, 'Buraya geldiğinizde devrimcisiniz dedik, saygı gösterdik. Ama artık işin bokunu çıkardınız,' demiş bunlara, 'Sizin yüzünüzden çocuklarımız işkence görüyor, ölüyor. Eskiden polis Gazi Mahallesi'nde böyle terör estirmiyordu. Siz terk edin burayı, biz başımızın çaresine bakarız.'

Yıkılmış çocuk! Erzak almak için bakkala girmiş, bakmış bir kadın ağlıyor. Kadın, İsmail'i görünce üstüne yürümüş, 'Terk edin burayı, gidin başka yerde yapın eyleminizi!' diye bağırmış, 'Sizin yüzünüzden işe giremiyorum. Gazi'de oturduğumu söylediğim an kapı önüne atılıyorum.'

Sonunda da polisler ezmiş geçmişler zaten. Bu da bir eve girmiş. Hane halkını tam sekiz saat rehin tutmuş. Öyle bilinçli ki yeni gençlik, şaşarsın! Ne diyor biliyor musun, 'Halk örgütlerden bıktı, Hocam,' diyor. Doğru söylüyor. Eskiden İsmet Paşa Caddesi'nde bir slogan attığımız zaman, o mahallenin her tarafından insanlar barikata gelirlerdi. Şimdi, bunlar bir slogan atıyorlar, sokaktaki adam dönüp bakmıyor bile! 'Konuşuyorlar işte!' Böyle diyorlarmış. Buna karşın, İsmail'in devrime olan inancı dimdik ayakta. Gazi halkının duyarlı bir halk olduğuna inanıyor. 'Senin eylemine gelmez ama devrimciler hakkında kötü konuşanları da susturur,' diyor. 'Yayın organlarını alır okur. Gazi halkı, yarın kendine yönelik bir şey olduğunda yine isyan eder. Ama bu

örgütler orada böyle davranmaya devam ederse, on beş yaşında genç de kalmayacak Gazi'de, bu örgütler de kalmayacak.'"

Holo-Birgen, "İsmail'in düşleri dağılmış!" diye içini çekti.

"Çocuk, çelişkiler içinde! Bir yandan da filmi geri sarıyor, eylem sırasında fark etmediği görüntüler bir bir gözünün önüne geliyor. 'Devrimcilerin kurtarılmış mahallesinden kovulduk,' diyor bir kez, 'Polisler gençleri gözaltına alırken, kadın evinin balkonundan halısını silkeledi arkadaşların üzerine. Neredeyse her evden bir kişi var içerde. Devlete en büyük nefreti duyması gerekenler onlar ama gelmediler işte.' Tipik bir Vietnam sendromu yaşıyor anlayacağın."

"Sayın Yargıç, Sayın Jüri Üyeleri sükutumun ikrardan geldiğini düşünmemelidirler. Aklımdan geçenleri kendime saklamış olmamın iki nedeni vardı. Bunlardan birincisi, Birgen Çebi'nin benim Öğrencim ve aynı zamanda Yusuf'un sevgilisi olarak selefim olmasıdır. Birgen Çebi'nin meslek ve aşk hayatının kökeninde ben vardım. Birgen'in meslek ahlâkına ilişkin çok haklı da olsa bir eleştirimin hatta önerimin bile cinsel kıskançlık olarak yansıyacağını biliyordum. Bu benim için kabul edilemez bir durum olurdu, ikincisi, ben militanlarla çalışmaktan hiçbir zaman hoşlanmamışımdır.

Militanlarla ve âşıklarla çalışmaktan uzak durmuşumdur, Sayın Yargıç, çünkü ikisinin de aynı kapıya çıktığını, aşkın psikoterapi ile temelde uyuşmadığını düşünürdüm. Biz, psikologlar, karanlıkla savaşır, aydınlanmayı arardık. Oysa militanların ideolojilerine duydukları aşk gizemle beslenir, irdelendiğinde ufalıp, dağılırdı. Kitlelerin alkışladığı, bazen de bütün ümidini bağladığı birisini, bir 'kahraman'ı çözümlemek netameli bir işti. Bilimin icaplarını yerine getireyim derken kendisini ailesine, ülkesine, sınıfına ihanet içinde bulabilirdi bir psikoterapist.

Eski Türkiye'de özellikle de Anadolu Devletçikleri Hareketi sırasında, tedavi ettiği militanın sorunları terapistin kendisi için de cevaplaması gereken kişisel sorunlara dönüşüyor, böylece, biri gözlemci diğeri katılımcı olmak üzere iki ayrı rol üstlenmek durumunda kalıyordu insan, iyi gözlem yapabilmek için nesnelliğimizi korumak zorundaydık ama katılımcı olarak, karşımızdakinin yaşamına girer, bu karşılaşma-

dan etkilenir hatta değişime uğrardık, çünkü hastamızın meseleleri aynı zamanda bizim meselelerimizdi. İtiraf etmeliyim ki, cinsel sakatlığıma karşın, hatta belki de ondan dolayı, romantik ya da ideolojik aşkın büyüsüne kapılmayı çok istemişliğim olmuştur. Ancak, tam o noktada gözlemci kimliğim müdahale etmiş, nedir, niçin, acaba mı, tek yol bu mu, hem o hem de bu olamaz mı, derken tutkumun nesnesini deşifre etmişimdir ve gizem kaybolmuştur.

Sayın Jüri Üyeleri, Sayın Mağdurlar, benden ne âşık ne de militan olabilmiştir! Oysa Birgen Cebi, mesleğini ideolojisi doğrultusunda sürdürebilmiş bir arkadaşımızdı. Ben yalpalar, doğaçlama yapar, el yordamıyla yön bulmaya çalışırken, kendisi, verili bir terapi sistemi uygulayarak kesinliğe ulaşırdı. Onun yöntemine insan ruhunu zayıflattığı, yönlendirdiği gerekçesiyle karşı çıkardım ama kendisinin Devrim'e söyledikleri doğruydu: Benim seanslarım biri diğerinden daha dertli iki insanının sohbetine dönüşürdü. Hastanın ya da toplumun sorularına kesin cevaplar getirmek yerine, onların öznesi ve nesnesiymişim gibi iştirak ederdim. Bu tutumum, hırpalanmayı baştan kabul etmem demekti. Buna karşın, Osman Amca'yı öldüren yeğenimi, Toprak'ı bile bilinçlendirmek adına güçlendirici ve avutucu bir yiğitlik yanılsamasından yoksun bırakamamışımdır! Ne yazık ki, aynı tutum, öz kardeşim Oğuz'un durumunda da geçerli olmuştu. Ömür boyu sakat kalacağı açık bir militana 'Sen kendi kurmaca dünyanın kurbanı oldun!' diyememişimdir. Bunu diyemediğim içindir ki, her hadiseyi kendi koşullarında iyileştirmeye çalışmış, eklektik olmakla haklı olarak suçlanmışımdır.

Eski Türkiye'nin belirleyici niteliği, ideoloji yokluğuydu, Sayın Yargıç. Eski Türkiye'nin ideolojisi yoktu. Siyasi ilkeleri, teorileri, idealleri, felsefesi yoktu. Yönü, hedefi, pusulası, öngörüleri olmadığı gibi, liderliğinin entelektüel unsurları da yoktu. Eski Türkiye kültürü, duyguların egemenliği altındaydı. Başat duygu da korkuydu. Ben, siyasi felsefesi olmayan, anti-ideolojiyi ideoloji edinmiş bir ülkenin vatandaşı olarak, okyanusun ortasında, rüzgârın merhametine sığınmış, rastgele yol alan bir sandalda gibiydim. Sandalı sarsarsam batacağından korkmuş olmam ihtimal dâhilindedir. Bu nedenle uzlaşma yolunu seçmiş de olabilirim. Nahoş olayları geçiştiren bir zapping ustası hüviyetindeydim."

"Bir zapping ustası, bu bendim! Çevremde insanların birbirlerini boğazladıktan dönemlerde bile, benim ölümcül farklılıklarının Türklerin ideolojilerinden değil, psikolojilerinden kaynaklandığını düşünmüş olduğum doğrudur! Osman Kuran'ı, Kenan Kadızade'nin, Yusuf Eralın'ın, daha sonra Toprak Kuran'ın gırtlaklaşmalarını her zamanki münasebetsizlikler listesine ekleyip, uykumu kaçırmamayı yeğlediğim de doğrudur!

Her Türk gibi ben de öylesine tecrübeli, öylesine idmanlıydım ki, zapping eyleminde, beni oluşturan unsurlardan yola çıkıp, ben bile bulamazdım beni!

Bilincim, her şeyin ortaya çıkacağı yarına, yani KOALİSYON'a, kurgulanmış gibiydi. Ne kin tutabiliyordum ne aile fotoğrafları ne de günlük! Nitekim, o yılbaşı gecesi Devrim daha kapıdan çıkarken dudaklarıma yerleşen duanın hayli açıklayıcı olduğunu düşünüyorum: 'Tanrım, bana değiştirilebilecekleri değiştirecek cesaret, değiştirilemeyecekleri sineye çekecek sabır, ikisini birbirinden ayıracak akıl ver, âmin!'

Besbelli ki, dünyayı düzene koymaya adanmış bir devrimcinin duası değildir bu! Bir Talip'in duası hiç değil! Katolik İrlanda'dan ödünç almış olmamı tuhaf karşılayabilirsiniz. Ama ben duamı imamı Azam Ebu Hanife'nin de onaylayacağından emindim, 'Onlarınkinden daha iyi bir düzen kuramayacaksanız yöneticilerinizi haletmeyin,' diyen kendisiydi. Bir diğer hocamın," Doktor Irvin Yalom'un tembihini de söyledim mahkemenize, 'Sunacak daha iyi bir şeyiniz yoksa hiçbir zaman eldekini almayın!' ideolojileri, aklın değil, akla uydurmanın ürünleri kurmacalar olarak gördüğümden, Dr. Yalom'um öğüdünün dünyaya dair inançlarda da geçerli olduğunu düşünürdüm. Toplumların felsefi temelleri kadar sağlam olduklarını, öninsan dönemini arkada bırakmış, 'us'lanmış birey ve toplumların ideolojisiz yaşayamayacaklarını düşünmemiştim.

Ben, Anadolu Devletçikleri Hareketini izleyen felâketlerin en karanlık günlerine, güneşin parladığı başka bir yerlerin var olduğu bilgisiyle tahammül ettim! Kuantum fiziğine de bundan dolayı dört elle sarılmış olduğumu anlıyorum. Kuantum fiziği, Yusuf'u meselâ, bir tarih

hatası olarak görebilmemi sağlıyor, Yeni Sağ Oluşumlar suçlamasına esneyecek kadar kayıtsız kalabilmemi mümkün kılabiliyordu!

'Moleküler düzeyde cinler, periler yoktur,' derdi Erkânı Keyman, 'iyi ki de yoktur, zira cinler, periler fizik yasalarına itaat etmezler ama moleküller eder. Molekül mühendisleri inançlı insanlardır, kanunlara riayet ederler, fiziğin ve kimyanın kanunlarına.' Ben, moleküler düzeyde ideolojilerin de olmadığını biliyordum. Tek bir doğru vardı: Her şeye karşın canlı kalmak isteyen gen. Taşıyıcı bedeni yemeğe, sevişmeye, çocuk büyütmeye zorlayan gen. Genlerin yaşayakalması için bedenlerin hayatta kalmaları sağlanmalıydı. Bir görevim vardıysa benim, o, yaşayakalmak ve yaşayakaldırmaktı. Öyle düşünüyordum.

Saçaklı Mantıkçılar kesin bir zafer kazanıncaya kadar, kendim de dâhil olmak üzere zafiyet saydıydık bu tutumumu. Kariyerimi de ayrıca zedelemiştir. Birgen'i kıskanmışsam, ideolojisini ve mesleğini uyum içinde yürütüyor olduğundan kıskanmıştım, yoksa Yusuf'u çoktan helâl etmiştim kendisine. O gece, İsmail'in Thanatos'la randevulaşmasını anlatırken ki coşkusu ürpertmişti beni. Ama Birgen'le konuşurken, düşüncelerimi mesleki jargonun arkasına saklamış, çocuğun polis ve devlete ilişkin duygularını tek noktada odaklanan nefretin ima ettiği saplantı ihtimali ile ilişkilendirmiştim."

"Nefret, adanmışlığın belirleyici kanıtı değildir," dediği duyuldu, karşısında oturan Holo-Birgen Çebi'ye,

"Böyle her şeyi dışarda bırakarak bir kapsüle hapsedilen, kendi kendisiyle beslenen nefret, kendi üzerine çökmeye mahkûmdur. Bilirsin işte, aşk gibi. Aşk saplantısı gibi, nefret saplantısı da kişinin yapıcı enerjisini tümüyle tüketir.'

"Sen de bir tuhaf oldun! Ne yani! Polis bu! Nefret edilmez mi?"

"Polisten kategorik olarak nefret edilmez, hayır. Senin benim polisten nefret etmek için yeterli nedenimiz var tabii de, bu çocuğun var mı?"

"Sence İsmail'e polisten nefret etmemesini mi telkin etmeliyim?"

"Tizleşen sesi uyarmış, 'Evet,' diyememiştim," diye hatırladı Talip İmre, "'Evet, bence sen bu çocuğun içgüdüsel yönelişlerinin kökenlerini araştırmalıydın. Evden kaçmak, macera aramak, polisle çatışmayı yüceltmek, hatta gıpta etmek... Bunların kökenlerini araştırmalıydın.' Diyememiştim, çünkü Birgen'in ideolojisinde bu davranışlar normal hatta istenir kişilik özellikleriydi. Tıpkı tekdüzeliğin, düşgücünden yoksunluğun, tutuculuğun, aşırı düzenliliğin matematikçilerin olmazsa olmaz kişilik özellikleri olduğu gibi. Soft ya da hard, bir bilim yoktu ki, çerçevesini bir ideoloji çizmesin! Birini eleştirmek, ötekinden yana olduğunun ikrarı sayılırdı, Modernizm, bize bunu böyle öğretmişti. Nitekim susmuş, konuşmamış olmama rağmen, Birgen ne düşündüğümü zamanın ruhu aracılığıyla anladı. Keyfi kaçtı. Yusuf'un orada olduğundan emin olmak ister gibi, ondan tarafa hızla göz attığını fark ettim, izin istedim. Memnun oldu.

Sayın Yargıç, kimsenin, kimsenin kapısını çalmayacağı, sahici dünyaya ilişkin gerçekliğini duymak istemeyeceği Türkiye'nin gecikmiş bir provasıydı o gece. Devrim'i hakkıyla değerlendirebilmek için yardım dilenmeye gelmiştim ama görüyordum ki, müdahil olmak şöyle dursun, onunki gibi bir hayatın bir vakıa, bir gerçeklik olduğunu teslim etmeye bile yanaşmayacaklardı. Gelmekle hata yapmıştım. Biraz düşünseydim, Yusuf'un modelinde 'hasta' olmayacağını hatırlardım. Nasıl ki, cenneti pisleten barsakları bozuk bir huri, meselâ, düşünülemez bir şeydir, eroinman bir proleter de öyleydi. Davranış bozuklukları denilen meselelerin kapitalizmde saklı olduğuna, sosyalizmin böyle sorunları olmayacağına inanılırdı. Günahlarıyla futures-trading yapan dayım gibi, Yusuf da tüm duyarlılıklarını askıya almış, devrimi beklemekteydi. O mutlu güne kadar ne kendisinin ne de muhatabının psikolojik sorunlarını -buna 'aşk' da dâhildi- önemseyecekti. 'Fasulyeden işleri' bir yana bırakıp, solculuk yapılmasını isterdi. Gençlerin görevleri -Yusuf, 'sorumlulukları!' derdi- buydu. Sağlıklı bir topluma başka türlü ulaşılamayacağına iman etmişti."

"Yusuf, lisanın varoluş demek olduğunu bilirdi. Varoluş'un lisan ile eş tutulan bir soyutlama ve sembolleştirme ile mümkün olduğunu, formatları olmayan hiçbir şeyin var olamayacağını bilirdi. Türkiye tarihinin en önemli terminolojisi olduğuna inandığı sosyalist formatları gözü gibi sakınması bundandı. Kendisi çok sıkı kurallarla bağlı bir dil-

bilgisi uzmanı gibi çalışır, önündeki metnin gramatik bütünlüğünü tehdit edecek gibi duran en ufak bir kural ihlâline düşman kesilirdi. Ben öyle değildim. Ben, fizyolojik, ekolojik, genetik, psikolojik, ekonomik, sosyolojik hatta doğaçlama olmak üzere dağarcığımdaki tüm imkânları, bazen birini, bazen diğerini ya da birkaçını birden kullanarak çevremdeki dünyadan anlam çıkarmaya çalışırdım.

Sayın Savcı, Yusuf Eralın için tek tarik olan, benim için sadece olası yöntemlerden birisiydi. Hasım olmayan bir seyirci, bu bendim. Bakın, bilimsel sosyalist olduğunu iddia etmeseydi, Yusuf'un tutuculuğunu hoş görebilirdim belki. 'Yaşam fiziktir, yasaları var!' diye kibirlenmeseydi, Newton'a sövüp büsbütün hırçınlaştırmazdım adamı! Benim için fizik yasaları, hem bir tehdit hem de bir güvence unsuruydu. Ne var ki, insan topluluklarını teoriler biçiminde idealize eder, proletarya diktatörlüğü ile sonuçlanan hayali düzenlemeler yapılırken, fizikçilerin değil, matematikçilerin tarikinde olunduğunu fark etmiştim.

Fizikçiler, matematiği kullanırlar, matematiğe güvenirler. Matematiği çılgınca isterler ama kendi işlerinde matematiğin mantıksal kesinliğine asla erişemezler. Bazılarının ömrü dünyaya en iyi uyan matematiği aramakla geçer, diğer bazılarının ömrü de matematiğe en iyi uyan dünyayı. Ben kendimi dünyaya en iyi uyan sosyalizmi arayanlar grubunda görüyordum. Oysa, Yusuf, fiziği bırakıp matematiğe geçenlerdendi. Ben, sahici dünyadan yola çıkıyordum, o fikirlerden! Akıl erdiremediğim, onun beni idealistlikle suçluyor, kendisinin maddeci olduğunu iddia ediyor olmasıydı.

Sayın Jüri Üyelerinden fizikle ilgilenenler bilirler, elle tutulur nesneler üzerindeki kontrolümüz, matematiksel olgular üzerindeki kontrolümüzden daha azdır. Bilim tarihi, uğraş konularını mutlak kontrolleri altına alamıyor olmaya dayanamadıkları için fiziği bırakıp matematiğe geçenlerle doludur. Yusuf Eralın, bu adamların hamurundandı. Kavramlardan kalkar, uzun uzun çıkarsamaları döner dolaşır, sonra yine kavramlara konardı. Türbülansı meselâ, yıllar yılı yok saydıkları gibi matematikçilerin, tümüyle denetleyemediği, teoriye oturtamadığı Devrim gibi, Toprak'ın kız arkadaşı Gönül gibi sosyal olguları görmezden gelirdi. Kıskançlıkla koruduğu sosyalist terminolojisinin, düşünme biçiminin, ülkenin güncel gerçekliğinde karşılığı olmaması onu rahatsız

etmezdi. O, bütün dünyalarda geçerli olan doğruların peşindeydi. Bu dünyanın gerçeklerinin, olası doğruların değil!

Derdimi anlatamadığım zamanlar, kendisine, 'Kabul et, sen, ilâhiyatçıların hamurundansın. Biriniz Allah'ın, diğeriniz proletarya âleminin bilgisinin, fıtri ve vasıtasız olduğuna inanır, tüm diğer bilgileri bu esas üzerine yapılandırırsınız,' der, hem onu hem de Toprak'ı çileden çıkarırdım.

'Sizin argümanlarınız ontolojiktir. Oysa, ben bir fenomenolistim. Sizin fıtridir, vasıtasızdır dediğiniz a priori bilgiden değil, gerçek parçacıklarından yola çıkarım. Fenomenlerin ötesinde bilgi varsa bile, bu bilginin insanoğluna kapalı olduğuna inananlardanım. Fizikçiler, her şeyi aynı anda ve birden anlamaya kalkışmazlar. Fenomenleri, tek tek, birer birer incelerler. Belli bir gerçek parçasını alır, bir matematik teorisinin yardımıyla tanımlamaya çalışırlar. Kullandıkları teoriler çoğu zaman birbiriyle uyuşmaz bile. Nükleer fiziği düşünün. Shell modeli değişik kütle numaralı çekirdekler için farklı seçim kuralları öngörür. Bu demek değildir ki, bölgeler içinde çelişir. Ya da kuantum fiziği ile klasik fizik, mikroskopik ve makroskopik fizik, farklı modeller kullanır. Bu demek değildir ki modeller çelişir. Alanları farklıdır, o kadar. Bizde de böyledir. Psikoterapinin fenomenleri insanlardır. Hastalarımı tek bir teoriye, Marksist teoriye, dayanarak inceleyemem. Cinlerden gebe kalan Münevver'i de Asiye Hocanım'a devredip bırakamam. Sosyal olayları da tek bir teoriye dayanarak inceleyemem. İmamlar var, askerler var, tiyatrocular var. Bunların davranışları sadece 'sınıfsallık'la açıklanamaz.'

Devrim meselesini Yusuf'a ve Birgen'e açarsam, Kafkaslar üzerinden Avrupa'ya CIA destekli uyuşturucu ticaretini dinleyeceğimin idrakına geç de olsa vardım. Çocuğu emperyalizmin bir başka kurbanı olarak sunacaklar, iş orada bitecekti. Anlatacaklarına katılıyor olmamım da Devrim'e bir yararı olmayacaktı.

Bencil ya da boşverci değil, iyi bir militandı Yusuf, iyi bir militanın yapması gerektiği gibi, kendi dünyasında yer almayan formatları zihninden başarıyla silmiş, temizlemişti. Tıpkı, Dayım Kenan Kadızade gibi. Kenan Kadızade'ye de Toprak'ın eşi Gönül Yılmazer'in başörtüsüne ilişkin sorunlarını anlatamamıştım. 'Sahte meseleler bunlar, efen-

dim! Sahte meseleler!' demişti, August Comte Kenan! Yusuf, 'mesele' demez de 'sorunsal' derdi. Aralarındaki tek fark da bundan ibaretti.

Hayatlarımızı bilebildiğimiz kelimelerle inşa ediyorduk. Gerçekliğimizi bilebildiğimiz kelimelerle sınıyor, bilebildiğimiz kelimelerle sınırlıyorduk. Buraya kadarı doğaldı, hatta kaçınılmazdı ama biz tanımadığımız kavramlara karşı da tuhaf bir direnç geliştirmiştik. Yusuf gibi bir adam bile öz fraksiyonunun terminolojisiyle ördüğü duvarların dışına çıkmaktan korkar olmuştu. Kaos yorgunuydu belki. Belki de nefsine daha fazla zulmetmek istemiyordu. Ölümlü bir insan, kaç defa beyaz sayfa açabilir ki kısacık hayatında? Bir bilgisayarın belleğini bile aleti yıpratmadan boşaltıp dolduramazsanız. Yusuf'u anlıyordum. Yusuf'u seviyordum ama 'Hayatta tek doğru benim kurguladığım dünyamdır,' diyen birine, 'Dünya Aristo'ya kalmadı, sana ne oluyor?' demekten başka çarem kalmadığının da farkındaydım."

"Eve döndüğümde kapıda misafirlerini geçiren Bayram'la karşılaştım. Yılbaşına kayıtsız kalma geleneğini bana emanet etmişti kapıcımız, beni o saatte sokaktan geliyor görmekten hoşlanmadı. Düş kırıklığına uğradığı açıktı.

'Eşkıyanın ne yapacağı belli olmaz, Bayram', dedim. Ne söylediğimi hemen anlamıştı, 'Ne eşkıyası?' diye sormadı bile! 'Öyle, abla,' dedi, başını önüne eğdi, 'iyi geceler.' Dayanamadı, arkamdan seslendi, 'iyi seneler!'

'Size de!' dedim, bodrumdaki dairesinden gelen eğlence seslerini işaret ederek. Bayram, bu işler böyle der gibi omuzlarını silkti. Ben de silktim.

Yukarı çıkarken, manikürcü Münevver'in ne yaptığını, cininin bu yılbaşı gelip gelmediğini merak ederken buldum kendimi. Münevver de nereden aklıma geldi şimdi derken, asansör kabininin aynasına yapıştırılmış çıkartmayı fark ettim: Noel Baba, elinde altın yaldızlı bir Ayetül Kürsi, gülüyordu, 'HoHoHo!'

Sızmadan önce televizyonda seyrettiğim son eğlence programını hatırlıyorum. Yarı çıplak iki genç kadının arasında, boyu kasıklarına ancak gelen metalik sesli bir cüce, bir o sarışının bir bu esmerin bacak-

larına yumulurken, 'Ben sizin babanızım, ben ne dersem o olur!' sarkışıydı. Kızlar da, babaları yaşındaki cüceye, 'Ha! Ha! Ha! Ayol, ne şeker şeysin sen!' diyorlardı.

Başımı daha yastığa koyarken uyumuşum. Rüyamda kendimi fizikçilerin uzay-zaman ilişkisini göstermek için çizdikleri bir diyagramın içinde bulduydum. Zaman, dikey eksende işaretlenmişti. Uzayı gösteren yatay eksenin bir noktasından yüzeyini ışık ışınlarının oluşturduğu ters bir piramit yükseliyordu. Ben, bu piramitin dibinde bir yerlerde saksofon çalıyordum. Yapayalnızdım. Belirli bir zaman sürecinde hiçbir cismin ışığın ulaştığından daha uzak bir noktaya ulaşamayacağını bildiğimden, müziğimin ışık piramitinin dışına çıkamayacağı düşüncesiyle kırgın, üflüyor, üflüyordum.

Körkuyu'daymışım. Yusuf'u, Stephen Hawking'in tekerlekli iskemlesini kar yığınlarının üstünden iterek bata çıka yaklaşırken gördüm. Bilinçaltımdaki Hawking, çoktan gömülmüş olması gereken bir zombiydi. Yusuf'un bu korkunç biyonik acubeyi beni mahvetsin diye getirdiği belliydi. Kaçmak istedim. Beceremedim. Yusuf, gözlerini gözlerime dikmiş, beni etkisizleştirmişti. Kıpırdayamıyordum. Fizikçi, geri zekâlı bir şeytan gibi, sadece kendisinin bildiği bir şakaya sırıtıyordu. Bağlı olduğu bilgisayardan yükselen kahkaha cayırtıları ışık piramitinin yüzeylerinde yankılanıyor, büyüyor, Issız'ı karayelin homurtularından da ürkünç seslere boğuyordu. Solumdaki kar yığınının tepesine ulaştıklarında, Yusuf, son bir kez daha bana baktı, ellerini bıraktı, tekerlekli iskemleyi üstüme yuvarladı. Benim gibi Hawking'i de öldürmeye niyetliydi. Başı annemin diktiği bez bebeğinki gibi sallanırken adamın hastalıklı bir cenin gibi 'Mommy! Mommy!' diye vızıldanan sesi, kulağımın derinliklerinde kendisine yer buldu, oturdu, iğrenme, korku, yaşama isteği arasında kollarım istemsiz havalandı, ellerim sandalyenin metal aksamına yapıştı. Dondurucu soğuk güçlü bir yapıştırıcı gibi kavradı, avucumun derisi bir baştan bir başa soyuldu, kalktı. Etlerim pespembe ortaya çıkarken, inceden bir kan aktı, karı boyadı. Sandalye yana devrilmiş, Hawking, sol kulağı karın üstünde, hareketsiz yatıyordu. Onu orada öylece, yolun başındaki azman kayaların doruklarında oluşmaya başlayan tipinin altında bırakmayı, Osman Amca'nın höyüğüne gömmeyi düşündüm.

Şimdi, buradan baktığımda, ne tuhaf. O yıllarda biz henüz kendimizi uzay cisimlerinden biri olarak algılamıyormuşuz. Uzay, bizim dışımızda bir mekânmış da, sanki ona varmak için dünyadan dışarı adım atmamız gerekiyormuş!

Hawking'in bir hareketi uyarmış olmalı, rüyamda bizim Issız'ın, Uzay'ın ta kendisi olduğunu birden idrak ettiğimi hatırlıyorum. Işıksal Yüzeyin kapalı bir küresel kabuk biçiminde kara deliklerin etrafını çevrelediği, içine düşen hiçbir şeyi geri vermediği anlatılırdı. Bundan yola çıkarak, Osman Amca'nın höyüğünün içinde normal fizik kurallarının işlemediği tekilliği saklayan bir karadelik olduğuna karar vermiştim. Hawking'i oraya atabilirsem, bir daha asla geri gelmeyeceği gibi, tekillik, adama dair tüm bilgileri de yutacak, kaybedecek, hiç olmamış gibi olacaktı.

Bayram sabahları şehrin gürültüsü geç kalır, eve varması neredeyse öğleni bulurdu. Kendimi yarı uyanık, 'Niye Hawking'di de üzerime devirdiği, bir başkası değildi?' diye düşünürken buldum. Bilinçaltı bana ait olduğuna göre, Yusuf'u azmettiren de, Hawking'le alıp veremediği olan da ben olmalıydım. Derken, bir başka resim oluştu, cin gibi gülen bir başka adamın resmi: Roger Penrose.

Sinema salonu gibi, halkın tıklım tıklım doldurduğu bir yerdeydik. Cambridge Üniversitesiymiş. Sahnede, birinde Penrose, diğerinde Hawking'in yer aldığı karşılıklı iki kürsü vardı. Hawking, önündeki amplifikatörü sonuna kadar açmış, o korkunç sesiyle,

'Bu konferans Roger'la benim düşüncelerim arasındaki farklılığı açıkça gösterdi,' diye hırlıyordu, 'Penrose, bir Eflatuncu, ben bir pozitivistim! O, Schrödinger'in Kedisi'nin yarı ölü-yarı canlı bir kuantum durumunda bulunmasından kaygı duyuyor. Bunun gerçeklikle bağdaşmayacağını hissediyor. Ama bu benim umurumda değil. Ben, bir kuramın gerçeklikle denkliğini beklemiyorum; çünkü gerçekliğin ne olduğunu bilemiyorum. Gerçeklik bir turnusol kâğıdıyla sınanamaz. Benim ilgi duyduğum tek şey kuramın ölçüm sonuçlarını öngörebilmesidir. Kuantum kuramı bunu başarıyla gerçekleştiriyor.'

Bu defa da Penrose, 'Hawking'in positivist oluşuna itirazım yoksa da, burada önemli olan benim bir gerçekçi oluşum. Ayrıca bu tartışma-

yı bir zamanların ünlü Bohr-Einstein tartışmasıyla karşılaştırmak gerekirse, onun Bohr'un, benim Einstein'ın rollerini üstlendiğimizi belirtmek yerinde olur. Einstein, ille de dalga fonksiyonuyla ifade edilmesi gerekmeyen gerçek bir dünyanın varlığını savunurken, Bohr, bir dalga fonksiyonunun gerçek mikro dünyayı değil, sadece yararlı tahminlerde bulunmak için gerekli bilgiyi ifade ettiğini savunuyordu.' Ne diyorlar, bütün bunların anlamı nedir diye bunalmışken, Erkâni belirdi, ona şikâyet etmeye başladım. Erkâni, tam anlatmaya başlamıştı ki, cevabı caddeden yükselen bir melodiyle kesildi, 'İpragaaaz!'

Akabinde kendi sesimi duyduydum. Çaresizliğin kışkırttığı alaylı, acıklı, manasız bir çıkış, bir reklamcı oyuncu, 'A, tamam o zaman İpragaz Amca!'

Sonra da Devrim'in annesiyle, teyzesi geldiler ve 1996 yılı, Toprak'ın 'muhteşem eylemi'yle açıldı."

MUSKALI MAFYA

(Komşuluk Töreni)

BİR TABAK AYVA REÇELİ

"Aybaşı bezleri reklâmlara çıkmadan önce," dedi İmre Kadızade, "Eski Türkiye'nin Büyük Yalanı hevesle sürdürdüğü zamanlar. Ne tuhaf! Ben, herkesle beraber-miş gibi, inanıyor-muş gibi, seviyor-muş gibi, sayıyor-muş gibi, aldırıyor-muş gibi, kızıyor-muş, isyan ediyor-muş gibi yaparken daha masumdum, Sayın Yargıç.

Törenler ülkesinde bana ayrılan rolü oynamaya çalışırken daha masumdum. 'Bir Türk dünyaya bedeldir,' derken, daha masumdum, İstanbul, dünyanın en güzel şehridir, derken daha masumdum. 'Kendine özgü, eşi menendi olmayan bir ulusum var' derken, daha masumdum, 'imtiyazsız, sınıfsız, kaynaşmış bir kitleyiz' derken daha masumdum. Saklılığa, gizliliğe, kol kırılır yen içindeye, kan kusup kızılcık şerbeti içmeye, incili kaftan aldatmacasına burun kıvırırmış gibi yaparken, daha masumdum. Politikadan iğrenir, basına, aydınlara suç yüklerken, daha masumdum.

Her türlü musibetin hesabını KOALİSYON'dan sorarken, daha masumdum. Masumiyeti yüceltmediğim, masumiyete karşı uyanık davrandığım zaman bile daha masumdum.

Sonra bir gün eşkıya indi. Kendimi kanunsuzlarla aynı çatı altında, komşuluk ederken buldum. Ayakkabı imalatçısı karşı komşum, vergi borcunu ödeyebilmek için dairesini yok pahasına satmak zorunda kaldıydı. Yeni gelenler, derhal tadilata giriştiler. Tam bir yıl sürdü. Bir yıl, sabahın köründen akşamlara kadar ya bir yeri deldiler ya bir yeri kırdılar. Gece gündüz, cumartesi, pazar, hasta mı var, çocuk mu var demeden, koca apartmanı inlettiler. Deprem oluyor diye kapılara fırladığımız oldu.

'Oğlum, ne yapıyorlar bunlar bu kadar?' diye Bayram'a soruyordum, 'Bir ben mi rahatsız oluyorum? Başka kimsenin sesi çıkmıyor mu? Alt kattakiler ne durumdalar?' Bayram boynunu büküyor, gözlerini yere indiriyordu, 'Bilmem, Abla.'

'Gel, bizde kal! Dayanılır gibi değil bu gürültü!' diyorlardı dostlarım. Ya da, 'Git Belediye Başkanına! Şikâyet et, bir şeyler yap!' diyorlardı. Ben de bunun abesle iştigal olacağını, çünkü bu defa da zabıtalarla uğraşacağımı söylüyordum. Dev kepçelerle girip çocuk parkını yerle bir ettiklerinde bir şey yapamamıştık. Çınarların köklerini kütürdettiklerinde de çığlıklarını duyamayacağımız mesafelere çekilmekten başka bir şey yapamamıştık. Yeşil alanın yerine dikilen dev bina aczimizi yüzümüze haykıran iktidarın camlı kromajlı tezahürüydü. Perdemi her açtığımda, her sabah, karşıma dikilir, yeniden, yeniden ezerdi beni.

Arsızlığa isyan eden yoktu. Kurbanlarına acıma yoktu, merhamet yoktu. Koca bir yıl, evimden koparılıp, sürgünde yaşamaya mahkûm edilmemi hiç değilse yadırgayan komşularım bile yoktu. Kime yakınmaya kalksam, 'Çekeceğiz artık, ne yapalım! Biz de yaptık!' diyorlardı ki, işin aslı buydu. Aynı suçu paylaşıyorduk; arsızlık konusunda kimsenin kimseden alacağı yoktu. Yeni gelenlerin yerleşim süreçlerinin bir yıl tutmuş olması, benim özel talihsizliğimdi, o kadar. İşçiler, koca koca çimento torbalarını yüklüyorlar, asansör bozuluyor, sekiz kat merdiven tırmanmak zorunda kalıyordum. Kalp krizi geçirsem, belli ki, o da özel talihsizliğim sayılacaktı. Kimse ama kimse o asansörün sahiplerinden birinin de ben olduğumu, asansör hizmetinin dairemin olmazsa olmaz bir parçası olduğunu teslim etmeye yanaşmıyordu, işçilerin mesken masuniyetime alenen tecavüz ettiklerini, hoyratlıklarının yaşamımı doğrudan etkilediğini düşünmek bile istemiyorlardı. Dikkatle dengelemek zorunda olduğum bütçemi altüst eden, beni borçlanmak zorunda bırakan tamir masraflarını da umursamıyorlardı.

'Oğlum, Bayramcım, bak, bu asansör iki yüz kırk kilodan fazla kaldırmaz, çocuğum. Lütfen, söyleyin şu adamlara ağır taşımasınlar.'

Yakarıyordum ama hiçbir yaptırımım yoktu. Bu meyanda, duvarları zımparaladıklarında macun tozu, mermerleri parlattıklarında mermer tozu ciğerlerimi paralıyordu. Sokak kapısının, pencerelerin kenar-

larına sıkıştırdığım gazete kâğıtları kâr etmiyor, şantiyeye dönen evim batıp batıp çıkıyordu. Mermer tozunun ıslanması halinde alçı hamuruna dönüştüğünü bilmezdim. Masamın üzerini ıslak bezle almaya kalktığımda, cilanın mahvolduğunu gördüm. Uydu anteni takacağız diye çatıya çıktılar, kiremitler kırıldı, yatak odam akmaya başladı.

'Oğlum, bari kırdıkları kiremitleri tamir etsinler!' diye boşuna yalvarıyordum.

'Söylüyorum, dinlemiyorlar,' diyordu Bayram.

Fakat, iki lâfından birisinin, 'Esas şimdi göreceksin, abla, çok güzel oldu! Yerden ısıtma yaptılar, böyle halıların altından sıcak borular döşediler' olduğuna bakılırsa, ağızının suyu akıyordu oğlanın. 'Merdiven aralıklarını da boyayacaklarmış. Apartmanın değeri de artar, değil mi?'

Kapıcılıkta başarının ölçüsü hizmet edilen apartman sakinlerinin servetleriydi. Bahceşehir kapıcılarının statüleri, Halkalı Belediye Sitesi'nin kapıcılarıyla bir değildi, şüphesiz. Bayram'ın yeni gelenlerle işbirliği yapmasının kaçınılmaz olduğunu anlamıyor da değildim. Yine de, neredeyse elimde büyümüştü Bayram. Onların yanında saf tuttuğunu görmenin ihanete uğramışlığa benzer bir yanı vardı, acıtıyordu.

'Bayram, kim bu insanlar?'

'Ev sahibi sabah erkenden geliyor, biraz duruyor, gidiyor. Özel şoförü getiriyor. Siyah bir Mercedes'i var.' Eşi yok mu diye sorduğumda, 'O bir defa geldi, ev bitinceye kadar gelmeyecekmiş.' Başını öne eğiş biçiminden gözündeki pırıltıyı saklamaya çalıştığı belliydi. Kadın, onda cinsel istek uyandırmıştı.

Sonra bir gün mutfak duvarıma bir balyoz indirdiler, dolap kapılarım menteşelerinden fırladı. Baharat kavanozları da yere düşüp, tuzla buz olunca kendimi kaybettim. Evden nasıl çıktığımı, karşı kapıyı ne zaman yumrukladığımı hâlâ bilmiyorum. 'Açın şunu!' diye tepiniyordum ki, karşıma dev gibi bir Kürt çıktı. Kalfaymış. 'Siz yettiniz artık! Bu ne terbiyesizlik!' diye bir avaza bağırır, kendilerini öldüreceğimi beyan ederken, adamın belindeki tabancayı gördüm. Tabancayı ve cep telefonunu. Birisini bir taraftan diğerini öteki taraftan kemerine sok-

muştu. Kalfalığın ötesinde, fedai ya da koruma olduğunu anladım. Diğer işçilerin çeşitli odalardan çıkıp, etrafımda bir halka oluşturmaları daha da çok kanıma dokundu. Deli cesareti gelmiş olmalı, adamın üstüne yürüdüm. Çıngır çıngır bağırıyordum,

'Siz yettiniz artık! Nerede senin patronun? Çağır, derhal gelsin karşıma! Şimdi!'

Fakat, Bayram'ın dediği kadar vardı. Komşumun evini tanıyamadım. Eskisi de çok para harcanmış bir evdi. Duvarları baştan aşağı ceviz lambriydi. Kadın, mutfağını daha geçen sene baştan aşağı yenilemişti. Baktım, bunlar hepsini sökmüş atmışlar. Duvardan duvara döşedikleri halı bembeyazdı. Girişteki pudra pembesi mermerlerin arasına bronz derzler dökülmüştü. Baştan başa granit ördükleri karşı duvarın ortasında kocaman yeşim bir şömine vardı. Tavandaki kartonpiyere gizli ışık uygulanmıştı. Toplam etkisi buz beyazı, film seti bir ev olmuştu. Mutfakta, banyoda neler yapmış olabileceklerini düşünemiyordum bile. Düşündüğüm tek şey, eski komşuma ödediklerinin üç beş misli fazlasını tadilâta harcamış olduklarıydı. Bu, bana, karaparanın bizim buralara kadar geldiğini, bizlere yol göründüğünü söylüyordu. Mahallenin rezilliğini biz çekmiştik, iyi zamanlarının keyfini belli ki bunlar çıkaracaklardı.

Silahlı adam bana rağmen sabırlı, hatta beni idare etmeye niyetliydi. Teyze, sizi çok rahatsız ettik!' diye efendi uslu konuşuyor olması, şaşırttı, dengemi bozdu. O arada cep telefonu çaldı. Baş parmağını işaret parmağının ortasına, 'Yarım dakika!' diye sürtüp, salonun öbür ucuna, mırıl mırıl konuşmaya yürüyünce, işçiler dağıldılar. Bir anda kendimi el âlemin salonunda dikilir buldum. Birisi gelse, 'Ne arıyorsun kadın sen burada?' dese, anlamlı cevabım olmayacaktı. İncelenmeye değer bir yeteneğiydi eski Türkiye toplumunun, en büyük öfkelerimizden anında vazgeçebilir, facialarını bile küçük tersliklere indirger, geçiştirebilirdik. Prototip bir Türk vatandaşı olarak, ben de öyle yaptım. Protestomu kapıyı arkamdan vurmakla belirtmeye çalıştım ama çelikti kapı. Belli belirsiz bir pıt'tan başka ses vermediydi."

"Evin hanımını bahara doğru görmüştük. Metalik boncuk mavisi, benim nedense topa benzettiğim, otomobillerden birinden çıktıydı. Eskiden uzun yol şoförü olan Bayram, Japon arabası olduğunu söyledi.

Henüz otuzunu bulmamış, çırpı bacaklı bir kadındı yeni komşu. Daracık bir pantolon giymiş, dizlerini içine alan süvari çizmeleri çekmişti. Kürk-deri karışımı ceketinin sırtından aşağı pembeli-morlu hurcu andıran bir çanta sarkıyordu. Arabasını kilitlerken uzun sarı saçlarını savuruş şeklinden artistliğe duyduğu hevesi sezdim. Artistliğe ya da o yıllarda genç kadınların pek bir rağbet ettikleri magazin-show sunuculuğuna. Bu saç rengini iyi tanırdım. Paranın ülkemizin esmer kadınlarına verdiği bir tür icazet, bir tür sarışınlık lisansı, statü sembolüydü. O günlerde kocaları köşeyi dönen kadınlar saçlarını bu renge boyarlardı. Başarılı müteahhitlerin, yüklü transferler yapan ünlü futbolcuların eşlerinin saçları bu renk ve uzun olurdu. Kış ortasında güneş yanığı da aynı fasıldandı, 'Ben modern bir kadınım, spor yaparım,' anlamına geliyordu. 'Çocukları yarıyıl tatilinde Uludağ'a götürdüm,' demek de olabilirdi. Mamafih, bu kadınınki daha çok solaryum yanığına benziyordu. Bu da makbuldü çünkü solaryumun yirmi dakikalık bir seansı elli dolar civarındaydı.

Çocuk, henüz kayak yapacak gibi değildi. İki-üç yaşlarında, her an haykırmaya hazır bir oğlandı, izleyen aylarda tadilâtın gürültüsünün yerini onun ağlaması aldı. Bütün gün etinden et koparılıyormuş gibi bağırıyor, sesi sekiz kat aşağıda çınlıyordu. Bu edepsizliğin de parayla yakın ilişkisi olduğunu düşünmüştüm. Parayı bulan erkeklerin veliahtlarının, orta direk varislerine kıyasla fazladan bir kıymet arz ettiklerini gözlemlemiştim çünkü. Para, bu çocuklarda garip bir dokunulmazlık geliştiriyordu. Bütün istekleri bir şeylerin kefaretini ödermişcesine hevesli büyükler tarafından anında yerine getirilen; on beşini bulmadan cep telefonu, yirmisini bulmadan otomobil sahibi edilen kuşaktı bu. Hayatın hemen hiçbir alanında emek kavramıyla tanışmalarına izin verilmeyen, fevkalade korunaklı çocuklar. Buna öğrenim de dâhildi. Kendileri için öngörülmüş ruhsal ve fiziki dengeleri bozmayacak, onları beklenmedik taleplerle yormayacak şekilde tertiplenmiş kolejlerde, özel öğretmenlerin ve kursların draje halinde sundukları formüllerle şekillendiler.

Sayın Yargıç, Mağdur Türkiye Cumhuriyeti, sermaye birikimi meselesini fazla abarttı. Sırf ülkede tutabilmek için sermayenin veliahtlarını, ateş pahası özel okullar kuruldu. Karteller, devşirdikleri çocukları bu okullara kapatıp, kendilerine yönetici yetiştirirlerdi. Böylece, kara

paraya da yeni bir çıkış yolu bulunduydu. Babalar aklanırken, mahdumlar yasal diplomalar edindiler. Rahmetli Mefaret'in Özel ileri Koleji'nde cep telefonlarından yakındığını hatırlarım: 'Dersin ortasında trilink trilink birileri arıyor bunları, lâfımızı kesmek zorunda kalıyoruz.' Mefaret, Devrim'in yok ettiklerindendi.

Öznur'un, -ismi buydu- arabadan indiği o gün arkada, çocuğun yanında, bir başka kadın daha vardı. Başında eşarbı, elinde naylon poşetiyle sıradan bir ev kadını görünümündeki hanımı, Öznur'un hizmetçisi sanmıştım. Annesiymiş. Adam pek bir huysuz olup, yatılı hizmetçi barındırmadığından, çocuğa kayınvalidesi bakarmış. Söylenen buydu ama kısa sürede işin aslının başka olduğuna dair işaretler ortaya çıktı. Örneğin, geldiklerinden altı ay kadar sonra bir sabah erkenden polisler geldi bunlara. Metalik bir kadın sesinin 'Ding, dong! Misafiriniz geldi, lütfen kapıyı açın!' dediği yeni moda zillerinin uzun uzun çalınmasıyla uyandım. Memurlar üst üste basıyorlar ama zildeki kadın istifini bozmuyordu, 'Misafiriniz geldi, lütfen kapıyı açın!' Sonunda misafirleri sıkıldılar. Zili bıraktılar, kapıyı dövmeye koyuldular. Gözetleme deliğinden baktığımda gördüm onları. Kapıya vurmuşlar, vurmuşlar, Öznur'un sesi neden sonra çıkmıştı. Gelenlerin fısıltıyla konuşmaya çalışmalarına karşın, kadının sesinin güldür güldür geldiğine bakılırsa, komşuların duymuş olmalarını önemsemiyordu. 'Ama, evde erkek yoook!' dediğini duydum, Alo Hatları gibi bir ses tonuyla, 'Ama erkek yok! Yalnız bir bayan olarak ben nasıl içeri alayım sizi? Alamam ki!'

ADH henüz toprak altındaydı, Polis, benim için her şeye karşın kurumsal bir otorite, bir tüzel kişilik olma vasfını koruyordu. Bir polis memurunun cinselliğine hitap edilebilineceğini asla düşünemezdim, hayretler içinde kaldıydım! Usta bir konuşmacıydı Öznur. 'Bayan, öyleyse biz şimdi gidelim. Siz tam sekizde mahkemede olun,' dedirtti, hatta teşekkür bile ettirttiydi memurlara. Ekmek getirdiğinde Bayram'a sordum, evin beyinin İtalya'da olduğunu söyledi. Döviz bürolarını kapatmış, kaçmış. Öyle söylüyorlarmış.

'Elektriği yatırmak için gittiğimde görüyorum. Tabelalar duruyor ama dükkânlar kapalı.'

Bense adamın Türkiye'de olduğundan neredeyse emindim. Çünkü her gece üç sularında asansör işliyor, benim bir alt katımda duruyor,

birisi merdivenlerden usul usul çıkıyor, karşı dairenin kapısını anahtarı ile açıyor, sessizce içeri süzülüyordu. Uykum çok hafif olduğundan duyuyor, uyanıyor ancak otomatı yakmadığı için merdivenlerden çıkanın kim olduğunu göremiyordum. Bayram'la konuştuktan sonra gece ziyaretçisinin evin beyi olduğuna büsbütün ikna oldum. Başıma iş açmamak için sustum, bildiğimi kendime sakladım.

Yeni gelenlere karşı Bayram'da hissettiğim merakla karışık hayranlığın diğer komşularım için de geçerli olduğu ortaya çıktı. Yöneticinin Hanımı, toplanıp hoşgeldine gitmemiz için haber gönderdi, işim olduğu bahanesiyle reddettim. Ancak, izleyen haftalarda asansörün bütün gün çalışıyor olması, kapımın önünde çınlayan şen kahkahalar, Öznur'un apartmandaki bütün kadınları avucunun içine aldığını gösteriyordu. Nitekim, ağız birliği yapmış gibi, yeni komşumuzun 'Çok iyi bir kadın' olduğunu söylemeye başladılar. Nevzat Hanım, kendisi apartmanımızın ülke çapında zengini ve kıdemlisiydi, uğradı, Öznur'un benimle komşuluk yapamadığı için çok üzüldüğünü, beni ziyaret etmek istediğini söyledi. Aynı şeyi yöneticinin hanımı da tekrar etti ki, o da fakülte mezunu, aklı başında bir kadındı. Şeyma Hanım'ın kızlarının ikisi de üniversitede okuyorlardı. Öznur'la nasıl ahbap olduklarına şaşırmıştım.

Geçinmenin bir yolunun da kişinin karşısındakinin inançlarını didiklememesi olduğunun bilincindeydim elbet. Ancak, insanları oldukları gibi kabul etmek, benim yabancı olduğum hatta sahtekârlık olduğunu düşündüğüm için kınadığım bir tarzdı. Birlik-beraberlik oyununu aynı çatı altındaki komşularımla bile oynamaya razı değildim. Öznurlar'dan uzak durmak için adamakıllı direndim. Kapılarının kapalı olduğundan emin olmadan veyahut koridordan sesleri geliyorsa, kendi kapımı örtülü tuttum. Lâf açılmasın diye sabah, ekmeği, kendimi göstermeden, elimi kapının aralığından çıkarıp aldım. Onlar dışardalarsa ben çıkmadım, içerdelerse ben girmedim ve saire. Onca tedbire karşın, kalkanımı delen bir tabak ayva reçeli oldu."

"Üç Aylar'daydık, sanırım Miraç Kandili'ydi. Bir akşamüstü kapı çalındı, Bayram servise geldi sandım. Açtım, Öznur'du. Boyanmış, süslenmiş, elinde bir tabak irmik helvası, 'Hocam, Kandiliniz mübarek olsun!' diyordu. Kapıcıyı da görevlendirmemiş, bizzat kendisi dağıtıyor,

tören davetiyesini kendi elleriyle sunuyordu. Onun hakkında ne düşünürsem düşüneyim, Kandil törenini reddetmediğim sürece, sunduğu helvayı almak zorundaydım ve aldım. Bununla kalmadı. Tabak boş gönderilmez adabı gereği ben de ayva reçeliyle doldurarak iade ettim ki, bu da bir başka ritüele hizmetti ve ilişkinin kapısını araladı.

Sayın Vasıl Roth, Sayın Savcı, ben, bağra basılmaya alışık değildim. Keza, öyle koklanıp öpülmeye de alışık değildim. Şaşırtırdı beni. Anlam veremez, mahcup olurdum. Bu Öznur, kapıyı açıp da karşısında beni bulunca, bunların hepsi oldu. Kadın, 'Ah, canıım!' diye sarıldığında soluk borusuna kaçacağımı sandım. Gafil avlanmış olmam beni hiç tanımadığım birisi tarafından öpülmüş olmaktan daha da çok rahatsız etti, silkindim. Ben silkinince o geri çekildi ama en ufak bir bozulma emaresi göstermeksizin geri çekildi. Sanki kapısını kim çalsa kucaklarmış, kendime atfettiğim önem yersizmiş gibi edayla çekildi. Bir yandan da içeri seslenmişti, 'Anne bak, komşumuz geldi!'

'Buyurun komşum, buyurun! Efendim, ayaklarınıza sıcak su mu döksek, soğuk su mu döksek!' Annesi ellerini kurulayarak geldi, bir fasıl da o öptü. Bir anda kendimi buz beyazı salonda oturuyor buldum. 'Zahir, Kürt İdrisler'le, Drej Aliler'le filân böyle ahbap olunuyor,' diye düşünüyordum, 'Ne işim var benim elin eşkıyasının evinde! Ne malûm içerdeki odanın esrar deposu olmadığı! Şimdi bunlar PKK'ya da silâh sağlıyorlardır.'

Söylediğim gibi o zamanlar masumdum. Düşünebildiğim 'teröristler' de PKK'lılardan ibaretti! Ne gaflet!

Her neyse. Kalkma gayretlerim nafileydi. Kahve içmeden bırakmayacaklarına yemin ettiler, çaresiz kaldım. Oturdum. Kahve geldi, bir yudum aldım. Kolonya kokuyordu, bıraktım. 'Beğenmedinizse tekrar pişirelim!' diye atıldılar. Midemi, ülserimi bahane ettim, bu defa çay da değil, 'kekik suyu' önerdiler.

'Kalk, Hoca'nıma kekik demle!' dedi annesi Öznur'a. O da, 'Hemen demlerim!' diye davrandı.

Oyunu daha helvayı kabul ettiğim anda kaybettiğimin bilincindeydim. İrmiğinden şekerine yağına kadar haram ürünü olduğuna

emin olduğum helvayı ya baştan kabul etmeyecek ya da hiç değilse kahveden sonra bir de çay yapmalarını beklemeyecektim. Eski Türkiye'nin törenlerine sadakati uzatmasaydım, bunların hiçbiri olmayacaktı. Onca isteksizliğime rağmen, beni orada tutan Mevlâna sendromuna lanet ettim. 'Ne olursan ol, gel' çağrısının, kemiksizliği aklamaya yarayan rezil bir davetiye olduğunu düşünüyordum, 'Ne hacet, eşkıya olsan da gel, kerhane işletsen de gel bari!'

Gelmişlerdi zaten. Dahası, ben geçim olsun diye teşvik edilen hoşgörünün sahtekârlığa katılma kışkırtıcılığından ibaret olduğunu da düşünürdüm. Geçimde sevgi yoktu, birileriyle iyi geçiniyor olmak birilerini sevmek değildi. Aynı şekilde, hoşgörüde onay yoktu, anlama yoktu, anlaşma yoktu, mutabakat yoktu. Bunlar olmayınca, kişinin kendisi dışında birileriyle bütünleşmesi söz konusu olamıyordu. Olsa olsa tahammülden söz edilebilirdi. Onun da nasıl bir tuzak olduğunu hissedebiliyordum. Tahammül, kendi işine bakmanın, sorumsuzluğun öteki adıydı. Yabancılaşmanın öteki adıydı. Ve ben çok iyi biliyordum ki, benim yeni komşularımı anlamaya, yüzeyin altında kalanı kavramaya, gerçekliklerinin özünü bulmaya niyetim yoktu.

Sevgi ilişkisi geliştirmeyi aklımın ucundan geçirmiyordum. O gün, çokça da yaşlı kadına, Öznur'un annesine, acıdığım için oturmuştum. Öyle olduğuna inanıyordum. Öznur, çay demlemeye kalktığında, kadının kızının arkasından öyle hüzün dolu bir bakışı vardı. Sesinin duyulmayacağından emin olunca yakasını silkişi, buz beyazı salonu işaret edişi vardı. 'Ben torunun hatırına geldim, buralara! Kırk yıllık dostları bıraktık, sürünüyoruz, işte!' diye fısıldamıştı,

'Aslında baştan Öznur da çok ağladı ama o alıştı şimdi. Ben alışamadım. Hiç alışamadım.' Başörtüsünü çekiştirmiş, dudaklarını bir çocuk gibi bükmüş, 'Saray gibi evi bıraktık, geldik buralara!' diye sızlanmıştı. Acıydım, kadına. Nereli olduklarını sordum, 'İstanbulluyuz,' dedi. Ondan öncesi de İstanbul'du.

'Hep İstanbulluyuz. Dedem, onun dedesi, hep Beyazıtlı.'

Bırakıp geldikleri ev, Karagümrük'teymiş. İki katlıymış, bahçesini ekermiş. Çiçeklerini merak ediyormuş, dondular mı acaba diye. Komşuları bakarmış ama ne de olsa meşhur sözmüş, el elin merkebini ıslık

çalarak ararmış. Anlatırken anlatırken, 'Ama, Ramazan'da gidecem!' diye celâllenmişti birden, 'Arefede gidecem. Bayram'da bunlar bir yere gitmezlerse, ikinci günü gelirim. Damata da söyledim, bir ay bensiz idare edecekler artık'

Sesini neden birden yükselttiğini merak ederken, Öznur'un çayla içeri geldiğini fark ettim. Ona duyuruyordu. Genç kadın, 'Annemi burada tutamıyoruz, Hoca'nım, gidecem diye tutturdu. Nuh diyor, peygamber demiyor,' diye yakındı, 'Gidecek, hasta olacak. Buz gibi ev. Kalorifer yok. Soba yakacak.'

Benden medet umduğunu, bir de, beni annesine komşu seçtiğini, ahbaplık ederiz, kadın da sıkılmaz diye düşündüğünü anladım. Mübeccel Hanım, 'Söz verdim, Ramazan'da komşulara hatim indireceğim,' diye yineliyordu ki, tekrar kalktım. 'Vallahi olmaz, şimdi fırına börek attım!' diye yeniden ayaklandı Öznur. 'Nevzat Hanım da gelecek, hep beraber börek yiyeceğiz. Dünyada bırakmam!'

Misafirim gelecek, yeğenim gelecek mazeretleri, adeta fiziki engellemelere çattı. 'Sizin kapı buradan duyuluyor, çalınca açarız,' diyordu. 'Hazırlık yapmam lâzım' gerekçesi, 'iki tepsi yaptım, birisini size veririm. Börek sevmezler mi?' ile ortadan kaldırılıyordu. Makul mazeretlerimi birer birer çürütüyor olması bunalttı, az daha oyalanınca da Nevzat Hanım'a yakalandım."

"Nevzat Hanım, ben on beş yıl önce taşındığımda oradaydı. O zamanlar oraları çilek bahçeleriydi. Otobüs işlemezdi, Büyükdere Caddesi'nden içeri bahçelerin arasından yayan yürürdük. Ama o günlerde artık önümüz Bağdat Caddesi gibi olmuş, butikler, bankalar açılmıştı. Ziraat Bankası bile ayağımıza geldiydi. Trafik, tıkanacak kadar arttığından, ışıklar koymuşlardı.

Nevzat Hanımlar geldiklerinde, yandaki Martı apartmanı da yokmuş. Bizimki inşa halindeymiş. Nevzat Hanım'ın beyi, Hava Kuvvetlerinin ilk jet pilotlarındanmış. Eğitimini Amerika'da yapmış. Daha sonra ayrılmış, kendisine iş kurmuş. Nevzat Hanım, eşinin muhasebesini tutarmış. Aralarındaki yaş farkına rağmen sevişmiş, evlenmişler. Ben taşındığımda Celâl Bey yeni vefat etmişti. Şükran ilkokuldaydı, oğlan Robert'i kazanmıştı. Babaları ölünce, Nevzat Hanım kocasının işinin

başına geçti, büyüttü, koca bir holding yaptı. Çocuklar, İşletmeyi bitirdiler, idareyi devraldılar, isimleri televizyonlardaki mavi bantların üzerine yazıldı, halka açılmışlardı.

Onca zenginliğe karşın 'Babamızın hatırasıdır' dedikleri bu apartmanda yaşamaya devam etmelerini takdirle karşılar, Müslümanca bir tutum olduğunu düşünürdüm. Ölmüş babalarının anısına hürmeten, binaya da bakarlar, dış boya, kazan tamiri gibi büyük işler için kat maliklerinden yeterli para toplanamadığı zamanlarda üstünü tamamlamaktan kaçınmazlardı. Öznur'un kocasıyla kapışmaları da bu sebepleydi. Bunlar tadilât yaptıkları bir yıllık sürede aidatlarını ödemediklerinden, Nevzat Hanım, adama, 'Beyefendi, şu kadar borcunuz birikti,' diye telefon açmak gafletinde bulunmuş, 'Hanım, ben, o apartmanı da satın alırım, seni de!' şeklinde hiç beklemediği bir tepki ile karşılaşınca, adama ayıp ettiğini söylemiş, ayrıca Kat Mülkiyeti Kanunu'nu izah etmişti ki, ticaret burjuvazisinin, şehir eşkıyasına yol yordam öğrettiği bu durumu ben şahsen çok manidar bulmuştum.

Yaşanan çirkinlikten sonra Nevzat Hanım'ın elinde Divan'dan aldığı pastası ile gelip oturmasının çaresizlikten olduğunu o anda bilemezdim. Nitekim yasak savar gibi tamamladığı öpüşme faslından sonra 'Hoca'nım geliyor, değil mi?' diye sordu. Bana da, 'Siz değil, bu başka Hoca'nım,' diye açıkladı, 'Bu Hoca'nım çok iyi fal bakıyormuş. Nefesi de çok kuvvetliymiş. Öznur Hanım'ın halası oluyor.'

'Bildiğiniz gibi değil,' diye atıldı Öznur da, 'Çok bilgilidir. Yıldız falı bakar. Vallahi, gelmişinizi geçmişinizi her şeyinizi söyler! Bizim bey, halama danışmadan şuradan şuraya adım atmaz. Öyle her yerlere de gitmez, bize bile zorla gelir.'

'Bizim Şükran, iki ayı geçti, uyku uyuyamıyor,' diye açıkladı Nevzat Hanım, 'Aile doktorumuz Hasan Bey var, o baktı, bir şey bulamadı. Amerikan Hastanesi'ne götürdüm, çekap yaptırdım. Onlar da bir şey bulamadılar. Özcan Bey'e götürdüm, o birtakım ilâçlar verdi, fayda etmedi. Mübeccel Hanım, sağ olsun, görümcesini salık verdi. Bir de onunla konuşalım, dedim. Eee? Siz nasılsınız? Seçimler de geliyor. Ne diyorsunuz, Refah iktidar olacak mı?'

O günlerin bu en önemli sorusu, cevap istemeyen bir soruydu zaten. Nitekim, benim yerime, 'Hayırlısı, Allah'tan! Kim gelecekse hayırlısı olsun. Allah, fakir fukaranın yüzüne gülsün, inşallah!' dedi Mübeccel Hanım. Az önce koltuğun ucunda eğreti oturan o kadın gitmiş yerine sırtını koltuğuna rahatça yaslamış, gözlerini kapatmış, dua eden bir kadın gelmişti. Görümcesinin gündeme gelmesiyle birlikte mod değiştirdiğini, buzbeyazı salonu terk edip başka bir yerlere gittiğini düşünmüştüm. Dileklerine, Nevzat Hanım, 'inşallah!' Öznur, 'Amin!' diye katıldılar. Metalik kadın sesinin 'Misafiriniz geldi, lütfen kapıyı açın!' uyarısıyla Hocanım'ı karşılamaya hazırlandık.

Elli yaşlarında, nurani Boşnak yüzlü, incecik bir kadındı. Üzerinde gri bir pardösü, eşarbının altında geleneksel beyaz yemeni, harmanisinin üstünde el örgüsü hırkası vardı. Gülsuyu kokuyordu. El öpme faslına katılmamak için geri durduğumda üstüme varmamak nezaketini gösterdi. Önceden görmüşlüğümü hal hatır sorulurken hatırladım: izzet Kuaför, Kadıköy. Ciniyle sevişen kadın! Kuaför İzzet'in manikürcü eşi, Münevver! Bir de, İblis'in çakaldan doğma oğlu Damien'in hikâyesi gibi bir hikâye! Melek yüzlü minicik bir çocuğun çevresinde gerçekleşen korkunç cinayetlerden sorumlu olduğu hikâyesi ne kadar ciddiye alınabilirse, Münevver'in hikâyesi de ancak o kadar ciddiye alınabilirdi.

Müjgân'ın Bekir'i Gül'le bastığı gecenin ertesi günü bu Münevver, ağda yapmak üzere Ayla'ya gelmişti, Sayın Jüri Üyeleri. Ayla, 'kadını görünce aklım çıktı,' diye anlatmıştı, 'Çürük içindeydi, İzzet, her zaman dövüyor bunu ama bu kadar kötüsünü görmemiştim!' Bekir'in basılma hadisesini müteakip, Osman Amcayla Hatice Yenge de Aylalar'a taşınmış olduklarından, işlerini yapamamışlar ama oturup dertleşmişlerdi. Münevver, bir köpek edinmişmiş, Boncuk. Kocası İzzet, köpeği evden atmaya kalkışmışmış. Kadın, adamın, Salih Hoca'ya danıştığını, Salih Hoca'nın ona Boncuk'un kendisine uğursuzluk getirdiğini, borsada işlerinin kötü gitmesine bu itin neden olduğunu söylediğini anlatmışmış. Bir de hayvanı tekmelemeye kalkınca kocası, Münevver kendisini araya atmış, Boncuk'u kurtarmış ama kendisi de o hale gelmiş. 'Levent'in evine gittik, orada kalıyoruz,' demişti Ayla'ya.

Ayla, hayvanları çok severdi. Hatta, Ekim'le ikisi bu nedenle vejetaryen olmuşlardı. 'Sakın ha! Sakın ha Boncuk'u sokağa atma!' diye Ayla da ağlamaya başlamış. Ömerli ormanlarında gördükleri arabaların arkasından koşan köpekler aklından çıkmıyormuş. Sahiplerinin bakmaktan bıkıp, ormana attıkları köpekler.

'Yavrucaklar terk edildiklerini bilmiyorlardı. Geçen her arabayı, sahiplerinin arabaları sanıyor, kendilerini almaya geldiler diye seviniyor, peşinden koşuyorlardı. Yürekler acısıydı. Hoca Efendi ne derse desin, Allah buna razı gelmez! Bundan büyük günah olamaz!' demiş Münevver'e. Fakat, kayınpederinin orada olduğunu, kendilerini dinlediğini unutmuş. 'Sen ne biçim konuşuyorsun, Gelin Hanım!' diye gürlemiş, Osman Amca, 'Sen bilmez misin ki, köpek beslenen eve melekler girmez! Köpeğin bastığı yerde namaz kılınmaz! Abdest alınmaz! Fesuphanallah! Fesuphanallah!' Kapıyı çarpmış, sokağa çıkmış. Hatice Yenge de bir o kadar kızgın, kendisini banyoya kapatmış. Ayla, ben sebep oldum diye üzülür sanırken, Münevver, arkalarından, 'Boşverrr!' işareti yapmış, 'Ne derlerse desinler! İzzet'i bırakırım, Boncuk'u bırakmam! Cinim de öyle söyledi, zaten. Tam söylemedi ama ben anladım.' Ayla, doğru duyduğuna ihtimal vermemiş, "Cinim mi, dedin? Senin 'cin'in mi var?'

'Var, bir tane,' demiş Münevver, Öznur'u gördüğünde nasıl kızarıyorduysa bizim Bayram, o da öyle kızarmış, 'Geliyor, işte,' diye mırıldanmış.

'Nasıl geliyor, nereye geliyor?'

'Geliyor, İzzet'in yanındaki koltuğa oturuyor. Boncuk'u kucağına alıyor, onu okşuyor böyle. Boncuk da uzanıyor onun yüzünü yalıyor. Boncuk'u sevmese, yalatır mı yüzünü? Yalatmaz. Değil mi, ama?' Ayla, ne diyeceğini bilememiş, 'İzzet de görüyor mu?' diye sormuş olmak için sormuş.

'İzzet görse, öldürür beni! Oğullarından kıskanan adam, Cin'den kıskanmaz mı? Ben görüyorum, o görmüyor. Ama ona söyledim. 'Bak, yanında oturuyor,' dedim. 'Sen hayal görüyorsun! dedi.'

'Ne zaman oldu bu?'

'Üç yıldır geliyor!' demiş Münevver, sevinçle, ilk geldiğinde bir yılbaşı gecesiymiş. Çocuklar yokmuş, İzzet rakı içiyormuş. Bu da oyalansın diye bir bira almışmış. Cin, gelmiş, İzzet'in yanındaki koltuğa oturmuş. Münevver'i seyredermiş. 'Hamama girerken Tuba'yı yanıma alıyorum, Ayla Abla,' diye fısıldamış, 'Almazsam, içeri girip beni seyrediyor. Enseme, kulaklarıma üfürüyor böyle. Fena oluyorum.'

'Kime benziyor? Nasıl bir şey bu?'

'Bilmem. Kırk yaşlarında var herhalde. Kumral. Beyaz yüzlü. Orta boylu. Şakakları kırlaşmış, İzzet'in oğlanı evden kovduğu gece koridorda karşılaştık. Arkamdan yatak odama kadar geldi. Omuzlarımı, sırtımı okşadı. Ben de soyunmadan, olduğum gibi yatağa girdim. Yorganı da burama kadar çektim, beni görmesin diye.'

'Ne yani? Koynuna girecek değil ya bu 'cin'!'

'Öyle deme, Ayla Abla! Yakacık'ta bir gelin var, kocası askerde, onun Çin'i onu hamile bıraktı. Kadın yedi aylık oldu! Vallahi de billahi de! Bana inanmazsan, çağırayım kayınvalidesine sor! Hocalar getirttiler, hocalar üç gün üç gece okudular da, öyle gitti. Yoksa her gece kadının koynuna giriyordu!'

'Kadın da bundan hamile kaldı?'

'Kaldı ya! Böyle şeyler olur. Kur'an'da yeri var.' Parmaklarını tahtaya vurmuş, kulağını çekmiş, 'Allah korusun! Bu yaştan sonra gebe kalmak da var!'

'Yatmazsan gebe kalmazsın!' demiş Ayla, yine bir şey söylemiş olmak için. Fakat, Münevver'in kızarmasından kuşkulanmış. Ona da delilik gibi bir şey gelmiş olmalı ki, 'Bana bak kız, yoksa Cin'in koynuna mı girdin?'

Münevver, utanmış sıkılmış, 'Ne yapayım, İzzet sokağa çıkar çıkmaz geliyor!' diye fısıldamış, 'Eve girer girmez öpüyor beni. Yavaşça yatak odasına doğru çekiyor...' ve saire. Gerisini, Devrim söylediydi zaten. O gün kuaförde Münevver'le konuşurken gördüğüm Hoca'nım, onu cininden kurtarmaya çalışıyormuş.

Amcakızımın bunca ayrıntıyı aklında tutması şaşırtıcıydı, 'Ayla! Sen bu kadına inanıyorsun!' dedim, inkâr etmedi, 'Bir şeyler olduğu kesin! Sonra, zaten Kur'an'da yazıyor cinlerin var olduğu. Müslümansak, ki Müslümanız elhamdülillah, Kur'an'ın bir kısmına inanmak, bir kısmına inanmamak olmaz, değil mi? Cinler, kadınlarla cinsel ilişkiye girebilirler. Rahman suresinin elli altıncı ayetinde 'Cennette gözlerini yalnız eşlerine çevirmiş güzeller vardır ki, bunlardan önce onlara ne insan ne de cin dokunmuştur,' buyrulmuştur. Zaten, otuz dördüncü ayet, 'Ey cin ve insan toplulukları!' diye başlar, 'Ey insan ve cin, sizin hesabınızı ele alacağız.' Müslümansak, Allanın bizi balçıktan, cinleri öz ateşten yarattığına iman etmek zorundayız. Mahşerde insan ve cinlerin birlikte olacağına inanmak zorundayız. Sonra, Hazreti Peygamberin, Taif seferi sırasında, bir sabah Nahl Vadisi'nde namaz kıldırırken, Kur'an'ı duyup, dinlemeye koyulan Nasibin'li yedi cinin hikayesi var...'

Osman Amca'nın bunların hepsine hatim indirttiğini unutmuşum, 'Eee, ne olacak, şimdi'?' demişim. Hayretler içinde!"

"Amcakızlarımla aile gibi olmuşlardı, 'Kızlar moda saçları bilmediği için beğenmiyorlar ama biz iki kardeş güzelliğimizle uğraşmaktan vazgeçeli yıllar oldu,' diye anlatırdı Ayla, 'Saçlarımız okşanmayalı da öyle!' Bu nedenle İzzet'in, seyrek tellerini uzun uzun, özenle kabartıp, yapış yapış spreylemesine ses çıkartmaz, dokunup parmaklarını bulaştırmamaya, tepelerinde olduklarını unutmaya gayret ederler, olup bitermiş. Oğlanlar da kuaförlüğü bunların başında öğrenmişler, bilhassa da küçüğü Levent. Levent, Devrim'in kardeşi Toprak'la akran olanıydı.

'Ama herkes bizim gibi değil!' demişti Ayla, 'Senin oraları gibi bizim buraları da parayı bulanların istilasına uğradı. Çevrede pıtrak gibi açılan barlarda şarkıcılık yapan genç kadınlarla doldu. Bunlar, kuaföre büyük paralar bırakmaya hazırlar ama karşılığında da haklı olarak baylanmak istiyorlar. Konuşmak, dertleşmek, iltifat görmek istiyorlar. Oysa, bizim İzzet dünyanın en nemrut adamıdır, işlerini bir an önce bitirsinler de başından gitsin kadınlar diye dört bakıyor. Neskafe isteyen bir kadını, 'Sen burasını Marina Kafeterya sandın galiba!' diye azarladığını bilirim. Zavallı Münevver, onun nemrutluğunu kapatmak için çırpınır durur. Müşteriler, Münevver var diye gelirler zaten. O olmasa İzzet hiç çekilmez. Münevver de bunu bilir, adam farkına vara-

cak diye ödü kopar, çünkü adam döver bunları. Çocukları da, Münevver'i de döver. Bir defasında da bıçak çekmiş, oğlanlar almış elinden.'

Bir iki derken, müşteriler azalmış, kuaför dükkânı oğlanlara bırakılacak miras olmaktan çıkmıştı. Önce Bülent, sonra da Levent başlarının çaresine bakmak zorunda kaldılar. Bülent, bell-boy olarak başladığı Hilton'da, krupiyeliğe yükseldi, Harbiye'de bir ev tuttu, bir kadınla yaşamaya başladı. Levent, Maltepe'de bir kuaförün yanına kalfa girdi, İktisat'ta okuyan bir kız arkadaş edindi. O da onunla oturmaya başladı. Tuba, yurda taşındı. Dükkânı kapattılar. Münevver bir bez bavul edindi, müşterilerine evlerinde hizmet vermeye başladı. Ağda ve maniküre ilâveten saç da yapıyordu.

'İlk randevuyu sabahın sekizinde veriyor, günde en az yirmi dolar kazanıyor. Evinin tüm masraflarını karşıladığı gibi, çocukların taksitlerine de yetişiyor. Kocasına borsada oynaması için para veriyor.'

'Adam kazanıyor mu bari?' diye sormuştum. 'Nerde!' demişti Ayla, 'Münevver'in arabasını sattı, yedi. Çatalca'daki arsa gitti. Kadın, oğlanlardan ayrı bir kooperatife girmişti, onu da aldı. Yetmedi, Bülent'in Soğanlık'taki dairesine göz dikti. Çocuk vermeyince, 'Gözünüze dizinize dursun nankörler!' diye hepsini sıradan geçirdi.'

Kadının ilk bayılmaları o günlerdeydi. Durup dururken kendinden geçer, yere yığılır olmuştu. Bir defasında otomobil kullanırken bayılmış, elektrik direğine bindirmiş, İzzet, bunu bahane etmiş, arabayı da satmış. Münevver, müşterilerine otobüsle gitmek zorunda kalmış. Boncuk isimli köpeği de o günlerde edinmiş. Durup durup onu öpermiş."

"Hoca'nım'a bakıyor, onunla aynı çatı altında tekrar karşılaşmış olmamı akıldışıdır diye kulak ardı ettiğim duyumların intikamı olarak algılıyordum, Sayın Yargıç, 'Moleküler düzeyde cinler, periler yoktur' demekle yok olmuyorlardı, cinler! Nitekim, daha kahveler bitmemişti ki, Hocanım, gözlerini Nevzat Hanım'a dikti, 'Senin bir oğlun bir de kızın var,' dedi.

'Kızının gönlünde evlenme hissi uyanmış. Kızının gönlünde evlenme hissi uyandığı için uyku tutmuyor. Kızın, ins veya cin birisini sevi-

yor. Ya senden gizliyor veyahut kendisi kararsız, ins ile cin arasında bocalıyor. Sevdiğinin hangisi olduğunu bilemiyor.'

'Hiç erkek arkadaşı da yok ama...' dediydi Nevzat Hanım da, bir-iki saniye düşündükten sonra. Bu arada ben de kendisinin yüzünü incelemiştim, ama hayır! Otomotiv endüstrisinin yedek parça patroniçesi de yadırgamamıştı Boğaziçi mezunu kızının bir cine sevdalanmış olabileceği fikrini! Beni şaşırtan, Hocanım'ın da fevkalade kendinden emin olarak, 'öyleyse, muhakkak cindir,' demesi değil, Nevzat'ın tutumuydu. 'Cinin insanoğluna çarpması bazen şehvet ve aşktan doğar, Nevzat Hanımcım,' diye anlatıyordu Hocanım, 'Bazı insanlarla cinler arasında sevişme hasıl olup, evlenirler ve onlardan çocuklar doğar. Bu maruf olan bir şeydir. Âlimler bu bapta çok şeyler zikretmişlerdir. Allahümme inni euzü bike minelhubsi velhabais!'

'Amilin! Allahümme inni euzü bike minelhubsi velhabais! Amin! Vah, vah, komşum! Gördün mü, bak! Allah'tan önümüz Ramazan. Ramazan'ın ilk gecesi cinlerin azgınları zincire vurulur. Değil mi, Asiye Abla?' Görümcesi, Mübeccel Hanım'a, onu hor gördüğünü apaçık belli eden bir bakışla bakmıştı, 'Bakalım kızımıza talip olan Cin, kâfir midir?'

'Öyle ya! Kim bilir, belki de Müslüman cinlerdendir!'

Öznur, 'Anne, girmesene araya!' diye azarlayınca, Mübeccel Hanım'a elimde olmayarak bir kere daha acıdıydım. Hoca'nım, Nevzat Hanıma dönmüş, açıklamalarına devam etmişti, 'Cinlerin arasında hem Müslümanlar hem kâfirler vardır.

Safîan bin Muharras, gece teheccüd namazına kalktığı zaman evindeki cinler de onunla beraber kalkar, kendisi ile namaz kılıp, Kur'an dinlerlerdi. Cinlerin hareketlerine karşı ünsiyet kesbetmek lâzımdır, Nevzat Hanımcım, çünkü onlar da amellerine göre hem sevap alırlar hem de cezalandırılırlar. Cinlerin müminleri Cennet'e gireceklerdir. Zulm edenlerine gelince, onlar Cehennem'e odun oldular.'

'Allah!'

'Cinlerin aralarında salihlerin dışında kalanları olduğu gibi, Yahudisi, Nasranisi de vardır. Hatta Mecusi ve putperestleri de mevcuttur.

Salihleri de vardır. Rivayet edilir ki, Resulullah, sallallahu aleyhi ve sellem, 'Sizden hiçbiri yoktur ki, onun cinlerden bir arkadaşı ve melaikeden de bir arkadaşı olmasın,' buyurmuşlardır. Kendisine, 'Senin de cinin var mı, ey Allah'ın Resulü?' diye sormuşlardır. Efendimiz de, 'Benim de var ama Allah bana yardım etti de o Müslüman oldu ve daima bana hayn emrediyor," buyurmuşlardır. Cinler hakkında kendisinden bilgi isteyenlere, Vehb bin Münebbih, 'Onlardan bir kısmı yer, içer, evlenir ve nesil üretir. Bazıları da sihirbaz ve azgın cinlerdir,' demiştir. Sahihan'da da şöyle varid olmuştur: Cinler, Allah'ın Elçisinden yemek istediler. Allah Resulü, 'Üzerine Allah'ın ismi zikr edilmiş her kemik ve her saman artığı sizin yemeğinizdir,' buyurdu. İbni Selâm Hazretleri de 'Alaf artığı onlar için yemyeşil bir ot oluverir' demiştir. Bu sebeple Peygamber, sallallahu aleyhi vesellem, kemik veya tezekle teharetlenmeyi yasaklamıştır: 'Bu ikisi ile teharetlenmeyiniz; çünkü bunlar kardeşlerinizin yiyecekleridir.' Bu söz, cinler yemez-içmez diyenlere karşı kesin bir cevaptır. 'Cinler yemez-içmezler' sözü sahih hadislerle çatıştığı için bâtıldır. Cinler, sofraya gelir. Müslüman evlerinin tavanlarında Müslüman cinler bulunur. Öğlen sofraları kurulduğunda cinler inip Müslümanlarla yemek yerler. Akşam sofralarında da inip onlarla birlikte yemek yer. Allah, onlara Müslümanları müdafaa ettirir.'

'Artık bizim soframıza cinler inmiyorlar, Asiye Abla! Buraya taşınalı beri inmiyorlar!' Mübeccel Hanım, boncuk boncuk gözyaşı döküyordu. 'Ben bunlara söyledim cinler yüksek apartmanlardan hazzetmezler diye. Dinlemediler!'

'Haberde varid olduğuna göre, bir kimse evini altı zira'dan fazla kaldırsa, gökteki melekler 'Nereye gidiyorsun ey melun?' derler. Apartmanda oturmak sünnet değildir, ihtiyaç varsa oturulur. Yalnız, bereketi olmaz. Mutfağınıza, kilerinize dikkat edin, cinler erzağınızdan çalmasınlar. Rivayet ederler ki, Muaz bin Cebel, Müslüman zekât malını çalan Nusaybin'i cini yakaladığında, Cin Hazretin elinden 'Ben, çoluk çocuklu fakir bir cinim. Siz gelmeden önce bu köy bizimdi. Siz gelince bizi buradan çıkardınız, biz aç kaldık,' diye yakarmak suretiyle kurtulmuştur. Fakat, bunlar tövbe tutmazlar. İbni Teymiye, radıyallahu anh, der ki, üfürükçüler ve sihirbazlar, cinlere kendilerine yardımcı olmaları için yemin ettirirler. Lakin, murat edilen cine söz geçiremedikleri için onlar kâh yeminlerini tutup yardımcı olurlar, kâh yeminle-

rini bozup yardımcı olmazlar. Demek oluyor ki, cinlerin ..... haline benzemektedir. Ne var ki, insanoğlu daha uysal, daha sadık, daha vefakârdır. Cinler daha cahil, daha yalancı, daha zalimdir.'

Sayın Savcı, 'Kuaför İzzet kadar olmasınlar,' diye içimden geçirdiğimi hatırlıyorum, 'Kadın ırkçılık yapıyor.'

'Bazen de insanoğlu bilmeyerek onlara zulüm eder. Üzerlerine işemek, sıcak su dökmek gibi zulümler yapılırsa, cinler insanları çarpar. Ama kasıt olmadığı için cinlerin böyle yapmamaları gerekir, insanoğlu, cinleri incitecek hareketi şayet evinin içinde yapmışsa, cin bilmelidir ki, ev insin evidir; ins, evini istediği gibi tasarruf edebilir. Şimdi, siz onlara diyeceksiniz ki, 'Ey cinler! Bu ev, bizim evimizdir. Sizin bizim evimizde barınmaya hakkınız yoktur. Biz izin vermeden evimizde bir dakika bile duramazsınız! Siz ancak kimsesiz evlerde, harabelerde ve bozkırlarda barınabilirsiniz. Sizin yeriniz harabeler, boş araziler, mezbelelikler, necaset yerleri ve kabristanlardır. Oralara gidiniz!' diyeceksiniz. En iyisi, sabah akşam Ayetelkürsi'yi okumaktır. Bakara suresinin sonunu okursanız, evinize giremezler. Her kim bu ayeti okursa cinlerin şerrinden kurtulur. En iyi bilen hiç şüphe yok ki, Allah'tır. Amin.'

'Amin!'

'Sealibi der ki, insanlarla cinler arasında evlenmek ve çoluk çocuk sahibi olmak mümkündür çünkü Cenabı Allah Isra suresinde onların 'mallarına, evladlarına ortak ol!' buyurmuştur. Allah'ın Resulü, sallallahu aleyhi vessellem efendimizin, cinlerle evlenmeyi yasaklamış olması, böyle bir şeyin mümkün olduğunu gösterir. Çünkü, mümkün olmayan bir şeyin cevazına veya ademi meşruiyetine hükmedilmez. El Ezher Üniversitesi mensubu Muhammed Eşref Hazretleri İmam Malik'ten naklen anlatırlar ki, Yemen'den bir cemaat kendilerine bir mektup yazıp sordular: Burada bir Cin var. Bizden kız istiyor. Helâl evlenmek arzu ettiğini ileri sürüyor. Ne dersiniz? Malik bin Enes, radiyallahü anh da cevaben demiştir ki, 'Şer'an bir mahzuru yoktur. Lakin, ben bunu hoş karşılamam.' Çünkü, farzı mahal Şükran Hanım kızımız cinden gebe kaldığı zaman; Muhannese gebe kalacaktır. Muhannesler cin çocuklarıdır. Malumunuz, 'muhannes' namert, kalleş erkek demektir.'

Komşularım parmaklarını vuracak tahtalar aranıp, kulak memelerine asılırken, ben Münevverin 'ins' kocasını düşünüyordum, 'İzzet kadar muhannes olmasın!'

Asiye Hoca, tam bu noktada saldırdıydı. Ağzını Nevzat Hanım'la konuşacak gibi açmış, ani bir kararla vazgeçmiş, bana dönmüştü, 'Senin gözlerini beğenmiyorum, hanım! Üvey baban Osman Efendi mübarek bir zattır ama sen ona hiç çekmemişsin. Sarih küfür söylemiyorsun ama münafıksın.'"

"'Münafık,' görünüşte Müslüman olup, hakikatte kâfir ve düşman anlamındaydı! Tüp patlamış, trafo yanmış, yüksek gerilim hatları tepemize düşmüştü sanki! Mübeccel Hanım yerinden sıçramış, Öznur'la, Nevzat taş kesmişlerdi, 'Allahümme inni euzü bike minelhubsi velhabais!'

'Allah'ım, beni dişi erkek bütün şeytanlardan koru!' Körkuyu, Çerkeş, Ilıca, ambitleri, annem, dayım, herkes, unutmaya çalıştığım ne varsa hepsi, başıma üşüştüler!

Asiye Hocanım'ın gözleri gözlerime kenetliydi. Delici bakışlarını incelerken bir yandan da o geldiğinden beri hiç konuşmadığımı düşünüyordum. Ne manikürcü Münevver'e ne hayatıma damgasını vuran kıl olayına ne de cinlere dair tek söz etmiştim. Bana münafık derken bütünüyle ön yargılarıyla hareket etmekten çekinmemişti. Önyargının bir diğer adının da güman olduğunu düşündüğümde, 'hoca' payesiyle taltif edilmiş birisinin böyle bir lüksü olduğunu teslim etmek zorundaydım. Cumandan gayb, gayb'tan gayb-aşina, gayb-ı-bin derken, kadın, başkalarının bilmediğini feraseti ile hissedip bilenlerden olduğu mesajını başarıyla iletmişti.

Savaş ilân ediyordu. Meydan okuyordu. Tabancalı kalfanın işlevini devralmış, buzbeyazı salonda bir kez daha tecrit edilmemi sağlıyordu. Ne ki, bu evin bende simgelediği kötülükten sürülmeye gönüllüyken hatta sürgünü onur sayacakken, komşularımın İslami ses veren ötberinin ardına saklanarak, benim sırtımdan aklanmalarına da ben razı değildim. Gözlerim Asiye'nin gözlerine kilitli, 'Nedir benim bu Müslümanlardan çektiğim!' diye düşünüyordum, 'Tezekle beslenen cinler, seksi cinler, tavan aralarında gezen, soğan patates çalan cinler. Kara-

para, İslami ses veren formatların arkasına saklanarak mı ibra edecek kendisini? Allahümme inni euzü bike minelhubsi velhabais-miş! Bu bir dua değil. Bu kadın yakarmıyor, bu kadın kışkırtıyor.'

Konuşmamın, kendimi savunmamın beklendiğini görüyordum. Münafıklık gibi galiz bir suçlama ile karşı karşıyayken, bir de 'sükut ikrardan gelir' safsatasını göğüsleyebileceğime ihtimal vermiyorlardı. Oysa, oldum olası susmanın kabullenme anlamına geldiği iddiasının kullanışlı olmasına karşın, pek kaba saba olduğunu düşünmüşümdür. Muhatabın terbiyesini -ya da yavaşlığını!- suiistimali esas aldığı için, suçlananın sussa da bağırsa da kaybedeceği açıktır. Sayın Savcı, gerçeklerin silahsızlandırılması diye bir şey vardır çünkü. Bir kelime, bir el hareketi, bir bakışla bile silâhlarından arındırabilirsiniz gerçeği. Arındırırsınız ve gerçek, kurmacaya teslim olur.

Asiye Hocanım'ın küçücük ayaklarının Öznur'un şeker pembesi ponponlu terliklerinin içinde, beyaz halının uzun tüylerinin üzerine ilişivermiş kelebek kadar zarif olduğu bir vakıaydı. Mübeccel'in hemen arkasında, duvarda, bu zarif ayakları özenle yaylayan halının altında uzanan bronz derzli İtalyan mermerlerinin ısısını ayarlayan Alman Bosch termostat da şeker pembesiydi. Karayel, Öznur'un hermetik pimapen pencerelerine yenik düşmüş, mağlubiyetinin öfkesini kim bilir hangi gecekondudan çıkarıyordu. Devasa şömine, cehennem ateşinin hatırı sayılır bir parçasını yağmalayıp eve getirmiş olmakla mağrurdu. Heladaki Olympos adlı ithal klozetin giderini aşıp evi işgal edebilmeleri için cinlerin, SAT komandolarının eğitimini almaları gerekirdi.

Sanki kırk yıl öncesinin o yabanıl bozkırına inen uzaylılar, Osman Amca'nın evini yıkmış, yerine uçan dairelerinin bir benzerini inşa etmiş, bizimkileri de içine oturtmuşlardı. Mübeccel, Hatice Yenge'nin biraz rötuş görmüş haliydi. Öznur, Ayla'nın sinema yıldızlığına heveslenmişi. Nevzat, uzaylıların adamı olmalıydı, bizim ailede patroniçeliğe yükselebilmiş kadın yoktu. Tarihi gözlemin büyük yanılgısı: Ülkemizdeki radikal değişim hamamlardaydı, tellaklarda değil. 1990'lar itibariyle tellaklar yine aynı tellaklardı da artık jakuzilerde keseleniyorlardı, kurna başlarında değil!

'Yoksul ve zavallı bu zenginlik! Yoksul ve zavallı bu kâşane! Yoksul ve zavallı bu insanlar! Yoksul ve zavallı!'

Cinci Hocanım'ın bakışlarını karşılamıştım, 'Evet, hanım, nerede kalmıştık?'

Dedim ve bu kadını göğüsleyecek enerjim olmadığını fark ettim. Gönlüm yorgundu. Ruhum karış karış esniyordu, Sayın Yargıç, tıpkı şu anda sizin de esnediğiniz gibi!

'Sen yanılıyorsun,' demekle yetindim, 'Osman Kuran, benim üvey babam değil, annemin ilk kayınpederidir. Ben, Murat Kadızade'nin kızıyım. O mübarek filan değil, sıradan bir biyokimyacıydı.'

Arkamdan vurmaya kalktığımda da yine 'pıt!' etmiş kalmıştı, çelik kapı.'"

"O çelik kapı benimle kötülük arasında dikili bir simgeydi ama kötülüğü koruyordu. Yılbaşı ertesi, amcakızlarım Müjgân ve Ayla'yı çelik kapının önünde dikilir bulduğumda anladım bunu. Ne dürtmüştü de durup dururken kalkmış, kapıyı açmıştım? Gazeteleri almak içindi belki de, hatırlamıyordum. Karşı komşunun zilini çalmaya hazırlanan Müjgân'ı, onun arkasındaki Ayla'yı görmüş, 'Kapıyı şaşırdınız!' demiştim. Meğer gerçekten de Öznurlar'a gelmişler. Parmaklarının ucuna basarak, sessizce merdivenlerden çıkmış, bana yakalanmamak için otomatı da yakmamışlardı.

Biraz mahcup, biraz ürkek, çokça da savunmada bir Müjgân, Devrim'in benden çıktıktan sonra Fatmalar'a gitmeyi reddedip, Klarnet Bar'daki arkadaşlarıyla buluştuğunu, Toprak'ın, Bekir'le kendisini uyuttuktan sonra manikürcü Münevver'in Levent'e koştuğunu, Levent'in de abilerini toplayıp, Klarnet'i bastığını anlattı, 'Az önce de Nizamı Alemciler aynı yerde Noel Baba kuklası yakmışlar. 'Nerde hareket orda bereket!' diyor Toprak.'

Peşmerge parkalarını hatırlatan gocuklar giyinmiş, başlarına sarığı anımsatan bir şeyler dolamış, yüzleri kaşkolların arkasında saklı, kollar havada, parmaklarını Churchil'in 'victory'isinin V'si ile elif-lamın ters L'si arasında bir işarete bükmüş -nedense ben bunu pek manidar bulmuştum!- sabah ezanının eşliğinde 'Bandıra bandıra ye beni!' şarkısının ortasına Tekbirrr! Allahü Ekber!' diye düşmüşlerdi, 'Tekbirrr! Allahü Ekber! İslam geliyor!' 'Dansözcü, şarapçı ayyaş noelciler, laik din-

siz Kemalist işgalciler ve onların medyası, işledikleri katliamları, yargısız infazları, gözaltı kayıplarını, işkenceleri, susturucuları, kumarcılığı, kerhaneciliği, meyhaneciliği, yiyiciliği, soygunu, vurgunu, talanı, manukyancılığı, uyuşturucu ticaretini, Allahsızlığı, ahlâksızlığı unutturamazlar! Meyhaneler, kerhaneler, diskotekler rejiminin bekçiliğini üstlenenler! Gelen İslam'ın kahrına ve şefkatine, adaletine ve şiddetine, merhametine ve gazabına, nimetlerine ve külfetlerine hazır olun! Yaşayanlar görecek!'

'Ya Müntakim, yaklaşan büyük intikam gününe doğru bizi şehitlerin yolundan ayırma! Amin! intikam hissimiz daim olsun! Amin!'

'Sonra?'

'Toprak, Devrim'in koluna yapışmış çekiştire çekiştire eve getirmiş. Sonrası, bu! Levent'i içeriye almışlar. O, eski bir eylemden aranıyormuş.'

'Kimse de ağzını açıp bir şey dememiş bunlara! ilerici kazanmalarımız birer birer elimizden gidiyor! Bu gidişle yakında sokağa çıkamaz olacağız! Kadızadeler hortladı!'

Ayla'nın benzetmesi Devrim'in annesinin canını sıktı, alındı, 'Akşam siz anlamadınız, körolası Devrim öyle ileri geri konuşunca tabii delirdi, oğlan! Bir de içti ya ablası, o da, o hırsla gitti, dağıttı barı. Pek de gözü pek! inanmazsın, İmranım, Ekim'le gittik nezaretten almaya, komiserin önünde 'içki hayayı kaldırır, şehveti kamçılar!' diye hâlâ bağırıyor! 'isteyene verecek, orospu olacak bu!' diyor ablası için. Bekir duysa ilk aşkına orospu dediğini! Öldürür bunu!'

'Ben de bunları anlamıyorum!' dedi Ayla. Bana döndü, 'Horul horul uyumuşlar bunların ikisi de! Dünya yıkılsa haberleri olmayacak!'

'Ama uyuyanın sorumluluğu yoktur, öyle değil mi, İmranım?'

Claudia Hanım, Sayın Savcı, İlyasoğlu Mercimek Ahmed'in, Em'îr Unsurü'l - Maâli Keykâvus b. İskender b. Kâbus b. Verşmgir b. Ziyâr'dan derlediği 'Kâbusname'de böyle der, 'Uyuyanın sorumluluğu yoktur.

Ne ki, Mercimek, İsa'dan sonraki ikinci bin yılın başlarındaydı, Müjgân, üçüncü bin yılın! 'Kültür dedikleri bu işte!' diye düşündüğümü hatırlıyorum, 'Formatlar bir girdiler mi, Wernicke'ye, bir daha çıkmıyorlar!'

Ayla, her zaman daha açık sözlü olmuştur, 'Uyumayacaksın bacım!' deyiverdi Devrim'in annesine, 'İstanbul gibi bir şehirde üç çocuk yetiştiriyorsun, kolay mı? Uyumayacaksın, tabii!'

'Aman! Bu da hep bana söyler! Ben uyudum da, babaları ne yaptı? O uyumadı mı? Bekir hiç ilgileniyor mu, oğluyla! Onun için varsa yoksa Devrim!'

Devrim'in nasıl olduğunu sorduğumda da, 'iyi iyi. Çok iyi," dediydi, Müjgân, 'Hayatını yaşıyor! iyi de ediyor! Vallahi karışmıyorum! Biz yaşamadık da ne oldu? Önce baba baskısı, sonra koca baskısı, şimdi de oğul baskısı. Baba da evde yok ya, oğlan her şeyime karışıyor, artık.'

'Gene sende kabahat,' dedi Ayla, 'Kedi bokunu örter gibi örtüyorsun oğlanın herzelerini. Geçen gün ne yapmış biliyor musun, geçen cuma, gelmiş buna, 'Camiye giderken dönüp Cuma'ya gelmeyenlerin evini yakayım, dedim,' demiş. Bunun da aklı çıkmış, açmış telefonu, 'Yapar mı dersin?' diye bana soruyor! Ben ne bileyim, yapar mı!'

Spontane çapulculuk henüz gündemimizde değildi, şaşırdıydım, 'Niye yakacakmış âlemin evini? Ne diyor yani?'

'Böyle bir hadis varmış,' dedi Müjgân, 'Peygamber Efendimiz'in, 'Hutbe okumaya giderken, dönüp Cuma'ya gelmeyenlerin evini yakayım diye düşündüm' şeklinde bir hadisleri varmış.'

'Hadi ordan!'

'Varmış gerçekten!' diye onayladıydı Ayla da, 'Cemaatle ibadette vahdet şekli ortaya çıkar, Hakiki Bir'e yakın ve kabule şayan olunur ya, Cuma çok önemliymiş.'

'Canım anladık da, ev yakmak nesi?'

'Efendim, muhabbet ve sadakat, bir araya gelmekle olurmuş. Cuma namazının mescidde bir arada kılınmasının emredilmesindeki sebep ve

hikmeti, mahalle halkının birbiriyle kaynaşması ve aralarındaki kin ve düşmanlığın ortadan kalkmasıymış. Peygamberimiz Efendimizin, 'Hutbe okumaya giderken, dönüp Cuma'ya gelmeyenlerin evini yakayım, diye düşündüm' şeklindeki buyurmaları bu toplumsal sebebe bağlıymış. Salih Hoca anlattı.'

'Birilerinin evi yanarken amma da muhabbet ve sadakat olur ya hani mahallede! Demek Peygamber Efendimiz amaçlarını aşan bir kelâmda bulunmuşlar. Olabilir. Nihayet kuldurlar kendileri,' derken aydıydım.

'Bu Salih Hoca da kim?' imam olduğunu söylediler, imam ve Toprak'ın kick-box hocası. Topuklarının üstünde dönerek milletin yüzünü tekmeleyen imam düşüncesi, cübbesinin eteklerine dolaşacağını düşündüğümde, komikti, sonra korkutucu geldi. 'Müjgân, Ayla haklı galiba, bu senin bir başına halledeceğin bir işe benzemiyor,' dedim, 'Belki de Bekir'le konuşmalısın!'

Garip bir sessizlik oluştu. Bekir'e ilişkin bir sorun olduğunu düşünürken, amcakızlarımın Peygamber Efendimiz'in hata yapmış olabileceği beyanımdan rahatsız olduklarını sezinledim. Gözlerini kaçırmış, Hazret'in kul olduğu bilgisinin hata yapma ihtimalini içerip içermeyeceğini tartıyorlardı.'

Sayın Yargıç, ödün verilmeyen değerlerin, karma ekonomilerin düşmanı olduklarını, ben, burada, KUTSAL KOALİSYON'un çatısı altında öğrendim, o zamanlar düşünememiştim. Bu nedenledir ki, Kemalist idealizm ile maneviyatı kişiliklerinde birleştirmek gayreti içinde olduklarını idrak edemedim, itiraf etmeliyim ki, o yıllarda normal yaşamlarında alkolden sakınmayanların Ramazan'da Yeşilaycı kesilmelerini ya da meselâ kumarı kesmelerini ikiyüzlülük olarak değerlendirir, küçümserdim. Eski Türkiye'nin son yıllarında milyonların 'light islâm' denilen aranjmana bel bağladığını görememiştim.

Ayla'nın bütün o koşuşmasının, insan, kadın, hayvan hakları, Atatürkçü Düşünce, Köy Okullarına Yardım, Çevre Koruma, Darülaceze, hatta Lioness derneklerinde canla başla çalışmasının aslında Müslümanlıktan sadır olan bir sosyo-dini projeler bütününü hedeflediğini de göremedim. Haysiyetli bir iman döneminde yaşıyor olsaydık, her bin

birer Bezm-i Âlem olacak kadar coşkulu olan bu kadınların, Cumhuriyet kadınlarının, bireysel enerjilerini ortak bir ulusal düşü, 'maneviyatçı laikliği' gerçekleştirmeye adadıklarını da göremedim. Oysa, onlar, hane ile 'Hakikat Medresesi' arasındaki o incecik bağı içtenlikle korumaya çalışıyorlardı, ama formatlarımız kurumuştu.

O yılbaşı itibariyle gelinmiş olan noktada, amcakızlarım, ne Müslümanlara ne de laik liberallere yaranabilmektelerdi. Ramazan'da içki içmedikleri için Devrim, sonraki günlerde içtikleri için Toprak aşağıladı. Sonra, onlar, yani laik liberallerle Müslümanlar, yani Devrim ile Toprak, 'TC'ye karşı ortak bir cephe oluşturdular, bunları, bir kere daha dışladılar.

O sabah amcakızlarım, Peygamber'in hata yapıp yapamayacağına ilişkin düşüncelerinin sonucunu bana açık etmediler. Ayla, meseleyi kafasından atmayı seçti, Müjgân, aklını karıştırdığım için bana duyduğu kızgınlığı kocasına yönlendirerek bastırmaya çalıştı, 'Hadi, git! Git or'dan!' dedi kuzenine, 'Bekir mi sahip çıkacakmış! O kendine sahip çıksın, yeter!. Tutturdu zaten, oğlanı askeri okula vereceğim diye. Onu da Kenan Abim sokmuş aklına! 'Askeri okula ver, askerler adam ederler' demiş buna. Zaten, dört bakıyor oğlanı başından atsın diye, bir de bunu duysun, tamam artık!'

'Köye göndereceğim diyordu, vaz mı geçti?'

'Gitmez, gider mi ki? Salih Hoca bırakır mı, gitsin?'

'O kadar mı etkili bu adam?'

'Babasıymış Salih Hoca onun, Toprak öyle diyor,' dedi Müjgân, 'Salih Hoca'nın faydası babasının faydasından daha çökmüş. Sevgisi daha önemliymiş, çünkü diyor, nimetlerin en büyüğü olan din nimeti Salih Hoca gibilerin telkin ve öğretmeleriyle hasıl olmuştur. O, hem babayı hem çocuğu idare ve terbiye eder. 'Sizden biriniz beni kendinden ve ailesinden çok sevmedikçe mümin olmaz,' diyormuş adam.'

Nereden bulduğuna gelince Toprak'ın Salih Hoca'yı, 'O körolası Levent götürdü bunu! Hani, manikürcü Münevver'in, Levent'i var ya, o. Babasıyla kavga edip, evi terk etti, kendine yer tuttuydu Maltepe'de. Sakal falan bırakmış, molla olmuş, iktisat'ta okuyan bir kızla da ev-

lendi güya ama Kitap'ta yazmıyor diye resmi nikâh yapmıyor. Kızın ailesi öldürürüz diye tehdit ediyorlarmış.'

'Bunlar önemli değil! Gençlikte oluyor böyle şeyler!' diye küçümsemişti Ayla da, 'Hatırlasanıza, bizim de 'şehirlerimiz vardı. 'Muta' nikâhımız vardı. Devrim nikâhı dediğimiz, neydi yani? Muta nikâhı değil miydi? Bunların 'gönüldaş' lâfı bile 'yoldaş'tan çalıntı. Aynı sloganları atıyorlar, 'Omuz omuza dayanmak kalelerine emperyalizmin,' filân. Biz de bayrak taşımazdık, bunlar da taşımıyor. Ay yıldızlı bayrağa laik-kâfir sistem sahip çıktığı için, TC bayrağı bunların olduğu yerde dalgalanamazmış. Fabrikada gönderden indirmişler.'

'Levent, ne diyormuş, kıza, biliyor musunuz, 'Erkek galip durumda bulunan kadına mağlup olursa, karı kocalık işleri tersine döner!' diyormuş. Bak, uyanığa! Kız fakülte mezunu, bu Orta'dan terk ya, hemen böyle söylüyor. Erkekler kadınların üzerlerine hâkim ve galiptirler nazminin manâsı altüst olur, evin idaresi bozulurmuş!'

'E, Toprak da öyle!' dedi Müjgân, 'Bizim uyanık da, 'Seven sevilene asi olur mu? Âşık sevgilisinin arzusunu terk eder mi?' diyerek, örttürdü işte kız arkadaşının başını! Babası da subay kızın! Bizim Şefik'in amcası oluyor. Kız babasından habersiz, kaçak örtünüyor! Adam evden çıkınca örtünüyor, eve gelince açıyormuş başını! Bir defasında yakalanmış, eşek sudan gelinceye kadar dayak yemiş! Adam, ordudan atılacak diye korkuyor. Haklı.'

'Daha çok küçük değil mi, Toprak bu işler için?' diye sormuştum, 'Yaşı küçük ama çok çabuk gelişti,' dediydi Müjgân, 'Bu kime çekti, bilmiyorum. Babası devrimciydi, ben devrimciydim, öyle değil mi, İmranım? Biz, solcu insanlarız. Bu, kadınları köle gibi görüyor. 'Zincirlerle cennete götürülen bir kavim, Cenabı Hak'kın hoşuna gider,' diye, hadis mi, ayet mi bilmem, ona takmış. Bu kız, kâfir Kemalist diyarından İslam diyarına getirilen esire gibiymiş, bizim oğlan sayesinde imanın şerefine kavuşacakmış. Ekim'e anlatıyor bunları böyle! Ekim de alay ediyor kardeşiyle, 'Bu da dinsiz Kemalistlerden kız alıp, Müslüman edecek, sevap olsun diye.' Toprak'tan iki yaş da büyük, kız.'

'Neden bilmiyorum acaba ben bunların hiçbirini?' diye hayıflanmıştım.

'İlgilenmiyorsun ki! Çok körsün sen!' dediler. Haklıydılar, içimde bir şeylerin sızladığını hissetmiştim, 'Doğru.'

'Kız, lisede beklemeli. Bilgisayar kursuna gidiyor,' diye sürdürüyordu Müjgân, 'Toprak'a âşık! Yapılı çocuk ya bizimkisi, kızlar bayılıyorlar. Bu da yapmadığını bırakmıyor onlara. Terbiyeli maymuna çevirmiş koca kızı!'

'Aman, övünme, övünme!' demişti Ayla, 'Övünecek bir şey yok bunda!'

'Niye övüneyim canım!'

'Bal gibi de övünüyorsun abla! Yapma şunu! Erkek analığı taslama. Bir de cariye satın alacağım diye tutturursa görürüz günümüzü! Bak bana, Kenan Abim belki de doğru söylüyor, acaba bir süre askeri okula göndersek mi bunu?'

'Yok kız bakma onun atıp tuttuğuna! Bekir de razı olmaz. Bir gönderecem diyor, bir 'Devrimci adamın oğlu asker mi olurmuş' diyor. Ama göndermez, biliyorum.'

'Bekir'in devrimciliği kalmış mıymış?'

'Sen Müjgân'a bakma! Bizimki, 'light devrimcilik' abla! 'Light Sosyalizm!' Gece yarısından sonra ortaya çıkar, biraz gezinir. Sabaha inine çekilir, kaybolur.'

'Öyle demeyin, vallahi askeriye bize ters gelir! Bizim de kendimize göre bir muhitimiz var. 'Kuranlar'ın oğlu askeriyede okuyor' dedirtmeyiz! Allah'a şükür, kazanıyor babası. Burada okuyamazsa yurtdışına gönderir, orada okutur. Öyle değil mi ama İmranım?' ' Kardeşine dönmüş, 'Sen Fatih'i gönderir misin?' diye sormuştu, 'Hele de bu zamanda!' 'Saffet Hoca ne der buna?'

'Salih Hoca. Bu konularda uyanık o! Bir şey demez. Askeriyeye girsin ister ama yurtdışına gönderirse babası, bir şey demez.'

'Demez olur mu? Ayol, kendisine ordu kuruyor adam! Bırakır mı, Toprak'ı gitsin?'

'Ne ordusu?'

'Salihun Komandoları,' dedi Ayla, 'Geçen ay bizim derneği bombaladılar, haberin yok mu? Birkaç ay önce de İzmit'teki ADD binasına yangın bombası koymuşlardı. Sekreter kız var, Bihter, onu bağlayıp banyoya kitlediler. Kırıp döktüler ortalığı.'

'Onlar olduğu kesin mi?'

'Gönüldaş,' diyorlar bunlara,' dedi Ayla, 'İzmit'teki bombalamanın sanıkları yakalandığında Salih Hoca'nın bir dans edip oynamadığı kalmış, laik-kâfîr, işgalci güruhu paniğe kapıldı diye.

'10 Kasım ve Noel sebebiyle korumaları artırırlar, dikkat edin!' diye talimat vermiş. 'Harp, hiledir' düsturunca kendinizi kamufle edin."

Amcakızımın ayrıntılı bilgi sahibi olmasını yadırgamıştım. 'Herkes biliyor, ayol!' dedi Ayla, ama bir tuhaftı! Müjgân'a baktım, 'Nedir?'

'Söylesene şunun doğrusunu! Nasılsa duyulacak!' dedi Müjgân, Ayla'ya.

Israr ettim, 'Ne oluyor, size yahu? Söylesenize?'

'Ömer'in fabrikasını,' dedi Ayla, sonunda, istemeye istemeye, 'Bunlar koruyorlar.'

'Kimler, neden koruyor? Konuşsana, kızım!'

'Ömer Abim, Salih Hoca'nın kik-boksçularıyla anlaştı,' dedi Müjgân, 'Fabrikayı koruyorlar. Münevver, Levent'e söyledi, Levent ayarladı.'

Sayın Yargıç, ne hissettiğimi ne düşüneceğimi bilemediydim. Ayla'ya döndüğümde, dudaklarını büzmüş, belirsiz bir noktaya baktığını gördüm. Müjgân, daha bir rahattı, hatta gülümsüyordu. Derken hatırladım, birkaç yıl önce Ömer'in bir kurşunlanma olayı vardı. Geçiştirilmiş, üzerinde durulmasına meydan verilmemişti ya da ve çok daha büyük bir ihtimalle, ben duymaktan kaçmıştım -o ışıktan piramitin içine, tek başıma saksofon çalmaya! Yine aynı şey olmak üzereydi, 'Keşke hiç

söylemeseydiniz bunları bana!' diyecekken kendime geldim, vazgeçtim, 'Toprak da mı, korumacılık yapıyor?' diye sordum. "

'Yok canım, o, ara sıra takılıyor, o kadar,' dedi Müjgân, 'Amcasının yeri, merak ediyor tabii, işte, böyle İmranım, bizi kıtır kıtır doğrasınlar diye adamlara para veriyoruz!'

Bir ona bir diğerine bakıyordum. Suçlayarak değil, anlamak için, ama Ayla'nın sinirine dokundum. 'Senin haberin var mı, bizim neler çektiğimizden?' diye patladı kız, 'Ömer'in neler geçirdiğini biliyor musun? Bir gün açıp sordun mu, aç mısınız, tok musunuz, nasıl gidiyor işleriniz diye?'

'Hayır. Doğrusu, ne Ömer'e ne de Bekir'e. Sormadım,' diye itiraf ettim. O sıralarda Lorenz'in garip çekerleriyle uğraştığımı söyleyemezdim Sayın Yargıç. Kaos Teorisi ile uğraştığımı söyleyemezdim. Söylemedim.

'Sorsaydın, neden bunları tutmak zorunda kaldığını anlardın!' dedi Ayla, bana kırılmış olduğunu belirten bir sesle, 'Suçlamak kolay böyle!'

'Suçluyor muyum, suçlamıyor muyum, bilmiyorum, Aylacım,' dedim, 'Çok uzun zamandır çevremde olup bitenleri anlayamıyorum. Ne o fabrikanın nasıl kurulduğunu anlıyorum ne sonradan olanları anlıyorum, inan bana, hayatımı küçültmeye, ömrümü idrak etmeye çalışıyorum. Var gücümle bunun için uğraşıyorum. Sen de bunu anlamaya çalış!'

Öğrenmekten korktuğumun da bilincindeydim. Parayı bulmuş olduklarını görüyordum, nasıl kazandıklarını öğrenip şüphenin avantajını da kaybedince, onlardan tamamen kopmaktan korkuyordum. Benzerlerine gösterdiğim anlayışı aileme de gösterebilecek kadar yabancılaşmamıştım henüz. Yaşamlarına bir işletmenin ya da sosyolojik oluşumun hammaddesi gibi de bakamıyordum.

1980 sonrasında binlerce benzeri olan, sıradan bir hikâyeydi anlattıktan ama beni altüst etmeye yettiydi."

"1980'lerdeki ihracat seferberliğinden etkilenen Ömer Kuran, Pilavcıbaşı Ailesi'nin hâkim olduğu donmuş gıda işine girdi. Marshall

Yardımı zenginlerinden olan Pilavcıbaşılar, sektörde kendilerine ait olmayan firmaların faaliyetine izin vermezlerdi. Anatolia Gıda tek istisnaydı.

Bursa'nın Mim Kemal Paşa Azatlı Köyü'nün ürününün tamamını sahte müstahsil makbuzlarıyla kapatmış olan Anatolia Gıda, köylüyü de asgari ücretten ama haftada altmış saat çalışmak kaydıyla istihdam etmiş olduğundan, adamakıllı fiyat kırmış, Pilavcıbaşılar'a belâ olacağı mesajını iletmişti. Küçük bir firmaydı, normal koşullarda Pilavcıbaşılar'ın halleşemeyeceği bir durum yaratmış değildi. Ancak, olay Pilavcıbaşı Holding'in halka açılmak üzere olduğu bir döneme rastlamıştı. Kötü publi-sitenin sırası olmadığına karar veren, Pilavcıbaşı aile meclisi, Anatolia'yı ezmek yerine, 'Yeni bir üretim hattı açmamaları, pazar paylarını yüzde on beşin üzerine çıkarmamaları' kaydıyla çalışmalarına izin vermelerinin daha doğru olacağına karar verdi. Karar tebliğ edildi. Anatolia, faaliyetini yeşil fasulye, bezelye gibi sıradan sebzelerin dışına çıkmamaya özen göstererek sürdürdü.

Ömer Kuran'ın aklını çelen, yerleşmiş olduğu Almanya'da benzeri bir fabrikada tekniker olarak çalışan küçük kardeşleri Ahmet oldu. Ahmet, ağabeyleri Ömer ve Bekir'e, Pilavcıbaşı ürünlerinin Alman etiketleri altında nasıl yeniden ve fahiş fiyatlarla Avrupa ülkelerine pazarlandığını uzun uzun anlattı. Donmuş gıda üretimindeki en yeni teknolojiyi biliyordu. Pilavcıbaşılar'ın kullandığı teknolojiyi biliyordu, 'Biz, yeni teknolojiyle pazara girersek, bunlara nefes aldırmayız!' dedi.

Bekir Kuran yanaşmadı, Ömer Kuran ikna oldu. Körkuyu'daki tarlalar, Ayla'nın Öğretmenler Kooperatifi'ndeki hissesi, takıları satıldı. Krediler alındı, İznik'teki fabrika kuruldu. Ahmet izin aldı geldi, makinaların montajını bizzat kendisi yaptı. Üretime geçtiler ve hemen akabinde önce Pilavcıbaşılar, arkasından Anatoliacılar kapılarında bittiler, 'Ne iş?'

Ahmet'in yanılmadığı, 'Artemis'in, -şirketlerinin adı buydu- teknolojisinin rakiplerini korkuttuğu ortaya çıktı. Ayrıca, Kuran'lar, asgari ücreti bir buçuk aylık mesaiye denk düşürme işinde de Anatoliacılar kadar başarılıydılar. Anatoliacılar'ın Azatlı Köyü varsa Kadızade-Kuranlar'ın da Körkuyusu vardı.

'Serde devrimcilik de olunca, pazarı paylaşma gibi ödünler vermek büsbütün zor geldi. Bir de Ömer, coşup, 'Bizde tekelci sermayeye boyun eğecek göz var mı?' diye Pilavcılar'ın Amerikan eğitimli yöneticilerine babalanınca, uzlaşma zemini toptan ortadan kalktı.

Adamlar, Ömer'e, 'Sen öldün, arkadaş!' dediler, çekip gittiler.

Onların emrinde büyük reklâm acentaları var. PR şirketleri var. Basın var. Her dakika bir köşe yazarıyla ya yemekteler ya yattalar. Başladılar, 'Artemis'in ambalajı kanserojen' diye haber geçmeye. Çevrecileri de ayağa kaldırdılar. Tekzip gönderiyoruz, yurtiçi, yurtdışı üniversitelerden temiz raporları alıyoruz, mümkün değil yayımlatamıyoruz. Derken, Anatolia da işe karıştı. Belli ki, Pilavcıbaşılar pis işlerini bunlara ihale etmişler. Bir bakıyoruz Hereke civarında, bir bakıyoruz Gebze'de, bizim frigo-firikler arıza yapıyor, şoförler kaçıyor. Ambalajların içine sinek mi atmadılar, şalterleri indirip buzları mı çözmediler! Böyle böyle tonlarca mal gitti. Etraftan duyuyoruz, bize sekiz ay ömür biçmişler.'

Koruma tutmaları ilk o zamandı. İlk aşamada emekli komiserleri istihdam etmişler, bir süre bunlarla götürmeye çalışmışlardı.

'Geldi Çiller Krizi. Biz işe başladığımızda dövize narh konmuştu. Anormal artışına izin verilmiyordu. Dövizle borçlanmak, Türk Lirasıyla borçlanmaktan daha ucuzdu. Devletimize güvenerek döviz kredisi aldık. Kadın bir devalüasyon yaptı, Ömer, diyelim, beş yüz milyon Türk lirası olarak biliyorduysa borcunu, bir gece içinde beş milyar borçlu çıktı! Maliyet hesapları, ödeme sıralaması darmadağın oldu! Tam bir karabasan, tam bir kâbus!'

'Zulüm!' dedi Müjgân.

Döviz kredisiyle ev alan dar gelirlilerin peş peşe intihar ettiklerini ben de hatırlıyordum. Mahkemenizi dinleyen arkadaşlar da hatırlayacaklardır.

Pilavcıbaşılar, keyifle ellerini ovuştururken, Kuran'lar ne kadar vadeli çek, senet varsa ellerinde hepsini kırdırmışlar ancak toparlayabildikleri para, açığı kapatmaya yetmemişti. Böylece, korumalarının

aracılığı ile bulunan tefecilere borçlanıldı ve korumalarından korunmak için koruma tuttukları aşamaya girildi.

Ömer, vadesinde ödeyemediği bir borçtan dolayı gözdağı mahiyetinde kurşunlanınca, emekli polislerin yerini tefecileri beklemeye ikna edebilecekleri söylenen Ülkücü Babalar aldı. Biraz nefes alır gibi olmuşlar, bu defa da Ülkücü Babalar tarafından dolandırılmışlardı. Makine aldıkları Almanya'daki fabrikaya ödeme yapmaları lâzımdı. Parayı hacizler yüzünden yasal kanallarla gönderemediklerinden, Babalar'dan birine nakit teslim etmişler, adam marklarla birlikte ortadan kaybolmuştu. Bu defa, Ülkücü Babalar'ın hakkından gelse gelse Kürt mafyası gelir deyip, işi onlara havale etmişlerdi.

'PKK'lılar, Avrupa kazan bunlar kepçe, adamın peşine düştüler. 'Avrupa dediğin ne kadarcık yer!' diyorlardı ama bulamadılar ya da buldular da söylemediler,' diye anlattı Ayla, 'Bu arada, bizim fabrika orada ne işi olduğu belirsiz bir düzine Kürt'ün yiyip içip oturduğu bir yere dönüştü. Yine bu arada, Ömer'in resimleri, yok 'vergi yüzsüzü,' yok 'SSK kaçkını işçi düşmanı' diye gazetelerde çıktı. Fabrika işgal altında, Ülkü Ocakları ilçe Başkanı tepemizde, koruma gerekiyorsa bunu kendilerinin deruhte edeceğini, yabancıların ilçe halkını tedirgin ettiğini anlatıyor! Sonuçta, bir gece birileri geldi, Kürtleri kovdu, fabrikaya kendileri yerleşti. Uncular'ın talip olmaları aşağı yukarı bu zamanlar.'

'Uncular, yeşil sermaye?'

Öyleydi. Türkiye'nin en büyük unlu gıdalar ve diğer birtakım sanayi kuruluşlarını bünyesinde toplayan Hacı Bey'in holdingiyle hisselerinin yüzde seksenini devretmek üzere anlaşmaya varmışlardı.

'Allah razı olsun onlardan!' dedi Müjgân, 'Onlar almasaydı, makineler bunların ellerinde kalacaktı! Biliyor musun, Anatolia Gıda da haber gönderdi bunlara, 'Biz alırdık ama pazar payımızı artırırsak Pilavcıbaşılar bizi de siler,' diye!'

'Öyleyse, bundan böyle Pilavcıbaşılar'la Uncular uğraşacaklar!' dediydim. 'Pilavcılar, Uncularla uğraşamazlar,' dedi Ayla, 'Uğraşmaya kalkarlarsa başlarına iş alırlar. TÜSİAD filân da kurtaramaz bundan

böyle. Ömer, o kadar uğraştı haksız rekabeti anlatsın diye, TÜSİAD'çılar bizim yüzümüze bile bakmadılar. Sırf televizyona çıkalım, derdimizi anlatalım diye Genel Kurulda rezalet çıkardık, magazin haberi dahi olmadı. Öyle birbirlerini tutar onlar!'

Ömer MÜSİAD'a girmişti zaten.

'Müslüman iş Adamları Derneği,' dedi Ayla, 'Ne yapalım, kısmet böyleymiş.'

'Bu kick-boxçu imam da Uncular'dan sonra geldi herhalde?'

'Hayır, kick-boxçu imam geldiğinde hisseleri henüz devretmemiştik. Zaten daha yeni, yılbaşından birkaç gün önce devrettik. Paramızı bile alamadık.'"

"Taş gibi bir kayaydı, çöktü oturduydu göğsüme," dedi İmre Kadızade, Mahkeme Heyetine, "Bütün söyleyebildiğim: 'Ne deyim, Bacım! Ne deyim!'

'Ne var yani?' dediler, 'Uncular Holding, Koç'tan, Sabancı'dan daha mı kötü? Kartelse onlar da kartel bunlar da! Yalan mı?'

Yalan değildi tabii, üstelik EKONOMİK AKLIN YOLU'na girdiklerinin bir göstergesi de olabilirdi ama Sayın Yargıç, biz tüm hatalarımıza karşın özel bir kuşaktık. Hüküm giymiş dünyanın son şövalyeleri, onlar bizdik!"

"Vietnam, Bosna, Çeçenistan, Filistin, Somali, Azerbaycan, Afganistan, İran, Ruanda derken," diye sıraladı Talip İmre Kadızade, "Hazreti Musa Aleyhisselâm'ın On Emri'nin de, İslam'ın Evamiri Aşere'sinin de tuvalet kağıdı kadar değeri olmadığının yaşayan tanıkları biz!"

Deli General'in ve Kürşat Urallar'ın, kaşlarını çattıklarını gördü, aldırmadı,

"Biz, Nazi gettolarının o yumuşak bakışlı mazlumlarının, kördüğüm edilmiş bedenlerini Polonya'nın, Rusya'nın ot bitmeyen steplerine terk etmiş o çilekeş Yahudilerinin, teleolojik bir 'vaat edilmiş topraklar' fikrinin yedeğinde siyonistleşmelerini dehşetler içinde izlediydik!

'68 kuşağı, solcusuyla, sağcısıyla, Filistin'in kayıp ve kederiyle büyüdü, Sayın Yargıç! Hiçbir ülkenin kaderi bizi Filistin'inki kadar doğrudan ve uzun süreli yaralamadıydı!

'67'de Batı Yakası'nın, Gazze şeridinin, 78'de Lübnan'ın işgalini gördük! Sabra ve Şatillâ katliamlarının, suikastların, çocuk ölümlerinin dehşetini paylaştık! Robocop kılıklı Yahudi yiğitlerinin un ufak ettiği raşitik Filistinli kemiklerin sesi aylarca içimizi ezdi! Begin gibi aşağılık bir teröristin saygın bir 'devlet adamı'na dönüştürülmesine, hukuk doktorası ile taltif edilmesine, bir de üstelik Nobel Barış Ödülü'nü almasına cidden inanamadık! Çaresizlikten kabullenilen otonominin edepsizce, arsızca ihlâl edilmesi, 'hak' kavramımızı paçavra etti, ayaklar altına aldı. Öyle yalama olduk ki, kendi ülkemizde, Güney Doğu'da olan bitene nasırlanmış gözlerle baktık!

Sayın Yargıç, biz, Yunan iç savaşına yetişmediydik ama faşizmin görünen görünmeyen tüm unsurlarına karşı ülkenin gelmiş geçmiş en duyarlı kuşağı olarak, komşu Yunanistan'da, Tanrı'nın ve Rum Ortodoks Kilisesi'nin saflarında yer almayanlara' reva görülenleri - 'sonra üzerime gazyağı döktüler, beni ateşe verdiler; sonra bana bir hendek kazdırdılar içine gömdüler, sadece başımı ve sağ kolumu dışarda bıraktılar; sonra ifademi yazayım diye yanıma kalem, kâğıt bıraktılar; sonra kolumu ağzıma götürmeyi başardım, damarlarımı dişlerimle kopardım; sonra ayağımdan bağladılar, uçurumdan baş aşağı sallandırdılar; sonra dalgalar dövüyordu, boğuluyordum; sonra vücudumda yüzlerce sigara söndürdüler; sonra öldürsünler diye yalvardım; sonra hastanedeydim, herkes çığlıklar atıyordu, delirmişim '- ezbere bilirdik!

Bunları ve diğer dünya işlerini, Sezar'a terk edip, kendilerini nefsâni zevk ve arzudan da çekerek, İsa aleyhisselâm yolunda ibadete adanmış, benliklerini Şeyh Muzaffer misali ama seccade üzerinde değil de at kılı hırka altında erimeye bırakmış zühd ehli Ortodoks piskoposlarının ikiyüzlülüklerini tanırdık - 'Evlâtlarım, Tanrı'ya dönün! Tanrı'nın yeryüzündeki temsilcisi, Makronisos Kampı Komutanı erdemli Vasilopulos'un çizdiği erdem yolundan yürüyün!'

Sayın Jüri Üyeleri, 'yeni bir dünya yaratmak üzere' Allah adına yola çıkanların, her zaman birbirlerinin söylemlerinden iktibas ettiklerinin farkındaydık. Aralarında kilometreler de, asırlar da olsa, bunlar,

birlikte uzun uzun prova etmişler gibi, hep aynı tonda tıslarlar: 'Dinsizler, fahişeler, yılanlar, solucanlar, hainler, pislikler, namussuzlar, açgözlüler ve saire.'

Hep aynı tehditleri savururlar: 'Öcümüzü alacağız! Acıma, insaniyet, hoşgörü yok! Ya tövbe edecek ya da öleceksiniz!'

Bu nedenledir ki, o yılbaşı ertesi, Toprak'ın, 'Gelen İslam'ın kahrına ve şefkatine, adaletine ve şiddetine, merhametine ve gazabına, nimetlerine ve külfetlerine hazır olun!' söyleminde Trikeri Piskoposu'nun yankısını duyuyordum."

"Trikeri Piskoposu ya da Salih Hoca, her ikisininki de özde Modernist söylemlerdi. Toprak'ın 'Yeni bir dünya için, yeni insan için, zamanı gelmiş fikir' olarak lanse ettiği İslam'ı, fetih ve iktidar kelimelerinden ayrı düşünemiyordum!

Yeni dünyalar, yeni insanlar, yeni toplum projeleri, despotizm, faşizm, sömürgecilik çağrıştırıyorlar, tüylerim diken diken oluyordu. O günlerden bir gün duysaydım eğer, insanların dayanılmaz acılarının altında her zaman bir 'fikir'in yattığı bilgisi ontolojik bir bilgidir ve genlerime kayıtlıdır, inanın, şaşırmazdım. Çünkü, her yeni toplum projesinin arkasında bir 'fikir 'vardı ve bu 'fikir' önünde eğilinecek, yarattığı trajediden daha çok önemsenecek, kıyımları küçültecek, kurbanları -bilimzede köpecikler misali- esef verici kayıplardan ibaret sayılacak bir 'fikir' olurdu!

Çekilenleri yenir yutulur hale getirebilmesi için 'fikir'in reddedilemeyecek bir düşünsel ve ahlaki söylemin üstüne bina edilmesinin şart olduğu açıktır! Yiğitlik türkülerinin eşliğinde sunulması kaçınılmazdır! Nitekim, Toprak'ın bar bastığı gece, full-contact marşı da dahil olmak üzere, bu unsurların hepsi vardı. Ekolayzırları inler, amfileri haykırırken hayal edebiliyordum! Bence, ne şeriatçı ne radikal ne de fundamentalist, sadece ve sadece mutsuzdu bu çocuklar!

Değersizlik, iktidarsızlık, keder, mutsuzluk, umutsuzluk içlerine işlemişti. Hepsinden aynı yeniyetme çığlık yükseliyordu, 'istiyorum! istiyorum! iktidar istiyorum, hayatı yönlendirmek istiyorum!'

Olan biteni, gençlerin positivizmden, sosyalizmden sonra, Allah'tan da umudu kesiyor olmalarının somut belirtilerini görüyordum. Görüyordum ki, bundan böyle mazlumların İslam'ı değil, firavunların hevesleri dayatılacaktır. Televizyon programlarında Salih Hocalar, ekonomi-politik konuşuyorlardı, ilahiyat değil! 'Bu bir devlet başkanının ifadesi,' derdim onları seyrederken, 'İslam âliminin değil!' İslam'ın, uzatmaları oynadığını düşünüyordum ve itiraf edeyim ki, düzenin bozulacağından değil, bozulmayacağından korkuyordum! Bu nedenledir ki, fikir değil, yeni dünyalar, yeni insanlar, yeni toplum projeleri hiç değil, Müslümanlardan, inanç istiyordum. İnanç: Vasıtasız ve fıtri ve ezeli ve matematiksel bilgisi Allah'ın!

Sıra gelmediydi. O günlerde esaslara dair hiçbir şeye sıra gelemezdi zaten! Biz Filozofların sustuğu bir asrın çocuklarıydık, Sayın Yargıç. Bilim, Allah'ı yaşadığımız âlemin dışına sürmüş, hükmünü başka âlemlerde sürdürmeye zorlamış gibi duruyordu. Hal buyken, İslam âlimlerinden beklediğim, 'Gerçek nedir?'in cevabıydı, iktisadi kalkınma programı değil! Evren'in nereden geldiğinin açıklanmasıydı, 'leasing'in neden mubah olduğunun değil! Maddesel dünyanın bir anlam taşıyıp taşımadığını bilmek istiyordum ve neden hiçbir şeyin olmayıp da bir şeyin var olduğunu!

Hawking'le barışmak istiyordum anlayacağınız. Hawking'le, Penrose'la ve Schrödinger'le, Kuzey ufkunda salınan İslam hilâlinin altında barışmak istiyordum. Kaldı ki, Şeyh Muzaffer'e sunulan mekanize feza da yoktu artık. Nesnel dünya, bundan milyarlarca yıl önce büyük bir kaos içinde yüzen kâinatta serseri mayın misali dolanan Samanyolu'nun başıboş Güneş'inden kopan ateş kütlesinin soğuyarak oluşturduğu bir top da değildi! Çağdaş fizik, Evren'i, artık devasa bir makineye değil, çok geniş bir düşünceye benzetir olmuştu. Basit fenomenlerin hem parçacık hem de dalga özellikleri gösterdiklerinin keşfi, ruhla madde arasındaki sınırları zorlarken, Dünya'ya ne idüğü belirsiz bir güç tarafından fırlatılmış köksüz, kökensiz, dayanaksız, ahiretsiz, ebedsiz, Allah'sız insan düşüncesi, bizzat bilim tarafından yeniden sorgulanıyordu!

Yaratılış, bir kurgu, bir masal da değildi! Mutlak hiçlikten yaratılan Evren'in bilimsel olarak saptanmış bir başlangıcı vardı: Büyük Pat-

lama. Saniyenin kırk üç sıfırdan sonra bir parçacığında, boşlukta bir kıvılcımdan patlayan Evren. Sıfır zaman. Planck duvarı, gayb. Sizinkiler gaybı matematik formüllerine dökmüşlerdi bile!"

Yargıç V. Levin, ellerini yukarı kaldırdı, Kışlık Dersaneyi dolduran dinleyici Mağdurlar, Jüri Üyeleri, Mahkeme Heyeti, Islahane Görevlileri, Avukatları, hep birlikte ayağa kalktılar.

'Zikr!' dedi Vasıl Levin. Dava başladığından beri ilk kez böyle bir şey oluyordu. Talip, herkesle birlikte tekrarlarken, buna hangi sözlerinin neden olduğunu anlamaya çalışıyordu.

Bilimsel, Bilimsel, Bilimsel, Bilimsel, Bilimsel, Bilimsel, Bilimsel... Maneviyatçı, Maneviyatçı, Maneviyatçı, Maneviyatçı, Maneviyatçı, Maneviyatçı... Akılcı, Akılcı. Akılcı, Akılcı, Akılcı, Akılcı, Akılcı, Akılcı, Akılcı... Özgürlükçü, Özgürlükçü, Özgürlükçü, Özgürlükçü, Özgürlükçü, Özgürlükçü, Özgürlükçü... Bireyci, Barışçı, Kapitalist, Ahlâklı, Bireyci, Barışçı, Kapitalist, Ahlâklı, Bireyci, Barışçı, Kapitalist, Ahlâklı, Bireyci, Barışçı, Kapitalist, Ahlâklı, Bireyci, Barışçı. Kapitalist, Ahlâklı... Eşitlikçi, insancı. Katılımcı, Demokratik, ilerici. Eşitlikçi, insancı, Katılımcı, Demokratik, ilerici, Eşitlikçi, insancı. Katılımcı, Demokratik, ilerici, Eşitlikçi, insancı, Katılımcı, Demokratik, ilerici, Eşitlikçi, insancı, Katılımcı, Demokratik, ilerici, Eşitlikçi, insancı, Katılımcı, Demokratik, ilerici... Yaratıcı, Laik, Çalışkan, Üretici, Kindar, Bencil, Esirgeyici, Saygılı, Artistik, Gelişmiş. Kâmil, Yaratıcı, Laik, Çalışkan, Üretici, Kindar, Bencil, Esirgeyici, Saygılı. Artistik, Gelişmiş, Kâmil, Uygar, Adil. Merhametli, Yardımsever, Affedici, Kurtarıcı, Asude, Varlıklı, Batılı, Erotik, Seksi, Avrupalı...

İmre Kadızade, gevşer, gözleri kapanırken, kendi sesini duyuyordu, 'Başta kendim, sonra amino asitlerini toprağa verip dağılan annem ve kardeşim, sonra hastalarım, biz, hepimiz... Aç, tok, proleter ya da komprador. Hür ya da köle. Biz, hep aynı tek bir acıyı paylaştık diye düşünüyordum.

Tek bir ortak acımız, kader acısıydı. Varoluş acısıydı. Mağdurluk ya da Vuslat, Sömürülmezlik ya da Saliklik hatta Lanetlik gibi insan hallerine karşın, hep orada olan, çaputların ya da altın simli ipeklerin

altında sürekli uğuldayan acı, ölümdü. Sıradan bir gündoğumu, birkaç dakikalık düşünce, bir sanat eseri, bir müzik parçası, bir koku, bir ezan, bir kayıp, bize en derindeki isteğimizin hiçbir zaman gerçekleşmeyeceğini tekrarlardı:

Ölümsüzlük ve kaybettiklerimizin geri dönmeleri.

Ölüsünü gömen, kendi ölümünü düşünen tek hayvan bizdik. Takıldığımız tek sahici sorun, yaşamın ve ölümün anlamıydı! Temel kaygılarımız, yaşamın acımasız gerçekleriyle, varoluşun verileriyle başa çıkmak için harcadığımız bilinçli bilinçsiz çabaların bütünüydü. Ölüme uyum sağlamak, karanlıklar içindeki yolumuzu aydınlatabilmek için sadece iki ışıktan medet umabilirdik, din ve bilim!

Ne ki, o kuduruk Yirminci Yüzyılda iman ve fikri birlikte teminat altına alan, almaya gayret eden, hiçbir gelişme olmadıydı!

Şimdi buradan baktığımda böyle bir gelişme beklemenin de abes olduğunu görmüş olmam gerektiğini anlıyorum. On dokuzuncu Yüzyıl zihniyetini tanıdığımı zannederdim çünkü. Özellikle de sosyalistlerin Hıristiyanlığın ideallerini kilise dışında gerçekleştirmek zorunda kaldıklarını hatırlasaydım, olacaklara daha bir hazırlıklı olabilirdim. Ama, dediğim gibi, Yirminci Yüzyılın gölgesi düştü, yapamadım! Bunun yerine, Toprak'ı, 'sahici' İslam'a davet etmenin yeterli olacağını düşünmek gafletine düştüm. Düşünmedim ki, 'sahici' İslam söylemi, döneme özgü bir başka ideolojik kurmacadır!"

"Sayın Yargıç, Toprak ile baş edebileceğimi düşünmüş olmam, militan örgütleri besleyen coşku ve dehşet yumağını küçümsemiş olduğum anlamına gelmiyor! Meseleyi, 'Canım, hepimiz Müslümanız, elhamdürillah'la başlayan bir durum değerlendirmesiyle, polisin halletmesi gereken asayiş sorununa indirgemediğim gibi, 'cehalet' ya da 'takıyye' gibi suçlamalarla da rahatlamıyordum. Aksine, İslam dünyasındaki hareketlerin Müslümanlar nezdindeki gücünün gerçek anlamını, aydın liberaller için ne demek olduğunu en azından kavrayabildiğimi sanıyordum. Ancak, başka şeyleri de görüp hissedebiliyordum. Hissettiklerim beni ister istemez allı yeşilli fırtınanın ardındaki küfürde odaklaşmaya itiyordu. Ne ki, aydın liberaller küfür olgusunu akıl almaz bir

kısa görüşlülükle kendi lehlerine bir gelişme olarak yorumlarken, iftiraya şerbetli olan Müslümanlar da kulak tıkıyorlardı.

Semavi dinlerdeki çürümenin idrakinde olan dünyalı sayısı pek azdı. Allah'larına sahip çıkmaları bağlamında Müslümanlara duyulan güvenin objektif koşullarının olmadığını, ille de iyimser olunacaksa nikbinliğin boyutlarının Yahudi ya da Hıristiyanların Tanrı'larını yeniden diriltebileceklerine dair umutları aşmaması gerektiğini kendilerine olsun itiraf edebilenlerimizin sayısı daha da az. Buna rağmen, Toprak'ı karşıma aldım, çünkü İslam'dan kurtulmak gibi bir amacımız yoktu, sadece ikna edilmek istiyorduk.

'Allah'ın isimlerinden birisi de 'müntakim,' intikamcı, değil mi? Cehennemden öte neyin intikamını alacakmışsınız siz?' diye sordum, 'Allah'ınkinden daha mı kötü olacak sizin intikamınız? Allah'a şirk mi koşuyorsunuz?'

En büyük günah olduğu için Allah'a ortak koşmak, korkudan dudaklarının uçuklayacağını sanmış olmalıyım. Oysa, kılı kıpırdamadıydı çocuğun. Allah'ın dinine yardımcı olduklarından kuşkusu yoktu, buz gibi bakmakla yetindi.

'Hak ve hakikat kanunlarının mutlak olduklarını bilmez misiniz?' diye bastırdım, 'Siz kim oluyorsunuz da Allah'a 'yardım' ediyorsunuz? Pi sayısına mı 'yardım' edeceksiniz, yoksa ışığın hızına mı? Yoksa saniyede yüz seksen altı bin mili, yüz seksen yedi bin mile mi çıkaracaksınız?'

Omuzlarını silkti, demagoji yaptığımı söyledi. Kendilerinin 'Müslümanların kurtuluşu' gibi bir davaları vardı. Benim buna tepkim daha da şiddetli oldu.

'Müslümanın kurtuluşu da ne demek?' dedim, 'Allah'a teslim olan zaten kurtulmuştur. Bazı Müslümanların kurtulmak durumunda oldukları birtakım dünyevi sıkıntıları olabilir. Bu sıkıntıların giderilmesinden bahsedilebilir. Para, din için gerekmez, dünya için gerekir. Nasıl elde edileceği de ideolojik bir sorundur, dünyevi yöntemler gerektirir. Müslümanları kurtarmak için Allah'tan umudu kesip paradan medet umuluyorsa, bu şirktir.'

Toprak, bu defa da pragmatizm yaptığımı, pragmatik tutumun Müslümanlar için önemli bir zaaf olduğunu söyledi.

'Pragmatizm, zafere giden yolda dayatan reel şartları aşabilmek için ilkelerden ödün vermek anlamına geldiğinden, bireysel ve toplumsal planda İslami kimliğin netleşmesi sürecinde ayrılması gereken engellerden birisi oluyor,' dedi, 'Pragmatik tutum, sahih ilkelerin belirlediği İslami kimliğe ulaşılmamışlığın bir ifadesidir. Modern dünyanın karşısında bütünüyle Kur'an temelinde yeni bir dünya kurmadıkça ilişkilerimizi pragmatik yaklaşımların boğuntusundan kurtarmamız söz konusu olamaz. Modernizme karşı Kur'an'dan beslenen bütüncül bir tavır konulamadığı, hayatın bütününü kuşatan bir arınma gerçekleştirilemediği taktirde gerek kişisel ilişkilerimizde gerekse İslami gruplar olarak rejime karşı tutumumuzda çıkarcı bir ilkesizliğe düşmekten kurtulamayız.'

Modernizme karşı Kuran'dan beslenen bütüncül tavır! Düşünebiliyor musunuz? Aynen böyle söyledi!

"Modernizm modernizme karşı,' diye inledim. Toprak'a ne diyeceğimi bilemedim. Ama yüreğim, yüreğim çığlık çığlıktı!

'Bütün diye bir şey yok! Hayatın bütünü diye bir kesinlik yok! ilke diye bir kesinlik de yok. İslamiyet'e ilişkin her türlü bilgiyi eksiksiz topladığın durumda bile, karşındakinin Müslüman olup olmadığına dair yüzde yüz karar veremezsin! Fizik ilkeleri bile ancak belirli bir yere kadar doğrudur. Matematik kanunları gerçeği yansıttıkları sürece kesin değildir. Kesin olduklarında da gerçeği yansıtmaz, İslâmi ölçüler de, gerçeği yansıttıkları sürece kesin değildir. Kesin olduklarında da gerçeği yansıtmaz. Allah faktörü diye bir şey var!'"

THE MIH, THE NAL, THE AT & THE ATLI

RUHUN CENKLERİ

"Nedendir bilmem, ama çoğu düşünceleri uyku ile uyanıklık arasında geçirdiğim alacakaranlık kuşağında bulurdum ben. Osman Amca'nın parasını MMZ Holding'e kaptırdığı günlerdeydi. Bir rüya gördüm.

Dergâh gibi bir yerde, dizlerimin üstüne oturmuş, Salih Hoca'yı bekliyormuşum. Epey bir süre bekliyorum. Sonra içeri Müslüm Gündüz'e benzeyen uzun sakallı biri giriyor. Müslüm Gündüz, 90'lı yıllarda Aczimendi önderi olarak kötü şöhret yapmış bir adamdı. Rüyamdaki Salih Hoca, oymuş. Hoca Efendi'nin elinde bir kitap var, kitabı rahleye yerleştirmeden önce kapağını gösteriyor bana, 'Gayemiz' ismini okuyorum. Kitabı rahleye dikkatle yerleştiriyor, çömeliyor, sayfaları birer birer, acele etmeden, çevirmeye başlıyor. Hatim indirmeye hazırlanıyormuş gibi genzini temizliyor.

'Eüzibillahimineşşeytamracim, Bismillahirahmanirrahim!'

Gözlerini gözlerime dikiyor, 'Ey Müminler, Allah'ın dinine yardımcı olunuz!' diye başlıyor, 'Keselerimizin ağızlarını açmalı, saflarımızı sık ve muntazam tutmalıyız. Malını Allah yolunda hayırlara sarf eylemeliyiz. Her kim ki, niyeti ahiret olur, Allah onun dağınığını toparlar, gönlüne zenginlik verir, dünyalık da peşinden burnu sürte sürte mecburen gelir, ulaşır. Aksine, her kimin ki, niyeti dünya olur, Allah onun işlerini dağıtır, fakirliği iki gözü arasına getirir, dünyalıktan da ona ezelde ne takdir etmişse ancak o gelir.'

Bunları bana niye anlatıyor diye şaşırıyor, merak ediyorum. Salih Hoca, beni şaşırttığının farkında ama aldırmıyor, 'Mali ibadetler üzerimize farz kılınmıştır,' diye sürdürüyor, 'Müslümanların toplu refahı, ilerleme ve savunulması ve korunması, mütecavizin ve düşmanın kovulması, imanın öğretilmesi ve yayılması İslam'ın gelişmesi ve yücelmesi hep paraya ve mali fedakârlıklara bağlıdır. Bu Hazreti Peygam-

berimiz zamanında da böyle idi. İslam'ın gelişmesi için, Hazreti Ebubekir, Hazreti Osman gibi yüce sahabilerin bütün maddi varlıklarını nasıl hizmete tahsis ettiklerini tarihlerden takdir ve ibretle okuyoruz. Çağımızda da mazlum ve mağdur Müslümanların kurtuluşu yine bir yönüyle paraya bağlı olup büyük zahmet ve masraflarla başarılacak bir iştir.'

Genzini temizliyor, 'O halde, din için para sarfı ve maddi yardım konusunda ihmal ve tembellik gösteren Müslümanlar çok büyük veballer yüklenmektedirler. Kur'an'ı Kerim mali mükellefiyetlerini ifadan kaçınan Müslümanlara çok sert ve acı bir şekilde ihtar eder,' diyor, 'Altın ve gümüşü biriktiren ve onları Allah yolunda sarf etmeyenleri elim bir azaba uğramakla tekdir ve tehdit eyle; öyle bir günde ki o paralar cehennem ateşinde kızdırılacak ve alınları, yanları sırtları o paralarla dağlanacak da kendilerine, 'Dünyada biriktirip kendinize saklamanın ödülü işte budur, tadın biriktirdiklerinizin azabını!' denilecek.'

Duraksıyor, yanında peydah olan bardaktan birkaç yudum su içiyor. 'Naçiz bir kardeşiniz olarak, Müslümanların problemlerine bakıyor, çoğunun çözümünü maddi fedakârlığa bağlı görüyorum. Bu problemlerin çözümünü incelemek ve ilmi usullerle incelemek üzre, el ele müesseseler kurduk. Aksiyon ve teşebbüslerimiz başarıyla gelişip yayılıyor, istiyoruz ki, bu müesseseler vasıtasıyla aramızdaki köklü kardeşlik bağlarını canlı tutalım, el ele verelim, maddi ve mali güçlerimizi birleştirelim. Canla başla çalışalım ki, dünyada huzur ve refaha, ahirette fevzü felaha ermek müyesser olsun. Amin.'

Kendimi, 'Amin,' derken buluyorum.

Salih Hoca ayağa kalkıyor, cüppesinin ceplerinden rengârenk broşürler çıkarıyor, 'Mevlamız, altını, gümüşü istifleyerek biriktiren, onları Allah yolunda sarf etmeyenleri elim bir azap ile müjdele buyurmuştur' diyerek bana uzatıyor. İlk broşürün Selva Tabldot ve Yemek Hizmetleri adlı bir kuruluşa ait olduğunu görüyorum, içinde bir menü, bir de fiyat listesi var. İkincisi, Deha Grafik ve Reprodüksiyon Anonim Şirketi'nin broşürü. Onu arkasından, Hadra Boru, Vefa Yayıncılık, Ispa Turizm, Tomar Kağıt Ürünleri, Nema Organizasyon broşürleri. Hoca'ya belli etmeden sayıyorum, kırktan fazla firma var. Hepsi de Server Holding isimli bir kuruluşun yan kuruluşları.

Bunları bana niye verdiğini sormaya niyetleniyorum, başımı kaldırıp Salih Hoca'ya baktığımda, adamın başlığının tepesinin uzadığını görüyorum. Aczimendi başlığı, Ortodoks papazlarının başlıklarına benzer bir şekle dönüşüyor. Bu arada Hoca'nın yeşil cüppesi de kararmış. Cepleri kaybolmuş. Sakalları daha da uzarken, göğsünde zincirle boynuna asılı el kadar bir haç beliriyor. Güçlü bir rüzgârın esmeye başladığını hissediyorum. Dergâhın penceresi mi açıldı diye bakınırken, Dergâh kayboluyor, kendimi bir adada buluyorum.

Ada, dökme demir karası bir denizin ortasında. Simsiyah bulutlar yere inmiş. Korkunç bir karayel esiyor. Tutunacak bir şey ararken, soğuktan ve nemden kemiklerim sızlıyor. Yunanistan'ın Trikeri Adası'nda olduğumu anlıyorum. Rüzgâr Pagasitikon Körfezi'nden estiği için o kadar soğukmuş.

Sayın Yargıç, hatırlayacaksınız, Trikeri Adası, Yunan İç Savaşında partizanlarla çalışan kadınların hapsedildiği adaydı. 1945 yılındaymışız ve ben çadırsız, döşeksiz, battaniyesiz, ateşsiz, ışıksız, tek elbisesi pis ve yırtık, ayakları çıplak, avuçları yarık, kaba, kambur, yarı deli, beş bin köylü kadından birisiymişim. Benim suçum Devrim'le işbirliği yapmammış.

Tutunduğum kayadan kalkıp, etrafa bakmak istiyorum. Gördüğüm, suyu çekilmiş kuyular, paslanmış bozuk pompalar, inleyen hasta kadınlar. Sarı humma, ishal, dizanteri, tifüs. Kış olmasına karşın, sinek bulutları var, açık yaralara konup kalkıyorlar.

Kadınların sinekleri kovmaya mecalleri yok. Çocuklar var, kan ve pislik içinde. Açlıktan benizleri solmuş, korkunç bakışlı, panik içinde çocuklar. Bağıran, feryat eden, göğüslerini döven, saçlarını yolan, bir köşeye yarı ölü atılana dek yemeyen, içmeyen kadınlar. Muhafızların aşk yapmaya kalktıkları beş bin Lânetli. İlerde, yüksekçe bir yere çıkmış, cübbesi rüzgârda savrulan din adamını görüyor, seviniyorum. Ona doğru yürümeye çalışıyorum. Piskopos, Salih Hoca'nın yüzünü takınmış, vaaz veriyor.

'Bacılarım, biz buraya milletimizi temsilen geldik. Ne kadar acı çektiğinizi görüyoruz. Bu size yakışmıyor, bacılarım, inandığınız ideallerin yanlış olduğu kanıtlandı. Komünist Rusya'daki durumu çok iyi

biliyoruz; dinleri, aileleri kayboldu. Ruslar, sokaklarda aç, sefil dolaşıyorlar. Neden? Çünkü eşitlik istediler. Eşitlik diye bir şey yok, kız kardeşlerim. Sizin idealleriniz bir ütopyadan ibaret. Çevrenize, doğaya, kendinize bir bakın. Eşitlik hakkındaki bu tuhaf düşüncelerinizi bırakın ve İsa'ya dönün. Tek gerçek, Yunan Milleti ve İsa'nın yardımıyla barbarları yenen Milli Ordumuzdur!'

Kambur iskeletlerimizin üzerine kar yağıyor, kirden keçeleşmiş saçlarımızda tepeleniyor, ölüm kadar soğuk, ölüm kadar sessiz, ölüm kadar tepkisiziz. Salih Hoca'nın yüzünü takınmış olan Piskopos, 'ihanetinizi kanınızla ödeyeceksiniz,' diyor, 'Sürgününüzü uzatanlar, aranızdaki provokatörler, aranızdaki demagoglardır. Profesyonel öğrencilerin, sahte sanatçıların, entellerin yeryüzünden bir daha geri gelmemek üzere silinmelerine az kaldı. Şunu kafanıza sokun: Bunların dünyayı çökertebilecekleri zaman geçti. Pişman olduğunuzu söyleyin, kız kardeşlerim! Aziz Yunanistan'ın bağrına dönün! Doğru yolu bulun!' Gözlerimi kırpmaya cesaret edemeden hazırolda duruyor, Salih Hocayla aramdaki buzlu sis perdesinin ardını görmeye çalışıyorum ama olmuyor çünkü gözlerim taş heykellerin gözleri gibi. Sonra, ceketli, tabancalı, kamçılı, kurt köpekli bir adam beliriyor. Adam, öyle bir bağırıyor ki, sesi din adamı ile aramızdaki buzlu sis perdesini yırtıyor, her şeyi olduğu gibi görüyorum.

'Soyunun! Şimdi dans edeceksiniz!' Kurt köpekli adam, kırbacını şaklatıyor, 'Kilisenin çevresinde dolaşın! Müziğin ritmine uyun!'

Piskopos Salih Hoca, 'Bacılarım, Tanrı'ya dönün! Tanrı'nın yeryüzündeki temsilcisi Kamp Komutanı Antoni Inopulos'un çizdiği erdem yolundan ayrılmayın!' diye vızıldanıyor, 'Çok yaşa ruhların kurtarıcısı, büyük ıslahatçı, Aziz Komutanımız, çok yaşa!'

Etrafında koşmamız emredilen kilisenin nerede olduğuna bakmıyorum ama bütün görebildiğim Sultan Ahmet taklidi, Laz kalfa işi bir cami. Meğer Meryem aleyhisselâmın kilisesi aslında bir camiymiş. Caminin çevresinde koşuşturmaya başlıyoruz, bu arada Inopulos, çamurlu çizmelerini çıkartmadan camiye giriyor, mihrabın önünde duaya durduğunu görüyorum. Inopulos'un yüzü, Oğuz'un işkencecisinin yüzü. Oğuz'un işkencecisinin de kurt köpeği vardı. Oğuz'un işkencecisi de kamçılı gezerdi. Oğuz'un işkencecisi Cuma'yı da kaçırmazdı.

Duasını bitiren Inopulos, 'Burada Allah yok, Peygamber'i de izine yolladık!' diye haykırıyor, 'öcümüzü alacağız! Acıma, insaniyet, hoşgörü yok! Ya tövbe edecek ya da öleceksiniz!' Salih Hoca, yankılıyor, 'Gelen İslam'ın kahrına ve şefkatine, adaletine ve şiddetine, merhametine ve gazabına, nimetlerine ve külfetlerine hazır olun!"

Çevre bir kez daha değişiyor, kendimi tekrar Dergâh'ta buluyorum. Salih Hoca, olağan kılığında, rahlenin başında, 'Kullanmadığımız imkânlar!' dediği şeye açıklık getiriyor, 'Asya'da, Afrika'da, Avrupa ve Amerika'da sayıları yüz milyonlarla ifade edilen din kardeşlerimizin tabii zenginlikleri yabancılar tarafından doymak bilmez bir iştah ile sömürülürken, kendileri aç kalıyorlar, köle gibi yaşayıp, haşerat gibi ölüme terk ediliyorlar. Başına çorap örülmemiş, dertsiz, belâsız kaç İslam ülkesi gösterebilirsin?'

Hoca'nın arkasındaki duvardan bir kapı açılıyor, kapıdan içeri elinde yeşil beyaz bayrak, baseball şapkası ve kolsuz anorağı ile Toprak giriyor, 'Yeni bir dünya için, yeni insan için! Zamanı gelmiş fikir! Anadolu'nun bin dört yüz küsur yıllık gerçeği İslam! TC'yi sarsan Anadolu! Sarsılan Türkiye, sarsılan TC! Sarsılan dünya!' diye bağırıyor.'

'Yerde istemem! Allah'ı yerde istemem!' diye haykırarak uyanmıştım. 'Bu din değil, bu ideoloji! Allah'ı yerde istemem!'"

"Allah'ı yerde istemem!" dedi Talip Kadızade yeni uyanmış gibi mahmur, görmeyen gözleri Kışlık Dersane'yi dolduran Mağdurlar, Jüri Üyeleri, Mahkeme Heyeti üzerinde gezindi.

"Çünkü, vahiyin dili yok! insan diliyle ideoloji vaaz eden Allah, antropomorfik Tanrı'dır. İnsanlaştırılmış Tanrı, yanılgıya açıktır, çünkü bu dünyada insanoğlunun asla bilemeyeceğini kesin olarak bildiği şeyler vardır!..

Antropomorfik Tanrı âlimi mutlak olamaz çünkü bu dünyaya dair olup da, yüzde yüz doğru ya da yüzde yüz yanlış olduğu kanıtlanmış tek bir veri yoktur. Bu dünyaya dair bütün hükümler, bütün düzenlemeler, bütün ideolojiler kırçıldır, derece meselesidir. Oysa, Allah zar atmaz! Zar atan ya insandır ya da insanlaştırılmış Tanrı. İnsanlık tarihi, sahici dünyanın fenomenleriyle halleşemedikleri için ideolojik teo-

risyenliğine soyunanlarla doludur. Bilim tarihi, uğraş konularını mutlak kontrolleri altına alamıyor olmaktan hoşlanmadıkları için fiziği bırakıp, matematiğe geçenlerle doludur. Kurgusal olgular üzerindeki kontrolümüzün elle tutulur nesneler üzerindeki kontrolümüzden daha fazla olduğu doğrudur ama bu kontrol dahi bir derece meselesidir.. Teoriye oturtamadıkları için türbülansı, kaosu görmezden geldiler, yıllarca yok saydılar matematikçiler.

Siyasi İslam'ın Allah'ı, antropomorfik bir Tanrı olarak, kimi zaman bir holding koordinatörü, kimi zaman bir istihbarat başkanı gibi davranmak zorundadır. Siyasi İslam'ın Tanrısı, 'Ya özgürlük ya ölüm!' türünden 0/1, siyah-beyaz, sloganlara iltifat etmeli, hatta gerektiğinde Tevrat'ın Yahovası gibi Yakup'la güreş tutabilmelidir. Siyasi İslam'ın Tanrısı, suretinde kurgulandığı insan gibi, ak-karayı tutturmak için gerçek fenomenleri görmezden gelmeli, geri basmalı, gerekirse saçmalamalı, uydurmalı, geçiştirmeli, abartmalı hatta düpedüz yalan söyleyebilmelidir. Siyası İslam'ın Tanrısı, tıpkı bir insan gibi, bir ideolog gibi, bir matematikçi gibi, tertiplediği kurgusuna uymayan fenomenleri yok saymalı, kırpmalı, düzenlemeli, tanımları durumu kurtaracak şekilde saptırabilmelidir. Siyasi İslam'ın Tanrısı, başka türlüsünü yapamaz çünkü insan suretindedir.

Siyasi İslam'ın Allah kurgusu, şirktir.

Nasıl ki, yeterince yakından bakıldığında bir hücre nerede başlar nerede biter görülemez, nasıl ki, dağların nerede başladığı, ovaların nerede bittiği görülemez, yeterince yakından bakıldığında kimin Müslüman olup kimin olmadığı da görülemez! Kâfir, mümine elin bileğe, bileğin kola, beden atomlarının dünyanın atmosferine, atmosferin atomlarının, uzaya geçtiği gibi geçer. İman bir derece meselesidir, küfür bir derece meselesidir. Ama bu gerçek yok sayıldı, çünkü siyasi İslam'ı, İslam düşüncesini Aristo mantığı, Aristo bilimi yönlendirdi! Yahova aşılamadıysa, Aristo aşılamadığı içindir.

Putperest Yunan'a dönüş, Rönesans, sadece Hıristiyan dünyasında olmadı, İslam'ın da Rönesans'ı var. İslam'ın Helenleşmesi var. Yunan, İslam medeniyetinin kökeninde de var. 830'da, Bağdat'ta kurulan Hikmet Evi, Beyt-ül Hikmet, bilimler akademisi, yirmi yıl içinde Aristo'nun, Eflatun'un, Öklid'in, Hipokrat'ın, diğerlerinin, neleri var neleri

yok çevirdi. Müslüman aydınlar, Yunan felsefesini Kur'an'la uzlaştırmaya davrandılar.

Aristo'nun Organon'u Yunan mantığının özüdür. Müslümanlar, Organon'u sular seller gibi öğrendiler.

Mute'zile mezhebi, daha 700'lü yılların ortalarında oradaydı. Mute'zile, akla ters düşen ayet ve hadisleri mantık yoluyla yorumlayanlar. Akılla imanı uzlaştıranlar. Kelâm bilimcileri.

Mute'zile, insan aklının Allah'ın gerçek tabiatını ya da niteliklerini bilemeyeceğini savunanlar. Mute'zile, bazı şeylerin ilkesel olarak bilinemez olduğunu matematik formunda kanıtlayan Heisenberg'in öncüleri! Mute'zile, Harun Reşid'in ve oğlu Memun'un Müslümanları Helenleştiren mezhebi.

Sonra, Feylesof-ül Arab, el Kindi. Pitagoras matematiğini bütün bilimlerin temeli olarak benimseyen adam. Matematik bilmeyenin felsefe yapamayacağı konusunda Eflatun'la aynı fikirde olan adam. Tıp, ecza ve müziği matematiğe döken adam. Aristo ilahiyatını Arapça'ya çeviren adam. Aristo'yu, Eflatun'la uzlaştırmaya çalışan adam. Öklid geometrisiyle yatıp kalkan adam. Roger Bacon'a, Optik konusundaki düşüncelerini veren adam.

Sonra, dünya felsefe tarihinde isim yapan ilk Türk. Türkistanlı Farabi. Aristo'nun Fizik"ini 'kırk kere!' Ruha Dair'i, 'iki yüz kere!' okuyan adam. Falsafa Aristotalis'in yazarı. Geride bıraktığı otuz dokuz kitabında Aristo'yu anlatan adam.

Sonra, büyük mantıkçı, İbni Sina. Aristo'nun Metafizik'i ile büyüdüğünü söyleyen adam. Kanun adlı kitabında, Aristo'dan Hace-i Evvel, diye bahseden adam. Aristo'ya, Aziz Thomas Acquinas da öyle derdi: The Filozof! Dante de öyle: Bilenlerin Ustası!

El Binini var. Ortaçağın en büyük matematikçisi olarak bilinen, dünyaya cebiri armağan eden Muhammed İbni Musa el Harizmi var. Ne tuhaf! Harizmi, 780, Hive doğumlu. O, Hazar Denizi'nin doğusundan, Lütfi Askerzade, batısından. Tesadüf olabilir mi?'"

"Garibim Toprak!" diye başını salladı, "Babası kadar bile okumazdı ki, tek kelime anlasın! Kaldı ki, Afazi salgınının ortasındaydık, gayret etse de anlamazdı! Ama ben yine de bastırdım, Sayın Yargıç, 'Batı, Batı deyip durma! Ortadoğu, en az Batı kadar günahkârdır! Ortadoğu, en az Batı Avrupa kadar Batılıdır, İslam düşüncesi, Hıristiyan Suriye aracılığı ile putperest Yunan'ın felsefi mirasını aldı, Müslüman İspanya yoluyla Hıristiyan Avrupa'ya yeniden takdim etti. Kindi, Farabi, İbni Sina, İbni Rüşt, İbni Haldun, Aristo'nun düşüncesiyle yoğruldu. 'Orient' diye, Şark diye bir şey varsa, o Hint! O, Çin!

Şarklı kafa diye farklı bir işleyiş varsa, o Hint'in kafası, Çin'in kafası, Zen Budist'in kafası! İslamiyet, bir Batı dinidir! Müslümanlar, Batılı Hıristiyanların bilime giden yolda tökezlemiş, yoksul akrabaları!

Siyasi İslam'ın dünyayı çökertebileceği zaman geçti. Modernizme karşı çıkmak, yoksulluğa davetiye çıkarmaktan ibarettir."

"Bir yandan bunları söylüyor, bir yandan da 'Ne yazık ki, biz çoktan Batılılaştık,' diye hayıflanıyordum Sayın Yargıç. 'Kendini beğenmişlik, kibir, narsisizm, şiddete yatkınlık, ya -ya da anlayışının, ikili sistemin, doğrusal mantığın, O/1 'in kötü şöhretli ürünleri, bizim hayatımıza da girmiş durumda.

Doğrusal mantık, ya -ya da anlayışı, matematiksel kesinlik, nekrofiliyayı, ölüseviciliğini doğuran kurgulardır. Ya ben -ya o! anlayışı, şiddeti, kıyıcılığı doğuracaktır, çünkü özne ve nesnenin bir arada olamayacağını söyler. Bir arada olamayacaksak, hem sen hem de ben olamayacaksak, birimizin yaşayabilmesi için diğerinin yok olması gerekir. Birinin bencil geni, Kızıl Kraliçesi, devreye girer, diğerini yok etmek için elinden geleni yapar.

Nekrofiliya, Aristo biliminin dünyaya hediyesidir!

Ölüsevicilik, kurgunun yüceltilmesi. Yapayın, soyutun, mekanik olanın çekiciliği. Ölüsevicilik, sahici dünyanın, sahici insanın yerini kurguların alması. Ölüsevicilik insanın ve hayatın kurgulaştırılması.

Ölüsevici, dikkatini sahiciden kurguya, teoriye, giderek eşyalara, dogmalara kaydıran. Ritüellerde ve mutlak doğrularda yoğunlaştıran.

Güncel gerçekliğe değer vermeyen. Kurgusal dünyasını tehdit eden her türlü değişimi, doğa yasalarını ihlâl eden bir suç gören!

Ölüsevici, Salih Hoca. Anadolu Devletçikleri Hareketi öncesi, eski Türkiye'nin anacıl, biz toplumunun antitezi!

Sayın Mahkeme Heyeti! Nasıl bir lanetti bu, anlayabiliyor musunuz?

Matematik yeteneğinin libidonun gelişimini anal-sadistik aşamada durdurduğunu bilirsiniz, matematikçilerin orada takılıp kaldıklarını da. Yaşanan gerçekle hiçbir ilişkisi olmayan, yaşayan insanın gerçeği ile çakışmayan, ona doğrudan hizmet etmeyen uzun işlem zincirlerini, insan yapısı 'kesin' çıkarsama kuralları ve yine insan yapısı 'kesin' aksiyomlar doğrultusunda bıkmadan usanmadan ancak anal-sadistik aşamada kalmış olan saplantılı nevrotikler sürdürebilirler. Tekdüzelik, düşgücünden yoksunluk, yobazlık, inatçılık, aşırı düzenlilik. Gerçek olmayan bir dünyayı sürdürmek için şart olan, olmazsa olmaz özellikler, matematikçilerin kişilik özellikleri. Bu psikolojik yapıdır ki, matematiğin kurgusal dünyasını, matematiksel düşünceyi, olabildiğince yalın, olabildiğince düzenli kılar.

Ne mutlu bize ki, bir matematikçi, merkezdeki bir noktadan çıkıp eşit uzaklıkları işaretleyerek oluşturduğu dairenin kendi ussal tasavvuru olduğunu, sahici dünyada böyle bir şeklin bulunmadığını bilir! Doğayı tasavvurları doğrultusunda yeniden düzenlemeye kalkan bir matematikçi görülmemiştir. Ağaç gövdelerini silindirler, papatyalar ya da insan yüzlerini mükemmel daireler şeklinde yontmaya kalkan bir matematikçi de görülmemiştir. Tersine matematikçiler, krallıklarının dışında yaşayamazlar. Kurt Gödel, sahici insanlarla karşılaştığında öyle ürkmüştü ki, onların kendisini zehirlemek istediklerini sandı. Yiyeceklere el sürmedi, açlıktan öldü. Boltzmann, Turing, canlarına kıydılar. Canlarına kıyamayan birkaç büyük matematikçi var ki, onlar hareket kabiliyetlerini bütünüyle kaybetmiş insanlardı. Sokakta refakatçisiz yürüyemeyen, tek başına yolculuk edemeyen, geçkin oğlan çocukları, sahici dünyayı tehdit edemezler. Bu iyi bir şeydir. Canlıların dünyası için bir tehdit oluşturamıyor olmaları şükredecek bir şeydir.

Ama insan topluluklarını teoriler biçiminde idealize eden başka birileri de vardı; kurgu ile gerçeği karıştırıp, hayatı bizzat ve mutlak surette kontrol altında tutabileceklerine inananlar!

Yusuf Eralın, proletarya diktatörlüğünü dayatırken en az bir matematikçi kadar kurgusaldı. Dayım, ittihat Terakki'yi, Bekir, serbest piyasa ekonomisini, ne Kur'an, ne de Hadis belirli bir model öngörmediği halde, Salih Hoca kumandasında 'İslam Devleti'ni dayatan Salihunlar da öyle. Tek bir ortak yanları vardı, o da ya -ya da. Ya kendilerinin kurguları ya da ölüm!

Ve ben, 'Bunlar, Allah faktörünü, Schrödinger'in Kedisi'ni, unutuyorlar,' diye hayıflanıyordum! 'Hayatın bütününü kuşatan bir arınma' ancak ve ancak bir kurgu olabilir. Buna karşın bunlar kurgularını gerçekleştirmek için öldürmekten, ölmekten çekinmeyeceklerdir, 'Ya Müntakim, yaklaşan büyük intikam gününe doğru bizi şehitlerin yolundan ayırma! Amin! intikam hissimiz daim olsun! Amin!'

Sayın Yargıç, bugün buradan baktığımda, çıkışımın ne denli zavallı olduğunu görüyorum! 'Bu bir dua değil, bu nekrofilik bir haykırış,' demiştim, Toprak'a, 'Nekrofiller, hem - hem deyi kaldıramazlar. Çünkü, Onlar tek olmak durumundadırlar. Her şeyi bilen, tek doğru olmak durumundadırlar. Onlar, Allah'a bizzat kendi egolarını ortak koşarlar da, farkına varmazlar. Öyle saplantılıdırlar ki, hem sen hem de ben saçaklılığı, narsizmlerini yaralar.

'Heva ve heveslerini ilah edinenler,' bunlardır, intikam hissi gibi 'kötü duygularını tanrı edinenler'de bunlardır. Putperestlik ile tek tanrılı dinler arasındaki fark, kişinin kendi heva ve hevesine tapıyor, heva ve hevesi doğrultusundaki eylemini put ediniyor, var olma nedeni olarak görüyor olmasıdır.

Salihun Komandolarının hayatı, 'laik kâfirler' dediği, 'zalimler' dediği, 'Allahsızlar' dediği birilerine karşı 'bu hırsı, bu öfkeyi, bu kini, bu nefreti' asla eksik etmemek üzerine kurulmuştur. Kadın taşlayanlar, Ehli Beyt'in adına kendilerini kırbaçlayanlar, şuralarına buralarına şiş sokanlar, 'müntakim' sıfatını kendilerince yorumlayıp Allah adına adam öldürenler, bunlar matematik kafalı nekrofillerdir!

Aristo putperestliğinin izlerini görmüyor olabilir misin?"

"Oğlum, dünya ve insanlara Buda gibi de yaklaşabilirsin, Aristo gibi de."

Anadolu Feneri'nin dibindeki kayalara oturmuş, uçsuz bucaksızmış gibi görünen Karadeniz'e işaret ediyordu. Toprak, başını önüne eğmişti. Elindeki otu parmaklarının arasında sıkıştırıyor, eziyordu.

"Dünya ve insanlara Buda gibi yaklaşırsan, değişmeyen tek şeyin değişim olduğunu görür, hayatın bir akı olduğunun farkına varırsın. Hücre hücre, molekül molekül değiştiğimizi, kendimiz-olandan kendimiz-olmayana geçtiğimizi izlersin. Moleküllerin, kuarkların, cüz'i asgar adrişta'ların toplanıp dağılırken canlı cansız milyonlarca yaratığa dönüştüğünü gördüğünde, ahlaki ve psikolojik bireysellik iddiasının nasıl bir saçmalık olduğunu kavrarsın.

Huzursuz nefislerimizin bütünün dışında, bütünden farklı varlıklar veya güçler değil, hayat ırmağının aynasında oluşan geçici yakamozlardan ibaret olduklarını idrak edersin.

Nefsini bütünün bir parçası olarak algılar, heva ve heveslerini bütünün esenliği doğrultusunda ıslah edebilirsen, kişisel düş kırıklıkların, yenilgilerin, acıların ve kaçınılmaz ölüm, ebediyetin büyüklüğünde eriyeceği için sana eskisi kadar acı veremez olacaktır.

Ahimsa, Budizmin hiçbir canlıya zarar vermemek ilkesidir. Dünya ve insanlara Buda gibi yaklaşırsan, hiçbir canlıya zarar vermez, hiçbir canlıyı öldürmezsin. Kabalıktan nefret eder, yaratıklara karşı duygudaşlık ve merhamet dolu olursun, iftiradan, bühtandan uzak durur, canlılar arasında tefrika yaratmaktan kaçınır, birleştirici, uzlaştırıcı, barıştırıcı olursun. Temel kötülüğün, bütünün esenliğini gözardı eden bireysel heva ve heves olduğunu bilirsin. Sadece bireysel hayatını değil, bütün insanları ve canlı varlıkları sevmeyi öğrenirsen, huzura ereceğini bilirsin.

Ahimsa, Allah'ın âdetidir, İslam'daki karşılığı silm'dir. Silm, Allah'la, tabiatla ve diğer insanlarla barış ve uyum içinde yaşamaktır.

Oğlum, akıl Buda'dır, zekâ Aristo."

İmre Kadızade döndü, Asitane tarafında, eski Maslak ormanlarını karartan gökdelenlere baktı. Şehrin uğultusu duyulur gibi oldu.

"Ama hayata Aristo gibi bakarsan, dünyayı ak-kara'ya, doğru-yanlış'a indirgersin. Elinde satır, insanları bizdendir-onlardandır, Batılıdır-Doğuludur, mümindir-kâfirdir diye bölersin. Ne kadar iyi kullanırsan ayrımcı satırı, o kadar iyi Modernist sayılırsın. Hatırlasana, 'Uzay Yolu' dizisinin pür mantık Doktor Spock'u bir kahramandı, IQ'su düşük bir sakat değil!

Aristo gibi bakarsan insanlığa, aristokrasiyi ve köleliği meşru sayar, hatta köleler edinirsin. Savaş esirlerinin galip gelenlerinin malı olduğunu, alınıp satılmalarının doğal olduğunu savunursun. Kendini 'özgür' insanların 'köleler' üzerindeki hâkimiyetlerinin doğuştan geldiğine de inandırırsın.

Aristo gibi bakarsan dünyaya, akıl ve bilgelik tanrıçası, Athena'yı ilah edinir, saplantılı nevrotik Ulysse'ye taparsın. Nasıl ki, matematik teoremleri ahlâklı ya da ahlâksız diye sınıflandırılamaz, Truva'nın fethi yolundaki eylemler de öyle. Matematik teoremlerinin tek amacı vardır: Sonuca ulaşmak. Savaşların da öyle. Bu yolda hile mubahtır. Savaş hiledir. Bunu bize kadim Yunan öğretti.

Oğlum, Aristo kelimedir, Buda kader. Aristo bencilliktir, Buda diğerkâmlık. Aristo zekâdır, Buda akıl.

Elma, mavi, çelik, logaritma, Pi sayısı. Kelimeler, matematik terimleri, kurgular. Kurguları bencil amaçları doğrultusunda şekillendiren zekâ. Kızıl Kraliçe'nin, bencil genin kulu kölesi zekâ, laahlâktır. Kural tanımaz. Kader tanımaz. Kelimelerin ardındakini anlamaya, gerçeğin özünü bulmaya çalışan, akıl.

Kısa vadeli bir amacı olmayan, bütünü kapsamaya yönelen, akıl. Kaçınılmaz kaderimizle, ölümle barışan, akıl.

Zekâ bilimdir oğlum, akıl din.

Dünya ve insanlara Buda gibi de yaklaşabilirsin, Aristo gibi de. Buda gibi yaklaşırsan, yaşamı neva ve heves ve korkuların doğrultusunda çarpıtmaz, onunla farklılığını bozmaksızın bütünleşirsin. Aristo

gibi yaklaşırsan, yaşamı kendine uydurmaya çalışırsın ki, bu tahakküm ilişkisidir.

Buda yaşam-severdir, Aristo ölü-sevici."

"Toprak'ı böyle böyle kaybettim Sayın Yargıç," diye mırıldandı.

'"84 doğumlu delikanlının neo-faşizmin, ürünü olduğuna ayamadığım için kaybettim. Siyah-beyaz İslam'a adanmasının, nefis müdafaasının, aklını koruma içgüdüsünün doğal sonucu olduğunu göremediğim için kaybettim.

Toprak Kuran, özgürlükler ve denetimler karmaşası içine doğmuştu. Daha ilk günden kendisini Osman Amca'nın, Kenan Dayım'ın, Bekir'in, Devrim'in dünyalarından/doğrularından oluşan lanetli karenin içinde buldu.

Çocuğun karşısına dikilen bu dünyaların dördü de kanlı canlı, dördü de sahiciydi. Aynı çatı altında, bir kol boyu uzakta ama birbirlerine düşmandılar. Tek ortak paydaları, birbirlerine sürgit yalan söylemeleri, takıyye yapmalarıydı. Yaşayakalmaları ancak birbirlerine yalan söylemeleri halinde mümkün oluyordu.

Aileyi oluşturan kutupların her birisinin Toprak'tan özel bir talebi vardı. Her birisi onu kendi yanında görmek istiyordu. Ne ki, istekler de açıklıkla iletilemiyordu çünkü dilimizi kaybetmiştik! Söylediğim gibi, meş'um bir salgın, afazi salgını kol geziyordu. Toprak, lanetli kareyi oluşturan dünyalardan birine istese de duhul edemezdi.

Bugün buradan baktığımda, delikanlının kendisini içinde bulduğu özgürlükler/denetimler karmaşasının bizzat bizler, Kadızade-Kuran yetişkinleri tarafından bilerek ve isteyerek beslendiğini görüyorum. Çocuklarımıza özgürlükleri ve denetimleri tanımlayacak tutarlı ilkeler, kurallar ya da kuramlar vermekten kaçınıyorduk. Çünkü ülkemizi kasıp kavuran neo-faşizme karşın ayakta kalmalarının, hiçbir şeyin sağlam, kesin ve kati kalmasına izin verilmemesine bağlı olduğunu hissediyorduk. Çocuklarımızın yaşayakalabilmeleri için ilkeler, kurallar, kuramlar, ideolojiler, inançlar, her şey, akıcı, esnek, kararsız ve 'yaklaşık' kalmak zorundaydı. Onlara davranışlarını yönlendirecek standart-

lar dayatsaydık, yaşamsal çıkarlarını dahi koruyamayacak hale getireceğimizi, adeta sakatlayacağımızı hissediyorduk.

Ödün verilmeyen değerler, erdemler ya da düşüncelerin, hayatlarını kaydıracağını, onları başarısızlığa, toplumun çeperinde yaşamaya mahkûm edeceğini hissediyorduk. Ödün vermeyen bireyler, grup ya da eylemlerin nasıl da aşağılandıklarını, onur kırıcı yoksunluğa sürüklendiklerini görüyorduk. Hiçbir hısım akrabamız, hiçbir komşumuz yoktu ki, idealist olduğu için bir kenara itilmiş olmasın. Dillendirilmeyen bir mutabakat uyarınca ilkelilik, tutuculuk, ukalalık, aksilik, huysuzluk, zaaf hatta bölücülük sayılıyordu.

Onca karmaşanın arasında tutunabileceği, iki kere ikinin dört olduğu kadar tartışmasız bir doğru, bir yol aramıştı Toprak. Bu yoldan çıkarsa, nihai doğruyu, Allah'ın nizamını, gözden kaçıracağına inanmıştı. Bu bağlamda, 'doğrusal mantık olmazsa uzayda uyduları kaybederiz, füzeler hedefi bulamaz,' diyen Rudolf Kalman gibiydi. Dini metodolojide en ufak bir sapmaya yanaşmayacaktı.

Kalman, fuzzy'ye, çokdeğişkenli mantığa, 'Bilim disiplin, sabır, sahih düşünce gerektirir, saçaklı düşünce oynaklıktır, bilimin altını oyar,' diye karşı çıkmıştı. Saçaklı Mantığın, 'başımıza onca dert açan' dağınık düşünceyi geri getireceği hususunda uyarıyordu. Ancak, Sayın Yargıç, Kalman'ın 'başımız' dediği, sizlerin, yani Aristo'yu, Newton'u tanrılaştıran Batılıların başlarıdır, bizim başlarımız değil diye düşünüyordum.

Eski Türkiye'de, biz, Kalman'ın 'dağınık düşünce' dediği çokdeğişkenli mantıktan kopmamıştık ki, geri gelsin! Mute'zile'nin, Nasreddin Hoca'nın, İslam tasavvufumun düşünce yapımızın oluşumunda belirleyici rolü vardı.

'Uyulması zorunlu esaslardır' diye siyah-beyaz kural koyanlarla okulda, devrimcilikte, milliyetçilikte, askerlikte, iş hayatında, politikada, trafikte, kurallarla karşılaştığımız her yerde, alenen ya da sinsice mücadele eden, bizdik!

Siyah-beyaz kuralları olabildiğince ihlâl eden de bizdik, fakihleri sevmeyen de biz. Arabi'nin 'fakihler, milletin firavunlarıdır' saptama-

sına bütün kalpleriyle katılanlar da, biz. Biz değil miydik, halifeleri mason olan? Biz değil miydik, biri hariç, hiçbir halifesi Hacca gitmeyen?

Hal böyle olunca, bana öyle geliyordu ki, Schrödinger'in Kedisi'nin, Allah faktörü olduğunu, kuantum fiziğinin, çokdeğişkenli mantığın Allah'a işaret ettiğini en çabuk, en kolay anlayanlar da bizler olacaktık.

Postmodernizme en çabuk uyum sağlayanlar da bizler olacaktık. Sanki tarih ayağımıza gelmişti ve bütün yapacağımız topu havalandırmaktı!

Madem ki diyordum, foton, hem dalga hem de parçacık gibi hareket etmektedir. Biz, onu ister dalga, ister parçacık kabul edebiliriz. Schrödinger'in Kedisi'nin ölü ya da diri olması, bizim onu nasıl görmek istediğimize bağlı. Canlı olmasını istiyorsak, bütün yapacağımız ölçüm aletlerimizi ona göre ayarlamaktır.

Schrödinger'in Kedisi bana içinde ölümü ve hayatı aynı anda barındıran insanı anımsatıyordu -ölüm ile hayatı, Eros ile Thanatos'u, nekrofiliya ile biyofiliyayı, kötü ile iyiyi barındıran insanı. Ölçüm aletlerimizi hayata, Eros'a ayarlarsak, Schrödinger'in Kedisi hiç ölmeyecekti. Biyofiliyaya ayarlanırsak, iyiye ayarlanırsak, ölüm yeryüzünden kalkacaktı, insanın ölçüm aletini seçmekte, kendi dünyasını kurmakta özgür olduğunu kanıtlayan kuantum fiziği, din ile bilimin kesiştiği noktaydı. Bu noktanın varlığının kanıtlanmış olması, kendi ölçüm aletinin mutlak gerçeği saptayacağını söyleyenin mutlak yanılgısına da işaret ediyordu."

"Bütün yollar, kuantum toplumuna, fuzzy mantığa, postmodernizme çıkıyordu Sayın Yargıç! Saçaklılık, 1990'ların başında Uzak Doğu'nun teknolojik ve kültürel amblemi olarak ortaya çıkmıştı. Japonya, yüksek teknoloji tüketim ürünleri imalatında Saçaklı Devrim'in bayraktarıydı. Japon mühendislerinin, yüzlerce tüketim ürününün ve sistemlerin IQ'sunu artırmak için Saçaklı Mantığı kullandıklarını biliyordum. Japon Hükümeti iki büyük araştırma laboratuvarı kurmuştu ve bu laboratuvarlar, her yıl Saçaklılık Konferansları tertip ediyorlardı. Japonlar metrolarda Saçaklı Mantığın nasıl bir şey olduğunu anlatan popüler bilim kitapları okuyorlardı. Japon televizyonu, prime-

time'da saçaklı mühendislik belgeselleri yayımlıyordu. Japon Parlamentosu'nda Siyasi Saçaklı Mantığın Anlamı tartışılıyordu. İş, para, teknoloji, bunlar matematik demekti. Japonya ile Amerika Birleşik Devletleri iş hayatında ve teknolojide iki dünya lideriydi. Her ikisinin kültürleri de diğer başka ülkelerden türetilmişti; ABD ve Avrupa için eski Yunan neyse, Japonya için de, Hindistan ve Çin oydu. Bu iki kültür, Aristo ve Buda'nın kişiliklerinde cismanileşiyordu. Hindistan doğumlu Buda, Çin'e hiç gitmemişti ama söylemi gitmişti. Çin Taoizminin süzgecinden geçen Budizm, Japonya'da Zen Budizmine dönüşmüş, Japonların kültürünü, tarihini, iş pratiğini belirlemişti.

Çağdaş Batı kafasını şekillendiren, Aristo tarafından belirlenen akıl ve kainat modeline katkılarda bulunagelmiş kuşaklardı. Bu adamlar, ister bilimsel ister gündelik ve hazırlıksız olsun, her düşüncenin birtakım 'işlemlere' dayandığından yola çıkarlar, bu 'işlemlerin' doğru olarak yürütülebilmeleri ve geçerli olabilmeleri için uyulması zorunlu birtakım kurallar koyarlar, sonra da gerçeğin düşüncenin ta kendisi ile sahici dünyayı oluşturan şeylerle koydukları bu kurallar doğrultusundaki uyumu olduğunu söylerlerdi! Bununla da kalmaz, sahici dünyanın her türlü somut belirlenişinden bağımsız olan, gündelik bilgiyi aşan mantığın, bilimsel bilgiyi düzeltmeyi de mümkün kılacağını iddia ederlerdi!

Sayın Yargıç, bütün bunlar bana, benim gözlemlediğim ne olursa olsun, sonuçlarını onların kalıplarında ifade etmem, onların kurallarıyla yorumlamam ve sonuca varmam gerektiğini söylüyordu ve ben bu zorunluluktan nefret ediyordum! Çünkü benim gözlemlediklerim onların gözlemledikleriyle çakışmamıştı, çakışmıyordu! Çocuktum, 'güneşten daha sıcak bir Cehennem, sahici güneşle çakışmadı; genç kız oldum nüfus kâğıdımdaki cinsiyetim kadınlığımla çakışmadı; büyüdüm, ailem âlemle çakışmadı, ideolojim matematikle çakışmadı!

Buna karşın, söyleneni kabullenmem yani mantıklı olmam gerekiyordu! Metodoloji, bilimlere özgü mantık diye tanımlanıyor, bununla da kalınmıyor, metodolojinin sonuçlardan daha önemli olduğu dayatılıyordu! Adam öldürme nedeni ölen adamdan nasıl daha önemli olabilirdi! Düşünebiliyor musunuz, Oğuz'un asılmasının, mantıki olduğu için doğru olduğu bile söylenmişti.

"Anayasa'nın 146. Maddesi, Türkiye Cumhuriyeti Teşkilatı Esasiye Kanunu'nun tamamını tağyir ve tedbil ve ilgaya ve bu kanun ile teşekkül etmiş olan Büyük Millet Meclisini İskata ve vazifesini yapmaktan men'e cebren teşebbüs edenlerin cezasının idam olduğunu belirtir. Oğuz, Türkiye Cumhuriyeti Teşkilatı Esasiye Kanunu'nun tamamını tağyir ve tedbil ve ilgaya ve bu kanun ile teşekkül etmiş olan Büyük Millet Meclisini İskata ve vazifesini yapmaktan men'e cebren teşebbüs etmiştir. Şu halde, Oğuz'un idam edilmesi zorunludur."

A+B=C kadar doğal! Oğuz'a dair diğer bütün veriler, yuvarlanacak, yok sayılacak ve canı alınabilecektir. Bu mantığı hiç mi hiç anlamıyordum! Nitekim Oğuz öldü, ben Matematik Fakültesi'ni bıraktım. Esas meselenin Aristo mantığını ve dolayısıyla matematiği içime sindirememem, eksikli kalmam olduğunu inkâr etmiyorum. Osman Amca'nın iddia ettiği gibi 'akıl ve dinde' eksik olmamı -o, 'dun!' derdi- kabul ediyordum. Evet, bir kadın olarak ben ne Kenan Kadızade'nin pozitivist kurallarına ne matematiğin ne de siyah-beyaz İslam'ın bitmez tükenmez çıkarsama zincirlerine iltifat edebilirdim. Oğuz'u asanların, asıldığı için kahraman sayanların, eşcinselliğini saklayanların yobazlıklarını kabullenmem mümkün değildi.

Yusuf Eralın'ın, 'Yaşam fiziktir, yasaları var,' diye başlayıp, 'Türkiye'nin bilimsel kaderi yolunda ilerlemesinin önlenemeyeceğinden' ve 'uzlaşmaz çelişkilerden' yola çıkarak, Oğuz'un idamına getirdiği mantıklı açıklamayı kabullenmem de mümkün değildi! Siyasi kültürümüzün değişmez hükmü, 'hem maneviyatçı hem liberal hem demokrat hem baskıcı hem tarikatçı hem de Atatürkçü olunmaz. Olunursa, bunun adına yüzsüzlük denir' türünden bir ak-kara sınıflandırmayı izleyen suçlamayı kabullenmem de mümkün değildi!

Ne ki, sayılan sıfatların hepsinin derece derece geçerli olabileceği yüzlerce durumu düşünebiliyor olmam da rahatlatmıyordu beni. Çok gençtim, çok toydum. 'Yüzsüzlük', 'kafa karışıklığı' gibi suçlamalar beni sindiriyor, susturuyor, daha da önemlisi yıldırabiliyordu. İnsana özgü niteliklerin böyle yuvarlanması, kaba çizgilere indirgenmesi, nedenini açıklayamadığım bir hüzün veriyordu.

Hatırlıyorum, 'Ya sev ya terk et!' diye bir slogan vardı. Her duyduğumda irkilirdim. Bilirdim ki, ülkemin her bir şeyini sevmem de müm-

kün değildi, terk etmeyi düşünecek kadar hiçbir şeyini sevmemem de! Kararsız, uçuk kaçık bir tip olarak tanınıyor olmam, insanları benden uzaklaştırdı. Çevremde 68 kuşağından kimse kalmadı. Liberallerin sığlığına da ben dayanamadım.

Kendimi 'kararlı' biri olmaya zorladım, olmadı. Demokrat olmaya yeltendim, ülkeye demokratik yollardan 'şeriat yönetimi' dedikleri kurguyu getireceklerin üzerinde baskı oluşturulmasını kınayamadım. Maneviyatı tümüyle reddedemediğim için, liberallerle birlikte hareket ettiğim oldu. Bektaşi Tarikatına duyduğum sempati muarızlarını etkisizleştiren Atatürk'ü minnetle yâd etmemle sonuçlandı. Allah'ın kitabı olduğu öncülünden yola çıkarak Kuran'ın köleliğe ya da aklıma uymayan başka bir şeye, cinlere meselâ, inanma zorunluluğunu kabullenmem mümkün olmadığı için, Allah'ın varlığını sorgulayan bir mümin olmanın dehşetini de yaşadım. Saçaklı bir sosyalist! Saçaklı bir Müslüman! Saçaklı bir kapitalist! Saçaklı bir kadın! Saçaklı bir erkek! Saçaklı bir Doğulu! Saçaklı bir Batılı! Saçaklı bir Türk! Saçaklı matematikçi! Saçaklı psikoterapist! Saçaklı biz! Saçaklı ben!

Sayın Yargıç, beni etkisizleştiren bir durumdu bu. Buna karşın, siyah-beyaz bilimin yanlış olduğunu öğrendiğim o güne kadar, kabahati her an her şeyi değiştirmeye, eklemeye, bezemeye, bütün bildiklerini unutmaya, yeniden başlamaya teşne yapımın, hiçbir düşünce biçiminin egemenliği altına giremeyen disiplinsizliğinde buluyordum.

'Bu toprakların çocuğuyum, Türk'üm,' diye düşünürdüm, 'Doğru veya yanlış cevapların olmadığı, kabahatsiz bir ortamda hiç yaşamadım. Tepkim buna!'

Oyun oynamaya bile alışık değildim ki, bilimin tümüyle ahlakdışı, tümüyle sorumsuz olduğu gerçeğini içime sindirebileyim! Ekonomik özgürlüğüm yoktu ki, günlük yaşantımı iyileştirecek hiçbir sonuç alamayabileceğimi bile bile matematikle oynamayı sürdürebileyim! Bilim adamlarının gençliklerinde ya eğlenceli kimya deneyleri yapanlar ya da elektriğe, mekaniğe ilgi duyup boş zamanlarında evdeki radyoları söküp birleştirenlerden oluştuğu söylenirdi. Meğer ki, lahana turşusu yapılıyor olsun, ben -tuz ziyan olmasın diye- suyu bile tuzlayamazdım nerede kaldı kimyasal deney sayılabilecek karışımlara karışmak!

Ne çalışmayan çalar saati ne de bozuk prizi elleyebilirdim. Bir gün işe yarar diye paslı vidaları ayakkabı kutularında saklardı, müsriflik suçlamasından bizar annem. Üstelik kızdım. Saklayamadığım tornavidanın resmettiği durumun adı belliydi, 'Çüklü Ayşe!' Hatice'nin taktığı, annemin kolayca benimsediği lakabım! Üstelik, matematik öğrenmemi ben değil, dayım istemiş, babamın ruhu talep etmiş, tanıdığım hiçbir yere benzemeyen, kendisine özgü kavramları, bağlantıları olan bir diğer, öbür dünyaya, sürgün gönderilmiştim.

Erkâni'ye söylediğim gibi, kötülük olsun diye değil, Hacı Amca'nın 'gökler ve yerküre arasındaki görünen ve görünmeyen sayısız küçük-büyük âlemlerinin gerçeği'ni öğrenmem için. Şimdi bakıyorum da, dayım da bebekler kadar masummuş gerçekten! 'Bir de Poincare'ın rastlantı ve determinizmin uzun dönemde bilinmezlikte buluştukları iddiasının içinden çıkabilseydim, ne biçim bir cinsel sapıklıkla suçlanırdım kim bilir?' demiş, güldürmüştüm Erkâni'yi.

Bildiğiniz gibi, aslında hiç de uçuk bir bağlantı değildi kurduğum. Yirminci Yüzyılın sonuna gelmiştik ve benim meslektaşlarım hâlâ insanoğlunu bilime yönelten tutkunun kökeninde cinselliğe duyulan merakın yattığını iddia ediyorlardı: 'Bebeklerin nereden geldiğini sormakla işe başlarsınız, bu başka sorulara yol açar ve bir anda kendinizi nitrogliserin imal ederken ya da diferansiyel denklemler yazarken bulursunuz.'

Freud, öyle dolaşmıştı ki düşünürlerin bacaklarına, Modernizm kadın-erkek, ben-öteki ayırımında öyle katı, onlar öyle erkektiler ki, böyle diyorlardı. Ben bunu da içime sindiremiyordum. Bana sorarsanız, bütün bu bilimsel çabanın ardındaki dürtü, seks meks değil, fenafillâh olmak iştiyakıydı. Bu saatten sonra Kutsal Kitaplar dar geliyordu ama bilim adamları ilâhi bir düzenin varlığına inanmaktan vazgeçemiyorlar, bu nedenle de, kâinatın anlaşılabilir olduğu ön kabulünden yola çıkıyorlardı. Başka da çareleri yoktu.

'Önemli değil,' derdi Erkâni de, 'Neyi neden yaptıkları, psikolojik sorunları o kadar önemli değil. Soft bilimlerle uğraşanların yanılgısı bu. Matematikçiler ve fizikçiler, kendine özgü yasalara sahip, önemsiz psikolojik sorunların çok ötesinde, garip, tutkulu ve bir bakıma çok güzel bir gerçekle uğraştıklarının bilincindedirler.'

'Önemli değil olur mu, canım!" diye itiraz ederdim, 'Dünyada varoluşçu sorunları çözmekten daha önemli ne olabilir? Sizin 'güzel' gerçeğinizin biz sıradan insanlara ne yaran var? Weyl eğrisinin neresine düştüğümü söyleyebilir misin, bana? Ya da Schrödinger'in Kutusu'nun içindeki o kedi değil de ben olsaydım, hem var hem de yok olan ben, insanoğlu olsaydım, 'Önemsiz bir psikolojik sorun' dediğin akıl sağlığımı nasıl korumamı önerirdin? Yoksa çıldırmam da mı önemli değil?'

'Kendi hazinesinin dilencisi olmak buna denir!' derdi Erkâni, 'Ne yaptı, sırlarını beraberinde mi götürdü, Şeyh Muzaffer?

Matematiğin çok büyük bir krallık olduğunu, ona ancak matematiksel sezgi ile kutsanmışların, görebilenlerin, sahip olabileceğini anlatan Kenan Dayımın ne denli dindar olduğunun, aslında aradığının, Alimimutlak, her şeyi bilen Allah'ın katına varmak, Bir'de yok olmak olduğunun farkında olmadığını çok geç anladım. Anladım ki, Kenan Dayım, Müslüman olduğunu söylerken samimidir. Kelime-i Tevhidin ikinci yarısını atıp, 'Eşhedü en La ilahe illâllah'ta kalırken de öyle. Bütün yaptığı, günah kavramını, kâinatın yapısı ve fizik yasalarının doğasına dair bildiklerimizin ışığında kabul edilebilir olmaktan çıkmış astroloji ve yıldız falları gibi, bâtıl bir inanç olarak Körkuyu'ya gömmüş, orada bırakmış olmasıdır. Ne yani imam Gazali bile dememiş midir ki, Şeriatla ters düştüğünde bilimin tarafını tutacaksınız!'

Anlıyorsunuz değil mi? Oppenheimer, Hawking, Penrose, Osman Kuran ya da Yusuf Eralın, evreni/kâinatı açıklamaya çalışan herkese karşı isyan duyguları ile doluymuşum. En başta da kâinata dair her şeyin insanın kafasında neler döndüğünü araştırarak anlaşılabileceğine inanan Immanuel Kant'a!

'İnsan kafası öyle mi? Biçare Ortadoğulu beynim benim!' Kuantum gibi fevkalâde müzikal, tılsımlı kelimeler! Parçacık fiziği, zamanın yönünü belirleyen eğri, kâinatın birbirinden farklı iki ucu, evrenin birbirine benzemeyen başı ve sonu derken, âlemler, eflâk, kâinat, mekân, feza, uzay! Koyun yapağı benzeri birbirine dolaşık, umutsuzca ayrışmayı bekleşen kavramlar! Taranıp açılacakları yerde alacakaranlığın soğuk terler döktüren bilinmezliğine dolanan bilgi kırıntıları! Canhıraş bir gayretle Big Bang'in, sonlu sonsuzluğun, evvelin içindeki zamanın içinden çıkmaya çalışan beynim. Eziklik, eziklik, eziklik!

'Kahpe felek' diyerek Türkçeleştirirken Arjantin tangolarını, felekiyyatın 'astronomi ' demek olduğunu nereden bilebilirdim ki? Hangisi daha acımasızdı? Gökyüzünün o en parlak yıldızı Sirius'u, iblis'i recmetmekte kullanılan kaba saba bir kaya parçasına indirgeyen Osman Amca mı, basit sonlu grupların sınıflandırılmasına dair ünlü teoremin beş bin küsur sayfalık kanıtını başıma kakan matematikçi mi?

Sayın Yargıç, bir Türk olarak, yıllar yılı Kenan Dayımın ahfadı olduğumuzu söylediği, meğer yanıldığı, bir diğer Kadızade'nin, III. Murat'ın Şeyhülislâmı Ahmet Şemsettin Efendi'nin, 'Rasat icrasının feleklerin sırlarını öğrenmeye teşebbüs mahiyetinde bir küstahlık' olduğu ve 'rasathane tesis eden devletlerin zeval bulduğu' gerekçesiyle Takiyüddin Efendi'nin Cihangir sırtlarında kurduğu gözlemevini Donanma Kumandanı Kılıç Ali Paşa'ya topa tutturmuş olmasının utancını içimde taşıdım! Şemsettin yobazsa, Takiyüddin de müneccimbaşıydı, tamam. Adamın dört yüz yıl sonra apartman yöneticimiz Nevzat Hanım'ın kolejli kızına yıldız falı açan Asiye Hocanım'dan farkı yoktu, bu da tamam. Diyanet işleri Başkanı olarak, bâtıl inançlara karşı Deniz Kuvvetleri'nden yardım istemiş olmasının '90'lı yılların Türkiyesi'nde yadırganacak bir yanı da yoktu, bu da tamam. Velâkin, kuantum mekaniğinin Schrödinger'inden, Beyaz Cücelerin içyapısını ortaya döken Eddington'a kadar, fizikçi/matematikçi herkes, Hıristiyan azizlerinin, Augustine'nin, Thomas Aquinas'ın, Jean Calvin'in önünde eğiliyorlardı. Bu da beni beynimin kalitesine ilişkin derin bir yeise sürüklüyordu çünkü ne kadar uğraşırsam uğraşayım, 'kader yoktur, işler o anda oluverir' diyerek, kulun Allah'ından bağımsız bir iradesi olduğunu, insanın tüm fiillerinin yine insana ait olduğunu öne süren Mu'tezile müderrisleriyle Gödel'in eksiklik teoremi arasındaki ilintiyi bir türlü kavrayamıyordum!

Çok mu önemliydi kavramam? Evet, çok önemliydi! Çünkü insan öğrendikleri arasında bağlantı arayan, anlam kovalayan bir yaratıktır. Oysa ben, ne Çerkeş'in Körkuyu Köyü'nün ıssızını ne de oraya dair yanlış da olsa ipuçlarını, TÜBİTAK'ın özenle sadeleştirdiği meselâ 'Uzay ve Zamanın doğası' gibi makalelerde bile bulamıyordum!

Sayın Yargıç, bilimin peşini bırakmaya niyetim yoktu ama Körkuyu'dan da vazgeçmiş değildim. Bu nedenledir ki, tam üç buçuk yıl, ha-

yatla ilişkisi olmayan birtakım rakamsal törenlere ciddiyetle katıldıktan sonra altı ay yataktan çıkamadığım bir depresyona girdim. Beni kurtaran çokdeğişkenli mantık oldu.

Ne zaman ki, Isaac Newton'un beyaz ışığın renkli ışıkların karışımı olduğuna dair teorisiyle birlikte bilimin, Aristo'nun kâinat görüşünün peşinden gitmekten vazgeçtiğini öğrendim, adamın akla dair iddialarını sorgulamaya başladım. Saçaklı Devrim ortaya çıkınca, onlara katıldım.

Aristo'nun yanlışlık yaptığına, söylediklerinin o günlerin popüler kültürünü yansıtan bir kapris olduğuna inanmıştım. Ak-kara mantığın kabulünün apaçık bir mantık zorunluluğu değil de, günümüze özgü bir beğeni, bir kapris, bir kültürel şartlanma ürünü olduğuna inanmıştım. 'Kuantum fiziği, Aristo felsefesini reddettiğine göre, akıl yürütürken ya da bilgisayarlarımızı tasarlarken biz neden kullanmak zorundayız?' diye soruyordum. 'Aristo'nun koyduğu sınırların dışında kalan doğrular ne olacak?' diye soruyordum. 'Çokdeğişkenli veya Saçaklı Mantığı ve ürünlerini nasıl açıklayacağız?' diye soruyordum. Hepsinden çok, 'Türk düşüncesine sızan Saçaklılığı nasıl açıklayacağız? Saçaklı Mantık Türk inanç sisteminin neresine oturuyor?' diye soruyordum.

Ne ki, doğrusal mantığın, ikili sistemin ülkemiz insanlarının kanındaki oranını saptamakta hata yapmıştım. Batılılaşma oranını ciddi biçimde küçümsemiştim. Toprak'a, türbülansı, kaosu, doğrusal mantığa oturtamadıkları için yıllarca görmezden gelen, yıllarca yok sayan matematikçilerden daha çok prim vermekle -dilerseniz, daha az prim vermekle- hata yapmıştım.

Madem bilim tarihinin uğraş konularını mutlak kontrolleri altına alamıyor olmaktan hoşlanmadıkları için, fiziği bırakıp matematiğe geçenlerle dolu olduğunu biliyordum, Toprak için lanetli karenin oluşturduğu dünyanın en az bilim kadar sürprizlerle dolu, bilim kadar anlaşılmaz olduğunu idrak edebilmeliydim! Delikanlının Lanetli Kare'yi terk edip, cevapları matematiksel bir tutarlılıkla sunan mürşidi, Salih Hoca'ya sığınmasında anlaşılmayacak bir şey yoktu! Oysa, ben kalktım, çocuğun tek dayanağını elinden almaya çalıştım. Üstelik, insanın sinir sisteminin beynin kendisine gelen uyarıları belli bir düzen içinde ve otomatik olarak anlamlandırması esası üzerine kurulmuş olduğunu,

bu sürecin herhangi bir nedenle kesintiye uğradığı durumlarda, kendisine ulaşan uyaranları bütünlüklü tasarımlar halinde formatlayamayacağını bile bile!

Benim Toprak'a yaptığımın, Bekir'in Devrim'e yaptığından farkı olmadığını da çok geç fark ettim. Bekir, Devrim'i yazıhanesine getirttiği o gece kendisine sahip olamamış, ona, onun masum ruhunun kaldıramayacağı yükü yüklemişti. Ben de öyle. Ben de, Zozulya meselesinden dolayı Osman Amca'nın başına gelebileceklerden duyduğum dehşetle Toprak'ı içinden çıkamayacağı bir felsefi girdaba sokmaktan geri durmamıştım! Oysa, meşhur sözdür, 'Çok servet haramsız, çok lâf yalansız olmaz!' Eski Türkiye'de böyle derlerdi.

Sayın Yargıç, biz bazı doğruların Talipler, bazı doğruların Müridler, bazılarının Salikler, diğer bazılarının Vasıllar için olduğu şeklindeki kadim sınıflandırmayı da unutturulmuştuk! Modernizm, bizi sıfır noktasında bir sistemin, meselâ, sivri ucunda dik duran bir kalemin ya da lanetli karenin göbeğinde tutunmaya çalışan bir çocuğun durumunda meydana gelen çok küçük bir değişikliğin, kendisinden sonra gelen ve zamanla üstel biçimde büyüyen bir değişikliğe yol açtığını görmeme yolunda şartladı. Buna karşın, kaos yasası hükmünü icra etti ve benim başlangıç durumuna, yani '90'lı yılların Türkiye'sine, pamuk ipliği ile bağlı olan Toprak'a bu müdahalem cinayetleri hızlandırdı.

Ben, çocuğun ötekini anlamasını, ötekine, Osman Amca'ya, Devrim'e, Sarp'a özne payesi vermesini hedeflemiştim; Toprak, beni küfre taviz vermekle suçladı. 'Bir mücahit için uzlaşmayla, ihanetle kazanılacak günahkâr bir yaşam, ölümden beterdir,' dedi, 'Günahkâr bir yaşamın beş paralık değeri yoktur.'

'Bilmiyorum, Ayla! Düşünmem lâzım,' dedim, 'Ne var yani! Uncular Holding, Koç'tan, Sabancı'dan daha mı kötü? Kartelse onlar da kartel, bunlar da!' diyen amcakızıma."

"Amcakızlarımın sebebi ziyaretlerinin ne olabileceğini merak etmeyi de ancak ondan sonra akıl ettim. Sabahın o saatinde Toprak'ın dedikodusunu yapmaya gelmemiş olsalar gerekti.

Birbirlerine baktılar, biraz da söylenmemiş bir şey kalmamış olmasının etkisiyle sanırım, itiraf etmeye karar verdiler, 'Aslında biz sana gelmediydik. Karşıya geldiydik. Yakaladın bizi. Ama sonra da sana uğrayacaktık! Vallahi! Akıl sormak için, Toprak'ı nasıl yapalım diye!"

Karşıdaki işlerine gelince, Toprak'ın dağıttığı bar, Öznur'un kocasına aitti. Müjgân, hasarı Bekir'e duyurmadan ödemek istiyordu. Adam, mahkemeye gitmesin diye ricaya gelmişti.

'Barın onlara ait olduğunu da mı Münevver'den öğrendin?' diye sorduğumda, Toprak'ın annesi boynunu büktü, 'Asiye Hocanım söyledi. Münevver, tanımaz Mehmet Beyleri.'

Yine bir şey dürtü, 'Anlattığın o Kürt korumalar da mı tanımazlardı Mehmet Beyi?' diye sordum, amcakızlarım başlarını önlerine eğdiler.

'Bana bakın, yoksa siz mi?' diye başladım ve evet, karşı dairenin satılık olduğunu da onlar söylemişlerdi, Öznurlar'a. Evet, Mehmet Bey Kürt'tü ama Adıyamanlı Şeyh Raşit'in müridlerindendi. Doğru, döviz işi yapıyordu ama İslam'da döviz spekülasyonu mubahtı. Şeyh, öyle fetva vermişti. Ayağa kalkmış, 'Hadi anam, siz gidin de ne konuşacaksanız, konuşun,' demiştim.

'Kovuyor musun bizi?'

Omuzlarımı silktim, arkamı döndüm. Oysa, ağlamamak için kendimi zor tutuyordum. 'Çok kızdın, değil mi?' diye sordular, 'Yoo' demiştim.

'Sadece düşünüyordum. Kadızadeler'e haksızlık ettiğimi düşünüyordum. Onların hiç değilse dünya nimetlerinde gözleri yoktu. Ne tuhaf. Anlattıklarınız, Osman Kuran'ı bile gününü aşan kaygıların adamı olarak yüceltiyor vicdanımda. Kim derdi ki, Şeyh Muzaffer'in torunu, baseball şapkalı, yumru pazulu bir balyoz çocuk, İslam'ı bir fikire indirgeyerek, karşı konulamaz bir süreci, Allah'ın İslam'dan koparılması sürecini başlatacak? En iyisi sen bunu götür de bir okut bacım.'

'Asiye Hocanım'ı bulabilseydim!'

Yakalandığının farkına varmış, kıpkırmızı kesilmişti, Müjgân.

Ayla'nın, 'insan fani, kapital baki, hemşire!' dediğini duydum, 'Vakit, nakittir, kalk, hadi! Kalk, gidelim!'

Öğlene doğru da dayım uğradı. 'Yürüyüş yaparken, turunç gördüm. Reçel yapmak istersin diye aldım sana. Beş kilo. Yeter mi?'

'Aman, dayıcım, neden taşıdınız bu kadar ağırlığı!' elinden poşeti dar kapmıştım.

Annemle beni karıştırmış, heyecanlanmış, yalnız yaşayan bir kadının beş kilo reçeli ne yapacağını düşünmemişti. 'Ne bileyim işte, sen seversin diye düşündüm, aldım.'

'Bayılırım tabii de,' diye yalan söyledim, 'Siz zorlandınız diye canım sıkıldı.'

Hataydı! Yaşlılıktan nefret ederdi dayım. 'Ben arslan markayım!' diye övündü. Şaka yaptığı izlenimini vermeye özen göstererek, pat pat midesine vurdu, 'Demir gibi bak! Yağmur çamur dinlemiyorum. Günde asgari altı kilometre yürüyorum. Gıdana da dikkat edersen, böyle oluyor işte.'

'iyi yapıyorsunuz, vallahi,' dedim.

'Bizimkileri görüyor musun?' diye sordu, 'Pek seyrek' dedim, 'Dün akşam şöyle bir uğradılar, o kadar. Ne oldu? Bir şey mi var?'

'Devrim'in halini beğenmiyorum. Bizim orada Akter Pasajı diye bir yer var. Hep orada görüyorum. Saçı sakalı birbirine karışmış, esrarkeş kılıklı oğlanlarla beraber. Kendi de bir tuhaf olmuş. Son zamanlarda gördün mü hiç?' Görmediğimi söyledim.

'Düdük gibi dar pantolonlar giyiyor. Arkadan kıçının arasına kaçıyor, öyle dar. Ayaklarında asker postalları. Bluzu vücuduna yapışmış, göbek deliği ortada. Bileklerine adi boncuklar takmış. Saç bir tarafta baş bir tarafta. Bütün gün o Pasaj'dan çıkmıyor.'

'Ne varmış o Pasaj'da?'

'Birahane gibi bir yer var' dedi dayım, 'Kadıköy'ün bütün itleri orada. Bangır bangır müzik çalıyorlar. Esnaf yaka silkiyor, kapattırmak

istiyorlar ama kapattıramıyorlar. Babalardan birinin yeriymiş. Uyuşturucu mafyası.'

'Karşı komşu olmasın? Adamın adı belli mi?'

'Adını bilmiyorum,' dedi dayım, 'Kaç yaşına geldi Devrim şimdi?'

'On dört var herhalde!'

'Müjgân göz kulak olmuyor mu buna?'

'Bütün gün okulda Müjgân. Çalışıyor. Ne bileyim?'

'Sonu iyi değil o kızın,' dedi dayım, 'Liseyi bitirmesi bile benim için sürpriz olur.'

Canım acımıştı, 'Dayıcım! Konuşmayın böyle!'

'Tamam tamam! Konuşmayalım! Biz hiçbir şey konuşmayalım! Biz konuşmazsak her şey yoluna girer!'

'Onu demek istemedim!'

Ama kızmıştı, durması mümkün değildi. Tipik tavrıyla tırmandırmaya başladı meseleyi, 'Ben senin ne demek istediğini bilirim! Bilirim ben senin ne demek istediğini! Çok iyi bilirim! Sen burada oturur böyle, aklınca dört tarafı idare edersin! Anan da böyleydi! Dört bir tarafı idare ettiğini sanırdı! Ne haliniz varsa görün diyebilsem! Kaba, duyarsız bir adam olsam, olabilsem, hiç mesele yok! Ama ben görüyorum işlerin nereye doğru gittiğini! Görüyorum ve kahroluyorum! Şuraya geliyorum, seni uyarayım, sen de anasını-babasını uyar diye, takındığın tavıra bak!'

'Dayıcım, yanlış anlıyorsunuz, tavır filân takındığım yok! Nereden çıkartıyorsunuz bunları? Neden tavır takınayım!'

Boşuna konuşuyordum. 'Takmıyorsun efendim! Görmüyor muyum ben? Kör müyüm?' diye bağırıyordu, 'Onun yanına geçtin, savunmaya başladın hemen! Ben de kabahat ki, lâfı açtım!

Ne işin var senin be adam! Bırak ne halleri varsa görsünler! Kaç günlük ömrüm kalmış zaten şurada! Senelerdir tüy bitti dilimde! Suç

iradi değildir efendim! Değildir! Ferdi suça teşvik eden çevresidir! Kötü muhittir! Kültürsüzlüktür! Bu kız o itlerle birlikte olduğu sürece batağa saplanmaması mucize olur! Sonra kimse gelip ağlamasın bana!'

'Üzmeyin kendinizi bu kadar! Belki o kadar kötü olmaz!'

Yine hata! Dayım doğrularından asla şüphe duymazdı ki, yanılgı ihtimaliyle rahatlayabilsin! Aslında o aşamada söylenecek söz, 'Merak buyurmayın, kimse size gelip ağlamaz!' olmalıydı,

'Kimse size gelip ağlamaz, çünkü siz teselli etmeyi bilmezsiniz. Oluşumdaki hatalarını birer birer sayıp, dövmekten beter edersiniz, size geldiğine geleceğine pişman olur insan. Bu bir gizli hiledir aslında. Asıl amacınız acıya bulaşmamaktır. Kendi düşen ağlamaza sığınıp, acıdan uzak durursunuz.'

Bunları söyleseydim, hıncımı alacaktım ama pek de doğru söylemiyor olacaktım doğrusu. Ömrünü dünyayı düzeltmeye adamış bir adamın acı çekmemesi mümkün müydü? Değildi elbet. Hatta tam tersine, dayım ömrü boyunca mutluluk perhizi yapmıştı. Keyif perhizi yapmıştı. Acılar, onu yıkamazdı, çünkü dayımın kendisi her an peşindeydi acıların, beklemediği bir anda yakalanması mümkün değildi.

Kronik kötümserliği aşı gibiydi. Yaşamsal dozlarda olmayan acılarının sürekliliği onu nihai darbenin yıkıcılığından korudular. Bu nedenledir ki, ne Oğuz'un idamı ne annemin izleyen ölümü ne Devrim ne de diğer ulusal felâketler yüreğine indiremedi. Yatağında o günlerde pek az kâfire nasip olan sakin bir ölümle gitti. Ne ki, beni evden kaçıran da dayımın bu becerisiydi. Her gün ölecek gibi olmaktansa, bir defa ölmeyi tercih ettiğime karar vermiştim. Ama tabii çok gençtim. Kendi bildiğim canımı kurtarmanın yolunu ben de Kenan Kadızade'nin kapsama alanı dışına çıkmakta bulduydum.

'Acaba, Bekir'le siz mi konuşsanız?'

En büyük hata! 'Ne münasebet, efendim! Devrim meselesinin muhatabı ben değilim! Konuşacaksanız, siz kendi aranızda konuşursunuz! Ne konuşacağım ben o sarhoş herifle!'

Âdetim olduğu üzere, bir uzlaşma patlattım, 'işte bunda haklısınız! Bekir'le konuşmak çok zor. Karakolda doğru söyleyip mahkemede şaşan bir tip oldu, çıktı!' Fakat dayım uzlaşmaya hazır değildi.

'Dünyanın parasını kazandı ama ne haber!' dedi, 'Sarhoş marhoş ama işini biliyor. Müjgân'ın altına Japon arabasını çekmiş böyle. Kim bilir kaç bin lira!'

Ne o sesindeki haseti saklamayı becerebilmişti ne ben dayımın Japon arabasına heves ettiğini anlamış olmaktan duyduğum şaşkınlığı!

'Aman dayıcım, eksik olsun! Ne diyorsunuz siz, Bekir'inki de hayat mı?'

'Canım, efendim, çalışacak elbet. Hepimiz çalıştık.'

'Onunki çalışma değil ki, üçkâğıt! Üçkâğıt yapmaya razı olduktan sonrası kolay. Siz isteseydiniz neler götürürdünüz!'

'Ben enayilik etmişim' dedi dayım, büyük bir içtenlikle, 'Daha 61'de, Toprak Mahsulleri'ne traktör alınırken, Harvetion firması komisyon teklif etmişti de adamları kovmuştuk! Ne akıl ama! Ben komisyon almadım diye devlet daha mı ucuza ithal etti traktörleri? Fiyatları mı düştü? Yooo! Paraları heriflerin cebine kaldı, hepsi bu! Enayilik değil mi, bu?'

'Ben öyle görmüyorum,' dedim, EKONOMİK AKLIN YOLU'nu benden önce fark etmişti dayım, daha da sinirlendi.

'Bırakın canım bunları! Hem serbest piyasa ekonomisi diyeceksiniz hem de komisyon alan adamı suçlayacaksınız. Olmaz öyle şey!'

'Yani, şimdi, serbest piyasa ekonomisidir diye her şey mubah mı olacak?'

'Mubah efendim,' dedi dayım, 'Kendinizi kandırmayınız. Serbest piyasa ekonomisini benimsediyseniz, sonuçlarına katlanacaksınız. Bal tutanın parmağını yalamasını istemiyorsanız, o zaman balı ortadan kaldıracaksınız. Adama on beş bin lira maaş vereceksiniz, önünden milyonlar geçecek de almayacak! Neden almasın? Benim gibi enayiler almaz.'

'Estağfurullah!'

'Bırak şimdi, bırak,' dedi dayım, yine, 'Baban sigortalı olmasaydı, kıçımızı satsak annenin hastane masraflarını ödeyemezdik. Bekir'e üçkâğıtçı diyorsun, ne hakkın var üçkâğıtçı demeye? İstanbul'a geldiğinde kıçında donu yoktu oğlanın, ne haber! Babası olacak adam da beş kuruş göndermedi. Gene de baştacı ediyor, Osman Efendiyi, o başka. Burada inşaat ameleliği yaptı da öyle bitirdi okulu. Bak, şimdi kızını kolejlerde okutuyor. Hiç sanmam ya, inşallah, o da kıymetini bilir babasının. Bizim kıymetimiz bilinmedi, inşallah Bekir'inki bilinir.' Aniden kalktı, 'Hadi, ben gidiyorum!'

'Yemeğe kalsaydınız dayıcım! Bir şeyler yeseydik!'

'Yok, perhizdeyim,' dedi dayım, 'Size afiyet olsun.'

Kötü gitmesin diye kendimi gülmeye zorladım, 'ilâhi dayıcım! Benden başka kim var ki, 'size' diyorsunuz?'

'Ne bileyim ben, belki vardır,' dedi ceketine uzandı.

'Siz' dediğinin ona karşı olan dünya olduğunu düşünmüştüm. Ne yapıp edip beni düşünmüş, turunç getirmiş olmasını takdir etmediğime inandırmıştı kendisini. Kötü oldum. Geçiştirmeye çalıştım, 'Bekir bu hafta bana gelecek, onunla konuşurum.'

'Bekir gelemez,' dedi dayım, 'Osman burada. Salih Hoca diye bir düzenbazın teşvikiyle MMZ'ye beş yüz milyon kaptırmış, kurtarmak için kapı kapı dolaşıyorlar!' Gözleri kindar ışıklarla parlıyordu, yüzü kurt yüzü gibi uzamıştı,

'Müslüman tarrarlar geçirdiler işte!' dedi, eliyle müstehcen bir işaret yaparak, 'Hacı Efendi, 'Namusu asgarım gitti!' diye dolanıyormuş.'

'MMZ,' Müslüman Marifetler Zinciri anlamına geliyordu. 'Tarrar,' birisinin malını mülkünü dolandırıp kendi katına getirene deniyordu: 'Ulu tarrarlık ise budur ki, halk güvenip kendi eliyle nesi varsa saklaması için buna verir. Şahit yok, tezkiye yok. Eğer gittiği yerde ölürse emanet kaldı güvenilene, Allah'ı ile kendisi bilir. Güvenilir olmak hem dünyaya hem ahirete yarar.'

'Ne diyeyim dayıcım, ne diyeyim!'

Geçirirken kapıda Nevzat Hanım'la karşılaştık. Apartmanı, yılbaşıdır diye süslediği, sahte Atatürk çiçeklerini topluyordu. Dayımın kadını selâmlama biçiminde paraya duyduğu saygıyı bir daha gördüğümü sandım, bir daha kötü oldum. Nevzat Hanım, tatsızlığı fark etti, 'Birkaç dakikalığına uğrayayım demiştim, rahatsız etmiyorum ya?'

Dayımı göndermiş, onu buyur etmiştim. Önceki günün münasebetsizliğini iyileştirmeye gelmişti, Nevzat Hanım, 'Siz onların kusuruna bakmayın, İmre Hanımcım. Ne de olsa cahil insanlar bunlar. Fakat, Asiye Hocanım, bir fal bakıyor, inanamazsınız ne kadar iyi bakıyor! Sizden sonra bir yıldız falı açtı, bizim oğlanın sevgilisine varıncaya kadar bildi! Aslında sizi de çok iyi tanıyor. Yeğeninize de o okuyormuş. Devrim diye bir yeğeniniz yok mu yoksa sizin? Başkasıyla mı karıştırdı, acaba? Çok güzel bir kızmış, değil mi? Ona da nazar duası yaptırmışlar.'

Lâfı değiştirmiştim, 'Şükran'ın nesi varmış, belli oldu mu, bari?'

'Yıldızına baktı işte,' dedi Nevzat Hanım, 'Ama bir sevgi belirtisi bulamadı. Fakat diyor ki, bu aldatıcı bir olaymış. Muhtemelen gizli sevdadır diyor. Şükran'ın tanıdığı delikanlıların bir listesini istedi benden.' Çantasını gösterdi, 'Düşünebildiğim kim varsa yazdım, götürüyorum, inşallah, birilerini unutmadım. Muska için lazımmış. Sevdiği birisi varsa önce onu ortaya çıkaracak. Sonra da muska yazacak. Bu liste işe yarar, inşallah!'

'İnşallah!'

'Bu da başka bir tarif!' diye söylenerek, dörde katlanmış bir kâğıt parçası çıkardı, 'İbrahim Efendi Hazretlerinin tarifi, işte burada yazıyor: 'Kızın çevresinde bulunan delikanlıların sayısınca çakıltaşı alınır, bir tastaki önceden okunmuş suyun içine atılır. Kur'an'dan kısa bir sure okunur, suya üflenir, sonra taşlar sudan bir bir alınır, her alınışta bir besmele çekilir. Sudaki bütün taşlar alındıktan sonra, bir taş da kız için tasa atılır, çıkarılır. Daha sonra her taşın üzerine mürekkeple birer harf yazılır, kurumaya bırakılır Harfler kuruyunca kızın adına atılan taş da o taşlara katılır, taşlar küçük bir eleğe konur, sallanır, ha-

vaya fırlatılır. Elek altlarından çekilir. Taşlar yere düşünce, her biri yoklanır. Kızın taşı hangi taşın yakınında ise, kız onu seviyor demektir. O taşla kızın taşı alınır, bir muşambaya sarılır, yetmiş bir 'ya, Alim' söylenip, muşambaya üflenir. Bu muşamba o delikanlının geçtiği yolda bir yere gömülür. Daha sonra delikanlının adını oluşturan harflerin iç içe geçtiği bir muska yazılır. Harfleri bir daire içine alıp, dairenin çevresini 'Bismillah, ya ilah' sözleriyle çevirmek gerekir. Bundan sonra üç kat muşamba sarılır. Muşambayı da üç kat bezle sarmak, kızla oğlanın adlarını oluşturan harflerin sayısınca dikiş vurup dikmek gerekir. Muska kızın boynuna asılırsa, yirmi sekiz gün içinde oğlan kıza yaklaşmaya başlar, kızın da uykusuzluğu gider.'

'Ya cinse ne olacak?' diye sorduydum, 'Hani, dediydi ya Asiye Hanım, 'Ya instir ya da cindir' diye?'

'Onu da düşünecek herhalde!' dedi Nevzat Hanım.

Gitmesini zor beklemiştim, telefona yapışmıştım, 'Ayla! Yahu, siz ne yapıyorsunuz bu Devrim'e?'

'Vallahi, ben bir şey yapmadım abla! O gece bana geldiğinde sarhoştu. Sınavı mı kötü geçmiş, ne olmuş, kafası bozulmuş. Okuldan sonra bir arkadaşı var Şule diye, onun evine gitmişler. Şarap içmişler, fena olmuş tabii. Ömer evde yoktu, o haliyle de ben gönderemedim. Gelir gelmez de uyudu kaldı zaten. Ömer gelince uyandırdık, amcası aldı götürdü!' Bence bu muska meselesinden daha vahim bir bilgiydi ama kaptırmıştım bir kere, 'Eeee? Cinci hocalara mı tedavi ettiriyorsunuz?'

'Ne hocası abla? Benim hocadan filân haberim yok! Müjgân götürmüştür. O, Münevver'i benden daha iyi tanır. Hani, Bekir Abi'nin Zehra diye bir sevgilisi vardı ya bir zamanlar. O Zehra, bizim Münevver'in arkadaşıydı. Müjgân o zamanlar çok taşındıydı bu Münevver'e. Münevver'i de Asiye Hoca okuduğu için, ondan öğrenmiştir de gitmiştir. Gene de ben bir sorarım, sen merak etme.'

'Akter Pasajı diye bir yer varmış, oraya takılıyormuş, doğru mu? Orada bir birahane mi ne varmış?'

'Gençlerin hepsi oraya takılıyor, sadece Devrim değil ki! Müzik dinliyorlar, dans ediyorlar, deşarj oluyorlar, ne yapsınlar? Müjgân'ı bilir-

sin, başının etini yer çocukların. Bekir Abim de eve ya hiç gelmiyor ya çok geç geliyor. Bunalıyor çocuk, ne yapsın? Bir gezdiren yok, bir yere götüren yok."

'Vukuatı adiyeden diyorsun şimdi yani sen?'

'Eskisi gibi değil ki abla şimdi! Devrim'in yaşındaki bütün çocuklar içiyor. Okulda hademeler günde hiç toplamazlarsa yirmi tane bira şişesi topluyorlar. Ama sen yine de Müjgân'la bir konuş istersen.'

'Fatih nasıl?'

'Aman maşallah o çok iyi! Kuzu gibi evlâdım! Resme merak sardı teyzesi. Ne güzel resimler yapıyor bir bilsen! Rahmetli Oğuz'a çekmiş!' Dedi ve telâşlandı! 'Kaderi benzemesin!' Oğuz'a benzeyen yönünün sanata yatkınlığı ile sınırlı kalmasına dua ettiğini duyabiliyordum.

Kardeşimin soluk fotoğrafını görebileceğim bir yere oturtmuş, güneşin batışını seyredermiş gibi, uzun uzun bakmıştım. Dışarda trafik artmıştı. Ani fren yapan otomobillerin ıslak asfaltın üzerindeki cayırtıları duyuluyordu. Öznurların eve döndüğü çocuğun çığlıklarından belliydi. Televizyonda fasıl vardı. Bardağı taşıran damla gibiydi. Ne tuhaf. Severdim oysa.

'Biliyor musun, ben çok sıkıldım!' demiştim Oğuz'a, 'Artık kimselerle meşk etmek istemiyorum. Ne dayımla ne Bekir'le ne Yusuf'la ne Osman Amca'yla. Hiçbiriyle! Artık, bir başıma çalayım diyorum. Tertemiz bir saksofon solo. O ters piramitin içinde. Kimseler duymadan.'"

"Efkârlı gözleri gözlerimdeydi ve ben düşünüyordum, 'Kim homoseksüel bir devrimciden daha çok tiksinti uyandırabilir? Kim, arkadaşlarını daha çok mahcup edebilir, kim daha çok aşağılanabilir? Hiç kimse!'

Nitekim, Oğuz'un cinsel kimliğinin üstünün örtülmesi, yoldaşların mahkeme heyetiyle yaptığı yegâne işbirliği olduydu, Sayın Yargıç. Adı konmuş bir işbirliği değildi. Bizimkilerin zihninde 'yiğit ibne' diye bir tasarım yoktu, mahkeme heyeti, 'karı gibi adamı' asmaktan rahatsızdı. Çareyi Oğuz'un bu niteliğini elbirliğiyle inkâr etmekte buldular. Kardeşim, bedeninden bir şeyler hariç tutularak asıldı. Kadınlar, haşla-

mak üzere tencereye koyarlarken tavuğu, kuyruğunun üstündeki çıkıntıyı keserler. Onun gibi, bunlar da Oğuz'un poposundaki morlukları kesip atsalardı temiz temiz asabilmek için çocuğu, şaşırmayacaktım. Nitekim, lekeli idam gömleklerini de hoş görmezlerdi.

Dört dörtlük bir idam olmadığı için, Örgütün yıldönümlerinde de adı geçmezdi Oğuz'un. Asla bir Deniz Gezmiş olamadı, çünkü annemin erkek versiyonuydu. Twiggy moda oluncaya kadar hiçbirimiz farkında bile değildik ama annem şişmandı. Ne zaman ki, fırlamış kemiklerin estetiği keşfedildi, annem, dul bedeninin şişmanlığından, ben de onun yaşına yakıştırmadığım güzellik kaygısından sıkılır olduydum. Yaşına yakıştırmadığım güzellik kaygısı, öyle mi? Garibim, elli bile değildi! Seneler sonra bir gün televizyonda Vehbi Koç'un, mezarında çürümüş bedenini gösterdiler. Kayış gibi, kupkuru kalmıştı. Annemin 'Aydede gibi!' diye şikâyet ettiği yuvarlacık yüzünün aslını gördüm; çıkık elmacık kemikleri, çökük avurtlar -fotoğrafçıların ideal modeli, kuru kafa.

Fotoğrafına bakıyordum, akça pakça bedeni, tombul yanaklarıyla genç kızların rüyalarını süsleyecek, 'yiğidimiz darağacında' güzellemesine uygun düşecek bir tip değildi, Oğuz. Bunu kendisi de biliyordu. Canının karşılığında hatırlanma olsun talep etmeyecek kadar gerçekçi, ölümünün idamlar için öngörülen kotayı sıradaki hükümlüler lehine dolduracağı umuduyla neşelenebilecek kadar halis bir diğerkâmdı. Nitekim Cumhur, kendi kardeşi Hürriyet'in ipten dönmüş olmasını, Oğuz'un infazına bağlardı ki, bence de haklıydı. Kardeşim, ölümüyle de sakınmıştı yoldaşlarını.

Yusuf asla kabul etmedi, ama kendisinin Oğuz'un eşcinsel olduğuna dair en ufak bir imaya şiddetle karşı çıkması tiksintisindendi. Bedensel hazların ussal boşalmalar lehine aşağılandığı bir sürecin zirvedeki önderiydi. Başına buyruk toplumsal projelerinde bedene gönderme yoktu. 68 kuşağının dönekleri, ancak onlar kanlı canlı aileler kurabildiler. Diğerlerimiz masa başından kalkmadı. Kâğıdı kalemi elinden bırakmadı. Gazeteci ya da şair olamayanlarımız olabilenlerimizin kitaplarını basarlardı. Yüzyılın sonlarında ne atölye ne de tarlada fiilen üreten bir sosyaliste rastlanabiliyordu. Tarımsal üretim zaten Müslümanların işiydi, on beş yıldan kısa bir sürede endüstriyi de onlar devraldılar. Silicon Vadisi deneyimini bilirdik ama çalışma saatlerinin namaza

göre ayarlanmasını, işçilerle patronların aynı safta durmalarını sanayi karşı-devrimi gibi algıladık, işyerinde Mevlit'in verimliliği arttırdığını görünce daha da ürktük. Amele pazarları kalabalıklaştıkça sendikaların kartelleşen yüzü iyice belirginleşti. Dışardakiler içerdekileri, işverenleri sömürmekle suçladıklarında karşılarında sosyalistleri buldular. Türkiye tarihinin 'en önemli' terminolojisine kıyamadıydık.

Ne tuhaf. Biz ki, emeği robotlaştıran yabancılaşma nedir bilir, var gücümüzle karşı çıkardık, dua ile açılan, dua ile kapanan fabrikaları, hakkın helâl edilmesi şartıyla alınan boğaz tokluğuna yeterli ücretleri, küfür gibi algıladık. Girişimcilerin cinselliklerinin niteliğini saptamak, toplumsal projelerini sorgulamaktan daha kolaydı. Ayla'nın demesiyle 'Müslümanlara çük tuzakları' kurduk; çapkınlarını afişe edelim derken kadın hakları uğruna, kadınları rezil ettiğimizle kaldık.

Ve Oğuz, 'insanlar gerçekten eşcinsellik diye ayrı bir şey var sanıyorlar. Oysa eşcinsellik yalnızca bir eylemin adıdır. Ve 'sınıflı toplum' gibi tarihsel geçici bir kategoridir, insanların birbirlerini dil, din, ırk, sınıf ayrımı gözetmeksizin sevebildikleri gibi cinsiyet ayrımı gözetmeksizin de sevebilecekleri günlerin gelebileceğine inanıyorum,' demekteydi.

'Öyleyse kal bizimle!' diye yalvarırdım, 'Yaşayanlarla kal! Konuş! Seni ortadan kaldırmalarına izin verme! Bu yapay bir kader! Değiştirebilirsin! Bak, sen nasıl bilirsen öyle hayat! Osman'a bak, dayıma bak, anneme bak nasıl da eminler doğrularından! Şansları da varsa biraz, her şeyi bildikleri güvencesi içinde, huzur içinde, sıralarını savacaklar. Mezarlarından çıkarıp, 'Sen yanlıştın, ben doğruydum!' diye kavga edecek halimiz var mı, atalarımızla? Kalmışsa kemikleri kalmıştır, ne utandırabilir ne de intikam alabiliriz! Kaderini değiştirebilirsin! Değiştirmelisin, çünkü eşcinsellik bile seninle kaim! Bizi düşünmüyorsun, sevgilini düşün!'

Parmağımı iple Oğuz'un boynu arasına sokamamak, bir yanı yumuşacık ten, bir yanı dalayıcı, haşin halat arasında çaresiz kalmak, halatı gevşetememek, kementten kurtarıp kardeşimin canım bedenine sarılamamak. Ve pekâlâ da bilmek ki, Oğuz'unki sun'i bir kaderdir! İnsan yapımı kaderdir! Ve bizler, ben, Yusuf, Kenan, anam, Osman,

sevgilisi olduğu söylenen Zeki, öznesi ve nesnesi değildiysek Oğuz'un yapay kaderinin, neydik biz! Hikmeti vücudumuz neydi?

Cezaevine her gidişimde Osman Amca'nın Issız'daki evine girmiş gibi olurdum. O ev gibi, bu cezaevi de bir höyüktü. Demir kapıların yolun başındaki azman kayalar gibi geçit vermediklerini, birbirlerine mengene gibi kapandıklarını hayal ederdim. Dışarda, güneşli caddelerde yürüyen, atkestanelerinin gölgelerinde, banklarda soluklanan, otobüslerde, otomobillerde coşkuyla itişen insanların bu duvarların ardındakileri hayaletler gibi gördüklerini düşünür, mazgallardan başımı çıkarıp, işportacılara, pazardan dönen ev hanımlarına, lacivert ceketli Alman Lisesi öğrencilerine, Oğuz'un bir hayalet olmadığını haykırdığımı, kazma, kürek ne bulurlarsa kapıp gelmelerini, dikenli telleri kesmelerini, betonu kırmalarını, kardeşimi cinnet gibi bir yanlışlıkla diri diri gömüldüğü bu mezardan çıkarmama yardım etmelerini istediğimi hayal ederdim. Bana öyle gelirdi ki, gerçekdışı olan benim hayallerim değildi. Gerçekdışı olan bu hapishaneydi! Tıpkı, durduğum yerden Körkuyu'nun gerçekdışı olduğu gibi gerçekdışı. Durduğum yerden Himalayalar'ın, Alpler'in, Katmandu'nun, New York'un, Borneo Adası'nın gerçekdışı olduğu gibi gerçekdışı. Ama onlar vardılar ve oradaydılar. Oğuz'un da oralarda olması pekâlâ mümkündü.

Yusuf da, Yavuz da, Hamdi de idamla yargılandılar. Ama o yılbaşı gecesi Safinaz Bar'da nefes alıyorlardı. Oğuz da orada olabilirdi. Yusuf'a tepesi atıyor, Birgen'i dinliyor, bardaki uzun saçlı delikanlıyla sohbet ediyor olabilirdi. Vardıysa da poposunda yasak morluklar, şişman yanakları gibi yok olmayacaklar mıydı mezarda, nitekim. Oğuz, yoldaşı ve ağabeysi Bekir'in kızı Devrim'i, kendi ablasının evinde, fotoğraftaki gözünün içine bakarak, Megadeth'e baş sallarken öngörebilseydi, kendisini onca şevkle atar mıydı bilinmeyene? Ya da 1985'ten sonra eşcinsellerin 'ezilen halklar' kategorisine dahil edilip, Af Örgütü'nün koruması altına alındıklarını? Ya da eteklikle yakalandığını yiğit travesti Ekrem'in?

Cezaevinden çaresizlikten bitap düşmüş çıkardım. 'Bir çuval tohumluk buğday gibidiysek, rastgele asfalta saçılan ya da çuvalın kıvrımları arasına takılıp küflenen, Oğuz gibi küçüğü, Yusuf gibi büyüğü olan, uygun tavı bulup da yeşeren kimdi?' diye sorardım. 'Ve ne diye

Tanrım, ne diye? Öleni de öldüreni de ısıtageldiyse güneşin, yaşamak istememekle aptallık eden Oğuz değil, taraf tutmayan doğanın ta kendisi olmasın? Dayıma öfkem, Yusuf'a husumetim aptallık olmasın?'

Höyükten iyice uzaklaştığımdan emin olduğumda ancak kendime gelirdim. O zaman da bir ateş basar, öfkem boğazıma dolanırdı, 'Hayır! Yusuf değil miydi, Oğuz'a kendisini battal saydıran? Boş, hükümsüz, metruk saydıran! işe yaramaz saydıran!'

Edebiyat en sevdiği dersti, Oğuz'un. Bekir'le Yusuf onun duygusallığını horlar, ne zaman elinde bir şiir kitabıyla görseler, 'Şairiz gölge düşürür şanımıza/giremez fahişe divanımıza' diye edepsizleşirlerdi.

'Benimle bir gececik yatağa girme misin/ Yeter günahıma girdin sevaba girme misin/ Saçınla gül yüzünü gece gündüz ne örtersün/ Gelince kara sakalların hicaba girme misin/ Beğim vücudunun güzelliğini görmek olmaz mı/Peri isen n'ola ömründe suya girme misin?'

Bekir'in kırıtarak yaklaşıp, Oğuz'un yanağından makas aldığını çok iyi hatırlıyordum. Amaçları Divan Şiirinin sapıklığında Osmanlı dünya görüşünü yermekti aslında. Osmanlı dünya görüşünü ve faşistlerin yuvalandığı Türkolojiyi.

'Birçok tanrıtanımazın öldürüldüğünü, asıldığını, derisinin yüzüldüğünü biliyoruz da sapık sevgi ile sarmaş dolaş olanların asılıp kesildiğini bilmiyoruz. Sodomi bir Osmanlı anlayışıdır. Osmanlının ahlâk kuralları buna pek yasaklayıcı yargılar koymamış demektir. Kadınlar hakkında böyle düşünen ozanların şiirleri, böyle bir anlayışın taşıyıcısı olan Divan yazısı okunmaz. Kadın haklarının yurdumuza çeyrek yüzyıldan beri girmeye başladığı bir çağda, kadının ışıktan yoksun, insanca yaşamaktan uzak bırakıldığı bir görüşün ağır baskıları altından yeni yeni kurtulmaya başladığı günümüzde, Divan yazısı ile eğitim-öğretim yapılmaz. İsmet Zeki arkadaşın dediği gibi, yapılacak en yararlı iş, sapık Divan şiirinin üzerine yaşlı bir dul kadının sandığındaki gümüş işlemeli tozlu seccadeyi örtüp bir daha hiç mi hiç açmamaktır! '

Zavallı kardeşim! Biliyorum ki ölçülemez derinliklerinde yüreğinin, dişil ilke kanat çırpardı. On beş yaşında bile yoktu, derinine düşünmüş, kararlı bir feministti. O, biz kadınların kaderimizi paylaşmayı

seçti. Kısacık hayatı başta annem, ailemiz kadınlarına dünyayı dar eden Kenan, Osman, muhtelif diğer Kuranlar, muhtelif Yusuflarla mücadeleyle geçti. Ve hemen her zaman doğal müttefikleri olması gereken biz kadınlara rağmen.

'Ülkemizin sınıflar, ideolojiler, inançlar üstü yegâne mutabakatı kadınların hayat skalasındaki yerleri üstünedir' derdi, 'Söz konusu annem olduğunda, aynı kazanda kaynamaları imkânsız Kenan Dayım ile Osman Amca'nın aralarından su sızmaz, ikisi de kızlık zarını sokak kapısı gibi algılarlar. Kapalı olmaması durumunda umuma davetiye yerine kaim sayılır, hele de dulsa kadın, han kapısı benzetmesi daha uygun düşer!'

Haklıydı. Kadınları gözaltında tutmalar, ev hapisleri, görüşme yasaklan, techir, sürgün. Bütün bunlar, bana, ailemiz erkeklerinin kadınlardan bunaldıklarını söylüyordu. Ölesiye bunaldıklarını. Osman'ı, Kenan'ı, Bekir'i, Yusuf'u, sağcısı, solcusu, Müslüman'ı, hepsi, kendilerindeki kadınsı ilkeyi zaaf sayıyor, ondan korkuyor, deruhte ettikleri erkekliklerinden eksilten düşkünlüklerinin acısını ama farklı üsluplarla yine bizden kadınsı ilkenin savunucularından çıkarıyorlardı. Sayın Savcı, çocuktum, erkeklerin kronik huysuzluğa yakalanmış çocuklar olduklarını keşfettim. Büyüdüm, arsızlıklarından bezdim. Yetişkin ilişkilere hasret kaldım. Kadınlarla muhabbet kurabilir, bozuk işlere girebilir, lezbiyen olabilirdim. Olmadıysam, husumetle sarılı yaşamanın hayatı daraltan kısıtlayıcılığına razı olmadığım içindir. Lezbiyen olmadım ama erkeklerden uzak durdum. Âşık olduklarımla sevişemedim. Seviştiklerim, sevdiklerim değildi. Ne zaman ki, cinsel fantezilerimi ancak bir daha asla karşılaşmayacağım adamlarla gerçekleştirebileceğimi fark ettim, Oğuz'u anladım. Erkekleri o da sevmemişti. Ünlü bir fahişenin dediği gibi, sevmeyince daha kolay oluyordu.

Öte yandan Bekir, ne istediğini ve ne yapması gerektiğini tam olarak bildiği halde, eyleme geçemeyenler sınıfındandı. İradesi felce uğramış vazıyette, karar kapısının önünde bir aşağı bir yukarı yürüyerek ölümcül azap çekerdi. 'Aklı başında' her insanın Müjgân'la evliliğini sona erdireceğini 'biliyor' ama kendi yaşam planının yaratıcısı olmak korkusu onu felç ediyordu. Ne tuhaf! Bekir'in fuzzy'ye hepimizden önce aymış olduğunu daha yeni yeni görüyorum! Emmioğlum, her 'evet'in,

bir 'hayır'la sonuçlanacağını, her seçimin birtakım diğer seçenekleri safdışı bırakacağını ve nihayet her kararın aynı zamanda bazı şeylerden feragat anlamına geleceğinin çok iyi farkındaydı. Takva ehli bir köyağasının itaatta kusur etmeyen oğlu, İstanbul dukalığına parmak ısırtan kurnazlıkta bir iş adamı, cömert bir patron, özgürlükçü bir solcu, mankenler kadar güzel bir kolejli kızın anlayışlı babası, aşka âşık bir entelektüel: Bekir Kuran'ın zor kazanılmış bu kimliklerinin hiçbirinden vazgeçmeye niyeti yoktu.

Zamanla dişi olanın Bekir, erkeksi olanın ise soyutlamalarının uğruna ölecek kadar erkek olan eşcinsel kardeşim olduğunu anladım. Kadınsı çözümlere itibar etmemesi açısından, Oğuz hepsinden daha erkekti."

"Önce annemi, Oğuz daha cezaevindeyken, kaybettik. Sonra, kardeşim de ölünce, ben evden ayrıldım, dayım Kızıltoprak'ta yalnız yaşamaya başladı. Yaşamaya devam etti demek daha uygun aslında. Yaşamı birbaşınalık üzerine kurulmuştu. Biz, onun hayatına girdik ve çıktık gibi olduydu. Ya da öyle düşünmek işime gelmişti. Misyon sahibi insanların eğitecekleri birilerinin varlığına duydukları yaşamsal ihtiyacı görmek istememiştim.

Oğuz'un başına gelenlerden onu doğrudan suçlayacak halim elbette yoktu ama bir kadının bu dünyada karşılaşabileceği tartışmasız en büyük acıyı tatmış olan annemle halleşme biçimini hatırladığımda, içimde buz gibi bir nefret uyanırdı dayıma karşı. Ama geçiştirirdim çünkü yetmiş yılını yiğitçe yok saymaya çalışan sinir küpü bedeni, bende her şeye rağmen saygıyla karışık bir hüzün uyandırırdı. Bir de, kendime hatırlatırdım ki, bu adamın dağarcığında positivizminkinden başka ilmihâl yoktur. Bundan dolayıdır ki, üçüncü celseyi müteakip yatağa düşmüş annemin karşısına geçip, 'Oğuz'un idamına hazırla kendini hemşire,' diyebilmiştir.

'Belli sonuçları, belli sebepler doğurur. Bu hususta ne hâkimin ne de başka bir kimsenin yapabileceği tek bir şey yoktur. Durum ferdin iradesini aşan bir durumdur. Oğuz, Devlet'e karşı suç işlemiştir. Devlet için tehlikeli kişi durumundadır. Bu sebeple cezalandırılması gerekecektir.'

Biçare kadının, 'Sus abi! Ağzından yel alsın! Sus! Allah aşkına sus!' diye yalvaran sesi kulağımdan gitmez! Ama o devam etmişti, 'Başınızı kuma gömmeyiniz efendim! Realist olunuz! Olacakları görünüz! Zaten hayatınız boyunca başınızı kumdan çıkarmadınız! '

'Abi, ben ne yaptım? Ne yaptım, ben, abi? Okusun adam olsun diye elimden geleni yapmadım mı? Kapı kapı gezip, ihmal mi ettim çocuklarımı? Üstlerine baba mı getirdim? Ne yaptım?'

Annem, tarif edilemez şekilde perişandı!

'Dayı! Görmüyor musunuz, kadın kriz geçiriyor! Ne yapmaya çalışıyorsunuz? Öldürecek misiniz, annemi?'

'Şeriatın kestiği parmak acımaz, efendim!* diye de bağırmadı mıydı, terbiyeyi bir yana bıraktıydım, 'Bok acımaz! Ne diyorsunuz siz!'

Üstüme yürüyeceğini, beni döveceğini beklerken öyle olmadıydı. Tersine, müsbet hukuk, böyle diyordu, hakkında uzun bir söyleve girişti.

'Hukuk, irade ve kaidelerden oluşan bir ağaçtır. Ağacın gövdesi, Teşkilatı Esasiye Kanunu'nun özünü oluşturan iradeden neşveder. Ağacın kolları, gövdenin Anayasal özsuyunu en ince dallarına kadar ulaştırmak durumundadır. Bir yasanın geçerli sayılması için Anayasal özsuyunu ihtiva etmesi yeterlidir. Meşruiyet, ağacın köklerinden en uç dallarına kadar yükselir. İyi bir hâkim, bir bilgisayar gibi çalışır. Bütün yapacağı, delilleri hukuk kaideleriyle karşılaştırmaktan ibarettir. Oğuz, Türkiye Cumhuriyeti Teşkilatı Esasiye Kanunu'nun tamamını tağyir ve tedbil ve ilgaya ve bu kanun ile teşekkül etmiş olan Büyük Millet Meclisini ıskata ve vazifesini yapmaktan men'e cebren teşebbüs etmiştir. Bunun cezası, maalesef, idamdır.'

'Mahkemeler, kural, kaide dağıtır, adalet değil, öyle mi? Oğuz'un eyleminin içeriği değil, biçimi mahkeme edilir! Bu bilgi annemi rahatlatır mı sanıyorsunuz? Suri mantığın kusursuz işleyecek olması annemi rahatlatır mı? Verilecek kararın meşruiyeti rahatlatır mı?'

'Ben de seni akıllı sanırdım! Yazıklar olsun sana verdiğim emeklere!' dediydi dayım. Yüzüme benden iğreniyormuş gibi bakmış, sonra da

kapıyı vurup çıkmıştı. Bu defa da ardından inleyen annem, 'Kızım, niye öyle sert konuştun dayınla?'

'Sen de saçmalama anne! Az bile söyledim!'

Ölüm emrini beyin verir derler. Bütün kalbimle inanıyorum ki, öyledir. Annemin, Oğuz'un asıldığını görmemeye karar verdiğini biliyorum. Hep sıralı ölüm için dua ederdi, o sefer talep etti. O, öldü, ben evi, ardından da okulu terk ettim.

Gerçek denilenin, realite denilenin ne olup ne olmadığını sorgulamaya başladığım zaman, o zaman. Oğuz, Türkiye'yi ve dünyayı ezilenler lehine değiştirmek istediği için yargılanıyordu. Bu bir gerçekti. 146. Madde'nin ihlâl edilmesinin idamla sonuçlanacağı da gerçekti. Dayım, Oğuz'un bu gerçeği bilerek hareket etmiş olmasıyla teselli buluyordu. Toplumun bekası için yasalara saygılı olunması gereğini ben de inkâr etmiyordum. Fakat dünyanın ezilenler lehine değişmesi gerektiğinin doğru olduğunun da bir gerçek olduğunu savunuyordum.

Nasrettin Hoca'ya döndüğümün farkındaydım. Davalıya 'Sen haklısın,' davacıya, 'Sen haklısın,' 'Hocam, hem o hem de ötekisi haklı olamaz!' diyen mahkeme katibine, 'Sen de haklısın!' diyen Nasrettin Hoca'ya. Bana öyle görünüyordu ki, tek bir gerçek vardı, o da Oğuz'un asılarak ölecek olması. Gerçekleşmemesi doğru olan tek gerçek buydu.

Gerçeği gerçekleştirmemek için hâkimi, savcıyı satın almak, yalan ifade vermek, belgeler üzerinde tahrifat yapmak, yalvarmak, pişmanlık bildirmek, olmadı zor kullanmak, ne gerekiyorduysa artık, hepsini yapmaya hazırdım. Karşımda önce Yusuf Eralın'ı, sonra da kardeşimi buldum. Yusuf, Oğuz'un şefiydi. Oğuz'un şefi ve benim ilk aşkım.

Yusuf, hukukun irade ve kaidelerden oluşan bir ağaç olduğu konusunda dayımla hemfikirdi. Ağacı oluşturan 'irade'yi değiştirmek, faşist iradenin yerine 'halkın' iradesini getirmek istediklerini, Oğuz'un ölümünün 'yoldaşlar ve halkta uyandıracağı infial' nedeniyle, bu değişimi kolaylaştıracağını umduğunu saklamadı. Bildik argümanı tekrarladı, 'Ölüm insanoğlunun en teorik eylemidir. Bunu iradi olarak, iskemleyi tekmeleyerek yapmak bir yüksek gelişme çizgisidir.'

Hangi halk, ne iradesi? Tağyir, tebdil, ilga nasıl şeylerdi? Üzerinde binlerce yıl tartışılabilecek bu kavramların ölüm gibi mutlak bir sonuca götürebileceğine inanamıyordum!

Sonra bilim vardı. 'Bütün hayvanlar gibi bizler de genlerimizin yarattığı makinalarız. Genlerimiz, milyonlarca yıl süren kıran kırana bir rekabetin içinden başarıyla çıkabildikleri için buradayız. Başarılı genlerin egemen nitelikleri acımasız bencillikleridir. Genin bencilliği, bireyin davranışlarındaki bencilliği getirir. Evrensel sevgi, insanlığın esenliği gibi kavramların genler dünyasında hiçbir anlamı yoktur. Mamafih, bazen genlerin, bencil amaçlarını gerçekleştirmek için kısıtlı bir diğerkâmlık sergiledikleri de olur.'

'Yani Oğuz'un iskemleyi tekmelemesi 'kısıtlı bir digerkâmlık'tan ibaret! 'Yüksek bir gelişme çizgisi' bile sayılmayacak!'

'Bilim öyle söylüyor.'

Yusuf'a yalvarırdım, 'Ne olur, bırakın Oğuz, genlerinin sesini dinlesin! Bırakın, genleri gibi bencil olsun! Siz, bilimsel maddecilersiniz, öyle değil mi? Bilime ters düşmek istemezsiniz!'

Sıkıntıyla başını çevirir, polislere bakar gibi yapardı. Meğer, Oğuz'un ölümünden bana söylediğinden gayri bir fayda daha umuluyormuş: Kardeşimin cinsel kimliğinin üstünün örtülmesi!

Annemin farkına bile varmadığı, dayımın bir ömür boyu inkâr ettiği, Yusuf'un 'cinsel tercihidir' diye omuz silker gibi yaptığı, beni nerede hata yaptık diye tıp iliminin peşinden koşturan öteki gerçek, Oğuz'un eşcinsel olduğu gerçeği.

'Altmışlı yıllara kadar homoseksüelliğin tümüyle yetiştirilme biçimiyle ilgili olduğu sanılırdı. Ama öyle değil. Freud'un en acımasız tiksindirme terapileri bile işe yaramayınca, hormonlara dönüldü. Bu da işe yaramadı. Homoseksüellere erkeklik hormonu vermek onları heteroseksüel yapmıyor, sadece cinsel güçlerini artırıyordu. Şimdi artık homoseksüelliğin buluğ öncesi, çocuk daha anne karnındayken oluştuğunu biliyoruz. Anne karnında yeterli miktarda erkeklik hormonu alamayan embriyo, efemine oluyor. Efemine çocukların homoseksüel olma oranları diğerlerinden çok daha yüksek, ilginç bir bulgu da, ağır

stres altında doğum yapan annelerin erkek çocuklarının homoseksüel olma ihtimalinin yüksekliği, ikinci Dünya Harbi'nde doğan erkekler arasında eşcinsellik barış zamanında doğanlardan çok daha yüksek, meselâ. Cortisol denilen stress hormonu ile testosteron denilen erkeklik hormonunun hammaddesi aynı. Öyle sanıyoruz ki, böyle durumlarda cortisol ortak hammaddenin çoğunu kullanıyor, testosterona az bir şey bırakıyor.'

'Babam öldüğünde annem Oğuz'a dört aylık hamileydi.'

Erkâni kaşlarım kaldırdıydı, 'Yaaa!'

AKIL, AHLÂK, ADALET, ADAP

AKLIN CENKLERI

General Bora Demiroğlu, çağrıldığını kulak kıllarının dibine gömülü nano-vericinin vızıldamasından anladı. Yatağında doğruldu, saatine baktı, gece yarısını geçmiş olduğunu gördü. Karanlıkta giyindi, Külliyenin güney duvarının dibinden, Bağlantı Odası'na yürüdü.

Land of Knidos'ta, adı bilinmeyen bir koyda demirli Ukrayna bandıralı yatta Priz Ali, Uluslararası Af Örgütü, Adrianople Islahanesi şebekesine girdi, Korkma! sinyalini verdi, ekranda beliren General'e, beklemesini, Asitane ile konferans yapacağını söyledi. Birkaç saniye içinde Kara Kalpaklı Adam, yanında 'Rahibe' kod isimli Fazıla Denktaş, 'Papaz' Gültekin Bektaş ve 'Adrişta' Mehmet Sarıkaya ile beraber ekrandaydı. Dörtlünün etrafında oturdukları kare masadan başka eşyası olmayan bomboş bir odadan konuşuyordu.

"İmre Hanım'ın tutanaklarının üstünden geçiyorduk," dedi Kara Kalpaklı Adam, önündeki levhayı işaret ederek, "Mahkemenin gidişatından pek memnun değiliz. Hatta, böyle devam etmesi halinde hanımın sırlarıyla birlikte infaz edilmesini kaçınılmaz görüyoruz."

"Yani!" dedi General, sertçe.

"Yani, Mahkeme Heyetini afazi komplosunun varlığına ikna etmeyi başaramadınız. Bunu başaramadığınız için, saçaklılığın İmre Hanım'ın geçmişine ait bir sapma olduğuna ikna etmekten de uzaksınız. Şuna bak." Elini uzattı, bir düğmeye bastı, İmre Kadızade, Kışlık Dersanede, "Mahkemeler, kural, kaide dağıtır, adalet değil, öyle mi?" derken göründü.

"Oğuz'un eyleminin içeriği değil, biçimi mahkeme edilir! Bu bilgi annemi rahatlatır mı sanıyorsunuz? Biçimsel mantığın kusursuz işleyecek olması annemi rahatlatır mı? Verilecek kararın meşruiyeti rahatlatır mı?"

"Bir Vasıl'ın zihni kural, kaide ve ADALET arasındaki farkı idrak etmeyecek şekilde şartlanmıştır," dedi Kara Kalpaklı Adam, "İmre Kadızade'nin ileri sürdüğü bu ayrışım, Vasıllardan oluşan Mahkeme Heyeti tarafından sanığın mahkemeye güven duymadığı şeklinde yorumlanacaktır. Nitekim, Levin kaçırmadı, notunu aldı."

"KOALİSYON Mahkemelerine güvensizlik küfürdür," diye ekledi General.

Kara Kalpaklı Adam, sözlerini bitirmediğini işaret parmağını kaldırarak belirtti. "Şunu da dinle," dedi, "'Aristo gibi bakarsan insanlığa, aristokrasiyi ve köleliği meşru sayar, hatta köleler edinirsin. Savaş esirlerinin galip gelenlerin malı olduğunu, alınıp satılmalarının doğal olduğunu savunursun. Kendini 'özgür' insanların 'köleler' üzerindeki hâkimiyetlerinin doğuştan geldiğine de inandırırsın.' İmre Hanım'ın bu sözleri, KUTSAL KOALİSYON ahlâkının 'En iyi insan, yarışta birinci gelen insandır' ilkesini açıkça ihlâl ediyor!"

"Davadan çekilmemi mi, istiyorsunuz?"

"Hayır," dedi Kara Kalpaklı Adam, "Ancak size saptadığımız savunma esaslarını aktaracağız. Yeni bir bileşime kadar bu planı uygulamanızı istiyoruz."

"Anlaşıldı," dedi General Demiroğlu, "Alışa geçiyorum." Sırtına yaslandı, gözlerini kapattı, beynini kulak kılının dibindeki nano-vericiden gelenleri kaydetmek üzere serbest bıraktı.

"Fransız VİRD Uzmanı, şarkiyatçı Louis Massignon'un 1962 yılında Mağdurlara ilişkin bir açıklaması var," diye devraldı Papaz, "Vasıl Massignon, bu açıklamasında, 'Onların nesi var, nesi yok hepsini aldık. Bundan böyle ya cinnet geçirecekler ya da intihar edecekler,' diye itiraf etmişti. ONARIMCILAR, VİRD Uzmanının bu açıklamasını, afazi salgınının eski Türkiye'de mutlak başarıya ulaştığının ilânı olarak görüyoruz. Bu bağlamda, Talip Kadızade davasına Türkiye'yi mağdur eden Komplo'nun ve onun feci sonuçlarının ilk kez bir KOALİSYON Mahkemesi tarafından teslim ve tescil edilmesini sağlayabilecek önemli bir fırsat olarak bakıyoruz. Bu değerlendirmeye katılıyor musunuz?"

"Herhalde!" diye homurdandı General.

"Şu halde, birinci göreviniz Mahkeme Heyetini, öncelikle, Türk ruhunun belirleyici niteliğini 'çöküntü ya da depresyon' olarak teşhis ve teslim etmeye ikna etmek olmalıdır. Türk ruhunun, hiçbir şeyin yakalanamayıp her şeyin uçar gibi cereyan ettiği bir uluslararası sanal ortamda, sesli ve yazılı uyaranların hiçbir izlenim uyandırmadığı büyük bir konfüzyonel boşluk içinde, şaşkınlık, nafilelik, silinmişlik ve hiçleşmişlik duygularının kışkırttığı uzun süreli ağlama ve gülme nöbetleri geçirerek, kendisini iyileştirecek bir oluşumu veya ölümü bekleyerek günlerini doldurma çabası içinde olmuş olduğunu kabul ettirmelisiniz. Bunu başarabilirseniz, çöküntünün nedeni olan bellek kaybı ile bellek kaybının nedeni olan afazi'nin varlığı inkâr edilemeyecek şekilde ortaya çıkacaktır. Böylece, İmre Hanım'ın denetleyemediğiniz gaflarına açıklama getirebilirsiniz."

"Holo-formeri çalıştırın General. Ne yapabileceğinizi birlikte görelim."

"Anlaşıldı."

Birkaç saniye içinde Bağlantı Odası, Mahkeme Salonu'na dönüştü, General, hologramını Mahkeme Heyeti'ne hitap ederken gördü. "Sanığın Devrim Kuran'ın 'kendisine bir dünya kurmasını engellemek suretiyle intiharına yardımcı olduğu' iddiası bütünüyle mesnetsizdir," diyordu, enerjik bir sesle.

"Müvekkilem, inşasında bulunmadığı, nedenini nasılını kestiremediği bir dönemin kurbanıdır. Bu dönem baskın gibi gelmiş, eski Türkiyeliler, zihinlerindeki tasarımların hemen tümünün sahici dünyadaki karşılıklarını kaybetmişlerdir. Anadillerinin sözcükleri yaşadıkları hayatla aralarındaki köprüleri atmış gibidirler; yaşama dair hiçbir olgu ile iletişim kuramamaktadırlar.

Sayın Yargıç, eski Türkiye'de böyle bir dönem yaşandığına Sayın Jüri Üyeleri ve mahkemenizi izleyen Mağdurlar tanıktırlar. Eski Türkiye'de bu dönemde 'insan' kelimesinin anlamı üzerinde bile mutabakat yoktur! Bugün bu salonda bulunan herkes hatırlayacaktır. Bu dönemde, örneğin, Salihun Camiası mensuplarının 'insan' formatı, evlerinde köpek besleyenleri dışlarken, İHD Camiası mensuplarının 'insan' formatı, sol ideolojileri benimsemeyen Kürt kökenlileri dışlamaktadır.

Temel format üzerinde dahi mutabakat sağlanamayınca her şey kopmuş, büyük konfüzyonel boşluğa girilmiştir.

Eski Türkiye'nin 1970'li yıllardaki nüfusunun yüzde yirmisinin afazik olduğuna, bu oranın 80'li yıllardan itibaren hızla arttığına Dr. Maria Evangelista tanıktır. Ancak, bugün burada bulunan herkes de şahittir ki, o dönemi yaşayan bizler, afazi salgınının farkında değildik. Sapasağlam görünüşlü insanlarımızın konuşulanları bütünüyle anlamadıklarını, kelimeleri kullanma melekelerinin kaybolmuş olduğunu söyleseler de inanmazdık!"

Mağdurlara döndü, "Doğru mu, arkadaşlar?"

"Doğru!" dediler, davayı izleyen Mağdurlar, hep bir ağızdan, "Bu doğru!"

"Nitekim, afazik durumun bilincinde olmayan Salikun tayfası, İHD'nin tutumunu kendisine karşı bilerek isteyerek geliştirilmiş bir tavır olarak algılamış, insan Haklarına şiddetle karşı çıkmıştır. İHD de Salikun Camiası mensuplarını insan saymadığı için onların en temel meselelerine kayıtsız kalmıştır, iki rakip camia, kendi zihinlerindeki insan formatını birbirlerine dayatmaya çalışmış, bu mümkün olmayınca, bir süre birbirlerini yok saymış, sonra aşağılamış, sonra da düşman kesilmişlerdir. Sonuç, malumunuzdur.

Sayın Jüri Üyeleri, neo-faşizmin simgesi olan 'hoşgörü' kelimesinin bu dönemde yaygınlaşmış olması haklılığımızın bir başka kanıtıdır. Afazi teşhis edilemediği için, hastalığın sonuçlarıyla yaşamayı öğrenmeye çalıştığımız bir dönem yaşamışızdır. Eski Türkiye'nin hemen her şehrinde onlarca 'hoşgörü' derneği kurulmuş ancak bu defa da ortaya, meselâ, dolandırıcılıkla kazanılmış servetin mülkiyetini 'hak' görmeyenin, 'hak' göreni hoş görmesinin ya da tersinin gerektiği gibi durumlar çıkmıştır. Buna 'dolandırıcılık' ve 'hoşgörü' kelimelerinin karşılıklarındaki kaymalar eklenmiş, demokrasi kavramına 'kişinin dilediğine inanma, dilediğini yapma özgürlüğü' olarak revaç verilmiştir. Birbirinden bağımsız gelişen bu uygulamaların sonucunda bir kesim 'dolandırıcılığı savunmayı' ifade özgürlüğü çerçevesinde 'hak' ilân ederken, muhalif kesim, depresyona girmiş, korku içinde evlerine kapanmıştır,

iddiamızı açıklığa kavuşturabilmek için 'hak' formatı üzerinde biraz daha düşünelim.

'Hak' formatının Körkuyu'daki karşılığı, mutlak doğru yani Allah, Kur'an ve İslamiyet'ti. Kelime, Yüksek Öğretmen Okulu'nda, 'harcanmış emeğin karşılığı' olarak gereğinde 'söke söke' alınacak işçi ücretleri olarak kullanılabilecek şekilde alalandı, 'kırsal kesimden gelen arkadaşlara öyle takdim edildi. Serbest liberaller, 'hak' derlerken, sermaye sahiplerinin 'meşru malikiyeti'nden bahsediyorlardı. Kitap Kulübü'nde Devrim Kuran, 'hak' formatıyla tanıştığında, kelime, 'serbest seks' çağrıştıracak şekilde yeniden alalanmıştı. Toprak Kuran'ın 'hak'tan anladığı, 'Cumaya gelmeyenlerin evlerini yakmak'tı. Ekim Kuran, 'hayvan hakları'ndan bahsederken, dünya nimetlerinden onlara düşmesi gerektiğini düşündüğü 'pay'dan bahsediyordu. Örneklerin, daha da çoğaltılabileceği açıktır.

Sayın Yargıç, lisan diasporası, 20. Yüzyılın son yıllarındaki Mağduriyet'le sonuçlanmış, diğer binlerce kelime gibi, 'hak' kelimesi de, anlamına ilişkin tüm diğer bilgi, düşünce, tasarım ve tasavvurlarla birlikte, düşmüş, bitmiş, girmiş, kaybolmuştur!

Eski Türkiye'nin, ideoloji, siyasi ilkeler, teoriler, idealler bağlamındaki zaafının 'çoğulculuğu' yüreklendirmiş olmasının kaçınılmazlığını kabul edersiniz. Ancak, 'çoğulculuk,' afazinin zaten zayıflatmış olduğu mutabakat arayışlarının hızını kesmiş, dilin sözlü ve yazılı belirtilerinin zihinlerdeki tasarımlarının farklılaşmasını hızlandırmıştır. Sempozyumları, kurultayları, açık oturumları hatırlayacaksınız, iyi niyetli oldukları kuşkusuz olan bu girişimlerin sonunda ortada kalmamış konu yoktur.

Sayın Yargıç, biz iddia ediyoruz ki, eski Türkiye'de, başından sonuna kadar konuşulabilmiş ve karara bağlanmış tek bir konu yoktur! Bütün konuşulanlar katılımcıların mekânı terk etmeleriyle birlikte belleklerden silinmişlerdi. Silinmeye mahkûmdular, çünkü, tartışmada kullanılan formatların katılımcıların zihinlerinde karşılıkları yoktur! Bütün yapabildiğimiz, ekolali aşamasındaki bebeklerde görüldüğü gibi, düzenli seslerin tekrar ve taklidinden ibarettir. Ayrıca seslerin birçoğu düzenli de değildir çünkü iki katılımcıdan biri yabancı dil kullanmaktadır.

Bunu Türklerin, konuşmanın nafile olduğuna karar verip, geri çekildikleri dönem izlemiştir. Türkiyeli Mağdurlar arası diyalog zorlaştıkça, konuşmanın nafile olduğu duygusu büsbütün yayılmış, giderek bütün bütün imkânsızlaşmış, her türlü diyalogun iptal olduğu, insanların evlerine kapandıkları aşamaya gelinmiştir. Bu aşamada özel kanalların açık oturumlarda konuşturmak için parayla katılımcı toplamak zorunda kaldıkları hatırlardadır.

Sayın Jüri Üyeleri, Müvekkilemin, 'ben ev gölgesi insana serpuştur diyerek, evime kapanmış oturuyordum,' dediği dönem bu dönemdir. Bu dönemde evine kapanmış oturanın sadece Müvekkilem olmadığını teslim edersiniz!

Eski Türkiye'de siz, ben, herkes, hepimiz, formatlarının bizimkinden farklı olduğunu sezdiğimiz insanlardan uzak durmaya çalışıyor, sadece aynı kodlama sistemini paylaştıklarına inandıklarımızla birlikte oluyorduk! Düşünürseniz, '80'i yıllarda cemaat, tarikat, aşiret, sivil toplum örgütleri gibi eski ve yeni adlar altında başveren toplulukların, afaziden korunma çabalarımızın ürünleri olduğunu görürsünüz.

Eski Türkiye'nin bölünmesi, Türklerin akıllarını koruma çabalarının sonucudur! O topraklarda yaşayan bizler, dilimizi, yani varoluş bilincimizi savunuyorduk! Periyod Katlamalı Kaskadın KUTSAL KOALİSYON YOLU'na girmemizle sonuçlanmasından önceki dönemde Anadolu Devletçikleri'nin akıl sağlığımızın yegâne teminatı olduğunu kabul etmek zorundayız. İşin doğrusu şudur: Periyod Katlamalı Kaskad'la, KAOS'la baş edemeyeceklerini kesin olarak hissedenlerimiz, aynı dili konuştukları insanlara sığınmak, onlarla ittifak yapmak durumunda kaldılar. Aile, sınıf arkadaşı, iş arkadaşı, kahve-cami-cemevi-internet arkadaşı, yandaş-yoldaş-ırkdaş-dindaş gibi kendilerini yakın hissettikleri, HİFS puanları arasında büyük farklılıklar olmayan ve hak, hukuk, adalet, eğitim gibi konulardaki tasarımlarını paylaştıkları insanlarla birleştiler. 80'li yıllarda böylece başveren örgütlenmeler, YENİ DÜNYA DÜZENİ'nin teşvikiyle güçlenmiş, Anadolu Devletçiklerine dönüşmüşlerdir.

Bugün, onlarca resmi, gayri-resmi Anadolu Devleti, jürili, kadılı, yargıçlı mahkemeleri; özel hapishaneleri, devlet hapishaneleri, uluslararası ıslahane ve tutukevleri; medrese, Kontinental, Anglo-Sakson

hatta Uzakdoğu çıkışlı öğretim kurumları; başkanlık sisteminden, İslami şûralara, halifelikten, politbüroya kadar değişen yönetim biçimleriyle var olabildilerse, bunu diyaloğu ortadan kaldıran afazi salgınına borçluyuz.

Afazi, eski Türkiye'de, POSTMODERNİZM'in çok ben'li, çok par çalı, çok özneli, eşitlikçi söylemiyle karıştırılmış olduğu için güçlü kalabilmiştir. Oysa, afazi, öteki'ndeki özne'nin teşhisini zorlaştırdığı hatta ortadan kaldırdığı için POSTMODERNİZM'in düşmanıdır.

Bizler, işbirliği ve dayanışmanın ortadan kalkmış olmasının her alanda yoksulluk getirdiği kaçınılmaz yılları yaşadık. Eski Antalya'da toplayacak insan bulunamadığından portakallar ağaçların dibinde çürümeye terk edilmişken, İstanbul'da işsiz Mağdurların Darphane'yi yağmaladıklarını hatırlayacaksınız. İzleyen kitlesel ölümler afazinin mutlak zaferiydi. Geçen yüzyılın başlarındaki dil devrimden de büyük bir zaferdi bu. Eski Türkiyeliler konuşmadığımız için değil, konuşturulmadığımız için değil, ağızlarımızdan çıkan sesleri zihinlerimize anlamlı tasarımlar olarak kaydedemediğimiz için tüm inançlarımızı kaybettik ve insanlıktan çıktık. Daha '50'li yıllarda, kendi oylarımızla başımıza getirdiğimiz yöneticilerimizin hakkımızda verdikleri kararları okuyamıyor, anlayamıyorduk. Periyot Katlamalı Kaskad sürecinin ortalarında doğru, yanlış, sahi, yalan gibi kavramların karşılıklarını arasak da bulamıyorduk.

Sayın Jüri Üyeleri, hatırlayınız. Belediyenin itfa memurlarına kuyruk sallayan köpeciklerden, bakıcılarının elini kopartan timsahlardan farkımızın olmadığı bir dönemden çıktık. Köpecikler ve timsahlar kadar iyi niyetli, incinebilir, ilkel ve cüretkârdık!

Söylemek istediğim özetle şudur: Talip İmre Kadızade, Devrim Kuran'ı çözümleyebilmek için meşakkatli bir uğraş vermiştir. Ancak, dönemin ruhu itibariyle, bu uğraş, 'konuşmanın nafile olduğunun, söylenenlerin hiçbir anlam taşımadığının' ispatından öteye gidememiştir. Devrim Kuran'ın yazılı, çizili ya da sesli anlattıklarının o dönemde 'teyze' İmre Kadızade'de karşılığı yoktur. İmre Kadızade formatlarının karşılığı da 'yeğen' Devrim Kuran'da yoktur. Revolution isimli bu genç Türkiyeli kızın davasını anlatabilmesinin tek yolu, 'eylem'dir. O da bu yolu seçmiş, bir pis enjektörle hayatına son vermiştir.

Bundan daha trajik olanı, Kuran ve Kadızade ailelerinin afaziye o zaman da uyanamamış olmalarıdır. Çocuğun ölümüne çok üzülmüşler, çok suçlanmışlar ama münferit bir olaymış gibi algılamışlardır. Oysa, Periyot Katlamalı Kaskad'ın rüzgârlarının esmeye başlamış olduğu o yıllarda, dört bir yanımızda tırmalamakta, pençe atmaktadır eski Türkiye'nin insanları. Jüri Üyeleri hatırlayacaklardır, kentlerin sesleri bile bir tuhaf olmuştu: Avlanmaya çıkmış milyonların uğultusu!

Sayın Yargıç, defatle itiraf ettiği gibi, Talip Kadızade, Devrim Kuran'ı çözümlerken kendi bilincini inşa ettiğinin farkındadır ve en çok da bundan korkmuştur. 'Devrim'le uzlaşmak benim için ölümdü, uzlaşmamak onun için,' demektedir. Kendi öznelliğini kendi dışına yansıtarak nesnelleştirmesi anlamına gelen bu tutumu, Saçaklı değil, açıkça ve mükemmelen Modernisttir! Bu nedenle, savunma makamı olarak bu davanın düşmesini, Talip İmre Kadızade'nin TSVHR ve HEAD START programlan çerçevesinde başladığı ıslahat sürecine devam etmesine izin verilmesini talep ediyoruz.

YÜCE PİR'in izniyle, KOALİSYON YOLU'nun mutlakiyetine teslim olmuş bir TALİP, saçaklılığı sürdüremez! Mutluluğu EKONOMİK AKLIN YOLU'na girmekte bulan bir TALİP, nihilist olamaz! Talip İmre Kadızade, KOALİSYON YOLU'nda, YÜCE PİR'in zat ve sıfatında fani olmayı büyük bir heyecan ve hevesle beklemektedir! Yolculuğu sırasında hedeflediği, YOL'un sonunda kendisinde taşıdığını fark edeceği beceri, onu, herkesin tek bir 'BEN' olduğu SON HAKİKAT'e kavuşturacaktır. SON HAKİKAT, İmre Kadızade'nin kendi sıfatını yeğeni Devrim Kuran'a atfetmek suretiyle onunla bütünleşmesidir. Hakkın yerini bulması böyle mümkün olacaktır."

Holo-formerı kapatan General, dörtlüye döndü, "Nasıldım?"

"Açılış konuşması için fena değil," dedi Papaz, "Ancak, YENİ DÜNYA DÜZENİ'nin PİR'inin zat ve sıfatında fani olmakla, fenafillah olmak arasındaki bağlantıyı vurgulamalısın. KOALİSYON YOLU'na talip olmuş Müslüman bir Mağdurun kaydettiği aşamayı göstermesi açısından önemlidir bu. 'Herkesin tek bir 'BEN' olduğu SON HAKİKAT' saptaması, muhalefetin yeryü……..

"Kaos türküsünü kullanmanızı beğendim," dedi Kara Kalpaklı Adam, "Lorenz'in Kelebek Etkisi Kuramı ile eski Türkiye'nin sürüklendiği kaos arasında kurduğunuz bağlantıyı beğendim. Issız 'ı yitirdik, nizamı âlemden olduk; nizamı âlemi yitirdik, Hak'tan olduk; hakkı yitirdik, benliğimizden olduk; benliğimizi yitirdik, ideolojilerimizden olduk!"

"Ya da, aklı yitirdik, ahlâktan olduk; ahlâkı yitirdik, adaletten olduk; adaleti yitirdik, adaptan olduk," diye tamamladı Papaz. "Her durumda, hayatta ve bilimde, olay zincirlerinin küçük değişimleri devleştirdiği bir kriz noktası vardır. Kaos, bu kriz noktalarının dini inançları, ideolojileri, aile yaşamını, adalet sistemini, her şeyi istila etmiş olduğu durumdur. Bu bakımdan, Kürşat'la senin davayı ele alış biçimlerinizi takdir etmekle birlikte, kriz noktaları arasındaki bağlantıları yeterince açıklamadığınız kanısındayım." Önündeki levhayı hareketlendirdi.

"Örneğin, Devrim'in babasından bahsederken, Kadızade'nin Türkiye toplumuna ilişkin bir saptaması oldu. 'Yaşamayı okumaya tercih etmek' şeklinde bin dört yüz yıllık bir alışkanlıktan bahsetti. İmre Hanım'ın bu saptamasını eski Türkiye toplumunun kadınsı öğenin hâkimiyeti altında olduğunun yeni bir kanıtı olarak değerlendirmeli, anti-ideoloji ideolojisi ve afazi ile ilişkisini vurgulamalıydınız. Okumakla yaşamak arasında bir tercih söz konusu olduğunda, yaşamayı dayatanın kadınsı öğe olduğuna işaret etmeliydiniz."

"Türün, ocağın, ailenin, kökenin, var olanın koruyucusu olan anne/kadın, her koşul altında, yaşamayı seçecektir," dedi General,

"Her koşul altında yaşamak... Kural, budur. Çamur gibi, çirkef gibi, bir Lanetli gibi de olsa, yaşamayı seçmek, yaşayakalmayı kurallara bağlayacak, manevra kabiliyetlerini kısıtlayacak…"

"Kartezyen kurguyu reddetmek demektir! Bunu demek istiyorsun, öyle değil mi?"

"Devam edin General."

"Okumaktan çekinme, öğrenmekten geri durma, temel mahiyeti itibariyle matematiksel olan Kartezyen kesinliği reddediyor olmanın dışavurumlarından birisidir. Her 'evet'in, bir 'hayır'la sonuçlanacağı,

her seçimin birtakım diğer seçenekleri safdışı bırakacağı ve nihayet, her kararın aynı zamanda bazı şeylerden feragat anlamına geleceği bir dünya tertibine iyi gözle bakmayanların, konuyu hakkı ile cevheri, özü ile ayrıntılı delilleriyle bilenlerden kuşkulanmaları, uzak durmaları da doğaldır."

"Güzel." Papaz, önündeki levhayı ayarladı, "Şimdi zabıttan okuyorum," dedi, "Takva ehli bir köy ağasının itaatte kusur etmeyen oğlu, İstanbul dukalığına parmak ısırtan kurnazlıkta bir işadamı, cömert bir patron, özgürlükçü bir solcu, mankenler kadar güzel bir kolejli kızın anlayışlı babası, aşka âşık bir entelektüel.' İmre Hanım, amcaoğlunu böyle tarif etmiş. Ve eklemiş, 'Bekir'in zor kazanılmış bu kimliklerinin hiçbirinden vazgeçmeye niyeti yoktu.'

Yine zabıttan okuyorum, 'Ben, moleküler düzeyde ideolojilerin de olmadığını biliyordum. Tek bir doğru vardı; her şeye karşın canlı kalmak isteyen gen. Taşıyıcı bedeni yemeye, sevişmeye, çocuk büyütmeye zorlayan gen. Genlerin yaşayakalması için bedenlerin hayatta kalmaları sağlanmalıydı. Bir görevim vardıysa benim, o, yaşayakalmak ve yaşayakaldırmaktı.'

Bu alıntılar, gerek İmre Hanım'ın gerekse Bekir Bey'in, ister Descartes olsun ister imamı Azam, hiçbir fakihin tertibinin yaşayakalma durumlarının önüne geçmesine, yaşamlarını engellemesine izin vermemeye kurgulandıklarını kanıtlıyor."

'"Cogito ergo sum!' Düşünüyorum, şu halde varım! Bir bedene sahip olduğundan bile kuşkulanan Descartes'e karşı, Osman'ın türküsü: 'Ailemiz, cemaatimiz, ümmetimiz, zehir yeşili rüzgâr, tarla sıçanları, birbirlerine mengene gibi kapanan azman kayalar, buzdan mezarlar, âlem ve kâinat, aynı kudret, tutum, emir ve kanuna tabi, birbirimizden hiçbir surette ayrı düşünülmeyecek bir bütün olarak, hepimiz, biz.' 'Biz,' doğa/anne. 'Biz' dölyatağı. 'Biz,' Kadızade-Kuran'ların gizli sevdası!'"

"Evet. Bekir Kuran, 'aklı başında' her insanın Müjgân'la evliliğini sona erdireceğini 'biliyor' olmasına karşın, eşinden ayrılmak için hiçbir ciddi teşebbüste bulunmamıştır. Dayanılmaz sıkıntılar çekmesine rağmen kendi yaşam planının yaratıcısı olmak korkusunu yenememiş,

maço söylemine karşın, var olanın bekçisi olarak kalmıştır. Öte yandan, İmre Kadızade, Tanrısına, 'değiştirebilecekleri değiştirecek cesaret, değiştiremeyeceklerimi sineye çekecek sabır' vermesi için dua etmekle yetinmektedir. Oysa, okumaktan/öğrenmekten çekinmenin bir diğer telmihi de, erkeksi öğenin dışlanmasıdır. Babacılık eşiğini atlayamamış, erkeksi öğeye ait yansılayarak canlandırma, soyutlama, maneviyat, ideoloji, bilim ve teknolojiye yönelme yetisi güdük kalmış bu insanlık durumunu iyi biliyoruz.

Türkler, hemen bütün tarihleri boyunca, meselelerini soyut öğretileri daha da geliştirerek, daha ileri seviyelere taşıyarak çözmek yerine kısa, pratik, elle tutulur, ihtiyaca hemen cevap veren kadınsı çözümlere rağbet etmiş, kadınsı çözümlere güvenmişlerdir. Bizce, geçen yüzyılın ikinci yarısında, komünizm, faşizm gibi 'tehlikeler'e 'hele gelsin onu da kendimize benzetiriz' kaygısızlığı ile yaklaşmalarının temelinde kadınsı öğenin gücüne duydukları güven yatmaktadır!"

"Türkler, her zaman dölyatağı ile birlikte oldukları türdeki beraberliklerini sürdürmeyi istemişler, her zaman dölyatağı ile birlikte olmayı ummuşlardır!" diye araya girdi, Rahibe Fazıla, "Bu nedenledir ki, 1950'li yıllarda Körkuyu'yu ve benzeri döl-yataklarını terk edip sılaya giderlerken, formatlarını geride bırakmamışlar ancak onlara Yirminci Yüzyıl Modernizminin ruhuna uygun olarak laik, Kemalist, sosyalist, liberal hatta İslamcı soundlar vererek alalamak yoluna gitmişlerdir."

"Bu bakımdan, Paşam, İmre Kadızade Hanım'ın, mahkemenin ilk gününden beri, 'zihinlerimizdeki tasarımların hemen hepsinin sahici dünyadaki karşılıklarını kaybetmiştik. Anadilimizin sözcükleri, kurdukları hayatla aralarındaki köprüleri atmış gibiydiler, iletişim kuramıyorduk,' yakınmasının bu alalama faaliyeti ile doğrudan ilişkili olduğu vurgulanmalıdır. Formatların alalanması, hızlı kentleşmeye de yeni bir boyut getirmiştir: Lisanın diasporası. Lisan diasporasının, ülkenin 'anti-ideoloji ideolojisi' gibi duran dağınıklığı ile paralel gittiğine de ayrıca ve şiddetle dikkat çekilmelidir. Şimdi biz çok iyi biliyoruz ki, kâinatı, matematik kurar, toplumu ise lisan! Bir Şey'den, Hiçbir Şey'e gidiş, fiziki bir olaydır. Bir Şey, ya protondur ya da anti-proton, ya elektrondur ya da anti-elektron, ya kuarktır ya da anti-kuark. Hem proton hem de anti-proton olmaz. Hem elektron hem de anti-elektron

olmaz. Hem kuark hem de anti-kuark olmaz. Birleşince yok olurlar. Bu hem Aristo hem de Buda'nın aynı anda işlediği noktadır. O noktada, kâinat, son bir atom içerir, sonra da Hiçbir Şey. Bu fizikte böyle olduğu gibi sahici hayatta da böyledir. Bildik dünyanın devam edebilmesi için, dalaverenin, aldatmanın, hıyanetin, çalmanın ya hak ya da anti-hak olması gerekir. Cinayetin ya hak ya da anti-hak olması gerekir. Yoksulluğun, zenginliğin, işgalin, emperyalizmin ya hak ya da anti-hak olması gerekir. Bunlardan birisinin aynı anda hak ve anti-hak olma durumunda, toplum, son bir format içerir, sonra da Hiçbir Şey. Sonuç, Eski Türkiye'de yaşananlardır. Çevreden gelen sesli ve yazılı uyaranların Türkiyeli Mağdurlarda hiçbir izlenim uyandırmadığı bir boşluk, silinmişlik."

"Dışardan izlendiğinde eski Türkiye'de Tek Kutuplu Dünya'nın dilinden anlamamazlık sorunuymuş gibi görünen suskunluk, aslında büyük bir şaşkınlık ve amneziydi, bellek kaybıydı. Bu karmaşa ve bellek kaybı, hızlı kentleşmeye ek olarak nüfus artışı ile birlikte içinden çıkılamaz bir hal aldı. Alalama ustalarının kuşatmasındaki Genç Türkiyeli Mağdur, çevresinde olup biten hiçbir şeyi yakalayamamakta, her şey uçar gibi cereyan ettiği için içinde bulunduğu durum hakkında da düşünce oluşturamamaktaydı. Öyle büyük boşluklarla doluydu ki beyni, uğruna can verip can aldığı davasının bir ucundan diğerine tökezlemeden, çukurlara, tuzaklara düşmeden yürüyemiyordu. Duygusal açıdan kararsızdı. Bütünüyle edilgendi. Kendisini, iyileşmek için tıbbi ya da cerrahi bir girişim beklemekten başka çaresi olmayan bir hasta gibi hissediyordu."

"Bu dava başlayıncaya kadar ONARIMCILAR, İmre Kadızade Hanım'ı tanımamıştık," dedi Kara Kalpaklı Adam, "Şimdi görüyoruz ki, kendisi durumunun farkına varan ender Mağdurlardan birisidir. Üzerinde tartışılacak hiçbir değerin kalmadığı, KUTSAL KOALİSYON YOLU'na talip olmuş olmasının nedeni de şaşkınlık, nafilelik, silinmişlik ve nihayet hiçlik duygularından kurtulmak üzere yeniden ıslah edilmektir! Kendisinin bu süreci seçmiş olması, ONARIMCILAR açısından şimdilik bir kayıp gibi görünmekle birlikte, hanımı kaybetmemek için Mahkeme Heyeti'ni kadının YENİ DÜNYA DÜZENİ'nin formatlarını bellemek, yanlış kodlama sistemini yeniden düzenlemek yolundaki çabalarının övgüye lâyık olduğuna ikna etmek durumundayız."

General öksürdü, genzini temizledi, "Sayın Yargıç, 'Her koşul altında yaşamayı, çamur gibi, çirkef gibi, bir Lanetli gibi de olsa yaşamayı' seçen ve bunda muvaffak olan bir toplumdan gelen Talip'in ıslahının KUTSAL KOALİSYON YOLU'ndaki bizler için özel bir önemi olduğu açıktır," dedi, "Kendisinin özenle korunması gerekliliğine bir kez daha işaretle, davanın düşmesini talep ediyoruz!'"

Papaz'a baktı, "Nasıl, bu iyi mi?" diye sordu.

Cevap istemeyen bir soruydu, Rahibe'ye konuşma sırasının kendisine geldiğini düşündürdü. "Amaç, İmre Kadızade ve Devrim Kuran'ı çözümlemek sureciyle eski Türkiye'nin ruh haline açıklık getirmek ve Mahkeme Heyeti tarafından tescil edilmesini sağlamak olduğuna göre, 'kâinatı, matematik kurar, toplumu ise lisan' saptamasının ideolojik telmihini de vurgulamak gerekiyor. Bu konuyu nasıl ele almayı düşünüyorsunuz, Paşam?"

"Kadızade-Eralın ilişkisini çözümleyerek," diye cevap verdi General. "Aynı iklimin çocukları olan İmre Kadızade ve Yusuf Eralın'ın hatta Devrim'in, başlangıç kavramlarında mutabık olduklarını biliyoruz. Eski Türkiye'nin 'Mağdurların sathında yer alınması' gereğini dayatan kültürel mirasını üçü de paylaşır, üçü de, ihtiras, tamah, ticaret aşkı, servet hırsı, marazı tatminsizlik duygusu gibi kapitalist sömürünün kökeninde yattığına inandıkları unsurların yeryüzünden silinmesi gerektiğini savunurlardı. Ancak, Kadızade ile Eralın, İslami belleklerini muhtelif Körkuyular'ında bırakmış sılacılardan oluşan bir kuşağa mensuptular. Yaşayakalmaları için yeni bir lisanın oluşturulması gereksinimi vardı. Bu lisan, zamanın ruhu uyarınca kaçınılmaz olarak sosyalistti. Kadızade, kurulacak yeni dünyanın siyah-beyaz kesinliğine, kesinliğin olmazsa olmazı şiddete dayanamadı."

Holo-formerı açtı, "Sayın Yargıç, ne zaman ki Müvekkilem, 'Ne mutlu bize ki, bir matematikçi, merkezdeki bir noktadan çıkıp eşit uzaklıkları işaretleyerek oluşturduğu dairenin kendi ussal tasavvuru olduğunu, sahici dünyada böyle bir şeklin bulunmadığını bilir! Doğayı tasavvurları doğrultusunda yeniden düzenlemeye kalkan bir matematikçi görülmemiştir! Ne mutlu biz sıradan insanlara ki, ağaç gövdelerini silindirler, papatyaları ya da insan yüzlerini mükemmel daireler

şeklinde yontmaya kalkan bir matematikçi de görülmemiştir,' diye düşünmeye başladı, At, gitti!

'Ne mutlu bize ki, krallığının dışına çıktığında berhava olan matematikçi, canlıların dünyası için bir tehdit değildir. Sahici insanlarla karşılaştığında öyle ürktüydü ki, garibim Kurt Gödel, meselâ, kendisini zehirlemek istediklerini sandı. Yiyeceklere el sürmedi, acından öldü. Sonra Boltzmann, sonra Oğuz'un kaderini paylaşan Turing. Canlarına kıyamayan matematikçiler, hareket kabiliyetlerini kaybetmiş olanlardı. Sokakta refakatçisiz yürüyemeyen, tek başına yolculuk edemeyen bu geçkin oğlan çocukları, çevreyi tehdit edemezler!' diye sevindi, At, gitti! Ne zaman ki, bilimsel materyalistlerin, ne bilimsel ne de materyalist olan kurmacalarından sıkıldı; Yusuf Eralın'ın yüreğindeki yeri soğurken, Bekir Kuran'a kızamaz, Mustafa Kuran'ı hoş görür oldu, At gitti! Üç gitmişti üç kaldı Sayın Yargıç, üç gitmişti, üç kaldı!"

"Buna bir itirazım yok," dedi Rahibe Denktaş, 'Ancak, ben, İmre Kadızade'nin ideolojisiyle birlikte cinselliğini de yitirmiş olmasını ve bunun afazik bağlantısını hepsinden daha çok önemsiyorum. Bu bağlamda, Savcı C. Roth'un İmre Hanım'ı Devrim Kuran'a 'halis bir var olma coşkusu ve enerjisi' sunmamış olmakla suçlamasını abes buluyorum. Kendisine İmre Hanım'ın, erkeğin kategorik olarak üstün olduğu hiyerarşik dizge tarafından sakatlanmış olduğunu anlatmalısınız.

Her erkekte bir dişi, her dişide bir erkek gören İbni Arabi'den farklı olarak, Modernist Müslümanlar, kadını erkekten keskin çizgilerle ayırmışlardı. Kadını, erkekten bile daha istekli 'avcı,' erkeği kadın şehvetinin edilgen 'avı' olarak görüyorlardı. 'Hak için tabiat ne ise, erkek için de kadın odur' diye düşünüldüğünden kadının cinsel gereksinimleri onu mantıksızlık simgesi, düzensiz, doğanın Tanrısal olmayan gücü ve şeytanın öğrencisi yapmıştır. Kadın cinselliğinin toplum için gerçek bir tehlike olduğuna inanılmıştır. Kadının cinselliğine ram olan erkeklerin, şeriatten uzaklaşacakları ve topluluğu bozacakları, fitne denilen durumun oluşacağı düşünülmüştür. Bu nedenle kadın cinselliğini bastırmak üzere, kadınları erkeklerden uzak tutacak, romantik aşkı engelleyecek, kadınları güçsüzleştirecek bir dizi kurumsal düzenek geliştirilmişti." Sağında oturan Papaz'a döndü, "Doğru mu?"

"Doğrudur," dedi Papaz, "Kadın ya da erkek, pek çok insan manevi yolculukta kadınsı öğeyi ayak bağı olarak görmüştür. Her ne kadar büyük islim düşünürü İbni Arabi, 'Erkek bütündür, kadın parçadır. Bütün daima parçasını sever, esirger, ona özlem duyar. Parça da bütünü sever, esirger. Onu özler, ona kavuşmak ister,' demişse de, eski Türkiye'de hiyerarşik bir dizgenin varlığı ve erkeğin kategorik üstünlüğü vurgulanmıştır."

"İmre Hanım'ın yaşam tecrübesini varlığının çarpıtılmış, bastırılmış, saklanmış özü ile temas kurmak üzere geri saracağını söyleyen Claudia Roth'a, Müvekkilenizin bedeninin dizleriyle beli arasındaki kısmının boş olduğunu, boşluktan ibaret olduğunu göstermelisiniz, Paşam. Göstermelisiniz ki, İmre Kadızade'nin bedeninin o bölgesi karanlıklara karışmıştır, yasaklıdır! Aradaki uzuvlarının isimleri yoktur! isimleri olmayan uzuvlar fiilen yoktur! Kadının bedeni natamamdır. Kendisi sakattır ve Savcı Roth'un İmre Hanım'ın bedenine ve yaşama dair bastırdığını söylediği gerçeğin aslı budur!"

"İmre Kadızade'nin namevcut bir şeyi sevmesine, namevcut bir şeye duygudaşlık geliştirmesine, özen göstermesine, yaşayakalmasını sağlamaya çalışmasına imkân olmadığı açık," diye araya girdi, Papaz, "Kendisinin ifadesini dinledik, kadın, insan kılının doğal, sıcacık ve gerçekten de çok güzel olduğu gerçeğini tahayyül dahi edememektedir! Parmaklara takılan yüzükleri, bileklere takılan bilezikleri, halhalları, hatta buruna geçirilen hızmayı anlayabilir ama Madam Bovary'nin kıllarına dizilen çiçekleri asla! Bacaklarını açmış, Venüs tepesini sevgilisine çiçekler taksın diye sunan kadını tasavvur etmesi bile imkânsızdır! Bu nedenle olacak, jinekolojik sağlığını ihmal etmiş olduğunu saptadık. Anlaşılan, temizliğini kerhen yapmış, banyoya dökülen kıllarından en çok da kendisi iğrenmiştir. Orasına heves ettiklerini sezinlediği erkekleri küçümsemiş, aşağılamış olması da bundandır. Oral seks gibi sıradan önerileri dışkı tüketimi talepleri olarak algılamış, yabancılaşmıştır."

"İmre Kadızade'nin kendisindeki dişiye duyduğu tiksintiyle, erkeksiye yönelmiş olması doğaldır. İmre Hanım, erkeksiye yönelişi, kendisini oluşturabilmesinin tek yolu olarak görmüştür. Oysa, orası vardır ve erkeksi kimliğini oluşturmasının önündeki engeldir orası. İmre Ha-

nım, orasının 'erkeği dışarı tüküren ve onu her an yeniden yutabilecek olan kara oyuk olduğu' yargısında erkeklerle hemfikirdir. Orasından kurtulması, orasını denetim altına alması gerekmektedir. Bu nedenle, dişiliğinin doğal yaratıcılığını bastırma yoluna gitmiştir. Kadınsı bilinci üzerinde hâkimiyet kurmuş, erkeksi bilincini geliştirmeye durmuştur. Kafasını zenginleştirmeye, kafasını erkekleştirmeye koyulmuştur."

"Kendisinin bu yoldaki çabalarını, hem İslam öğretisi hem de eski Türkiye Cumhuriyeti'nin eğitimi destekledi," diye ekledi Rahibe, "Modernist değerleri esas alan resmi eğitim sistemi, erkeksi ve kadınsı sembolizmin taşıyıcılığının karşılıkları olan cinsiyetlerin tekelinde olmadığını söylüyordu. 'Her kadın ve her erkek, farkında olunmasa da, hem erkeksi hem de kadınsı ilkelerin değişik ağırlıklarda taşıyıcılarıdır,' deniyordu. Aklın erkekliğinin tam olarak ne cinsiyetten ne de toplumsal cinsiyetten gelen bir şey olduğunu öğrenen İmre Kadızade, erkeksi bilincinde yoğunlaşmıştı. Bir erkek kadın olarak, öncelikle beyninin takdir edilmesini, zekâsına iltifat edilmesini istedi. Zekâ gelişiminin doğal müttefiklerinin erkekler olduğu düşüncesiyle, kadınlardan mesafeli bir uzaklıkta durdu, dostlarını erkeklerin arasında aradı. Sevdiği erkeklerin kendisine bedenini aşan bir değerlendirmeyle yaklaşacaklarını ummuştu, olmadı. En ciddi erkeklerin dahi aklının fikrinin orasında olduğunu sezdiği durumlarda aşağılandığı duygusuna kapıldı, öfkelendi, kaçtı."

"Müvekkileniz, halis bir var olma coşkusu ve enerjisi'nin ne olduğunu bilmemektedir," diye ekledi Papaz da, "Kendisi, âşık olduğu erkeklerle, sevişememiş, seviştiklerinin sevgilisi olamamıştır. Özgür cinselliğini bir daha asla karşılaşmayacağı, kendisine orasına yenik düştüğünü hatırlatamayacak adamlarla gerçekleştirebileceğini fark ettiğinde, erkek milletini aslında hiç sevmemiş, hiç güvenmemiş olduğunu teslim etmek zorunda kalmıştı. Kendisi, düzüşmek sevmeyince daha kolaydır diyen ünlü fahişe ile aynı kanıyı paylaşmaktadır."

"Özetle, İmre Hanım, hayatı boyunca bütün maçlarını tek kale oynamıştır. Eski Türkiye'nin Modernist kadınları, bunların hepsi, erkeksi ilkenin yarı sahasına doluşmuş, erkeklerin kaleleri önünde itişip kakışıyorlardı. İmre Kadızade, Osman Kuran'ın sevgilisi Zozulya'nın dişiliğini yaşamaktaki coşku ve enerjisine hayran kaldığı durumda bile,

zihinsel, ideolojik, etik birlikteliklerin peşinde koşmaktan vazgeçemedi."

"1990'ların ortasında eski Türkiye'nin nüfus artışı binde ikilerin altına indiydi, nitekim," diye onayladı General Demiroğlu, "Ülke tarihinde rastlanmamış düşüklükte bir orandı bu. Doğum kontrol çalışmalarıyla açıklanamayacak bir oran. Revolution'un intikamını aldığı anlaşılıyor! Müslüman erkekler kadınları hadım etmişlerdi, Modernist kadınlar da erkekleri hadım ettiler. Ülke çapında cinsel iktidarsızlık ortaya çıktı. Dr. Maria Evangelista'nın bahsettiği Psikolojik Savaş Ünitesinin eski Türkiyelilerin bilinçaltına hâkim olduğunu söylediği iki şeyden, seks ve hükümranlıktan, birincisinin aslı budur."

"Hükümranlık, anacıllığın pençesinde kıvranan erkeğin doğal özlemidir zaten!" dedi, başını esefle sallayan Papaz.

"Bunlardan başka, benim Müvekkilem, ensest meselesini de anlamıştı," diye sürdürdü General, "'Ensest, dişisi olmayan eski Türkiye erkeğinin kendisine kadın yaratma çabasıydı' demekteydi. 'Türk erkeklerinin bu çabalarındaki en büyük işbirlikçileri, kendilerindeki dişiden kaçan kadınlar. Kadınsı bilinçleriyle özdeşleştirdikleri anneleriyle iletişim kuramayan, annelerini yeni yeni edindikleri erkeksi bilinçleriyle değerlendiren kadınlar! Değerlendirme sonuçlarının her zaman eksikli bıraktığı kadınlar. Annelerini sevdikleri kadar, annelerini küçümseyen kadınlar. Aşk-nefret ilişkileri. Devrim, böyle birisiydi. Ben de böyle birisiydim.'"

"Doğrudur," dedi Rahibe, "İmre Kadızade'nin, annesinin kaderini paylaşmaktan başından beri korkmuş olduğunu görüyoruz. Kendisini dişil dünyaya başkaldırtan oluşumlar, dişil ve eril alanlar arasında arafta kalmasına neden olmuştur. Yirmibirinci Yüzyılın arifesinde, 1996 yılında dahi koşullar değişmiş değildir. Modernizmin öteki'ne, bu durumda kadına, tahakküm ilkesinin, Osman Kuran, Kenan Kadızade, Bekir Kuran'dan sonra dördüncü kuşakta, müntehir Devrim'in kardeşi Toprak'ta da hüküm sürdüğünü görüyoruz. Bekir oğlu Toprak Kuran henüz on yedi yaşında bir kolej öğrencisiyken ki/ arkadaşının ışığını kesmiş emekli bir subayın kızı olan Gönül Yılmazer, babasından gizli örtünmek zorunda kalmıştır. Toprak'ın 'Seven sevilene asi olur mu? Âşık sevgilisinin arzusunu terk eder mi?' söyleminin açıkça İbni Ara-

bi'den alınma olmasına karşın, Anne Müjgân'ın 'Babası devrimciydi, ben devrimciydim, bu kime çekti?' şeklinde ifade ettiği şaşkınlık, afazinin Yirminci Yüzyılın son on yılındaki yaygınlığını göstermektedir. Müjgân Kuran'ın, 'Biz, solcu insanlarız. Bu, kadınları köle gibi görüyor. 'Zincirlerle cennete götürülen bir kavim, Cenabı Hak'kın hoşuna gider,' diyor. Gönül, kâfir Kemalist diyarından İslam diyarına getirilen esire gibiymiş, bizim oğlan sayesinde imanın şerefine kavuşacakmış!' yakınması, gerek sosyalist, gerekse İslami formatların kaybolmuş, olduğunun kanıtıdır. Bu dönemde İmre Kadızade sadece Devrim Kuran'la değil, ailesinin diğer fertleriyle de iletişim kuramamaktadır."

"İletişim kuramama bağlamında en büyük yanılgısı da Kuaför İzzet'in ailesine ilişkin değerlendirmeleridir," dedi Kara Kalpaklı Adam, "Bunu çok önemsiyorum, çünkü bu gaflet ülkenin başını belâya sokan gaflettir. Manikürcü kadının hikâyesinin fantastik öğelerini şüpheyle karşılamakla birlikte, Kadızade'nin bu ailenin enerjisinden, çalışkanlığından, şehre uyum yeteneğinden, para bilgisinden etkilenmiş olduğu açıktır! İmre Hanım, ülkenin iki ucundan, Kars-Şarköy'den, ilkokul mezunu bile olmayan iki köylünün İstanbul'da buluşmuş, kadın kuaförlüğü gibi aşina olmadıkları bir estetikten ve on beş yıldan az bir zamanda üç ev, bir arsa, bir araba, bir yarış atı, bir üniversite mezunu çıkarmış olmalarını şaşkınlıkla karışık sevinçle karşılamıştır."

"Doğrudur," dedi General, "Kuaför İzzet'in borsada oynuyor olması, Münevver'in otomobil ehliyeti alması, büyük oğullarının krupiyerlikten kazandığını yarış atı sahipliğine yatırması, kızları Tuba'nın stilistlikten tekstil mühendisliğine giden serüveni, İmre Hanım tarafından gecekondu burjuvazisinin yükselişi olarak algılanmıştır. Ailenin ekonomik kalkınmasının itici gücünün Münevver olmasının, kendisi için ayrı bir mutluluk kaynağı olduğu da doğrudur. Gerçekten de, çocuklarını en başarılı olabilecekleri mesleklere yerleştiren, nadan kocasını İslami bir sadakatle destekleyen, ayakta tutan Münevver'dir. Askerliğini Güneydoğu'da komando olarak yapan oğullarına uçak biletleri gönderen de Münevver'dir, Kadızade'nin dediği gibi, 'iki ağda bir saç boyası arasında ateşe pazı sarması koyan' da, Münevver."

"İmre Hanım'ın en büyük yanlışı, kadının hayran olduğu gücünü ülke kalkınmasının motoru olarak görmüş olmasıdır. Bu yanlış Mü-

vekkilenize özgü, münferit bir yanlış değildir. Para-üretim ilişkilerinin sorgulanmadığı bir dönem yaşanmaktadır. Hemen herkes gibi İmre Kadızade de, bu ailenin refahının temelinde üretimin değil, eski İstanbul'u şekillendiren kara paradan aldıkları pay olduğunu gözden kaçırmıştır. KOALİSYON uzmanları, bu konuda haklıdırlar: Eski Türkiye'nin EKONOMİK AKLIN YOLU'na girmekteki gecikmesinin en önemli nedeni de üretim meselesini gözden kaçırmış olmasıdır. Ama nihayet İmre Kadızade bir psikoterapisttir, ekonomist değil. Mahkeme Heyeti'ne bunu böyle açıklamalısınız."

"Uygundur," dedi Kara Kalpaklı Adam.

"Bir husus daha var," dedi Papaz, "Modernizm. Modernizmin Müvekkileniz üzerindeki etkilerini unutmayalım. Modernist Türkiye'de insanların başkalarının yaşamlarını gözlemlemek, içtenlikle katılmak gibi bir meseleleri olamıyordu, Paşam, İmre Hanım, ne Müjgân ne de Bekir Kuran'ın kendisinin hallerini merak ettiklerini, kendisi için içtenlikle kaygılandıklarını hatırlamaktadır. Telefonunun amca çocuklarının defterlerinde itfaiyenin, semt karakolunun numaraları gibi, acil durumlarda başvurulmak üzere kayıtlı olduğunu bilmekte, bu bilginin kendisini incitebildiği günlerin geride kaldığını sandığı için şükretmektedir. Diasporayı izleyen ilk kuşaktan olmasına karşın kadın, kendisiyle aile fertleri arasındaki aşılmaz boşluklarla, varoluşsal yalnızlığıyla halleşmeyi zor da olsa öğrenmiştir. Benzeri boşluğun, en derin ve en doyurucu diğer başka ilişkilerinde bile ortaya çıkmasının kaçınılmaz olduğunun bilincindedir. Ayrıca, kişinin kendi dünyasını oluşturduğu sürece, başkalarının dünyasından yalıtılacağını doğal karşılaması gerektiğine de inanır. Ancak, afazinin farkında olmadığı için, kendisi de 'istek tıkanıklığı' olduğunu sandığı nevrozu yaşayanlardan uzak durmuştur. Ne hissettiklerini, ne istediklerini bilmeyen insanlar kendisine bıkkınlık vermektedirler. Kadızade, Devrim'in annesi, Müjgân'ı, bu tipolojinin en iyi örneklerinden olarak görmektedir. Amcakızının, tartılmış fikirleri, dürtüleri, eğilimleri olmadığından kocasının arzularına tutunan bir asalak hüviyetinde olduğuna karar vermiştir. Kayınvalidesi Hatice de dahil olmak üzere, ailenin diğer kadınları, Müjgân Kuran'a irade ve düş gücü sağlamaya çalışmaktan usanç getirmişlerdi. Devrim'in tüm kuralları ihlâl ediyor olmasını, annesini sıkıcı bulanların kervanına çocuğun da katıldığı şeklinde yorumlamıştır."

"İmre Hanım'ın içinde Devrim'e karşı uyanan derin duygudaşlık, bir bakıma dayısı Kenan Kadızade'nin varoluş sorunlarıyla bunalmış kendi çocukluğunun yansımasıdır. İmre Kadızade, büyüklerin afazik dünyasıyla halleşmeye çalışmanın ne denli yıkıcı olabileceğini kardeşi Oğuz'da yaşayarak görmüştür."

"Kendisini Saçaklı Devrim'e adamasının bir nedeninin de amca çocuklarının her zaman iyi-kötü ama son tahlilde mezara kadar süren evliliklerini gözlemiş olması olduğunun bilincindeyiz," dedi Kara Kalpaklı Adam da, "Bu 'iyi-kötü' formülüne Mahkeme Heyetinin dikkatini çekmelisiniz, Paşam. Türkçe'ye özgü bir kavramdır bu, iyi-kötü. Yani, hem - hem de. Eski Türkiyeliler, iyi-kötü yaşadıklarını algılarlardı, iyi-kötü hayatlar, iyi-kötü evlilikler, iyi-kötü geçim. Fuzzy. İmre Kadızade marjinal bir Türk değildir. Tersine, kendisi zamanının ruhunun en iyi temsilcilerinden birisidir. Bu bağlamda, mahkûm edilmesi gereken o değil, eski Türkiye'dir ki, o da cezasını çekmiş ve çekmektedir. DÜNYA ANAYASASI'na göre aynı suçtan iki kere mahkûmiyet kararı verilemez."

"Anlaşıldı," dedi General.

Bağlantının kesilmek üzere olduğunu dörtlünün kendisini selâmlamalarından anladı. Sağ ellerini kaldırmış, açık parmakları ile "Dört" işareti veriyorlardı.

"Akıl, Ahlâk, Adalet, Adap!" diye mırıldandı General de, elini kaldırdı.

ANNELER, BABALAR, ÇOCUKLAR

THE ZAFER

"Sokakta her zaman kurumuş kan vardı; birkaç damla, bazen de küçük bir gölcük. Ya ustasının patlattığı tokattan burnu kanayan bir çocuğun ya bir anarşistin ya da anarşistle çatışmaya giren polisin kanı. Kaportacı çırakları, lastikçi çırakları, onlarca bakımsız pis çocuk, ağızlarında sigaraları, ağızlarında küfürleri, kapımızın önünde itişip dururlardı, irice olanları, küçükleri döver, levyeler, jantlar havalarda uçuşur, başları, gözleri yarılırdı.

Geceler, pencerelerimizin dibinde ateşlenen silâhlara, duvarlarımızın sıvalarını indiren bombalara aitti. En korkunç olanı da annemlerin yatak odasının camını kıran patlama: Independenta. Işığına uyanmıştım. Önce beyaz, sonra pembeleşen, kan rengine dönen, odayı kaplayan ışık, ardından o ses. Onun ardından da yatağından fırlayan babamın uyku sersemi yorumu, 'Akaryakıt depolarını bombaladılar!'

Epeyce yaklaşmıştı, patlayan ham petrol yüklü tankerdi. 'Depolar bomboş, neyi bombalayacaklar!'

Bu da, mum yakmak için kibrit aranan Müjgân.

'Bu sabah termosifon için bir şişe gaz bulamadım!'

Elektrik kesintisi vardı. Zifiri karanlıktı. Yatağı ıslattığımı söyleyemedim, sidiğimin içinde titredim durdum bütün gece. O gece ve başka geceler. Elektrik kesintileri ölüm ihbarları gibiydi. Gırtlağı kesilmiş taksi şoförünün imiğinden yükselen hırıltı, elleri ayakları arkadan bağlanmış adamın ensesindeki kapkara kurşun deliği, yataklarından sürüklenip kurşuna dizilen üç üniversitelinin şaşkın iniltileri. Elektrik kesintileri beni ürpertici bir korkuya sürüklüyordu.

Karanlıkla muhabbetim daha o zamandan! Anladın mı, Kuş-çuk? Kuşçuk? Kuşçuk, orda mısın?"

"Birtanem!" diye şakıdı, Safinaz, "Birtanem! Birtanem! Bir-tanem!"

"Karanlık ve Chopin'in Cenaze Marşı," diye sürdürdü hastane odasındaki Holo-Devrim, "Namluları yere bakan tüfekler. Robocop'larla eş tuttuğum askerlerin görmeden bakan gözleri, iki ev ötemizde, çatışmada öldürülen jandarmanın cenazesi. Sonra jandarmadan kaçan anarşistlerin bastıkları evde rehin aldıkları çocukların tiz çığlıkları," annelerine seslenişleri. Silâh sesleri, haykırmalar, küfürler. Taze kan gölcükleri."

Kuşu bıraktı, teyzesine döndü, "Bu görüntülerden ve içsel seslerden kurtulabilmek için anneme bakardım. Bütün gördüğüm beni azarlayan bir yüz olurdu. O zaman kaygı, o delicesine korku, büsbütün yükselirdi. Karanlık ve ölüm buradaydı ama annem yoktu. Ona tutunduğumu, giysilerine yapıştığımı hayal ederdim. Ona sığınmayı, göğsüne gizlenip beni giderek saran tüyler ürpertici korkudan kaçmayı isterdim ama olanaksızdı çünkü annem güvence vermezdi.

Gündüz, gece ölümlerine hazırlık yapardı. Yüzlerini atkılarla, kar maskeleriyle örtmüş adamlar gündüzden gelir, tamirhane sahipleriyle bir şeyler konuşur, az sonra da kepenkler kapanırdı. Öyle zamanlarda çocuklar kaybolur, sokağı sessizlik kaplardı, işçi çocuklardan korkuyordum. Konuştuklarını anlamıyordum. Hep bağırıyorlar, hep kavga ediyorlardı. Bazen de gülmeleri tutardı. Durmadan gülerlerdi, neye güldüklerini çıkaramazdım. Ortadan kayboldukları zamanlarda sokakları keşfe çıkardım. Kedi ölülerinin, köpek ölülerinin de atıldığı çöpler hiç toplanmazdı. Tamirhanelerin hemen hiçbirisinde tuvalet yoktu, çocuklar çişlerini kuytu köşelere yaparlardı. Kat kat sidik kireçleşir, feci bir koku yayardı. Oralardan geçerken üstü kuru içi yaş boklara basmamak, bira, koka kola şişelerine dolanıp tökezlememek için çok dikkat etmek gerekirdi. Ama ben sokakları kaçar gibi yaşamak durumda olduğumdan, önüme doğru dürüst bakamaz, pisliklere basardım. Bir keresinde babamın geldiğini gördüğümü sandım. Öyle telâşlanmıştım ki, ayakkabılarıma yapışık pisliği fark edemedim. Sokak kapısından kanepeye kadar, muşambanın, halının üstü boka bulandı. Vıcık vıcık şeyi nasıl temizleyeceğimi bilemedim. Müjgân'ın yer bezlerinin, toz bezlerinin, bulaşık bezlerinin hepsini kullandım. Arkaya, Melek Teyze'nin bahçesindeki çalıların arasına, sakladım. Müjgân, kokunun nereden geldiğini anlayamadı. Tuvaletten sandı. Bezlerin nerede olduklarını söylemediğim için dayak yedim.

Yazın çürük domates, çürük karpuz kokuları durumu daha da feci-leştiriyordu. Kışın çöp kokusu yoktu ama sokağa yanık lastik kokusu gibi bir koku çöker, burnumdan kurum olarak çıkardı. Yağmur, kar suları çişlere karışır, sokaklardan sarı, ağır bir sıvı akardı. Öyle gün-lerde işçi çocuklar, su birikintilerinde eski lastiklerden yaptıkları ka-yıklarını yüzdürürlerdi. Onlarla oynamak istiyordum ama beni arala-rına almıyorlardı. Zaten ustaları da kovuyordu beni, 'Git kız evine! Anan baban yok mu senin!'"

General, Holo-Devrim'in sözünü kesti, "Sayın Yargıç, devrimci ha-rekete karıştıkları için Osman Kuran genç evlilerin harçlıklarını kes-mişti. Asitane'nin Gültepe mahallesinde, Oto Sanayi Sitesinin arka-sında, iki buçuk göz bir gecekonduya sığınmak zorunda kaldılar. Müj-gân'ın maaşı o kadarına yetiyordu."

Talip İmre'ye devam etmesini işaret etti, kadın anılarına döndü.

"Annem çalışıyordu," diye sürdürdü, Holo-Devrim, "Babam öğlene kadar evdeydi. Öğlene kadar uyur, öğlenden sonra kendisine uygun bir iş aramaya çıkardı. Etraftaki babaların hiçbirine benzemezdi. O koşul-larda bile çok şıktı. Anam kötü hırkalar içinde gezerken, babamı İGS'den aşağısı kurtarmazdı. Kavga nedenlerinden biri de hep buydu zaten. Elimiz para tuttuğu zamanlarda bile, yağmur, çamur demez, her hafta ille de pazara giderdi, Müjgân. Her gittiğinde tişört, kazak, penye gecelik, ille de bir giysi alırdı. Bekir, bunlara 'paçavra' der, nefret eder-di. Ona aşmak istediği hayatı hatırlatırlardı çünkü. Modası geçmiş, uyumsuz giysiler, kötü desenler, kötü renkler inatla dayatılan anılar gibiydiler. Ama Müjgân daha inatçıydı. Boynu bükük gibi dururdu ama keçi gibi inatçıydı. Ölürdü de vazgeçmezdi pazardan.

Babamın evde olduğu gecelerde, paradan başka bir lâf konuşul-mazdı Bekir, Müjgân'a çok para harcıyor diye kızar, o da ona paranın asıl Bekir'in içkisine gittiğini söylerdi. Bu lâflar haftanın en az dört günü tekrarlanır, ardından büyük kavgalar yaşanırdı. Kavga sırasında söylenecekler de belliydi. Annem, babamı, biz çocukların hakkını ara-mamakla suçlardı. Ona göre Osman, Körkuyu'daki malların üstüne oturmuştu. Bekir, şu kadar-cık erkek olsa, Osman'a karşı durur, ne yapıp eder, bir iki tarlanın satılmasını sağlardı.

Ben, daha para lâfı açılırken korkmaya başlardım. Babam, sinir krizleri geçirirdi çünkü. Böyle zamanlarda her şey sorun olurdu. Banyoda yere su sıçratsam, küçük bir şeyi devirsem dayak yerdim. Sürahiden su alıp içmekten bile korkardım. O kadar korkunca da büsbütün sakarlaşırdım zaten.

Ekim'in varlığı işleri daha da kötüleştiriyordu. Babam, çocuğun ağlamasına dayanamıyordu. Annem, Ekim'i arabasında uyutuyordu ki, ağlamaya başladığında odadan sürüp çıkarabilsin. Bir keresinde çok ağladı. Annem okuldaydı. Ben oyalayıp susturayım, babam kızmasın diye, boş sigara kutusunu aldım. Yeni Harman. Kapağını açıp kapatıp Ekim'i güldürmeye çalışıyordum. Kutunun içinde tütün parçacıkları varmış, Ekim'in yüzüne döküldü, gözüne kaçtı. Çocuk büsbütün haykırmaya başladı. Babam kalkmak zorunda kaldı. Geldi, baktı. Çocuğun yüzündeki tütünleri gördü. Beni kardeşimin gözüne tütün dökmekle suçladı. Kıskandığım için öyle yapmışmışım. Çok kötü dövdü. Hep dövdü. O dövdü, Müjgân, kapının oralarda bir yerlerde durdu, ağladı. Bizi savunmaya cesaret edemezdi, çünkü o zaman kendisi de dayak yerdi.

Ne tuhaf! Babamı yine de seviyordum. Babamın bir başka olduğunu düşünüyordum. Çünkü onun çiş kokulu sokaklardan, ardında limon kolonyasını bırakarak bir süzülmesi vardı.

Baksana Kuşçuk, amca çocukları ya bunlar, sanki aynı aileden değiller! Zavallı Müjgân! Boktan genler Müjgân'a, iyi genler Bekir'e! Boy, pos, yakışıklılık onda! Anam ne kadar silikse, babam o kadar gösterişli! Parlak tüylü Denizli horozuna karşı suda sikilmiş bir tavuk annem!

Bekir'le psikologçuluk oynamaya razı olduğumdan beri uzun uzun konuşuruz bunları. O zamanlar babamın etrafındakileri dövmesini de normal karşılıyordum. Sanayi'de herkes herkesi dövüyordu çünkü. Ustalar çıraklarını, anneler çocuklarını, çocuklar birbirlerini, gücü yeten yetmeyeni, hep dövüyorlardı. Altı yaşlarımdaydım, evde gördüklerimi sokakta gördüklerime katmaya başladım. Güçlü olmanın başlı başına bir erek olduğunu anladım. Dayak yemek istemiyorsan, ölmek istemiyorsan, güçlü olacaktın. Ezilmek istemiyorsan, güçlü olacak, onlar seni ezmeden sen onları ezecektin. Oyunun bir kuralı buydu. Öteki kuralı da, asla kimseye güvenmeyeceksin, sırrını söylemeyeceksin."

"Bu konuda aldığım ilk ders, Nurdan'dan. Nurdan'dan sonra bir daha asla sırrını bilmediğime sırrımı söylemedim. Nurdan, annem babam evde yokken bize göz kulak olan komşu Melek Teyze'nin kızı. Annemler yokken sokağa çıkmamız yasak olduğundan, Nurdan bize gelir, evde oynardık. Bu Melek Teyze'nin de işine gelir, arada uğrar, bakardı. Bir gün, misafircilik oynarken, birbirimize sigara ikram etmek istedik. Evde sigara bulamadık ama sokak izmarit doluydu. Ben sokağa süzüldüm, birkaç tane topladım. Uçlarını düzeltip, içer gibi yapıyorduk. Sonra neden olmasın deyip kendiminkini yaktım. En büyük arzum, bir an önce büyümekti, sigara içmeyi başarınca büyümüş gibi oldum. Nurdan kimseye söylemeyeceğine söz verince, bir tane daha yaktım, sonra bir tane daha. Nurdan da denedi, öksürükten boğulur gibi olunca o vazgeçti, ben devam ettim. Sokaktan izmarit toplamak âdet haline geldi.

Sonra bir gün, Nurdan sattı beni. Annesine sigara içtiğimi söylemiş, annesi de anneme haber vermiş. Müjgân, okula gidiyormuş gibi evden çıktı, meğer saklanmış. Ben her zamanki gibi sokağa süzülüp izmaritleri topladım. Eve gelip yaktım ve annem içeri girdi. Tek bir söz söylemeden beni mutfağa sürükledi. Bacaklarının arasına sıkıştırdı. Rafta bir kavanoz pul biber duruyordu. Onu avucuna döktü, ağzıma tıktı. Ağzım parçalanmış, kanamış gibi oldu. Bununla da yetinmedi, dik dursun diye devetabanını bağladığı bir kamış vardı, onu söktü, bacaklarıma kanatıncaya kadar kamışla vurdu. Nurdan olanları seyretti. Melek Teyze geldi, annemi çay içsin de sinirleri yatışsın diye kendi evine götürdü. Yalnız kalınca Nurdan'a izmarit oyununu niye söylediğini sordum. Elini kalçasına dayadı, belini dansöz gibi büktü, 'Ağzım torba değil ki, büzesin!' Aynen böyle dedi, 'Ağzım torba değil ki, büzesin!' dedi ve seke seke evine, çay içip kurabiye yemeğe gitti.

Babam o gece eve gelmesin diye dua ettim. Zaten çoğu geceler gelmez, arkadaşlarıyla Beşiktaş'ta 'Kahve' dedikleri lokalde toplanır, içki içerlerdi. Ekim'le ben eve gelmediğine çok sevinirdik. Hele de, annem eve televizyon aldıktan sonra. O zamanlar bize hiç misafir gelmezdi. Televizyonla eve misafir gelmiş gibi oluyordu. Ben televizyon hiç kapanmasın, sohbet hiç bitmesin isterdim. Babamın olmadığı akşamlar huzurlu akşamlardı. Ama gece geç saatte geldiğinde her an bir felâket yaşanabilirdi. Az ya da çok, her zaman içmiş olurdu. En küçük bir dü-

zensizlik zıvanadan çıkmasına yeterdi. Dağınık duran oyuncaklar ya da elbiseler. Yataklarımızdan sürükler döverdi bizi.

Bir defasında, oyuncaklarımızı toplamamız için bize beş dakika süre verdi, 'Beş dakika sonra geleceğim, dağınık toplanmış olacak!' Ekim bir yandan, ben bir yandan korkudan titreyerek toplamaya çalışıyorduk ki, beş dakika dolmuş olmalı, babam geri geldi, etrafına baktı, eli tokatı patlatmak üzere havalandı, 'Ben size buraları toplayın demedim mi!' Ekim, köşeye büzülmüş, gözleri dolu dolu, 'Baba, nerde ama dağınık? Dağınığı göster de toplayalım!' Kibrit kutularından koltuklar, masalar yapmış, ev yerleştirmiştik. Bize göre düzenli bir odaydı, dağınıklık yoktu. Babam elini indirdi, arkasını döndü, çıktı. Utanmıştı galiba.

Bir defasında da ellerine ne olduğunu sorduğum için dayak yemiştim. Derileri soyulmuştu, kıpkırmızıydı, iğrenç görünüyordu. Sanırım, tiksindiğimi de saklayamamıştım. Meğer, o sıralarda Şişli'de bir inşaatta çavuşluk yapıyormuş. Sabah evden iki dirhem bir çekirdek çıktığı için biz bilmiyormuşuz ama öyleymiş. Üstünü orada değiştirirmiş. Kireç kuyusuna düşmüş, feci şekilde yanmış. Benim dayak yeme nedenim de ukalalığım, ellerine dikkat çekmiş olmamdı.

O gece de içkili geldi. Masanın üzerinde duran su faturasının zamanının geçmiş, cezaya girmiş olduğunu gördü. Müjgân'a bağırmaya başladı. Buna karşın Müjgân, bütün gün neler çektiğini sıraladı. Bekir, bizim yüzümüzden ırgat gibi çalıştığını söyleyerek cevap verdi. Zaten hayatı kaymıştı. Daha o yıllarda, bizi ayakbağı olarak görüyor, bizden nefret ediyordu. Bu duygusu, hapisten çıktıktan sonra daha da arttı. Her şeye yeni başlayan biri olma hayallerine kapılmıştı. İtibar, mevki, para istiyordu. Başarılı olmak istiyordu. Osman'ın kendisini adam yerine koymasını istiyordu. Eli para tuttuğunda da, bizi toptan reddetmiş gibi oldu. Yüzük takmazdı, örneğin. Hiç takmadı. Eve misafir çağırmazdı. Annemle devrimcilikten ortak dostları vardı. Onları da çağırmazdı.

Müjgân, reddedilmenin acısını, kendisine yapılan haksızlıkları sayarak çıkartma yoluna gitti. Su faturasını neden zamanında ödemediğine ilişkin savunmasını biz çocuklardan çektiklerinin üzerine bina etmeye başlayınca içim çekildiydi. Annemi kendisini kontrol edemeyecek, sigara içtiğimi istemeden de olsa babama söyleyecek olduğunu bi-

lecek kadar tanıyordum. Yorganın altında büzüldüm, Bekir'in darbelerine hazırlandım.

Çıldırmış gibi bakıyordu. Bağırdı ve derhal vurdu. Durmadan vuruyordu. Beni hiç böyle dövmemişti. Döve döve öldüreceğini aklımdan geçirdim. Robocop'ları, cenazemi hayal ettim. Kendimi saldım, bıraktım vursun. Ondan ölerek intikam alabileceğimi düşünmüştüm. Ama ben kendimi sıkmayı bırakınca, babam da beni dövmeyi bıraktı, Ekim'e döndü. Hiçbir kabahati olmayan çocuğa vurmaya başladı. Tamamen dağıtmıştı. Kendimden çok Ekim için korkmaya başladım. Bu defa annem de dayanamadı, araya girdi, babamı yumruklamaya başladı. Babam, anneme tekmeler savurdu. Tekmelerden birisi karnına geldi, annem iki büklüm katlandı, banyoya kaçmaya çalıştı. Babam onu kovaladı. Banyoda leğene basılmış çamaşırlar vardı. Babam, anneme çelme taktı. Annem çamaşırların üzerine kapaklandı. Babam, bir an annemin başını suyun içine bastıracakmış gibi bir hareket yaptı. Annemi boğacak zannettim, sırtına atladım, tekmelemeye başladım. Annem kendisi mi kurtuldu, babam mı onu bıraktı, bilemiyorum. Müjgân, tek bir söz söylemeden kapıya yürüdü, çividen mantosunu aldı. Sokağa çıktı. Sıkı Yönetim vardı. Sokağa çıkma yasağı başlamıştı. Bekir, saatine baktı, 'Git de geber!' diye bağırdı, arkasından. Bize döndü, 'Defolun! Zıbarın yatın siz de!' Dayaktan kurtulmuş olmanın sevinci, bir dakika bile sürmedi. Sokakta kalan annemin başına gelecekleri düşünmeye başladım. Kıştı. Dışarda kurşunlar vızır vızırdı, birisi mutlaka onu bulacaktı. Ekim'i koynuma aldım, sarıldım. Pijamasının ıslak olduğunu fark ettim. Ben de çişimi koyuverdim. Bu kendimi daha da suçlu hissetmeme neden oldu. Tüyler ürpertici bir suçluluk duygusuna kapıldım. Her şeye ben sebep olmuştum. Annemin dayak yemesine. Sokakta kalmasına. Parasızlığa.

O gece, rüyamda, kendimi dünyanın ortasına açtığım tünelden içeri girip, toprağın kalbine bomba yerleştirirken gördüm. Portakal büyüklüğünde bir hidrojen bombasıymış bu. Patladığında herkesi yok edecek bir bomba, insanlardan nefret ediyormuşum. Bununla hepsini ortadan kaldıracak, intikamımı alacakmışım. Korkular içinde uyandım. Dünyayı patlatmayı düşünebilecek kadar kötü olduğumu anlamıştım. Korkunç bir suçluluk duydum. Suçluluk duygum zamanla daha da çoğaldı.

Bir an geldi, canlı doğmak suretiyle de suç işlediğimi düşünmeye başladım.

Sabah kalktığımızda babam evde yoktu. Kapıyı üstümüzden kitlemiş gitmişti. Camdan çıkabileceğimi düşününceye kadar, bu beni çok korkuttu. Camı düşününce sakinleştim. Ekim'in üstünü değiştirdim. Kahvaltısını verdim. Çişli çarşafları topladım. Leğene bastım. Ağlamaya başladım."

"Annem öğlene doğru Mustafa Dayım'la birlikte geldi. Babamın evde olmadığını görünce bozuldular. Dayım, işi gücü olduğundan bahsederek söylendi. Annem, dayıma kendisini yalnız bırakmaması için yalvardı, ikisi de, bize bakmıyorlardı. Annem, çamaşırları suya basmış olduğumun farkına bile varmadı. Dayım, anneme, 'Mübalağa ediyorsun,' diyordu, 'Çocuk edebi çubukla öğrenir. Baba heybetini gösterecek ki, çocuk ondan korksun.'

Bunu dedikten sonra da, bana dönmüştü, 'Gel bakayım, dayının kucağına!'

Dayım bana gülümsüyordu, ama iri, beyaz dişlerini ortaya çıkaran gülümsemesi bende dehşetli bir korku uyandırdı. Kalın dudaklarını, Stalin bıyığını, burnunu, yanağını, sonra ıslak ıslak bakan sol gözünü, sonra sağ gözünü birbirinden bağımsız nesneler olarak algılıyor gibiydim. Yüzünü oluşturan unsurları bir türlü bir araya getirip, dayımı tanıyamıyordum. Korkudan elim ayağım kesilmişti, yerimden kıpırdayamıyordum. Dayım, bana uzanmaya kalkınca dehşete kapıldım, haykırmaya başladım. Dayım, 'Ne bağırıyorsun? Terbiyesiz!' deyince, dövecek diye daha da korktum. Çığlıklar attım. Beni duyan Ekim de katıldı, ikimiz birden katıla katıla ağlamaya koyulduk. Annem oradaydı ama sanki heykelleşmişti. Bizi koruyabileceğini aklımızın ucundan bile geçirmiyorduk.

'Bunlar böyle işte! Ömür törpüleri!' diyordu Müjgân, 'Ne olacak işte, armut uzağa düşmez, armut dibine düşer!'

Ne kadar çok korkmuşum ki, babam bile kurtarıcı gibi göründüydü gözüme. Kapıyı kendi anahtarıyla sessizece açmış, girmişti. Alışveriş yapmıştı, elleri doluydu. Koşup bacağına sarıldığımda, poşetleri iki ya-

nına bıraktı, düşmeyeyim diye beni tuttu, 'Ne ağlıyor bu çocuklar? Ne oluyor burda?'

Annemi atlamış, Mustafa'ya sormuştu, 'Anlamadım ki, Bekir Abi' dedi dayım, 'Sevmek istedim, kıyametleri koparttı!' Tuhaf bir şekilde gülümsüyordu, büsbütün korktum, babama daha da sıkı yapıştım. Sıcaklığını, giysilerinden yükselen hafif kolonya kokusunu duyumsayarak, bacaklarının arasına gizleniyordum. Babam başımı hafifçe okşuyordu. Kokusu, okşayışı, yavaş yavaş etkisini gösterdi. Sakinleştim, gözlerimi açmaya, anneme bakmaya cesaret ettim. Annem Ekim'i kucağına almıştı, çocuğun omuzu üzerinden kötü kötü bana bakıyordu. Anneme ihanet etmiş olduğumu anladım. Bir de Ekim'le benim paylaşılmış olduğumuzu. Ben babamın, Ekim annemin çocuğuydu. Müjgân'la Bekir, iki hasım, her biri kendi çocuğunun arkasına saklanmış, öylece dikiliyor, birbirlerine meydan okuyorlardı. Babam, bana, 'Hadi, git bana bir bardak su getir, susadım,' deyinceye kadar, öylece, çözülmeden kaldık.

'Ben de kaçayım abi,' dedi dayım, saatine bakarak. Ne yapmış olduğumu o zaman anladım. Dayımın gitmesi, annemle babamın yalnız kalması, geceki olayların tekrarlanmasıydı. Bizde kalmadığı, annemi, babamdan korumadığı için ona çok kızdım. Gitme nedeninin benden kaynakladığını düşününce, sözcüklere sığmayan bir suçluluk duygusu yüreğimi sıkıştırdı. Kızgınlıkla suçluluk arasında gidip geliyordum. Suçluluk beraberinde korkuyu getiriyordu. Annemden, babamdan, dayımdan, hatta Ekim'den korkuyordum çünkü o da çişini yapıyor, dayak yememize neden oluyordu.

Artık evin içiyle dışı birleşmiş gibiydi. Duvarlar yok olmuş, içerdekiler ve dışardakiler, hepsi, herkes, birbirine girmişti. Hepsi, herkes, beni kızdırıyor, korkutuyordu. Onlardan kaçmak için başımı kollarımın arasına gizledim, helaya sığındım. Annemin dayımı geçirmem gerektiğine dair çağrısını duymazlıktan geldim. Mustafa çıkıp, kapı kapanıncaya kadar yerimden kıpırdamadım. Babamın seslenmesini bekledim. Anneme gitmek, Onunla barışmak istiyordum ama beni affetmeyeceğini sezinliyordum. Aramızı düzeltmek için düşünebildiğim tek şey, önüme ne koyduysa yemek, sofrayı toplamasına yardım etmek oldu. Sofrada Bekir, anneme, eve 'kerhen' ve biz çocuklar yüzünden dönmüş

olduğunu söyledi. Bundan böyle Müjgân'la işi bitmişti ve sadece bizim için yaşayacaktı.

Sonraki günlerde gerçekten de, Müjgân'ı hiç görmüyormuş gibi davrandı. Kadının önünden orada yokmuş gibi geçiyor, camdan bir eşyaymış da Bekir'in bakışları onun arkasında bir yerlere dikiliymiş gibi duruyordu. Babamın bu davranışından Ekim de nasibini alıyordu çünkü Ekim küçüktü, her şeyini annem halletmek zorunda olduğundan elleri hep çocuğun üstünde olmak durumundaydı. Bu, babam, annemi görmeyeceğine göre, Ekim'i de görmeyecek demek oluyordu.

Eve eskisinden de daha geç, sadece uyumak için geliyordu. Bana ettiği bir iki söz dışında, tek lâf konuşmuyordu. Eskiden olsa bu durum bizi mutlu eder, sakin bir gece geçirdiğimiz için sevinirdik ama bu defa öyle değildi, çünkü Bekir artık bizim babamız değil gibiydi. Sadece dayak değil, kolonya kokuları da bitmişti. Çift kişilik yataklarında birbirlerine değmeden yatıyorlardı. Müjgân, her dakika ağlıyordu. Gözü Ekim'i bile görmez olmuştu. Çocuğun gittikçe sessizleştiğini, acı çektiğini fark etmiyordu.

Benim tepkim daha farklıydı. Ben, bulabildiğim her fırsatta evden çıkmayı, sokaklarda dolaşmayı âdet edindim. Annemle babam kendileri ile meşguldüler. Benim kaçamaklarımın farkına varmıyorlardı. Zaten ben de akıllanmıştım. Ekim'i içeri kilitleyip, çıkıyor, Müjgân gelmeden önce eve dönmeyi başarıyordum. Yakalanmaktan eskisi gibi korkmuyordum da. Bekir hemen hiç evde yoktu. Annemin de beni dövmekten kaçınacağını hissediyordum."

"Sokaktaki en büyük meselem kendimi işçi çocuklara kabul ettirmekti. Onlar, büyümüş de küçülmüş gibiydiler. Şambrellerden, yanan motor yataklarından, anlamadığım bir dolu bir şeylerden bahsediyor, hava atıyorlardı. Kendimi kabul ettirmenin tek yolunun onları şaşırtmak olduğunu keşfettim. Birkaçı toplanmış bir şey üzerinde çalışırlarken ya da misket oynarlarken, başlarına dikilir, elim Nurdan'dan öğrendiğim gibi belimde, çıkarabildiğim en gür sesle, 'N'oluyor, lan burda?' diye sorardım. Başımı yeterince dik tuttuysam, sesim yeterince tiz çıktıysa, mutlaka bir cevap verirlerdi. O zaman da, 'Açılın, bir de ben bakayım,' derdim. Açılırlardı.

Dilimi kullanmayı öğrendim. Ne kadar çok bağırabilirsem, sesim ne kadar gür çıkarsa, o kadar başarılı olduğumu gördüm. En büyük arzum, bir an önce büyümek, insanların üzerinde hâkimiyet kurmak, babam gibi şef olmaktı. Bu fırsat da elime Esnaf Dernekleri Birliği'nin kepenk açtırma çabaları sırasında geçti. Devrimciler yine tamirhaneleri kapattırmışlardı, bu adamlar da tamirhane sahiplerini bayrak çekip dükkânlarını açmaya ikna etmeye çalışıyorlardı. Tamirhane sahipleri dükkânlarını açarlarsa Devrimcilerin ateşe vereceklerinden korkuyorlardı, 'Siz mi koruyacaksınız bizi?' diye kabul etmediler. Adamlar, süklüm püklüm giderken, ben de arkalarından bağırdıydım, 'Yürrü taş arabası, anca gidersin!' Bir de taş fırlatmış olmam beni çocukların saygı duyduğu biri yaptı. Artık beni yok saymaya cesaret edemiyorlardı.

Yaz sonuydu, bir sabah, kaportacı çekicinin durmuşluğuna uyandım. Rölanti ayarının vınvını da yoktu, hava basılan lastiklerin fısı da. Bağrışmalar da yoktu, küfürler de. Ömrümde ilk kez böyle bir sessizlik duyuyordum. Dünyaya bir şey oldu sandım, çok korktum. Yataktan fırladım, oturma odasına koştum. Annemle, babamı koltuklara oturmuş konuşur gördüm. Perdeleri açmamışlar, alacakaranlıkta bir yandan da radyo dinliyorlardı. Televizyon da açıktı. Yusuf Abi'yi daha sonra fark ettim. Sakalları uzamıştı, hasta gibi bir hali vardı. Annemle babam endişeli görünüyorlardı ama barışmışlardı. Bütün gün evden çıkmadılar. Sokağa çıkma yasağı konduğu için, bizi de bırakmadılar. Annem, börek yaptı. Babamla Yusuf Abi bir ara tavla bile oynadılar. Gece önce Yusuf Abi, sonra da babam çıktı. Babam çıkarken, önce bizim, sonra da annemin yanaklarından öptü. 12 Eylül, böyle mutlu bir gündü."

"Müjgân, vazgeçilemezliğini perçinlemek için üçüncü kez hamile kalmanın dışında bir yol bulabilseydi ya da Kenan Evren, elini çabuk tutup Müjgân'a o geceyi armağan etmeseydi ya da Bekir, tutuklanmasının kaçınılmaz olduğu bilgisinin ağırlığını amcakızının dölyoluna boşalarak atmaya kalkışmasaydı, Devrim, kendisini o sevgisiz okulda bulmayabilirdi.

Baştan alalım, Sayın Yargıç. Kocası cezaevine giren Müjgân, tamirhanelerin ortasındaki kadın başınalığıyla kardeşi Mustafa'yı eve alarak halleşmek yerine, Bekir'in istediği gibi çocuklarını toparlayıp

Osman Amca'nın evine yani bize, yani aynı kudret, tutum, emir ve kanun uyarınca bir arada olan bütüne göçseydi, Devrim, parçalanmayabilirdi. Ama böyle yapmadı. Mustafa Kuran'ı kendileriyle oturmaya zorladı, Bekir'i, kayınbiraderine ömür boyu borçlandırdı. Öte yandan, dayısının Devrim'le halleşemeyeceğini hesapladı, çocuğu hazır olmadığı bir yaşta, o kötü okula verdi. Devrim, dayısından da, okuldan da nefret etti."

"Annem Mustafa'ya kendi yataklarını verdi, sedirde yatmaya başladı. Bu durumdan nefret ettim. Mustafa'nın babamın yerini aldığını düşünüyordum. Bana lâf etmesine izin vermek istemiyordum Ona hep saldırgan tepkiler gösteriyordum. Bazen de zorla kavga çıkarıyordum. Örneğin, çantamı toplamamı söylediği zaman. Televizyonun önünde çalışmayı sevdiğim için, oturma odasına yayılıyor, insanları, defterlerimin, kitaplarımın üzerinden atlamaya mecbur ediyordum. Dayım haklı olarak toparlanmamı isteyince de deli oluyordum. Bir defasında, beni kolumdan tuttuğu gibi kaldırdı, kenara savurdu. Eşyalarımı çantama tıkmaya başladı. Bana dokunmasından nefret ediyordum, haykıra haykıra ağlamaya koyuldum. Böyle zamanlarda, Müjgân, benim tarafımı tutuyordu ama bu da kötü bir şeydi çünkü iş iki kardeşin kavgasına dönüşüyordu, bu defa da ben kendimi feci şekilde suçlu hissediyordum.

Asıl kötüsü, görünürde kavga olmadığı zamanlarda da kimsenin kimse ile konuşmamasıydı. Hep birlikte olduğumuzda Müjgân, bir bize, bir Mustafa'ya dönüp bir şeyler söylüyor ama hiçbirimizden evet-hayır'ın dışında bir cevap alamıyordu. Evimizde konuşma tamamen bitmiş gibiydi. Bu durumda, Ekim'le benim büyüklerle birlikte olmamızın anlamı kalmıyordu. Önceleri kendi odamıza kapanıyorduk. Bahara doğru, sokağa, kapının önüne çıkmaya başladık. Annem gittikçe ağırlaşan bedeni ve babamın mahkemesi ile meşguldü. Para yetiştirmeye çalışıyordu. Durmadan ağlıyordu. Çocuklarının giderek daha fazla sokakta kaldığını, evden uzaklaştıklarını fark etmiyordu.

O sıralarda köşedeki bisikletçinin kendisine tamir için bırakılan bisikletleri kiraladığını keşfettim. Mutlaka bisiklet binmeyi öğrenmek istiyordum. Geceleri rüyamda bisiklete biniyordum. Saçlarımın arasından rüzgâr geçiyordu. Bu duygu bana özgür olduğum, istediğim her

yere gidebileceğim, her şeyi yapabileceğim hissini veriyordu. Ama bisiklet kiralamak için para bulmam lâzımdı. Annemin verdiği harçlık yetmiyordu. Mustafa'nın boş bira şişelerini bakkala geri verip, para almaya koyuldum. Bunu bana Gaffar öğretmişti.

Gaffar, bisiklet tamircisinin çırağıydı. Bisiklet üzerinde inanılmaz numaralar yapar, bazen de amuda kalkardı. Bana bisiklete binmeyi öğretti. Düşmeyeyim diye seleyi tutarken, her defasında elini kalçalarımda gezdirirdi. Onun ellerinden kurtulabilmek için bir an önce kendi başıma dengede kalmam gerektiğini biliyordum, hızla öğrendim. Ama bisiklete binecek yer yoktu. Oysa Büyükdere Caddesi'nin öteki, Dördüncü Levent tarafı sakindi. Orada ensesi kalınlar otururlardı. Onların yolları asfalttı. Ağaçlıydı. Gölgelikti. O tarafa geçmek için dört gidiş, dört dönüş sekiz şeritli Maslak trafiğini aşmak gerekiyordu. Trafik ışıkları yoktu. Polis yoktu. Sarıyer istikâmetinden hızla gelen kamyonların, otobüslerin arasından süzülmek tüyler ürpertici bir cesaret denemesiydi. Her defasında ölüme meydan okuduğumuzu hissediyorduk. Yakalanmak tehlikesi daha da korkutucuydu. Sanayi Mahallesindeki en yasak işi yaptığımızın farkındaydık. Ama yasak olmayan bir oyun da yoktu. Çamurla oynamamız yasaktı. Ateş yakmamız yasaktı. Koşmamız yasaktı. Top oynamamız bile yasaktı. Bizi herkes kovalıyordu. Tamirhane sahipleri, kapıcılar, hademeler, komşu teyzeler. Nerede toplansak birisi çıkar, gidip başka bir yerde oynamamızı söylerdi. O başka yer de yoktu.

Bizi dükkânlarda da istemezlerdi. Birimiz harçlık aldığında ya da bir biçimde para bulduğunda çekirdek almaya bakkala koşardı, diğerlerimiz de arkasından seğirtirdik. Bu başlıbaşına bir serüvendi çünkü. Ama dükkân sahibi üç kuruşluk çekirdek için dükkânına doluşmamızı istemez, kovardı bizi. Özellikle de bakkaldan nefret ediyordum. Çocuklardan birisi onun dükkânından bir lolipop ya da başka bir şey yürüttüğünde dünyalar benim oluyordu. Yürütülen şeyler genellikle bir avuç leblebi, Golden çiklet gibi küçük şeylerdi. Bir tek Gaffar, Baylan çikolata gibi büyük bir şey çalmaya cesaret ederdi. Gaffar büyüktü. Orhan Gencebay hayranıydı, 'Bir teselli ver! Yarattığın mecnuna bir teselli ver!' Kendilerine 'Mecnunlar' diyen bir grubu vardı. Tamirhaneler kapandıktan sonra çöp tepesinin arkasındaki teneke kulübede buluşur bira içerlerdi: 'Bira bu kapağın altındadır!" Biz küçükler Mecnunların

işte oldukları saatlerde kulübeye gider, boş şişeleri toplardık. Gaffar'ın bira şişelerini satıp, bisiklet kiralamanın ayrı bir zevki vardı. Cebine attığı zaten kendi parası oluyordu. Böylece kalçalarımı ellemesinin bedelini ona ödetmiş oluyordum."

"Müdür Muavini Aysel Öğretmen, Müjgân'ın sınıf arkadaşıydı, benim okula kabul edilmem için o torpil yapmıştı. Sınıftakilerin hepsinden küçüktüm ama onlar gözüme bebek gibi görünüyorlardı. Ensesi kalınların, dünyanın farkında olmayan çocuklarıydılar. Oyak Sitesinde apartmanlarda oturuyorlardı. Kapılarında nöbetçiler vardı. Nöbetçilerden biri bir gün Gaffar'la bisiklete binerken bizi kovalamış, silâhını doğrultmuştu.

Anneleri okuldan çıkmazdı bunların. Okul Aile Birliği'nde görevliydiler. Öğretmenlerle özel dostlukları vardı. Beni aralarına almıyorlardı. Mahalledeki reçetemi burada da uygulamaya giriştim. Bizim çocuklardan otomobiller hakkında çok şey öğrenmiştim, işe o bilgilerimi satarak başladım. Okulun önünden geçen bir otomobil için, 'Pervane kayışı gevşemiş!' diyordum, örneğin. Ya da, 'Vites kutusu ayvayı yemiş bunun!' Oğlanlar hayran kalıyorlardı. Kızları dize getirmek için başka bir yöntem uyguladım, kendime üçüncü sınıflardan bir kız arkadaş buldum. Zeynep. Onun hem annesi hem de babası içerdeydi. Babaannesinin yanında kalıyordu. 'Benim babam savaş tutsağı, faşistlere esir düştü,' diyordu. Öğretmenine 'küçük burjuva' diye burun kıvırıyor, istiklâl Marşı'nı defterine yazmayı reddediyordu. Annesiyle babasının 'yurtsever' olduklarını söylüyor, 'Kürdistan' diye bir ülkeden bahsediyordu.

Cezaevi ile yurtseverlik arasında bir bağlantı olduğunu fark edince, benimkilerin de yurtsever olduklarını söyledim, inanmadı çünkü benim annem öğretmenlik yapıyordu. Öğretmenler, faşist cuntadan yanaydılar, cezaevlerinde tutsaklara zorla marş öğretiyorlardı, baskı ve işkence yapıyorlardı. Ama Zeynep'in anne babası onurlu direnişlerini sürdürüyorlardı. Sonra Zeynep bir gün, işkencecilerin babasının kamışına at kılı soktuklarını söyledi. Annesinin kıçına da koka kola şişesi tıkmışlar, onlar da ölüm orucuna başlamışlardı. Hiçbir şey yemiyorlardı.

Gaffar'ın, Mustafa Dayı'mın önlerindeki şişliklerden haberdardım ama erkeklik organına böyle doğrudan göndermeyi ilk kez duyuyor-

dum. Tuhaf bir biçimde heyecanlandırdı beni. Zeynep'in annesinin kıçına sokulan şişe de öyle. Sonra Bekir geldi gözlerimin önüne. Bazen bizi dövmek için arkamızı döndürürdü. Ellerimizi mutfak sandalyesinin oturağına dayayarak eğilir, kıçımızı sopalanmak üzere sunardık. Aynı şeyi işkencecilerin de Bekir'e yaptıklarını hayal ettim. Babamın pantolonunu indirmişlerdi, kıçı açıktı ve adamların elinde aile boyu koka kola şişesi vardı. Acının ne olduğunu bilecek yaşta değildim ama kola şişesinin babamın kıçını yırtacağını anlamıştım. Önce tarif edilemez bir dehşete düştüm, ardından müthiş bir suçluluk duygusuna kapıldım. Zeynep'in anne babasına olanlardan yeterince etkilenmediğimi, onlara yeterince acımadığımı düşündüğüm için perişan olmuştum.

Suçluluk duygum, Bekir'in işkence görmediğini öğrendiğim zaman daha da arttı. Müjgân, merak etmememi, babamın akıllı adam olduğunu, işkencecileri atlattığını söyledi. Köprüyü geçinceye kadar ayıya dayı diyecek, sağ salim çıkacaktı. Ben de Zeynep'e anlattım. Zeynep bana kötü kötü baktı, 'Öyleyse senin baban dönek,' dedi, 'Devrimciler, polisle konuşmazlar. Polisi ikna etmeye çalışmazlar.'

Oğuz Dayı'dan haberim yoktu. Ailenin devrimci onurunu kurtarmak bina düşmüş gibi oldu. Annem, okulda uslu olmamı, öğretmenim ne derse yapmamı tembihlemişti. Aslında zengin çocuklarına lâf geçiren bir öğretmen fikri benim de hoşuma gitmişti. Öğretmenin beni de onlardan koruyacağını düşünüyordum. Ama öyle olmuyordu. Yaşlı Nebihe Hanım, çocuklara lâf dinletemiyordu. Derste herkes bağırıp çağırıyordu. Bazıları da sıraların üstüne çıkıyorlardı. Öğretmen boyuna 'Oturun!' diye bağırıyordu ama o bağırdıkça çocuklar daha da azıyorlardı. Böylece, doğal olarak benim tahakküm edeceklerimin arasına Öğretmen de girdi. Şu farkla ki, ben Nebihe Hanım'a devrimci sloganlar atıyordum. Sınıftaki burjuva piçleri ne söylediğimi anlamıyorlardı ama kadın renkten renge giriyor, susayım diye yalvarıyordu. İyi bir kadındı, beni ele vermek istemiyordu. Müdürün duymasını da istemiyordu. Benimle ne yapacağını şaşırmıştı.

Birinci yarıyılın sonralarına doğru karne notlarını belirleyecek sınavları yapıyordu. Benim okuyamadığımı fark etti. Hafızam iyiydi. Tümceleri kolaylıkla ezberleyebiliyordum ama sözcükleri tek tek okuyamıyordum. Nebihe Hanım, defterden bir sayfa koparttı, ortasında bir

sözcüğün sığabileceği kadar küçük bir delik açtı. Kağıdı sayfanın üstüne koydu, diğer tümceleri kapattı, delikten görünen sözcüğü okumamı istedi. Okuyamadım. Bütün sınıf gülmeye, benimle alay etmeye başladı. Böylece benden intikam almış oluyorlardı. Kanım beynime çıktı. Yüzüm ateş gibi yanıyordu. Yerimden kalktım, sınıfın kapısına koştum. Tam çıkacakken, aklıma geldi, döndüm, elimi Nurdan'ın yaptığı gibi belime koydum, avazım çıktığı kadar bağırdım, 'Zulüm bir gün duracaktır/Halk zinciri kıracaktır!' Kapıyı vurdum, Gaffar'ın dükkâna gittim. Bana beleş bisiklet verdi. Akşama kadar bindim. Bu arada onlar annemi aramışlar. Olanları anlatmışlar. Müjgân içeri girer girmez, kulağıma yapıştı, koparacak gibi çeke çeke banyoya sürükledi beni. Kapıyı üstümden kilitledi. Çöktü, ağlamaya koyuldu.

Ben ağlamıyordum ama. Banyo taburesinin üstüne oturdum. Kurnanın musluğu bozuktu, su damlatıyordu, damlaları saymaya koyuldum. Bir yandan da devrimci dizeler söyledim diye kızmaması gerektiğini düşünüyordum. Öğretmen sınıfın düzenini bozdum diye kızabilirdi ama Müjgân bu kadar kızmamalıydı, çünkü devrimci olduğunu söylüyordu.

Annem akşam yemeğinden önce çıkardı beni. Mustafa Dayım yemeğe gelmedi, biz yedik. Sonra annem okuma kitabımı getirmemi istedi. Nebihe Hanım gibi, o da defterden bir sayfa koparttı, ortasında küçük bir delik açtı, kitabın üstüne koydu, delikten görünen sözcüğü okuyamadığımı gördü. Bunu fiş sistemine bağladı. Anlattığına göre okuma yazma öğretme yöntemi eskiden böyle değilmiş. Eskiden, harflerin seslerinden yola çıkarak öğretirlermiş sonra sözcükleri kalıp halinde ezberleten Amerikan fiş sistemini benimsemişler ama bu Türkçe'ye uymuyormuş. Onlarda sözcükler yazıldığı gibi okunmadığı için kalıp halinde öğretmek gerekirmiş ama Türkçe'de buna gerek yokmuş, işler kolaylaşacağına zorlaşmış. Hakkını yememek lâzım, Müjgân bana büyük bir sabırla b harfinin sesinin olmadığını, yanına gelen sesli harfe göre be, ba, bı, bi, bo, bö, bu, bu, okunduğunu öğretti. P harfi ile b harfini karıştırıyordum, onu da öğretti. Babam cezaevinden çıkıp gelinceye kadar her gece yemekten sonra benimle uğraştı ama birinci karnemin kötü gelmesini engelleyemedi.

Bekir, karneyi görünce çok kızdı. Benim hırslı, çalışkan olmamı, çok iyi mevkilere gelmemi istiyordu. Derslerimle bizzat ilgilenmeye karar verdi. Ama o günlerde gene çok sinirliydi. Bir akşamı özellikle iyi hatırlıyorum. Bulgaristan'ın Ege'de kıyısı olduğunu iddia ettiğim için tokat yemiş, yatağa gönderilmiştim. Böylece, büyüklere soru sormamayı, büyüklerden yardım istememeyi öğrendim, iyi ya da kötü, okulda olanları hiç anlatmıyordum. Zaten, hapisten çıktıktan bir süre sonra babam kendisini iş kurmaya adadı. Benimle uğraşacak zamanı kalmadı."

"Söz konusu iş, kimyasal madde ticaretiydi. Bekir, inşaatta çalıştığı yıllarda tanıdığı perlit imalatçısı -perliti binanın ısı izolasyonunda kullanmışlardı- Çetin Açık'ın dodezil benzen denilen deterjan hammaddesinden tonla para kazandığına şahit olmuştu. Dodezil benzen, 80 öncesinde Türkiye'ye kaçak sokulur, birkaç saat içinde de elden çıkarılırdı. Kaçakçı, aracılara telefonla ulaşırdı: 'Mal dört saat sende.' Bu, 'dört saat içinde müşteri buldun buldun, yoksa ben başka aracıya vereceğim,' anlamına gelirdi. Bir defasında on dakika geç kaldığı için Açık'ın 1978'in parasıyla yedi yüz altmış bin lira kaybettiğine Bekir şahit olmuştu. Kaçakçı malı otuz dakikalığına bağlamıştı ve Çetin Açık, İzmir'deki müşterisine kırkıncı dakikada ulaştığında çok geçti, mal başka birine satılmıştı. Bekir, malla birlikte Açık'ın kat ve yat hayallerinin suya düştüğünü görmüştü.

Cezaevinden çıktıktan sonra uğradığı Şefik kendisinin Şişli'deki yazıhanesini paylaşmasını teklif ettiğinde yapacağı işi biliyordu: Kostik soda ticareti. Sermaye gerektirmiyordu. Bekir'in bütün yapacağı alıcıları saptamak, kaçakçılarla buluşturmaktı. Yürümedi, çünkü mal Romanya'dan gelmişti, içindeki demir oranı yüksekti, Bekir'in gıda sektöründe bulduğu alıcılar için uygun değildi. Buna karşın, girişim, Devrim Kuran'ı dedesi Osman Kuran'la tanıştırdı.

Oğlunun aklını başına devşirip EKONOMİK AKLIN YOLU'na girdiğini öğrenen yaşlı adam, onları affetmekle kalmamış, İstanbul'a ziyaretlerine de gelmişti. Amacı ticarete atılan oğullarına nasihat etmek, o güne kadar görmediği torunlarına el öptürmekti. Devrim, dedesinin ticaret hayatına dair söylevini tam tamına izleyemeyecek kadar küçük-

tü. Yıllar içindeki tekrarlardan aklına yerleşen, Müslümanların dinlerinin imanlarının aslında para olduğu oldu."

"Ticaret, sanattır diyeceğin bir iş değildir, emme," diye sitem etmişti Hacı Osman Kuran, sedirde bağdaş kurmuş otururken. Bekir, Ömer ve Mustafa başlarını öne eğmişlerdi. "Ticaret, sanattır diyeceğin bir iş değildir emme, gerçek gözüyle bakarsan, bezirgânlığın töresi, sanatkârlığın töresinin aynıdır. Bir kişi akçasını artırmak için tamah edip, dağda, taşta, düzde ve denizde canını ve malını eline alır, hırsızdan ve haramiden, yırtıcı, adam yiyici hayvanlardan, düşmanlıktan ve ürkülecek şeylerden çekinmezse cahil olması gerekir. Bunca tehlikelerin var olduğunu bilirken, tamah edip yola çıkanın akılsızlığına ve değil bilgisizlik, gözünün körlüğüne delildir."

Müjgân'la Ayla birbirlerini dürtmüşlerdi, "Şişli'de yırtıcı hayvan ne arar?"

Bekir'le Ömer, bir ağızdan, "Doğrudur baba."

"Tüccarlık iki kısımdır, ikisi de tehlikesiz değildir. Bir kısmı misafir olup, kazanç için ilden ile gezmektir. Bir kısmı da bir yerde oturup iş görmektir. Şöyle ki, adam bir yerde oturur, değeri düşmüş malı alır saklar, değeri artınca fazla fiyata satayım diye. Bu da tehlikelidir ama tehlike maladır. Çok cesur, çok yürekli kişi gerekir ki, geçmez kumaş alsın zamanı gelince satayım kâr edeyim diye, sonra zarar edebileceğini mühimsemesin. Anladın mı, oğul?"

"Anladım baba."

"İyi. imdi, iki türlü tüccarın da yiğit olması gerek. Korkmamalı, başını ve malını önemsememeli. Çünkü, korkaklığı yüzünden gerçi zarar etmez ama kâr da etmez. Nitekim, erenler demişlerdir, korkak bezirgan ne kâr eder ne ziyan."

"Anladım baba."

"İyi. Geldik tüccarlık hayatına. Namazını, orucunu ihmal etmeyeceksin, doğru olacaksın, yalancı olmayacaksın, kendi kazancın için başkasının zararını istemeyeceksin. Birinle alışveriş yaparsan, ken-

dinden aşağı olanla yapacaksın. Eğer kendinden büyük kimseyle yaparsan, onun ululuğu kadar dindarlığı ve insanlığı da olsun."

"Tamam baba."

"İyi. Türlü türlü oyunlarla insan aldatanlardan sakın. Malı bilmekte hünerli ol. İyisini, kötüsünü, hallisini, elverişlisini seç. Az az alıp, geç geç satacak mal alma. Çok çok alıp, tez tez satılır mala aracı ol. Çünkü geç satılan malın çok kârından tez satılan kumaşın azıcık kârı yeğdir. Yakın dostunla alış ve satış yapma. Eğer yaparsan dostundan kazanç umma. Sermayesine razı ol ki, dostluğun temelli harap olmasın Çok dostluk azıcık yarara ve zarara katlanmadıkları için yele gitmiştir."

"Tamam baba."

"İyi. Fazla fiyata tamah edip veresiye mal almamaya da satmamaya da çalış çünkü çok tamah ziyan getirir. Eğer çaresiz kalırsan, hiç değilse birkaç tayfa ile etme. Az sermayeli kişiyle, yeni denenmiş kişiyle, Alevilerle, Danişmentlerle, avukatlarla, müftülerle, hadımlarla ve tuzsuz oğlanlarla etme. Her kim bunlarla veresiye alışveriş ederse, kavgayla başını ağrıtıp, zarardan, pişmanlıktan kurtulamaz. Her ne olursa olsun, 'Bu iş kolaydır' deme. Sakın telefkâr olma, parayı boş yere çürütme. Tüccarın zevali savurganlıktandır, sebatı tasarruftandır. Tasarruf budur ki, kazancının birazını harcasın, birazını sermayeye katsın. Böyle olursa, tüccarlığın sabit olur. Ne zaman kazanç ve sermaye birlikte harcanırsa, mal tez günde gider, zevale düşersin. Öyleyse, telefkârlık iyi değildir, doğrusu Allah müsrifleri sevmez."

"Anladım baba."

"İyi. Malını satmadan önce kimseye alıp vermesi için gitme. Peşin parayı da yeğle, çünkü bugün serçe olan peşin para, yarınki veresiye tavuktan iyidir. Muamelede hiç utanma, fayda bulmaya çalış. Akıllı kişiler demişlerdir ki, utanmak rızkı engeller, el hayaüyemnaü'r rızka. Öyleyse alışverişte daima hürmet gözetme. Ortası hoştur. Ticaretin aslı hem tasarruftur hem de cömertlik. Önce tasarruf et ki, zengin olasın, sonra cömertlik et, böylece iyi şöhretli olasın. Tasarruf malın bekçisidir, cömertlik yüceliğin ve ululuğun bekçisidir."

"Anladım baba."

"İyi. Arkadaşlık edeceksen üç kişiyle edesin. Önce onunla ki, civanmert ve ayyar pise olsun. Kurnazlarla arkadaş olmak hırsızdan, hilekârdan korur kişiyi, ikinci olarak, şahsiyetli zenginlerle arkadaş ol, çünkü bunların arkadaşlığı sıkıntılı zamanda yardım sağlar. Üçüncü olarak yol, iz bilenlerle. Bunların arkadaşlığından rahdân olur. Sonra senin kendinin yapabileceği işi başkasına yaptırma. Görmemiş kişileri işinin başına bırakma, sınanmamış kişilere güvenme. Sınanmış kişiyi sınanmamış kişiye değişme. Çünkü zaman insanı tez aldatır."

"Tamam baba."

"İyi. Kârını ve zararını daima yaz. Çünkü işini hesap etmek, malının hakkını vermektir. Hesap etmezsen malın telef olur. Kişinin kârını ve zararını bilmemesi çok ayıptır. Nitekim selde getirmişlerdir, birisini yermek isteseler, ne kârını bilir ne zararını bilir derler. Unutmayasın, vakti zamanında, tüccarın müflisi, çölde çadır kurar, ölümü beklerdi. Hainlikten çok sakın. Sahtekâr olma, halka gizlice kalplık etme, çünkü kalp, zararı kendine eder. Sonra birisinden ödünç alıp veresiye alışveriş edersen, üzerine senet yazdırmamaya çalış, ta ki bir zaman inkâr etmek istersen, edebilesin. Senet olunca edemezsin. Alış veriş üzerine senet verecek ya da senet alacak olursan, çok uyanık olmalısın çünkü çok kişiyi senetle aldatmışlardır."

"Tamam baba."

"İyi. Sonra, nereye gidersen orada güvenilir kişi ile tanışmak peşinde ol. İsim kartını al. Hep yanında taşı. İhtiyacın olmasa da şerefinin artması için iyidir, ikincisi, gittiğin yerin ulları seni hoş görürler ne işin varsa ilgilenirler. Bilgisiz, yoksul ve akılsız kişilerle yoldaş olma. Ne demişler, er refik sümm 't tarik. Önce yoldaş, sonra yol."

"Anladım baba."

"İyi. Tüccarlığın hüneri ağırbaşlı ve oturaklı olmaktır. Evinde düzeni bol et. Her cinsten ne alırsan, baldan, yağdan, arpadan, buğdaydan ve buna benzer ne varsa, bir yıldan bir yıla hesapla ne kadar yetiyorsa sen iki mislini al. Her an pazarda narhın ne olduğunu sora dur. Pahalılaşınca yiyeceğin çok olan yarısını satarsın kârına, ev masrafı

sana kolay gelir. O yiyecek sana bedavaya yakın olur ki, böyle bir işte ne günah ne kötü şöhret vardır. Hiç kimse cimri dahi demez, kethüdalığa mensuptur, işadamıdır derler. Bu işte asla ayıp edecek şey yoktur."

"Tamam baba."

"Sermayen azdır diye, çok sermayeye tamah etmen yüzünden hiç kimse ile ortak olmayasın. Ancak gayet zengin, utangaç ve cömert olursa ortak olmaya yarar. Çünkü onun gibi kişi zarara da katlanır. Madem sermayen azdır, masrafı çok olan mal almayasın. Bilmediğin mal için talihimi deneyim diye sermayeciğini dağıtmayasın. Mektuplar da türlü belâ olur, kapalı mektubu almayasın, açık mektuptan yüz çevirmeyesin. Rastladıklarına açık yüz ile selâm veresin, kendini pejmürde ve güçsüz göstermeyesin."

"Tamam baba."

"Tarrar diye birine derler ki, birisinin malını mülkünü dolandırıp kendi katına getirsin. Ulu tarrarlık ise budur ki, halk güvenip kendi eliyle nesi varsa saklaması için buna verir. Şahit yok, tezkiye yok. Eğer gittiği yerde ölürse emanet kaldı güvenilene, Allah'ı ile kendisi bilir. Güvenilir olmak hem dünyaya hem ahirete yarar."

"Sayın Yargıç, bunlar İslam'ın kadim ticaret kurallarıydılar," diye açıkladı General Bora Demiroğlu, "Bekir Kuran'ın bunlara harfiyen riayet etmesine karşın, elinin para tutması için Turgut Özal'ın sahneye çıkması gerekti.

Turgut Özal'dan önce para Ankara'da yenirdi. Türkiye Cumhuriyeti Sanayi Bakanlığı'nda, Planlama Teşkilatı'nda adam gerekirdi ki, Körkuyu'lu Bekir'in erişemeyeceği yerlerdi oraları. Özal, kayırmacılığı ademi merkeziyetleştirdi. Bunu, yerel yönetimlerin devlet garantisi altında ithalat yapmalarına, yurtdışından kredi bulmalarına imkân tanımak suretiyle yaptı. Yerel Yönetim dediğiniz zaman, alınacak ambulans vardı, itfaiye aracı vardı, çöp kamyonu vardı, çöp istasyonu vardı. Geçen yüzyılın sonlarına doğru Eski Türkiye'nin ithalatının otuz milyar dolar civarında olduğunu hatırlayın. Sayın Yargıç, mümessillik

yüzde üç bıraksa, bu, yılda dokuz yüz milyar dolarlık bir kazanç demek oluyordu.

Eski Türkiyeliler, bu kazancı paylaşmak için birbirlerinin gırtlağına çökmüşlerdi. Meselâ, asfalt fabrikası gerekiyordu. O yıllarda bu sahada en iyileri İtalya ve Almanya'ydı, yapılacak iş, o ülkelerden mümessillik almaktı. Fabrikayı sattıktan sonra montajı gerekecekti. Bu yerli montajcılardan komisyon demekti. Fabrika çalışmaya başladığında mıcır, yani kaya kırma tesisi kurulacaktı, bu da mümessillik demekti. Sonra kayanın kendisi vardı, kayanın taşınması vardı. Bitum vardı, Arnavutluk ya da Romanya'dan ithal ediliyordu. Sonra asfaltı nakletmek için ısıtmalı kamyon ithali gerekiyordu. Dökmek için silindirden, spre-dere kadar ithal edilmek durumundaydı.

Eski İstanbul'un yollarının altyapısı kötüydü. Zamanın Belediye Başkanı Bedrettin Dalan diye birisi vardı, o adam, üsteki asfaltı kazımaya, altyapıyı iyileştirmeye karar vermişti. Kazınan asfaltın yeniden dönüştürülmesi, tekrar kullanılabilmesi için, bir re-cycling fabrikasına ihtiyaç vardı. Kazıma makinası ihalesi, kazınan asfaltı recycle edecek fabrikanın ihalesi, dönüştürülmüş asfaltı taşıyacak ısıtmalı kamyon ihalesi derken Bekir, koşuşturdu durdu. En küçük kardeşleri Ahmet aracılığıyla Alman Brown-Miller'in mümessilliğini aldı, ancak, ihaleyi İtalyan Marini'ye kaybetti."

Kadızade, "Devrim'i koleje göndermeyi aklına koyması da bu zaman, Sayın Yargıç," diye araya girdi, "ihaleyi kaybetmesinin asıl nedenini Almanlarla doğrudan konuşamamış olmasına bağlamış, dil öğrenmek için kendi yaşının geçmiş olduğuna hükmetmişti. Bekir, kızını İngilizceyi anadili gibi konuşur, kendisiyle birlikte çalışır, büyük işler başarır düşledi.

Düşü uzadı, uzandı ilk aşkı Mehin'i buldu. Bekir, uzun siyah saçlı, hafif çekik, siyah haleli gözlü güzeller güzeli kızının Mehin'in kopyası olduğuna karar verdi. Sanki, Devrim'in annesi, Müjgân değil de, Mehin'di. Sanki, Bekir, Mehin'le rüyalarında değil, gerçek hayatta birlikte olmuştu ve Devrim bu birlikteliğin meyvasıydı. Zamanla Mehin'in Bekir'in hayalindeki yüzü büsbütün geriye çekildi, yerini Devrim'inkine bıraktı. Devrim'in ilk aşkı gibi 'gururlu, özgüveni tam, özgür ve samimi' olması için gerekli tüm önlemleri almaya yemin etti. İngilizcenin

Fransızcadan daha geçerli olması nedeniyle Dame de Sion'u, Robert Kolej'le ikame etmeyi, ne yapıp edip kızı Amerikan okuluna göndermeyi kararlaştırdı. Piyano, öteki çocuklarının elinde oyuncak olacağı için almak işine gelmedi, ama Devrim, daha gitar derken, en iyisini getirdi. Sanat ve edebiyat sevgisini geliştirebilmesi için, konserler, konferanslar gibi etkinliklere katılmasını teşvik etti. Sanayi Mahallesi'nden bir an önce taşınma isteğinin altında da Devrim'in daha iyi bir muhitte büyümesi arzusu vardı."

"Bekir, ilk parasını çöp işinden kazandı. O yıllarda Eski İstanbul'un çöpleri nihai çöp sahalarına dökülür, çöpün zenginliğine göre, iki yüz-üç yüz milyar Türk Lirasına ihale edilirdi. Zeytinburnu'nun çöpü örneğin, bizim oraların çöpünü tutmazdı. Bizim çöpümüz ambalajlı çöptü, Zeytinburnu'nun çöpü gibi işe yaramaz kül değil, ihaleyi kazanan, çöplüğe çingenelerini, daha sonra Güneydoğu'dan göç eden Kürtleri sokar, karton, plastik, alüminyum gibi yeniden dönüştürülecek malzemeleri toplatırdı.

Ancak, çöpün nihai noktalara dökülmesi demek, çöp kamyonlarının günde en çok iki sefer yapabilmeleri demekti ki, ekonomik değildi. Böylece, Avrupa'da olduğu gibi ara istasyonlar kurulması noktasına gelindi.

Bekir, bu defa da Berliner Consult'ın mümessilliğini aldı. Berliner Consult, belediyelere çöp konusunda danışmanlık yapan firmaydı, ihaleye Japon Şinmeyva ile birlikte girdiler ve kazandılar. Bunu ara istasyonlardaki konveyörlerin ithali izledi. Kasımpaşa yolundaki ara istasyonu Bekir yaptı. Ancak, çöp işinden para kazanmayı alçaltıcı buluyordu, ilk fırsatta bırakmayı kafasına koymuştu. Beklediği fırsat, iflas etmiş bir fren debriyaj balata fabrikası halinde geldi. Şefik'in Suriyeli eniştesi, Said Mutaharri ile iki yüz bin lira sermayeli, yüzde elli biri Bekir'in olan bir ortaklık kurdular, batık fabrikayı aldılar.

Bekir, işçi sınıfıyla sonraları en rahat parayı kazandıran işi olduğunu söylediği fabrikada tanıştı ve kahroldu. Kahroldu, çünkü yüz kere söylemiş olmasına karşın, 'mesai sonunda makinaları temizleyip, sabah çalışmaya hazır halde bırakmıyorlardı.' Akort çalışıldığı için tek bir makinanın aksaması fabrikanın tümüyle durması demekti ve Bekir meselenin önemini anlatamıyordu. Fabrika durmuş durmamış, işçile-

rin umurlarında değildi, oysa bu işten ekmek yiyorlardı ve sokaklar işsiz insanlarla doluydu.

'Her sabah saat dört buçuk dedin mi ayaktayım, beşte evden çıkıyorum,' diye anlatıyordu, 'Sanayi'den Rami'ye iki saatte ancak gidiliyor. Yedide fabrikayı kendim açıyorum, bu beyler sekiz buçukta teşrif ediyorlar.'

Sayın Yargıç, amcaoğlumun kendisini 'Türk cinsinden olan kuldan' soyutlamasıyla sonuçlanan sürece tanık oldum. Bekir, 'Türk cinsinden olan kulun ayıbı odur ki çoğunun yaradılışı kunttur,' diyordu. Daha da ilginç olanı, Türklerin yüzde doksanının budala olduğunu iddia eden yoldaşı Aziz Nesin'den değil, Mercimek Ahmet'ten alıntı yapmasıydı, 'Yani, Türk, bir şeyi aklında tutamaz, bilgisizdir. Kibirli, heybetli, kişiliksiz, acı dilli ve sarhoş olurlar. Bahanesiz savaşanlardır. Gece çok korkak ve hem de yüreksiz olurlar, gündüzleri yaptıkları yiğitliği gece yapamazlar.'

'Eeee?' demiştim, 'Eeee?'

'E'si,' dedi, 'Makinasını temizlemeden bırakanı anında kapının önüne koyuyorum.'

'Peki, Sendika ne diyor bu işe?'

'Ne sendikası? Benim anam ağlamış, sendika sokar mıyım fabrikaya? Körkuyuluların tümünü silahlandırırım da gene sokmam! Geçen sabah duvarda bir yazı: 'Yaşasın MPLNX.' Tuttuğum gibi kulağından attım.'

Sayın Yargıç, Türklerin ahmak, budala oldukları saptaması, 90'lı yıllarda kötü beslenme gibi bilimsel verilerle doğrulandı, afazi desteğinde güçlendi, yüzyılın sonunda tartışmasız bir veri olarak kabul görüyordu. Bu 'bilgi'yi Bekir, çalışanlarını, Devrim, kendisini hiçe saymasının gerekçesi olarak kullandılar."

"Bunu iyi dinle Kuşçuk! Babamın en büyük düşü, içinde saunası olan tripleks bir ev yapmaktı. Evin çatı katında benim kendime ait balkonlu bir odam olacaktı. Balkonun demirlerine güller sarılacaktı. Mahallenin delikanlıları aşağıdan bana gitarla serenad yapacaklardı.

Babam bana bunları sabahları okula giderken anlatıyordu. Sonunda Sanayi Mahallesi'ndeki gecekondudan Kozyatağı'nda, dördüncü kattaki apartman dairesine taşındık. Tripleks değildi ama artık biz de bir ev sahibi olmuştuk. Ekim'le bana ait büyükçe bir yatak odası vardı. Toprak, henüz annemlerle yatıyordu ama onun olduğu söylenen bir başka oda daha vardı. Uzun bir süre, yeni evimizi Dördüncü Leventtekiler'le karşılaştırdığımda onlardan aşağı kalmadığını düşünüp mutlu olmuştum.

Robert Kolej zaten hayaldi ama annemin bütün gayretlerine karşın, Anadolu liseleri sınavlarını da kazanamadım. Şefik Amca sahiplerini tanıyormuş, o araya girdi, Özel İleri Koleji'ne kabul edildim. Yedek listelerinin çıkması geciktiği için, okula on gün geç başladım. O süre içinde arkadaş grupları oluşmuştu, ben yalnız oturuyordum. Daha kötüsü, derslerde epeyce ilerlemişlerdi. Yeni bir okuldu, ün kazansın diye dersleri gereğinden fazla sıkı tutuyorlardı. Kredi sistemi uygulanıyordu. Ötekilere ders seçmede yardım edilmişti Bense yapayalnız ortada kalmıştım, ilkokuldaki gibi sınıf öğretmeni de olmayınca, insanın şunu bunu yap diyen annesi, babası olması gerekiyordu ama benimkiler hem çok meşguldüler hem de dayak yemek korkusundan ben onları dışlamıştım. İstenmediğim duygusuna bu okulda da kapıldım. Üstelik derslerde ileri olduklarından, ne konuştuklarını da anlamıyordum. İlkokuldaki reçetemi burada da uygulamaya giriştim. Önceleri solcu takılıyor, öğretmenlerin sözlerini birtakım sloganlarla kesiyordum. Hiç gülmüyordum. Bir şey söyleseler, bin misli cevap veriyordum. Öğretmenler tırsıyorlardı. Ama solculuk söyleminin bu okuldaki çocuklar arasında tutulmadığını kısa zamanda öğrendim. Bu okuldaki çocuklar bön bön bakıyor, omuzlarım silkip uzaklaşıyordu. Oysa benim meselem de haftada bir birkaç saatliğine gördüğüm öğretmenlerle değil, bunlarlaydı.

Bu okuldaki çocukların olayı müzikti. Müzikken hepsi çok iyi anlıyordu. Rick Springfield, 'Born in the USA,' Madonna, 'Papa Don't Preach,' Lionel Richie, 'Hello,' bunların hepsini ezbere biliyorlardı. Kasetçilere gidip karışık kaset dolduruyorlardı. Teneffüslerde volkmen dinliyorlardı. Onlara kendimi kabul ettirmem için müzik öğrenmem gerektiğini düşünüyordum ama nasıl yapacağımı bilmiyordum. Sonra aklıma herkesinkinden daha kaliteli bir volkmenim olursa dikkatlerini çe-

kebileceğim geldi. Sony en tutulan markaydı. Müjgân'a Sony marka bir volkmen istediğimi söyledim. Çok pahalıdır diye kıyameti koparttı. Ben de babamın bir fabrikatör olduğunu, kızına bir volkmen alamıyorsa ona yuh olması gerektiğini söyledim, bağırdım, çağırdım. Volkmen, birkaç gün sonra geldi. Babam içine bir de kaset koymuştu, Çaykovski, 1812. Çağdaş Batı müziğini öğrenmem gerektiğini söyledi. Volkmeni almış, odama kapanmıştım. Ekim'in dokunmasına bile izin vermemiştim ama ertesi gün okula götürdüğümde Şule, 'Bu tam benim istediğim şey!' deyip elimden aldı. Babasına göstermek için kendi evine götürdü. Günlerce geri getirmedi, getirdiğinde de kulaklıkları kopmuş, kaset kapağı kırılmıştı. Kaset de ortada yoktu. Buna karşın, Şule'yle ilişki kurabilmiş olmaktan mutluydum.

Şule, sınıf başkanıydı. Kocaman göğüsleri vardı. Bizlerden büyük duruyordu. Tam olması gerektiği gibi giyiniyordu. Boğazlı, bol kazaklar, tişörtler, göğsünde tek harfli arma olan ceketler. Gömleğinin yakalarını kaldırıyordu, uçlarını kazağın altından dışarı çıkarıyordu. Ayaklarında kırmızı bilekli Converse'ler ya da Timberland loaferler vardı. Çorapları da tam olması gerektiği gibi bol ve düşüktü. Saçları kat kat kesilmiş, tiftilmişti. Bazen mandal tokayla tutturuyordu. Çeşit çeşit mandal tokası vardı. Dokuzuncu sınıflardan Altan diye Rob Lovve'a çok benzeyen bir sevgilisi vardı, bir tek gözleri renkli değildi. 501 Levis kotlar, sivri burunlu kovboy çizmeleri giyiyordu. Teneffüste Duran Duran dinliyordu. Amerikan sigarası içiyordu. Okula kendi motosikleti ile geliyordu. Motosikleti turuncuydu. Otomobil ehliyeti de vardı. Bazen Şule'yi de arkasına bindiriyordu. Şule, onun beline sarılıyordu. Öğretmenler görmüş görmemiş hiç aldırmıyordu. Kendisini herkese kabul ettirmişti.

Volkmeni geri getirdiği gün beni teneffüste yanına çağırdı, babasının kendisine de bir tane alacağını, benimkini Doğu-bank'tan alıp almadığımızı sordu. Bilmediğim için bir şeyler geveledim. 'Doğubank'taki mallar kaçak, akıllım,' dedi, 'Vergisiz olduğu için çok ucuz. Başka yerden almak enayilik.' Sonra da, 'Yanında ped var mı?' diye sordu. Oğlanlar kıkırdayınca, 'Ne gülüyorsunuz, 'lan? Aybaşıyız işte!' diye terslendi. Cesaretine hayran oldum. Birlikte tuvaletlere yürüdük. Şule, bir sigara yaktı, tuvalete öyle girdi. Kapıyı kapatırken, 'istersen, al bir tane,' diye seslendi. Bu, Şule'nin beni kabul ettiğini, arkadaş olduğumuzu gösteri-

yordu. 'Sağ ol,' dedim, ilk kez kendime ait bütün bir sigara yakıyordum. O akşam okuldan servise beraber yürüdük. Şule beni cumartesi öğleden sonra diskoya davet etti. Airport'u, '54'ten daha çok seviyordu. 'Beğenmezsek Diskoriyum'a geçeriz,' dedi. Üçte orada olmamız gerekiyordu, çünkü Şule'nin akşam sekizden sonra sokakta kalması yasaktı.

Müjgân'ın bana peki demeyeceğini biliyordum. Müjgân, hiçbir şeye peki demezdi. Hülyalar'a İngilizce çalışmaya gideceğimi söyledim, yediden önce evde olacağıma söz verdim, İngilizceyi yardım teklif edemesin diye özellikle seçmiştim. Hayır diyemedi. McDonald's henüz açılmamıştı, Kristal büfenin önünde buluştuk. Şule'nin grubu tam kadro oradaydı. Aralarına kabul edilmiş olmak beni çok mutlu etti. İki taksi çevirdik, Haydarpaşa'ya indik. Airport, Zincirlikuyu'daydı. Beşiktaş'a vapurla geçtik. Oradan yine taksiye bindik. Evden bu kadar uzakta olmak çok hoşuma gidiyordu, istesem İstanbul'da beni kimsenin bulamayacağı düşüncesi özgürlük duygumu arttırdı. Keyfimi kaçıran tek şey giysilerimdi. Oğlanların üstünde deri montlar vardı. Şule, fosforlu turuncu-yeşil karışımı bir anorak giymişti. Öteki kızların giysileri de çok moderndi. Onların yanında kendimi kötü hissediyordum. Evden çıkar çıkmaz, saçlarımı açmış, kendime esrarengiz bir hava vermeye çalışmıştım ama Müjgân'ın pazardan aldığı 501'in sahte olduğunu anladıklarından emindim. Tişörtü de beğenmemiştim. Giyim konusunda bir şeyler yapmam gerektiğine karar verdim."

"Sarp'ı ilk kez o diskotekte gördüm. Zayıf, uzun boyluydu. Düz sarı saçları uzundu. Başını her çevirişinde uçuşuyorlardı. Türk'e benzemiyordu. Gözleri maviydi. Kucağında bir gitarla oturuyordu. Uzun parmaklı elleri gitarın üstündeydi ama çalmıyordu. Dans da etmiyordu, konuşmuyordu da. Öylece oturuyor, etrafına bile doğru dürüst bakmıyordu. Fenerbahçe Lisesi'ndendi. Altan'ın çocukluk arkadaşıydı. Şule, kızlara yüz vermediğini söyledi, 'ibne galiba,' dedi. Ben inanmadım. Çok güzel giyinmişti. Çok temiz görünüyordu. Anorağının ön cebinde kitap taşıyordu. Göz ucuyla baktığımda, Kürşat Başar'ın 'Konuştuğumuz gibi Uzaklara' isimli kitabı olduğunu gördüm. Kalbim çarpmaya başladı. Kendimi Sarp'ın kullandığı bir motosikletin arkasına binmiş, onunla çok uzaklara giderken hayal ettim. Avrupa'ya, İskandinavya'ya, Amerika'ya giderken hayal ettim. Ne müthiş bir şey olurdu bu! Gözlerimi kitaptan ayıramıyordum. Yanaklarım heyecandan yanıyordu.

Sarp, aklımdan geçenleri okuyacak diye korkuyordum. 'Okumadınsa al, ben bitirdim,' deyince, kıpkırmızı kesildim. Sesi çok güzeldi. Fısıldar gibi, tane tane konuşuyordu. Onca gürültü içinde ne dediğini duyurabilmesinin inanılmaz olduğunu düşündüm. Sanki başka bir frekans kullanıyordu. Heyecandan konuşmamı şaşırdım, 'istemem,' dedim. Sarp, omuzlarını silkti, 'Sen bilirsin.' Çevreyle ilgilenmeye başladı. Ben ne yapacağımı bilemeden öylece dikiliyordum. Aklıma oturmak bile gelmiyordu. Sonra nereden çıktıysa çıktı, Tunç geldi, 'Hadi, dans edelim,' dedi. Tunç, benden kısaydı. Çocuktu. Futbol hastasıydı. Sarp'ın önünde beni dansa kaldırdı diye çok bozuldum. 'Ben dans etmem!' dedim. Tunç, 'Öyleyse buraya neden geldin,' dedi, ki haklıydı. Ama benim de kendimi Sarp'a kabul ettirmem gerekiyordu, 'Küçük burjuva gençliği nasıl eğleniyor, görmeye geldim,' dedim. Tunç şaşkınlaşıp, Sarp gülünce bu raundu kazandığımı anladım. Sarp'ın dikkatini çekmeyi başarmıştım.

'Dans etmeyi sevmiyor musun?' diye sordu, Tunç uzaklaştıktan sonra.

'Anlamsız buluyorum,' dedim, 'Böyle tepinmeyi anlamsız buluyorum.'

'Peki, sen ne seversin?'

'Ben, doğayı severim. Ağaçları, hayvanları, çiçekleri severim.'

Sarp'ın yüzüne alaycı bir ifade geldi, 'Demek, romantiksin!' dedi, 'Dikkat et, duyguların seni dolduruşa getirip, dengeni bozmasın.'

'Sen doğayı sevmez misin?'

'Doğa sevilecek ya da sevilmeyecek bir şey değildir,' diye esnedi, 'Doğa bir imalathanedir, insanlar da onun işçileri.'

Ne dediğini anlamaya çalışıyordum, 'istersen kitabı al,' dedi tekrar. 'Ama sana geri veremem,' dedim, 'Bir daha ne zaman buraya gelirim belli olmaz.' Diskoya sık gelip gelmediğini öğrenmek istemiştim, ya da başka bir yerde onu görüp göremeyeceğimi. Ama, 'Geri vermesen de olur,' dedi, 'Faydasız bir kitap zaten. Romantik. Bilim Teknik varken, bu zamanda böyle şeyler okunmaz.'"

'Sen, fen bilimlerine mi meraklısın?'

'Fen bilimleri diye soyut bir şey yok. Bilimlerin adları var. Hangisini soruyorsun?'

'Matematiği soruyorum.'

'Matematiğin de adları var,' dedi Sarp, 'Aritmetik mi, geometri mi, cebir mi, kalkül mü, hangisini soruyorsun?'

'Amma da ukalasın!'

Omuzlarını silkti, 'Önemli değil. Yaşayacak olduğum zaman parçası sonsuzluğa oranla o kadar marjinal ki, ukala olmuşum olmamışım önemli değil. Hiçbir şey önemli değil.' Başını çevirdi, dans edenleri seyretmeye koyuldu.

Sesinde üzüntü olduğunu duyumsadığımı sandım, kalbim yepyeni bir enerjiyle çarpmaya başladı. Hasta olduğuna, yaşayacak pek az bir zamanı olduğuna karar vermiştim. Dans etmemesinin nedeni de bu olmalıydı. Yüzünün beyazlığı da iyi olmadığını gösteriyordu. Şule'nin bu gerçeğin farkına varmamış olması belli belirsiz bir üstünlük duygusu uyandırdı.

'O kitaba bir bakmak istiyorum,' dedim, 'Cumartesi'ye getiririm.'

'Tamam,' dedi. Böylece, bir hafta sonra buluşmak üzere söz-leşmiş olduk."

"Kitlelerin siyasi hayattan bütünüyle mahrum bırakıldıkları bir dönemdi. Emeklerinin muhtelif hükümetler tarafından yağma edildiği, bir lokma ekmek için baskı gruplarına, çetelere sığınmak zorunda kaldıkları bir dönem.

Neo-faşizmin her türlü sorumluluk duygusundan uzak yandaşları kişisel çıkarları hatta kaprisleri uğruna ülke insanlarını her an gözden çıkarmaya hazırlardır. Devlet memurları, 1860'ların Çarlık Rusya'sından bu yana hiçbir ülkede, hiçbir dönemde görülmedik biçimde çalıyor, nüfuz ticareti yapıyorlardı. Sermayeyi halka yaymak gibi bü-

yük ümitlerle kurulan Borsa, sayıları bir elin parmaklarını geçmeyen spekülatörlerin tekelinde küçük tasarrufçuyu soyuyordu. Mafya, en küçük üretim birimlerine kadar sızmıştı, haraç vermeden sokak köftecileri bile çalışamıyorlardı.

'Nihilizm' kelimesini biz Turgenief'ten öğrenmiştik, Sayın Yargıç, 'Babalar ve Çocuklar'ın Bazarof'undan öğrenmiştik. Nasıl bir yıkım olduğunu ondan bir asır sonra, 1980'lerden itibaren yaşadık. Rusya'daki gibi felsefi ve edebi bir hareket olarak başlamadı, hayır, işçi sınıfının toprak köleliğinden kurtulması gibi istenir bir sürecin sonucu da değildi. Nihilizm bizde dini, milli, ahlaki, siyasi, sosyal hatta bilimsel inançları defalarca yıkılan Türkiyeliler'in yeni aldatılmalardan korunabilmek için ne kadar saygın oldukları iddia edilirse edilsin, tüm otoriteleri, tüm ilkeleri inkâr etmeleri şeklinde ortaya çıktı. Gençler zihinlerini her türlü bağımlılıktan kurtarmaya çalışıyorlardı, bağımlılıktan ve bağımlılığın dayatacağı sorumluluktan. Bireyselleşme, toplumun, aile hayatının, dinin, dilin, ideolojinin dayattığı manevi sorumluluklardan kurtulmanın diğer adıydı. Türk nihilizmi, izleyecek büyük drama, ülkenin parçalanmasına da öncülük etti.

Erdoğan Olgun'u ismen tanırdım. Sarp'ın onun kardeşi olduğunu sonradan öğrendim. Babalarının hariciyeci olması nedeniyle çocuklukları yurtdışında geçmişti. Erdoğan, babası emekli olup aile Türkiye'ye döndükten sonra da yurtdışında kalmış, yükseköğrenimini Fransa'da tamamlamış, orada öğretim üyesi olmuştu. Sarp, henüz on iki yaşındaydı, onu beraberlerinde geri getirmek, İstanbul'da okula vermek durumunda kalmışlardı. Nefret etmişti. Kabalıktan, öğretmenlerinin resmi tavırlarından, 'efendim'li konuşmak zorunluluğundan, atmosferin genel abukluğundan. Öte yandan, görevleri gereği hemen her gece bir davette olan Bay ve Bayan Olgun'un çocuklarını muhtelif elçilik görevlilerinin büyüttükleri de söylenebilirdi. Çocukları ile yeterli doğrudan temasları olamamıştı. Bu nedenle olacak, Sarp'ın giderek suskunlaştığını, içine döndüğünü gözlemleyemediler. Üç yıl kadar süren sessizlik döneminden sonra ağzını açtığında oğullarını tanıyamamışlardı.

O mahut yılbaşından birkaç ay sonraydı, Sarp'ı bana Devrim getirdi. Ailesindeki okur-yazar kadınla övünmek istediğini hissettim. Kitap-

lığı gösterdi. Çay servisini kristal ve gümüşleri kullanarak kendi eliyle yaptı. Delikanlının etrafında döneniş biçiminde Bekir'in Mehin'e duyduğu hayranlığı hatırlatan bir şeyler vardı. Buna karşın, Sarp, etkilendiğini belirten en ufak bir tepki vermedi. Tersine, bu-iş-bitse-degitsek der gibi bir hali vardı. Benimle çatışması, nereli olduklarını sormamla başladı, iyi hatırlıyorum, omuzlarını silkmiş,

'Önemi yok,' diye terslenmişti, 'insanların nerede doğmuş olmalarının bir önemi yok.' Öylesine ödünsüz bir tavır takınmıştı ki, 'Öyle mi düşünüyorsun, oğlum,' demekten başka seçeneğim kalmamıştı. Bu defa da 'oğlum' kelimesine taktı. Bir punduna getirdi, 'oğlum' hitabının 'kişiliğimdeki feodal unsurların sürekliliğini' kanıtladığını söyledi. Oğlum olmayan birisine 'oğlum' demekle, kişiliğimdeki gizli üstünlük duygusunu açık ediyordum.

Sarp'la aramızda oluşan gerginliği tırmandırmamak için konuyu değiştirmiş, Devrim'e Bekir'in nasıl olduğunu sormuştum ki, kızın, Sarp'a ortak bir espriyi paylaşır gibi gülerek göz attığını gördüm,

'Hayırdır?'

'Fabrikadaki hali aklıma geldi de, ona güldüm,' dedi Devrim, 'Yağın, pisliğin içinde sinek kaydı tıraş olmuş, ipek takım elbiseleri ile geziniyor! Gecekondu sosyetesi! Sarp'a, Orhan Veli'den şiirler okudu, değil mi Sarp?'

'Romantik bir adam,' dedi Sarp, gözlerini bu konunun kapanmasını istermiş gibi kaçırarak, 'Benim babam da böyledir. Şiir okurken öyle heyecan yapar ki, dengesi bozulur.'

'Şiir sevmiyorsun, anlaşılan?'

'Bütün şairleri üst üste koysanız, bir ayakkabı tamircisi etmezler,' dedi delikanlı, küstahça, 'Neye yarar ki şiir? Anlamsızlık, romantizm, yozlaşma, güzel sanat denilen şey.'

'Gitar çalıyorsun ama?'

'Gitar çalmak mühendisliktir. Sanat değil. Müzik yapabilmek için notaların yüksekliğini, şiddetini, tınısını matematiksel olarak hesaplamak gerekir. Beni ilgilendiren de bu.'

Materyalist olduğunu anlatmaya çalıştığına hükmetmiştim ki, fabrikadaki işçiler hakkında beni şaşırtan bir aşağılamaya girişti,

'Kaşarlanmış tembellere benziyorlar. Ustabaşıları da ya geri zekâlı ya da üçkâğıtçının allahı. Çarıklı erkânıharpler. Bekir Bey'i soyuyorlar, besbelli.'

'Görüyorum ki, sen işçi sınıfı hakkında da olumlu düşünmüyorsun?'

'işçi sınıfı kendi hakkında olumlu düşünmüyor ki, ben düşüneyim!' diye yapıştırdı, 'Kendilerine başkan seçtikleri adamları görmüyor musunuz?'

'Olumlu olduğunu düşündüğün bir şey var mı?'

'Bu ülkede mi? Hayır yok. Liberalizm, sosyalizm, ilericilik, gericilik bir sürü boş lâf! insanların aklını karıştırmaktan başka hiçbir şeye yaramıyorlar.'

'İyi de bunlar kendiliğinden ortaya çıkmadı, insan deneyiminin sonuçları olarak ortaya çıkan düzenlemeler bunlar.'

'Beni hiç ilgilendirmiyorlar,' dedi Sarp, 'Yemek yemek, çiftleşmek için bunları bilmem gerekmiyor.' Devrim'in, yılbaşı gecesi 'Niye doğrusunu söylemiyoruz, sanki? Hayvanız işte!' diye haykırdığını hatırlıyordum: 'istesek de istemesek de, hayvanız! Yemek ve çiftleşmek için yaşıyoruz!'

Darwin'i inkâr edecek halim yoktu, ama 'Yemek ve çiftleşmek de emek ister,' diye hatırlattım, 'Ne ki, başkalarının hazırladığı bir sahnede, emek vermedikleri bir sahnede oynayanlar, kulisteki emeğin farkına varmazlar.'

'Yeni Dünya Düzeninde emek diye bir şey yok ki, İmre Teyze,' diye araya girdi Devrim, 'insanlar para kazanmak için alın teri dökmüyorlar ki!'

'Ne yapıyorlar? Hayatlarını nasıl kazanıyorlar peki?'

'Akıllarına bir şey geliyor, onu yapıp kazanıyorlar. Örneğin, bir moda defilesinde giysinin kuşağını şuradan değil buradan bağlıyorlar, milyarlarca dolar kazanıyorlar. Sanal emek.'

'Ya da falanca ülkede yerlilerin yemedikleri bir yaratığı üç kuruş beş paraya yine onlara toplatıp, yiyen bir ülkeye ithal ediyorlar. Mare diye bir İtalyan firması var, amcam orada hukuk müşavirliği yapıyor. Adamlar köylüleri topluyor, Çanakkale'deki bütün kumsalları taratıyor, tonlarca kum midyesini kaldırıp İtalya'ya götürüyorlar. Köylülerin paralarını da vermiyorlar, vergi de vermiyorlar. Bu mu emek? Bu emekse, zengin tüketicilere jigololuk hizmeti sunmak da emek. Bütün bu lüzumsuzluklar, 'üretim' sayılıyor.'

'Sizin üretim dediğiniz eylem biçimleri tükendi teyze!' diye ekledi Devrim, 'Sizin kuşağınızın 'üretim' olarak yücelttiği şey, anlamsız bir koşuşturma. Erdoğan Abi'nin dediği gibi, mancınık imalatı. Anlamsız bir uğraş.'

'Ya baban? Sence baban emeksiz mi kazanıyor?'

'Bekir, emek verdiği süreçte hiçbir şey kazanamadı,' dedi Devrim, az çok beklediğim gibi, 'inşaatta amelelik yaparken açtı. Ama şimdi bak, banka satın alıyor.'

'Ne bankası?' Gerçekten de çok şaşırmıştım.

'Oceanic Bank Limited' dedi, beni hayretlere düşüren bir kesinlikle, 'Saint Vincent Adası, British West Indies'de.' West Indies'in neresi olduğunu hatırlamaya çalışıyordum, onu da açıkladı, 'Batı Hint Adaları. Var ya hani. Bahama, Bermuda, Jamaika, Şeytan Üçgeni, oralarda.'"

"Akıl almaz bir iddiaydı, buna karşın, kızın yalan söylemediğini hissediyordum. Bir şeyleri yanlış anladığını, biraz da Sarp'ı etkilemek için belki, abarttığını sanıyordum. Oysa öyle değildi. Olayın gelişmesi de şöyle: Bekir, fabrikatörlüğün yanı sıra para satmaya başlamıştı, ön finansman parası. Kara parayı ya da Almanya'daki işçilerin ak birikimlerini, Türkiye'de finansman ihtiyacı olanlara pazarlıyor, aradan komisyon alıyordu. Bu işte de bütün yaptığı, alıcı ile satıcıyı bir araya

getirmekti. Satıcı, parayı bir kuryenin bavuluna dolduruyor hava, deniz ya da kara yoluyla, alıcıya ulaştırıyordu.

Günün birinde, 1990 Eylülü'nde, bu iş dolayısıyla tanıştığı bir Pakistanlı -Bekir, adama İngilizler gibi 'Paki' demeyi öğrenmişti- Bekir'e Lahor'da inşa edilecek beş yıldızlı bir otel için inşaat malzemesi temin edip edemeyeceğini sordu. Bekir, adamın teleksle geçtiği listeyi araştırdı, birkaç gün sonra da teklifini gönderdi. Teklifi kabul edilip, ön yeterlilik lisansını alınca, söz konusu Paki'ye de mümessillik verdi. Böylece hem otel sahiplerinden hem de Bekir'den para alan Paki, işe daha sıkı sarıldı. Otel sahiplerini yüzme havuzunun yanı sıra bir de Türk hamamı inşa etmeye ikna etti. Bekir, mermer temin etmeye girişmişken, Paki, yeni bir teleksle bir de Türk hamam mimarı istedi. Bir ay kadar sonra Bekir, çantasında Marmara mermeri örnekleri, Mimar Hamdiye Hanım'la birlikte Karaçi'ye uçtu. 'Nereden nereye!' demişti kendisine, 'Nereden nereye!'

Afganistan'ın Rus işgalinden kurtulmak için çabaladığı yıllardı. Pakistan, Afgan direnişçilerine silâh yardımı yapıyordu. Karaçi'de buluştuklarında Paki, bu defa da Bekir'e Türkiye'de askerlerle ilişkisi olup olmadığını sordu. Bekir, tanıdığı subayların cezaevi görevlilerinden ibaret olduğunu söyleyecekken, kendisini tuttu. Şefik'in amcasının subay olduğunu hatırlamıştı, 'Olabilir,' gibisinden bir şeyler geveledi. Adam bunun üzerine Bekir'den Afganistan'a gönderilmek üzere silâh temin etmesini istedi. Bekir, konuyu araştıracağına söz verdi, İstanbul'a döndü, Şefik'i buldu, meseleyi anlattı. Üç milyon dolarlık bir deneme teklifiydi. Neresinden bakılsa yedi-sekiz yüz bin dolar bırakacaktı. Komisyonu paylaşmayı kararlaştırdılar.

Emekli Albay Yılmazer'e ülke çıkarlarını öne çıkaran bir konuşma ile açıldılar. Yılmazer, yetkili mercilerle temas etti. Acil durumlarda kullanılmak üzere Türkiye'nin çeşitli yerlerinde toprak altına gömülü silâhların o günlerde yenilendiğini, eskilerinin -ikinci Dünya Savaşı'ndan kalma O-1'ler- satılmasında bir mahzur olmadığını saptadı. Ancak, Türkiye'nin Afganistan'a gönderilmek üzere Pakistan'a silâh satması Rusya ile ilişkilerini zora sokacağından, malın üçüncü bir ülke üzerinden gönderilmesi gerekiyordu, İstanbul'dan yüklenen gemi bir

üçüncü ülkeye gidiyormuş gibi yola çıkacak, açık denizde dümen kırıp Pakistan'a yönelecekti.

Bekir'in yardımına yine Almanya'daki kardeşi Ahmet koştu, İngiliz vatandaşı bir Kıbrıslı Türk bulundu, Esman Abdullah. Esman, Batı Hint Adalarında satılık üç müflis banka saptadı. Bunlardan altmış beş bin dolarlık Oceanic Bank en uygunuydu. Ahmet, beş bin dolarlık depozitoyu Almanya'dan gönderdi, bankayı kapattılar. Bekir, paranın geri kalanını ortağı Said Mutaharri ile birlikte denkleştirebileceklerini düşünüyordu. Böylece, Paki'lere akreditif açabilecekler, ödeme Oceanic Bank'tan, Birleşik İsviçre Bankası, UBS aracılığı ile Ziraat ya da İş Bankası'na havale edilebilecekti.

Bekir, banka sahibi olmanın sayısız yararlarını sayıp döküyordu. 'Yurtdışı müteahhitlik patladı, bak,' dedi ortağına, 'Herifler teminat mektubu bulamıyorlar. On milyon dolarlık mektup versek, şu kadar para yapar! Bankayı batırsak ne yazar? Ha?'"

"Devrim, 'Bekir, aklını sikine karıştırmamakla övünür,' diye açıkladı, 'Dost tuttuğu karılara beş kuruş koklatmamakla övünür. Kendisi Mutaharri Efendi gibi cebi para görünce önce arabayı sonra da karıyı değiştirmezmiş! Meğer babam İngiltere'yle teleksleşirken, Mutaharri andropozda, yirmilik sekreteriyle -kendisi ellinin üstündeydi- işi pişirmiş! Suriye uyruklu olduğu için adamın şirketteki hissesi karısının üzerinde. O da sevgilisini kızı olarak tanıtıp, bankalardaki ortak hesapları boşaltmış. O zamanın parasıyla üç milyon sekiz yüz bin lira! Anında kıza bir köşk, altına da bir araba! Bekir, deli danalar gibi bankalarda, 'Tek imza yetkisi bende! Nerede kaşe, nerede imza, nerede imza sirküleri! Bunlar yoksa çekler kellem yekun olur! Nasıl ödeme yaparsınız!' diye bağırıyormuş, ama burası Türkiye, Türkiye'de hiçbir kuruma güvenilmez! Atı alan Üsküdar'ı çoktan geçmiş. Haydi, Adliye'ye, baro odasına dalıyor, 'Hanginiz avukat?' iki yeni mezun kızın üstüne yürüyor, 'Çek iptal davası!' Kızlar tuvalete gidiyoruz diye kaçıyorlar.

O arada Graham Kitchener'den, Oceanic Bank'ı satan adam, teleks üzerine teleks, ille de Türkiye'ye gelecek, işi bağlayacak. Bekir, bir kaçıyor, iki kaçıyor, sonunda, 'Battı balık yan gider, o da gelsin anasını satayım!' Şefik Amca'dan üç yüz bin lira borç aldı, adamın uçak biletini

gönderdi: TK 992. Carlton'da yer ayırttı, o da borç. Tam o sırada eve haciz geldi, Müjgân kuduruyor,

'Altımızdan döşeğimizi alıyorlar, sen Carltonlar'da fink atıyorsun!'

Gittik, adamı alandan aldık. Bekir akıllanmış, Graham'ı kıyıdan, dosdoğru Bebek Otel'e götürdü! Kahire gibi, Riyad gibi bir yer beklerken adam, Nisan'da Boğaziçini görünce salağa döndü. Barda oturuldu. İçkiler içildi, sonunda İngiliz çantasına davrandı, dosyayı çıkardı, açtı, 'Now we can proceed!'

'Söyle ona, hiçbir şeye başlayamayız,' dedi babam, kafayı bulmuş, sırıtıyor, 'Çünkü benim beş param yok!'

Adamın ağzı açık kaldı, Peki, beni niye davet ettiniz?'

'Tanışmak istedim,' dedi Bekir, 'Kendisiyle tanışmak da bir yatırım sayılır.' Döndü, adamın dizine bir şaplak attı, 'Hadi, boşver! Yemeğe gidelim!'

Adam iyice şapşallaşmıştı, kuzu kuzu geldi bizimle Carlton'a. Haydi, yeniden içkiler derken adamakıllı kafayı bulduk. Sabahın dördüne kadar, bir sohbet, bir sohbet. Bekir, İngiliz'e sarıldı, fıkra anlatıyor,

'Kızılderili şefinin oğlunun karısı Tipi doğuruyor. Oğlu, babasının çadırına gidiyor, 'Baba, çocuğa ne isim vereceğiz? Bu komik Kızılderili isimlerini nereden bulacağız?' Şef, piposunun dumanını üflüyor, 'Oğlum, ne zaman ki sancı çeken anne çocuk doğurur, ilk gördüğü şey neyse çocuğa onun adını verir. Örneğin, senin kız kardeşin doğarken koşan bir geyik gördü, kız kardeşinin adı 'Koşan Geyik.' Ben doğduğumda gökyüzünü dev gibi siyah bulutlar kaplamış. Benim adım da 'Büyük Şef Siyah Bulut' olmuş. Şimdi anladın mı oğlum, Düzüşen Köpekler?'

Ben çeviriyorum, Graham gülmekten yerlere yatıyor. 'Seni sevdim!' dedi Bekir'e, 'Bankayı unut, gel seninle başka bir iş yapalım.'

'Tamam,' dedi Bekir, 'Bir kadınlar bankası kuralım. Çalışanları, mudileri hepsi kadın olsun. Mekke, Medine, dolaşıp para toplayalım. Sen İngiliz'sin, Araplar sana inanırlar.'

'Gel, sen bana başka bir şey yap,' dedi İngiliz de, 'Madem askerlerle yakınlığın var, bize Ağrı Dağı'nda araştırma izni al! Bak, ben Batı Hint Adalarında kurulu dört yüz bankanın mali müşaviriyim. Amerika'da bir vakıf var. Beş büyük A.B.D. üniversitesi destekliyor. Vatikan destekliyor. Batı Hint Adaları Bankalar Birliği olarak biz de destekliyoruz. Vakfın iki İngiliz kurucusundan birisi benim. Şimdi biz, Türk hükümetine beş milyon dolar verelim, bize Nuh'un Gemisi'ni arama izni versin, istediği gibi de denetlesin bizi.'

Geminin kalıntılarını bulacaklarını, karbon 14 metodunu kullanarak analiz yapacaklarını filân anlattı. Dinledik.

'De ki, buldular Nuh'un Gemisi'ni, sor bakalım ne yapacaklarmış?' dedi Bekir. Sordum, 'Siz bir düşünün!' dedi adam, kurnaz kurnaz. Düşünemedik.

'Biiir, Darwin ölecek!' diye başladı, 'İkiii, biyoloji yeni baştan yazılacak. Üüüç, Allah yeniden doğacak. Döööort, Kilise güçlenecek! '

Bekir sersemlemişti, 'Peki, bu işten onların kazancı ne olacakmış?'

'Altı yüz milyon dolar!' dedi adam, 'Bankalar Birliği olarak biz altı yüz milyon vergisiz doları cebe indireceğiz! Düşünsenize, Âdem'in After Shave'i, Havva'nın parfümü, tişörtleri, kitapların, fotoğrafların telif hakları, filmler! Sen" söyle!' Babam kulaklarına inanamadı, 'Duydun mu?' Bu kez onun ağzı bir karış açık, 'Herifler minare biz maydanoz!' diye söyleniyor.

Graham devam ediyor: Playboy dergisiyle ön anlaşma yaptık. Nuh'un Gemisi'nin parçalarının replika taklitlerini yapacaklar, Christmas zamanı hediyelik eşya olarak satılacak. Bir de Ağrı Dağı'nın taşlarını ambalajlayıp satabiliriz. Düşünsene, tonlarca çakıl, tekini bir dolara versek, ne yapar!'

'Herifler minare biz maydanoz!' dedi yine babam, hayran hayran.'"

"Hacizdiler ikinci kez gelip, buzdolabını da götürünce, Müjgân, Bekir'i evden kovdu. Bana dokunmaya cesaret edemedi, Ekim'i kolejden aldı, 100. Yıl Lisesi'ne verdi. Dördüncü katta oturduğumuz için artık hırsızdan korkmuyordu, Mustafa'yı da istemedi.

Babam, yazıhanesine taşındı. Kışa doğru, kirayı ödeyemeyecek hale gelince tekstil işi yapan bir arkadaşının Mercan Yokuşu'ndaki işyerine geçti. Çünkü orada teleks vardı, kendi teleksi faturasını ödeyemediği için kesilmişti. Teleks babamın eli ayağıydı, inşaat malzemeleri işini de, yurtdışından para getirme işini de teleksle yapıyordu. O arkadaşı, sonradan ANAP'tan milletvekili oldu, işyerini aynı zamanda garsoniyer, olarak kullanıyordu, içeriye kadın attığı geceler, Bekir, yazıhanenin altındaki birahanede sabahlardı. Düzensiz beslenme, uykusuzluk, içki derken, hastalandı, sonradan tüberküloz teşhisi kondu.

Sarp'la birlikte ziyaretine gittiğimizde tanıyamadım, o kadar zayıflamıştı. Buna karşın, Ağrı Dağı hayalleri kurmaktan geri kalmıyordu. Arkadaşının Ankara'da olduğunu, meseleyi Özal'a açmaya söz verdiğini anlatıyordu. Turgut Özal akıllı bir adamdı, mutlaka yardım ederdi - ama etmedi, o da başka. 'Manyak mısın, oğlum, bir de bana Türkiye'nin taşını toprağını sattı mı dedirteceksin?' demiş.

Öyle uçmuştu ki, Sarp'la ikimize yeni kuracağı şirkette iş teklif etti. Bir maden dedektörü getirttiğinden, Haliç'te batık arayacağından bahsetti. Amerika'da, günde otuz iki konut üreten bir inşaat şirketi ile teleks yazışmalarını gösterdi. Türkiye'nin konut sorununu çözeceklerini söyledi. Bu arada, halkın barınaksızlığıyla ilgili bir vatan millet nutku atmaktan geri kalmadı. Babama göre Güneydoğu sorununun altında da bu yatıyordu. Mustafa Kemal'in, 'Askeri zaferler iktisadi zaferlerle taçlandırılmadıkça başarı mümkün değildir' sözlerini hatırlattı.

'Siz bilmezsiniz, bizim zamanımızda Bal Mahmut diye sohbetleriyle ünlü bir adam vardı. Konuşurken dilinden bal damlarmış, onun için Bal Mahmut derlerdi. Bu Bal Mahmut bir gün Ankara'da, Kızılay'da Falih Rıfkı'ya rastlamış, soruyor, 'Gazi Hazretleri nasıl bir adam?' Falih Rıfkı da diyor, 'Adam minare biz maydanoz.' Doğru söylüyor, Mustafa Kemal minare biz maydanoz.'

Atatürk iktisadi zafer demiş diye, Bekir, ilerici liberal oldu. En azından o gün öyle oldu. Buna da Sarp dayanamadı, 'Ben sizin yerinizde olsam yurtseverlik, kahramanlık gibi işe yaramaz, aptal kavramlara takılacağıma işime bakarım,' dedi, 'Türkiye'de tek bir dernek, tek bir girişim yok ki, üçkâğıtçı olmasın. Rüşvet, adaletsizlik kol geziyor.

KİT'ler iflas ediyor çünkü yöneticiler namussuz, işçiler adi, köylüler bedavacı. Şehre geldiler de gördük, Anadolu köylüsünün ne mal olduğunu. Soymaktan zevk alıyorlar çünkü, bedava sirke baldan tatlı. Devleti, olmazsa komşularını, o da olmazsa, öz babalarını soyuyorlar. Ha, bir de Bülent Ersoy'u. Geçen gün kadınlar matinesinde herifin memelerini açtırdılar, daha da bağırıyorlar, 'Aç! Aç!' Ameliyat yerini göreceklermiş. Bunlar kendilerine 'aile kadını' diyen gecekondu yosmaları. Aile denilen kurum baştan aşağıya kandırmaca. Üçkâğıtçılık,' Son cümleyi söylerken, sözlerinin kanıtı olarak, Bekir'e yattığı yeri göstermek ister gibi etrafına bakınmıştı.

Babamın Müjgân neyse ne de, kardeşlerimin nasıl olduklarını sormamış olduğunun ayırdına vardım. Umurunda bile değildik. Hiçbirimiz. Aslında Sarp'ı da dinlemiyordu.

'Bak, ne aldım,' dedi, Nilüfer'in son kasetini göstererek, 'Kim arar seni kim arar? Vefasız olanı kim arar? Seni bir gün görmesem... Bayılıyorum bu kadının sesine! Başka bir ülkede doğmuş olsaydı milyarder olurdu.'

'Senin ihtiyar basbayağı romantik! dedi Sarp, çıktıktan sonra. 'O kuşağın hepsi böyle. Romantik bunaklar.'

Sarp'ı çok akıllı buluyordum. Onunla ters düşmek istemiyordum ama babama bunak demesinin haksızlık olduğunu düşünüyordum. 'Bekir, senin sandığın gibi birisi değil,' dedim, 'Herkes gibi onun da yamuklukları var ama geldiği yeri düşünürsen hak verirsin.'

'Osuruktan tayyare,' dedi Sarp, 'Geldiği yer filân! Sonuçta herkes bir yerden geliyor. Her insan kendisini dönüştürmek zorunda. Takıntılarını, anlamsızlıklarını yenmek durumunda. Her koyun kendinden sorumlu.'

'Bekir, kendisini dönüştürmeye gayret ediyor ama,' dedim, Gül'le basıldıktan sonra benimle psikologçuluk oyunu oynamasını anlattım.

'Freud kim biz kim?' dedi Sarp, 'Önce okuma öğrenelim de sonra. Gevezelik bütün bunlar. Hiçbirine inanmıyorum.'"

"Osman Amca köyden Bekir'i düştüğü kuyudan çıkarmaya geldi. Müslüman Marketler Zinciri'ne kaptırdığı parayı kurtarıp, Bekir'e vermek niyetindeydi ancak araştırmadan, meselenin başını sonunu öğrenmeden değil. Müjgân'ın 'inim inim inletmek' diye nitelendirdiği bu süreçte çoğunlukla Mustafa'nın Laleli'de ortak olduğu konfeksiyon mağazasına takıldı. Minsk'li 'uçitel-nitsa,' anaokulu öğretmeni Natalia Valentina Zozulya ile burada tanıştı.

Nataşa Valentina, o yıllarda otuz beş-kırk yaşlarındaydı. Yatalak anne, votka bağımlı baba, kadın var gücüyle para yapmaya çalışıyordu. Osman Amca, Nataşa'ya sırılsıklam âşık oldu.

Sayın Savcı, o âşık, ben hayran oldum, Rus kadına. Cömertliğine hayran olmuştum. Bedenine dair cömertliğine, bedenini sofra başında yemek dağıtıyormuş kadar rahat sunabiliyor olmasına. Haz vermekten duyduğu mutluluğa. En ufak bir utanç, en ufak bir suçluluk duymadan hayatında hazlara yer açışına. Saksıdaki sardunyanın sararan yapraklarını temizliyormuşcasına doğallığına. Osman Amca'ya gösterdiği esprili özene. Onu gerçekten sevebilmiş olmasına hayran olmuştum.

Zozulya, Osman Kuran'ın erkekliğine yönelen ilk ve tek kadındı. 'Çok iyi bir adam! Çok nahif, çok terbiyeli, çocuk gibi!' diyordu, Osman Amca için. Bana ihtiyarın yatakta yeni yetme bir delikanlı kadar ürkek, masum ve minnettar olabileceğini düşündürmüş, amcamın şükran duygularını nasıl göstereceğini bilemeyip, şaşkınlaşacağını tasavvur edince de yüreğim burkulmuştu.

Şimdi artık buradan, Edirne Islahanesi'nden baktığımda, başta ben, kendi ailemin kadınlarından çok daha gelişmiş olduğu apaçık görünüyor Nataşa'nın. Özellikle de hatırladığım bir öğleden sonra var ki, kadının sabrına, iyi niyetine, öğrenme isteğine hayran olmuş, ona kıyasla kendimi ukala, cadı hissetmiştim.

Mustafa'nın ortak olduğu binlerce penyenin tıklım tıkış sarktığı o dükkânlardan biriydi. Camla ayrılmış ofis bölümünde Osman Kuran, ortağı Ali Rıza, onun Gürcü çevirmeni, Natalia Valentina Zozulya ve ben oturuyorduk. Osman Amca'nın parasını kurtarması için tutmasını önerdiğim avukat arkadaşla buluşacaktık, randevu saatine kadar zaman öldürmek için uğramıştık. Ben öyle sanıyordum. Osman'ın Zozul-

ya'yı görmek için yanıp tutuştuğunu bilemezdim. O gün orada, yaşlı adamın Nataşa'ya duyduğu aşkı bildiği tek yöntemle ilân edişine tanık oldum. Osman Amca, Gürcü çevirmene döndü, "

'Söyle ona, ticaret, zanaattır diyeceğin bir iş değildir, emme Şimalde olan nimeti Cenuba, Cenubta olan nimeti Şimale iletmek de iyidir,' diye başladı, 'Gerçek gözüyle bakarsan, bezirgânlığın töresi, sanatkârlığın töresinin aynıdır. Bezirgânlığın bir kısmı, Ali Rıza gibi bir yerde oturup iş görmektir. Bir yerde oturur, değeri düşmüş malı alır saklar, değeri artınca fazla fiyata satayım diye. Bir kısmı da, Madam Nataşa gibi misafir olup, kazanç için ilden ile gezmektedir. Bir kişi dağda, taşta, düzde ve denizde canını ve malını eline alır, hırsızdan ve haramiden, yırtıcı, adam yiyici hayvanlardan, düşmanlıktan ve ürkülecek şeylerden çekinmezse yiğit olması gerekir. Bunca tehlikelerin var olduğunu bilirken madem ki, çıkmıştır, söyle Madam'a, sermayesi azdır diye, çok sermayeye tamah etmesi yüzünden hiç kimse ile ortak olmasın. Ancak gayet zengin, utangaç ve cömert olursa, ortak olmaya yarar. Çünkü böyleleri zarara da katlanır. Sermayesi az ise, masrafı çok olan mal almasın. Bilmediği mal için talihimi deneyim diye sermayeciğini dağıtmasın. Birinle alışveriş yapacaksa, kendinden aşağı olanla yapsın. Eğer kendinden büyük kimseyle yaparsa, iş yaptığı adamın ululuğu kadar dindarlığı ve insanlığı da olsun. Türlü türlü oyunlarla insan aldatanlardan sakınsın.'

Gürcü, çevirebildiği kadar çevirmişti.

'Malı bilmekte hünerli olsun, iyisini, kötüsünü, hallisini, elverişlisini seçsin. Az az alıp, geç geç satacak mal almasın. Çok çok alıp, tez tez satılır mala aracı olsun. Çünkü geç satılan malın çok kârından tez satılan kumaşın azıcık kârı yeğdir. Fazla fiyata tamah edip veresiye mal almamaya da satmamaya da çalışsın çünkü çok tamah ziyan getirir."

Bekir'e verdiği nasihati tüm içtenliği ile Nataşa'ya da veriyordu.

'Da, da!' diye onaylamıştı kadın, heyecanla, Travilna!'

Ali Rıza'nın canı sıkıldıydı, 'Osman Amca yahu, sen kimden yanaşın?'"

"Osman Kuran'ın gönül macerası, Kadızade-Kuran Ailesini çileden çıkardı.

Devrim, 'Babamın derdi para,' diye yorumladı, 'MMZ'den kurtaracağı parayı Nataşa'ya yedirmesinden korkuyor. Onun dışında bir itirazı yok. Hatta, kendi yediği haltları bir anlamda akladığı için mutlu bile oldu. Pis pis sırıtıyor. Müjgân da öyle. Hatice, 'Başımıza gelenler!' diye ağladıkça annem kıs kıs gülüyor, Bekir'in yıllardır kendisine çektirdiklerine seyirci kalan kaynatasından intikam alıyor!"

Çocuklarının olması ihtimalini kimin ortaya attığını hatırlamıyorum. Ama Natalia Valentina Zozulya'yı densizlik olmaktan çıkarıp kaçınılmaz gerçekliğe dönüştüren de bu olasılık oldu. Ömer Kuran'ın gözlerindeki şaşkınlık yerini kaygıya bırakırken, Ayla'nın kaşları çatıldı, 'Tarlalar!' Müjgân'ın eğlenen yüzüne korkunun gölgesi düştü. Torunları olabilecek yaşta yeni bir görümcenin, yarı-Rus bir görümcenin, Körkuyu'nun varisi olacağını düşünüyordu.

Ekim, 'Belki Rusya'ya giderler!' diye ortaya bir lâf attı, 'Orada fırın, pastane filân bir şey açarlar. Ne iyi olur! Ben de gider üniversiteyi Moskova'da okurum. Hem de dedeme göz kulak olurum. Bebeğe de.'

Babaannesi torununa beddua etti, 'Haram olsun sana verdiğim emekler! Gavurun piçine bakacakmış!'

'Evlenirlerse piç olmaz ki, babaanne!' Ekim, böylece herkesin aklındakini açık etmiş oluyordu. Osman Amca'yla Hatice'nin resmi nikâhı yoktu çünkü.

Ben, Kuzeyden inen Kızıl Kraliçe'nin, Issız'a yayıldığını, bozkırın Nataşa'nın görkemli eteklerinin altında kaybolduğunu görür gibi olduydum. Yıllardır hatırlamadığım ninni gelmiş, konmuştu dudaklarıma, 'Allah'ım, bize gökler ve yerküre arasındaki görünen ve görünmeyen sayısız küçük-büyük âlemlerin içinden uzattığı köprünün sağlamlığı Hakikat Medresemiz'in 'muhafazasıyla kaimdir.' Kendimi 'Bunları bir an evvel evlendirmemiz lâzım,' derken buldum.

'Osman Amca'nın Hatice Yenge'yi nikâhlamasını sağlamamız lâzım.'

'Yapmaz ki, yapar mı?'

'Pazarlık ederiz,' dedim, 'Zozulya'yı o şartla kabul edeceğimizi söyleriz. Yengemi bir nikâhlasın bakalım. Gerekirse boşanırlar. Ama önce nikâhlasın. Aksi taktirde, hepimizin kendisiyle bütün ilişkimizi keseceğimizi söyleyelim. Sanmam ki, bunu göze alabilsin.'

Toprak'ın bir vakıa olarak ortaya çıkması da o gündür.

'Toprak, bunu asla kabul etmez!' demişti Ekim, 'Toprak, resmi nikâhı kabul etmez. 'Kitap'ta yazmıyor,' der, kabul etmez.'

'Kabul etmez de ne yapar?'

Soruyu Ayla cevapladı, 'Bence, onlar her şeyi yaparlar! Bak, savcı Levent'e idam istemiş. Antalya'daki ADD'ye molotof attığı için.'

Toprak da diyor, 'Hiç adam ahbesin derneğini molotofladı diye asılır mı?' dedi Ekim, 'idam, İslam dininin emridir. Devlet, İslam devleti mi ki, şeriat cezası uygulansın?' Laik devlete karşı işlenmiş suça Şeriat cezası verilemezmiş. İslam devletinin olmadığı yerde İslam hukuku uygulanamazmış. Bu iş, üç boyutlu filmi gözlüksüz izlemek gibi olurmuş. Öyle diyor.'

Hatice, kendi derdindeydi, 'Yapsınlar! Assınlar!' diye inliyordu. Ekim, 'Toprak, dedemle babaannemin evlenmesini pragmatizm sayar, dünyada kabul etmez, İmre Teyze,' diye beni uyarmaya çalışıyordu, ancak ben ciddiye almadım. Toprak'ın İslami maçoluğunun dedesinin gönül macerasını mesele etmesine izin vermeyeceğini sanmıştım. Büyük hataydı. Toprak, 'Kim, Allah'ın hududunu geçerse, kendisine yazık etmiş olur. Allah'ın dinini tatbik hususunda acıyacağınız tutmasın!' diye olanca şiddetiyle karşı çıktı. Açıkça söylemiş olmasına karşın, öngördüğü cezanın Osman Amca'nın penisini kesmeye kadar gidebileceğini ne ben ne de ailenin diğer fertleri hayal edebildik! Toprak, işinin ehli olan bir doktorun, 'Bedenin diğer yerlerini korumak için, kötülüğe sebep olan uzvu kesip atması' gerektiğini söylediğinde de ciddiye almadık, 'Konuşuyor işte!'

Birkaç gün sonra da, Ömer Amcasına gitti, bu rezalete o bir son vermezse, kendisinin vereceğini kesin bir dille ifade etti delikanlı.

'Kendisinin' kim olduğunu da, fabrikasının güvenliğini 'onlara' teslim etmiş olan Ömer Kuran 'iyi bilirdi!' Ömer'in bir kriz anında fabrikasının güvenliğini emanet etmek suretiyle meşrulaştırdığı Salihun Komandoları, ilkinden tamamen bağımsız bu ikinci kriz anında böylece tekrar karşımıza çıktı. Kaosa yuvarlandığımızı biz yine de fark etmedik. İtirazlarını üç ana başlık altında toplamıştı, Toprak. Natalia Valentina'nın cesareti, güzelliği ve milliyeti.

'Cesaret, erkeklerde fazilet kadınlarda rezalettir,' diye açıkladı, 'Erkek cesur olursa, dini, memleketi korur. Faydalı olur. Kadın cesur olursa, kocasından ve başkalarından korkmadığı için her yere girip çıkar. Geceleyin tenha yerlere gider ve kötü işlerin meydana gelmesi olasılığı artar, ikincisi, herkes bilir ki, güzellik ve iffet bir arada bulunmaz. Güzel kadının çevresine erkekler doluşur. Kadınlar da aklı zayıf olduklarından bunlara kanarlar. Evin olsun, dinin ve dünyanın olsun nizamı bozulur, rezillik, kargaşa doğar. Üçüncüsü, Kadın Rus'tur. Rus ve Avrupa şehirleri, küfür sapıklığı üzerine kurulmuştur. Herkes bilir ki, Rus kadınları güzeldir ama Ruslar başıbozuk bir millettir. Düzensizlik ve döneklikleri ile tanınmışlardır. Nataşalar, çöplükte bitmiş yeşil sebzeye benzerler. Asılları ve nesepleri düşük ve kötüdür. Zozulya kahpesi yeşil sebzedir fakat bittiği yer kötü ve pistir. Aslı, cinsi ve nesebi ayrıca çoktur. Ar ve hayadan kaçınmaz, penye ticaretini sürdürür. Penye, Kuran kurslarında yasaklanmıştır, ince olduğu için kızlara penye çamaşır giydirilmez. Pazen kumaş alınır, bayan terziye uzun ve bol kıyafetler diktirilir. Sonra, dede ihtiyardır. Kadın, tüccardır, «lalı ve akan çoktur. Kadın, dedenin sözünü tutmaz. Dede hizmetçi, kadın hizmet edilen duruma geçer. Evin idaresi bozulur. Yaşamdaki nizam noksan ve eksik olur. Peygamber Efendimiz, 'Sakın dış güzellik sizi temiz denklik isteğinden men etmesin ve şehvet üstünlüğü sizi akıllı hareketten uzak durmaya tabi kılmasın,' buyurmuştur, 'Hoş olmayan nikâh nesebinizden olan şerefi giderir. Evlenmek isteyen kimsenin gayesi din, iffet, güzel ahlâk ve günahsızlık olmalıdır. Kim bir kadını güzelliğinden dolayı alırsa, Allah onun düşkünlüğünü arttırır.'"

"Bekir'den hayır yoktu, Osman Amca'yla konuşma işi Ömer'e kaldı. Annesinin 'Ele güne maskara olduk!' yakarmalarından bunalmış olan emmioğlumun babasıyla konuşabilmesi için bir büyük rakı götürmesi gerekti,

'Ben, farkına varacak da fırçalayacak diye, yüzüne karşı nefes almamaya çalışıyorum, babam demez mi ki, 'Oğlum, ağzının buharını boşa saklamaya çalışma. Bilirim ki, gençsin, şarap yoldaşların seni içmemeye komazlar. Başkasının sözüyle yiğitlik fiilinden vazgeçmezler. Lakin, hiç olmazsa tövbeyi gönlünden giderme, her an günahını anıp yüce Allah'tan tövbe ve yardım isteye dur ve her an işlediğin günahlardan pişman oladur. Yüce Allah fazlından ve kereminden sana tövbeyi lâyık görür.' Ömer, kulaklarına inanamamıştı!

'ille de içeceksen, dükkânlarda içme, ta ki evine gelinceye kadar rezil olmayasın,' demişti Osman Amca, 'Eğer sarhoş oluncaya kadar içeceksen, evinde iç. Çünkü kişi ne yaparsa damı altında, otağı altında yaptığı yeğdir. Gök altında yapmaktansa, dam altında, otağı altında yapmak yeğdir. Çünkü ev gölgesi insana serpuştur. Sokak, insanı dört yanından rezil eder.'

'Ey, aşk! Sen nelere kadirsin!' Ayla, dayanamamıştı!

Ömer, lâfı Zolzulya'ya getirinceye kadar bir hal olmuştu, 'işten açtım, Bekir'den geçtim, anamdan dokundurdum, bir türlü söyleyemedim!' dedi, 'Sonunda kendisi açtı, 'Şöyle bilmiş ol, oğlum, cima etmek dünyanın lezzetlerinden bir ulu lezzettir,' deyiverdi! ilkbaharda cima etmek daha hoşmuş, hem de tabiata uygunmuş! Çünkü ilkbaharın tabiatı ılıkmış. Bahar havası ılık olunca, çeşmelerde ve pınarlarda çok su olur, âlemde hoşluk ve rahatlık artarmış. 'Ne zaman ki, kâinat böyle olur, Âlemi Kübra'da sular artarsa, bizim vücudumuzda da, kan artar ve kandan şehvet artar,' dedi. Bizim tenimiz âlemi sugramış, âlemlerin küçüğü yani, şehvetin arttığı vakit cima safah olurmuş, zararsız olurmuş. Aynen böyle dedi!'

'Adam kafayı yedi!'

'Ya Bekir'e söylediği? O neydi? Hani, Peygamber Efendimiz demişmiş, 'Bir kadını görüp heves eden kimse, hemen ailesiyle münasebette bulunsun' diye, kendisi neden Hatice'ye gitmiyormuş?'

Ömer boynunu büktü, 'Anam cilve bilmiyormuş,' diye mırıldandı.

'Ne?'

'Vallahi! Anam iyimiş, hoşmuş ama cilve bilmiyormuş!' Ömer, çocuk gibi kızarmıştı.

'E, Bunu teneşir paklar!'

'Teneşir, meneşir. Ben ciddi söylüyorum, babam, basbayağı âşık! 'Âşıklık, hiçbir belâya benzemeyen belâlı bir iştir,' diye sızlanıyor. Âşıklığın ayrılığı ve vuslatı baştanbaşa dert ve mihnetmiş. Bir yıllık kavuşma rahatı, bir günlük ayrılık sızısının zahmetini karşılamazmış! Daha neler, neler! Ne diyeceğimi, ne söyleyeceğimi şaşırdım!'

'Seksi Osman Dede!'

Müjgân, Ekim'i payladıydı, 'Sen sus, karışma!' Kayınbiraderine dönmüş, 'Ayıp oluyor filân demedin mi?' diye sormuştu.

'Fırsat bıraktı mı ki! 'Yaşlılar âşık olunca hiçbir surette mazur görülecek gibi değildir,' diye kendisi söylüyor. Bir yandan bunu söylüyor, bir yandan da 'Elinden gelip de yalnız yatan ölüden beter olsun' diyor. Bundan böyle, yanında bir 'mışıldayanla' birlikte yatacakmış! Bu öyle birisi olacakmış ki, mışıldaması canına can katacakmış. Hayatına hayat bağışlayacakmış! Diriliğini taze tutacakmış!'

Ekim, ellerini çırpmıştı, 'Babanneme kuma geliyor!'

"Onun gibi uyku nerede ele geçer ki, yanında mışıltı olsun! Hele o dediğim vasıfta olursa, haramzade olayım eğer onun gibi bir zamanda yerimden kalkmak istersem!' Allah çarpsın, böyle diyor!'

"Ve Devrim, Sayın Yargıç. Devrim, 'Kimse kimseye karışamaz! Kim ne yaparsa yapsın, özgürlükler kısıtlanamaz! Osman Dede'nin kimseyi takmamasına bayılıyorum!'

'Âşık olmak herkes gibi onun da hakkı!' Bu da Sarp.

'Aşkına bir şey demiyorum ama bu aşamada ben ihtiyar bunağın Zozulya'yla böyle yaşamasını haklı bulmuyorum!'

'Haklı bulmuyorsun çünkü yeni bir mirasçı işinize gelmiyor, öyle değil mi?'

'Aşkolsun!' demişti Devrim, 'Ben, Körkuyu'daki üç tarlaya değer verecek kız mıyım?' Ben Osman Dede'nin Zozulya'yla resmen evlenmesi gerektiğini düşünüyorum. Kadını kullanmasın!' Kendisinden beklenenin de bu olduğunu bilmenin rahatlığı içinde gevşemişti ki, delikanlıya yaranamadığını gördü.

'Ne kadar tutucusun!' dedi Sarp, yüzünü ekşiterek, 'Resmi nikâhı önemsemeni senden beklemezdim!' Devrim, kıpkırmızı kesilirken, Sarp, 'Bu iş zaten baştan saçma,' diye ekledi, 'Âşık olmak da ne demek? Tüm hayatını bir kadına bağlamak ne demek? Aşkın ne demek olduğunu biraz biyoloji bilgisi olan herkes bilir! Aşkı patologlar mikroskopta görüyorlar. Kandaki hormon oranına bakıyorlar, artmışsa adam âşık!'

Devrim, yan gözle bana bakmış, 'Onlar Kerem ile Aslı, Ferhat ile Şirin kuşağı,' demişti, 'Romeo ile Jülyet gibi intihar ediyorlar.'

'Aptallık,' dedi Sarp yine, 'Hormon seviyesi yükseldi mi yapılacak iş, indirmeye çalışmaktır. Biriyle olmuyorsa başka biriyle olur.'

Devrim'in Hazreti Peygamber'in öğüdünü hatırladığını görebiliyordum, sokaktaki kadın olmuyorsa, evdekine git. Karmakarışık olmuştu. Aşkı savunmak istedi, nasıl yapacağını bilemedi, 'Yusuf kendisini terk ettiğinde İmre Teyzem de intihara teşebbüs etmişti,' deyiverdi.

Benden medet umduğunu, aşkı savunmamı beklediğini biliyordum. Ama yapamadım. Benim hikâyem bana göre o kadar karmaşık ve uzun, onlar öyle gençtiler ki, neresinden başlayacağımı bile bilemiyordum. Sarp, sükûtumu ikrar saymaya gecikmedi.

'Aşk ölünce şaşırıp kalan, tüm yeteneklerini yitiren birinin sağlıklı olduğu söylenemez,' dedi, bana döndü, 'Siz, 'akıl sağlığım yerinde' diyebiliyor musunuz?'

Saçaklı bir psikoterapiste sorulacak soru değildi, 'Derece meselesi,' demek zorunda kaldım. Böylece, Devrim'i ortada bırakmış oluyordum. Ancak, itiraf etmeliyim ki, Saçaklı düşüncemi aileme taşımama neden olan, öncelikle Toprak'ın durumuydu, Devrim'inki değil.

Düşünebiliyor musunuz, ben, 'Cenabı Allah Isra Suresinde 'Zinaya yaklaşmayın, zira o bir hayâsızlıktır ve çok kötü bir yoldur' buyurmuştur,' diyen Toprak'ı, Karadeniz'e götürmüş, Anadolu Feneri'nin dibindeki kayalara oturtmuş, ufuklara işaret edip, 'Oğlum, dünya ve insanlara Buda gibi de yaklaşabilirsin Aristo gibi de,' diyerek, günahın saçaklı bir kavram olduğunu anlatmaya çalışmıştım! Aklım sıra eğitiyordum yeğenimi. Böyle yaparak yeni bir kriz noktası yarattığımın, kaosa giden yolu hızlandırdığımın farkında bile değildim! Ben adriştalardan, nekrofiliyadan bahsederken, Toprak, içinden zinaya dair ayeti kerimeyi sıralıyordu, 'Onlar ki Allah ile beraber başka bir tanrıya yalvarmazlar, Allah'ın haram kıldığı cana, haksız yere kıymazlar ve zina etmezler.' Hadisin geleceğini söylediği üç deccaldan biri gibi görmüş olmalı beni.

Deccal, Sayın Yargıç, 'Ahir zamanda gelecek ve Risaleti Ahmediyye'yi inkâr edip, İslamiyet'i yıkmaya çalışacak, çok kötülüklü ve mutlak küfür yolunda olan dehşetli bir kâfir' olarak tarif edilir, dünyayı fesada vereceği yani toplumsal anarşiye yani kaosa yol açacağı söylenirdi. Ben zinayı saçaklı bir kavrama indirgeyerek, günahların en büyüğünü, kâfirlik günahını işlemiş oluyordum, İslam hukukuna göre bu had cezası almamı gerektirirdi. Allah hakkına yönelik olduklarından had cezalarının yerine getirilmeleri ibadet ve cihat nitelikli eylemler sayılırdı. Allah'ın kullarına rahmeti anlamındaydı. Had cezalarını devlet başkanları, bu durumda Salih Hoca, uygulamak durumundaydı ve suç kâfirlik olunca Toprak'ın hocasına yardımcı olması, ümmeti benim gibi bozgunculardan korumak için çarpışması gerekti. Sadece Osman Amca'yı değil, beni temizlemesi de bir cihattı.

Buna rağmen ben kurtuldum, çünkü afazi işledi. Kullandığım kelimelerin, Toprak'ta karşılığı yoktu. Beni, 'Konuşuyor işte!' diye geçiştirdi. Kaldı ki, Allah'a inanmazlık etmediğim için Müslümanları doğrudan tehdit etmiyordum. Hâl böyle olunca asgari müştereğimize dayanarak ve zamanın anti-ideoloji ideolojisinin dayattığı hoşgörünün gereği olarak, beni kayırdı, itiraf etmeliyim ki, ılımlı davranışında korkunun da rolü vardı. Benim haklı olabileceğime dair saklı korku. Son tahlilde İslamiyet'e ilişkin bilgisi kulaktan dolmaydı, uğruna can alıp can verdiği davasının bir ucundan diğerine tökezlemeden, çukurlara, tuzaklara düşmeden yürümesi mümkün değildi. Mürşidine sımsıkı ya-

pışması da bundandı. Kendisinin bilmediğini onun bildiğini umması, yaşamsal bir gereklilikti.

Polise, savcıya gitmeliydik. Ama yapmadık. Osman Amca'yı korumak için hiçbir girişimde bulunmadık. Çünkü Toprak'ın tehditlerini 'Konuşuyor işte!' diye ciddiye almadık, çünkü Toprak, bizimdi, bizden birisi bizden olmayan birisine, polise, verilemezdi. Sonunda olan oldu."

"İçten içe Osman Amca'nın bir biçimde cezalandırılmasını istemiş de olabiliriz," diye ekledi, İmre Kadızade, "Parasını MMZ'den kurtardıktan sonra çok ihtiyacı olan Bekir'e vermek yerine, onunla Zozulya'ya ev açtı çünkü. Çengelköy sırtlarında bir ev kiraladı, kadını oraya kapattı. Ömer'in evine yerleşen Hatice Yenge, aylarca kocasından haber alamadı. Bekir, parayı alamamaktan duyduğu düş kırıklığı ve öfkeden titreyerek kapısına gitti, kovuldu. Olayı duyan Ahmet, izin aldı, Almanya'dan geldi. Yalvar yakar oldu, o da kovuldu. En sonunda da Ömer'e, 'Çekil oğul yolumdan!' diye silâh çekti.

Kafayı yedi, bunadı, delirdi hükümlerinin arasında benim dikkatimi çeken Osman'ın Toprak'ı delirten o sözü oldu,

'Nenene sor bakalım, hiç benim sikimi öpmüş mü? Nenen beni hiç saymadı ama, Nataşa beni seviyor!'"

Bugün buradan baktığımda apaçık görüyorum ki, Osman Amca'nın bu sözleri, 'öpülen sik,' 'erkeğini sayma eylemi,' 'seviyor olma,' formatlarını afaziye, kurban vermişliğimizin ispatıdır. Bu formatları dillendirmiş olması, bize Osman Amca'nın serencamını açıklamaya o zaman da yetmemişti."

SALİHUN DEVLETİ İLK KAN

"Ben orada değildim," dedi Talip Kadızade, "Holo-formerın yeniden yapılandıracağı sahnelerin eğitimli tahmin üzerine kurulduğuna dikkatinizi çekerim. Anlatılanları birleştirmiş, öyle olmuş olması gerektiğini düşünmüştüm."

Yargıç Levin'in kürsüsünün önünde beliren dağınık yataktaydılar. Uçitelnitsa'nın tombul bedeninin kıvrımları, Osman Amca'nın suyu çekilmiş teninin yanında pırıl pırıldı. Yaşlı adamın sarılışındaki açlığa benzer telâş, Kışlık Dersaneyi dolduran kalabalığı beklenmedik bir biçimde duygulandırdı, başlarını önlerine eğdiler.

Toprak'ın o odaya nasıl girdiği belli olmadı. Osman Amca'nın ağız dolusu küfürü ile sarsılan izleyiciler, delikanlının yatağın ayakucunda kolsuz anorağı ve beyzbol şapkasından oluşan sokak giysileriyle dikildiğini gördüler. Natalia Valentina yorganı üzerine çekip örtünmeye çalışırken, Osman Amca ayağa fırladı. Delikanlı, gözleri dedesinin ereksiyon halindeki organına dikili taş kesilmişken, yaşlı adam, şiltenin altında sakladığı silâhına el attı ve buldu. Toprak'ı kurşunun namluya sürülürken çıkardığı ses kendisine getirdi, izleyiciler, kollarını iki yanına açıp, kendi çevresinde hışımla döndüğünü, sol ayağının topuğunu dedesinin silâhı tutan elinin bileğine yapıştırdığını gördüler. Silâhı elinden fırlayan yaşlı adam, dengesini kaybetti, geriye, Zozulya'nın tuvalet masasına doğru düşerken başını tahtanın sivri kenarına çarptı, hareketsiz yığıldı kaldı. Zamanın durduğu birkaç saniyeden sonra Zozulya yorganı tepti, memeleri karnına çarparak ve çığlık çığlığa âşığının üzerine kapandı. Osman Amca'nın fersiz gözleri kadına son bir bakış yöneltti, başı çelimsiz göğüs kafesinin üstüne düştü. Kadın, canhıraş bir halde hayata döndürmek gayretiyle Osman Amca'nın bedenini öper koklarken, Toprak kusmaya başladı.

"Süt, meni, kan," diye mırıldandı Kadızade, "Yaşamın üç suyu. Birbirine karışmış olmalı. Natalia Valentina'nın bana anlattığına göre ço-

cuk altını da ıslatmış olduğunu fark edince kaçmış. Sonradan basında çıktığı gibi soğukkanlılıkla öldürüp kaçma diye bir olay yok."

Salihun Camiası'nın ilk kurtarılmış bölgesi Sakarya Nehri'nin güneyinde, Sündikenler üzerinde, Hekimdağ mevkiindeydi. Söğüt'ü başkent ilân etmeleri, Salihun Devleti'nin kurulmasından sonradır. Toprak'ı Hekimdağ'a götüren Manikürcü Münevver'in Levent. Dedesinin Çengelköy'deki evinden Maltepe'ye geçen Toprak, Levent'i buldu. Dedesini öldürmüş olabileceğini söyledi, TC yasalarını tanımaması hasebiyle şeriat mahkemesinde yargılanmak üzere yardımını istedi.

"Ama İslam şeriatında ana veya babasından birini veya dedesini veya ninesini katleden birisi kısasen katlonulur!" dedi sapsarı kesilen Levent.

Toprak, titriyordu, buna karşın başını dik tutmayı başardı, "Şeriatın kestiği parmak acımaz. Önemli olan Türk polisinin eline düşmemek."

Cep telefonundan buldukları Salih Hoca, Toprak'ın 'felâketinin ve sonuçlarının hayırlı bir eğitim sürecine tahvil olunabileceğini idrak etti,' gelmelerini istedi. Havanın kararmasını beklediler, Pendik'e geçtiler.

Salihun Komandoları'nın hücre evi, çarşı meydanına açılan sokaklardan birinde, yirmi dört saat açık işkembe salonunun arkasındaydı. Ustanın tezgâhının gerisindeki dolap kapağı boyutlarındaki kapıdan girilen büyükçe oda yıkık bir hamamın soğukluğuydu. Gündüz tepedeki mazgallardan, gece dükkândan kaçak çekilen elektrikle aydınlanırdı. Şeriat mahkemesi tatbikatı yapılacağını bilen Salihun Komandoları, usulüne uygun şekilde birlikte oturmuşlardı. Levent, onların arasındaki yerini alırken Toprak, az açığa geçti. Biraz sonra da Salih Hoca geldi, ayağa kalkan gençleri selâmladı, halife postuna oturdu.

"Bismillahirahmanirrahim. Verdiği bunca nimetlere ve beni muvaffak kıldığı amellere karşı yüce Allah'a hamd ve bütün âlemlere rahmet olarak gönderilen ümmi peygamber Hazreti Peygamber Mustafa sallallahu aleyhi veselleme salatü selâm ediyorum. O hayır işleyen kimselere güzel mükâfatları müjdeleyen, kötülük edenlere cezaya uğrayacak-

ları yolunda uyarıda bulunan bir peygamberdi. Onun aline ve şeriatın birer yıldızları olup ondan sonra Şeriatın nurlu yolunun hidayet önderleri olan şerefli ashabına da salatü selâm olsun."

"Amin!"

"Şerefli ashabının Resulullah sallallahu aleyhi vesellemden naklettikleri ve onun nurlu yolunu izledikleri hususlarda bütün müminlerin sahabelere tabi olmak ve uymak boyunlarının borcudur."

"Amin!"

"İmam Nesai'nin Hazreti Ömer bin el Hattab'dan rivayet ettiğine, İbn Mace'nin kitabına aldığına göre, Resulullah, sallallahu aleyhi vesellem, 'Bir baba evlâdı yüzünden katledilemez' buyurmuştur. Evlâdın babasının mülkü olması nedeniyle, babanın evlâdını öldürme durumunda kendine ait bir mülkü ortadan kaldırmış demektir. Mülkiyet kısasa mani olduğundan, bir babanın evlâdı yüzünden kısas edilemeyeceği hükmü nass ile sabittir. Dedenin torununu öldürmesi halinde kısas edilemeyeceği sonucuna ise kıyas yoluyla varılmıştır."

Bundan sonrasını söylenmekte zorlanıyormuş gibi genzini temizledi,

"Ancak, füruunun yani çocuğun ve torunun, yaptıkları saldırının, usulden yani babadan ve dededen gelen saldırı ile aynı nitelikte olmadığı kabul edilmektedir, İslam uleması kısas hükmünün ana veya babasından birini veya dedesini veya ninesini, katleden birisine tam uygulanacağına dair görüş birliği içindedirler.

Sanığın lehine söz almak isteyen var mı, arkadaşlar?"

Levent, elini kaldırdı, Salihun Halifesi, başını konuşmasına izin verdiğini belirtecek biçimde salladı. Delikanlı sözlerine şeriatın insanlarda gerçekleştirmek istediği amaçları hatırlatarak başladı,

"Beş amaç vardır, bunlar, insanların dinlerini, canlarını, akıllarını, nesillerini ve mallarını korumak ve muhafaza altına almaktır. Bu sebeple, kâfirlik, adam öldürmek, zina etmek, hırsızlık yapmak, içki içmek haram kılınmıştır. Bu suçlardan birini işleyen Allah hakkını çiğ-

nemiş olur. Allah hakkını çiğnemenin cezası bizzat Yüce Allah tarafından belirlenmiştir.

Kur'an, adam öldürme fiilini zina fiili ile birlikte anarak yasaklar. Yüce Allah, Furkan suresinde müminlerin niteliklerini sıralarken, 'Onlar ki Allah ile beraber başka bir tanrıya yalvarmazlar. Allah'ın haram kıldığı cana haksız yere kıymazlar ve zina etmezler,' buyurmaktadır. En'am suresinde, 'Kötülüklerin açığına da gizlisine de yanaşmayın ve Allah'ın yasakladığı cana haksız yere kıymayın,' buyururken, Isra suresinde 'Zinaya yaklaşmayın, zira o bir hayâsızlıktır ve çok kötü bir yoldur. Haklı bir sebep olmadıkça Allah'ın muhterem kıldığı cana kıymayın,' denmiştir. Adam öldürme suçunda bir kişiyi öldürme söz konusudur. Zina suçu ise şerefli bir hayatı arzulayan birçok nefsi öldürme ve onlara tecavüz etme mahiyetindedir. Toprak gönüldaşımızın dedesi Osman haddi zina işlemekteydi. Hazreti Ömer, 'Gerek erkek gerek kadın, yaşlı kimseler zina ettikleri zaman onları Allah'tan bir ibret olmak üzere mutlaka recmediniz. Allah azizdir ve hâkimdir,' buyurmuştur. Sonra, Osman Dede, evlilik nimetini tatmış, evlilik nedeniyle ehlileşmiş bir kimsedir. Zifafı yaşamıştır, muhsandır. Şeriat hukukunda evli olmayan kımselerin cezası sopa şeklindeyken, evliler recm olunur. Osman Dede, zina cürmünü üç oğlunun ve torununun ikazlarına rağmen alenen sürdürmüştür. Sadece bu tekerrür dahi cezasının recmedilmek olduğunun kanıtıdır. Üçüncüsü, İslam açıktan açığa işlenmiş suçları, bir değil iki suç kabul etmiştir. Birincisi işleme, ikincisi işlediği suçu açığa vurma suçu. Resulullah, sallallahu aleyhi vesellem, 'Ey insanlar! Bu kötü şeylerden birini her kim işler de gizlerse o Allah'ın örtüsü, gizlemesi altındadır. Her kim de bunu açığa vurursa kendisine seri ceza ne ise uygulayınız,' buyurmuştur. Osman Dede, kapısını kapatmadan zina suçu işlemiş ve devam etmiştir. Suç perdesini abartarak ve büyüterek açmak gençlerimizi suça itmek manasına gelir. Oysa Salihun Komandoları olarak bizler İslam nassları uyarınca, ruhi bakımdan uygun, faziletli bir kamuoyu oluşturmak için savaşmaktayız.

Ahlaki çöküntünün hâkim olduğu bir ümmetin asla gücü ve kuvveti olamaz, içerisinde emniyet, selâmet ve huzur bulunamaz. Bundan da öte, böyle bir ümmetin düşmanlarla çarpışmaya imkânı yoktur. Bir toplum ancak her türlü bozgunculuktan uzaksa düşmanlarla çarpışabilir, insanları hakka çağırmak ve düşmanları kovmak için kılıcını kuşa-

nan kimse nasıl mücahid oluyorsa, ümmet içindeki şer unsurları savmak ve şeriat kılıcını çekerek Yüce Allanın ahkâmı ile oynamak suretiyle yeryüzünde fesada koşan kimseleri engellemek ve onlardan gelen düşmanlıkları savuşturmak da cihattır.

Had cezalarını yerine getirmesi ibadet ve cihat nitelikli bir fiildir. Yüce Allah'ın dininin söz konusu olduğu durumlarda mümin, kesinlikle birilerinden korku duyup bu cezayı bir yana bırakamaz. Had cezalarını yerine getirmek, Yüce Allah'ın kullarına bir rahmeti demektir. Böyle gibi durumlarda siz Halifemize yardımcı olmak gerekir. Düşmanların verecek oldukları zararları önlemek ve milleti onlardan korumak için savaş meydanlarında çarpışmak nasıl cihat ise yine ümmeti bozguncu unsurlardan temizlemek de bir cihattır.

Yüce Allah ayeti kerimede "And olsun ki biz elçilerimizi apaçık delillerle gönderdik ve insanların kist'ı, adaleti, ayakta tutmaları için beraberlerinde de kitabı ve mizanı indirdik. Bir de kendisine hem çetin bir sertlik ve insanlar için menfaatler bulunan demiri indirdik," buyurmaktadır. Salihun Komandoları'nın demiri, bugün için full-contactı hakkıyla gerçekleştirmek için bedenlerine Yüce Allah'ın bir lütfu olarak yerleşik güçleridir. Yarın, beden gücünün yerini inşallah kurşunlar alacaktır. Yüce Allah ayeti kerimede adaletin yanında demirden de söz etmektedir. Bunun nedeni, gerçek adaletin sağlanması ve sürekli olarak sabit ve değişmez bir biçimde var olması için, adaletin yanı başında onu sertliği ile koruyacak demirin olması gerektiğine işaret etmektedir. Çünkü had cezası uygulanırken şiddetli olur.

Toprak arkadaşımızın hareketi nizamı âlemin bekasını sağlamaya yöneliktir. Çünkü Yüce Allah, Bakara suresinde, "Eğer Allah insanların bir kısmını diğer bir kısmı ile önleyip savmasaydı yeryüzü mutlaka fesada uğrardı. Bozulurdu. Fakat Allah âlemlere karşı büyük ihsan sahibidir," buyurmuştur. Hacc suresinde, 'Allah insanların bir kısmını diğer bir kısmı ile önleyip savmasaydı içlerinde Allah'ın adı çok anılan manastırlar, kiliseler, havralar ve mescitler mutlaka yıkılıp giderlerdi. Dinine yardım edenlere elbet Allah da yardım eder. Kuşkusuz Allah kuvvetlidir ve aziz olandır,' demektedir. Toprak arkadaşımız, Yüce Allah'ın kötülükleri savmakta kullandığı insanlardan birisidir. Dede katili değil, Allah'ın yolunda bir mücahittir."

Salih Hoca, Levent konuşurken gözlerini kapatmıştı. Delikanlı, nefesi tükenmiş gibi aniden sustuğunda da açmadı. Bir süre öylece kaldı,

"Zina suçu bir yerde vuku bulduğu zaman o suçtan dolayı yeryüzü ve gökler tir tir titrer," diye onayladı, "insanların nesillerini korumaya ilişkin maslahat, lezzet ve şehvetle eş anlamlı değildir. Tersine, heves ve şehvetler geçici oldukları için, insanın fikrinde bir sapma, ruhunda bir çalkantı meydana getirdikleri için hedefleri bakımından maslahatla aynı yerde bulunamazlar, insanlara şehvet hâkim olduğu zaman fesat meydana gelir. Allah hakkı, toplumla ilgili olan haktır. Maktul, bir Nataşa ile zina yapmakla Allah'ın hakkına saldırmıştır."

Toprak'a döndü, "Bu Nataşa, hangi millettendir?" "Rus," dedi Toprak, "Rus milletindendir." "Kendisi muhsana mıdır?" "Dul olduğunu duymuştum," dedi Toprak. "Öyleyse muhsanadır. Fıkıh bilginleri recm cezasını hak eden muhsana kavramını meşru bir evlilik yapan ve bu evliliği sonucu kocasıyla zifafa giren kimse olarak tarif ederler. Kişinin evlilik hayatının son bulmuş olması ya da olmaması fark etmez. Onlar meseleyi şöyle değerlendirirler: Bekâr kimse henüz evlilik nimetini tatmamış, elde etmemiş kimsedir ama evlilik nimetini tatmış olan muhsananın cezası ağır olacaktır. Hadisi şerifte, 'seyyib seyyib ile yani evlilik geçirmiş kimse, evlilik geçirmiş birisiyle zina ederse, yüz sopa ve recm cezası uygulanır,' denmektedir. Nitekim Hazreti Ali, radıyallahu anh, zina eden bir kadın hakkında aynı uygulamayı yapmış, kadına yüz sopa vurmuş sonra da recm cezası uygulamıştır. Bunun ardından da, 'Yüz sopa cezası Kitabın hükmüne göre recm ise Resulullah'ın sünnetine binaen uygulanmıştır,' demiştir. Şu halde, Madam Nataşa'nın da cezalandırılması gerekmektedir. Bu hususta söz almak isteyen var mı?"

Levent, "Uygundur," diye mırıldanırken, gerilerden bir parmak kalktı. Kara sakalı saçına karışmış, hırpani bir gençti. Kelimeleri teker teker söylemeye gayret etmesine rağmen, ağır Alman aksanı anlaşılmasını zorlaştırıyordu.

"Benim anladığım kadar, başından evlilik geçmiş fakat boşanmış olan kadının muhsan sayılacağını ifade eden açık bir nass bulamıyoruz Kitap'ta," dedi, "Menar tefsirinde, muhsan kadın demek, kendisini koruyan bir erkeği olan kadın demektir. Yolcular gibi. Yolculuğa çıkanlar

geri döndüklerinde kendilerine artık yolcu demiyoruz. Hastalar iyileştikleri zaman onlara da artık hasta demiyoruz. Öyleyse daha önce evlilik yaşamış ama bitmiş bir kadın da muhsan değildir. Şu halde dul olan ve zina yapan kadınlara verilecek ceza, evli olan kadınlara verilecek ceza kadar olmamalıdır. Menar tefsirinde, bunlara bakirelerden daha hafif ve şiddet itibariyle ancak bakireler kadar ceza verilmelidir, yazmaktadır. Ben öyle okudum."

"Hans Gönüldaş, haklıdır," dedi Salih Hoca, "Menar tefsirinde böyle denilmektedir. Nitekim, evlilik dolayısıyla bakireliğini yitirmiş, sonra da kocasından ayrılmış olan kadında fıtratın şehvete iten gücü kuvvetlidir. Dolayısıyla, bu kadın mazur olmalı, mazuriyetine binaen kendisine verilecek ceza, zina cezaları içinde en hafifi olmalıdır. Bunu engelleyecek bir nass da yoktur. Çünkü, recm cezası bu gibi durumlarda uygulanır diye bir rivayet yoktur. Genel kural da nass olmadan had cezası uygulanamaz şeklindedir."

"Bir mesele daha var," diye ekledi Hans, "Hariciler ve Şia'nın bazı kolları ve bazı Mu'tezile bilginleri zina fiiline sopa cezasından başka ceza olmadığını söylüyorlar."

Salih Hoca, kesmesini ister gibi elini kaldırdı, "Ahad haberler her ne kadar amel etmeyi gerektiren haberler iseler de, bu haberlerle sabit olan hükümlerin üzerinde şüphe olmayan kesin bir delil ile sabit olan hükümler olarak kabul edilmeleri mümkün değildir. Hanefi bilginleri sözünü ettiğin ahad haberlerin içinde meşhur olanları bile almamışlardır." Genç adam "Affedersiniz," diye mırıldanıp, otururken, "İslam fıkhını recm cezasına yer verdi diye ayıplayan kimselerin bu cezanın Tevrat'ta da yer aldığını bilmeleri gerekir," diye azarladı.

"Ahdi Kadim'deki hükümde recm cezası vaciptir, Ahdi Cedide'de, yani İncil'de de aykırı bir hüküm olmadığına göre, recm cezası Hıristiyanlar için de geçerli bir hükümdür. Bugün Hıristiyanların ve Yahudilerin bu recm hükmünü uygulamıyor olmaları, onların nezdinde recm cezasının delil olmasını ve uygulanması vacip bir hüküm olduğunu ortadan kaldırmaz. Recm hükmünün Batı'da uygulanmıyor olması aydınlanma çağının sonucudur," diye sürdürdü, nispeten daha yumuşak, gönül alıcı bir sesle, "Mesela, Madam Nataşa Rus milletindendir. Bazı kimselerin, 'İslam diyarında oturan yabancılar kendi devletlerinin ka-

nunlarına göre ve kendi hâkimlerinin hükmü ile cezalandırılırlar' biçimdeki anlayışları dalaletlerinin sonucudur. Halbuki 'İslam bölgesinde oturan bir kişi isterse belli bir süre oturmak için ticaret amacıyla gelsin, suç işlerse İslam devleti vatandaşı gibi ceza görür.' Bunun aksi fikirler, Batı emperyalizminin gaflet ve dalalet içinde olan işbirlikçi yöneticilere taktığı bir boyunduruktur. Salihun Camiası sömürü ve emperyalizmin aldatmacalarının farkındadır. Boynumuza takılmak istenen esaret zincirini Allah'ın yardımıyla kıracağız, inşallah!"

Hans, iki elini yakarır gibi açtı, "inşallah!"

"Sonunda, Nur ayetinin 'zina eden kadın ve zina eden erkekten her birine yüz sopa vurun.' hükmü ile Nisa'nın savaş esiri cariyelere ilişkin 'evlendikten sonra fuhuş yapacak olurlarsa hür kadınlar üzerindeki cezanın yarısını' uygulayan hükümleri birleştirildi, Natalia Valentina'ya elli kırbaç vurulmasına karar verildi," dedi Talip İmre Kadızade.

"O anda üzerinde oldukları toprakların, yani Pendik'in, İslam diyarı olup olmadığı meselesinde mutabakat tamdı: 'TC İslam Devleti değildi!' TC hükümetlerinin getirdikleri cezalar, batılı ve doğulu insanların örf ve âdetlerinden alınma olup, Allah'ın öngördüğü ilâhi cezalardan ayrılırdı. TC hükümetleri bir kanunu koyarken tıpkı İslam öncesi hükümetlerinin yaptıkları gibi bizzat kendi hükümetlerini korumaya yarayan kanunlar koyarlar, bazen de kendi kavimlerinin yararını veya savaşlarına hazır olabilecek şeyleri gözetirlerdi. TC hükümetinin iradesi kanunun ta kendisi sayıldığından, hükümetler kendilerine ve devletlerine kutsallık vehmederler, dokunulmazlık zırhı ile kuşanmayı hak bilirlerdi. Oysa elbette ki Allah'ın şeriatı, bu insanların örflerine, hayır ve şer kabul ettikleri şeylere değil, tersine, katıksız gerçek ne ise ona yönelirdi. Ezcümle, Natalia Valentina'nın zina cezasını çekmek üzere, deniz yoluyla Gemlik'e oradan karayoluyla Hekimdağ Kurtarılmış İslam Bölgesi'ne getirilmesine karar verilmesi, sadece kırbaç cezasının İstanbul'da uygulanmasının zorluğu gibi pratik nedenlerle değil, şeriat gereğiydi.

Toprak'a gelince, Salih Hoca, Toprak'ın, Çengelköy'deki eve, dedesini 'Allah'ın hakkını çiğnememesi amacıyla uyarmak' için gittiğine ikna oldu. Ibn Kudame'nin, 'Muhsan olup da zina eden kimsenin kanı mubahtır, öldürülmesi kesinlik kazanmıştır, onun için harbi yani İs-

lam'a karşı savaşan düşman gibi olmuştur,' sözünü Osman Amca delikanlıya silâh çekmiş olmasıyla doğruladı. Toprak'ın yaşlı adamın silâhı tutan bileğine vurmak zorunda kalmış olmasını delikanlının kendisini koruma zorunluluğuna verdi. Osman Amca'nın full-contact sonucu değil, başını masanın köşesine vurmak suretiyle ölmüş olmasını Toprak'ın dedesinin canına kast etmemiş, onun ölümüne yanlışlıkla neden olmuş olduğu şeklinde yorumladı. Şu halde, meseleye, zina suçuna son vermek gayesi ile öldürmek veya nefis müdafaası olarak öldürmek - Bakara suresinde Yüce Allah 'Kim size saldırırsa siz de ona misilleme olacak kadar saldırın,' buyurmuştu. Toprak, Yüce Allah'ın emrini yerine getirmekteydi- veya kaza sonucu olarak da bakılsa kısas şartlarının tutmadığı açıktı. Hepsi bir yana, Toprak, henüz on beş yaşını bitirmemişti, mümeyyiz değildi. Mümeyyiz olmayan, yani iyiyi kötüyü fark edemeyen, çocuğun cezai sorumluluğu yoktu, ancak 'ceza olarak değil de terbiye edilmek için ta'zir cezasıyla cezalandırılır'dı. Böylece Toprak, tövbe cezasına çarptırıldı, peş peşe iki ay oruçla kurtardı.

Osman Kuran'ın vefatıyla ortaya çıkan mirastan kendisine düşeni talep etme hakkı doğdu.

'Çocukluk af ihtimali olan her türlü haktan affa sebeptir,' dedi Salih Hoca, 'Çocuk bir yakınını öldürdü diye onun mirasından mahrum olmaz hatta bir çocuk mirasçısını taammüden veya yanlışlıkla öldürse bile yine de onun mirasını hak eder.'"

"Bu son hüküm yaraya tuz bastı," diye anlattı İmre Kadızade, "Toprak, dedesinin mirasından pay talep etti çünkü. Oysa, başta Bekir, amca çocuklarımın ve eşlerinin hemen hepsinin Osman Amca'dan kalanlarla yapacaklarına dair hayalleri vardı. Daha da önemlisi, böylesi bir arsızlığa akıl erdiremediler."

"Afazi," diye araya girdi Deli General, "Sayın Yargıç, şeriat kelimesi bütün telmih ve tasavvurları birlikte düşmüştü. Böyle olunca, Toprak'ın çarptırıldığı cezadan yola çıkıp meselâ, 'şeriat arsızlıktır' demek pekâlâ da mümkün olabiliyordu."

"Daha kötüsü oldu," diye ekledi müvekkili, "Toprak'ın ceza niyetine iki ay oruç gibi, hemen her genç kadının uyguladığı bir zayıflama rejimine mahkûm edilmesi insanları önce güldürdü, sonra da şeriat ve eş-

kıyalık kelimelerinin bir arada kullanmalarına neden oldu. Osman Amca'ya yaptığına karşın hiçbirimiz Toprak'ı demir parmaklıklar arkasında görmeğe istekli değildik. Hatta polisin eline düşmemesi için Salihun'un kurtarılmış bölgesine kaçırılması ile ferahladık bile. Buna karşın, Toprak'ı ve onu koruyan Salihun Camiası zihinlerimizde uzak durulması gereken çağdışı bir şedidül efkâr ve vahşetperver güruh olarak yer etti. Sonraları Salihun Devleti'nin diğer Anadolu Devletçikleri tarafından tecrit edilmiş olmasının altında yatan da bu duygudur."

"Ekim'in Hıristiyan olmasının da!" diye hatırlattı Deli General.

"Belirleyici rolü olduğu muhakkak," diye cevap verdi, Kadızade, "Ama Hıristiyanlık daha önceleri bir özenti olarak başlamıştı. Evvela, filmler. Kilise evliliklerinin ihtişamına bayılmıştık. Sonra Fergie'nin, Diana'nın düğünleri, Monaco Prensesi Caroline'in muhteşem gelinlikleri, çiçekler, müzik. Tarafların birbirlerine taktıkları yüzükler ve aşk sözcükleri. O kadar ki, papazların, 'iyi günde, kötü günde, ölüm sizi ayırıncaya kadar' formülü, Türk filmlerine kadar girdiydi. Belediye evlendirme memurları papazlar gibi konuşur olmuşlardı"

"Ekolali," dedi Deli General, "Taklit ve tekrar!"

"Evet. Sonra Beyoğlu'ndaki St. Antoine Kilisesi. Christmas, Paskalya ilahileri Medeni Hıristiyanlığa karşı vahşetperver Salihun. Yaşamayı okumaya, öğrenmeye tercih etmek alışkanlığı burada da karşımıza çıktı. Hıristiyanlığı bilseydik ondan İslam şeriatından kaçtığımız gibi kaçardık, bundan eminim. Ama bilmiyorduk. Bilecek donanımımız da yoktu. Sonra, Aziz'leri anma günleri hoştu. Sevgililer Günü, Cadılar Bayramı.

Ekim'in Kilise'ye takılmasının başlıca nedeni de bizden, hepimizden bıkmış olmasıdır. 'Siyaset dinlemek istesem meclise, para konuşmak istersem bankere giderim,' demişti, 'Camiye değil!'

O da Allah'ı yerde istemiyordu. Dedesini öldürüp de, kollarını sallaya sallaya gezen birine arka çıkan Allah düşüncesi, ona güven vermiyordu. Toprak'ın içki, daha sonra da eroin alan Devrim'i öldürmesinin/öldürtmesinin de an meselesi olduğundan kuşkulanıyordu. Allah adına sokağa atılan yavru köpeklerin düşüncesine dayanamıyordu. Kı-

sas düşüncesini ilkel buluyor, tokat yediğinde öteki yanağını çeviren Hazreti İsa'yı Yaradan'a daha çok yakıştırıyordu. Bir ara, evden kaçıp sörlerin yanına sığınmaktan bahsediyordu. Rahibe olacak, eski Türkiye'nin pisliklerinden kurtulacaktı. Bu olmadı ama Beyoğlu'nda rastladığı sahici bir Romen prensiyle sessiz sedasız evlendi, Kont Drakula'nın memleketine yerleşti. At yetiştirmeye koyuldu. Amnesty International'ın Atik Valide Kampüsü'ne gelip benim vesayetimi üstlenince-ye kadar da görmemiştik kendisini. Bugün burada olmamı ona borçluyum."

(Evvel Zamanın, Alınyazısı Özgürlüğün içinde)

SONLU SONSUZLUK

"Yalaaan! Dünyada ölümden başkası yalan!"

"Sahi'nin tersi 'yalan,' yani, 'kurmaca.' Saçaklı bana sorarsanız, 'ölüm' de yalandı, ama o gün Çengelköy'e, Natalia Valentina'yı yoklamaya giderken Issız'ın bereketini düşünüyordum. Körkuyu çatlamış, içinden onlarca yeni dünya, onlarca yeni kurmaca fışkırmıştı. Sonuncusu ve belki de aramızda en trajik olanı da Uçitelnitsa Natalia Valentina'nınki. Genç kadını Minsk'deki kreşte, bebelere Lenin nişanları dağıtırken görebiliyordum. Lenin nişanları, yani 'son hakikat'a ulaşılmışlığın belgeleri. Tepe sersemi olmuş olmalı diye düşünüyordum, onların Nasrettin Hocaları da yok ki, herkese hak dağıtsın!

Gariptir, Kurt Gödel'in ünlü teoremini de o gün o dolmuşta çözdüm. Kendi dağınıklığım da dâhil olmak üzere çevremdeki karmaşanın beni ne denli mutsuz ettiğini düşünüyor, dünyanın daha basit, daha tekdüze olmasını arzuladığımı hissediyordum. 'Peki, hangisi doğru? Teninin âlemlerin küçüğü olduğunu savunan, baharda kabaran ırmakları şehvet patlaması ile özdeşleştiren Osman mı, cimayı insan yapımı kurallara sıkıştıran Toprak mı?'

Nasıl olduğunu hâlâ bilmiyorum, ama büyük matematikçinin başının da aynı sorunla dertte olduğunu görüverdim. Gödel, Eflatuncuydu. Mutlak doğrulardan oluşan bir dünyanın varlığına inanırdı. Ömrü, tüm doğruları içeren bir matematik cümlesi, bir denklem, yazıp yazamayacağını, daha doğrusu, gelmiş geçmiş tüm teoremlerin ispatlarını içeren bir matematiğin geliştirilip geliştirilemeyeceğini anlamaya çalışmakla geçti. Bütün bu uğraşın sonunda geldiği noktada, insandan doğan hiçbir matematikçinin nihai hakikatin icmalini yapamayacağını ve ifade edemeyeceğini gördü.

Gödel Teoremi, insan dilinde, Türkçe, İngilizce ya da Japonca, herhangi bir insan dilinde, anlatılanların nihai doğrunun sadece bir par-

çasını açıkladığını kanıtlamıştı. Bu, matematiğin dilinde böyle olduğu gibi, Hıristiyanlığın, Yahudiliğin, İslamiyetin dilinde de böyleydi. Allah'ın doksan dokuz ismi neden uzlaşmaz çelişkiler sergiler? Biz insanlar, hepimiz, bizlerden daha 'yüce' ya da daha 'derin' ve son tahlilde ifade edilemeyen bir gerçeğin bir parçası, bir yüzü, olduğumuzu içimize sindirmek zorundaydık. Bir yüzümüz cebbar, bir yüzümüz rahman. Bir yüzümüz ikili sistem, bir yüzümüz çokdeğişkenli. Yeni fizik de bu durumu kanıtlıyordu.

Fizikçiler, sadece sonlu ölçülerle, miktarı belli bir kütle, yoğunluk, yerçekimi ile hesap yapabiliyorlardı. Kâinatı anlatmakta kullandıkları genel görecelik teorisi, kâinatın başlangıcını, Big Bang'i, açıklamaya geldiğinde işe yaramıyordu çünkü sonsuz sayıda olasılık ortaya çıkıyordu ve insan beyni sonsuzluğu hesaplayamıyordu. İnsan beyni, bir şeyin hem kendisi hem de başkası olduğunu da algılayamıyordu. Kuantum teoreminde de, ne zaman ki olayların görünüşlerini değil, görünüşün altında yatanı, nihai gerçeğin kendisini tarif etmeye kalksalar burunlarının üzerine düşüyorlardı. Fizik, Mutlak'ın yolunda kırılıyor, fizikçiler de kısmi doğrularla çalışmayı içlerine sindirmek zorunda kalıyorlardı.

Çengelköy balıkçılarının, tuzlu badem sancılarının arasından geçerken, Gödel Teoremi'nin çağdaş felsefenin kalbinde attığını iliklerimde hissediyordum. Gödel Teoremi'nin insan zihninin doğasına, insan zihninin nihai gerçeğe ilişkin iddialarına getireceği açılımların neler olabileceğini hissedebiliyordum. Açılımların neler olabileceğini ve geleceğin düşünce/algılama dünyasındaki değişiklikleri! Dünyayı kısmi gerçekler manzumesi olarak algılıyor olmamız, bireysel hayatlarımızı yaşama biçimimizi, birbirimizle kurduğumuz ilişkilerin şeklini belirleyecekti. Kendimizin ve karşımızdakilerin davranışlarının gerekçelerini açıklayacak, değer yargılarımızı yaşa ve yaşat, sembiyosis doğrultusunda değiştirecekti! 2000'li yıllara umutla bakabileceğimi hissediyordum!

Modernizm, nihai hakikatin izinde olunabileceğine inandığı için 'ötekine tahakküm' eyleminin gerekçelerine hak verebilmiş, en azından sessiz kalabilmişti. Kurt Gödel'le, Heisenberg'le, Kosko ile ateşlenen devrim, nihai hakikatin insanı aştığı bilinci, Modernizmin tahakküm

dizgesini aşacak, daha iyi bir özne-nesne, hatta, özne-özne ilişkisine dönüştürecekti. Yeşiller, 'ekolojik denge'den bahsediyorlardı. Onları anlıyordum ama benim için ekolojik dengenin bambaşka bir telmihi daha vardı: Doğu ile Batı, anacıl toplum ile babacıl toplum, varsıllarla yoksullar arasındaki denge. Yeşili kurtarmanın yolunun insanlar arası sosyo-ekonomik denge ile mümkün olabileceğini, gerisinin değirmene su taşımaktan ibaret olduğunu düşünüyordum.

Postmodernizm'in 'ben'in dışındaki, 'öteki'ndeki, özneyi görecek olmasını Toprak'ın, Natalia Valentina'yı, Yusuf'un beni, benim Müjgân'ı görecek olmamız şeklinde yorumluyordum. Çemberi daha genişlettiğimde, Avrupa Birliği üyelerinin Türkiye'yi, Türkiye'nin Sudan'ı meselâ, görecek olması şeklinde yorumluyordum. Fransızlar ya da biz Türkler, Modernist dünya görüşümüzden kaynaklanan dışlamacı, kullanmacı tutumumuzun tersine, karşımızdakine kendimize ait bir özellik olan 'özne 'payesini verirken, kendi sıfatımızı öteki'ne atfetmek suretiyle onunla bütünleşecektik. Çünkü öteki'nin salt 'öteki' kaldığında anlaşılamaz, bilinemez, tanımlanamaz ve kendisiyle sahici ilişki kurulamaz olduğunu bilecektik. Sudanlı-İngiliz ya da Müslüman-Hıristiyan ayırımı, öteki insanlara özne payesi verilmesiyle ortadan kalkacaktı.

Nerede atladım biliyor musunuz, Sayın Yargıç? Dilde atladım!

Gödel Teoremi bize insan dilinde, Türkçe, İngilizce ya da Japonca, herhangi bir insan dilinde, söylediklerimizin nihai doğrunun sadece bir parçasını ifade edeceğini kanıtlamıştı. Tamam. Bu, matematiğin dilinde böyle olduğu gibi, Hıristiyanlığın, Yahudiliğin, İslamiyetin dilinde de böyleydi. Bu da tamam. Ne ki, biz eski Türkiyelilerin dili de yoktu!

Nihai doğrudur diye bir iddiamız kalmamıştı ki, kısmi doğruya razı olup olmamak gündemimize gelebilsin! ideolojimiz yoktu ki, doğruluğunu yanlışlığını göreceliliğini tartabilelim! Siz Batılılar, postmodernseniz, biz ultra-postmoderndik! Postmodernizm, bizim için bir anakronizmdi! Evvel zaman içinde! Mesnevi köhnememişken! Darülaceze'nin kapısında ayyıldız, altıköşeli yıldız, haç, iç içe parlarken. Erken öten horozun başını keserler derler, Mağduriyet bizim alınyazımızdı, ne denli özgür düşünceli olduğumuzun kanıtı ise Kadızade-Kuran Ailesi'nin fertlerinin -ki onlar zamane toplumun prototipleriydiler- yeni kurmacalar yaratmaktaki sonsuz salahiyetleri! Sonlu sonsuzluk!"

"Gecekondudan bozma evde buldum onu. Emmioğullarım babalarının cenazesini almış gitmişler, Zozulya'ya arkalarından bakmak düşmüştü. Ağlamaktan gözleri şişmişti. Polislerden korkmuştu. Perişandı Kızıl Kraliçe! Parası olmadığını tahmin edebiliyordum, çünkü eli sıkıydı, ulufe dağıtacak birisi değildi rahmetli. Kadının Osman Amca ile kapandığı aylar zarfında bavul ticareti de aksamış olmalıydı.

Ne tuhaf! Natalia Valentina'ya bakarken, Yusuf Eralın'ı düşünüyordum, gözü gibi sakındığı sosyalist formatlarını, kılı kırk yaran teorisyenliğini, fahişelik yapan bir proleterin var olabileceğini asla kabul etmeyeceğini! Sonra Darwin'in türlerin üreme yöntemlerine dair düşüncelerini insan toplulukları üzerinde sınayan Kaliforniyalı antropolog Mildred Dickemann'ı. En yakın akrabaları maymunlar gibi, insanların da, en birinci yaşam amaçları geride mümkün olduğunca çok sayıda çocuk bırakmakmış gibi davrandıklarını saptamıştı. Erkekler çok eşlilik peşindeyken, kadınların mevki sahibi paralı koca aramalarının nedeni buydu. 'Düzüşme bir alışveriştir,' diye karar vermişti, Dickemann, 'Erkeğin gücüne ve kaynaklarına karşın, kadının doğurganlığı.' Aile servetinin erkek çocuklarda toplanma nedeni de buydu. Zengin bir erkek çocuk, zengin bir kız çocuktan daha fazla torun bırakırdı. 'Çünkü, erkeğin birçok kadından çok sayıda çocuğu olabilir ama kadının doğurabileceği çocuk miktarı çok sayıda koca alsa da sınırlıdır.' Sonra Laura Betzig'in ünlü araştırması, 'Despotizm ve Seçici Üreme: Tarihe Darwinci Bakış.' Yüz dört bağımsız topluluğun incelenmesinden çıkan sonuç: Nihai amaç gücün kendisi değildir, nihai amaç gücün kolaylaştırdığı cinsel tatmin ve doğurganlıktır. Haremin büyüklüğü gücün büyüklüğü ile doğru orantılıdır.

Zozulya'nın burnunun ucundan damlayan gözyaşları demliği kıl payı sıyırırken -bana çay demlemeğe çalışıyordu- ben, kadının genlerini düşünüyordum. Kendisini kopyalamaya kurgulanmış genlerini. Taşıyıcı bedeni beslenmeye, sevişmeye, çocuk doğurmaya zorlayan genlerini. Onun ve Osman Amca'nın genlerini. Zavallı ihtiyar! Bekir, Ömer, Ahmet, sonra torunları ona yetmemişti anlaşılan. Sular gibi çağlamak, küskün tohumları yeşertmek, bereketini saçmak istemişti.

Ani bir karardı. Zozulya'ya eşyalarını toplamasını, benimle gelmesini söyledim. Ne yapmaya karar verinceye kadar bende kalabilirdi.

'Bu kadına tek bir kırbaç dokundurursam, ben de ne olayım!' Boynuma sarıldı, 'Şükran! Şükran!' Kendisine çeki düzen verdiğinde tam bir nataşaya benzemişti, kabartılmış saçlar, gözlerinin üstünde masmavi boyalar, siklamen ruj. Kapalı Çarşı işi ucuz bavuluna az sayıda eşyasını doldurdu, birlikte çıkarken antredeki boy aynasında kendimi gördüm. Pekâlâ da bir Nataşa pazarlayıcısı! Taksi şoförü sırıttı, Kapıcı Bayram tuhaf tuhaf baktı. Öznur, 'A yoksa yeğeniniz mi? Hoş geldiniz!' diye, Devrim niyetine, sarılıp öptü. Başta Hatice, aile kadınları küstü. Amcaoğullarım, kadına, 'Bize de iş çıkar mı?' diye baktıklarını, kendilerinden bile sakladılar. Dayım, beni büsbütün gözden çıkardı. Salih Hoca, Zozulya'yı kendilerine teslim olmaya ikna etmem gerektiğine dair mesaj gönderdi.

'Psikoterapistler, romancılar ve diğer bağımsız kalemler gibidir, insanları çözümleme gayretleriniz günahkârlara cesaret vermekte, suçluları yüreklendirmektedir. Suçlunun tövbe etmemesini kolaylaştırmaktadır. Hâlbuki tövbe kapısının açık olmasında çok büyük hayır ve iyilik, herkesi kuşatan bir yarar vardır. Suçluya tövbe olanağı tanıyacaksınız. Sevgili Peygamberimiz, 'Ben merhamet peygamberiyim, ben melamet peygamberiyim' demiştir. Melamet, bâtıla lâyık olduğu cezayı vermek, bâtıla sapanları yakalarından tutup doğru yola iletmektir; bu da merhametin kurallarındandır. Tövbe etmeyen suçlu ile yaşadığı halk arasında herhangi bir dostluk ve barışıklık meydana gelmemektedir. Oysa, suç işleyen kimsenin suça itilme sebebi topluma karşı kin duyması ve kendisini onunla bağlayacak merhamet bağını vicdanında hissetmemesidir. Şezzah, duyguca ve hisce insanlardan kopuk olan, topluluktan ayrılan, kaideye uymayandır. Komünistlerin vicdan terbiyesi yoktur. Oysa, mümin kendisiyle ülfet edilen, ahbaplık, dostluk kurulan kişidir, insanlarla sıcak ilişki kurmayan ve kendisi ile ülfet edilemeyen kimsede sizin için hiçbir hayır yoktur, vs. vs.'

'Rahmet adaletin, adalet de kanunun üstündedir,' dediydim ben de. Cevabım Levent'i susturmaya yetmişti. Mahkemenin başından bu yana anlatmaya çalıştığımız gibi Sayın Yargıç, afazi o boyutlardaydı ki, Salih Hoca'nın halifesi Levent bile küfre girdiğimi fark etmemişti!"

"Babasının ölümü Bekir'in eve dönmesini sağladı. Sağlığı adamakıllı bozuktu, bundan da öte, Osman Amca'nın kaybı sanki ölümle kendisi

arasındaki maniayı kaldırmıştı, sıra kendisine gelmişmiş gibi ürkekti. Buna karşın, yaşanan trajediden kendisini tamamen soyutlamayı başardı. Olanlardaki payını sorgulamadığı gibi, bir süre sonra Salihunların Kurtarılmış Bölgesine yerleşen oğlunu belli belirsiz bir saygıyla anmaya başladı."

"Gönül, Toprak'ın peşinden Salihun'a gitti de ondan, Kuşçuk!" dedi Holo-Devrim, Holo-Safinaz'a, "Bekir, bundan etkilendi. 'Ne kadınlar var dünyada!'"

Talip Kadızade, anılarındaki Devrim'i bir süre izledi, bıraktı, üç-dört yıl geriye gitti. Yeni anısında Holo-Devrim hastane odasında değil, Kadızade'nin evindeydi. Natalia Valentina Zozulya'nın fasulye ayıklamasını seyrediyordu.

"Bu, benimle sevişmiyor, biliyor musun?" dedi birdenbire, yanında oturan Sarp'ın omuzuna vurarak. Mahkeme Heyeti, Kadızade'nin apaçık şaşkınlığını gördü. Holo-Devrim, "Yanlış anlama, eşcinsel değil," diye ekledi, "Seks olayını mantıksız buluyor."

"Öyle mi?" diye ağzının içinden mırıldandı, Holo-Kadızade. Yeğeninin yerleşmiş ve sorgulamaya bile başlamış olduğu bu yeni dengeye uyum sağlamaya çalışıyordu.

"Üremenin çok daha akla yakın yolları varmış. Mikroskopik hayvanlar ikiye bölünürmüş. Nâzım'ın salkım söğütleri daldırma yöntemiyle çoğalırmış. Kuzukulağının tohumları aslının kopyasıymış. Bir düşünsene, Müjgân tohum döküyor, her tohumdan tıpkısının aynısı bir Müjgân daha çıkıyor!" Sarp'a döndü, "Daha ne dedindi? Ha, yeşil sinekler! Bakire yeşil sinekler, bakire yeşil sineklere hamile olan bakire yeşil sinekler doğururlarmış. Yani, seksin üreme ile ilgisi yokmuş."

"Yok tabii," dedi Holo-Sarp, dişlerinin arasından, aşağılayan bir ifadeyle, "Bilimsel olarak seks, insanlığın çözümleyemediği bir sorunsal, yeryüzünden silinmesi gereken bir lükstür, savurganlıktır. Aynı şekilde, cinsiyetin kadın ya da erkek olmakla ilgisi yoktur, flörtün karşı cinsi sevişmeye ikna etmekle ilgisi yoktur, modanın güzellikle ilgisi yoktur, aşkın sevecenlikle ilgisi yoktur. Seks, yalnızca bir eylemin adıdır. Bir doğa hatası, bir anakronizm olarak tarihsel geçici bir kategori-

dir. Kadın ve erkeklerin birbirlerini seks yapmadan sevebilecekleri günler de gelecektir." Gözleri fasulye ayıklamaya devam eden Zozulya'ya takıldı, "Bunlarınki ilkellik,' dedi, 'ilkellikten ibaret."

Holo-Kadızade'nin "Genetik karışım," dediği duyuldu, "Erkeğin spermindeki yetmiş beş bin gen, kadının yumurtasındaki yetmiş beş bin genle harmanlanıyor. Bilimsel gerçeklerden bahsediyorsak, seksin bilimsel nedeni bu harmanlanma süreci. Cinsiyet, eş seçimi, ensestin önlenmesi, çokeşlilik, aşk, kıskançlık bunlar hep daha etkin bir harmanlamanın gerçekleşmesini sağlayan şeyler. Seks o kadar da anlamsız değil."

"Bakar mısınız şu işe!" diye ünledi Holo-Devrim, "Toprak, Dede'yi öldürmek suretiyle büyük Kuran'ların genlerinin sefil Zozulya genlerine takılarak yozlaşmalarını önlemiş!"

"Da!" Kendi adını duyan Natalia Valentina, başını kaldırmış, ürkek gözlerle bakıyordu. Kadızade, kadını sakinleştirdi, "Yok bir şey, Madam!"

"O sizin kendinizi beğenmişliğiniz!" dedi Sarp, Devrim'e, aynı aşağılayan ifadeyle. Kadızade'ye döndü, "Genetik karışımın tek yolu da seks değil," dedi, "Bakteriler gibi de yapılabilir. Bakteriler havada ikmal yapan uçaklar gibi, birbirlerine bir hortum uzatır, birkaç gen aktarır, geçer giderler. Sonra, çoğalmak istediklerinde ikiye bölünür, çoğalırlar. Gün gelecek, insanlar seksten vazgeçecekler. Kadın ya da erkek, gen kokteyli yapmayı bırakıp, kendi genlerini sek olarak kullanacaklar. Çocukları sadece kendi genlerini taşıyacaklar. Erkekler de kadınlar da kendi çocuklarını doğuracaklar. Aşk filmleri, aşk şarkıları, bütün bu telâş mart kedilerinin cıyaklamaları gibi olacak."

"Bütün bunlar iyi de çocuğum, sonuç ne? Bakteri olamayacağına göre, sen, Sarp Ongun olarak, sen ne yapacaksın? Mesele burada."

"Hiç! Kesinlikle hiçbir şey yapmayacağım! Ne bu dünyayı değiştirmek istiyorum ne de bu dünyaya bir katkıda bulunmak istiyorum. Dünyaya katkıda bulunmaya çalışmak sonuçsuz bir çaba. Ne kadar hızlı koşarsa koşsun, insanlık bir yere varmıyor çünkü. Sanayi devrimine bakın, bilişim devrimine bakın, sıradan dünya vatandaşına ne

katkısı oldu 'sanayi devrimi'nin? Daha mı zengin yaptı? Daha mı sağlıklı, daha mı akıllı yaptı? Evrime bakın. Evrim, türleri değiştiriyor, ilerletmiyor. Basamak çıktığımız filân yok, yerimizde sayıyoruz. Onun için, genlerim yaşamış, yaşamamış umurumda değil! Kuyruklu yıldız çarpmış, kıyamet kopmuş ya da kopmamış, hiç önemli değil. Varsın uzay haritasından bir gezegen de eksik olsun! Zaten öyle önemli bir gezegen de değil! Onun için, ben hiçbir şey yapmayacağım. Hayatı ne anlamak ne de değiştirmek istiyorum. Anlamak, değiştirmek, kahramanlık, militanlık, milliyetçilik, bunlar beyinleri gelişmemiş geri zekâlıların işi. İsterlerse uğraşsınlar, onlara da karışmam."

"Hadi, itiraf et!" dedi, hastane yatağındaki Holo-Devrim, teyzesine, "Sarp'ın cinsel ilişkiyi yadsımasında seni rahatlatan bir şey vardı! Namusumun kurtulduğunu düşünüyordun!"

"Eroin meretini tanımıyordum, bu doğru," dedi Holo-Kadızade, "Madam Zozulya dikkatimi gözlerine çekmeseydi, Sarp'ın kullandığı aklımın ucundan geçmezdi."

"Eroin, seksüel güdüyü ortadan kaldırıyor, Kuşçuk! Namusu korumakta bekâret kemerinden daha iyi. Toprak bunu bilse, doğru Gönül'e gider, 'Uzat kız kolunu!' Toprak'ın yaşatamadığı orgazmı eroin yaşatır, Gönül'e!"

"Sen bunun için mi, başladın? Sarp'ın sana yaşatamadığı orgazmı yaşamak için mi iğne yaptın?"

Holo-Devrim, omuzunu silkti, "Burnumdan çekmekten usanmıştım."

Talip Kadızade, holo-former'dan çıktı, "Şule'nin erkek arkadaşı Altan'ın o günlerde motosiklet kazasında ölmüş olmasının enjektöre terfi etmesinde dahli vardıysa da itiraf etmedi," diye açıkladı, "Yüreğini ölüme karşı nasırlaştırma sürecindeydi, hatta belki başarmıştı bile."

Kışlık Dersane'nin gerçekliğine döndü, "Jürinin Sayın Üyeleri," dedi, sıkıntıyla, "O günlerde o kadar sık yaşanıyordu, öylesine sıradan bir öyküydü ki! Tam bir mıhı yitirip naldan, nalı yitirip attan, atı yitirip atlıdan olma öyküsü. Devrim'in mıh'ı, başta Bekir ile Müjgân, ailemizdi. Nal'ı, öğretmenleri oldu; Nebihe Hanım, Mefaret Hanım, Yusuf,

Birgen, Erdoğan, Sarp, daha sonra ben. At'ı masumiyetiydi. Masumiyet yitirilince atlı da gitti. Alkole kaçmayı Bekir'den, müziği, 'Baba, bana vaaz verme!' diye terslenen Madonna'yı kolejdeyken öğrenmişti, Akter Pasajı'nı yadırgamadı. Tersine, çok sevdi çünkü oraya takılanlar, 'Birbirlerine bağırıp çağırmayan, kavga etmeyen, hava atmayan çocuklardı. Aralarındaki ilişki çok şekerdi. Kız-erkek ayırımı yoktu, birbirlerini kardeşçe öperek karşılıyorlar, müzik dinliyorlardı.' Şule'nin turuncu motosikletli sevgilisi Altan da geliyordu. Altan, birgan Sarp'la geldi. Sarp, ısrarlara dayanamadı, kısa bir gitar resitali verdi. Resital, Devrim'in âşık olmasına yetti. Bekir'in arkadaşının ofisinde kaldığı günlerdi. Müjgân, eve yalnız girmeyi geciktirmek için okulda habire iş yaratıyordu. Toprak, Salihun Komandoları'yla beraberdi, Ekim kendi havasındaydı. Üçüncü gidişleri filândı, Devrim, 'Hey, millet, biraz da bize gidelim mi? Evde kimse yok. Müzik filân dinleriz!' demeyi başardı. Tahmin edileceği gibi, Şule ile Altan dünden razıydılar.

'Ne yapmam gerektiğini biliyordum,' diye anlattı, 'Eve geldiğimizde, buzdolabını açtım, içecek bir şeyin kalmamış olduğuna hayıflanır gibi yaptım. Sarp, elini cebine attı, 'Gidip bir şeyler alalım!' dedi.'

Şule ile Altan'ı bırakıp, Migros'a inmişlerdi. Devrim, yanlış yapmamak için oyalanırken, Sarp, kolaları geçmiş, doğruca içki bölümüne yollanmıştı, 'Babamlar gençliklerinde Güzel Marmara içerlermiş, en ucuzu oymuş. Ama burada yoktur şimdi. Züppedir ya bu Koçlar, ucuz şarap satmazlar. Papaz Karası da yoktur. Bakalım Talay var mı?' diye gülümseyerek ihya etmişti kızı.

'Eve döndüğümüzde kapıyı çaldık, hemen açılmadı. Açıldığında, Şule'nin yüzü kıpkırmızıydı. Altan'ın sakalları dalamış. Sarp'la ben görmezlikten geldik. Mutfağa gittik, şişeleri açtık. Müzik dinleyip şarap içiyorduk. Diyebilirim ki, o duvarlar o öğleden sonraki gibi sükûnete hiçbir zaman tanık olmadı. Çok mutluydum! Çok mutluydum, ta ki, şarap bitip, Altan, canının esrar istediğini söyleyinceye kadar! O zaman korktum. Sarp, farkına vardı, güldü. Bilimsel olarak esrarın tütünden daha az zararlı olduğunu söyledi. Uygar ülkelerde serbestmiş esrar. O ülkeler, sigarayı yasaklamaya çalışıyorlarmış ama Batı kapitalizmi izin vermiyormuş çünkü Philip Morris gibi tütün şirketleri bizim gibi üçüncü dünya ülkelerini ortadan kaldıracak kadar güçlüymüş-

ler. 'Philip Morris'in cirosu bizim toplam gayri safi milli hasılaya eşit, bunu biliyor muydun?' diye soruyor. Ben, gayri safi milli hasılanın da ne olduğunu bilmiyordum ama dehşete düşmüş gibi yaptım, 'Yok yav! Vay canına!"

Devrim, esrara karşı olmanın küçük burjuva ahlâkı denilen sahtekârlığın bir parçası olduğunu o gün öğrendi. Narkotikçilerin sermaye sahiplerinin bekçileri olduğunu da. Sarp'ın anlattıkları, eski devrimcilerin polislere ilişkin anlattıklarıyla birleşti, oradan öğretmenlerinin 'küçük burjuva dangalaklıklarına uzandı,' Devrim'in yüreğindeki diğer hoşnutsuzluklarla -seksi dede, karanlık işler çeviren baba, radikal Müslüman kardeş, faşist dayı, fırsatçı anne, Atatürkçü ukala teyze, entel ukala teyze, kaypak Başbakan, liboş gazeteci, hırsız bakan- birleşti. O zaman için bu birleşme muğlak bir birleşme, daha da muğlak bir hayat icmaliydi ama genç kızın korkusunu yenmesine yetti, 'Bugün, benim de canım duman istiyor!'"

"Eski Türkiye'de eylemleri uyaran psikolojiydi, ideoloji değil," diye araya girdi General, "Bu olguyu Mahkemenin başından beri vurgulayageldik."

"İlk çekişte bir şey anlamadı ama kısa sürede her gece okuldan sonra içer olmuştu," diye sürdürdü, Talip Kadızade, "Evdeki, okuldaki sıkıntıları böyle geçiştirdiğini söyledi, 'Esrar içip, müzik dinlerken mutlak bir huzur hüküm sürüyordu. Bütün gün içinde yaşadığımız pislikleri böylece unutabiliyorduk. Türk olduğumuzu, Türkiye gibi bir ülkede yaşadığımızı, Güneydoğu'daki iç savaşı unutabiliyorduk. O yılbaşı gecesi senden sonra da içtik. Toprak, Klarnet Barı bastığında onunla kuzu kuzu gidebilmiş olmamın nedeni de bu. Aptal bir oğlan çocuğu gibi görünmüştü bana! Babama öykünüyordu. Kendisini bir şey sanıyor, bağırıyordu. Oysa biz, kendi âlemimizdeydik. Kimseyle dalaşmazdık bile. Dayanışma yapardık. Parası olanlar olmayanlara verirdi.'

Öte yandan, Ekim her şeyin farkındaydı. Ablasının esrar içmenin kötü bir şey olduğunu artık aklından bile geçirmediğini biliyordu. Esrar, Kitap Kulübü'nde bile içiliyordu. "68 kuşağının vampirleri taze kan arıyorlardı, İmre Teyze!' diye halımın üstüne kustu."

"Sayın Yargıç, '68 kuşağının entelektüel unsurları yoktu. Heyecanları vardı, rüyaları vardı ama eski Türkiye toplumunun gerçeklerine dair murakabe edilmiş, bütünlüklü tahlilleri yoktu. Bu nedenledir ki, kapılarının önünde oluşan hayata hep şaştılar, hep şaşırdılar. Şaşırdıkça meyuslaştılar, meyuslaştıkça içkiye ve aşka kaçtılar. Devrim, Şule ya da Sarp, çocukları yaşlarındaki kuşağı esrar çekerken bulduklarında birtakım içtenliksiz nasihatler gevelemekten başka bir şey yapamadılar. Ekim, 'Daha lâfın başında kendi esrar serüvenlerini anlatıyorlar,' diyordu, 'Onlar nerede, ne zaman, nasıl içmişler, filân. Bunu duyan genç, esrarın kötü bir şey olduğuna inanır mı?' Sonraları benzer bir saptamayı bir narkotik komiserinden duydum. Adam, uyuşturucunun zararlarını anlatan yayınların artmasıyla kullanımı arasında doğru orantı olduğundan yakmıyordu. 'Ne kadar çok korkutmaya çalışsak, o kadar çok bulaşıyorlar!'

'Gelin de, açıktan açığa işlenmiş suçları bir değil iki suç kabul eden İslâm hukukunu reddedin şimdi!' Kolej mezunu, genç bir komiserdi. Kötü kötü baktıydı.

Sayın Yargıç, itiraf etmeliyim ki Devrim'in uyuşturucu alabileceğinin aklımdan bile geçmemiş olmasını hiçbir zaman affedemedim. Çok hızlı zayıfladığını görebiliyordum, pantolonlarını daralttığını söylemişti. Yüzünün genç kız masumiyetini yitirdiğini de görebiliyordum. Bunlara karşın, beni ilgilendiren onda ve erkek arkadaşında saptadığım nihilizm kanseriydi. Ben, amaçsızlığının ve başıboşluğunun ölümcül olabileceğini düşünüyordum. Ve bana sorarsanız, Türkiye, yeryüzünde amaçsız kalınabilecek son ülkeydi. Demokrasiden, çevreye, eğitimden, sağlığa o kadar çok sorunumuz vardı ki, amaçsızlık ancak ve ancak tufeylilikle, dar görüşlü bencillikle açıklanabilirdi. Başıboşluk, hayatın takvimine riayet etmemek, zaman ziyanı konusunda Müjgân'ı uyarmaya çalıştım. 'Sonuçta onun hayatı!' dediğini duydum.

Sayın Jüri Üyeleri, bu hüküm bana 'serbest piyasa ekonomisi' tanımını hatırlatıyordu. 'Kim malına ne fiyat koymak isterse koyar, kim neyi ne fiyata almak isterse alır.' Ya da televizyon pornocularının 'istemeyen seyretmez' tavrını. Hayır, hiç kimse bütün bir İstanbul'u gezip elmanın sahici fiyatını saptayamaz. Hayır, porno seyretmemek gibi bir irade, hiçbir çocuktan, ön-insandan, beklenemez.

Devrim'i eroine geri dönülemez biçimde alıştığının yadsınamaz biçimde ortaya çıktığı günlerde, Müjgân hayata bağlamıştı, 'Devrim'e baskı yapmadım çünkü benim çocukluğum baskı altında geçti, İmranım! Bir pazar günü, Ayla ile yürüyüşe çıkmıştık, peşimize iki oğlan takıldı. O zamanlar, bilirsin, yüz metre arkamızdan lâf ata ata geliyorlardı. Eniştem çarşıya çıkmışmış, o gördü. Ayla'yla beni sokak ortasında evire çevire dövdü! Koca kızlardık, ben on altı, Ayla on beş! Aylarca mahallelinin yüzüne bakamadık! Sırf bunlardan kurtulayım diye bulduğum ilk adamla evlendim. Ne oldu? Yağmurdan kaçarken doluya tutuldum! Bekir Bey acemi, ben ondan acemi. Sonrasını biliyorsun. Bir de beyimin para hırsı! Gözü yükseklerde, hiçbir şeyi beğenmez! Öğretmen okulundayken bir parça özgüvenim vardı, onu da Bekir ezip geçti. Devrim doğduğunda kızım erkeklerin elinde benim gibi oyuncak olmayacak diye yemin ettim. Çağdaş kitaplarda söylenildiği gibi özgür yetiştirmeye gayret ettim. Bekir bilmez, Dr. Spock'un Türkçe çevirisini bile okudum. Gözü dışarda kalmasın, ona buna özenmesin, evden soğumasın diye elimden geldiği kadar her istediğini yapmaya çalıştım. Öğretmenlik yapmayı bırakmadım, kızlar benim kendi ayaklarım üzerinde durmamı görür, örnek alırlar diye. Onlar evdeyken ben işte oluyordum ama çalışan annelerin çocukları hep esrarkeş olur diye bir şey yok, öyle değil mi? Herkesin çocuğu Akter Pasajı'na gidiyordu. Kitap Kulübü'nde Yusuf vardı, Birgen vardı. Bunlar solcu insanlardı. Bir zarar gelebileceğini hiç düşünmedim!'"

"Mesele, solcu insanlardan zarar gelmesi meselesi değildi. Mesele, yarar gelmemesi meselesiydi. Söylediğim gibi, '68 kuşağının Türkiye'ye ilişkin bütünlüklü tanımları yoktu, burunlarının dibinde olan bitenin ayırdına varamadılar.

Devrim için Sarp, kesinlikle 'üstün grup'tandı. Eroin korkusuna karşın, Sarp'ın eroin alıyor olmasını delikanlının fikir-eylem tutarlılığının kanıtı olarak görüyor, tartışmasız olarak ölümle sonuçlanacak bir görevi gönüllü olarak üstlenen militana duyulan huşu benzeri, ona 'müthiş' saygı duyuyordu.

Eroinmanların kendisi gibi esrarcı ve hapçıları hor görmemelerinde Yusuf'un beni, Toprak'ın dedesini hor görmesi gibi adeta bir ideolojik yetersizlik suçlaması vardı. Sanki, gerçek âlem eroinmanların âlemiydi

ve eroin korkusunu yenip bu gruba duhul edememesi gerçeklerden kaçmak, daha da kötüsü korkuya yenik düşerek bu üstün insanları hayal kırıklığına uğratmak anlamına geliyordu.

Sarp, Devrim'i eroine fiilen teşvik etmedi, ancak Devrim onun eroin aldığı zamanlardaki mutlu dinginliğine, uzaklardan gülümseyerek bakan üstün tavırlarına hayrandı. Böyle zamanlarda kendisine yabancılaşıyor olması, kıza, onu büsbütün kaybettiğini düşündürüyordu. Böyle zamanlarda kıskançlık krizlerine giriyor, Sarp'ın yanına yaklaşan, kız-erkek, herkese düşman kesiliyor, sanki biri kılıçla kalbini deşiyor, Captagon, Ephedrin, ne bulursa, üçer beşer alıyordu.

On yedi yaşına geldiğinde, hayattan bütün ümidini kesmişti, iki cümlesi vardı, 'Hiç bir şey olmuyor!' ve 'Otsuz, boksuz çekilmiyor!'

'Hiçbir şey olmuyor' dediğinde, aile ve ülke art arda depremlerle sarsılıyordu. 'Otsuz, boksuz çekilmiyor!' dediği de Michael Jackson'la başlayan bir dizi konser -Metallica, Madonna, Rolling Stones.

Stadyumu dolduranların yarısı, uyuşturucu ile tepeleme dolu, delirme noktasındaydılar, Sayın Yargıç. Ve şeref tribününde konser organizatörü, zamanın sağcı başbakanının eşi ve mahiyeti ile birlikte oturmuş, medeni dünyanın bu en büyük sanatçılarını eski Türkiye gibi tekseslilığin egemen olduğu Ortadoğulu bir ülkeye getirtmiş, söyletiyor olmanın zaferini kutluyorlardı. Konserler, Türkiye'nin birinci sınıf bir ülke olduğu kadar yöneticilerinin çağdaşlığının da kanıtlarıydı. Afazi öylesine yaygındı ki, sahnede tek değil, onlarca, her biri farklı bir mesaj veren Mick Jagger'lar koşuşuyordu.

'Şule'nin babası gece sokağa çıkmasına izin vermemişti, o gün Altan konsere yalnız geldi,' diye anlattı, 'Birkaç aydır görmüyordum. Ona neden Ramses adını taktıklarını o gece anladım. Eroinden bir deri bir kemik kalmıştı. Altan'ı severdim, çok akıllı bir çocuktu. Her şeyden anlardı. Motosikletini son vidasına kadar söker, yeniden birleştirebilirdi. Kibirli değildi. Benim gibi önemsiz bir esrarcıya bile iyi davranırdı. Konsere herkes kafasına göre hazırlanmıştı. Ben, haplarımı yutmuştum. Burak'la Merve dumanlıydı. Altan, arada dolaşıyor, kimde ne var soruyordu ama insanlar yanlarında bir şey getirmemişlerdi. Kapıda arama vardı, çünkü başbakanın eşi gelecekti. Dikkat edince, ellerinin

titrediğini gördüm. Ephedrin bile bulamayınca, sinirleri bozuldu. Bedenine hâkim olamıyor gibiydi. Bir şeyler yapmam gerektiğini düşünürken, Sarp'ı gördüm. Yanında hiç tanımadığım bir kız vardı. Çok güzel giyinmişti. Gülümsüyordu. Kalbim kılıçla deşiliyor gibi oldu. Cesaretimi topladım, yanlarına gittim. Sarp'a, Ramses için bir şeyler yapmamız gerektiğini söyledim. Sarp, konserden önce iğnesini yapmıştı, yanında bir şey olmadığını söyledi. 'Şenlikten sonra çaresine bakarız,' dedi, 'Sen de para vardır.' Doğru söylüyordu, babama ek olarak, Müjgân da vermişti. Kızlarının böyle önemli bir konserde parasız kalmasını istememişlerdi. Sarp'la kızın berisinde eski bir rock grubunun elemanları vardı. Kır saçlarını omuzlarına dökmüşlerdi, kulaklarından küpeler sallanıyordu. Konuşmayı duymuşlardı. Onlardan birisi yanaştı, benden para istedi. Çok şaşırdım. Korktum da. Altan'ın yanına döndüm, 'Konserin sonuna kadar dayan, senin çarene bakarız. Ben de bok gibi para var!' dedim. Altan, elini omuzuma attı, bana dayanarak ayakta durmaya çalıştı. Titrediğini hissediyordum. Bana ihtiyacı vardı. Ben de onun beline sarıldım. Kardeşliğin ne anlama geldiğini hissettim. Aynı anda kızla Sarp'ın da benzer duygular içinde olduklarını anladım. Kız da eroinmandı.'

Konserden sonra Klarnet'e gidildi. Devrim, Altan'a bir doz armağan etti, aklına Sarp geldi. Bir doz da onun için sakladı. Altan'ın Bar'ın tuvaletinde iğnesini yapıp geri döndüğünde yüzündeki mutluluğun 'inanılmaz güzel' olduğunu düşündü, Sarp'a hediye etmek için aldığı eroini denemek istediğini ilân etti.

Başta Altan, Burak, Merve ve diğerleri karşı çıktılar. Altan, 'Ramsesiye olacağını' söyledi. Devrim çıldırdı, ikiyüzlülük etmemelerini bağırdı, 'Devrimcilik taslayıp, falcılardan çıkmayan anama benziyorsunuz!' Sustular. O gün burnundan çekti, Sayın Yargıç. Burnundan çekti ve 'bütün suçluluk hissi kayboldu.' Kendisini yeni bir harika aile bulmuş gibi hissediyordu. Eroin, onları birbirleriyle eşitliyor, kardeş yapıyordu. Bu yeni ailesiyle en gizli düşüncelerini bile konuşabileceğini hissediyordu. Oysa Kadızade-Kuranlar'la bu hiçbir zaman mümkün olmamıştı."

"Devrim'in bahsettiği 'suçluluk' hissinin önemini kavramış değildim. Neden kaynaklandığını anlamam da kolay olmadı. Genç kızı çö-

zümleyebilmem için tarihinin üzerinde biriktirdiği sayısız izleri birer birer ayıklamam, incelemem gerekti. Meşakkatli bir uğraştı, nihayetinde tamamına yakın bir envantere açıldı. Verileri yeniden inşa ettiğimde Devrim'i değil ama Devrimimsi birini tanımlayabiliyordum. Aşinaydı, Sayın Yargıç, hem de çok aşinaydı. Doğrusu, Devrim'i çözümlerken aslında kendi bilincimi inşa ettiğimi düşündürecek kadar çok!

Benim gibi, o da A/z'den nefret ediyordu. Ailesinden, öğretmenlerinden, yakın çevresinden ve giderek ülkesinden. Benden farklı olarak, Devrim'in daha haysiyetli yıllarımıza ilişkin anıları da yoktu. Nostalji ile avunamadığı gibi, onu güzel zamanların varlığına ve geçerliliğine ikna edecek haysiyetli bir sağ akım da yoktu. Devrim akıl baliğ olduğunda, sol bitmişti. Özal'ın ateşlediği liberalizm fiyasko ile sona ererken, Türkçüler mafyanın taşeronluğuna soyunmuşlardı. Son kalemiz Müslümanlardı, onları da Versage kravatlı Erbakan, oğlunun altına spor Mercedes çekerek, para ile oynayarak yıktı. Erbakan'ı izleyen Kutan'ın yanına ülkenin en şaibeli ailesi Ilıcaklar'ı almasıyla birlikte son umudumuz da söndüydü.

Ne yazık ki, Devrim'e söyleyecek lâfım yoktu. Olan biteni aklayacak, hiç değilse birtakım bahaneler bulacak halim yoktu. Pembe sözcüklerime kanmayacak kadar zekiydi ki, en korkutucu olanı da buydu. Bu durumda Devrim'le uzlaşmak ancak onun evinde gerçekleşebileceği için, benim için de ölüm olacaktı, itiraf etmeliyim ki, çek kuyruğunu gitsin, bir iğne de ben yapayım diye düşündüğüm oldu. Öte yandan, uzlaşmamamın onun ölümü anlamına geldiğini de görüyordum.

Benden farklı olarak, Devrim, eroinmanlar da dâhil olmak üzere hepimizden hepsinden nefret ediyor olmasının kendisinde uyandırdığı suçluluk hissinden, 'nefretinde haklı olduğu' bilgisine rağmen kurtulamıyordu. Kurtulamadığı gibi, bu duygusundan dolayı kendisine ceza da kesiyordu. Meş'um bir cezaydı bu: Sürekli suçluluk cezası. Hiçbir gerçek ceza, ne Bekir'in olayı fark ettiğinde kestiği ceza, ne polis ne nezarethane ne hastane ne de eroin armağan ettiği arkadaşlarının gözlerinin önünde ölümleri, kendisine verdiği suçluluk cezasının eziyetiyle yenişemedi. Hiçbir gerçek ceza, onu rahatlatamadı, yolundan alıkoyamadı. Her ceza, eziyet karşısındaki nasırlanmışlığını perçinleyip daha

da fazla suçlanmasına neden olurken, kendisini bu duruma düşürenin insanlar olduğu bilgisi, nefretini ve korkusunu katlayarak artırdı.

Kâmil Atik'in yatıyla yaptığı o tatilden sonra bana bir mektup yazdı. Mektubunda acılarının yaratıcılarına - onlara 'işkenceciler' diyordu ne gibi bir kötülük yaptığını söylemem için yalvarıyordu. 'İşkenceciler'i en tepesinde zamanın Cumhurbaşkanı Demirci olan hiyerarşik bir piramit olarak algıladığını söylüyordu. Piramitin en dibinde de 'eroinman hatunlar gibi giyinmeye çalışan gecekondu kızları' vardı.

'Kitap Kulübü'ne yanaşan, Akter'de göbekleri açık dolaşan, en büyük hayalleri şarkıcı ya da manken olmak olan bu rezil çocukların sonu mutlaka eroin!'

Piramiti meydana getirenlerin hepsi onun kendisini suçlu hissetmesi için yarışıyorlardı. 'Ancak, yine de en büyük suçlular piramitin tepesindekiler,' diyordu, 'Herkes herkesten sorumlu olduğuna göre, büyüklerin eylemleri diğer varlıklara da yansıyor olmalı. Karşılıklı bağımlılığımızın hepimizi suçluluk damgası altında birleştiriyor olması lâzım. Hepimiz suçluyuz ama öyle olmuyor. Berbat bir ulus olduğumuzun farkında olanlarımız az sayıda. Farkında olanlar, benim gibi 'özgür' olanlar. Özgürlük, hem bir onur hem de bir umutsuzluk. Suçlu olup da, suçluluğun parçası olmayanlar, suçun bilincinde olmayan köle ruhlular... Bu tipleri çok kıskanıyorum. Özgürlük, suçluluğun en yüce cezası olan ve hiçbir dayanağı olmayan suçluluk duygusu dışında her şeye karşı tam bir duyarsızlaşma anlamına geliyor. Suçlu olduğumu biliyorum, iğrenç derecede, dayanılmaz derecede suçluyum. Olabilecek her türlü cezaya, çarptırılmaya hazırım. Ancak, cezalardan hiçbiri beni suçlu olmaktan kurtaramaz. Çünkü ben cezaların en acımasızına, özgürlük cezasına çarptırılmışım. Sonsuza dek ve evrensel olarak mahkûmum. Bundan ayrıca onur duyuyorum.'"

"İşportacı Adil'le o günlerde tanışmıştı. 'Adil, homolara takılıyordu,' diye anlattı, 'Morukları soyup soğana çeviriyor, topladıklarını bizimle paylaşıyordu. Esrar, eroin, hap, ne bulursa alırdı ama galiba kendisini idare ediyordu çünkü bütün arkadaşları ölmüştü, o ayaktaydı. Çok iyi bir insandı. Cihangir'de evi vardı. Çocuklar orada toplanırlardı. Sonradan, o eve göçmenler de takılmaya başladılar. Güney Afrika'dan gelenler bile vardı. Romenler, Ruslar. Turist olarak geliyorlar, bir daha git-

miyorlardı. Adil, onların karınlarını doyurur, para verirdi. Hiç kimseyi geri çevirdiğini görmedim. Benim iğne yaptığımı duyunca çok canı sıkıldı. Vazgeçmeyeceğimi anlayınca bana en kaliteli malı sağlamaya başladı. Başkasından mal almamamız için Sarp'la bana sıkı tembih geçerdi. Biz eroinsiz kalmayalım, başkalarına muhtaç olmayalım diye günde birden fazla müşteri çıkardığı oluyordu. Bir korktuğu da benim o yola düşmemdi. Bir defasında beni Beşiktaş'taki kız liselerinden birisinin önüne götürdü. Kızların kendilerini bekleyen lüks arabalara binip gitmelerini gösterdi. Babaları yaşındaki adamlarla otellerde fuhuş yapıyorlardı. Adil, bu adamlardan iğreniyordu. Sanıyorum onları kendi müşterilerine benzetiyordu. Ama Sarp'la ben farklıydık. Biz, seksi ciddiye almıyorduk ki, fuhuşu ciddiye alalım. Bu adamlar bize göre toprak, su, madenler gibi üretim araçlarıydılar. Onlardan para kazanılıyordu.'

Bizimkilerden harçlık aldığı sürece Devrim'in 'o yola' düşmesine gerek yoktu. Dokuzuncu sınıfa geldiğinde günlük iğnesini eve gelmeden önce okulun ya da Kitap Kulübü'nün tuvaletlerinde yaptığı bir düzen oturdu. Durumu bir tek Şule biliyor, Devrim, ona, saçmalamamasını, bağımlı olmadığını, ne zaman isterse o zaman bırakacağını söylüyor, susmasını sağlıyordu. Yokluk kriziyle tanışmadığı bu dönemde sakin bir çocuk olup çıkmıştı. Ne Müjgân'la ne de Toprak'la kavga ediyordu. Okulu da aksatmıyordu. Sadece notları iyi değildi ama o da öyle bir sınıftı zaten. Öğretmenler, tembel olduğundan yakınıyorlardı. Bir süre sonra da umutlarını kestiler. Bizim gibi onlar da uyuşturucu tanımıyorlardı. Sırasından başını kaldıramayan çocuğun eroin bağımlısı olduğunu düşünemezlerdi.

Meseleye ilk ayan Ekim oldu. Kitap Kulübü'nde ve Pasaj'da yaptığı soruşturma, kuşkularını doğrulayınca, 23 Nisan sabahı Müjgân'ın evde olmamasından yararlanarak ablasının karşısına dikildi, çantasının içindekileri yatağın üzerine boşalttı, hesap sordu. Devrim önce enjektör takımının kendisine ait olmadığını söyledi, Ekim ani bir hareketle geceliğinin kolunu sıyırıp iğne deliklerini ortaya çıkarınca kabul etmek zorunda kaldı. Ancak bir de hikâye tertipledi. Sarp'ı çok seviyordu, o bağımlıydı, onu kurtarmak için kendisi de bu işe bulaşmıştı, 'Ona kendisi bırakmazsa benim de bırakmayacağımı söyledim. Sarp beni o kadar çok seviyor ki, sırf ben bırakayım diye o da bırakacak!'

Ekim, büyüklere söylemeyeceğine söz verdi ancak bir şartı vardı, 'Sarp ne yaparsa yapsın, sen vazgeçeceksin!'

Devrim, söz verdi. Kardeşinin dehşet içindeki gözlerinin önünde iğnesini yaptı. 'Birdenbire kesersem ölürüm,' dedi.

Ekim, yardım için Sarp'a koştu.

Baharın ilk günleriydi, İstanbul her şeye karşın filiz yeşiliydi. Erguvanlar, papatyalar açmıştı. Serin rüzgâr denizi çerinden çöpünden temizlemişti. Gökyüzü masmaviydi. 'Enişte'si Ekim'i Cihangir'deki Cennet Bahçesi'ne, çay içmeye davet etti.

Genç kız, aslında Nietzsche'yi dinlediğini hiç bilmedi. Sarp, ona Fransa'da öğretim üyesi, anarşist ağabeyi Erdoğan Olgun'dan da bahsetmedi. Sarı saçlarını güneşte parlattı, gözlerinin boncuk mavisini Ekim'e dikti, 'köle ahlâkı'ndan söz etmeye durdu.

'Hiç düşündün mü, ahlâk kurallarını kimler icat ediyor? Hadi, bir düşün! Var mı cesaretin? Ben sana söyleyeyim: Korkaklar, canım! Ahlâk kurallarını korkaklar icat ediyor! Düzenin kölesi korkaklar yalan söylüyorlar. Korkaklıklarını erdemmiş gibi sunuyorlar! Yetersizliklerini, 'iyilik' diye sunuyorlar. Sıradanlıklarına, 'masumiyet' diyorlar. Aslında nefret ettiklerine boyun eğmenin adı 'itaat' oluyor. En başta da Tanrı'ya itaat! Oysa en çok nefret ettikleri Tanrı! Nasıl nefret etmesinler ki Allah'tan, vahşetin kural olduğu bu düzeni yaratan O! insan olup da bu düzenden nefret etmemek olası mı? Fındık faresini kediye besin diye sunan acımasız bir Allah'tan nefret etmemek olası mı? Kediyi sevdiği için böyle yapmıyor! Kediyi yılana yedirmek için fareyle besliyor! Hiçbir yaratığa sevgi duymayan, en ufak bir acıması olmayan bir gaddar! Bu gaddarı kendilerine bulaşmasın diye önünde el pençe divan durup selâmlıyorlar! Aptalca olduğu kadar da iğrenç bir tutum bu! Ahmakça bir yalakalık! Bana dokunmayan yılan bin yaşasın yalakalığı! Bir de alçakça bir kurnazlık, Kur'an'ın işimize gelmeyen yerlerinin saklanması! Ne o, inkâr edenleri ateşe sokacakmış, derileri pişip acı duymaz olunca başka derilerle değiştirecekmiş ki acıyı duymayı sürdürsünler! Allah'ın bu dünyada yaptıkları öteki dünyada yapabileceklerinin kanıtı zaten! Kim inkâr ediyor ki? Varlığını inkâr eden yok,

onun kötülüğünü yüzüne vuran var! Kötülüğünü yüzüne vurmaktan çekinmeyen yürekli insanlar var! intikam ateşi ile yanan insanlar var!

Onun kötülüğü ile, gaddar düzeniyle baş etmenin, insanlığın intikamını almanın tek bir yolu var: işletmesini ayakta tutan kuralların tümüne karşı çıkmak! Allah'ın ve onun yalakalarının kurdukları düzene karşı çıkmak! Önce yollarını kesmek lâzım ki, bizimle kedi fare oynamayı sürdüremesin! ilk adım olarak, seks yasaklanacak! Seks yapılmayacak, O'na yeni kurbanlar sunulmayacak! Çünkü her yeni doğan O'na sunulan yeni bir adak! Genler, onun ajanları! Genler, Le Carre'nin köstebekleri gibi! Genler insana ihanet ediyorlar. Dünyaya yeni kurbanlar getirmeyi dayatıyorlar. Bir beden acı duymaz hale gelince, o bedenin bir küçüğünü, bir kopyasını işkenceye hazır hale getiriyorlar. Tıpkı insanın derisini değiştirip yeniden yakmak gibi! Bunun bilincinde olan insan, çocuk doğurmaz, Allah'a yeniden kurban vermez! Bilinçsiz anneler çocuklarına duyduklarını 'sevgi' sanırlar, 'sevgi' diye nitelerler. Oysa, bu, bayramda boğazlamak için beslenip büyütülen kuzuya duyulan sevgi gibidir. Sahteciliktir! Anneyi uyandırsan, çocuğuna olacakları bir bir anlatsan, seni duymazdan gelir, tak tak parmağını tahtaya vurur, 'Allah korusun!' diye. Neden koruyacak Allah? Kendi nefsinden mi koruyacak? Koruyacak olsa, böyle düzen kurmazdı! Oğullarıyla övünen babalar, habire doğurtan babalar! iğrenç, ahmak yaratıklar! Yapılacak iş, genlerden kurtulmaktır! Bilince güvenilmeyeceği için, genlerini bozacaksın ki, ihaneti sürdüremesinler! Kendini bu dünyaya yeni birini getirip, kurban edemeyecek hale getireceksin.

Zehir, insanoğlunun en yüce keşfi Eroin, başkaldırının en bilinçli biçimi! Bedenin bilerek, hissederek yok edilmesi en yüksek gelişme çizgisi! En yürekli başkaldırı! Allah'a ve onun düzenini devralanlara, yüreksiz ahmaklara başkaldırı! 'Ben bu oyunu oynamıyorum!' demenin tek gerçek yolu! Ben bu oyunu oynamıyorum! kâinatın da, aptal galaksilerin de umurumda değil! Seni senin yöntemlerinle yeneceğim! Beni durduramayacaksın! Beni boş sözlerinizle avutamayacaksınız! Ne sen ne de senin kifayetsiz muhteris peygamberlerin! insanlığın sahte ilerlemeleri de beni oyalayamayacak! Her ilerlemenin okyanusa yazılan bir yazı olduğunun bilincindeyim! Aptal bir meteorun çarpmasına bakar! Binlerce yıldır aynı umarsız oyun oynanıyor! Dön baba dönelim! Her doğan çocukla başladığımız yere dönüyoruz. Her doğan çocuk

bomboş, on binlerce yıl önceki vahşi atasının kopyası. Genler bilgi aktarmıyor, sen bunu çirkin gerçeğini öğrenemeyelim diye böyle tezgâhlamışsın! Yeni gelenleri de kandırabilesin diye böyle tezgâhlamışsın! Ve insanlık kalburla su taşıyor! Ama ben taşımayacağım! Ablana gelince, o, onun kendi bileceği iş! Benden bilincime ihanet etmemi beklemeyin. Ne şimdi ne de sonra Devrim'e karışmayacağım. Üstüme gelirseniz, bir tek vuruşa bakar, bir altın vuruşa! Sonra Bing Bang! Büyük Patlama ve boşluk! Beni arayın ki bulasınız!'

'Eroinin duyguları tümüyle körlettiğini, doğru-yanlış, iyi-kötü kavramlarını yok ettiğini, korku denilen şeyi ortadan kaldırdığını bilmiyorduk, Sayın Yargıç. Ahlâkın, vicdanının, merhametin kırıntısını bırakmadığını bilmiyorduk. Diğer insanlarla ilişkileri yok ettiğini, yokluk krizindeki bir bağımlının bir iğnelik doz kapabilmek için karşısındakinin başını ezebileceğini bilmiyorduk. Devrim bize 'işkenceciler' derken haklıydı. Hepimiz ama hepimiz yanlış yaptık!

Ekim, elinde 'Eroin' adlı kitapla çıkageldi. '90 yılında yayımlanmış bir kitaptı, iyi hatırlıyorum, kapağında bir kuru kafa resmi bir de enjektör vardı. Kitabın halinden defalarca okunmuş olduğu belliydi. Christiane adında eroinman bir kız çocuğunun anılarından oluşuyordu. Ekim, kitaptaki karakterlerin, kızın annesinin, babasının, arkadaşlarının, isimlerinin altını çizmiş, yanına Devrim'in hayatındaki karşılıklarını yazmıştı. Gropiusstadt'taki Protestan Merkezevi, meselâ, bizdeki Kitap Kulübü'nün karşılığıydı. 'Sound' isimli diskotek, Kristal Bar'a tekabül ediyordu. Ekim, Christiane'nin Hessen civarında bir köyde oturan ninesinin adının yanına 'Hatice' yazmıştı. Christiane'nin Deflet isimli eroinman sevgilisinin adının yanında 'Sarp?' ibaresi vardı. Bekir, 'Richard'tı, Helga, Müjgân! Bana kitabı vermek suretiyle ablasının durumunu öğrenmemi istemişti. Ekim'in içtenliğinden kuşkum yoktu, dikkatle okudum. Benzetmelerindeki hakikat payını teslim ettim. Ne ki, bu kabuldür ki beni dehşete düşürdü! Çünkü uyuşturucu bağımlılığının Devrim'in ya da arkadaşı Sarp'ın münferit meseleleri olarak görülemeyeceğinin farkına varmıştım. Dahası, o zamanlar adını koyamamış olmakla birlikte, ülkede doğru-yanlış, iyi-kötü kavramlarının bacaklarının titrediğini, ahlâkın, vicdanının, merhametin derin yaralar aldığını görebiliyor, çürümenin izlerini vahşetperver Kadızadeler'e kadar sürebiliyordum. Eroin Devrim'i kemiriyorsa, başka bir şeyler de

bizi, hepimizi kemiriyordu Öyle ki, Sayın Yargıç, insanlarımız eroin almadan da eroinman arazları sergileyebiliyorlardı; tıpkı beyin travması geçirmedikleri halde afazik oldukları gibi.

Şunu anlamalısınız, ben, Devrim'in eroinden kurtulabilmesi için Sarp'ın kurduğu dünyanın geçersiz olduğunu idrak etmesi gerektiğine karar vermiştim. Sarp'ın nihilist dünyasının da bir o kadar kurmaca olduğuna inanması gerektiğine inanmıştım. Toprak'ınki, Yusuf'unki, Kenan Kadızade'ninki kadar kurmaca ve keyfe keder! Kemalist, sosyalist ya da nihilist -bunlar hep kendi kafamızın ürünleriydi, kendi kafamızın şablonlarıydı ve gerçeğin sadece bir bölümünü yansıtıyorlardı. Bunu anlamasını istemiştim. Mutlak iyilik olmadığı gibi, mutlak kötülük de yoktu. Bunu anlamasını istemiştim. Bardağın yarısı boşsa, yarısı da doluydu, bunu anlamasını istemiştim Kendisine saçaklı mantıkla yaklaşmamın nedeni buydu."

KURGUSAL DOĞRULAR, OLGULARA KARŞI

BİLGİ YERİNE GEÇEN KURALLAR

"Ölümden medet ummamasını sağlamanın en çarpıcı yolunun onu ölümün olmadığına ikna etmek olduğuna karar verdim.

Organize dinler, siyasal dinler, altlarını çaldırmışlardı; öbür Dünya, Cennet'teki yaşam gibi vaatlerden fayda yoktu. Ama bilim, biyoloji ve fizik, özellikle de kuantum fiziği bilgi sanılan şeylerin kurallardan ibaret olduğunu kanıtlamıştı. Buralardan yola çıkarak ölümün de bilgi değil, insan yapısı kural olduğunu anlatabilirsem, nihilist heveslerini kırabileceğimi düşündüm. İster fen bilimlerinde, ister sosyal bilimlerde, ister toplumsal yaşamda, bir şeyi doğru ya da yanlış olarak nitelemenin gerçek ile ilgisi olmadığını, bu nitelemelerin önceden koyulan kurallarla ilgili olduğunu idrak etmesini sağlamaya çalıştım. Yanlış, kurallara ters düşendi, doğru ise ters düşmeyen.

Bir oyun kurmuştuk; briç gibi, satranç gibi. Tabiatta olmayan bir şekil kurgulamıştık, üçgen gibi, piramit gibi. İşin matrak yanı, üçgenin açılarının toplamının yüz seksen derece olduğunun saptanmasının bilimsel bir zafer! olarak algılanmasıydı, sanki başka türlü olabilirmiş gibi. Sanki, adına satranç denilen olayda kalenin çapraz gitmemesi şaşırtıcıymış gibi.

Bilim denilen şey, bilim adına yapılan her şey, koyduğumuz kuralların diğer telmihlerini saptamaktan ibaretti. Kalesi çapraz gitmeyen, atı L şeklinde hareket eden, fili ancak şunu yapabilen, şu kadar taşlı bir oyunun telmihleri nelerdir? Sayısızdılar, tabii. Sayısız kombinasyonlar mümkündü ve insanlar bu kombinasyonları ortaya döktüklerinde etkileniyor, sevindirik oluyorlardı -çünkü kuralları koyanların kendileri olduklarını unutmuşlardı, sonuçlarıyla oyalanıyorlardı. Matematikçiler bitmez tükenmez çıkarsamalar yapıyorlar, kurallara ters düşmedikleri için de başarılı oluyorlardı! Başarı, çoğu zaman ömür boyu süren bir turu başlanılan yerde bitirme becerisinden ibaretti. Çarpım işleminin sağlamasını yapmak, yani, ilk kurallara ters düşmemek, ba-

şarı buydu. Neresinden bakarsanız bakınız, ... ibaretti.

O günlerde en çok da borsadaki 'teknik analiz' denilen tekniğe gülüyordum. O yıllarda 'teknik analiz' denilen bu yöntem, hisse senedi hareketlerini kestirmek için kullanılıyordu, insanlar kendi koydukları kurallara kendilerinin nasıl tepki vereceklerini tahmin etmeye çalışıyorlardı. Ne tuhaf! Önce altından bir buzağı yapıp, o buzağıyı tanrı ilân edip sonra da insanların bu tanrıya tepkilerini incelemek ve bu tepkilerden 'bilim' üretmek... ve sonra dönüp bu 'bilim'e de ayrıca tapmak! inançla bilim arasındaki fark benim için gittikçe küçülüyor, marjinalleşiyordu. Ama öyle görünüyordu ki sadece benim için!

Oysa çevrem inançla bilim arasındaki uçurumu derinleştirmek için çırpınanlarla doluydu. Öyle ki, ağzınızdan çıkanı matematiksel olarak ya da laboratuvar bulgularıyla ispatlayamıyorsanız, size hiç konuşmamanız gerektiği bile söyleniyordu. Wittgenstein denilen adam çağımıza damgasını vurmuştu. Wittgenstein, üzerinde konuşulan bir olgunun nedenleri açıklanabilmelidir, nedenleri açıklanamayan bir olgu üzerinde konuşulmaz, susulur, buyurmuştu. Gördüğüm kadarıyla kendisine saçmalama diyen de olmamıştı!

Bütün bunlar bana hüzün veriyor, daha da kötüsü, özgüvenimi sarstığı için doğru bildiğim yolda ilerlememi güçleştiriyordu. Çünkü benim insani tecrübem, 'tanıma' olayının 'tariften; 'tarifin ise 'nedenlerinin saptanması'ndan önce başladığını gösteriyordu. Önce görüyor, hissediyor, gördüğümü ve hissettiğimi daha sonra 'tarife yelteniyor, 'tarif' etmeyi becerdikten sonradır ki 'matematiksel ya da bilimsel nedenler'ine -o da belki!- gelebiliyordum.

Devrim için öngördüğüm tedavi yöntemini hiçbir meslektaşımla paylaşamamış olmamın nedeni de budur. Matematiksel ya da bilimsel tarifleri şöyle dursun, eroinman olmasının nedenleri dökümlenemeyecek kadar çok sayıda ve giriftti. Bir an için çözümlenip dökümlenebileceklerini var saysam bile, bu nedenlerin üzerinde konuşabilmem nedenlerin nedenlerinin de saptanabilir olmasını gerektiriyordu. Meğerki Osman Amca'yı 'tarif edeyim', Osman Amca'nın 'Osman Amca' olma nedenlerini hiç değilse Kadızadeler'den bu yana matematiksel ya da bilimsel olarak 'tarif edeyim', 'Osman Amca' faktörünün Devrim'in ni-

hilizmindeki payını dillendirmemem, yok saymam isteniyordu. Bunu da ben yapamazdım. Aklım ve yüreğim izin vermezdi. Oysa akıl neyse de, 'yürek' faktörüne meslektaşlarımın dudak bükmeleri kaçınılmazdı.

Bilimsel yöntemin indirgemeci kabalığını kabullenemedim, Sayın Yargıç. Yaşama sanatı diyebileceğim fuzzy düşünce biçiminden medet ummuş olmam bundandır. Ancak, bu aşamada holo-formerın devreye girmesini talep ediyorum. Bu aşamada holo-formerın tanıklığına ihtiyacım olacak."

Yargıç V Levin, Helsinkili Ingrid'e işaret etti. Genç kadın ayağa kalktı, Kışlık Dersanenin ışıkları karardı, göz gözü görmez oldu. holoformer Talip İmre Kadızade'nin oturma odasını yargıç kürsüsünün önündeki boşlukta kurdu. Devrim, pencerenin yanındaki koltukta oturuyordu.

"Körkuyu'dan yeni dönmüştü," diye hatırladı Talip İmre Kadızade, önündeki sanal tertibe bakarak. "Müjgân, geri dönüşünü benim tedavimi kabul etmesi şartına bağladığı için oradaydı. Konunun uzmanı olmadığım ortadaydı ama meselenin aile arasında kalmasını istiyordu. Uyuşturucu Bağımlılık Merkezi'nden bir doktorun kontrolü altında kalması kaydıyla razı olmuştum."

"Devrim'i nihilist mezrularından şüpheye düşürebilirsem, uğrunda yaşamaya değer yeni doğrular bulabilir diye umuyordum. Bu doğrultuda harekete geçtim ve daha ilk adımımda Türkçe'ye çattım: Doğru/yanlış, doğru/yalan.

Yanlış'ın karşıtı olan doğru ile, yalan'ın karşıtı olan doğru birbirini tutmuyordu! İki kere iki dört eder, doğru, iki kere iki beş eder, yanlış. Yağmur yağıyor, doğru, yağmur yağmıyor, yalan. Oysa format, 'yağmur yağıyor, gerçek; yağmur yağmıyor, yalan' şeklinde olmalıydı. Ne ki, 'sahi' kelimesi dilden düşmüş, 'gerçek' kelimesi de yerine oturmamıştı. Afazi.

Devrim karşımda somurtmuş oturuyordu. Ben nereden başlamam gerektiğini düşünüyordum. Çay için ısmarladığım keki getiren Bayram imdada yetişti. Paranın üstünü yanlış getirmişti."

Mahkeme salonundakiler holo-formerın çok daha genç duran Kadızade'ye zum yaptığını gördüler. Holo-Kadızade, kapıcının getirdiği keki masaya koyup satış fişine bakarken, "Sence Bayram Efendi yalan mı söylüyor, yanlış mı söylüyor, ne dersin?" diye sordu. Holo-Devrim, ters ters baktı, cevap vermedi. Holo-Kadızade, "Paranın üstü bu olmamalı," diye üsteledi, "Sence yanlış mı yaptı, yalan mı?" Genç kız, omuzlarını silkti,

"Ne fark eder ki?"

"Yalan söylüyorsa, kekin fiyatı bu değil, yanlış söylüyorsa hesap bilmiyor," dedi Holo-Kadızade, gülerek, "Biri olgu, diğeri kurgusal doğru."

Devrim'in dik dik bakmayı sürdürdüğünü gördü, "Sarp'ın 'Zehir, insanoğlunun en yüce keşfi' iddiası gibi, 'kurgusal doğru '" diye ekledi, "iki kere ikinin beş etmesi yalan değil, yanlıştır. Kekin fiyatının beş yüz bin değil, yedi yüz elli bin lira olması ise, yalan."

"Ne alakası var şimdi?"

"Kurgusal doğrunun sahici dünyada işlerin nasıl olduğu ile ilgisi yoktur. Alakası bu," dedi Holo-Kadızade, gülümsemesini sürdürerek, "Kekin karşılığı olan beş yüz ya da yedi yüz elli bin lira sahici dünyaya ait bir olgu, buna dair yalan söylenebilir veya insan iyi niyetle yanılabilir. Ama bir milyon liradan yedi yüz elli bin lira çıkınca geriye yüz bin lira kaldığı yalan değil yanlış olur, çünkü bu bir olgu değil, bu bir kurgusal doğru."

"Ne malum?" diye homurdandı Holo-Devrim.

"Aritmetik kuralları değişmez de ondan malum. Kekin fiyatı değişir ama toplama çıkarma kuralları değişmez."

"Bak sen!"

Holo-Kadızade, genç kızın açık alayına aldırmadı.

"Aristo, kekin fiyatı gibi olgulara, yani sahici dünyaya dair doğrulara, olası doğrular derdi. Oysa, bir milyon eksi yedi yüz elli bin eşittir iki yüz elli bin şeklindeki kurgusal doğrular, her durumda geçerli, ol-

mazsa olmaz, zaruri doğrulardır. Mecburca doğrular. Kurgunun işlemesi için doğru olmaya mecbur doğrular!" içini çekti, "Hocaların Hocası öyle derdi. Çayını nasıl içersin? Açık? Koyu?"

Holo-Devrim'in ayağa kalktığı görüldü, "Ben yardım edeyim."

Teyze, yeğen bir süre mutfakta kayboldular. Geri döndüklerinde Holo-Devrim çay tepsisini taşıyordu. Sehpanın üzerine yerleştirirken, sordu,

"Sarp'tan sen de nefret ediyorsun, değil mi teyze?"

"işte sana sahici dünyaya dair bir soru! Sarp'tan nefret ediyor olmam, olası bir doğru! Bu bir olgu olabilir de, olmayabilir de. Ama ben sana 'Hayır canım, ben Sarp'tan nefret etmiyorum' diyeceğim ve yanlış değil, yalan söylememiş olacağım."

Holo-Devrim, duyduklarını aklından geçiriyormuş gibi durakladı,

"Peki, ya 'Evet, nefret ediyorum,' deseydiniz, ben, 'Teyze siz onu yanlış tanıyorsunuz' mu, diyecektim, 'Yalan tanıyorsunuz' mu? Yalan tanımak diye bir şey var mı?"

"Herhalde 'Yanlış tanıyorsunuz,' diyecektin ve bu günümüz Türkçesi'nin bir cilvesi olacaktı!" Kadızade tekrar güldü, "Yalanın karşıtı olan doğru için bir kelime olmalı!" dedi, "'Sahi' belki. 'Siz onu sahiden tanımıyorsunuz,' demeliydin! Daha da iyisi, 'esasen tanımıyorsunuz.' 'Aslında' tanımıyorsunuz, der gibi."

"Yağmur yağmıyor ama ben 'yağmur yağıyor' diyorum. Deyin ki, yanılıyorum. O zaman yanlış mı söylemiş oluyorum, yalan mı?"

Genç kız, dilbilgisi oyununa katılmaya başlamıştı. Holo-Kadızade biraz düşündü, "Yalan kelimesinin bir de ahlaki çağrışımı var," dedi, "O durumda 'hatalısın' demem gerekecek herhalde. Yalan değil, hata."

"Okulda test sınavlarında 'true, false' seçenekleri oluyor," dedi Holo-Devrim, düşünceli düşünceli, "Doğru, yanlış."

"Bu hükümleri hem onlar yanlış kullanıyor hem de biz yanlış çeviriyoruz," diye cevap verdi Holo-Teyze, "'False' kelimesinin birinci karşı-

lığı 'sahte'dir. 'Sahte, yanlış, hatalı, asılsız, yalan, yapay, taklit, güvenilmez, esassız, geçici' Bunlar hep 'false' kelimesinin karşılıkları. 'Yanlış' daha çok 'wrong' gibi; yanlış, haksız, ters, kusurlu, yalan."

"Peki, 'true'?"

'"True' kelimesi 'false' kelimesinin tam karşıtı, 'hakiki, sahi, gerçek, doğru, halis, safi, sadık, tam, aynı' demek. Yani sizin matematik testlerini çevirirken doğru/yanlış değil, hatalı/hatasız diye çevirseler daha iyi bir iş yapmış olurlardı. Matematik bir kurgudur ya sonuçta, 'hatalı kurgu/hatasız kurgu' daha uygun düşerdi. Fizikte, kimyada da sahi ve asılsız kelimeleri kullanılabilirdi. 'Su iki H ve bir O'dan oluşur, bu söylediğimin aslı var mı, yok mu? Sahi mi, asılsız mı? Böyle bir şey işte!"

"Ekim, sana Sarp'la konuştuklarını anlatmış. Söyledikleri sahi mi, asılsız mı, ne düşündün? Aslı var mı, yok mu?"

"Kimin? Ekim'in söylediklerinin mi, Sarp'ın mı?"

"Sarp'ın."

Holo-Kadızade yine duraladı, "Söylemesi zor," dedi, "Aslını istersen, doğrunun ne olduğuna dair benim bildiğim iki teori var. Sarp'ın sözlerini o teoriler doğrultusunda çözümlemeye çalışabilirim."

"Allah Allah!"

"Vallahi öyle! Doğrunun teorileri var. Modern dünyada doğrunun peşine düşenler, bu teorilere başvuruyorlar."

"Bir yaşıma daha girdim!" dedi Holo-Devrim.

"Yaşını seveyim senin! Biri, coherence yani iltisak ya az yapışıklık teorisi. Diğeri, correspondence, yani tekabüliyet ya da çakışıldık. Kurgusal doğrulara, yapışıklık teorisinin doğruları deniyor, çünkü bu tip doğrular matematik kurallarına iltisaklı veya dilersen yapışık. Ne gibi? işte, iki kere iki dört eder gibi, bir kabulden oluşan doğru. Ya da senin Sarp'ın, 'Bedenin bilerek, hissederek yok edilmesi en yüksek gelişme çizgisidir. Zehir, insanoğlunun en yüce keşfidir' ahkâmının içerdiği kabullerden oluşan doğrular gibi. Sarp'ın söylemi kendi içinde birbirlerine iltisaklı/yapışık, kendi içlerinde tutarlı ve mantıklı doğrulardan olu-

şuyor. 'Bedenin bilerek, hissederek yok edilmesi en yüksek gelişme çizgisi' hükmü kabul ise, 'zehir, insanoğlunun en yüce keşfi' ahkâmı tutarlı oluyor."

"Öyleyse Sarp'a siz de hak veriyorsunuz?"

"Vetha!" dedi Holo-Kadızade, "Hem evet hem de hayır! Birtakım kabullerden oluşan doğrular olarak tutarlı ama Sarp'ın söyleminin bir de bu kurgusal doğruların sahici dünyada karşılıklarının olup olmadığı meselesi var. Böyle durumlarda çakışıklık teorisi devreye giriyor. O da diyor ki, bir iddianın doğru olması için dünyaya dair bir veri ile çakışması gerekir, aksi takdirde o iddia hatalıdır/doğru değildir. 'Dünya dönüyor' iddiası, meselâ, eğer dünya sahiden dönüyorsa hatasızdır/doğrudur.

Anlayacağın, iddianın belirli bir zaman/mekândaki olaylarla çakışması lâzım; Çakışıklık Teorisi, fen, Yapışıklık Teorisi, matematik yani. Çakışıklık Teorisi veri ister, doğrusu verilidir. Yapışıklık teorisinin doğrusu ise zarurettir"

"Doğruyu söylemenin bu kadar karmaşık bir iş olduğunu bilmiyordum!" dedi Holo-Devrim. Bu defa alay etmiyordu, dikkat kesilmişti.

"Ben de!" dedi Holo-Teyzesi, "Ben de bilmiyordum! inanır mısın, varlık nedenimin doğruyu bulmak olduğuna iman ettiğim günlerim sahiden de vardı benim! Tokgözlü delikanlılığımı mutlak bir cömertlik ve özveriyle doğruyu bulmaya adadığım sahici günlerim. Doğruyu Çukurova temmuzunda klimalı pamuk tarlası ile eşleştirdiğim günler! Kur'an'ın 'zemininden ırmaklar akar, yemişleri, gölgesi süreklidir' diye anlattığı cennetin adaşı olduğunu düşündüğüm günler! Hakk'ın hak, bâtılın bâtıl olduğunu idrak edenlerin mutlu sonu bildiğim günler! Karadan arındırılmış ak! Siyahtan arındırılmış beyaz!

Bunlar, doğrunun kutlu hükümranlığını içim titreyerek, gözlerimden yaşlar süzülerek iştiyakla beklediğim çetin ama huzurlu günlerimdi. Ne şairane değil mi?

Biliyor musun, sırf mahkeme sahnelerini yaşayabileyim diye polisiye filmleri kaçırmazdım. Tanıklar Kutsal Kitap'a el basarlar, 'Doğruyu, sadece doğruyu söyleyeceğim, Tanrı yardımcım olsun,' diye yemin eder-

lerdi, ben, ruhumun kanatlandığını hissederdim! Dahası var. Gerçeği mutlak yalınlığına indirme kararlılığına duyduğum hayranlık, burnumun direğini sızlatırdı. Böylesine zorlu bir sınavdan geçirilme fırsatını elde eden tanığı da basbayağı kıskanırdım. O tanığın yerinde olmak, kendimi sınamak isterdim: 'Ya ben? Acaba ben de gerçeği haykırabilir miyim?' Bizimkilere, Osman'a, Hatice'ye, kendi anneme, senin annene, Kenan Dayı'na dair gerçeği haykırabilir miydim?

Giderek, Cumhuriyete, Osmanlı'ya, Mustafa Kemal'e, Devlet'e, Apo'ya, Ordu'ya, borsaya, Nâzım Hikmet'e, Kuran'a, Big Bang'e, Batı'ya, Doğu'ya, sanata, psikolojiye, kısacası, gözümün gördüğü, elimin eriştiği her şeye dair gerçeği sorgulamaya başladım: 'Ben, İmre Kadızade, her şeye rağmen gerçeği, sadece gerçeği, haykırabilir miyim?'"

"Peki ya sonuç?" dedi Holo-Devrim, "Haykırabildiniz mi bari, gerçeği?"

"Hayır," dedi İmre Kadızade, "Hiçbir zaman sahici bir haykırış olamadı. Korkak biri olduğumdan değil, inan. İddialarıma ilişkin her türlü bilgiyi eksiksiz topladığım durumda bile yüzde yüz doğru karar veremeyeceğimi hissettiğim şeylerin sayısının çokluğundan! Kübistik bir dünyaydı benimkisi. Matematiğin dünyası, bilimin dünyası, İslamiyetin dünyası, sinemanın, tiyatronun, müziğin dünyası. Sonra şuradan buradan fışkıran, birbirine giren kültür, politika, ideolojik yapı ve iktidar odakları. Benim kübistik dünyamda Lenin de tutarlıydı, Alfred von Hayek de. Hazreti Muhammed de, Stephen Hawking de. Salih Hoca da, Yusuf Eralın da. Oğuz da, Kenan Evren de. Hepsinin gerçekleri ilgimi istiyordu, hepsi sorumluluk talep ediyordu. Hepsi kendi içlerinde anlamlı, hepsi kendi içlerinde başarılı görünüyorlardı. Ama bana öyle görünüyorlardı, birbirlerine değil! Bir araya geldiklerinde birileri diğerlerinin gırtlağına çöküyorlardı. Buna karşın, elimde tasım, dinden bilime, bilimden sanata, sanattan felsefeye kapı kapı dolaşıp nihai gerçeği dilenmekten usanmıyordum. Şekilde görüldüğü gibi hâlâ da usanmıyorum!" Holo-Kadızade, kendisine inanamıyormuş gibi buruk, gülümsüyordu.

"Çayını tazeleyeyim mi, canım?"

"Ben koyarım," dedi Holo-Devrim, çaydanlığa uzanırken de, "Teyze, galiba senin kafan karışmış!"

Talip İmre, bunu anında reddetti.

"Yo, hayır! Karışık değil, kompartmanlı! Kimya değil, fizik!"

Devrim'in kendisine çay koymasını bekledi, "Dünya kadar kurgu var," dedi, "Dünya kadar kurgu, bir o kadar da kurguları ayakta tutan mecburcu doğru! Milyonlarca! işin kötüsü, mecburcu doğruların yaşama dair hiçbir şey söylemiyor olmaları, içleri boş." Devrim'in gözlerini kıstığını gördü,

"Ne gibi? Meselâ, Yusuf'un proletarya tanımı gibi."

"Proletarya!"

"Evet, proletarya. Bana geldiğiniz o yılbaşı gecesi siz gittikten sonra Safinaz'a gittiydim."

"Yusuf'u görmeye!"

"Evet, Yusuf'u görmeye. Senin ı akşamki iddiaların beni dehşete düşürmüştü. Bunalmıştım. Yahudi züğürtleyince eski defterleri karıştırırmış hesabı, Yusuf'a gittim."

"Tam da adamına gitmişsin!"

"Elhak, doğru! Seni tanıyorlardı ya bunlar, Kitap Kulübü'nde beraberdiniz, aklım sıra onlardan sana dair yeni bilgiler edinecektim. Ama Yusuf'un doğrularının kendi ideolojisinin dünya kurgusunu ayakta tutan doğrular olduğunu unutmuşum. Ya da unutmayı yeğlemişim. Onun dünya kurgusu uyuşturucu bağımlılarını içermiyordu ki, bana yardımcı olabilsin. Yusuf için eroinman bir proleter düşünülemez bir şeydir. Ya proletersindir ya da eroinman gibi bir şey. Hem 'bir' hem de 'bir değil' olamadığın gibi, hem bir proleter hem de eroinman olamazsın. Eroinmansan, proleter değilsin, o halde Yusuf'un nazarında yoksun.

Kurgusal doğrular, doğrulandıklarında boşturlar derken bunu söylemeye çalışıyorum. Anlıyorsun değil mi? Bu tür doğrularla bir yere gidilmez, çünkü değişmezdirler. Nasıl ki, 'daha doğru bir 'bir" elde et-

mek gibi bir çaba abestir, daha doğru bir proleter tanımı elde etmek de abestir. Bunu yaptığın anda tanım düşer, Yusuf da kabul etmez."

"'Kadınlar eksik akıllıdır' dediğinde, Toprak'ın fikrini de değiştiremezsin."

"Hayır, değiştiremezsin. Çünkü eksik akıllı olmayan bir kadın bulduğunda 'o kadın değil' diyecektir. Tıpkı, eroinman proleter bulduğunda, Yusuf'un o proleter değildir, diyeceği gibi."

"Ama Rusya'nın tamamı sarhoş!"

"Maalesef bunu da iddia edemezsin. Çünkü olgu dediğimiz bir şeyi, bu durumda sarhoşluğu ve Rusya'nın tamamını, ne yüzde yüz doğru tanımlayabiliriz ne de yüzde yüz doğru ölçebiliriz! Çakışıklık teorisi de başka bir âlemdir, şekerim!"

Devrim'in söylendiği duyuldu, "E, n'oluyor o zaman?"

"Hiç!" dedi teyzesi, "Hiçbir şey olmuyor. Sahici dünyaya dair olup da, yüzde yüz doğru ya da yüzde yüz asılsız olduğu kanıtlanmış tek bir olgu yok maalesef: Hatasızlık mümkün değil. Ne fizikte ne kimyada ne de sosyal bilimlerde, hatasızlık mümkün değil. Bunu kabullenmekten başka çare yok."

"Ben buna inanmıyorum!"

"O senin bileceğin iş. Ama Galileo'nun dediği gibi, 'Dünya yine de dönüyor!'"

Genç kız, bir an tereddüt etti, "Öyleyse ben de yüzde doksan doğruya razı olurum!" dedi.

"Öyle olsun!" diye gülümsedi, Holo-Kadızade, "işte o yüzde onluk yanılma payı var ya, iddianın olguya uymadığı o pay, o pay senin siyah-beyaz dünyanın kapısını aralıyor, içeriye Saçaklı Mantığı sokuyor."

"Dört kere dört on altı, hadi olsun on yedi, bilemedin on sekiz!" dedi Holo-Devrim, düşünceli düşünceli. Eski bir Karadeniz fıkrasını anımsıyordu, "Yirmi beşi de nereden çıkardı eşşoğlusu!"

"Aynen," dedi teyzesi, bu defa anlaşılmış olmaktan duyduğu neşeyle gülüyordu, "Aynen! Sarp'ın söylediklerini çakışıklık teorisine göre değerlendirirsek, sahici dünyada ne ahlâk kurallarının ne de onları icat eden korkakların varlığını kanıtlayan olguların yüzde yüz saptanamayacağını görürüz, 'insanlığın kalburla su taşıyor olması' şeklindeki ahkâmı da yüzde yüz doğru değildir!"

"Dört kere dört on altı, hadi olsun on yedi, bilemedin on sekiz," dedi Holo-Devrim yine, "Bu kadar doğruluk bana yeter!"

"Öyleyse mesele yok!" dedi teyzesi, hafifçe omuzlarını silkerek.

Bir süre karşılıklı sustular.

"Yani, aslında Sarp'ın söylediklerine siz de karşı çıkmıyorsunuz! Dünyanın bir bok çukuru olduğunu kabul ediyorsunuz!"

"Sarp'ın mantığının tutarlı olduğunu kabul edebilirim. Dediğim gibi, Sarp'ın düşünceleri matematik gibi kapalı devre bir sistem. İnsanlaştırılmış bir Allah'la başlıyor, iyinin kötünün tanımını yapıyor, yeryüzünden seçtiği birtakım olaylarla örnekliyor, bir sonuca varıyor ise, iyi."

"Yani onun düşüncelerini değiştirmeye çalışmayacaksınız! ikna etmeye filân, çalışmayacaksınız!"

İmre Kadızade başını salladı, "Hayır."

Holo-Devrim öfkelendi birden, "Liboş musunuz, teyze siz? Herkes istediğine inansın mı, diyorsunuz?" inanmaz gözlerle bakıyordu.

"'Bütün anlatabildiğim karşımdakinin anlayabildiği kadardır,' diyorum, kızım," dedi İmre Kadızade, "Mevlana'dan, su geçirmez 'düşünce sistemleri' kuranların kendilerini neyin içine soktuklarını daha önce de gördüm. Oğuz'un kendisine ne yaptığını gördüm. Sonra, Toprak'ın. Osman Amca'nın. Kenan Dayı'mın. Şimdi de Sarp'ın. Sivrisinekleri öldürmek yetmiyor canım, bataklığı kurutmak lâzım. Doğrunun bir derece meselesi olduğunu kafalara kazımak lâzım. Yapışıklık Teorisine göre de olsa, Çakışıklık Teorisine göre de olsa bu böyle. 'Kesindir' bildiğin, bir derece meselesi. Fuzzy teori. Fuzzy teori doğruyu kesinliği açı-

sından değerlendiriyor. Fuzzy mantıkçılar kesinlik derecelerini hesaba katan devasa bir matematik sistemi geliştirdiler. Kesinlik artık bir aşırı uç olarak değerlendiriliyor. Revizyonistler kazandı! Doğum bir uç, ölüm bir uç sahici hayat ortalarda, ölümle yaşamın birbirine geçtiği yerde. Bunu idrak eden kazanıyor."

"Ama istersem aşırı ucu, ölümü seçebilirim! Kimse de bana engel olamaz!"

"istersen seçebilirsin, tabii."

"Ama, ne! Siz bir şey diyorsunuz?"

"Ama, 'Tek Yol Ölüm!' diye slogan atamazsın! Hava basamazsın! Basarsan komik olursun çünkü asılsız bir iddia olur -hele de Sarp'ınki gibi, birden fazla kabul içeren bir söylemle! Sarp'ın söylemi, neresinden baksan, kurgusal iddialar olarak kalmaya mahkûm. En basitinden, Allah'ı ne tanımlayabiliyorsun ne de laboratuvara sokabiliyorsun ki, niteliklerini ölçemeye kalkışabilesin!"

"Toprak da Allah'ı laboratuvara sokamaz."

Kadızade içini çekti, "Sokamaz, tabii. Sokabilse de ölçemez"

"Böyle de yaşanmaz ki!" dedi Holo-Devrim, "Böyle de yaşanmaz ki! Hiçbir şeye inanmadan!"

Kadızade, dudaklarını büktü, "Niye? İnanç da kesin bir şey değil ki! Az inanırsın, çok inanırsın. Yağmur gibi. Çiseler az ıslanırsın, bardaktan boşanır, çok ıslanırsın. 'Yağmur' kelimesi aslında bir 'küme'yi ifade etmektedir çünkü, tek bir durumu değil, insan dilinde hiçbir kelime yok ki, karşılığı bir küme olmasın. Tüm ahkamlar, tüm kelimeler saçaklı kümeler. Her birimiz için farklı anlamlar taşırlar. Büyük, yavaş, lezzetli... bu sıfatları bir çocuklar, bir de büyükler açısından düşün. Demokrasi, Atatürkçülük, liberalizm, bir de bunları düşün. Ne kadar farklı algılanırlar, öyle değil mi? 'Bütün anlatabildiğim karşımdakinin anlayabildiği kadardır.' Hazretin dediği bu."

"'Ölüm' de böyle, öyle mi?"

"Öyle!"

"O zaman ölsem de biraz yaşıyor olacağım?"

"Evet. Yaşamdan kurtuluş yok, canım."

"Bu bir tuzak! Bana entel tuzağı kurdunuz!"

"İnan bana hiç böyle bir niyetim yok! istesem de yapamam, çünkü istesem de kelimeler ak-kara, kesin, belirginlermişcesine davranamam. Aristo'nun peşinden gidemem. Büyük iddialarda bulunamam. Büyük sözler veremem. Kenan Dayı gibi, diğerleri gibi, iddialarımın ya da vaatlerimin içinde sıkışıp kalmak istemem çünkü. Hayat bir dans, canım. Olguların ahengi doğrultusunda kıvırttığın bir dans! Oysa hayata dair kesin saptamalar çelik zırh! Sloganlar çelik zırh giyip diskoya gitmeye kalkışanların feryatları gibi."

"'Ne kahraman ne korkak, putsuz bir dünya! Ne inanacak ne inanılmayacak hiçbir değerin olmadığı bir dünya! Beynini solucanlara karşı korumaya çalışan bir dünya! İşte, bizim dünyamız! İşte, en gerçekçi dünya!'"

Sevinçle ellerini çırptı, "Bayan İmre Kadızade, siz bir rock'cısınız, teyze!"

Kadızade, holo-formerın kapanmasını işaret etti.

"Sayın Yargıç, Mahkemenin Sayın Üyeleri, bu konuşmaların ülkenin battığının söylendiği bir zamana denk geldiğini hatırlamanızı rica ediyorum! Kaygıların kol gezdiği, düşünen kafaların gelecek kaygısıyla çöküntüye girdiği zamanlara denk geldiğini hatırlamanızı rica ediyorum!

Anadolu Devletçikleri realite olmak yolundaydılar. Mantık, paramparça olacağımızı gösteriyordu, bense, 'mantık, ya yüzde yüz doğru ya da yüzde yüz yanlış; ülkeye dair veriler ise kısmen doğru ya da kısmen yanlış!' diyor, mantık ve olgu ikilisinin asla çakışmayacağını iddia ediyordum.

Kimseye inanmıyordum, çünkü içinde bulunduğumuz bu kâinatta, kimsenin yüzde yüz doğru bir şey söylemesinin fiilen mümkün olmadığını biliyordum! Felâket tellallarına da yüzde yüz inanmıyordum, refah

tellallarına da yüzde yüz inanmıyordum. Ve bu durum beni yüzde yüz rahatsız etmiyordu. Kimseyi bir şeye ikna etmeye de çalışmıyordum çünkü söyleyeceğim hiçbir şey yüzde yüz doğru olmayacaktı. Beynim kompartmantalize derken, yaşadığım çağın serüvenini izlediğimi, kendimi bu saçaklı serüvene bıraktığımı söylemeye çalışıyordum.

Kervan yolda düzülür, bin yıllık bu saptama gerçeğim olmuştu; benim kişisel gerçeğim.

Sizlerin filozoflarından sıkılmıştım. Metafizik olsun, ahlâk olsun, bilgi bilim olsun, Batı düşünce tarihi sonuç itibariyle dünyaya dair birtakım mantıki iddialarda bulunup, bunları ussal yöntemlerle kanıtlamaya dayanıyordu. Oysa ben kurgusal doğruların sahici karşılıkları bulma çabalarını abesle iştigal olarak görüyordum. YÜCE PİR aşkına, 'Dünya var mı, yok mu?' ya da 'Dünya gerçek mi, rüya mı?' gibi soruların cevaplarını nasıl kanıtlarsınız? 'Tek gerçek fikirlerdir, benim de fikirlerim var,' diyen Eflatun'a cevabım 'iyi ya!'nın ötesine geçemiyordu. 'Düşünebildiğime göre varım!' diyen Descartes'e, Spinoza'ya, Leibniz'e de öyle. Sonra Rudolf Carnap -Allah'ı, aklı, ahlâkı ve metafiziği reddeden, felsefeyi siyah-beyaz ikili mantığa indirgeyen Carnap. Positivist Carnap, felsefeyi kelime kullanımına indirgemişti. Bir de hikâyesi vardı ki, her aklıma geldiğinde adamdan intikamımı aldığımı hissederdim. Belki de bilirsiniz, Carnap'ın çok sevdiği eşi kendisini terk eder ve kaçar. Carnap perişandır, soluğu psikologlarda alır. Kendisi yürürken etrafı titreten bir adamdır. Öğrencileri böylesi bir positivistin psikologlarda ne işi olduğunu anlayamazlar. Sonunda birisi dayanamaz sorar, 'Sizin gibi bir adamın psikologlarda ne işi var?' El cevap: 'Aziz dostum, cangılda yaşıyorsan, büyücüye gidersin!'

Ne ki, Sayın Yargıç, 'cangıl' realitenin ta kendisiydi!

Siyah-beyaz dünya, siyahın ve beyazın tonlarının varlığının reddedildiği kurgusal dünyaydı. Tonları reddetmek 'eroinman proleter olmaz' örneğindeki gibi meseleleri basitleştiriyordu ama gerçeği ve adaleti yok ediyordu. Gerçeğin ve adaletin birazcık reddi ilk bakışta önemsiz gibi duruyordu. Turgut Özal, 80'li yıllardaki önderimiz, 'Anayasa bir kez delinse ne olur?' da demişti. Sonra '90'lı yılların türban meselesi vardı. Siyah-beyaz mantık çerçevesinde türban ya siyasi bir sembol ya da inanç gereği olmak durumundaydı. Birinden birini seçmeye zorlanı-

yordunuz ve mümkün olmadığı için sonuç hem-hem de türünden bir matematiksel paradoks oluyordu. Çünkü insanların birazcık bir, birazcık bir değil olmasına izin verilmiyordu. Bunalmıştım!"

Üçüncü Bölüm

İMRE KADIZADE'NİN SEÇİMİ

KELEBEK ETKİSİ

"Sayın Yargıç, bizler kaosu görmemeye öğretilmiştik! Evet, öyle! Öğretilmiştik! Modernizm, eski Türkiye'de yaşayan bizleri sıfır noktasında bir sistemin, meselâ, sivri ucunda dik duran bir kalemin, bir çocuğun durumunda meydana gelen çok küçük bir değişikliğin kendisinden sonra gelen ve zamanla üstel biçimde büyüyen bir değişikliğe yol açtığını görmeme yolunda şartladı! Deselerdi ki, 'İnönü Stadı'nda penaltısını atmaya hazırlanırken Hakan, o dakikalarda A.B.D.'nin Arizona Eyaleti'nde yere düşen yaprağın atmosferik etkisini göz önünde bulundurmak durumundadır,' hiç kuşkusuz küfrederdik!

Bizler, gaz kaçaklarını kibrit aleviyle kontrol eden insanlardık. Ayrıntıların esası etkilemeyeceği varsayımı tartışılmaz kabul görürdü: 'Bir şeycikler olmaz, abi!' Oysa, hayatın kendisi başlangıç durumuna pamuk ipliğiyle bağlıydı. Üniter Devletimizin cumhuriyet ilkelerine pamuk ipliği ile bağlı olduğu gibi. Entelijensiyamızın demokrasiye pamuk ipliği ile bağlı olduğu gibi. Halkımızın Batılı değerlere pamuk ipliği ile bağlı olduğu gibi.

O gün Mustafa evden otuz saniye erken çıksa, Müjgân onu bulamasa, Bekir'in yazıhanesine gidemese, kocasının ihanetini tespit edemese,

kızından olmasıyla sonuçlanan süreç başlamayabilir miydi? Ya da. Bekir, Devrim'i yazıhanesine getirttiği o gece kendisine sahip olup, ona onun masum ruhunun kaldıramayacağı yükü yüklemeseydi. Ya da, 'Ülkeyi bir kiraz ağacına, bir kadın memesine satarım' diyen Erdoğan Olgun, fantezilerini Kitap Kulübü'nde teşhir etmeseydi. Ya da. Divan şiirini sapık ilân edip, yapılacak en yararlı işin üstüne bir seccade örtüp bir daha hiç mi hiç açmamak olduğunu söyleyen İsmet Zeki, Osmanlı nefretini sorgulayabilseydi. Ya da. Mefaret Öğretmen Berrin'e, Yusuf Demet'e özne payesi verebilmiş olsalar, süjelerinin ardındakini anlamaya, gerçeğin özünü bulmaya çalışabilselerdi. Ya da Gül. Gül, kocasıyla yatmak suretiyle Müjgân'da yarattığı acıya bir de hakaret eklemese, vicdan azabını kadınla dostluk kurarak gidermekten kaçınabilseydi. Ya da. Ben. İmre. o yılbaşı gecesi gördüklerime sahip çıkabilseydim. Devrim'e özne payesi verebilseydim. Onu kendimden bilip, nihilizm teşhisi koyabilseydim.

Ya da. Ya da. Ya da.

Her biri üstel biçimde büyüyen değişikliklere yol açan moleküler etkiler, ayrıntıdırlar diye üzerinde durulmayan çelişkiler olmasaydı, Devrim'i ayakta tutacak, kendisine kuracağı dünyanın yapı taşları olarak kullanabileceği inançlar kalabilir miydi? Bunun cevabının, 'Evet!' olduğunu Devrim ölünce anladım!

Lorenz'in başlangıç durumuna hassas bağımlılık dediği haller, hayatın her açılımında gizlenmişlerdi çünkü. Kaos paradigması, bize moleküler değişikliklerin büyük sonuçlar doğurabildiğini söylüyordu. Buna karşın, biz, ne değişikliklerden geri durduk ne de değişiklikleri telafi etmekten.

Bekir, Müjgân'la evlenmeye karar verirken, gerdek gecesini izleyecek sabahı düşünmeliydi. Sadece amcakızının bekâretini bozmuş olmanın ağırlığı altında ezilmemek için bile olsa, düşünmeliydi. Bekir, varoluş sorunlarının sosyalist kuramlarla ne denli örtüştüğünü de düşünmeliydi. Bunu da yapmadı. Önce kendi babasını kızdırdı sonra da Devlet Baba'yı.

Genç evlilerin harçlıklarını kesip, onları sanayi mahallesine mahkûm eden Osman Amca, cinsel güdülerine karşı dursaydı. Toprak,

Salih Hoca'nın siyah-beyaz dünyasını sorgulayabilseydi. Sarp, nihilist doğruların dünya doğrularından sadece birisi olduğunu görebilseydi. Müjgân, çocuğu iyileşmesi için Körkuyu'ya göndermeseydi.

Bekir, 'Bana kızı eroinman diyeceklerine, ölmüş desinler, daha iyi!' demeseydi. Çocuğu cesaret testine tabi tutmasaydı.

Sonra yine ben!

Ben, Saçaklı Mantık'ta ısrar etmeseydim! Kızın nihilist kurgularını ortadan kaldırırken, ona yeni bir kurgu vereceğime, aklını darmadağın etmeseydim! Kodlama sistemini kollasaydım, Wernicke'yi tarumar etmeseydim.

Çok genç ve çok donanımsız olduğunu göremedim. Eski Türkiye toplumu gibi içine düştüğü Batı medeniyetinde çok genç ve çok donanımsız, acemi, olduğunu göremedim! Zekâsına güvendim, çünkü çok zekiydi ama çok genç ve çok donanımsızdı. Ehlileşmemiş zekânın laneti olabileceğini düşünemedim."

"YÜCE KOALİSYON'un Sayın Batılı Mahkeme Heyeti, sizler daha on dokuzuncu yüzyılda her şeyi fen'e vuruyor, fen ile açıklıyordunuz. Kâinatı ve onun tamamlayıcı parçalarını ölçüp biçiyordunuz. Kâinatı ve onun tamamlayıcı parçalarını ölçümleriniz doğrultusunda anlamlandırıyor, kâinata ve onun tamamlayıcı parçalarına dair fikirlerinizi ölçümleriniz doğrultusunda şekillendiriyordunuz. Ne ki, Einstein haklıydı. Ölçümlerinizin hassaslaştığı ölçüde hayatın bütünü belirsizleşti. Bulgularınızı bize de dayattınız. Dünyanın bu tarafında, bizde, bir şeyi iyi ya da kötü olarak nitelemek her geçen gün biraz daha zorlaşır oldu. 'Heyhat! Sizler, grudger kuşlarının varlığını keşfetmeseydiniz, bizler Doğu'da 'kin' denilen duygunun mutlaka kurtulunması gereken kötü bir alışkanlık olduğuna inanmaya devam edecektik! Engel oldunuz.

Ölçümler hassaslaşır, kesin çizgiler kaybolurken, iyi ve kötü üst üste bindi. Fen. Dinin ve felsefenin içini daha önceden boşaltmıştınız, sıra töre ve ahlâka gelmişti. Töre ve ahlâk, can çekişiyordu, çünkü her şey gibi doğru/yanlış da bilimin kurgusal ya da verili doğrularına indirgenmişti. Bu doğruların kesin bile olmadıkları şöyle dursun, olması gerekenin olandan türetilemediği gibi sorun her zaman vardı, insanlar

ahlaki değerleri Allah'a değilse fetvaya dayandırmaya çalışmışlar, bunların işe yaramadığı zamanlarda toplum ya da devlet mantığından yani kaba kuvvetten medet ummuşlardı.

Gerçek güç, bir iddianın olgu ile desteklendiği durumda oluşuyor. Oysa ahlaki iddialar hiçbir zaman sahici dünyaya dair verilerle desteklenemediler.

Ben, eski Türkiye'de olası tüm dayanak noktalarının iflas ettiğini, ahlaki değerlerin altlarının oyulduğunu gördüm. Toprak, Osman Amca'yı öldürdüğü zaman bile Devrim'in etik bir pozisyon alamadığına şahit oldum. Dersini öyle iyi öğrenmişti ki, karşıma geçmiş, 'Adam öldürmek, biz kötü dediğimiz için kötü, kötü değil deseydik kötü olmayacaktı,' demişti,

'Çünkü, sahici dünyada adam öldürmek kötü olduğu kadar iyi sonuçlar da verebilir: Bakınız, Hitler'in ölümü. Ölümün ne kötü olduğunu ne de olmadığını ispat edebiliriz. Kötü de diyorsak, iyi de diyorsak, 'Bir, bir'dir,' der gibi, bir kurgusal doğru dillendiriyoruz. Her iki iddianın da içi boş. Zaten, 'kötü' kelimesi de fuzzy.'

Yetmedi, Devrim, iyi, kötü, haklı, haksız gibi kelimelerin her birimiz için ayrı anlamlar ifade ettiğini, dahası bu anlamları işimize geldiği gibi kullandığımızı söyledi. Babasından, Yusuf'tan örnekler verdi. Sonunda tereciye tere satmaya kalktı, hipotalamusdan, limbik sistemimizden bahsetti.

'Haksızlığa, adam öldürmeye izin vermeyen vicdan, uzun bir evrimin sonucunda gelişmiş hormonal korunma sistemi. Aynı duygular hayvanlarda da var ama onlar konuşamıyorlar. Köpek yavrusuna yaklaşıldığında itiraz ediyor, bağırıyor, 'Yavruya zarar vermek kötüdür!' diye havlıyor. Doğru mu söylüyor, yalan mı? Ne dersiniz teyzeciğim? Hangi teori geçerli?'

Söylenecek hiçbir şeyin kalmadığını fark ettiğimde çok geçti. Devrim, büyük bir konfüzyonel boşluğu, konuşma ve anlama bozukluğu ile sonuçlanan o korkunç karmaşayı yaşıyordu. Bu karmaşa ve bellek kaybı içinde olan biten her şey uçar gibi cereyan ediyor, kız, bir şeyler yakalayıp uyaranlara ilişkin düşünce oluşturamıyordu. Ona söylediği-

miz ya da yaptığımız hiçbir şeyin hiçbir izlenim uyandırmadığı bir boşluk, bir silinmişlik içinde, kararsız ve çöküntüdeydi.

Müjgân çırpınıyordu ama işin vahametinin farkında değildi. Bekir'in kendisini suçlayacağı korkusundan olan biteni uzun bir süre sakladı, bir başına halletmeye çalıştı. Bu arada Sarp'ın ailesini buldu."

"Nişantaşı'nda tablolar, antikalarla dolu bir evde oturuyor olmalarından etkilenmişti. Sarp'a duyduğu öfkeye karşın onlara kızamadı çünkü 'Annesi çok hanımefendi bir kadın, babası Şükrü Bey, tam bir İstanbul Beyefendisi'ydi.

'Sarp'ın eroin alışkanlığına dair her şeyi biliyorlar, onlar da çok üzülüyorlar. Kadıncağız sürekli ağlıyor,' diye anlattı. Olgunlar'ın meseleyi bildikleri halde neden kendisini uyarmadıklarına gelince,

'Sarp'ın bu halinden çok utanıyorlar, onun için söylememişlerdir.'

Müjgân, Devrim'in Ekim'e söylediği 'Sarp beni o kadar çok seviyor ki, sırf ben bırakayım diye o da bırakacak,' yalanına kandığı için delikanlının ebeveynlerine iki çocuğun birden kurtarılmasının zorunlu olduğunu söyledi. O günlerde, Toprak, Salihun komandolarının kurtarılmış bölgesinde, Hekimdağ'da, eğitim seminerindeydi. Bekir, Lahor'daki otelde bir Türk hamamı inşa etmek üzere, Mimar Hamdiye Hanım'la birlikte Pakistan'a gitmişti. Oradan çoktan hak ettiğini düşündüğü tatil için Maldiv Adaları'na geçecekti. Ekim'le, Müjgân evde yalnızdılar. Sarp'ı misafir etmeleri zor olmadı. Müjgân, okuldan bir hafta izin aldı, eve kapandılar. İlk geceyi Ekim'in eve komşuların görmemesi için okul çantasında gizleyerek taşıdığı şaraplarla idare ettiler. Ertesi gün, avuç avuç sakinleştirici yutuyorlardı. Öğlene doğru, adale ağrılarıyla kıvranmaya başladılar. Mide krampları arttıkça kendilerini yerlere atıyorlar, sürekli terliyorlar, sürekli kusuyorlardı. Birkaç saat sonra kavga etmeye, birbirlerini tekmelemeye, küfürleşmeye başladılar. Ağza alınmaz sözler söylüyorlardı. Ekim, Müjgân'ın araya girmesine engel oldu. Birbirlerine gerçekten zarar veremeyecek kadar güçsüz olduklarını görüyordu. Cehennem gibi bir kırk sekiz saat geçirdiler. Bu sürede komşular Öğretmen Hanım'ın perdelerinin hiç açılmadığını gördüler. Nispeten sakinleyip birbirleriyle konuşmayı becerebildikle-

rinde Sarp'ın Devrim'e ilk sözü, 'Kahretsin, bunu senin için yaptım!' oldu.

Üçüncü gün daha bir iyiydiler. Şarap içmeyi ve diazem almayı sürdürmekle birlikte, Müjgân'ın pişirdiği muhallebiyi midelerinde tutmayı başardılar. Dördüncü gün, Sarp, Devrim'le sevişmek istediğini belirtti. Eroinin seksüel güdüleri ortadan kaldırdığını bilen Devrim, bunu kurtuluşlarının kanıtı sandı, delikanlının isteğini sevinçle karşıladı. Müjgân, kızının bekâretinin kendi yatağında bozulduğuna tanık oldu,

'Nevresimde kan vardı, İmranım! Olan olmuştu. Bağırıp çağırmanın bir faydası yoktu. Zaten çağdaş psikologlar cinselliğin baskı altına alınmaması gerektiğini söylüyorlardı. Devrim, Sarp'ı seviyordu. Sarp da iyi bir ailenin çocuğuydu. Eninde sonunda evleneceklerdi. Gördüğümü belli etmedim. Babasına da bir şey söylemedim.' Ağlamaya başladı, 'Ben istemez miydim, kızımı telli duvaklı gelin edeyim!'

Bir hafta sonra ayaktaydılar. Sarp, Bekir Pakistan'dan dönünceye kadar onlarda kaldı. Bu zaman içinde hiç evden çıkmadığı için Müjgân çocuğun temiz kaldığından emindi. Çok mutluydu, kendisini zafer kazanmış hissediyordu. Devrim'le ilk kez bir gizi paylaşıyordu. Eroin, anne ile kızını hiç olmadığı kadar yakınlaştırmıştı. İzleyen günlerde, Ekim'in bütün uyarılarına rağmen, Devrim'i eskisinden de serbest bıraktı, Müjgân. Genç kız, artık gece Sarplar'da kalacağını söylediğinde itiraz etmiyor, Bekir'i bir kız arkadaşında olduğunu söyleyerek idare ediyordu.

Sarp'ın eroine dönmesi dört hafta sonra, Kristal Bar'da gerçekleşti. O gün Merve ile Burak'ı görmeye giderken neden gittiğini biliyordu. Bar'ın kapısında karşılaştığı Altan'ın bolca tozu olduğunu gözlerinden anladı. Devrim için yaptıklarını hikâye etti. Merve ile Burak, Sarp'ın bedeninin birkaç hafta dinlenmiş olmasının iyi olduğunu söylediler. Bağımlı hale gelmedikten sonra arada bir iğne yapmasından zarar gelmeyeceği hususunda mutabıktılar. Sarp, umurunda olmadığını gösterircesine omuzlarını silkti, tuvaletlere yöneldi. Onu birkaç gün sonra gören Devrim, yeniden başladığını hemen anladı. Delikanlının gözlerindeki pırıltı, bırakmak için çektiklerini anında unutturdu. Enjektöre yeniden ve büyük bir zevkle sarıldı.

Müjgân, Devrim'in yeniden başladığını uzun bir süre bilmedi. Fark ettiği zaman, zor kazanılmış güvenini bütünüyle kaybetti. Durumu Ayla'ya anlattı. Ayla, Devrim'in sarhoş geldiği o geceden sonra bir şeylerin yanlış gittiğinden kuşkulandığını söyledi, Müjgân'ı olayı Bekir'e söylemesi konusunda zorladı. 'Sen söylemezsen, ben söylerim,' dedi. Ayla'nın kestiremediği, Türk erkeklerinin çocukları konusundaki acemilikleriydi.

Bekir'in tepkisi kucağına verilen yeni doğmuş bebeği bir an önce ait olduğu yere, kadınlara teslim edip kurtulmaya çalışan genç babanın tepkisiydi. Bekir, olanları dinlemeye, kızını çözümlemeye niyet dahi etmedi. Müthiş bir düş kırıklığına uğramıştı. Gururu kırılmıştı. Tek düşünebildiği, Devrim'i gözünün görmeyeceği bir yere sürmek oldu. Hemen ertesi sabah ofisinde getir götür işlerini gören Hakkı Efendi'yi Çankırı'ya iki otobüs bileti almaya gönderdi. Adamı, Devrim'in yanına kattı, Körkuyu'ya yolladı. Sarp'a gelince, kızını yoldan çıkaran bu adamı yaşatmayacaktı. Otobüsün hareket ettiği saatlerde Şefik'e gitti."

"Şefik, yeni sevgilisi Sevil'i Belediye'nin Halkla İlişkiler birimine 'Danışman' olarak atamıştı. Bekir, özel kaleme geldiğinde Sevil'in oradaki masalardan birine yerleşmiş olduğunu gördü. Şefik'in makam kapısı kapalıydı."

Hologramın çalıştırılması için işaret etti, Mahkeme Salonundakiler, yirmili yaşlarının sonlarında sarışın bir genç kadının, Bekir'i alayişle karşılamasını izlediler.

Kadın, Bekir'i kendisini özlettiği için payladı, "Patron içerde mi?" sorusunun cevabını fısıldamak için kulağına yaklaştı. "Şefik Bey içerde ama yanında Yusuf Bey var." Bekir, Sevil'in içeri girmemesi gerektiğini ima ettiğini anlamadı. Kadının arkasından "Bir mesele var da..." diye seslendiğini de duymadı. Odaya daldı.

Şefik ile Yusuf Eralın, yuvarlak toplantı masasının iki kenarında oturuyorlardı. Yusuf'un arkası kapıya dönüktü, içeri girenin kim olduğunu anlamak için yana çekilip geriye bakınca masanın üstüne duran tabanca Bekir'in görüş alanına girdi. Silâhın namlusu Şefik'e çevriliydi, emniyeti açıktı. Bekir'in yüzünde, tabancanın oraya belirli bir ne-

denle konduğunu derhal anladığı belli oldu. İmre Kadızade'nin emmioğlu, bir birine, bir diğerine baktı,

"Hayırdır!"

Yusuf, "Sen miydin?" derken, tabancayı almak için bir harekette bulunmadı. Şefik, "Gel," diye çağırdı, "Gel, otur!" Holo-Bekir, bir sandalye çekerken, gözleri silâhta, tekrar sordu, "Hayırdır!"

"Şahitsin, değil mi?" dedi Holo-Şefik, "Arkadaş, devlet memurunu makamında silâhla tehdit ediyor!" Olayı şakaya vurmaya çalıştığı belli oluyordu.

"Başka seçenek bırakmadın arkadaş," diye cevap verdi, Holo-Yusuf, buz gibi bir sesle.

"Bak, ne diyor, hâlâ!" Şefik, ellerini iki yana fırlattı, "Yav, arkadaş, ben padişah mıyım, yav! Bunun Belediye Meclisi var, ihale Komisyonu var! Benim 'Verin!' dememle veriliyor mu?"

"Bir yolunu bulacaksın," dedi Yusuf, "Arkadaşlarda dayanacak hal kalmadı."

"Bu hâlâ yoksa?.." .

"Otopark işi," dedi Holo-Yusuf.

"O iş daha olmadı mı?"

"O iş, büyük iş!" diye atıldı Holo-Şefik, "Büyük rant. Sarı'nın adamları da peşinde. Geçende, senin Mustafa'yla haber yollamışlar, saydırırız diye. Şef de sanıyor ki, işi ben savsaklıyorum. Adamlar her yerde. Az bir yan bassam, görevden aldırırlar namussuzum. Bakan da onların adamı."

İmre Kadızade, "'Sarı' dediği, ilçenin Karadenizli emniyet amiriydi," diye açıkladı, "Bekir, Safinaz Bar'ın kapandığını da o sabah öğrendi. Hamdi, Yavuz, Cumhur, hepsi işsiz kalmışlardı."

"İsmet Zeki, size çay ocağını vermedi mi?" diye soruyordu Bekir.

Yusuf, Bekir'e doğru gözlerini devirdi, cevap vermedi. Silâhına uzanırken, Şefik'e, "Sana bir hafta müsaade, arkadaş," dedi, "Yaptın, yaptın. Yapmadın, yapmadın. Bizden bu kadar."

"İsmet Zeki de eski bir arkadaşlarıydı, İstanbul'un uzak ilçelerinden birisine belediye başkanı olmuş, halk pazarındaki çay ocağını çalıştırsınlar diye yoldaşlara vermişti. Çaycılıktan kazanılan para öyle cüzi, yapılan iş öyle sevimsizdi ki, Bekir, bu sorusu ile Şefin yarasına tuz basmış oluyordu. Yusuf'un kapıyı çarpıp çıkması biraz da bu yüzdendi. Ama zaman değişmişti. Bekir de, Şefik de eski şeflerini dünyadan bihaber olmakla suçluyorlardı."

Mahkeme salonundakiler, Yusuf'un çıkmasıyla birlikte Bekir'in de ayaklandığını gördüler. Şefik'e, "Hadi, kalk, gidiyoruz," diyordu, "Konuşacaklarımız var." Şefik'in işi olduğuna, o saatte çıkamayacağı itirazlarına karşın, Bekir, "Moralim çok bozuk!" dayatmasıyla karşı durdu.

Hologram, sahneyi karartıp yeniden aydınlattığında, iki arkadaş, Belvü'de rakı içiyorlardı. Belvü, Bekir'in Devrim'i birkaç yıl önce birlikte iş kurmayı umduğu İngilizlere tercümanlık yapmak üzere getirdiği yerdi. Çam lambrileri süsleyen plastik çiçekler de dahil olmak üzere, dükkânda hiçbir şey değişmemiş, hiçbir şey iyileştirilmemişti. Öğle vakti olduğundan, onlarınkinden başka tek bir masa doluydu. Holo-Şefik, "O kolay!" diyordu,

"O kolay! Sarı'ya söyleriz, bir gece alıverirler, içeri. Sen, oğlanın nerelere takıldığını tespit et, yeter. Adı Sarp demiştin değil mi, Sarp Ongun?"

"Taksim'de Kristal Bar diye bir yer varmış. Bunların hepsi oraya takılıyorlarmış. Hatunun söylediğine göre Altan diye biri daha varmış."

Şefik, yeni Cross kalemini çıkarmış Sarp'ın adını not alırken duraladı, "Taksim deyince iş değişti şimdi. Taksim'e Beyoğlu bakıyor. Hay, Allah!" Elini alnına vurdu, "Az önce Şefe söyleseydin ya, yahu! Şef, Taksim'i örgütledi, onun haberi olmadan orada kuş uçmuyor! Polise, emniyete gerek yok. Onlar hallederler."

"Mahkeme Heyeti'nin Sayın Üyeleri, iç savaş böyle başladı. Yanlış söylüyorum, iç savaş başlamıştı hatta yaygınlaşarak sürüyordu, başlayan benim farkındalığımdı. Çünkü eski Türkiye'nin kaynakları yağmalanır, millet bir milyon lira için birbirini boğazlarken, 'ev gölgesi insana serpuştur' diyerek kapanmış evimde oturuyordum. 90'lı yılları bu insanları üstüme sıçratmamaya çalışarak idare etmeye çalışmış, ateş kapımın önüne gelmeden bakmamıştım. Utanç verici bir gaflet ama ne yazık ki, bu böyle!

Şimdi, buradan, KOALİSYON YOLU'ndan baktığımda, olacakları neden öngöremediğimi anlamakta zorlanıyorum. Oysa, 90'lı yılların ortalarında ülke gelirinin yüzde altmışının nüfusun yüzde onu tarafından paylaşıldığını biliyordum. Nüfusun yüzde yetmiş altısı otuz yaşının altındaydı. Ortalama eğitim düzeyi sadece üçbuçuk yıldı! Hadi, diyelim bunlar istatistikler ve istatistikler yabancılaştırıcı şeylerdir. Rakamların derin acılar, derin farkındalıklar yaratıyor olmaları pek enderdir. Ama 'Türkiyeli' dediğimizde tanımladığımız kişi, ilkokul üçten terk, her türlü tüketime aç, yoksul bir teenager'di.

Kaldı ki, Yusuf ortadaydı, ben onu pekâlâ da görüyor, geçirdiği metamorfozu pekâlâ da izliyordum. Bakın, Marks'ı anlamak kolay değildi, hele de '70'li yılları yaşayan bizler için hiç kolay değildi. Kültürel donanımımız yoktu, kaynak yoktu, yabancı dilimiz yoktu, özgürlüğümüz hiç yoktu. Buna karşın Yusuf, eski Türkiye'de Marks'a akademisyen seviyesinde hakkını veren bir avuç insandan birisi olmayı başardı. 'Şef' unvanını sadece bilgisi ile değil bu uğurda gösterdiği özveriyle de hak etmişti. Sosyalizm uğruna akciğerlerinin yarısını muhtelif cezaevlerinde bırakır, gözleri her gün biraz daha bozulurken, en ufak bir yakınması duyulmadıydı. Buna karşın, henüz cezaevindeyken, canını uğruna seve seve vereceği halkının ihanetine uğradı. 80'li yıllar bir hışım gibi inmiş, ne mal bir ulus olduğumuzu ortaya döküvermişti sanki! Dünün proletarya adayları, gecekonducular, emekçiler, gençlik, dizginlerinden boşalmış, tüketim sevdasına, rant yağmasına dalmış, nereden geldiği belli olmayan paraları saçıyorlardı. Bu omuzları çökmüş, karnı içine göçmüş, kalın gözlüklü adamı çıbanbaşı olarak gördüler. Her zamanki hikâyeydi, Sayın Yargıç, onurlarını yitiren insanlar kendilerine kadim erdemleri hatırlatanlara dayanamıyorlardı.

Profesyonel bir devrimciydi. Emeğiyle para kazanacak fırsatı hiç olmamış, az sayıdaki ihtiyaçları Örgüt'ün el koyduğu fonlarla karşılanagelmişti. Para konusunda bir çocuk kadar nahifti. Çılgınca artan fiyatlar, enflasyon, altüst olan değerler serseme çevirdi. Birkaç yıl içinde, toplumun önderliğinden safralığına düşüşü yaşadı. Bilgi ve becerilerine serbest piyasa ekonomisinde talep yoktu. Hamallıklar bile paylaşılmıştı. Küçümsenme, acınma hatta alaya alınma yetmedi. Yusuf, derin bir yoksulluğa da gömüldü. '68 kuşağının dönekleri, Bekir, Şefik gibi işadamları, İsmet Zeki gibi politikacılar, reklâm şirketlerinin solcu sahipleri hatta gazeteciler, yanından BMW'ler, Mercedes'lerle geçerlerken, Yusuf, köfte-ekmek parasını hesaplıyordu. Evinde kaldığı Birgen'in küçük ama düzenli maaşı olmasa aç kalacağı muhakkaktı.

Safinaz Bar girişimi iflasla sonuçlandıktan, İsmet Zeki'nin yasak savmak için verdiği çay ocağı battıktan sonra - çay demlemesini bile beceremediler - Cumhur, Hürriyet, Yavuz, Hamdi ve diğerlerinden oluşan 'ailesi' büsbütün sefil oldu. İsmet Zeki'nin belediyesinde zabıta memuru olarak işe aldığı Hürriyet, kızına doktor parası bulamayıp ölümle bir kez daha yüz yüze gelince, Yusuf çıldırdı. Bir süre kendisini ağır içkiye verdi. Günün ancak bir-iki saatinde ayık oluyor, o saatleri de herkese, Türk milletine, orduya, yazar-çizer-sanatçı takımına, hepimize, nefret kusarak geçiriyordu. Hayvanlara bile. Sokak köpeklerini çok severdi, son zamanlarda onları da tekmeler olmuştu. Acı dolu, kaba, lanet bir adam. Özellikle de, her türlü olumsuzluğa karşın yaşayakalmayı beceriyormuş gibi görünen bana karşı. Fena halde sinirine dokunuyordum. Dayanamıyor, bulduğu her fırsatta hakaretler yağdırıyordu.

Yusuf'un modası geçmeyen tek emeğin silâhşorluk olduğunu tam olarak ne zaman fark ettiğini bilmiyorum. Belki de Safinaz Bar döneminde, Kürt mafyasının işleyişine tanık olduğu zaman. Eski arkadaşlarıydılar, 12 Mart'tan önce yedikleri içtikleri ayrı gitmezdi. Ne ki, o tarihten sonra, Türk solunun zayıflamasıyla birlikte, Kürt milliyetçiliği yükselen değer olmuştu. 'Türk solu bizi kısıtlıyor. Eğer biz bir dönem Kürt kimliğimize sahip çıkamadıysak, Türk solunun ideolojik baskısındandı,' diyenler ayrılıyor, Yunan PASOK benzeri milliyetçi-solcu Kürt Örgütlerine geçiyorlardı. Bu örgütler de aynı eski yöntemlerle,

gasp ve haraçla, finanse edilirlerdi. Rusya'nın ünlü 'Gambino' ailesinin bunlara çengel atması da o zamanlar gerçekleşti.

Kürt solunun Rusya'ya özel bir yakınlığı her zaman vardı. 'Sovyetler Birliği, kimi yanlış uygulamalar olsa da Kürtler'in nispeten özgür yaşadıkları bir ülkedir,' diye bilinirdi. SSCB'nin dağılmasından sonra ortaya çıkan irili ufaklı üç yüz çeteyi bir bayrak altında toplamayı başaran Gambino Ailesi, 12 Mart'tan itibaren Almanya'ya iltica eden siyasi sığınmacılarla temasa geçti, onlara iş verdi: Çalıntı olduğunu henüz bilmedikleri otomobilleri Rusya'ya getirmek işi. Bir tur için bin mark alıyorlardı ki, Alman Hükümeti'nin ayda ödediği altı yüz markla kıyaslanınca iyi paraydı. Macera, rüyalarını süsleyen Rusya'yı görmek de işin cabası oldu.

Otomobil işi küçük bir işti ama Gambino'ya sığınmacı gençler arasından en iyilerini seçme imkânı sağladı. Bu gençler daha sonraki yıllarda, Kolombiyalılarla ortak eroin işine giren Gambino'nun çekirdek kadrolarını oluşturdular. 70'li yılların ortalarından itibaren Batı Alman gençlerinin arasında katlanarak artan eroin bağımlılarına mal veren ilk kademe aracıları hemen tümüyle onlardandı. Duvarın yıkılmasıyla birlikte faaliyet alanlarına Doğu Almanya'yı da kattılar. Komünist gençlik arasında sıfıra yakın olan uyuşturucu tüketimi bir yıl içinde tam on kat arttı. 'Avrupalıların Kızılderililerin kökünü alkolle kuruttukları gibi, Şarklılar da eroinle Avrupalıların kökünü kurutacaklar' deniyordu.

Eski KGB şefleri ile içli dışlı olmaları daha sonra geldi. Bir zamanların süper gücü olan ülkelerinin içine düştüğü duruma kahrolan eski KGB'ciler, uyuşturucu ticaretinin kendilerine sunduğu devasa olanakların farkına varmakta gecikmemişlerdi. Bağımsız Devletler Topluluğu hükümetlerinin teknoloji transferi, tüketim malları ithali için döviz gereksinimlerini bu yoldan kolayca karşılayabileceklerini gördüler. Eski güvenlik ağını uyuşturucu ve para aklamakta kullanmaya koyuldular.

Sayın Yargıç, Mahkeme Heyetinizin çok iyi bildiği gibi Türk ya da Kürt, eski Türkiye toplumu bir biz toplumuydu. Bizler, bencil gen gerçekliğinin farkında olmayan insanlar olarak, bizim bireysel her eylemimizden yararlandırılması gereğini esas alır, hatta bireysel kendilik-

lerimizi bize adamak yolunda şartlardık. Nitekim, solcu/milliyetçi Kürt örgütlerinin en ünlüsünün başı da, 'Özgürlük Yolu olsun, DDKD'si, Kavva'sı olsun, bunlar kendilerini ne kadar Marksist ilân ederlerse etsinler, aşiret önderlerinin federasyonu gibi hareket ederler' gerçeğini itiraf etmişti. Hal böyle olunca, sığınmacıların ve yakınlarının faaliyetlerinden mensubu oldukları ya da sempati duydukları örgütleri yararlandırmamaları düşünülemezdi. Uyuşturucu kaçakçılığı, zaman içinde 'amaç aracı meşru kılar' savunmasını da yürürlüğe koydu, olası vicdanları susturdu. Öte yandan, KGB, darmadağınık ülkenin ayakta duran tek teşkilatı olarak, Rusya'nın dış ilişkilerinde fiilen söz sahibiydi. Doğal bir ittifak oluştu ve KGB ortaklı Gambino, Kürt kadrolarının uygun gördükleri ayrılıkçı örgütleri finanse etmelerine göz yummakla kalmayıp, Rus-Türk ilişkileri doğrultusunda yönlendirici de oldu. PKK, bu ittifaktan en çok yararlandırılan örgüttü. 90'lı yıllarda Gambino hesabına çalışanlar, net kazançlarını hesaplarlarken PKK'nın payını düşmeyi âdet edindiler. PKK, böylece kazanılan karaparanın aklanması için kurulan gazino, lokanta gibi işyerlerinin de doğal ortağı ilân edildi. Haraç, muhasebe kayıtlarında maliyet unsurlarından birisi olarak yerini aldı. Yusuf Eralın katıksız bir Marksist olarak, 'Katı, kaba, maddeci yaklaşım aşılmalı; ruhsal, ahlaksal değerlere ağırlık verilmelidir' diyen PKK'ya hiç iyi bakmadı. Tersine, PKK sempatizanlarının davaya ihanet eden döneklerden farklı olmadığını düşünüyordu. Yanından geçerken üzerine çamur sıçratan BMW'li Bekir ne idiyse, onlar da oydu. Ancak, amcaoğullarımın uğraştığı türden işlerin getirisiyle uyuşturucudan kazananların arasındaki farkı görmesi pek uzun sürmedi. Tüm açgözlülüklerine, kural tanımazlıklarına karşın, bizimkiler bunların yanında nahif kalıyorlardı. Trilyonların telaffuz edildiği bir dönemde, İsmet Zeki'ye bir çay ocağı için dil döküyor olmak da kanına dokundu. Tabancasını kuşanıp, İstanbul gecelerine daldığında, Gambino'nun pazarda yalnız olmadığını gördü."

"Gambino'nun pazarda yalnız olmadığını ve yeraltı dünyasının yerüstü ilişkilerinin tıpkıbasımı olduğunu. O yıllarda KGB destekli Gambino'nun başlıca rakibi CIA'di. Ne ki, CIA, bu işte KGB'den çok daha eskiydi ve Kolombiyalılardan, Sicilyalılara, Polonyalılara kadar büyük çoğunluğu birbirinden habersiz yüzlerce değişik örgütle farklı amaçlar için işbirliği yapıyordu. Komünizmden içtenlikle nefret eden Çinli 'Triadlar' bu örgütlerden bir tanesiydi. Amerikalılar, Triadlar'ı

Çin Halk Cumhuriyeti'ni zapturapt altında tutmak için kullandılar. Buna karşın, 'Altın Üçgen' olarak bilinen Laos, Tayland ve eski Burma bölgesinin uyuşturucu pazarında söz sahibi olmalarına izin verdiler. O zamanlar Altın Üçgen'in yılda altmış ila yüz yirmi ton eroin ürettiği hesaplanıyordu. Dağıtımını Triadların yapmasına izin verilen bu üretimin toptan kilo fiyatı dört yüz ile altı yüz bin dolar arasındaydı. Katkı maddeleriyle çoğaltıldığında sokak fiyatı altı ila on milyon dolara kadar yükseliyordu ki, bu hiçbir endüstri ya da ticaretin üretemeyeceği muazzam bir kârdı.

Triadlar, Lübnan, İtalya, Romanya ve Türkiye çeteleriyle Yirminci Yüzyılın son yıllarında temas kurdular. Bu yıllar aynı zamanda eski Türkiye'nin PKK teröründen ve Avrupalıların düşmanca tutumundan bunalmış olduğu yıllardı. Triadlar, Orta Asya Türk Cumhuriyetleri'ndeki adamları kanalıyla Türk 'milliyetçileri'ne yanaştılar. Milliyetçiliğin o yıllardaki parolası 'ülkücülük' ise, işareti dudakların iki yanından aşağı sarkıtılan bıyıklardı. Birkaç yıl içinde bu tanıma tıpatıp uyan gruplar pazardan pay talep ediyorlardı. Yusuf Eralın başını kaldırıp sahici hayata baktığında, İstanbul, KGB'sinden, CIA'sına, İngiliz MIO'smdan, Alman BND'ye kadar, belli başlı tüm istihbarat teşkilatlarının ve onların yerel türevlerinin kıran kırana rekabet ettikleri bir şehirdi. Ne ki, teşkilatların ilişkileri öylesine girift, kamuflajlar öylesine mükellef, eski Türkiye'nin öninsanı öylesine masumdu ki, ne Türk ne Kürt ne de Laz 'babalar' kimlerin hizmetinde olduklarını bilebildiler.

Buna karşın, biz toplumunun kuralları saat gibi çalışıyordu. Eski Türkiye, ekonomide, bürokraside, siyasette, medyada, hatta sanatta, Dr. Evangelista'nın 'mafiyoza örgütlenme biçimi' olarak tanımladığı 'büyük aileler' şeklinde örgütlüydü. 'Aile Reisi'nin, 'Baba'nın, uyuşturucu işine girmesi demek, koca bir sülâlenin, bir köyün, bir aşiretin tümden girmesi demekti. Aile fertleri ister polis, ister asker, ister gazeteci, ister yargıç olsunlar, 'bizim çocuğumuzdur, bizdendir' dediklerini kollamakla yükümlüydüler. Eski Türkiye'nin dağılmasıyla sonuçlanan iç savaş bu baskı grupları arasındaki mücadelenin su yüzüne çıkmasından ibarettir.

Yusuf, o dönemde olacakları öngöremezdi. Onun gördüğü, polisiyle, siyasisi ve bürokratıyla herkesin bu işin içinde olduğuydu.

'Et kokarsa tuz basarsın, tuz kokarsa ne?'

Toptan yozlaşma olarak nitelendirdiği bu durumun boyutlarını keşfettikçe dehşete düştü. Dehşeti, öfkeye dönüştü. Öfkesi, gençlik yıllarının gözüpekliğini geri getirdi. Devrim'in mezarı başında onu son kez gördüğümde tanıyamadım."

"Devrim'i gözünden uzağa, Körkuyu'ya göndermiş olan Bekir'in bilinçaltı, kızını yıllardır düşünmediği Mehin'le eşleştirmekte gecikmedi. Zihnindeki Devrim, 'Dünya Şehri' İstanbul'un hayli ellenmiş kızı olmaktan çıktı, yirmi yıl öncesinin kolonya kokulu küçük hanımefendisi oldu, yüreğini şefkat ve özlemle doldurdu. Özlemi geçmişi dürttü, Bekir'i nicedir semtine uğramadığı Yüksek Öğretmen Okulu'na, gençlik heyecanlarına, dostluklarına görürdü. Şefik'in elini omuzuna atıp, 'Sıkma canını, evlendiririz olur biter. Düğünü de benden!' demesi gözlerini yaşarttı, iş dünyasının yetimi, ana kucağına dönmüş gibi oldu.

Hesabı ödediler. Şefik, Sevil'e telefon etti, önemli bir işi çıktığını, Belediye'ye geri dönmeyeceğini, gece uğrayacağını söyledi. Yusuf'u nerede bulabileceklerini öğrenmek üzere ileri Koleji'ne, Birgen'e gittiler. Birgen, onları bekliyormuş gibiydi. Onlar ağızlarını açamadan, kendisi girişti, İleri Koleji olarak ellerinden geleni yaptıklarını söyledi.

'Müjgân Abla'nın başvurusu üzerine bütün çocukları sorgudan geçirdik,' dedi, sinirli bir tavırla, 'Polisle işbirliği yapmak zorunda kaldık. Devrim'den başka bağımlı olanlar var mı diye baktık, iğrenç herifler okulda kamp kurdular, günlerce gitmediler! ' Başına bu işleri açan Bekir'e dik dik bakıyordu,

'Burada yüzlerce öğrenci var,' diye sürdürdü, 'Hangi birisiyle ilgileneceksin? Onlarla elimden geldiği kadar arkadaşça konuşmaya çalıştım. Seninki başlangıçta akıllı davranıyordu. Sorularıma cevap vermeye çalışıyordu. Sonra sapıttı. Konuyla ilgisi olmayan şeylerden bahsetmeye başladı. Onun yaşında bir çocuktan beklenmeyecek kadar saygısız ve küstah oldu. Kabahat onun değil tabii, kabahat onu bu merete alıştıranların! Kusura bakmayın Bekir Abi, ama siz de çok başıboş

bırakmışsınız. 'Avrupa'nın en modern diskoteğinde neler olup bittiğini babam bilse orayı yerle bir eder,' dedi bana, size o kadar da güveniyor! 'Uyuşturucunun her türlüsü satılıyor. Muhabbet tellalları ortaokul kızlarını pazarlıyorlar. Diskonun sahiplerinden birisi mimar, ötekisi iktisatçı, bunlara karşı en ufak bir şey yapmıyor. Polis de biliyor ama onlar da karışmıyor çünkü haracını yiyorlar.' Kusura bakma Bekir Abi ama dost acı konuşur. Devrim isterse bırakabileceğini sanıyor ama bence bırakamayacak. Ona göre önlemini al. Narkotikçiler de söylüyor, eroinmanlara yardım etmek kesinlikle olanaksız. Bir kere, akılları bir karış havada, apolitik çocuklar bunlar. Paralı çocuklar. Bu işe sıkıntıdan giriyorlar sonra da çıkamıyorlar. Bence akıllarını başlarına toplamalarını sağlamanın tek yolu uzun süreli sıkı bir ceza. Bu hapis de olabilir. Cezaevi koşullarının yaratacağı şok, iyileşmeye yol açabilir. Dilerim öyle olur. Bence Devrim'in iyiliği için Müjgân Abla da sen de bunu göze almalısınız.'

Okuldan çıktıklarında Bekir ağlıyordu.

'Analarını sikicem onların,' dedi Şefik'e, 'Kristal Bar denilen yerde taş üstüne taş bırakmayacağım! Kim olursa olsunlar, hepsini bir bir temizleyeceğim!' Arkadaşı yatıştırdı, 'Hele dur bakalım, kimler olduğunu öğrenelim de!'"

"Yıllar sonra yeniden silâh kuşandığında çocuklar gibi şendi, Bekir. Şefik ile Yusuf da tabancalarını yokladılar, hep birlikte Kristal Bar'a gittiler.

Sayın Yargıç, bizim dünyamız, inslerle cinlerin top oynadığı sonsuz bir bozkırdı. Alçakgönüllü çiçeklerin bir damla suya şükrettikleri, küçük yapraklarıyla yetinip seralara özenmedikleri bir bozkır. Böceklerin onların miniskül tozlarını saygıyla tükettikleri, deve dikenlerin özsularını özenle muhafaza ettikleri bir bozkır. Bahar, kışı incitmeden, usulca inerdi. Güz, altın günlerini cömertçe sunardı. Şafaklar saba makamına sökerdi. Gündüzlerimizi cura ile uğurlardık, Issız narçiçeğine boyanırdı. Sonra o ninni. Ağıllarına dönen mütevazı sürülerimizin başlattıkları o ninni. Çoban Yıldızı batıncaya kadar da devam ederdi. Sürüler miydi, kuşlar mıydı, dağlar taşlar mıydı, rüzgâr mıydı, kimler söylerdi, hangi dilden söylerdi bilmezdik. Ama karşı durulamaz bir telkindi, bizlerin içine işlerdi. Issız'ın türküsü, Allah'ın, bize gökler ve yerküre ara-

sındaki görünen ve görünmeyen sayısız küçük-büyük âlemlerin içinden uzattığı köprü.

Mahkeme Heyetinin Sayın Üyeleri, müziğin 'evrensel' olduğunu bize kim söylemişti bilmiyorum. Değildi. O kadar değildi ki, Bekir, o gece Kristal Bar'da tanıdığı tek bir nota, tek bir nota molekülü olsun bulamadı. Bateri, bir Alman SS subayı gibi emirler yağdırıyor, elektrogitar devasa bir matkap gibi cayırdıyor, keyboard hiperaktif bir telâş iyinde tuştan tuşa kendini paralıyordu. Sanki kullarından vazgeçen Allah, Bekir'in tanıdığı dünyanın üstüne madeni bir tas indirmiş, çiçek, çimen, tarla faresi, koyun, keçi, inek, börtü böcek, yarattığı tüm canlıları zifiri karanlıkta boğulmaya mahkûm etmişti. Sıcaktan ve havasızlıktan akılları başlarından giden biçare insler acıyla haykırır, kendilerini oradan oraya atarlarken, elektronik notalar madeni duvarlardan kıvılcımlar çıkararak sekiyor, bedenlerine gömülüyor, kıvrandırıyordu.

'Neonların boğduğu gibi mum ışığını, synthesiser boğdu ninnimizi.'

Bekir, Nabolant'la çarpışıp batan Dumlupınar denizaltısının havasızlıktan boğulan mürettebatını düşünüyordu. Sonra da, İsmet Zeki'nin akciğer kanserine yakalanmış babasının hasta yatağının altında gizlediği konyak şişelerini. En kötü günlerini zil-zurna sarhoş geçiştirişini. Bardağına yumulurken, Damlupınar'da içki olmuş olmasına dua etti.

'Orada, barın yanında göbeği acık kıvranan sarhoş on beşlik Devrim ise, benim kızım değil, benim kızım ise ben Bekir değilim.'

Haklıydı. Salihun Devleti'nin kuruluşunda oradaydım, Sayın Yargıç, İstanbul Eyaleti'nin de. Müziğin ideoloji olduğunu biliyorum. Salihun, Yunus'un ilahisiyle kuruldu, 'İsmi sübhanı virdin mi var' İstanbul, I'am horny" ile. Salihun, âlemlerin nefesini dinliyordu, İstanbul mahşerin haykırışlarını. Bilirsiniz, Apokolipsos, Thanatos'un masum Eros'u yok edişi.

'Allahümme inni euzü bike minelhubsi velhabais!' Holo-Bekir, mırıldandı.

Ne tuhaf! Eski Türkiye'de biz arabeskten senfoniye, ilahiden popa, türküden teknoya, yüzlerce çeşit müziğin dinleniyor olmasını da 'zen-

ginlik' sandık, 'isteyen istediğini dinler' derken, hoşgörü davetlerimizin altında sırıtan 'Uzlaşma Yönetimi'ni, ödün kültünü göremedik. Uzlaşma Yönetimini ve ideolojisizlikle neticelenen durumumuzu.

Bellerinde tabancaları, Kristal Bar'da otururlarken, içkilerini yudumlarlarken, uzlaşmanın son kertesinde olduklarının farkında değillerdi. Bekir, kızını Körkuyu'ya sürgüne gönderirken, Şefik, otoparkı yasadışı yollarla Yusuf'a tahsis ederken, Yusuf, 'aşağılık' dediği Şefik'ten silâh zoruyla nafaka talep ederken, Devrim'i kurtarmak amacıyla önce Türk, onlar beceremeyince Kürt mafyası ile işbirliği yaparken, narkotikçilere Rolex saat armağan ederken nasıl bir yozlaşma ile uzlaşıyor olduklarını düşünmek bile istemediler. Kenan Dayım'ın günahlarıyla futures-trading yaptığı gibi, bunlar da inançlarıyla futures-trading yapıyorlardı; futures-trading, yani doğruların uygun ortam sağlanıncaya kadar ertelenmesi, o mutlu güne kadar ayakta kalmak uğruna yanlışlara göz yummak, ödün vermek. Ne ki, her bir ödün, Kelebek Etkisi'ne gebeydi, küçücük zorbalıklar ise kasırgalar doğurdu."

"Sarp'ı üç hafta boyunca boşuna aramalarını izleyen Narkotikçi Asım, önce Bekir'in hediye ettiği Rolex kol saatini işaret etti, 'Helâl et, abi,' dedi, sonra da 'Seni böyle dolandırmak delikanlılığa sığmaz,' diye insafa geldi, 'Siz, Sarp'ı iki dünya bir araya gelse bulamazsınız. Yusuf Abi Cihangir'de, sen burada böyle nöbet tutarken, Sarp, Kâmil Atik'in Levent'teki villasında gününü gün ediyor. Satıcılar, malı onun ayağına götürüyorlar.'

'Kâmil Atik' dediği, o zamanların en ünlü gazetelerinden birinin genel yayın yönetmeniydi. Eşcinsel olduğu söylenirdi, ama Bekir eski Türkiye'nin başta gelen baskı gruplarından birinin de, Narkotikçi'nin deyişiyle, 'ibne mafyası' olduğunu o gün öğrendi. Çok sayıda işadamı, sanatçı, televizyoncu ve basın patronundan oluşan bu baskı gurubu, birbirlerine oğlan ikram ederler, bıktıkları sevgililerini bir vefa borcu olarak desteklerler, moda ya da sanat dünyasında yükselmelerine yardımcı olurlardı.

'Alan razı, satan razı,' dedi genç polis, 'Sen ne yapacaksın ki? Arada bir maraza çıktığı oluyorsa da, aralarında hallediyorlar, biz duymuyoruz. Duysak ne yapacağız? Adamlar öyle güçlü ki, içişleri bakanını yerinden oynatırlar, hükümet düşürürler namussuzum! Her türlü yol var

LSD, kokain. Doğrudan babalardan alıyorlar, babalar malın en temizini bunlara saklıyor. Kâmil Atik, Adıyamanlı Kürt Mehmet'le iş tutuyor.'

'Şu döviz işi yapan Kürt Mehmet? Yurtdışına kaçtığı söylenmişti?'

'Ta kendisi,' dedi Narkotikçi, 'Bir gider bir gelir. Memleket memleket değil ki! Nasreddin Hoca'nın türbesi. Kapıda kilit, duvarlar delik! Alınma abi ama senin damat da yumurta gibi çocuk. Rahmetli Oğuz, 'insanlar gerçekten eşcinsellik diye ayrı bir şey var sanıyorlar. Oysa eşcinsellik yalnızca bir eylemin adıdır. Ve 'sınıflı toplum' gibi tarihsel geçici bir kategoridir,' demişti, 'insanların birbirlerini dil, din, ırk, sınıf ayrımı gözetmeksizin sevebildikleri gibi cinsiyet ayrımı gözetmeksizin de sevebilecekleri günlerin gelebileceğine inanıyorum.' Bekir olanları anlattığında kardeşimi hatırlamamak mümkün değildi. Şu şerhle ki, Sarp'ı kimseye âşık olamayacağını bilecek kadar iyi tanıyordum. Nitekim, daha sonra yaşadıklarını 'Ne olmuş?' diye savunmuştu, 'Mevlana da eşcinseldi, Sokrat da. Eşcinselliğe sadece hayvanlar gibi üremeyi görev edinen budalalar karşı çıkar!'

Açık renk yakışıklılığı, zekice hazırcevaplığı, yol-iz bilmesi, maganda eşlerden usanmış elit eşcinsellere ilaç gibi geldi Sarp. Bağımlı olması zapturapt altında tutulmasını kolaylaştırdığından, yeterince ve en iyi cinsten uyuşturucu ve paraya boğdular. Bekir, delikanlının ailesini nihayet ziyaret ettiğinde, oğullarının yükselmesinden çok memnun olduklarını da gördü. Kâmil Atik'in ona gazetede iş verdiğini sanıyorlardı, 'Hayırlısıyla evlendirmekten' bahsettiler. Bekir, ne umduğu kadar kızabildi onlara ne de sevgili kızını bir eroinmanla evlendirmek düşüncesi tahmin ettiği kadar kötü geldi.

Devrim'i Körkuyu'dan geri çağırdılar. Devrim, Bekir'in kendisini karşılayış biçiminden affedilmiş olduğunu anladı. Hatta, babasının meseleyi biliyor olması kendisine haklılık kazandırmış gibiydi. Utanma, suçlanma gibi duygular kalktı, yerlerini, sarılması gereken bir 'yara,' bir 'doğal afet' duygusuna bıraktı. Birkaç hafta sonra Sarp'ın evinde benim de davet edilmediğim küçük bir törenle nişanlandılar. Kâmil Atik, genç çifte ünlü teknesini tahsis etti. Yanlarında bolca eroin, Mavi Yolculuğa çıktılar.

Kâmil Atik'in yatı, Devlet'in ünlü konuklarının da ağırlandığı süper lüks bir tekneydi. Kamaraların duvarlarında misafir ettiği Türk ve yabancı erkânın resimleri asılıydı. Beyaz eldivenli garsonlar, gümüş takımlardan servis yapıyorlardı. Bekir, bardaki yıllanmış viskilere, kristal bardaklara imrenerek baktı, iktidarla ilk kez bu kadar yakından bir araya geliyordu, iktidar ve Mehin'e lâyık gördüğü ihtişamla. Devrim'e Vakko'dan deri bavullar aldı, onun nicedir elini sürmediği gitarını yata kendisi taşıdı. Haleli üzüm gözlü kızını, Kuzeyli bir ilah kadar yakışıklı nişanlısıyla birlikte yakamozlu ılık sulara yolladı. Atik'in grubunun Kemer'de onlara katıldığını duyduğunda işlerin iyi gidiyor olmasının mutluluğundan öte, gururlandı. Devrim'in 'ne mal olduğunu' bir bakışta anlayan 'deneyimli' grubun kızına neler öğrettiklerini hiç bilmedi. Aslında hiçbirimiz bilmedik. O günlerden sadece bana yazdığı o mektup kaldı, 'işkenceciler' dediği bu insanlara ne gibi bir kötülük yaptığını söylemem için yalvardığı mektup.

'İşkenceciler'i en tepesinde Cumhurbaşkanı Demirel olan hiyerarşik bir piramit olarak algıladığını söylüyordu -kamarada asılı resimlerden birisi Kâmil Atik'in Demirel'le birlikte görüldüğü 70'li yıllardan kalma bir resimdi. En dibinde de 'eroinman hatunlar gibi giyinmeye çalışan gecekondu kızları' vardı. Bu insanların hepsi onun kendisini suçlu hissetmesi için yarışıyorlardı. 'Ancak, yine de en büyük suçlular piramitin tepesindekiler,' diyordu, 'Herkes herkesten sorumlu olduğuna göre, büyüklerin eylemleri diğer varlıklara da yansıyor olmalı. Karşılıklı bağımlılığımızın hepimizi suçluluk damgası altında birleştiriyor olması lâzım. Hepimiz suçluyuz ama öyle olmuyor. Berbat bir ulus olduğumuzun farkında olanlarımız az sayıda. Farkında olanlar, benim gibi 'özgür' olanlar. Özgürlük, hem bir onur hem de bir umutsuzluk. Suçlu olup da, suçluluğun parçası olmayanlar, suçun bilincinde olmayan köle ruhlular... Bu tipleri çok kıskanıyorum. Özgürlük, suçluluğun en yüce cezası olan ve hiçbir dayanağı olmayan suçluluk duygusu dışında her şeye karşı tam bir duyarsızlaşma anlamına geliyor. Suçlu olduğumu biliyorum, iğrenç derecede, dayanılmaz derecede suçluyum. Olabilecek her türlü cezaya çarptırılmaya hazırım. Ancak, cezalardan hiçbiri beni suçlu olmaktan kurtaramaz. Çünkü ben cezaların en acımasızına, özgürlük cezasına çarptırılmışım. Sonsuza dek ve evrensel olarak mahkûmum. Bundan ayrıca onur duyuyorum.'

Nişanlısının Kâmil Atik'in yakın arkadaşı, Makrobank'ın 'ekonomi sihirbazı' olarak bilinen Genel Müdürü Kerem Aydın'la sevişmesini izleyen Sarp da 'Ne sızlanıyorsun kızım, bu bir iş!' diye terslemişti, 'Şu heriflere bak! Bunların yaptıkları bizim yaptığımızdan daha mı saygın?'

Gezi bitip, karaya ayak bastıktan sonra, kayboldu, Devrim. Hayatta en sevdiği insan olan Sarp'ın cinsel ihanetine dayanamamıştı. Yusuf, ondan haber verecek birini bulmak için geceleri arşınladı. Şefik'le Bekir, kötü şöhretli barlardan çıkmadılar. Bu defa işportacı Adil bile nerede olduğu bilmiyordu. Altı hafta kadar sonra Narkotikçi Asım izini Kemer'de buldu. Yücel isimli eski bir kaçakçının gezi teknesinde yabancı turistlere hosteslik yapıyordu. Bekir'e söylemeye gönlü elvermediği için Şefik'i kenara çekti, 'Kötü yola düştüğü söyleniyor, Başkanım,' dedi, 'Nafakasını o yolla çıkarıyormuş.' Bekir, aldığı rüşvetin hakkını verdiği için 'dürüst çocuk'" dediği Asım'ın kardeşine yeni yaptığı inşaatın boya işlerini vermeyi kararlaştırdı.

Bekir'in, Kemer'e gidip Devrim'i bulduğunda olanları anlatmıştım, Sayın Yargıç. Geri getirdiğinde bir süre bende kalmak istedi. Müjgân'la Bekir'i çok yorduğunu, annesinin tatile çıkması gerektiğini söylüyordu. Sevinerek kabul ettim. Uyuşturucu Bağımlılık Merkezi'nin tavsiye ettiği bir psikiyatristten randevu aldım. Birlikte gitmeye başladık. Doktor, Devrim'e anti-depresyon tedavisi uygulamaya başladı. Durumunun sandığımız kadar kötü olmadığını, kurtulacağını söylüyordu. Gayretli, iyi niyetli bir adamdı. Aramızda iyi bir ilişki oluşmuştu. Ta ki, bir gün İstanbul Belediyesi'nde çalıştığını söylediği mühendis arkadaşı bizi muayenehanesinden kovuncaya kadar. Psikiyatristin de eşcinsel olduğunu, sevgilisinin Devrim'i kıskandığını böylece öğrendik. Şakaya vurmaya çalıştık, bol bol güldük ama Devrim'in umutlarından bir tanesinin daha yıkılmasına engel olamadık. Bu olaydan bir iki gün sonra kendisine koka kola almak için apartmanın karşısındaki bakkala indi. Yanına çantasını bile almadığı için şüphelenmemiştim, ama geri gelmedi, iki gün sonra bulduğumda yara bere içindeydi. Kimi kabuk tutmuş, kimi taze kanayan yüzlerce yara. Belli ki, birden fazla saldırıya uğramıştı. Dövmüşler, sakatlamışlar, isimler takmışlar, nesi var nesi yok elinden almışlar, bir Lanetli gibi yarı çıplak ölsün diye metropolümüzün arka sokaklarına öylece bırakmışlardı. Bulunduğunda konuş-

mamış, başına gelenlerin ayırdına varamıyor olmasını da umursamamıştı. Başlangıçta beni de tanımadı. Yüzüme dik dik baktı, 'Revolution! diye birini hiç duydunuz mu, siz?' diye hırladı, 'Var mı, ihtilâl! isminde bir tanıdığınız? Bu isimde birinden ne beklenir? Söylesenize!'

Çok ateşi vardı. Sözcükler şerhen şerhen dudaklarından kaynar gibi fırlamış, buharlaşmışlardı. 'Radilsa bit Leninistom' demiştim ben de, Radilsa bit Leninistom, Rusça, 'Leninist olmak için doğmuş,' demek. Sovyetler Birliğinde bu temenniden üretilmiş kız isimleri vardı. Roblen meselâ. Ya ismin, 'Çayancı olmak için doğmuş', Çayod, olsaydı? Otur kalk şükret!'

Gerisini biliyorsunuz.

Aklını çelmek, dikkatini uyuşturucunun olmadığı bir dünyaya çevirmekti niyetim. Şimdi, buradan baktığımda, görüyorum ki, 'isim, varoluş demektir. Varoluş, isim ile eş tutulan bir soyutlama ve sembolleştirme ile mümkündür, ismi olmayan hiçbir şey var olamaz. Var olmayan hiçbir şeyin ismi yoktur' saptamasından yola çıkmışım. Uyuşturucunun, eroinin, adını anmazsam, Wernicke'sinden düşecektir diye umuyordum. Tıpkı, Beytüllahm'ın, Eflak-Boğdan'ın düştüğü gibi düşer. Ama tekrarlayıp durursanız, kırk kere deli dediğiniz adamın deli olması durumu meydana gelir ki, bu özendirmedir, insanları iyiye de özendirebilirsiniz kötüye de. İslam adabında kötünün gizlenir, konuşulmaz olmasının, açıktan açığa işlenmiş suçlar, bir değil iki suç kabul edilmesinin nedeni budur. Buna karşın ona bilimden, mantıktan bahsedip durursam dünyasını monadlardan, akılardan oluşan yeni bir kâinat tasavvuru ile değiştirebilirim diye umdum.

Nerede atladım, biliyor musunuz, Sayın Yargıç? Zamanlamada atladım! Çok geç kalmıştım! Çok geç kalmıştık!

Bakımsız bir otelin beşinci katında, pis, küçük odanın hemen tamamını kaplamış olan çift kişilik yatakta, kolları iki yana açık, çaprazlamasına yatıyordu. Üzerinde her zamanki siyah kotu, siyah tişörtü, bileklerinde ve boynunda deri sicimlere dizili siyah boncukları vardı. Başı omzuna devrilmişti. Kehribar pırıltılı gür siyah saçları, yüzünü kapatmıştı. Yüzü görülmüyordu. Enjektör, yatağın dışına uzanan sol

koluna saplanmış kalmıştı, iğnenin girdiği yer mosmordu. Yerde bana yazmaya başladığı ama bitiremediği bir mektup vardı.

"Ölümü hep özledim! Neden biliyor musun? Yaşamın en büyük korkusu olduğu için. Bu korkuyla gençken, güçlü ve enerji doluyken yüzleşmek istedim. Hayata onursuzca asılmak, ölüm tarafından aşağılanmak istemiyorum, İsviçreli doksanlıklar gibi kokuşmuş, titrek ve çaresiz teslim olmak istemiyorum. Ben, bir Türkiyeli gibi yaşamın doruğundayken diri diri ölmek istiyorum. Hızlı yaşa, genç öl, cesedin yakışıklı olsun! Yeah!"

THE ÜLKE

(Silahlı Sivil Toplum Örgütleri)

POSTMODERN FAŞİZM

"Mafya, Devrim'i ölümünden sonra da rahat bırakmadı. Önce ondan kalanları gömebilmek için haraç verdik, sonra da ruhunu uğurlayabilmek için.

Triadlar henüz gayrimenkul işlerine girmemişlerdi, belki de mezar rantlarının farkında değillerdi. Ölüm piyasasının tek hakimi, İstanbul Cenaze Mafyasıydı. Fiyatlara ve kimin nereye gömüleceğine onlar karar veriyorlardı.

Devrim'i Selvili Mezarlığa kabul ettirebilmek için - Müjgân ısrarla öyle istemişti - araya ricacılar koymak gerekti. Şefik, Belediye Başkanına söyledi, Başkan devreye girdi. Kesin yetkilerle donatılmış olduğu anlaşılan Mezarlık Müdürü, Başkan'ın hatırını kıramayacağını, kimsesiz mezarlardan birisini boşaltacağını, Devrim'e -o, 'Sevgili Kızımıza' diyordu- yer açacağını söyledi. Ama adam büyük risk alıyordu ve kabrin metrekare fiyatı bin iki yüz Amerikan Dolarından az olmayacaktı. Bekir'in 'Bin iki yüz dolara ben en alasından dört metrekare inşaat yaparım!' itirazını boynunu bükerek karşıladı,

'Haklısın hemşerim! istersen götür cenazeni memleketine göm!'

Müjgân, 'Körkuyu'da yavrumun dirisine sahip çıkmadılar, ölüsüne mi sahip çıkacaklar!' diye kendisini yerden yere attı. Bin dolara anlaştılar. Sıra ruhunu uğurlamaya geldi.

Burada pazarlık daha da çetin oldu, çünkü polisle işbirliği yapan Haber Mafyası, Devrim'in cesedini o pis otel odasında, kolundan sarkan enjektörüyle uzun uzun görüntülemiş, kendi canına kıydığını 'Ba-

kalım, Devrim'in cenazesini hangi yürekli imam kıyacak?' kinayesi ile noktalayarak duyurmuştu,

'Bildiğiniz gibi sevgili izleyiciler, Müslümanlıkta intihar edenin cenaze namazı kılınmamaktadır.'

İlk bakışta laik televizyoncuların gerici Müslümanlara olağan sataşması gibi duran bu çıkış, cenaze namazını hatır için kılacak bir imam bulmayı mesele haline getirince -Diyanet'e bağlı hocalar Haber Mafyasından ölesiye korkuyorlardı!- Cenaze Mafyasından bir kez daha ricacı olundu. Selvili Mezarlık Müdürü, 'bizim arkadaşlar' dediği üç kişilik bir hocalar heyeti temin etti. Hocalar, defin törenini ve izleyen duayı icra etmekle kalmayıp, Devrim Kuran'ın ölüm tarihini bilgisayarlarına kaydettiler. Sonraki yıllarda, kızın ölüm yıldönümünden tam bir hafta önce, Müjgân'ı arayarak mevlit ve hatim duası için gelecekleri saati tebliğ ediyorlardı.

Bu arada Devrim elbirliği ile yeniden oluşturuldu. Kız göçmüştü ama yaşayanların çıkarlarına en uygun biçimde şekillendirebilecekleri 'anısı' vardı. Cenaze Mafyası Mezar Yapımcıları Bekir'e mermer örnekleri gösterirlerken, Haber Mafyası, kızın olağanüstü güzellikteki cesedinden en az üç günlük haber malzemesi çıkacağını fark etti. Takım elbiseleri içindeki Bekir'in bir reklâm yıldızı kadar yakışıklı olması trajik olaya ayrı bir görsel boyut getirdi. Prodüksiyon Müdürü'nün, 'işte size ücretsiz konu mankeni! Daha ne bekliyorsunuz?' uyarısıyla koşuştular. Benim 'arsız,' kendilerinin 'profesyonel' dedikleri bir tavırla, mikrofonu Bekir'in ağzına dayadılar, 'Bize duygularınızı anlatır mısınız?'

'Benim kızım Devrim çok onurlu bir kızdı,' dedi Bekir, 'Uyuşturucuya yenik düşmektense kendi canını kendi eliyle almayı tercih etti. Ona Selvili Mezarlıkta Taç Mahal gibi bir kabir yaptıracağım!' Gözyaşlarına boğuldu,

'Onun kadar güzel bir insana ancak Taç Mahal yakışır!'

Yaklaşık bir hafta süreyle Devrim'in altın vuruşunu çağrıştırmak üzere Bekir'in altın kravat iğnesinden açılan TV kamerası, Emmioğlumun ıslak kirpiklerinde odaklaştı.

'Onun kadar güzel bir insana ancak Taç Mahal yakışır!' 'Onun kadar güzel bir insana ancak Taç Mahal yakışır!' 'Onun kadar güzel bir insana ancak Taç Mahal yakışır!' Bekir'in yaşlı gözlerini Devrim'in çocukluk resimleri izledi. Birbirlerine geçen resimler, Müjgân, 'Kızımız yaşasaydı büyük bir sanatçı olacaktı! Çok güzel gitar çalardı!' dediği için Rodrigo'nun gitar konçertosu eşliğinde sunuldu.

Arkadaşlarını televizyonda gören ileri Koleji öğrencileri Devrim'i son ikametgâhına alkışlarla uğurlarlarken, mezarını kırmızı karanfillerle örttüler. Akter Pasajı'nın müdavimleri, Devrim'in anısına 'onun en sevdiği yer' olduğu söylenen Kızkulesi'nde konser verdiler. 'Uyuşturucu Dosyası' isimli 'Haber Program'ın görüntülediği konserde, Devrim'in arkadaşları Müjgân'ı başköşeye oturtmuşlardı. Müjgân, başını dizine koymuş uyuklayan Merve'nin saçlarını okşuyordu. Programın bilimsel bölümünde yüzleri karartılmış genç bağımlılar, eroini kendilerine nasıl enjekte ettiklerini ayrıntılarıyla gösterirken, Birgen Cebi, velileri uyuşturucu konusunda duyarlı olmaya davet etti. Ama Sarp. Sarp, ortada yoktu. Ne televizyon ne de gazete haberlerinde ismi geçti. Kâmil Atik, bizzat devreye girmiş, Sarp'a ilişkin haberleri bültenlerden çıkartmıştı."

"Mahkeme Heyetinin Sayın Üyeleri, o zamanlar kuantum mekaniğinin Potinbağı Hipotezini bilmiyordum, ama olayların temel olarak nitelendirebileceğimiz bir nedeninin olmadığını, nedenlerden birinin diğerlerinden daha temel olmadığının farkındaydım. Devrim'in ölümünün birbirleriyle örülü nedenlerin devingen ağı olduğunu bizzat yaşayarak görmüştüm. Sarp'ın nihilizminin bu nedenlerden sadece birisi olduğunu bildiğim için Delikanlının Devrim'in hayatındaki rolünün saklı kalmasını mesele etmedim. Körkuyu'dan, ileri Koleji'ne kadar saklı kalan o kadar çok olgu, o kadar çok neden vardı ki, Sarp'ın öne çıkarılması haksızlık bile sayılabilirdi. Kâmil Atik'in medyaya müdahalesini bu bakımdan önemsemedim.

Ama Kâmil Atik, bana bir şeyi öğretti: Olayların aslında namevcut temel nedeni konusunda insanların nasıl yanıltılıp, yönlendirilebileceklerini!

Bakın, Cumhuriyet Maarifi, bizi 'Hayatta en hakiki mürşid ilimdir' doğrultusunda eğitirken, positivizmin gereği olarak doğrusal neden-

sonuç ilişkilerinde yoğunlaşmıştı. Sistem, 'şunu şöyle etkilersen, bu sonucu alırsın' şeklindeki Kartezyen dünya görüşünü öylesine büyük başarıyla dayatmıştı ki, 'Osmanlı imparatorluğu neden battı?' gibi canhıraş bir soruyu, 'Padişahlar zevkü sefa âlemine daldılar da ondan' diye fevkalade indirgemeci bir neden ileri sürerek mükemmelen cevaplayabiliyorduk. Ya da, ekonomik geri kalmışlığımızı 'Müslüman olmamız'la ya da, sosyal güvenlik sisteminin batıyor olmasını 'emeklilik yaşıyla' açıklayıp bitirebiliyorduk.

Sayın Yargıç, namevcut bir temel neden fikri tartışmasız biçimde kabul gördüğünde iş hangi nedenin temel, hangisinin temel olmadığının tespitine geliyor ki, bu tespit, politik bir tespit ve tespiti yapanların çıkarları doğrultusunda şekilleniyor. Müjgân'ın Devrim'in başına gelenlerin temel nedeni olarak Bekir'in içkisini, Bekir'in, Sarp'ın sorumsuzluğunu, Yusuf'un kapitalizmi göstermiş olmaları gibi nispeten küçük, ya da Kâmil Atik'inki gibi çok büyük çıkarlar.

Evet, Kâmil Atik'in çıkarı çok büyüktü. Hatta belki de Devrim'in ölümünden en çok etkilenen Kâmil Atik olacaktı, çünkü o dönem Türkiye elektrik dağıtımı özelleştirme ihalelerinin yapıldığı dönemdi ve Atik'in Genel Yayın Yönetmenliğini yaptığı gazetenin Holding'i, Marmara Bölgesi dağıtımına talipti. Holding sahipleri, kendilerini böyle bir dönemde üstelik uyuşturucu bağlantılı cinsel tercihleri ile şaibe altında bırakacak bir yöneticiyi kaldıramazlardı. Atik, gazete ve televizyon haber bültenlerinden Sarp'a ilişkin satırları silerken, Holding'in üç yüz milyon dolarını gözetmişti.

Karı koca Ongun'ların, oğullarına büyük iyilik yapan Kâmil Atik'in ellerine nasıl sarıldıklarını görebiliyordum. Tıpkı, Holding sahiplerinin bu çok başarılı Genel Yayın Yönetmenlerinin ellerine sarıldıkları, onu plaketlerle, emrine tahsis ettikleri özel uçakla taltif ettiklerini görebildiğim gibi görebiliyordum. Hak etmediğini söylemek mümkün değildi, çünkü adam, 'Türkiye'nin enerji sorununun' temel nedeninin 'dağıtımın devletin elinde olması' olduğu şeklindeki kampanyayı basın, televizyon, üniversiteler ve aydınlar arasında fevkalade başarıyla koordine etmiş, Holding'in ülke üretiminin bir büyük parçasına daha el koymasını sağlamıştı.

Sayın Yargıç, doğrusal mantığın temel neden safsatası, eski Türkiye'nin faşistleşmesinde ve parçalanmasının rasyoneli oldu"

"Afazik olduğumuzu, her şeyin uçar gibi cereyan ettiği, hiçbir şeyi yakalayamadığımız bir büyük karmaşa, bir büyük konfüzyonel boşluk, şaşkınlık içinde bitap düşmüş öninsanlar hüviyetinde olduğumuzu biliyorsunuz.. Yeni Dünya Düzeninin, KUTSAL KOALİSYON'unuzun ilkelerinden anlam çıkarmamız o denli yaşamsal, bizler öyle masumduk ki, mağduriyetimizi açıklayan her bir söylemin peşinden gitmemiz kaçınılmazdı. Söylem, ne kadar kesin, ne kadar basit ve indirgemeci ise, o kadar inandırıcı, o kadar rahatlatıcıydı. Bizler büyük sözü dinleyen ön insanlardık, yeterince otoriteyle söylenen her şeyi derhal uygulamaya şartlanmıştık. Sorunlarımızın temel nedeninin irtica olduğu mu söylendi, İmam Hatip okullarını anında kapatıyorduk. Kültürsüzlüğümüzün temel nedeni, yabancı dil bilmemek mi, anaokullarına İngilizce dersleri koyuyorduk, hemen. Kürt sorununun temel nedeni, demokratik hakların yetersizliği mi, af kanunu çıkarıyorduk, derhal. Devlet Demir Yollarının kâr yapmamasının temel nedeni, çalışanlarının maaşlarını devletten almaları mı, özel sermayeye satıyorduk.

Ama dünya siyah-beyaz değildi ki! Dr. Evangelista'nın toplumumuzda baskın olan anacılıkla açıkladığı masumiyetimizi engin çıkarları doğrultusunda yönlendiren 'us'lanmış bireylerin belirmesi uzun sürmedi. Başlangıçta ailelerimizin kara-koyunları gibi gördüğümüz, hatta ön insanlığın kadim değerlerinden sapıyor olmalarından utandığımız Mustafa, Şefik gibi bu insanlar, çeyrek yüzyıldan daha az zamanda bireyselliklerini gururla taşır, güncele tutunuyor olmaktaki başarılarını yüzümüze tükürür olmuşlardı.

Başlangıç noktaların hemen hepsinin aynı idi: Toplumun içinde bulunduğu karmaşanın temel nedeninin saptanması. Saptadıkları temel nedenin ne matematiksel ne de bilimsel doğruluk teorilerine göre doğru/yanlış ya da geçerli/geçersiz olduğunun kanıtlanması gereği yoktu. Kanıtlama talep eden de yoktu. Belirledikleri gündemlerin ülkenin sahici sorunlarını yansıtıp yansıtmadığını düşünemiyorduk bile. Bize ne yapılması gerektiğini söyleyenlerin yanılıyor olmalarından -Dr. Evangelista'nın dediği gibi, 'Kaptan köşkünün boş olmasından'- öylesine korkuyorduk ki, onlar gündemi belirtiyorlardı ve bizler bala koşuşan

arılar gibi, onların gündemlerini çoğaltmaya koşuyorduk. Olası itirazlar, 'Oturun oturduğunuz yerde, gemiyi sallamayın!' komutunun altında eziliyor, sönüyordu.

Peşinden gittiklerimizin ulusal değil, oligarşik gündemler olduğuna, biz'den olduklarını, bizim olduğunu sandığımız 'us'lanmış insanlarımızın biz'i gözden çıkarttıklarına aymamız için 2000'leri aşmamız gerekti.

Aslında, şirket, cemaat, aşiret, tarikat, holding, dernek, vakıf, sendika, sivil toplum kuruluşları, meslek odaları şeklinde Örgütlenen, ülkenin temel sorunlarını kendilerince dile getiren baskı grupları 70'lerde bile vardı. Muhalefeti, iktidara düşünmediklerini düşündürtmek suretiyle toplam başarıyı arttıran vazgeçilmez bir unsur olarak gördüğümüz o yıllarda bu baskı gruplarını alkışlıyorduk. Ama sonra adına serbest piyasa ekonomisi denilen o meş'um yarışa start verildi. Sanki oralarda bir yerlerde talana açık bir hazine varmış, start tabancasının patlamasıyla birlikte koca bir ulus eşit şartlarda koşacak, yağmadan payımıza düşeni alacak, SALİKUN'a duhul etmemizi sağlayacak HİFS puanlarına kavuşacakmışız gibi bir durum yaratıldı.

Ne tuhaf! Osmanlının geride kaldığını, yağmalamanın serbest olduğu telkin edilen hazinenin bir başka ulusun birikimi değil, birbirimizin cebi olduğunu anlamamış olmamız, ne tuhaf! Ama belki de değil, çünkü biz öninsanlar, mütevazı harçlıklarımızı devlet anamızda toplarken, onun çocuklarını eşit ölçüde sevdiğinden, eşit ölçüde gözeteceğinden, bütünün esenliği için harcayacağından hiçbir kuşku duymazdık. Oysa, kapıdaki milenyuma hürmeten 'neo' öneki ile onurlandırılan 'faşizm' yerleşmekteydi.

Sayın yargıç, postmodern faşizm ortamında ananızla bile kader birliği yapamıyorsunuz. Her şey satılığa çıkarılmış oluyor çünkü. Satılık olmayan hiçbir değer, hiçbir inanç, hiçbir ilke kalmamış oluyor. Kendinizi kaldırımların, ormanların, tarihin, ilahiyatın, havanın, suyun, tecrübenin, sanatın, bilginin, ideolojinin, onurun, bir toplumu toparlayan her şeyin, kim daha çok verirse onda kaldığı bir müzayedede buluyorsunuz. Ve bir de bakıyorsunuz ki, alanlar ve satanlar, ön insanlıktan kurtulmayı, bireyleşmeyi başarabilmiş öz kardeşleriniz.

Eski Türkiye'de, kendilerini doğuran, besleyen, koruyan Anne/Devlet'e karşı amansız savaş açanlardı, öz kardeşlerimiz. YÜCE KOALİSYON'un bilimsel etiğini arkalarına almışlar, 'sağlıklı bir öninsan/çocuğun kendisini anne/devletin kurallarından kurtarması gerekir' diyorlardı. Türkiye insanının bireyselleşmesi, kişinin kendisini öninsan/çocuk dönemindeki tek referans kişisi olan anne/devletten ayrıştırması, anne/devleti sınırlaması, anne/devletten farklı olduğunu algılaması ile mümkündür. Böylece, anne/devletin inisiyatifi kaybolurken, yaratma iradesi ve hükümranlık hakkı bireylerin eline geçecektir.'

Kuşkusuz, haklıydılar. Ne ki, geri kalanlarımız, afazik'tik. Geri kalanlarımızın 'birey' kelimesi üzerinde mutabakatı olmadığı gibi, mutabakatımız olmadığına dair bilgimiz bile yoktu.

1990'ların başlarında, her yedi yüzümüzden sadece birimiz meslek sahibiydik. Eski Türkiye Cumhuriyeti Maarifi, yedi yüz gencimizden sadece bir tanesine kendi ekmeğini kazanabilecek beceriyi vermeyi başarabilmişti. Bu durumun telmihi, anne/devletin üretimden çekilmesinin çocuklarının sokakta kalmasıyla sonuçlanacağı olmalıydı. Ama gündeme bile gelmedi. Ülkenin bir Mağdurlar Cumhuriyeti olmasının temel nedeninin anne/devletin baskınlığı, 'özgürlükleri kısıtlamak suretiyle bireyselleşmeye izin vermemesi' olduğu, 90'lı yılların en popüler söylemi olmaya devam etti.

KOALİSYON uzmanları iyi bilirler; bireyin, ocağı, memleketi bırakıp gitmeye, ufka yelken açmaya duyduğu özlem ile doğa/annenin dölyatağına dönme arzusu her zaman çatışmıştır. Eski Türkiye istisna değildi, orada da öyle oldu. Anne/devletten kurtulmak isteyen 'us'lanmış kardeşlerimiz, onsuz yapamadılar. Böylece anne/devletin kendisinden kurtulmak isteyen çocukları tarafından şehvetle düzüldüğü uzun bir ensest dönemine girildi. Anne/devletin tahakkümünden kurtulmak, özgürleşmek ve 'daha çok demokrasi' için mücadele verdiklerini söyleyen baskı grupları, ellerini onun şalvarından çekmediler. Tersine, anne/devletin maddi manevi bütün zenginliklerini, anne/devletle sorunları olmayan ön insanların onun emanetine bıraktıkları birikimlerini yağmalamak üzere birbirlerini yediler.

Her birisinin amacı aynıydı: Anne/Devlet mekanizmasını kısa bir süre için ele geçirmek ve hükümeti kendilerine öninsanların ve diğer

baskı gruplarının sırtından çıkar sağlayacak kararnameler çıkartmaya zorlamak. Bu amaçla hemen hepsi birer ikişer gazete, birer ikişer televizyon edinmişlerdi. En marjinal olanlarının radyoları vardı, oligarşik gündemlerini bu aracılar vasıtasıyla dayattılar. Kolay iş değildi, ama sadece aralarındaki rekabet kıran kırana olduğu için değil, afazik öninsanlarımıza laf anlatmanın da kolay olmadığı için. Mensup olduğu grubun çıkarını bir tilki uyanıklığı ile kollayan, ağzını açtığı zaman sokaktaki herhangi bir öninsandan ayırt edilemeyecek şekilde konuşan Kâmil Atik gibilerini bulmak hiçbir baskı gurubu için kolay değildi. Özel uçaklarla, SALİHUN'un bile düşünemeyeceği yaşam biçimleriyle taltif edilmeleri de kaçınılmazdı, kendilerini bu yaşam biçimlerine uygun ve lâyık görmeleri de."

"Anne/Devlet'e egemen olma operasyonu, yirminci yüzyılın son çeyreğinde başladı, son on yıla girmeden tamamlandı. 90'larda ülke fiilen baskı grupları tarafından yönetiliyordu. Baskı grupları, kendilerinden olmayan, bu sapık ensest sürecinde yer almaktan kaçınanlara hayat hakkı tanımıyorlardı. Buna karşın, yağma düzeninin sürdürülebilmesi için 'istikrar' şarttı. Kendilerini birbirlerinden korumak için düzene benzer bir şey kurmak zorunluğunu hissettiler. Ne yasal ne de ahlaki ilkeleri olan ödün kültü böyle ortaya çıktı.

Ödün Kültü, sendikaların 'asgari ücret'ten, üreticilerin 'asgari kazanç'tan, maliyenin 'asgari vergi'den, işverenlerin 'asgari mesai'den, üniversitelerin 'asgari eğitim'den, adliyenin 'asgari adalet'ten, polisin 'asgari güvenlik'ten, hastanelerin 'asgari bakım'dan, meslek odalarının 'asgari hizmet'ten ödün vermeden yaşayakalmalarını imkânsız kılan düzenlemedir. Ödün Kültü, çok kısa bir zamanda hayatın kültürel, entelektüel, sanatsal tüm alanlarını da ele geçirdi. Türkiye'nin maddi, manevi arşivleri Oligarşinin sandıklarını doldururken, herkesin herkese ödün verdiği, herkesin herkesle pazarlık ettiği, herkesin herkesle bir noktada uzlaştığı düzenleme giderek daha ve daha derine kök saldı.

2000 yılındaydı, zamanın Devlet Başkanı Süleyman Demirel'i rahmetli annem gibi görmeye başlamıştım. Sanki büyük bir masanın başında ailecek yemek yiyorduk ve merhum İmran Kadızade, hepimizi, inançları, ilkeleri, amaç, hedef ve çıkarları itibariyle uzlaşmaz çelişki içinde olmaları gereken Osman Amca'yı, Devrim'i, Bekir'i, Müjgân'ı,

Oğuz'u, beni, idare ediyordu -hır çıkmasın diye. Hiçbirimizden yana tavır almıyordu, hiçbirimize karşı tavır koymuyordu. Anneydi, ne denli kötü olursa olsun çocuğunu severdi. Durumu idare ediyordu, hır çıkmasın diye.

Hır çıkmasın. Bütün mesele buydu. Hır çıkmasın. İhracatçılar ağlardı, Anne/Devlet, Eximbank'ın kaynaklarınım artırma kararı alırdı. Hır çıkmasın. Tarım kesimi ağlardı, Anne/Devlet, kredi borçlarını ertelerdi, Toprak Mahsulleri Ofisinin, Tarım Kredi Kooperatiflerinin, Ziraat Bankasının sırtından. Hır çıkmasın. KOBİ'ler ağlardı, Anne/Devlet, temerrüt faizlerini yüzde doksandan yüzde yirmi beşe düşürürdü -Halk Bankasının sırtından. Hır çıkmasın. Bankalar ağlardı, Anne/Devlet, 279. Maddeyi kaldırırdı -Hazine'nin sırtından. Bu defa da onlar sızlanırlardı, 'Ya biz ne yapacağız?' Anne/devlet, masanın altından ayaklarını dürterdi, 'Biraz idare edin, sizin için de bir şeyler düşünürüz. Şimdi hır çıkmasın.'

"Sayın Yargıç, Postmodern Faşizmin tek bir ilkesi vardı: Hiç kimsenin, hiçbir baskı grubunun geleceğinin güvende olmaması ilkesi. Bu nedenledir ki, her grup ve her birey, bütün eski Türkiye, hepimiz, günübirlik yaşıyorduk. Hiç bir şeyin izini sürmüyor, hiçbir şeyin sonrasını düşünmüyorduk. Dün yaptıklarımızı, bize yapılanları anında unutuyor, o günkü çıkarımız neyi icap ettiriyorsa öyle hareket ediyorduk. Hangimiz Anne/Devlet üzerinde daha iyi baskı kurarsak, hangimiz daha iyi dalavere yapar, daha iyi yalvarır, rüşvet, ödün verir, ihanet, tehdit eder, kazık atar, işbirliği yaparsak, o kazanıyordu.

Bir ahlâksız iç savaştı, kamufle etmek, alçaklıkta uzlaşmayı 'istikrardır' diye alalamak görevini medya üstlendi.

Medya, düşünce özgürlüğü, Ramazan'ın mübarekliği, Silahlı Kuvvetlerin vazgeçilmezliği gibi asgari müşterekleri içeren 'ılımlı siyaset'e revaç verir, toplumsal asabiyeti yatıştırırken, ödün vermeyenlerin üzerine hışım gibi indi. Uzlaşmanın herkesin lehine olduğunu savunurken, ilkelerinden ödün vermeyenleri 'aşırı uçlar' olarak mahkûm etti. Uzlaşmanın sonu olmadığını, asgarinin asgarisinin olamayacağını savunanları fanatizmle, vatana ihanetle suçladı. Adına 'ılımlılık' dediği her koşulda uzlaşma ilkesizlik ilkesini 'erdem' ilân etti. Sayıları hakların, istatistikleri doğruların, oyları ilkelerin, popülariteyi ahlâkın ka-

nıtları olarak kullandı. Oligarşinin SALİKUN'u kıskandıran yaşam biçimini -o yıllarda Büyük Britanya Prensesi Margaret'i bile ağırlayabilecek kıvama gelmişlerdi- Ülkedeki iyileşmenin, KOALİSYON YOLU'na kabulünün göstergesi olarak sundu.

En popüler meslek, 'Halkla ilişkiler,' en popüler haslet, 'hoşgörü' oldu. Toplumcular bireycileri, milliyetçiler ümmetçileri, liberaller cumhuriyetçileri, legaller illegalleri hoş gördüler. Kendi aralarında Mağdurları doğrudan tehdit etmemesine özen gösterdikleri protokoller yaptılar. Anne/Devlet'in sömürülebilirlik potansiyelinin azalmaması için güçlü kılınması şarttı, iştahlarını kâh PKK, kâh dış düşmanlar perdesi altında sakladılar, ideolojilerini Anne/Devlet'i zenginleştirmek doğrultusunda yonttular, birbirlerine uyum sağlayacak şekilde yeniden tertiplediler. Uzlaşma hükümetleri kuruldu. Baskı grupları, art arda kurulan bu uzlaşma hükümetlerini var güçleriyle desteklediler. Desteklerini politikacılara devlet işlerinde fiilen yardım etmek boyutlarına vardırdılar.

2000'li yılların başlarında Anne/Devlet'e para bulan, borç veren, borç verilmesini sağlayan Oligarşiydi. Oligarşi, ekonomi, maliye, dışişleri gibi temel alanlarda yetiştirdiği uzmanlarını hükümetlerin emrine vererek çıkarlarını sağlama almaya çalıştı. Bu insanlar, medya aracılığı ile ya da dolaysız olarak hükümetleri yönlendirmeye koyuldular. Hiçbir baskı grubu yoktu ki, ekonomiyi hükümetin bakanlarından daha iyi bilmesin, hiçbir baskı grubu yoktu ki, bürokrasiyle, polisle iç içe çalışıyor olmasın. Oligarşi, hükümet büyüklerinin tüm iaşe-ibade masraflarını da cömertçe karşılıyor, cumhurbaşkanlarını SALİKUN'a lâyık yatlarında gezmelere bile çıkarıyordu. Zaman içinde, başarılı bir işadamı devletin herhangi bir bakanından daha güvenilir, daha saygın görüldü.

Sayın Yargıç, arzu edilen, ensestin istikrar ve meşruiyet içinde ilelebet mutlu sürmesiydi, ama mümkün olmadı. 2010 civarındaydı, esas itibariyle öninsanlardan ibaret olan Mağdurların basit, doğrusal, ilkelere olan talepleri Anne/Devlet-Oligarşi ittifakını adamakıllı rahatsız edici boyutlara vardı. Yaşamsal olduklarını iddia ettikleri sorunlarına kesin ve kalıcı çözümler talep eden milyonlar seslerini yükseltiyorlardı.

Postmodern faşizmin sürmesinin tek bir şeyin sağlam, kesin ve kâfi kalmamasına bağlı olduğu malûmunuzdur. Postmodern faşizmde her şey, akıcı, esnek, kararsız ve yaklaşık kalmak zorundadır. Eski Türkiye Oligarşisi, yaşayakalmak için kendi içinde de saçaklı olmaya mecburdu. Nitekim, o yıllara kadar çevremizdeki her şey akış halindeydi. Herkes her an kimlik değiştirip duruyordu. Kesinlik yoktu, sınır yoktu. Tüm ayırımlar saçaklıydı.

Sayın Yargıç, tüm ayırımlar saçaklı olunca tarih de saçaklı oluyor. Tarih de bir asırdan diğerine sıçramıyor. Anne/Devlet-Oligarşi ensestinin en şehvetli, en baskıcı olduğu yıllarda bile, Anne/Devlet'ten umudunu kesen, Anne/Devlet'in nüfusundan çıkan Mağdurlar vardı. Avrupa Birliği'nde yerleşik kardeşlerimiz, daha o zamandan, geride bıraktıklarıyla 'siz-biz' terimlerinde konuşur olmuşlardı. Kayıtsız Ekonominin Mücahitleri, KEM'ler, Anne/Devlet'e zırnık koklatmamaya kararlıydılar.

Toplam ciroları, Anne/Devlet'e ödedikleri verginin birkaç yüz-bin katıydı. Yüz binlerce çalışan, Anne/Devlet'in 'zamparasına peşkeş çektiğine' inandıkları sosyal güvenlik kurumlarını ellerinin tersleriyle itmiş, kendi özel sigorta kuruluşlarına ve hastanelere yönelmişlerdi. Anne/Devlet'te hiçbir kaydı olmayan işverenlerle çalışmayı yeğliyorlardı.

Hak arama işlerini, İnsan Hakları Sivil Toplum Örgütleri devralmıştı, infazlar, Sivil Toplum Çeteleri tarafından gerçekleştiriliyordu. Cezaevleri epey bir süredir fiilen özelleştirilmişlerdi, asayiş bizzat mahkûmlar tarafından sağlanıyordu. Tevhidi Tedrisat Kanunu defalarca delinmiş, eğitim, Anne/Devlet'in denetiminden hemen tamamiyle çıkmıştı, özel üniversiteler, özel yuvalar, özel ilköğretim kurumları, özel amaçları için bireyler kurguluyorlardı. 'Devlet' kavramının içinin hızla boşaldığı açıktı.

Oligarşinin bu gelişmelere cevabı, evlerinin etrafını çevirmek, Mağdurların yerleşim bölgelerinin çok uzağına naklettikleri sitelerinin kapılarına özel güvenlik elemanlarını dikmek, dikenli tellere cereyan vermek oldu. Kendilerine özel bayraklar yaptırıp, evlerinin önlerine diktikleri gönderlere çekenler bile vardı. Sokaklarda yürümüyor, gençleri dinlemiyor, metropollerin arka sokaklarında LANETLİLER gibi

kıvrılmış yatan cesetleri görmüyorlardı. Ulusal Medya'dan izledikleri kendilerinin kendilerine dair oluşturdukları haberlerdi, uluslararası Medya'dan izledikleri ise kendilerinin kendilerine dair verdikleri haberler. "Sanat, edebiyat, müzik SALİKUN'un merkezlerinden ithal ediliyordu. Giyim kuşamları, Saliklerin KOALİSYON CİHAZI'nı aratmıyordu. Çocuklarını bile yurtdışında doğurur olmuşlardı, vize problemleri yoktu.

Kızıl Kraliçe'yi, bencil geni, grudger kuşlarını, moleküler düzeyde ideolojilerin olmadığını düşündüğünüzde fena bir hayat olmadığı gibi, KOALİSYON etiği doğrultusunda savunulamaz bir yaşam biçimi değildi. Buna karşın, sürdürülemedi. Salihun Devleti'nin kurulmasından bir yıl kadar önce, 2011'de, Üretimden tamamen çekilmiş, KEM'lerin de yüz çevirmiş olduğu Anne/Devlet, Oligarşiye olan borçlarını ödeyemez hale geldiğini resmen açıkladı, konkordato ilan etti. Yirmi dört saat içinde, tüm alacaklıları Anne/Devlet'in başına üşüştüler. Tek bir gece içinde, elektrik bir daha gelmemek üzere gitti. Ardından doğal gazı kestiler, sonra da petrolü. Taşıtlar durdu, telefonlar sustu. Fırınlar ekmek çıkaramaz, pompalar su basamaz oldu. Ülkemiz dediğimiz devasa mekanizmanın gacur gucur sesler çıkardığını, sonra da tamamen durduğunu gördük. İnanamadık! Her şeyin tek bir merkezden emir alıyormuşçasına bir anda durduğuna inanamadık! Müflis Anne/Devlet'in yerini zaten Oligarşinin almış olduğunu, iş âleminin bu akıllı, eğitimli insanlarının hiç değilse kendi fabrikalarının durmasına izin vermeyeceklerini sanıyorduk. Büyük holdingler yönetim kurullarını toplayacaklar, duruma müdahale edecekler, bir çaresini bulacaklardı, öyle sanıyorduk. Meğer daha 2000 yılında, Oligarşiye ait ekonomik birimlerin yarısından fazlası üretimi durdurmuş, yüzyıl öncesinin, 1800'lerin, Galata bankerleri gibi faiz -ya da repo- gelirleriyle yaşıyorlarmış. Meğer bu oran, izleyen yıllarda -KOALİSYON YOLU'na girmiş olan sizlerin hemen her şeyi bizim Oligarşiden daha kaliteli ve ucuz ürettiğinizin kullanımla sabit olduğu yıllarda- yüzde doksanlara yükselmiş. Meğer, ülkemizde üretildiğini sandığımız ürünlerin hemen hepsi aslında ithalmiş, üretim birimleri sizlere satılmışmış. Meğer şişe suyunu sizin pazarlama departmanlarınızın kararıyla içiyor, Amasya elmasını KOALİSYON'un Karadeniz plantasyonlarından temin ediyormuşuz.

Liberya'nın petrol kuyularının yanında benzinsizlikten terk edilmiş otomobillerini 1900'lü yıllarda görmüştük. Fildişi sahillerinin balık kaynayan kıyılarında protein yoksunluğundan karnı şişik çocukları da görmüştük. Buna karşın, ata yadigârı yoğurdumuzun kaplarında beliren yabancı markaları da algılayamadıydık, elmaların üzerindeki yuvarlak etiketleri de. Carrefour, Metro, Printemps geniş, ferah ve şıktı. Yaptıklarının üretim değil, Mağdurların mercimeğini Mağdurlara geri satmaktan ibaret olduğunu algılayamadık. Toptancı piyasasını da ele geçirmişlerdi. Bilemedik. Afazik'tik.

Anlıyorsunuz değil mi? Anne/devletin Oligarşiye âşık olup sokağa attığı çocuklarının Wernicke alanları dejenere olmuştu. Mağdurların kodlama sistemleri onlarca yıl süren çelişkili mesajlarla ya altüst edilmiş ya da oluşmaları büsbütün engellenmişti. Beyinler formatlayamıyorlardı. Ekolali aşamasındaki bebekler gibi olduğumuzu biliyorsunuz. Oligarşi, YÜCE KOALİSYON'la bütünleşebilmek için edindiği yabancı dil becerisini anadilimizde de uygulamaya koyduğunda bilmediğimiz bu ses kümelerini anlamlı kelimeler değil de gürültü gibi algılıyor, üzerinde düşünmüyorduk. Şişe suyunun etiket isminin 'Hayat' olduğunu sandığımız için yanında beliren 'Danone' sözcüğünü 'danının' gibi bir konuşma kusuru olarak algılıyor, gülüşüyorduk. Elmanın yuvarlak etiketindeki 'Dole' sözcüğünü basım hatası sanıyor, hoş görüyorduk. Bir süre sonra fark etmeden tekrarlar, taklit eder de olmuştuk. Böylece, bilenlerin anlamlandırıp üstüne kendi dünyalarını yapılandırdığı, bilmeyenlerin üstünde bile durmadığı oluşumların ortasında kaldık. Ensest olsun, özelleştirme, yabancı sermaye, gümrük birliği olsun, bu kavramlar Oligarşi'de yaptıkları etkiyi Mağdurlarda yapamadılar. Başımıza geleceklere hazırlıklı olamadığımız gibi, başımıza gelenleri de değerlendiremedik."

"Sayın Yargıç, birey ne denli zavallı olduğunu bedeninin o andaki imkânlarıyla sınırlandığında anlıyor. Hayatın özü su, değil mi? Sekizinci katta bir apartman dairesindesiniz ve elektrik bir daha gelmemek üzere gidiyor. Hidrofor çalışmadığı için bir anda buzdolabınızdaki yarım sürahi su ile kalıyorsunuz. Bir de sifondaki var. Bir yudum su için elinizde nasıl kullanacağınızı bilmediğiniz kazmayla kuyu açmaktan başka çareniz olmadığını anladığınız zamanki paniği düşünebiliyor musunuz? Geçmişin tüm birikiminin, bütün arşivlerin kaybolduğu an-

dır bu. Tanker filolarının benzinsizlikten kıpırdanamadığı, artezyen makinalarının saçma hurdalara dönüştüğü an. İnsanın yaşayakalmak için geçmişin birikimine ve kendisininkine güç katan ellere muhtaç olduğunu idrak ettiği an. Efes'in hayalet şehire dönüştüğü, agoraya diken yürüdüğü an.

Natalia Valentina Zozulya, Moskova dışındaki daçalarının üç metrekarelik bahçesinde şalgam yetiştirdiklerini anlatırdı. Dört kişilik ailelerinin tek sebzesi, haftada bir şalgam ve iki havuç. Ekmesini biliyorsanız, toprak donmaz, köstebek dişlemezse bir şalgam ve iki havuç, iç yağına buladığınız taş ekmeğinize katık yaptığınız bir şalgam ve iki havuç. Bomboş tezgâhlar, yüz gram iç yağı için bir kilometre kuyruk. Sonra savrulan Nataşa. Yaşayakalabilmek için, beş bin kilometre öteye, sevgisiz bir şehire, Körkuyu'lu Osman'ın titrek kollarına, lekeli yatağına.

Sovyetler Birliği'nin muhteşem toprakları. Mümbit vadileri. Ormanları. Sazanla, alabalıkla kaynayan ırmakları, gölleri. Türkiye'ye donsuz geldiğini anlatırdı. Donsuz geldiğini ve ayıp yerini örtecek bir tuman dikmeye Amerikan bezi bulamadığını. Anlatırdı da, aklım almazdı. Devasa üretim gücü, olağanüstü entelektüel birikimi, kültürü, bilimsel potansiyeli ile uzayda dört dönen muhteşem Sovyetlerin bu hale gelmiş olmalarına inanamazdım. Ne gaflet!

Yaşamda olay zincirlerinin küçük değişimleri devleştirdiği kriz noktalan var. Doğu Avrupa'nın bağımsızlık isteyen yerli komünist liderlerinin, Gottwald'ın, Clementis'in, Groza'nın, Chervenkov'un ortadan kaldırılmaları gibi kriz noktaları. Politbüro'ya inançlı komünistler yerine Stalin yalakalarının atanmaları gibi kriz noktaları. Üretimde kalitenin Batı standartlarını yakalayamaması gibi kriz noktaları. Votka tüketiminin artıyor, cezaevlerinin adam almıyor olması gibi kriz noktaları. Zamanında tamamlanamayan yatırımlar. Üç yılda bir toplanması gerekirken Molotov, Malenkov ve Beria aralarında anlaşamadıkları için tam on iki yıl ertelenen SBKP kurultayı gibi kriz noktaları. Üstelik, Sovyetler Birliğinde yerel idareler, cemaat, dernek, sivil toplum örgütleri de yoktu. SBKP alternatifsizdi, ülkenin ordu dışındaki tek örgütlü kurumuydu. Sonra liderleri konuşurken insanların yüzünde beliren bıkkınlık, ölü toprağı serpilmişcesine sessiz konuşmalar,

bitmez tükenmez fedakârlık taleplerinin yalama ettiği proletaryanın inançsızlığı, umursamazlığı, kaytarıcılığı. Şimdi anlıyorum ki, Natalia'nın kendisini içinde bulduğu kaos, birbirinden bağımsız gibi duran kriz noktalarının, ideolojiyi, aile yaşamını, adalet sistemini, toplumu toplum yapan hemen her şeyi istila etmiş olduğu durumdu.

Bize gelince. Biz, Issız'ı yitirdik, nizamı âlemden olduk; nizamı âlemi yitirdik, Hak'tan olduk; hakkı yitirdik, benliğimizden olduk; benliğimizi yitirdik, ideolojimizden olduk; ideolojimizi yitirdik, ülkeden olduk.

"Bizim ülkemizin parçalanması ile sonuçlanan kaosun kelebeği elektrikti. Elektrik, Anne/Devlet'in konkordato ilân ettiği günün gecesi sabaha karşı gitti. Karanlık gözlerimi acıtmış, uyanmıştım. Balkon kapısından şehre baktım, İstanbul'u bir kere daha, 1974 Kıbrıs çıkartmasında, böyle görmüştüm. Ay yoktu. Deniz gökyüzünden daha parlaktı. Kara ise kapkara. Boğaz köprülerinin ışıkları da sönmüştü. Karanın karanlığı binaları tümüyle yutmuştu. Konstantiniyye, meskun olmadığı tarih öncesi günlere dönmüş gibiydi. Io'nun gümüşümsü Bosfor'u koylara uğrayarak, girintili çıkıntılı uzanıyordu. Bir an, gecenin bir saatinde Ayvalık'tan, Şeytan Masası'nın oralardan bir yerlerden, ıssız Ege adalarını seyrediyorum gibi geldiydi. Ne tuhaf! Boğaz'dan sandal olsun geçmiyordu. Ama bu bir tesadüf olmalıydı.

Çok büyük bir arıza olduğunu düşünmüştüm, tamiri saatler sürecek bir arıza. Sonra da buzdolabındaki balığın kokacak olmasını. Daha sonra da asansörün çalışmadığını. Bu son söylediğim bana göre en korkuncuydu. Gökdelenler, pencereleri açılmayan, havalandırması bilgisayarlarla yönetilen binalar bana o zamanlar gayri insani ve klostrofobik gelirdi. Büyükdere Caddesi'ndeki evim de böyle bir binadaydı, bir somun ekmek alabilmek, iki adım atabilmek için elektriğe muhtaç olduğunuz bir binaydı.

Elektrik olmadığı zaman Karadeniz dağ köyleri kadar meşakkatli olurlar bu binalar. Nitekim, izleyen yıllarda Oligarşinin terk ettiği plazalara evsizler yerleştiklerinde, binaların merdivenlerinden Kaşgarlar'a tırmanır gibi tırmanıyorlardı insanlar. Sırtlarında Belgrad ormanlarından kestikleri odunlar, su bidonları, küfeler. O kış, açılışı ha-

vai fişeklerle kutlanan Continental Towers'ların kırılmaz camlarından soba borularının çıktığını da gördük.

Bilseydim sigara izmaritlerini atmazdım. Türk tütünü severdim, birkaç hafta içinde tamamen ortadan kayboldu. Bayram, kaçak Marlboro olduğunu fısıldadı ama hem tadını sevmezdim hem de altın fiyatınaydı. Oysa o gece sabaha kadar birini söndürmüş, birini yakmıştım. Ne ziyan! Ezanı bekliyordum ama ezan okunmadı. Ya da belki de ben duymadım, çünkü hoparlörler çalışmıyordu. Transistorlu radyomu aramayı güneşle akıl ettim. Türkçe yayın yapan tek bir istasyona rastlayamayınca, ülkenin tümden karanlığa gömüldüğünü anladım. Yüreğim durdu. GAP'a bir şeyler olmuş olmalıydı. Düşünceyi hemen aklımdan kovdum, 'Saçmalama! GAP'ı ancak bir nanonükleer bomba durdurur.'

Sifonu da çekmemeliydim. Öğlene doğru avuçlarım kirden yapış yapıştı, tuvalet kâğıdına döktüğüm limon kolonyası ile silmek fayda etmediydi. Sonradan tuvalet kâğıdını da öyle harcamamalıydım diye düşündüm.

Bire doğru kapı vuruldu. Açtım, Öznur'du. Elinde büyükçe bir el feneri vardı. Diğerinde de küçük bir valiz. Arkasında, annesi Mübeccel Hanım'la boyu boyuna ulaşmış oğlu merdivenlerden inmeye hazırlanıyorlardı. Görüşmeydi yıllar olmuştu, şaşırdım, 'iyi kötü günlerimiz oldu, ama şunun şurasında komşuyuz,' dedi kadın, 'Hakkınızı helâl edin. Biz gidiyoruz.'

'Taşınıyor musunuz?' diye sordum, ne kötü bir güne rast geldiğini düşünerek. 'Evet, annemin Şehzadebaşı'ndaki evine gidiyoruz,' dedi, büsbütün şaşırdım, 'O ev hâlâ duruyor mu?' Sesini alçaktı, 'Siz, bizi sevmezsiniz ama ben sizi severim,' dedi, 'Beyim, yurtdışından telefon etti. Devlet, iflas etmiş. Memur maaşlarını ödemeyecekmiş. Elektrik gelmeyecekmiş. Çok kötü günler gelecekmiş. Evden hemen çıkın!' dedi. 'Benden söylemesi, Hoca'nım, isterseniz siz de gidin. Bankada paranız varsa hemen çekin, altın alın. Buralar oturulmaz olacakmış.'

'Şimdiden oturulmaz zaten, baksanıza su da yok!' demiş, göndermiştim. Ne gaflet! Belki de değil, çünkü gidecek yerim yoktu. Ve yorgundum."

"Elektriği benzin ve akaryakıt izledi. Bir hafta içinde bankalar ve devlet daireleri kapılarına kilit vurdular. Bakkalların, marketlerin rafları tamamen boşaldı, iki hafta içinde ekmek karaborsaya düştü ve Mağdurlar sokağa döküldüler. Başlarına gelenlerin temel nedeni saydıklarını yakıp yıkmaya, mağduriyetlerinin acısını çıkarmaya çalıştılar.

Siyasiler ve basın, önde gelen iki hedefti, İstanbul'da partilerin il, ilçe binalarına, basın plazalarına, televizyon stüdyolarına kitleler halinde saldırmaya başladılar. Medya kuruluşlarının özel koruma birliklerinin silâhla karşı koymaları üzerine, çıldırdılar. Plazaların çatılarından helikopterle kaçmaya vakit bulamayan ünlü sütun yazarlarından, pazar magazin sayfalarının şarkıcı kalemlerine, sekreterlerden mankenlere talk-showculara kadar, önlerine geleni öldüresiye dövmeye, sokaklarda sürüklemeye koyuldular. Orada olmaktan başka günahı olmayan oryantallerin ağızlarını burunlarını kırdılar. Yakıtsızlık emniyet kuvvetlerini felç etmişti. Buna karşın olay yerine gelebilenlerin karşı koymaları da çılgınca oldu. Daha ilk günden polisin açtığı ateş sonunda yüzden fazla ölü vardı.

Eski İstanbul aynı zamanda bir öğrenci şehriydi. Ülkenin en kalabalık üniversiteleri de orada yoğunlaşmıştı, taşradan iş bulmak için gelen gençlik de öyle. Varını yoğunu kendisinin okuması için harcamış, mutlak başarı beklentisi içindeki ailesi ile mezuniyetten sonra iş bulamama endişesi arasında ezilen gençlerin patlamak üzere oldukları on yıllardır söyleniyordu. Sınav geçme notlarının yüksekliğinden, işçi ücretlerinin düşüklüğüne, imar yasasındaki bir değişikliğe kadar yerli yersiz birçok nedenle sokağa dökülme eğilimindeydiler. Bu defa 'demokrat' olduğuna inandıkları bir gazetecinin polis tarafından öldürülmüş olduğu rivayeti ile kalkındılar, bir yandan 'ülkedeki yasadışı elemanların örgütledikleri en büyük çete' dedikleri polise, diğer yandan üniversite yöneticilerine saldırdılar. Kendi canının derdine düşen polisin karşılığı, saldırıdan çok daha şiddetli oldu. Bu aşamada hükümetin ve polisin olayları bastırmakta yetersiz kaldığını düşünen birileri öğrencilere karşı harekete geçti. Bu 'birileri'nin kimlerden oluştuklarını hiçbir zaman bilmedik. Kimileri, Gambinolar, kimileri CIA destekli Triadlar tarafından örgütlendiklerini ileri sürdü. Her kimler idiyseler yüzlerinde maskeleri, ellerinde bayrakları, baseball sopaları ile bir yer-

lerden bitiverdiler. Bir hafta içinde köşe başlarını tutmuşlar, fırınların, hastanelerin önündeki kuyrukları düzenlemeye, asayişi sağlamaya koyulmuşlardı.

Ahmet Bihar'ın kaçırıldığını dördüncü gün öğrendim. Ankara'nın son koalisyon hükümeti, işleri ailenin ticari faaliyetleriymişcesine yürüten bir hükümetti. Bu hükümetin enerji bakanlarından birisi olan Bihar, tor madeninin lisansını çok daha iyi fiyat verenler varken çok ucuz bir bedelle damadına satmış, bununla da yetinmeyip bir de on senelik vergi muafiyeti tanımıştı. Bunun ne anlama geldiğini hatırlatmama izin verin. 1990'da dünya petrol rezervleri bir trilyon varil kadardı ve yıllık tüketim yirmi dört milyar varil civarındaydı. Bugün bu rakam yarıdan da az, dört yüz milyar varile düşmüş durumda. Önümüzdeki on yıl içinde yüz milyar varile düşeceği hesap ediliyor. 2035'te rezervin biteceği, okyanusların delinmesinin gerekeceğini biliyoruz. Eski Türkiye'nin ne derin kara ne de okyanus sondajını gerçekleştirecek imkânları vardı. Tor ülkenin tek kurtuluşu gibi görünüyordu. Buna karşın, Bihar, tor lisansını damadına devretmekten kaçınmamıştı. Çok zor bir iş de olmamıştı, çünkü medya 'tor'un önemini küçümseyen yayınlarıyla desteklemişti.

Bağlı olduğu Liberal Parti Başkanının oğlunun sahibi olduğu holdingin iflas etmek üzere olan benzinli otomobil fabrikasını devlet adına satın alan da oydu. O yıllarda benzinin litre fiyatı on beş Koalisyon Dolarını bulmuştu. Avrupa ve Japonya, benzinli otomobilleri çoktan hurdaya çıkartmışlar, süperkonduktif pilli arabalar kullanıyorlardı. Buna karşın Bihar, fabrikayı Anne/Devlet'e kakalamakla kalmamış, koalisyon ortağı Sosyal Demokrat Partiyi yatıştırmak için onların adamlarının petrol ve petrol türevlerini karaborsada satmalarına da göz yummuştu. Çok karmaşık bir çıkar zincirinin başı olduğundan Bihar'ın kaçırılması, dostu-düşmanı herkesi tedirgin etti. Türkiye'de ilk kez, bir başkaldırma hareketi doğru hedefini bulmuş gibiydi. Polisin beceresine güvenemeyen Hükümetin Triadlar'dan yardım istediği söylendi. Nitekim, Bihar'ın cesedini bulanlar da Triadlardı ama ortaya çıkmamışlar, polise teslim etmişlerdi. Bihar'ınkiyle birlikte bir ceset daha vardı, Bayındırlık Bakanı Necdet Meşe'nin cesedi. Bu adam da GAP bölgesindeki tarım sulama kanallarından sorumluydu. Bu hayati projenin başına kendi arkadaşlarını getirmiş, inşaat ihale bedellerinin çok yüksek be-

lirlenmesi için alenen direktifler vermişti. Sonradan en büyük projeler en düşük fiyatı teklif edene değil, en fazla rüşveti verene verildiydi. Mukavele şartları da yetersizdi. Kanalların kenarlarına inşa edilen setler, daha ilk gün yıkıldı. Barajdan basılan su yüz binlerce insanı evsiz, tarlalarını sular altına bıraktı.

Saygın Yargıç, eski Türkiye, en geç 1950'den beri bu tür adamlara ve yolsuzluklara alışıktı. Hatta yalama olduğu düşünülürdü. Ancak, kaosun düzenle hemhudut olduğu bir nokta var. Fizikçi Per Bak'ın 'Kaosun Kenarı' dediği nokta. Kum tepeciği ile açıkladığı nokta. Bilirsiniz, kumdan oluşturduğunuz tepeciği yükseltebildiğiniz bir nokta vardır. O noktaya vardığınızda tek bir kum tanesi boyutlarını kestiremediğiniz çığa neden olur. Devenin belini kıran o tek saman çöpü. Bıçağın kemiğe değdiği o nokta. Anne/Devlet'in toplumsal asabiyeti yatıştıracak, durumu idare edecek halinin kalmadığı o nokta.

Mahalli idareler, muhtarlar, kaymakamlar, belediye başkanları, encümen üyeleri hatta valiler canlarını kurtarma telâşı içinde, ortadan kaybolmuşlardı. Yine de Oligarşinin provokasyonundan olmasaydı bence Mağdurların akılları dağılabilir, kendilerini bu kadar tahrip etmeyebilirlerdi. Ama baskı grupları, yıllardır devleti egemenlikleri altına almaya çalışan Sivil Toplum Örgütleri harekete geçtiler. Her biri Mağdurları kendi yanına çekmek, güçlenmek için 'metropol mitleri' denilen türden söylentiler üretmeye, insanları korkutmaya, dehşete salmaya koyuldular. Bu söylentilerin en yaygın olanlarından biri, 'Hazreti Süleyman'ın Savaşçıları' isimli bir grubun 'kul hakkına tecavüz etmiş olan herkesi' kılıçtan geçireceği şeklindeydi. Bunlara karşı kendilerine 'Atatürk'ün Çocukları' diyen birileri harekete geçti. Keçi sakallılar, top sakallılara saldırırlarken, Hekimdağ Kurtarılmış Bölgesinden gelen Salihun Komandoları hırslarını, başında 'Atatürk' olan her şeyi tahrip ederek aldılar: Atatürk Kültür Merkezi, Atatürk Hava Limanı, Atatürk Köprüsü, Atatürk anıtları ve sonra Barbaros'unki de dahil olmak üzere her türlü anıt ve heykel. Yirmi yıl önce olsaydı, ordu izin vermezdi ama 2010'lu yılların ordusunun niteliği, 1990'ların ordusundan farklıydı. Yanlış hatırlamıyorsam, 2005 yılındaydık, Avrupa Parlamentosundan bir karar çıktıydı. Kendilerine 'İslamcı' diyen birilerinin kışkırttığı, 'Liberal' diyenlerin omuzverdiği bu karara göre, Türkiye'nin Avrupa ile entegre olabilmesi için Türk Silahlı Kuvvetlerine Türkiye Cumhuriye-

tini sadece dış değil, iç düşmanlara karşı da 'korumak görevi'ni veren 'Anti-demokratik İç Hizmet Kanunu'nun iptali gerekiyordu. Ülkenin geleceğini KOALİSYON YOLU'nda gören Silahlı Kuvvetler, kurtuluş yolunun çoğulcu demokrasiden geçtiğinin bilinciyle Milli Güvenlik Konseyine başvurarak kanunun iptalini talep ettilerdi. Böylece demokrasiyi koruma kollama yükümlülüğünden kurtulmuş oluyorlardı. Bundan böyle devletin diğer kurumları gibi sivil otoritenin verdiği emirleri yerine getirmekle iktifa edeceklerdi. 'TSK'nın ülkeyi demokratikleştirmek yolundaki büyük fedakârlığı' olarak alkışlanan bu hareket, ülkenin en çok ihtiyacı olduğu bir zamanda başıboş kalmasıyla sonuçlandı.

Acı acı Zozulya'yı hatırlıyordum. Minsk Uçitelnitsa, 'Rusya'nın tek bir dostu vardır, o da Rus Ordusu'dur,' derdi.

Müslüman adabına uymadığını düşündükleri her şeyi yıkmaya yeminli Salihun Komandolarına karşı, Atatürk'ün Çocukları'nın yardımına kendilerine 'Etnik Aleviler' diyen birileri koştu. Etnik Aleviler, Hazreti Muhammed'in adını dillerinden düşürmeyen 'Müslüman Alevi'lerden daha çağdaş ve laik olmaları bakımından ayrıştıkları iddiasındaydılar. Alevilik'in güzel türkü yakmanın ötesinde ulvi bir inanç olduğunu iddia eden 'Müslüman Aleviler,' Salihun'un 'Cihat' çağrılarına sırtlarını dönemediler. Meydanlar, ayyıldızlı kırmızı bayrak, kelime-i tevhidli yeşil bayrak, ayyıldız rozetli Hazreti Ali flaması, kelime-i tevhid rozetli Hazreti Ali flaması altında vuruşanlarla doldu.

Türkiye Barolar Birliği'nin genç avukatlarının önce başkan ve yönetim kurulu üyelerini, sonra da Danıştay, Yargıtay, Anayasa Mahkemesi mensuplarını enterne ettiklerini duyduk. Daha sonra da cezaevlerindeki mahkûmları serbest bırakıp, ceza infaz memurlarının linç edilmesine göz yumduklarını. Gerekçeleri, ülkede gerçek adaletin tecelli edemiyor olmasıydı ki, haklıydılar. Bu arada defterdarlıklar basıldı, vergi defterleri KEM'lerin organize ettikleri söylenen birileri tarafından yok edildi. 'Genç Eczacılar' denilen bir grup, halkın sağlığıyla oynadıklarını iddia ettikleri ilaç fabrikalarına yürüdü, ilaç oligarşisinin özel koruma birlikleri ateşle karşılık verince, ecza depolarını yaktılar. Sınır Tanımayan Doktorların kurdukları sahra hastaneleri ilaçsız kaldı.

Paul Harrison, 'fukaranın çok olduğu yerlerde, zenginler adına fukaralara saldırmaya dünden razı yığınla fukara bulabilirsiniz,' derdi, 'Ağa için kavga etmenin ücreti, ağa için çalışmaktan daha yüksektir. Üstelik sopa atmak yemeğe, öldürmek ölmeye her zaman tercih edilmiştir.' Haklı çıktı. Oligarşinin yurtdışına kaçmasıyla birlikte ailelerindeki son işçinin de açıkta kaldığını gören Mağdurlar, önce sendikalarının başkanlarına saldırdılar, sonra da diğer işsizlere. Diğer işsizler, sendikaların el koydukları fabrikalara dayanmış iş istiyorlardı çünkü.

Laubalilik nefret doğurur. 'Hoşgörü' patladığında o ana kadar 'hoşgörülen' her kim ve ne vardıysa, baş düşman oldu çıktı. Yıllarca süren eşitsizliğin ve mağduriyetin neden olduğu cinnet sonucu, Sivil Toplum Örgütleri bir günah keçisi bulup, suçu onun üzerine yüklemekte yarışıyor, Oligarşinin ürünü olarak ortaya çıkmış olan düzen düşmanlarına kendi sınıflarından olup olmadığını düşünmeksizin acımasızca saldırıyorlardı. Afazi o boyutlardaydı ki, ne kimin kim olduğunu ne de kimin kimden yana olduğunu kestirebiliyorduk. Birkaç ay içinde iletişim beden diline geriledi. Ayaklanma ve cinayet gibi çözüm arayışları, Anadolu Devletçikleriyle sonuçlanan ayrılıkçı hareketlere dönüştü.

Toprak yarılıyor, hayatımız, Anadolu, ayaklarımızın altından kayıyordu. Buna karşın, hiçbirimiz ne olan biteni idrak edebiliyor ne de en ufak bir sorumluluk hissedebiliyorduk. Kendimizi nasıl savunabileceğimize, nasıl yaşayakalacağımıza dair akıl yürütecek donanımımız kalmamıştı. Haliç kıpkırmızı kesilip kan sineklerinden görünmez olduğunda bile kılımız kıpırdayamadı. Biraz inledik, biraz uluduk, hepsi o kadar.

Heyhat! İnsan denilen mahlûkun birbirleriyle örülü niteliklerinin devingen ağından ibaret olduğunu bilebilseydik! Kişinin 'özel' hayatının 'genel' hayatından ayrı tutulamayacağını bilebilseydik! Geceden gündüze sıçranamayacağını, gecenin çirkefinin mutlaka gündüze de sızdığını, gece kalleş gündüz mert gibi bir tanımın bilim kurgudan ibaret olduğunu idrak edebilseydik, önümüze geleni hoş görür muyduk? Afazik olmasaydık, ayyaştan baba, kokainmandan sanayici, yosmadan vekil biçilemeyeceğini bilmez miydik?

Bilemedik. Hoşgörüsüzlük dünyanın en büyük günahı olarak pazarlandıydı, hırsıza hırsız, fahişeye fahişe diyemez olmuştuk. Kelime-

ler dilden düşmüş, onların temsil ettikleri bilgi, düşünce, çağrışım, tasarım, tasavvur ve önlemler bir daha geri gelmemek üzere kaybolmuşlardı. Bihar, çalıyordu ama hırsız değildi. Kadın, kendisini satıyordu, ama fahişe değildi. Mustafa, Bekir'i gammazlıyordu ama kalleş değildi. Hangi sözcüğü, hangi kavramı tutsak, elimizde kalıyordu. Buna 'vatan, millet, Sakarya'da dâhil.

Bizler, 'vatan'ın insanın doğduğu yer değil, doyduğu yer' olduğunu bilmezdik. Vatan kavramının Mağdurlardaki kaydı böyle değildi. Vatan kavramının YENİ DÜNYA DÜZENİ'ndeki içeriğini adamlar ceplerinde harçlıklarımız, ceplerinde arşivlerimiz, bizleri terk edip KOALİSYON YOLU'ndaki sizlere iltihak ettiklerinde bile idrak edemedik. Oysa dünya pazarı eski Türkiye gibi ülkeler için her türlü aleti hileli ve patronun kazanmasını sağlayacak tarzda düzenlenmiş bir büyük kumarhane gibiydi. Bu gazinonun müşterileri Mağdurlar, patronu uluslararası Oligarşi'ydi. Kan gövdeyi götürüyordu ve bizler hâlâ onların İşlerini yoluna koyup geri döneceklerini, adına 'plaza' dedikleri yüksek binaların ışıklarının tekrar yanacağını, asansörlerin yeniden işleyeceğini, başarılarını biz kardeşleriyle paylaşacaklarını sanıyorduk. Tıpkı bir zamanlar Almancıların geri döneceklerini sandığımız gibi sanıyorduk. Ama dönmediler. Söylediğim gibi, boşalan gökdelenlere evsizler yerleştiler. Türkiye Büyük Meclisi binasını, kendilerini 'Kurucu Meclis' ilan eden Sivil Toplum Örgütleri doldurdu, kapılarda onların silahlı militanları nöbet tuttu.

Oligarşiyi var eden ilkesizlik, sadece Oligarşinin ölümü ile sonuçlanmadı, büyük umutlarla kurulan sivil toplum örgütlerini de yozlaştırdı. Devrim'i var eden ilkesizliğin çocuğun ölümü ile sonuçlanacak yozlaşmayı kışkırttığı gibi kışkırttı. Müjgân'ı, Bekir'i, beni, Kenan Dayım'ı, Salih Hoca'yı, çocuğa kendi gündemlerini dayatan ilkesiz baskı grupları gibi düşünürseniz, ne demek istediğimi anlarsınız.

Mahkeme Heyetinin Sayın Üyeleri, Devrim öldüğünde ne yapacağımı, kime karşı çıkıp, kimi kime şikâyet edeceğimi, karşı çıkıp da nereden başlayıp, ne diyeceğimi bilemediğim bir boşluktu düştüğüm. Cenazeye gitmediydim, izleyen dualara gitmediydim, mevlide gitmediydim. Söyleyecek sözüm, paylaşılabilecek acım yoktu. Ya da, ve daha doğrusu, acım o kadar büyüktü, söyleyecek o kadar çok sözüm vardı ki,

ömrüme sığmayacağını düşünmüştüm. Kendime kapanmamın, hayata dair sitemlerimi içimde eritmeye çalışmamın nedeni buydu. Ne müzik ne resim ne edebiyat ne sohbet ne de başka bedenler, hiçbir uyaran eğleyemiyordu beni. Atletizmde dünya rekorları kıranları, Venüs'e, Mars'a gidenleri, yoksulları, Koalisyon Dolan trilyonerlerini, Avustralya yerlilerine uygulanan soykırımı, lale bahçelerini, Roma katedrallerini, mekik oyalarını, yaban kazlarının göçlerini, kutup ayılarının nesillerinin yok oluşunu aynalardan izler gibi, içselleştirmeyerek izledim. Dünyaya ve yaşama dair her şey üzerimde en ufak bir iz bırakmadan deviniyor ve kayboluyordu. Hayatımı bedenimin asgari gereksinimleri ile sınırlamıştım. Gözlerimi, kulaklarımı, ağzımı kapatmış, dış dünya ile ilişkimi hemen bütünüyle kesmiş, bedenime dönmüştüm. Guruldayan barsaklarıma, kalbimi sıkıştıran mideme, kanayan basuruma, o güne kadar varlığını fark etmediğim ağrılarıma. Buna karşın, ölümü düşünmediydim.

Ölümü düşünmem, metropolümüzün sokaklarında kıvrılmış uzanan yurttaşlarımın bedenleri ile kendi bedenimin arasındaki farkı sorgulamam ve anlamamdır ki, benim organlarım devinmededir onlarınki hareketsiz ve aradaki fark bundan ibaret olup, çok kolay giderilecek bir farktır. Keskince bir bıçağın tek bir darbesine bakar. Ölümü umursamamam, ölümden korkmamam bundan sonra. Çarpışanları, birbirlerinin canına kıyanları seyrediyordum. Olağan işler gibi. Şaşırmaksızın. Hatta öfkelenmeksizin. Ekmek kuyruğundaki gibi, sabırla. Sıranın bana gelmesini sessizce bekleyerek. Adanmış bir nihilistin özlemiyle, kollarım Thanatos'u kucaklamaya hazır.

Kıyametin kıyısında konuşma, sesinizin hâlâ çıktığından emin olmak için yaptığınız bir egzersizdir, çünkü iletişimin bir hayal olduğunu öğrenmişsinizdir. Afazi, aynı zamanda umarsız umutsuzluğun bir ifadesidir, Sayın Yargıç, iletişim kurmaktan umudun bütünüyle kesildiğinin ifadesi. Öteki ile iletişim kurmaktan umudunu kesen ben'in link hatlarını, dilerseniz göbek bağını kopartıp atması! Self-sufficiency! Kendi kendisine yeten adam! Man far himself! Kendi uçkurunu kendisi bağlayan adam! ihtişamının içinde dehşetengiz yalnızlık.

KOALİSYON YOLU'nun 'us'lanmış insanları, sizler, bu sürece özgürleşme diyordunuz, bireyselleşme diyordunuz. Öninsanlıktan kurtu-

luş, gelişme diyor, alkışlıyordunuz. Erich Fromm, özgürlükten kaçanları kınardı. Belki de başka bir şeyler söylüyordunuz da, bizler afaziktik, anlamadık.

Mahkeme Heyetinin Sayın Üyeleri,

Sayın Savcı V Claudia Roth'un beni 'saçaklılık, nihilizm ve kendisine bir dünya kurmasını engellemek' suretiyle yeğenim Devrim Kuran'ın intiharına yardımcı olmakla suçlayan iddianamesini okuduğu günün üzerinden bugün tam bir yıl geçti. Bu bir yıl boyunca değersiz ömrümün içine düştüğü yerel dünya zamanındaki gelişmeleri birlikte gözden geçirdik. Trajedideki rolümün değerlendirmesini Jüri'nin Sayın Üyelerinin en iyi şekilde yapacaklarından hiçbir kuşkum yoktur. Her ne olursa olsun, verilecek cezayı us'lanma sürecime yardımcı olacağının bilinci içinde sevinç ve minnetle karşılayacak, VASILLAR MECLİSİ'ne asla başvurmayacağım. Avukatlarıma vereceğim talimat da bu yönde olacaktır.

Bir yıl sonra bugün, KUTSAL KOALİSYON YOLU önümde gümüşten bir ırmak gibi pırıl pırıl, gözlerimi kamaştırarak akmakta, YÜCE PİR'in âlemleri aydınlatan ışığı, sonsuz kudreti, iyiliği, merhamet ve sevecenliği ile gönlümü doldurmaktadır. Yetmiş yılı aşkın ömrümde hiçbir zaman bu kadar umutlu, bu kadar coşkulu olmadığım, hayatımı en ince ayrıntısına kadar gözlemleyen sizlerin tanıklığı ile sabittir. İçimdeki kadının içimdeki erkekle ezeli kavgasına son vermek, Mutlak Bilinç'te yeniden doğabilmek, evrenle fenafillah olabilmek düşüncesi nefesimi kesiyor. Genlerim, Postmodernizm'in çok-ben'li, çok-parçalı, çok-özneli Eşitlikçi Birliktelik Doktrini'nin gezegenimizin tek kurtuluşu olduğunu haykırıyorlar. Gözlerim âlemlere KUTSAL KOALİSYON sayesinde açıldı. Türümüzün gezegendeki varlığına ilişkin Son Hakikat'la onurlandırıldım.

Bütün bunlar beni KUTSAL KOALİSYON'un kurucu dehalarına bir milenyum daha geçse ödemeyeceğim kadar borçlandırdı. Ne ki, KUTSAL KOALİSYON'un kurucularına bugüne kadar itiraf etmediğim bir borcum daha var. Bu borç hakikat borcudur. Sizlere hakikati borçluyum.

Ne yazık ki, hakikat, hakir benliğimin KUTSAL KOALİSYON'un iltifatına lâyık olmadığı şeklindedir. Ne yazık ki, burada, bu çatı altında paylaştığımız dava süreci, Talip İmre Kadızade'nin tarihin lanet olası bir hatası, bir mutasyon, bir ucube olduğunu kanıtlamaktan ileri gidememiştir.

İmre Kadızade, Modernizm kurbanıdır. Evini, ailesini, ülkesini, ülke sevgisini, bildiği-inandığı her şeyini, Allah'ını, Kitabını yitirmiş hakir bir taliptir. 'Benimdir' diyebileceğim günahı bile yoktur! Cinneti görmüştür. Vahşeti görmüştür. Sivil toplum örgütlerinin elinde işkenceler çekmiş, annesinin, kardeşinin, dayısının, dedesinin, emmioğullarının, komşusunun, sevgilisinin, yeğenlerinin, Kadızadelerin, Kuranların ölümlerini yaşamış, yüz binlerce ırkdaşını gömmüştür. Bütün bunlara karşın, İmre Kadızade'nin asla kurtulamadığı en büyük, en dehşet verici kâbusu Müslüman olduğunu söyleyen bir Türk'le bundan böyle asla dayanışamayacak, kader birliği yapamayacak olmasıdır!

Hakikat, maalesef budur.

Sayın Yargıç, bu dava YENİ DÜNYA DÜZENİ ANAYASA'sının ikinci Madde'sinden açılmalıydı: 'Hiç kimse doğruluğu bilim tarafından kanıtlanmamış esaslara göre yaşayamaz/yaşamaya zorlanamaz.' Sayın Savcı iddianamesini ANAYASA'mızın 'Bilimsel Yaşama Hakkı, en temel insan hakkıdır' esası üzerine bina etmeliydi. Böyle yapsaydı, mahkûmiyetimi hızla, Heyetinizin değerli zamanlarını fazla işgal etmeden sağlayabilirdi.

Ben, 'doğruluğu bilim tarafından kanıtlanmamış esaslara' göre yaşamak suretiyle anayasal suç işledim. Hiçbir bilimsel mesnedi olmadığı halde, bireyin içine yeni'nin korkusunu salan, türlü engellemeler ve yaptırımlarla sanal vicdanın gerçek azaplarına gark eden, o yerel tirana, 'kültür' denilen o yerel firavuna yenik düşmekten suçluyum. Geçmişin ulusuma, inançlarıma dair hurafelerine takılıp kalmaktan, Yirmibirinci Yüzyıla gelememekten suçluyum.

Eski Türkiye parçalanmamış, eski Türkiye sadece ayrışmıştı. Bunu benim de anlayabilmem için sizlerin nezaretinden geçmem gerekti. Şimdi artık eski Türkiye'nin Mağdurlarının kendi özlerinde bulacakları KUTSAL KOALİSYON etiğinin gezegenimiz camiasının diğer mağ-

durlarının -ötekilerinin- özünde de var olduğunu idrak etmeleri halinde tekilin tümelleşmesine katkıda bulunacaklarının bilincindeyim. Birbirlerine gerek tarih, coğrafya, gerekse kültürleri itibariyle yabancı gen'lerin buluştukları KUTSAL KOALİSYON'un Tekleşmiş Varoluş, Tekleşmiş Dünya olduğunun bilincindeyim. Tekleşmiş Dünya aşamasında yerel despotların kışkırttığı yıkıcı muhalefetin ortadan kalkmasının gezegenimiz için yaşamsal olduğunu, kurtuluşun her şeyin tek bir bilinç, herkesin tek bir ben'den ibaret olduğu Mutlak Bilinç'e ulaşabilenlerin olacağını biliyorum.

Buna karşın, Müslüman olduğunu söyleyen bir Türk'le dayanışamayacak, kader birliği yapamayacak olmam bana acı veriyor. Bu acının utancı içindeyim. Utancımın beni öldürecek olması önemli değildir. Ben bu ilkel duyguyu öteki mağdurlara bulaştırmaktan, başlamasına neden olabileceğim yerelleşme salgınından korkarım.

Mahkeme Heyetinin Sayın Üyeleri, ben YÜCE PİR'e teslimim.

KUTSAL KOALİSYON'un siz Vasıllarından, beni ıslah etmenizi, beni modernizm artığı yerel duyarlılıklarımdan kurtarmanızı talep ediyorum.

Yirmibirinci Yüzyıl biliminin tüm imkânlarını kullanarak beynimi yıkamanızı, ulusal kimliğime dair tüm kodlardan arındırmanızı talep ediyorum.

Hakir benliğim 'Bir dünya, bir devlet, bir bayrak' şiarına adanmıştır.

Her türlü dini ve kültürel takıntıdan uzak, özgür bir YENİ DÜNYA vatandaşı olarak yeniden yaratılmayı talep ediyorum.

Ben yeni bir dil, yeni bir din, yeni bir kimlik istiyorum."

"Şükürler olsun!"

Mahkemeyi dolduran Mağdurlar ayağa kalkmışlar, alkışlıyorlardı,

"Şükürler olsun!"

Işıklar yandı. İmre Kadızade, gözyaşlarının arasından Savcı V Claudia Roth'un Jüri Üyelerine ayağa kalkmalarını işaret ettiğini gördü. Islahane ileri gelenleri Jüri Üyelerine katıldı. Dinleyiciler onları izledi. Hep birlikte Yargıç V David Levin'in kürsüsüne yürüdüler. Yarım ay oluşturacak şekilde durdular. Yargıç V Levin, yerleşmelerini bekledi, başıyla işaret verdi, "Zikr!"

Savcı V Roth, "YÜCE PİR!" diye haykırdı, Mahkeme Heyeti coşkuyla karşılık verdi, "Şükürler olsun!"

"YÜCE PİR!"

"Son Hakikattir!"

"YÜCE PİR!"

"Mutlak Bilinçtir!"

"YÜCE PİR!"

"Tekleşmiş Varoluştur!"

"YÜCE PİR!"

"Tekleşmiş Dünya'dır!"

"YÜCE PİR!"

"KOALİSYON'dur!"

"YÜCE PİR!"

"YENİ DÜNYA DÜZENİ'dir!"

"YÜCE PİR!"

"Ekonomik Akıl'dır!"

"YÜCE PİR!"

"Tek YOL'dur!

"YÜCE PİR!"

"Hocaların Hocasıdır!"

"YÜCE PİR!"

"Mutlak Teslimiyet'tir!"

Yargıç V. Levin, öne çıktı, son zikredilen ismi üç kez daha tekrarlattı, "YÜCE PİR!" Kalabalık hep bir ağızdan bağırdı, "Mutlak Teslimiyet'tir!"

"YÜCE PİR!"

"Mutlak Teslimiyet'tir!"

"YÜCE PİR!"

"Mutlak Teslimiyet'tir!"

"YÜCE PİR!"

"Mutlak Teslimiyet'tir!"

"Akılcı, Özgürlükçü, Barışçı, Eşitlikçi, insancı. Katılımcı, Demokratik, Maneviyatçı, Akılcı, Özgürlükçü, Barışçı, Eşitlikçi, Laik, Çalışkan, Kindar, Bencil, Esirgeyici, Saygılı, Artistik, Gelişmiş, Kâmil, Uygar, Adil, Merhametli, Yardımsever, Affedici, Kurtarıcı, Asude, Varlıklı, Seksi, Batılı. Avrupalı, Akılcı, Özgürlükçü, Barışçı, Eşitlikçi, Akılcı, Özgürlükçü, Barışçı, Eşitlikçi, Katılımcı, Demokratik..."

V. David Levin, Jüri'ye talimatlarını verirken, Talip Kadızade ağlıyordu.

Gece hava birden soğudu. Konstantiniyye sahilindeki yalı dairesinde Kara Kalpaklı Adam, pencereden karayelin kabarttığı karanlık suları izliyor, Adrianople'un dona çekeceğini hesap ediyordu. Aynı dakikalarda Land of Knidos'ta, adı bilinmeyen bir koyda demirli Ukrayna bandıralı yatta Priz Ali, Adrianople Islahanesi şebekesine girdi, Korkma! sinyalini verdi, ekranda beliren General'e Konstantiniyye ile kon-

ferans yapacağını söyledi. Birkaç saniye içinde Kara Kalpaklı Adam, yanında 'Rahibe' kod isimli Fazıla Denktaş, 'Papaz' Gültekin Bektaş ve 'Adrişta' Mehmet Sarıkaya ile beraber ekrandaydı. Dörtlünün etrafında oturdukları kare masadan başka eşyası olmayan bir odadan konuşuyordu. General, kulak kıllarının dibine gömülü nanoalıcıyı çalıştırdı.

"Vakit tamam," dediğini duydu, Kara Kalpaklı Adam'ın. "Vakit tamam. Kadını alın."

"Bu gece?"

"Bu gece." "Anlaşıldı," dedi General.

Belli belirsiz bir ses, 'pıt!' Daha çok 'çıt!' Cama atılmış bir kum tanesinin sesi kadar edepli ve berrak, hücresinin taş duvarlarında usulcacık, incecik yankılandı, İmre Kadızade'yi uyandırmaya yetti. Kirpiklerini aralayan kadın, önce yatağının üzerine eğilmiş dört adamı gördü, sonra da uzakta nazlı nazlı akan Tunca'yı. Hemen ardından, Külliye, Külliye ile Tunca arasındaki çalılar, talipler mezarlığı, çıplak böğürtlenler iki yanından büyük bir hızla kaymağa başladılar. Rüzgârlar yanaklarını keserken, incitmemeye çalışan bir elin yüzünü yumuşak bir atkıyla sarmaladığını hissetti. Gözlerini kapattı, sakinleşmeye, olanları anlamlandırmaya çalıştı. Uyku ile uyanıklık arasında gidip geliyordu. Aklını toparlayabildiği anlardan birinde dört adamın taşıdığı bir sedyede sürüklendiğini anladı. Adamların yüzleri kar maskeleriyle örtülüydü. Silahlıydılar. Dona çekmiş toprağın üzerinden büyük bir hızla kayar gibi ilerliyorlardı. Saniyeler içinde Islahane gerilerde kaldı. Koruluğun dönemecinde hız kestikleri sırada kendinden geçmemek için verdiği mücadeleye yenik düştü. Kendine geldiğinde Topkapı Sarayı'ndaki Kubbealtı salonunu anımsatan büyük bir odadaydı. Görkemli avizeden yayılan güçlü ışıkların acıttığı gözlerini araladı, önce tavandaki dört yapraklı yonca freskosunu gördü, sonra da yatırıldığı divanın başucuna çektiği koltuğa oturmuş, kendisini seyreden General'i.

"Beni düş kırıklığına uğrattın, İmre Hanım!" dedi, Deli General, "Neydi o, 'Ben, PİR'e teslimim' hikâyesi? YÜCE PİR'in dünyaya dair

binbir gerçeklikten sadece bir tanesi olduğunu, sen onu öyle görmek istediğin için 'orada olduğunu bilmiyor musun?"

Kadının anlamaya çalışarak baktığını gördü,

"Canım, parçacık-dalga ikilemi işte," dedi, "Schrödinger'in Kedisi. YÜCE PİR canlı, çünkü mağdurlar kutuyu açıp içine bakmayı akıl etmiyorlar. Gözlemci olmayınca da cüzi asgarların dalga işlevi çökmüyor, tabii. Her neyse. Mucizeler diyarına hoşgeldin!"

"Neredeyim ben?"

"Hmmm... Şimdi bakalım. Çadırtepe Köşkü yukarda bu tarafta," dedi General, odanın tavanının bir köşesini göstererek, "Buçuktepe Kasrı da şurada. Demek ki, ikisinin arasında bir yerde, yüz metre derindeyiz. Yakında hepsini öğreneceksin. Neden bahsediyorduk? Ah, evet! Mucizeler diyarına hoş geldin diyordum. Burada olaylar yukardaki siyah-beyaz, mekanize dünyadaki gibi gelişmezler. Burada her şey mümkündür."

"Öyle mi?"

"İnanmıyorsun, değil mi?"

İmre Kadızade, omuzlarını silkti, "Bilmem."

"Öyleyse bir bardak çay iç!" dedi General, "Senin için yeni demledik." Arkasını döndü, kadının yattığı yerden göremediği bir yere doğru seslendi,

"Remzi! İmre Hanım'ın çayını getir!"

"Hemen, geldim!"

Kapı gıcırtısı gibi bir ses duyuldu, birileri on sekiz-yirmi yaşlarında görünen bir delikanlıya yol verdiler.

"Ama, bu! Bu Remzi-X!" diye bağırdı İmre Kadızade, divandan atlayarak.

"Ta kendisi!"

"Çayınızı nasıl alırdınız, Hocam?" diye sordu delikanlı, kibarca.

"Remzi-X ve konuşabiliyor!" Gördüğüne inanamıyordu!

"Konuşacak tabii!" dedi General, "Sana söyledim. Burada birey çevresiyle her an yaratıcı diyalog halindedir. Mucizeler diyarında insanların gerçeklikleri çevrelerine göre değişir. Biz buna bağlamsallık diyoruz."

"Contexuality!" dedi İmre Kadızade, şaşkın! "Yeni fizik! Kuantum fiziği!"

"Elbette! Yirminci Yüzyılı devirdik, kızım! Bundan böyle toplumu değiştireceksen, düşünce biçimini değiştireceksin. Tümüyle!"

"Kaç defa değiştirdim zaten!" dedi, İmre Kadızade, "Yetmedi mi?"

"Hayır, yetmedi! Çünkü bugüne kadar senin yaptığın hamamı sabit tutup, tellâkları değiştirmekti! Bundan böyle hamam değişecek! Anladın mı?"

"Yapmayın, yahu!" dedi, İmre Kadızade, "Çok yorgunum!"

"Korkma!" General, eski Türkiye'nin İstiklal Marşının ilk hecelerini meşk etti, "Korkma! Kuantum dünyası bizim dünyamız! Kuantum dünyası ile kendini evinde hissedeceksin! Malazgirt'ten bu yana ilk kez top ayağımıza geldi, yavrum! İnsanlık tarihinde ilk kez, o akıl almaz sandığımız kuantum fizikçileri ile bizim Sufî tayfası el ele! Birleşik Cephe! Senin Yusuf iyi bilirdi bu 'Birleşik Cephe durumlarını? No?"

"Siz delisiniz! dedi İmre Kadızade.

"Öyle derler," dedi General, birden mahsun. "Ordu'dan da aynı gerekçe ile atmışlardı beni, biliyor musun?"

Birinci Cildin Sonu

Türkiye Bugün Okumazsa, Yarın Mutlaka Okuyacaktır…

Kitap okuduğunuzu, daha çok okumak istediğinizi biliyoruz!

Genel kültürünüzün ve günlük yaşamın zorunlu kıldığı bilgileri edinmek okumanın yanı sıra düşünce dünyanızı zenginleştirmek ve daha derin bir perspektif sahibi olmak için okuyorsunuz.

Ne okuyorsunuz? Okuduğunuzu nasıl seçiyorsunuz?

Hepimiz genel sohbetlerde Türkiye'nin durumunu konuşuruz. Bazılarımız özgün, bazılarımız komplo teorilerine dayalı, bazılarımız içe dönük, bazılarımız Batı görüşlerine paralel analiz ve sentezler yapar, yorumlar ileri sürer.

Bir yazar, Japonya'da, ABD'de yıllarca tahsil yaparken, felsefeden psikolojiye, ekonomiden dilbilime, kültürün bütün alanlarını kucaklarken hep ülkesine baktı, ülkesini düşündü. Bu olağanüstü yazar "Yaseminler Tüter mi. Hâlâ? ", "İşkenceci", Aydın Despotizmi" adlı kitaplarını, onlarca makaleyi, çevirileri, oyunları ve televizyon senaryolarını yazarken, hep daha büyük bir projeyi tasarladı.

Aldoux Huxley'in, "Cesur Yeni Dünya"sı, Dos Passos'un "Amerika " üçlemesi gibi kendi çağdaşlarına dönük çarpıcı tezler içeren bir roman yazmak.

Alev Alatlı, Türk toplumundaki tehlikeli yabancılaşmanın romanını yazdı.

Dizi, roman üslubuyla teknolojiden sanata, bilimden estetiğe, devletten aşka kadar bütünüyle kendi dışında gelişen şablonlara esir düşen Türkiye insanının ölümcül yabancılaşmasının hikayesi. Türkiye üzerine derin ve sarsıcı analizler içeren, Türk insanını kendi kültürel erozyonu ve kendi dünyasına yabancılaşması üzerine uyaran 4 dizilik bir roman, ülkemizde yazılan ilk 'nehir roman' oldu.

Or'da Kimse Var mı?

"Or'da Kimse Var mı?" dörtlüsü, azgın iştahların beslediği cehaleti şehvetle bağrına basan Türkiye toplumunun kıydığı bir aydının, Günay Rodoplu'nun öyküsü.

Alev Alatlı, "Bu toplumda 'biliyor olmak' mutlak surette bir haksızlığa maruz kalmak demektir." diyor, "Çünkü, bilgi borçlandırır', 'anlamak' zorunda bırakır. Cahil, acıma duygusu uyandırır. Yıkıcılığı bağışlanır. Bu, onların lüksüdür. Oysa, aydın, bilgilenmek gibi bağışlanmaz bir suçtan müebbeden mahkum edilmiştir. Bastığı yerde ot bırakmayan cahili vicdanının demir parmaklıkları arasından seyreder."

Viva La Muerte

Burada öncelikle aydınların üzerine düşen sorumluluğu vurgulayan Aiatlı, bilgisizliğin, kabiliyetsizliğin, yetersizliğin kollandığı bir toplum haline geldiğimizi, 'negatif seleksiyon'un pozitif seleksiyonun yerini aldığını anlatıyor ve sert uyarısını yapıyor: **"Toplumsal cinnet halinde tüyler ürpertici çığlıklarla 'Vıva la Muerte' diyerek kendimizi ölümün kucağına atmayalım!"**

"Vıva la Muarte!" Yirminci yüzyılın son otuz yılında Türkiye insanının ortak ruhunu çözümleyen, yer yer belgesel nitelikli dörtlünün ilk romanı.

Nuke Türkiye

"Türk aydını iki cephede savaşır. Sadece kendi toplumunun hoyratlığı ile değil, Batı'nın hemen her zaman şiddetle sonuçlanan kendini beğenmişliği ile de uğraşmak zorundadır. Bu bakımdan, sadece Türkiye'de değil, Batı'da da haymatlostur! Dünya üzerindeki iktidarını koruma gayreti içindeki Bati, cahilliyeyi öyle bir hamiyetle dayatır ki, elvermemek, katledilmek demektir."

Valla, Kurda Yedirdin Beni

"Bu toplumda 'biliyor' olmak mutlak surette bir haksızlığa maruz kalmak demektir. Çünkü, bilgi borçlandırır, 'anlamak' zorunda bırakır. Cahil, acıma duygusu uyandırır. Yıkıcılığı bağışlanır. Bu, onların lüksüdür. Oysa aydın, bilgilenmek gibi bir suçtan müebbeten mahkûm edilmiştir." diyen Alev Alatlı, Üçüncü Kitap, "Valla, Kurda Yedirdin Beni'de, Türk solunun ve Kürt meselesinin panoramasını çizerken, yeni sorular ve sorunlar ortaya koyuyor.

O.K. Musti, Türkiye Tamamdır.

"Or'da Kimse Var mı?" dörtlüsü, azgın iştahların beslediği cehaleti, şehvetle bağrına basan Türkiye toplumunun kıydığı bir aydının, Günay Rodoplu'nun öyküsü.

Ülkücüler, devrimciler, sosyal demokratlar, ümmetçiler, Türkler, Kürtler! Kaynayan ve kanayan bir Türkiye'de herkesle teğet geçen ama çakışmayan Günay Rodoplu'nun serüveni "O.K. Musti, Türkiye Tamamdır"la tamamlanıyor.

Yaseminler Tüter mi Hâlâ?

Kıbrıs'taki iki toplumun kıydığı Eleni Klo Morias Naciye Arifin olağanüstü ama gerçek öyküsü.

İşkenceci

Türkiye'de işkence gören ile işkenceci arasındaki fark, Birinci Şube'de tutukluyu polis memurundan ayıran, kötü kontrplak kadar incedir. Mazlumla zalim her zaman yer değiştirebilirler. Çünkü bu ülkenin insanı "mezalim"e tepki gösteremeyecek kadar zalim olabilir.

2020'li yıllar... Postnişinde YÜCE PİR in oturduğu Yeni Dünya Düzeni tarikatı iktidarını hızla güçlendirmektedir. Tarikatı oluşturan vasıl, salik, mürid ve talipler, "Son Hakikat" dedikleri dünya görüşlerini gezegenin bütününe tebliğ etmekle yükümlüdürler. Dünya halkları ya "Tekleşmiş Varoluş"ta eriyecekler ya da genleri yok edilmek suretiyle mutlak bir biyolojik ölümle karşı karşıya bırakılan Sömürülmezler'in ve Lanetlilerin kaderini paylaşacaklardır. POST-MODERN FAŞİZM, "Tek bir dünya, tek bir devlet, tek bir bayrak!" sloganıyla özetlenen çağdaş değerlerini, evrensel medyanın tüm olanaklarını kullanarak dayatır. YÜCE PİR'in KUTSAL KOALİSYONU ile baş edebilecek tek bir güç vardır: Schrödinger'in Kedisi. Erwin Schrödinger'in kedisi, yeni fiziğin maskotudur. Aynı anda ölü ve diri olabilmek gibi akıl almaz bir bilimsel gerçekliği temsil eden Schrödinger'in Kedisi, YÜCE PİR'in ve onun KUTSAL KOALİSYON'unun önündeki tek engeldir. Buna karşın, SCHRÖDİNGER'İN KEDİSİ bir bilimkurgu romanı değildir. Tersine, 1955-2050 yılları arasında yaşayan Çankırı doğumlu psikoterapist İmre Kadızade'nin yıldızların iblis'i recmetmekte kullanılan taşlar olarak göründükleri bir ortamdan, 21 Yüzyıla, yeni fiziğe, kaos teorisine, saçaklı mantığa uzanan zihinsel cenklerinin hikâyesidir.

"Alev Alatlı"nın uzun yıllardır üzerinde çalıştığı dev romanı, ülkemiz edebiyatındaki ilk çaplı 'ANTİ-ÜTOPYA' özelliğini altını çizdirecek bir tonlamayla okurun ve düşünebilen Türk insanının ilgisine sunuluyor. Bir gerilim romanının tempo ve heyecanını bir an bile elden kaçırmadan, ülke olarak neden öninsanlar aşamasında kaldığımızın çözümlemelerini yapıyor, acımasız gerçekleri birer tokat gibi yüzümüze çarpıyor... SCHRÖDİNGER'İN KEDİSİ'ni tokat yemekten bitap düşmüş, yenik fakat dersler almış bir insanın bilgeleşmiş. külçeleşmiş, felsefeyle kutsanmış ağırbaşlılığıyla bir kenara bırakırken, kendi yaşamınız ve ülkenin acınacak hali üzerine bin bir ant içerek yeni günlerinize başlıyorsunuz. 20. yüzyılın acılarla dolu yaşamında yer almış her Türk aydınının muhakkak okuması gereken görkemli bir yapıt.